धनगढी शैक्षिक सूचना, २०७८

चौमासिक शैक्षिक बुलेटिन तथा प्रोफाइल संग्रह

आ.व. २०७७/७८

धनगढी उप-महानगरपालिका

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय

सुदूरपश्चिम प्रदेश, कैलाली

२०७८ असार

धनगढी शैक्षिक सूचना, २०७८

चौमासिक शैक्षिक बुलेटिन तथा प्रोफाइल संग्रह

आ.व. २०७७।७८

धनगढी उप-महानगरपालिका

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय

सुदूरपश्चिम प्रदेश, कैलाली

२०७८ असार

धनगढी शैक्षिक सूचना, २०७८

प्रकाशक	:	धनगढी उप-महानगरपालिका नगर कार्यपालिकाको कार्यालय धनगढी, कैलाली
प्रकाशन प्रति	:	
सर्वाधिकार	:	प्रकाशकमा
मुद्रण	:	

यो सामग्री धनगढी उप-महानगरपालिकाका विद्यालय, सामूदायिक सिकाइ केन्द्र, महाशाखा, शाखा, विषयगत कार्यालय र वडा कार्यालयहरुलाई निःशुल्क वितरणका लागि प्रकाशन गरिएको हो । अन्य व्यक्ति एवम् संघसंस्थाहरुलाई यसको मुद्रणीयकपी निःशुल्क प्राप्त गर्न कर लाग्नेछैन् ।

सम्पादक मण्डल

संयोजक	उपसचिव, नरेन्द्र बहादुर खाती, धनगढी उप-महानगरपालिका
सदस्य	शाखा अधिकृत, अकबर चन्द, धनगढी उप-महानगरपालिका
सदस्य	शाखा अधिकृत, घुम्मन सिंह वडायक, धनगढी उप-महानगरपालिका
सदस्य	प्रधानाध्यापक, हरिश कुमार ओझा, पञ्चोदय माध्यमिक विद्यालय, हसनपुर
सदस्य	प्रधानाध्यापक, जीत बहादुर चौधरी, सर्वोदय माध्यमिक विद्यालय, फुलबारी
सदस्य	शिक्षा अधिकृत, जय राज जैशी, धनगढी उप-महानगरपालिका
सदस्य	शिक्षा अधिकृत, अम्बा दत्त भट्ट, धनगढी उप-महानगरपालिका
सदस्य	शिक्षा अधिकृत, सूर्य बहादुर कार्की, धनगढी उप-महानगरपालिका
सदस्य	प्राविधिक सहायक, केशव राज खत्री, धनगढी उप-महानगरपालिका
सदस्य	प्राविधिक सहायक, भोज बहादुर बोहरा, धनगढी उप-महानगरपालिका
सदस्य	लेखाजोखा संयोजक, पुष्प राज भट्ट, धनगढी उप-महानगरपालिका
सदस्य सचिव	प्राविधिक सहायक, ज्ञानु गिरी, धनगढी उप-महानगरपालिका

मनतव्य

धनगढी उप-महानगरपालिका, नगर कार्यपालिकाको कार्यालयद्वारा शिक्षा सम्बन्धी कानून, नीति तथा कार्यक्रम, विद्यालयस्तरका शैक्षिक तथ्याङ्क, आर्थिक वर्ष २०७७।७८ को अवधिमा सञ्चालन भएका सम्पूर्ण शैक्षिक गतिविधि लगायतका विषयवस्तु समेटेर तयार पारिएको चौमासिक शैक्षिक बुलेटिन तथा प्रोफाइलको रुपमा **धनगढी शैक्षिक सूचना, २०७८** प्रकाशन हुने जानकारी पाउँदा अत्यन्तै खुशी लागेको छ।

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ ले आधारभूत तथा माध्यमिक शिक्षाको समग्र व्यवस्थापनमा लागि उप-महानगरपालिकालाई दिएको अधिकारको कार्यान्वयनका लागि हामीले थुप्रै कार्यहरु गर्नु पर्ने हुन्छ। यसका लागि आवश्यक कानून तर्जुमा देखि तिनको कार्यान्वयनमा उप-महानगरपालिकाको तर्फबाट हरसम्भव प्रयासहरु भैरहेका छन्। आ.व. २०७७।७८ मा उप-महानगरपालिकाद्वारा शिक्षा क्षेत्रका केही अत्यावश्यकीय कानूनहरु तर्जुमा गरिएका छन्। यद्यपि शिक्षा क्षेत्रमा संघीयस्तरबाट साविककै ऐन नियमहरु यथावत रही रहनु, स्थानीय तहले के, कसरी, कुन कुन क्षेत्रमा शिक्षा कानून तर्जुमा गर्ने भन्ने कुरा हाल सम्म स्पष्ट नहुनु, पालिकाबाट शिक्षा क्षेत्रमा नयाँ अभ्यास गर्नुपर्ने स्थितिका कारण विभिन्न समस्या एवम् चुनौतिहरु विद्यमान रहेका छन्। तसर्थ ती समस्या तथा चुनौतिहरुलाई सही ढंगबाट समाधान गरी धनगढी उप-महानगरपालिकाको शिक्षा क्षेत्रको सुधारका लागि हातेमालो गर्नका लागि म सम्पूर्ण उप-महानगरबासीहरुमा हार्दिक अपील गर्दछु।

अन्तमा, आर्थिक बर्ष २०७७।७८ को अविधमा भए गरेका शैक्षिक क्रियाकलापहरुलाई समेटेर विद्यालय तथा सरोकारवालाहरुको जानकारीका लागि **धनगढी शैक्षिक सूचना, २०७८** लाई प्रकाशन योग्य बनाउन खटिनु भएका शिक्षा, युवा तथा खेलकुद महाशाखाका महाशाखा प्रमुख उपसचिव श्री नरेन्द्र बहादुर खाती, नगर शिक्षा समितिका पदाधिकारीज्यूहरु एवम् महाशाखाको समूहलाई व्यक्तिगत तथा उप-महानगरपालिकाको तर्फबाट विशेष धन्यवाद दिन चाहन्छु।

धन्यवाद।

२०७८ असार

नृप बहादुर वड
नगर प्रमुख

मनतव्य

धनगढी उप-महानगरपालिका, नगर कार्यपालिकाको कार्यालय शिक्षा, युवा तथा खेलकुद महाशाखाद्वारा आर्थिक वर्ष २०७७।७८ को अवधिमा सञ्चालन भएका शैक्षिक कार्यक्रमहरु समेटर उप-महानगरपालिकाको महत्वपूर्ण शैक्षिक स्थिति उल्लेख भएको धनगढी शैक्षिक सूचना, २०७८ पहिलो पटक प्रकाशन गर्न लागेकोमा खुशी लागेको छ।

नेपालको संविधानले आधारभूत तथा माध्यमिक शिक्षाको सबै अधिकार स्थानीय तहमा निहित गरेको छ। स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ ले पनि केही हदसम्म स्थानीय तहले शिक्षा सम्बन्धी कुन कुन कामहरु गर्ने भनेर किटान गरेको छ। यद्वपि शिक्षाका साविकका ऐन, नियमहरु पनि लागु रहेकै अवस्था रहिरहेकाले संविधान र सो पश्चात बनेका ऐनद्वारा आधारभूत तथा माध्यमिक शिक्षाको कार्यान्वयनका लागि उप-महानगरपालिकालाई प्रदत्त जिम्मेवारी अनुसार स्थानीय तहले विद्यालय शिक्षा सम्बन्धी काम, कर्तव्य र अधिकारहरुको प्रयोग के, कसरी, कुन मापदण्डमा रहेर गर्ने भन्ने द्विविधा रही आएको छ। यस्तो द्विविधात्मक परिस्थितिमा पनि धनगढी उप-महानगरपालिकाले संविधान, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन तथा उप-महानगरपालिकाको कार्यविधि नियमित गर्ने ऐन समेतको आधारमा सरोकारवालाहरुको राय सुझाव समेतलाई मध्यनजर गर्दै शिक्षा सम्बन्धी कानुन तर्जुमा तथा निर्णयहरु गर्दै आईरहेको छ। जुन कानून र निर्णयहरु कार्यान्वयनका लागि म उप-महानगरबासी सबै सरोकारवालाहरुमा हार्दिक अनुरोध गर्दछु।

अन्तमा, उप-महानगरपालिकाको नगर कार्यपालिकाको कार्यालयबाट आर्थिक बर्ष २०७७।७८ को अविधमा भए गरेका क्रियाकलाप तथा शैक्षिक सत्र २०७७ का शैक्षिक तथ्याङ्क समेटेर धनगढी शैक्षिक सूचना, २०७८ प्रकाशनमा संलग्न शिक्षा, युवा तथा खेलकुद महाशाखाका प्रमुख उपसचिव श्री नरेन्द्र बहादुर खाती लगायत महाशाखाका सम्पूर्ण कर्मचारीहरुलाई विशेष धन्यवाद दिन चाहन्छु। यस प्रकाशनबाट आवश्यक सूचना ग्रहण गरी उप-महानगरपालिकाको शिक्षा क्षेत्रको सुधारका लागि हातेमालो गरिदिनु हुन शिक्षा सम्बद्ध सम्पूर्ण सरोकारवालाहरुलाई हार्दिक अनुरोध गर्दछु।

धन्यवाद।

२०७८ असार

सुशीला मिश्र भट्ट
नगर उपप्रमुख

दुई शब्द

धनगढी उप-महानगरपालिका, नगर कार्यपालिकाको कार्यालयले नगरबासीहरुको सेवासुविधाका लागि विभिन्न कार्यहरु स्थापनाकाल देखि निरन्तर गर्दै आइरहेको छ । नेपालको संविधान जारी भएपश्चातको संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक शासन व्यवस्थाको प्रारम्भसंगै उप-महानगरपालिकाको कार्यक्षेत्राधिकार समेत फराकिलो भएकोमा सोही अनुसार सेवाविस्तार गर्न कार्यालयबाट हरसम्भव प्रयासहरु भएका छन् । यदाकदा समयमा आवश्यक सूचना प्राप्त नभएको अवस्थामा कार्यान्वयनमा समेत कठिनाई सिर्जना हुन गएर सेवाग्राहीहरुले समयमा प्राप्त गर्नु पर्ने सेवा प्राप्त गर्न नसक्ने स्थिति पनि रहेको हुन सक्छ । यसैलाई मध्यनजर गर्दै विद्यालय शिक्षाको क्षेत्रमा सरोकारवालाहरुमा सूचना पुर्‍याई सेवा प्रवाहलाई अझ चुस्त र दुरुस्त तुल्याउन सजिलो होस भन्ने हेतुले धनगढी शैक्षिक सूचना, २०७८ प्रकाशनको थालनी भएको छ ।

यस प्रकारको प्रकाशन धनगढी उप-महानगरपालिकाको इतिहासमा पहिलो हो । यसलाई यो रुपमा ल्याई पुर्‍याउन कार्यालयका शिक्षा सम्बद्ध कर्मचारी मित्रहरु असाध्यै खट्नु भएको छ । उहाँहरुको अथक प्रयासबाट यस धनगढी शैक्षिक सूचना, २०७८ मा शैक्षिक सत्र २०७७ को अवधिका अधिकांश शैक्षिक तथ्याङ्कहरु समेटिएका छन् । जसलाई उप-महानगरपालिकाले आगामी शैक्षिक योजना तर्जुमा र कार्यान्वयनका लागि ठोस आधारका रुपमा लिन सक्ने देखिन्छ ।

विगतमा विद्यालयको लेखापरीक्षणकाक्रममा "विद्यालयमा के कार्यक्रमका लागि कति रकम प्राप्त भयो भन्ने जानकारी हुन नसकेको" भन्ने मुद्दाको सम्बोधन गर्न कार्यालयले नियमित प्रधानाध्यापक बैठकताका नै सम्बन्धित विद्यालयलाई लिखित रुपमै जानकारी गराउँदै आएको छ । अझ ती जानकारीहरुलाई यस प्रकाशनमा समेत उल्लेख गरी कार्यालय तथा विद्यालयका लागि अभिलेख एवम् सूचनाको स्रोत र सरोकारवालाहरुलाई सूचनामूलक स्रोतका रुपमा रहन प्रकाशन सफल भएको छ । विद्यालयमा हुने कार्यक्रमहरुको पारदर्शिता एवम् जवाफदेहिताका लागि यसले महत्त्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गर्न सक्छ । तसर्थ यस प्रकाशनलाई सरोकारवाला व्यक्ति तथा निकायहरुले धनगढी उप-महानगरपालिका क्षेत्रको समग्र शैक्षिक विकासका लागि बढि भन्दा बढी उपयोग गरिदिनु हुन हार्दिक अनुरोध छ ।

धन्यवाद ।

२०७८ असार

हरिबहादुर चन्द
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

दुई शब्द

सुचना पाउनु अधिकार हो भने दिनु कर्तव्य हो । सूचनाबाट बञ्चित भएको व्यक्तिले तोकिएको काम गर्न कठिनाई महशुस गर्छ । उसले गरेको काम पूर्ण रुपमा सही हुन्छ नै भन्ने ग्यारेण्टी पनि हुँदैन् । सूचना नभएका कारण अवरोध उत्पन्न हुने यी र यस्तै कारणहरुलाई मध्यनजर गरी धनगढी उप-महानगरपालिकाले पहिलो पटक यो धनगढी शैक्षिक सूचना, २०७८ प्रकाशन गरेको छ । यसको मुख्य उद्देश्य विद्यालयस्तरमा शैक्षिक तथ्याङ्क तथा कार्यक्रमहरुको सरोकारवालाहरुलाई जानकारी गराउनु हो । दोस्रो उद्देश्य सरोकारवालाहरुलाई धनगढीको शैक्षिक विकासका लागि के कस्ता नीति तथा कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्न जरुरी छ भन्ने कुराको जानकारी गराउनु हो ।

यस प्रकाशनलाई पाँच ओटा खण्डहरुमा बाँडिएको छ । यसको पहिलो खण्डमा शिक्षा सम्बन्धी कानुन, नीति, संरचना तथा कार्यक्रम, दोस्रो खण्डमा शैक्षिक तथा विविध तथ्याङ्क समेटिएको छन् । यसबाट देशको विद्यालय शिक्षासम्बन्धी कानून, नीति, संरचना र कार्यक्रम तथा उप-महानगरपालिकाको सामान्य शैक्षिक स्थिति, विद्यालय संख्या र विद्यार्थी संख्याको जानकारी लिन सजिलो हुने आशा गरिएको छ । त्यस्तै तेस्रो खण्डमा विद्यालयगत निकासा विवरण र चौथो खण्डमा विद्यालयले प्रयोग गर्ने शैक्षिक फारामहरु समेटिएका छन् । यी दुवै खण्डमा उल्लेखित सामग्रीबाट विद्यालयको निकासा माग, निकासा भएको रकमको जानकारी र सो को खर्च सम्बन्धी अभिलेख कायम गर्नका लागि सहयोग पुग्ने अपेक्षा गरिएको छ । यस प्रकाशनको अन्तिम खण्डमा शैक्षिक लेख रचना प्रस्तुत गरिएको छ । ती लेख रचनामा उल्लेखित विषयवस्तुबाट धनगढी शैक्षिक स्थितिको जानकारी हुनुका तिनको समाधानका उपयाहरु लगायत विद्यालयस्तरमा सञ्चालन हुने कार्यक्रमहरुको कार्यान्वयन प्रक्रिया बारेमा पाठकहरुलाई जानकारी हुने आशा लिइएको छ ।

यस प्रकाशनलाई यहाँसम्म पुर्‍याउन शिक्षा, युवा तथा खेलकुद महाशाखाका कर्मचारी तथा सम्पादक मण्डलले मिहनेतपूर्वक थुप्रै कामहरु गरेको छ । जुन अत्यन्तै सराहनीय छन् । जसका प्रयासले गर्दा प्रकाशनलाई त्रुटि रहित बनाउन सफल भएको महशुस गरिएको छ । यद्दपि मानवीय वा यान्त्रिक त्रुटि अझैं पनि रहेकै होलान् । पाठक वर्गद्धारा ती त्रुटीहरु औल्याईदिनु भयो भने सहज स्वीकार गरिने छ भनी अनुरोध गर्न चाहन्छु ।

धन्यवाद ।

२०७८ असार

नरेन्द्र बहादुर खाती
उपसचिव/महाशाखा प्रमुख

विषयसूची

खण्ड (क) शिक्षा सम्बन्धी कानून, नीति, संरचना तथा कार्यक्रम

१.	शिक्षा सम्बन्धी संवैधानिक व्यवस्था	१
२.	शिक्षा सम्बन्धी संघ, प्रदेश र स्थानीय कानून	४
३.	पन्ध्रौ आवधिक योजनामा शिक्षा	३५
४.	नगर शिक्षा विकास योजना	४५
५.	दिगो विकास लक्ष्य र इन्चोन घोषणामा शिक्षा	४६
६.	विद्यालय शिक्षाको राष्ट्रिय उद्देश्य, तहगत संरचना, सक्षमता	४८
७.	उप-महानगरपालिका शैक्षिक संरचना	४८
८.	बार्षिक नीति तथा कार्यक्रममा शिक्षा	५४

खण्ड (ख) शैक्षिक तथा विविध तथ्याङ्क

९.	धनगढीको सामान्य जानकारी	७४
१०.	प्रमुख शैक्षिक तथ्याङ्क	७९
११.	आर्थिक सर्वेक्षणमा शिक्षा	८१
१२.	धनगढीमा सञ्चालित विद्यालय	९४
१३.	विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थी	९७
१४.	विद्यालयका शिक्षक तथा कर्मचारी	११९
१५.	महत्वपूर्ण सम्पर्क नम्बर र इमेल	१४४
१६.	सामुदायिक विद्यालयमा विद्दमान भौतिक सुविधा	१५५

खण्ड (ग) विद्यालयगत निकासा विवरण

१७.	शिक्षक कर्मचारी तलब तथा पारिश्रमिक	१६१
१८.	शिक्षण सिकाइ सामग्री	१६७
१९.	नि:शुल्क पाठ्यपुस्तक	१७२
२०.	छात्रवृति	१७६
२१.	विद्यालय सञ्चालन तथा व्यवस्थापन	१८०
२२.	दिवा खाजा	१८३
२३.	शैक्षिक पहुँच सुनिश्चतता, अनौपचारिक तथा वैकल्पिक शिक्षा	१८६
२४.	शैक्षिक गुणस्तर सुदृढिकरण	१८७

२५. कोभिडमा सिकाइ सहजिकरण १९०
२६. अँग्रेजी, गणित र विज्ञान विषयमा शिक्षण सहयोग अनुदान १९३

खण्ड (घ) विद्यालयले प्रयोग गर्ने फारामहरुका नमुना

२७. कार्यक्रम सम्झौंता फाराम १९५
२८. तलबी प्रतिवेदन फाराम १९६
२९. तलबी माग फाराम १९७
३०. शिक्षक हाजिरी विवरण फाराम १९८
३१. विद्यार्थी संख्या प्रमाणिकरण फाराम १९९
३२. नि:शुल्क पाठ्यपुस्तक वितरण भर्पाई २००
३३. पाठ्यपुस्तक हिसाब मिलान फाराम २०१
३४. अपाङ्ग छात्रवृति रकम माग २०२
३५. मुक्त कम्लहरी छात्रवृति रकम माग फाराम २०३
३६. कक्षा १-८ छात्रा र दलित छात्रवृति २०४
३७. छात्रवृति रकम वितरण भर्पाई तथा अभिलेख फाराम २०५
३८. विद्यालय दिवा खाजाको रकम माग फाराम २०६
३९. सेनिटरी प्याड माग फाराम २०७
४०. प्राविधिक धारका विद्यार्थीहरुको विवरण फाराम २०८

खण्ड (ङ) शैक्षिक लेख, रचना

४१. विद्यालयमा हुने शैक्षिक कार्यक्रम कार्यान्वयन प्रक्रिया २०९
४२. उपमहानगरपालिकाको विद्यालय सम्बद्ध शैक्षिक कार्यक्रमको परिचर्चा २२६
४३. धनगढीका सामुदायिक विद्यालयमा अनलाइन शिक्षा : अवसर र चुनौती २४६
४४. स्थानीय पाठ्यक्रम निर्माण तथा कार्यान्वयनको अवस्था र कानुनी व्यवस्था २५६

*****

खण्ड (क)
शिक्षा सम्बन्धी कानून, नीति, संरचना तथा कार्यक्रम

यस खण्डमा शिक्षा सम्बन्धी संवैधानिक व्यवस्था, संघ, प्रदेश र स्थानीय तहका शिक्षा सम्बद्ध कानूनहरु, पन्ध्रौ आवधिक योजना, नगर शिक्षा विकास योजना तथा दिगो विकास लक्ष्यमा शिक्षा उल्लेखित शिक्षा सम्बद्ध विषयवस्तुहरु, विद्यालय शिक्षाको राष्ट्रिय उद्देश्य, तहगत संरचना एवम् सक्षमता, उप-महानगरपालिका कार्य विभाजन नियमावलीमा शिक्षा सम्बन्धी विषयगत शाखाका लागि भएको व्यवस्था, उप-महानगरअन्तरगतका शिक्षा सम्बद्ध समिति, शिक्षा, युवा तथा खेलकुद महाशाखाको संरचना, विद्यालयस्तरमा रहने समिति, सामुदायिक सिकाइ केन्द्र र धनगढी पोलिटेक्निक इन्ष्टिच्युटका साथै संघ, प्रदेश र स्थानीय तहका रुपमा धनगढी उप-महानगरपालिकाको शिक्षा सम्बन्धी बार्षिक नीति तथा कार्यक्रमहरु समेटिएका छन्।

१. शिक्षा सम्बन्धी संवैधानिक व्यवस्था

जनता र सरकारबीचको सन्तुलन कायम गर्ने महत्त्वपूर्ण लिखित दस्तावेज हो संविधान। यो राज्य सञ्चालन गर्ने मूल कानून हो। यसै कानूनका आधारमा राज्यका अन्य कानूनहरू निर्माण एवम् कार्यान्वयन गरिन्छन्। तसर्थ संविधानलाई देशको मूल कानून पनि भनिन्छ। नेपालको संविधानको धारा १ को उपधारा (१) मा “यो संविधान नेपालको मूल कानून हो। यस संविधानसँग बाझिने कानून बाझिएको हदसम्म अमान्य हुनेछ।” भन्ने कुरा उल्लेख भएबाट समेत संविधान देशको मूल कानून भएको कुरा पुष्टि हुन्छ। सामान्यतया संविधान लिखित र अलिखित दुई किसिमका हुन्छन्। संसारमा बेलायत बाहेक अरू सबै देशको लिखित संविधान हो। संविधानलाई एकात्मक तथा सङ्घात्मक, अध्यक्षात्मक तथा संसदात्मक, कठोर र नमनशील, गणतन्त्रात्मक तथा राजतन्त्रात्मक गरेर पनि विभाजन गर्ने गरिन्छ। हामीले बुझ्नु पर्ने कुरा के हो भने संविधान पहिले नै वर्गीकरण गरेर लेखिने विषय होइन्, निर्माण गरेर मात्र वर्गीकरण गरिन्छ।

“नेपालको संविधान” २०७२ असोज ३ गते देखि कार्यान्वयनमा आएको नेपालको सातौं लिखित संविधान हो। जुन संविधान सभाबाट जारी पहिलो संविधान हो। नेपालको संविधान २०७० मङ्सिर ४ गते भएको अर्को संविधान सभाको निर्वाचनको परिणामबाट चुनिएका सांसदहरूबाट निर्माण गरिएको हो। जननिर्वाचित सांसदहरूले निर्माण गरेकाले यसलाई जनताद्वारा निर्माण गरिएको संविधानका रूपमा लिइन्छ। पहिलो पटक सर्वप्रथम २०७२ असार ११ गते पहिलो एकीकृत मस्यौदा तयार भएको परिमार्जित विधेयक २०७२ भदौ १० गते संविधान सभामा पेश भएको थियो। २०७२ भदौ ३० गते संविधान सभाका दुईतिहाई भन्दा बढी मतले पारित भएको थियो। यो संविधान पारित हुँदा तत्काल कायम रहेका ५९७ जना सांसद मध्ये ५३२ जना उपस्थित भई ५०७ जनाले पक्षमा, २५ जनाले विपक्षमा मत जाहेर गरेका थिए। त्यसैगरी ८ जना अनुपस्थित रहेका र ५७ जनाले बहिस्कार गरेका थिए।

यस संविधानमा २०७२ असोज १ गते संविधान सभाका ५३७ जना सभासदले हस्ताक्षर गरी सोही दिन संविधान सभाका सदस्य सुवासचन्द्र नेम्वाङ्ले हस्ताक्षर गरेका थिए। २०७२ असोज ३ गते संविधान सभामा

आयोजित भव्य समारोहकाबीच तत्कालिन राष्ट्रपति डा.रामवरण यादवबाट नेपालको संविधान जारी गर्दै सोही दिन देखि लागू भएको हो। जसमा ३५ भाग, ३०८ धारा र ९ अनुसूची रहेका छन्। यो संविधान यसैको धारा २९६ को उपधारा (१) बमोजिम व्यवस्थापिका संसदले २०७२ फागुन १६ गते पहिलो र २०७७ असार ४ गते दोस्रो पटक संशोधन भैसकेको छ। यसै संविधानमा शिक्षा सम्बन्धमा उल्लेख भएका व्यवस्थाहरु यहाँ प्रस्तुत गर्ने जमर्को गरिएको छ।

❑ भाग ३ : मौलिक हक र कर्तव्य

धारा ३१ शिक्षा सम्बन्धी हक : यस धारामा जम्मा ५ ओटा उपधारा रहेका छन्। सबै उपधारामा शिक्षा सम्बन्धी व्यवस्था रहेको छ।

१. प्रत्येक नागरिकलाई आधारभूत शिक्षामा पहुँचको हक हुनेछ।

२. प्रत्येक नागरिकलाई राज्यबाट आधारभूत तहसम्मको शिक्षा अनिवार्य र निःशुल्क तथा माध्यमिक तहसम्मको शिक्षा निःशुल्क पाउने हक हुनेछ।

३. अपांगता भएका र आर्थिक रूपले विपन्न नागरिकलाई कानून बमोजिम निःशुल्क उच्च शिक्षा पाउने हक हुनेछ।

४. दृष्टिविहीन नागरिकलाई ब्रेललिपि तथा बहिरा र स्वर वा बोलाइ सम्बन्धी अपांगता भएका नागरिकलाई सांकेतिक भाषाको माध्यमबाट कानून बमोजिम निःशुल्क शिक्षा पाउने हक हुनेछ।

५. नेपालमा बसोबास गर्ने प्रत्येक नेपाली समुदायलाई कानून बमोजिम आफ्नो मातृभाषामा शिक्षा पाउने र त्यसका लागि विद्यालय तथा शैक्षिक संस्था खोल्ने र सञ्चालन गर्ने हक हुनेछ।

धारा ३८ महिलाको हक : यस धारामा जम्मा ६ ओटा उपधारा रहेका छन्। तिनीहरुमध्ये उपधारा ५ मा महिला शिक्षाको हक रहेको छ।

५. महिलालाई शिक्षा, ... मा सकारात्मक विभेदका आधारमा विशेष अवसर प्राप्त गर्ने हक हुनेछ।

धारा ३९ बालबालिकाको हक : जम्मा १० ओटा उपधारा रहेको बालबालिकाको हक सम्बन्धी धाराको उपधारा २ र ३ बालबालिकाको शिक्षाको हकसंग सम्बन्धित छ।

२. प्रत्येक बालबालिकालाई परिवार तथा राज्यबाट शिक्षा, ... को हक हुनेछ।

३. प्रत्येक बालबालिकालाई प्रारम्भिक बाल विकास तथा बाल सहभागिताको हक हुनेछ।

धारा ४० दलितको हक : यस भएका जम्मा ७ उपधारामध्ये उपधारा २ मा दलितलाई शिक्षाको हक सम्बन्धमा देहायको व्यवस्था उल्लेख गरिएको छ।

२. दलित विद्यार्थीलाई प्राथमिकदेखि उच्च शिक्षासम्म कानून बमोजिम छात्रवृत्ति सहित निःशुल्क शिक्षाको व्यवस्था गरिनेछ। प्राविधिक र व्यावसायिक उच्च शिक्षामा दलितका लागि कानून बमोजिम विशेष व्यवस्था गरिनेछ।

धारा ४२ सामाजिक न्यायको हक : जम्मा उपधारा ५ मध्ये उपधारा २ र ५ का केही व्यवस्थाहरु शिक्षासंग सम्बन्ध राख्दछन्।

२. आर्थिक रूपले विपन्न तथा लोपोन्मुख समुदायका नागरिकको संरक्षण, उत्थान, सशक्तीकरण र विकासका लागि शिक्षा, ...मा विशेष अवसर तथा लाभ पाउने हक हुनेछ।

५. नेपालमा अग्रगामी लोकतान्त्रिक परिवर्तनको लागि भएका सबै जन आन्दोलन, सशस्त्र संघर्ष र क्रान्तिका क्रममा जीवन उत्सर्ग गर्ने शहीदका परिवार, बेपत्ता पारिएका व्यक्तिका परिवार, लोकतन्त्रका योद्धा, द्वन्द्वपीडित र विस्थापित, अपाङ्गता भएका व्यक्ति, घाइते तथा पीडितलाई न्याय एवम् उचित सम्मान सहित शिक्षा, ...मा कानून बमोजिम प्राथमिकताका साथ अवसर पाउने हक हुनेछ।

❑ भाग ४ : राज्यका निर्देशक सिद्धान्त, नीति तथा दायित्व

धारा ५१ राज्यका नीतिहरू : यसमा जम्मा १३ वटा नीतिहरु रहेका छन् । खण्ड (च), (ज) र (ञ) का उपखण्डहरुमा शिक्षा सम्बन्धी नीतिगत व्यवस्था उल्लेख गरिएका छन्।

च. विकास सम्बन्धी नीति

४. वैज्ञानिक अध्ययन अनुसन्धान एवं विज्ञान र प्रविधिको आविष्कार, उन्नयन र विकासमा लगानी अभिवृद्धि गर्ने तथा वैज्ञानिक, प्राविधिक, बौद्धिक र विशिष्ट प्रतिभाहरूको संरक्षण गर्ने,

ज. नागरिकका आधारभूत आवश्यकता सम्बन्धी नीति

१. शिक्षालाई वैज्ञानिक, प्राविधिक, व्यावसायिक, सीपमूलक, रोजगारमूलक एवं जनमुखी बनाउँदै सक्षम, प्रतिस्पर्धी, नैतिक एवं राष्ट्रिय हितप्रति समर्पित जनशक्ति तयार गर्ने,

२. शिक्षा क्षेत्रमा राज्यको लगानी अभिवृद्धि गर्दै शिक्षामा भएको निजी क्षेत्रको लगानीलाई नियमन र व्यवस्थापन गरी सेवामूलक बनाउने,

३. उच्च शिक्षालाई सहज, गुणस्तरीय र पहुँच योग्य बनाई क्रमशः निःशुल्क बनाउँदै लैजाने,

४. नागरिकको व्यक्तित्व विकासका लागि सामुदायिक सूचना केन्द्र र पुस्तकालयको स्थापना र प्रवर्धन गर्ने,

ञ. सामाजिक न्याय र समावेशीकरण सम्बन्धी नीति

७. राष्ट्रिय विकासमा युवा सहभागिता अभिवृद्धि गर्दै राजनीतिक, आर्थिक, सामाजिक र सांस्कृतिक अधिकारहरूको पूर्ण उपयोगको वातावरण सिर्जना गर्ने, युवाको सशक्तीकरण र विकासका लागि शिक्षा, ... का लागि उपयुक्त अवसर प्रदान गर्ने,

❑ अनुसूची

नेपालको संविधानमा जम्मा ९ वटा अनुसूचीहरु रहेका छन्। अनुसूची ५, ६, ८ र ९ मा शिक्षा सम्बन्धी ११ वटा अधिकारहरु उल्लेख गरिएका छन्।

अनुसूची		क्र.सं.	अधिकार क्षेत्र	संख्या
५.	संघको अधिकार	१५	केन्द्रीय विश्वविद्यालय, केन्द्रीयस्तरका प्रज्ञाप्रतिष्ठान, विश्वविद्यालय मापदण्ड र नियमन, केन्द्रीय पुस्तकालय	४
६.	प्रदेशको अधिकार	८	प्रदेश विश्वविद्यालय, उच्च शिक्षा, पुस्तकालय र संग्रहालय	४
८.	स्थानीय तहको अधिकार	८	आधारभूत र माध्यमिक शिक्षा	२
९.	संघ, प्रदेश र स्थानीय तहको साझा अधिकार	२	शिक्षा, खेलकूद र पत्रपत्रिका	१

२. शिक्षा सम्बन्धी संघ, प्रदेश र स्थानीय कानून

राष्ट्रिय शिक्षा नीति, २०७६

वि.सं. २०७६ साल पूर्व शिक्षा सम्बन्धी शैक्षिक जनशक्ति विकास केन्द्रको तालिम नीति, २०६२, अनौपचारिक शिक्षा नीति, २०६३, प्राविधिक तथा व्यावसायिक शिक्षा एवं तालिम नीति, २०६९, उच्च शिक्षा नीति, २०७२ र अपाङ्गता भएका बालबालिकाहरूका लागि समावेशी शिक्षा नीति, २०७३ का नाममा भिन्नाभिन्नै नीतिहरु रहेका थिए । नेपाल सरकार मन्त्रीपरिषद्बाट २०७६ कार्तिक १८ मा राष्ट्रिय शिक्षा नीति स्वीकृत भएसंग विगतका ती नीतिहरु खारेज भएर एकीकृत शिक्षा नीतिका रुपमा हाल राष्ट्रिय शिक्षा नीति, २०७६ रहेको छ। यसमा त्यही नीतिका मुख्य-मुख्य कुराहरु उल्लेख गरिएका छन्।

❑ दूरदृष्टि

"शिक्षित, सभ्य, स्वस्थ र सक्षम जनशक्ति; सामाजिक न्याय, रुपान्तरण र समृद्धि"

❑ लक्ष्य

सबै तहको शिक्षालाई प्रतिस्पर्धी, प्रविधिमैत्री, रोजगारमूलक र उत्पादनमुखी बनाई देशको आवश्यकता अनुरुपको मानव संशाधन विकास गर्ने।

❑ उद्देश्य

१. बालबालिकाको सर्वाङ्गीण विकासमा केन्द्रित प्रारम्भिक बालविकास तथा शिक्षालाई गुणस्तरीय र प्रभावकारी बनाउनु।

२. आधारभूत शिक्षामा सबैको सहज एवं समतामूलक पहूँच र निरन्तरता सुनिश्चित गर्दै सर्वव्यापी, जीवनोपयोगी, प्रतिस्पर्धी एवं गुणस्तरयुक्त अनिवार्य तथा निःशुल्क शिक्षाको प्रत्याभूति गर्नु।

३. गुणस्तरीय माध्यमिक शिक्षामा सबैको निःशुल्क पहूँच सुनिश्चित गर्दै सिर्जनशिलता, रचनात्मकता, अध्ययनशीलता, सकारात्मक चिन्तन र सदाचार जस्ता गुण सहितको प्रतिस्पर्धी, सीपयुक्त एवं उत्पादनशील जनशक्ति तयार गर्नु।

४. प्राविधिक तथा व्यावसायिक शिक्षा र तालिमका अवसरहरूलाई व्यापक विस्तार गरी सबै इच्छुक नागरिकहरूका लागि समावेशी एवं समतामूलक पहूँच स्थापित गर्दै देश विकासका लागि योग्य, सक्षम, सीपयुक्त र उद्यमशील जनशक्ति तयार पार्नु।

५. ज्ञानमा आधारित समाज र अर्थतन्त्र निर्माणका लागि उच्च शिक्षाको पहूँच र गुणस्तर अभिबृद्धि गरी विभिन्न क्षेत्रहरूमा सक्षम नेतृत्व प्रदान गर्न सक्ने योग्य, दक्ष, बैज्ञानिक, नवप्रवर्तनात्मक, अन्तर्राष्ट्रिय स्तरमा प्रतिस्पर्धी र अनुसन्धानमुखी मानव संशाधन विकास गर्नु।

६. नेपाललाई पूर्ण साक्षर मुलुक तुल्याई अनौपचारिक, वैकल्पिक, परम्परागत र खुला शिक्षाका माध्यमबाट आजीवन सिकाइ संस्कृतिको विकास गर्नु।

७. सबै प्रकारका अपाङ्गता भएका व्यक्तिका लागि गुणस्तरीय शिक्षाको पहुँच सुनिश्चित गरी जीवनपर्यन्त शिक्षाका माध्यमबाट मर्यादित जीवन यापन गर्न सक्षम र प्रतिस्पर्धी नागरिक तयार पार्नु ।

८. शिक्षा प्रणालीका विभिन्न अवयवहरूमा रहेर सेवा प्रवाह गर्ने जनशक्तिलाई उत्कृष्ट नतिजा प्रदर्शन गर्न उनीहरूको पेसागत योग्यता, सक्षमता, इमान्दारिता, प्रतिबद्धता र जवाफदेहीता सुनिश्चित गर्दै शैक्षिक सुशासन कायम गर्नु ।

९. सार्वजनिक तथा निजी शैक्षिक क्षेत्रका विद्यमान असल अभ्यास (Best Practices) लाई सम्मिलन (Fusion) गर्दै निजी लगानीका शिक्षण संस्थाहरूको प्रभावकारी परिचालन, नियमन एवम् सार्वजनिक शिक्षा प्रणालीको रुपान्तरणको प्रक्रियामा सवलीकरण गर्नु ।

१०. राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय अनुभव तथा अभ्यास समेतका आधारमा शैक्षिक गुणस्तर मानक तथा मापदण्ड तयार गरी सबै तह र प्रकारका शिक्षाको गुणस्तर अभिबृद्धि गर्नु ।

११. औपचारिक (Formal), अनौपचारिक (Non-formal) र अरीतिक (Informal) शिक्षाबीच अन्तरसम्बन्ध स्थापित गरी योग्यताको समकक्षता (Equivalency), गतिशिलता (Mobility) र पारगम्यता (Permeability) सुनिश्चित गर्दै राष्ट्रिय योग्यता प्रारुपमा आधारित शिक्षा प्रणालीको विकास गर्नु ।

१२. शिक्षा प्राप्तिको संवैधानिक र कानूनी दायित्व पूरा गर्न राष्ट्रिय प्राथमिकताका आधारमा पर्याप्तता (Sufficiency), समन्यायिकता (Equitability) र प्रतिफलमुखी (Best Value for Money) हुने गरी शैक्षिक लगानी सुनिश्चित गर्नु ।

१३. व्यक्तिमा वैज्ञानिक चिन्तन र व्यवहार विकास गर्न विज्ञान तथा प्रविधिलाई शिक्षा प्रणालीमा एकिकरण गर्दै परम्परागत एवं आधुनिक प्रविधिलाई राष्ट्रिय विकासको लागि उपयोग गर्न सक्ने क्षमता विकास गर्नु

❑ रणनीति

१. उपयुक्त पूर्वाधारसहितको बालमैत्री वातावरण सुनिश्चित गरी प्रारम्भिक बालविकासको अवसर विस्तार गर्ने । (८.१)

२. तीनै तहका सरकार र अभिभावकको साझेदारीमा बालबालिकाहरूको सर्वाङ्गीण विकास एवं विद्यालय शिक्षाको पूर्वतयारीका लागि कम्तीमा एक बर्षको प्रारम्भिक बालविकासको अवसर प्रदान गर्ने । (८.१)

३. अनिवार्य तथा निःशुल्क आधारभूत शिक्षाको प्रत्याभूति गर्न सबै बालबालिकालाई विद्यालय भर्ना गराउने एवं भर्ना भएका सबैलाई अध्ययनमा निरन्तरता दिने र गुणस्तर अभिबृद्धिका लागि उत्प्रेरणामूलक उपायहरू अवलम्बन गर्ने । (८.२)

४. सान्दर्भिक एवं गुणस्तरीय आधारभूत र माध्यमिक शिक्षामा सबैको पहूँच सुनिश्चितता गर्न औपचारिक, अनौपचारिक, बैकल्पिक र खुला शिक्षा प्रणालीको अवलम्बन गर्ने । (८.२ र ८.३)

५. माध्यमिक शिक्षामा सरकार, निजी क्षेत्र र सहकारी समेतको सहभागितामा प्रभावकारी व्यवस्थापन गर्ने । (८.३)

६. स्वायत्तता, विकेन्द्रीकरण, साझेदारी, लचिलोपना र सरल नियमन व्यवस्था गर्दै प्राविधिक तथा व्यावसायिक शिक्षा र तालिममा व्यापक सहभागिताको वातावरण सिर्जना गर्ने । (८.४)

७. प्राविधिक तथा व्यावसायिक शिक्षा र तालिमको क्षेत्रमा विभिन्न सरोकारवालाहरूको सहभागिता एवं साझेदारीमा दिगो लगानी सुनिश्चित गर्ने । (८.४)

८. प्राविधिक तथा व्यावसायिक शिक्षा र तालिममा पिछडिएका वर्ग, क्षेत्र र समुदायलाई समेट्न विशेष सहुलियत दिने नीति अख्तियार गर्ने। (८.४)

९. राष्ट्रिय, प्रादेशिक र स्थानीय श्रम बजारको आवश्यकता एवं प्राथमिकताका आधारमा योग्यता र क्षमता अनुसार सान्दर्भिक, उपयोगी, गुणस्तरीय र प्रतिस्पर्धी प्राविधिक तथा व्यावसायिक शिक्षा र सीप विकासका अवसरहरू सबैलाई प्रदान गर्ने। (८.४)

१०. विश्वसनीयता एवं प्रतिस्पर्धात्मक क्षमताको सुनिश्चितता हुने गरी खुला एवं दूर शिक्षा मार्फत उच्च शिक्षामा पहूँच अभिबृद्धि गर्ने। (८.५)

११. उच्च शिक्षा प्रदायक संस्थाहरूको स्थापना, सञ्चालन, नियमन र व्यवस्थापनलाई प्रभावकारी बनाउन विद्यमान कानूनी तथा संस्थागत संयन्त्रको पुनः संरचना गर्ने। (८.५)

१२. उच्च शिक्षा प्रदायक संस्थाहरूको गुणस्तर अभिबृद्धि गरी उच्च शिक्षालाई राष्ट्रिय आवश्यकता एवं अन्तर्राष्ट्रिय मान्यता र प्रचलन अनुरुप हुने गरी सान्दर्भिक बनाउने। (८.५)

१३. विश्वविद्यालय तथा उच्च शिक्षा प्रदायक संस्थाहरूलाई सार्वजनिक, सामुदायिक र निजी संस्थाको रुपमा विकास गर्दै हाल सञ्चालनमा रहेका विश्वविद्यालयहरूमध्ये इच्छुक विश्वविद्यालयलाई प्रदेशसँग समन्वय गरी प्रादेशिक विश्वविद्यालयका रुपमा सञ्चालन गर्न अभिप्रेरित गर्ने। (८.५)

१४. साक्षरता, अनौपचारिक शिक्षा र आजीवन सिकाइलाई पेसा एवं व्यवसाय, सामाजिक जीवन र सहभागितासँग आवद्ध गर्ने। (८.६)

१५. परम्परागत शिक्षाको मूलप्रवाहीकरण एवं वैकल्पिक र खुला शिक्षाको अवसर विस्तार गरी विद्यालय शिक्षामा पहूँच अभिबृद्धि गर्ने। (८.६)

१६. भौतिक पूर्वाधार, पाठ्यव्रmम तथा पाठ्यसामग्री, शिक्षण सिकाइ प्रव्रिmया र मूल्याङ्कन प्रणालीलाई समावेशी एवम् अपाङ्गमैत्री बनाउने। (८.७)

१७. अपाङ्गता भएका बालबालिकाहरूको आवश्यकता र समावेशीकरणको सिद्धान्तका आधारमा विशेष शिक्षा र समावेशी शिक्षाका माध्यमबाट उपयुक्त शैक्षिक अवसरहरू उपलब्ध गराउने। (८.७)

१८. दक्ष, योग्य, सक्षम, गुणस्तरीय जनशक्तिको व्यवस्थापन गरी शिक्षण, प्रशिक्षण, अनुसन्धान, नवप्रवर्तन, शैक्षिक प्रशासन जस्ता पक्षमा उत्कृष्ट नतिजा हासिल गर्ने। (८.८)

१९. विद्यालय शिक्षा, प्राविधिक तथा व्यावसायिक शिक्षा र उच्च शिक्षामा अध्यापन वा प्रशिक्षण गर्ने जनशक्तिको सक्षमता परीक्षण र तालिमलाई अनिवार्य गर्ने। हाल कार्यरत शिक्षकको सक्षमता परीक्षणको व्यवस्था गरी पेसागत सक्षमता, अद्यावधिकता, उत्प्रेरणा, कार्यसम्पादनस्तर र अनुभव जस्ता पक्षहरूलाई शिक्षकको बृत्ति विकाससँग आवद्ध गर्ने। (८.८)

२०. विद्यालयमा विषयगत शिक्षकको सुनिश्चितता गर्नुका साथै शिक्षकको तयारी, प्राप्ति, विकास र उपयोग प्रणालीमा सुधार गरी विद्यालय शिक्षाको गुणस्तर अभिबृद्धि गर्ने। (८.८)

२१. विश्वविद्यालयबाट उत्कृष्ट नतिजा प्राप्त गरेका मेधावी विद्यार्थीहरूलाई शिक्षण पेसामा आकर्षित गर्ने। (८.८)

२२. तीनै तहका सरकारका शैक्षिक सेवाप्रदायक संरचनाहरूलाई आवश्यकता अनुसार पुनःसंरचना, सुदृढीकरण र सवलीकरण गरी दक्षतापूर्ण, प्रभावकारी र नतिजामूलक बनाउने। (८.८)

२३. विद्यालय, प्राविधिक शिक्षालय र उच्च शिक्षा प्रदायक सार्वजनिक, सामुदायिक तथा निजी शिक्षण संस्थाहरूको नक्साङ्कन, समायोजन र स्तरोन्नति गर्ने। (८.८)

२४. सूचना तथा सञ्चार प्रबिधिलाई शिक्षण सिकाइ प्रक्रियाको अभिन्न अङ्गका रूपमा एकिकृत गर्दै प्रविधिमैत्री, व्यावहारिक र नतिजामूलक बनाउने । सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय स्तरमा अनलाइनमा आधारित एकीकृत शैक्षिक सूचना व्यवस्थापन प्रणाली (Integrated Educational Management Information System-IEMIS) को सुदृढीकरण गर्ने । (८.८)

२५. अपनत्वको सिर्जना, नेतृत्वको सबलीकरण, शिक्षण सिकाइ प्रव्रिmयामा सुधार, पेशागत नैतिकताको प्रवद्र्धन, लगानी अभिवृद्धि र प्रविधिको उच्चतम प्रयोगद्वारा सार्वजनिक विद्यालयको शैक्षिक गुणस्तर अभिबृद्धि गर्ने । (८.९)

२६. विद्यालय शिक्षातर्फ कम्पनीको रुपमा सञ्चालित निजी लगानीका शिक्षण संस्थाहरूलाई नियमन गर्ने । (८.९)

२७. शैक्षिक गुणस्तर अभिबृद्धिका लागि शिक्षण संस्थाहरूको प्रभावकारी अनुगमन, निरीक्षण तथा मूल्याङ्कनको व्यवस्था गर्ने । (८.१०)

२८. राष्ट्रिय योग्यता प्रारूप (National Qualification Framework-NQF) का आधारमा क्रेडिट ब्याङ्किङ र क्रेडिट ट्रान्सफरको प्रणाली लागू गर्ने । (८.११)

२९. औपचारिक तथा अनौपचारिक रुपमा प्राप्त गरेको सीपको परीक्षण र प्रमाणीकरण गर्ने व्यवस्था मिलाउने । (८.११)

३०. विद्यालय तथा उच्च शिक्षामा तीनै तहका सरकारको लगानी बृद्धि गर्ने । (८.१२)

३१. प्राविधिक तथा व्यावसायिक शिक्षामा सार्वजनिक क्षेत्रको लगानी क्रमशः बृद्धि गर्दै जाने र यस क्षेत्रमा लागत साझेदारीको सिद्धान्तका आधारमा स्रोत परिचालन गर्ने । (८.१२)

३२. विज्ञानलाई शिक्षा र शिक्षालाई विज्ञानमा आधारित बनाई वैज्ञानिक अध्ययन र चिन्तन मनन् गर्ने प्रवृत्ति एवम् व्यवहारको विकासमा जोड दिने । (८.१३)

३३. सबै तहको शिक्षामा विज्ञान, प्रविधि, इन्जिनियरिङ र गणित शिक्षा (STEM-Education) लाई पाठ्यक्रमको अभिन्न अङ्ग बनाइने । (८.१३)

❑ नीति

क. प्रारम्भिक बालविकास तथा शिक्षा

१. नेपाल सरकारले तोकेको शर्त तथा मापदण्ड पालना गर्ने गरी स्थानीय तहको अनुमति वा स्वीकृतिमा सरकारी, गैरसरकारी, सामुदायिक वा निजी लगानीमा बालमैत्री तथा पूर्वाधारयुक्त प्रारम्भिक बालविकास कक्षा र बालविकास तथा स्याहार केन्द्रको व्यवस्थापन गरी बालविकास कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।

२. प्रारम्भिक बालविकास कक्षा र बालविकास केन्द्रका शिक्षकहरूको न्यूनतम योग्यता निर्धारण गरी हाल कार्यरत बालविकास शिक्षकहरूलाई योग्यतामा आधारित वृत्ति विकास र स्तरवृद्धिको अवसर प्रदान गर्ने ।

३. प्रारम्भिक बालविकास कक्षा र बालविकास केन्द्रमा बालबालिकाको सर्वाङ्गीण विकास तथा आधारभूत शिक्षाको तयारीका लागि पर्याप्त पूर्वाधार व्यवस्था गरी अभिभावकको समेत सहभागितामा बालविकास कक्षामा गुणस्तरीय पूर्वाधार र गतिविधिहरू व्यवस्थित, प्रभावकारी र बालमैत्री बनाइने ।

ख. अनिवार्य तथा निःशुल्क आधारभूत शिक्षा

४. सबैका लागि अनिवार्य तथा निःशुल्क आधारभूत शिक्षाको सुनिश्चितता गर्न पहूँच र सहभागिता, संस्थागत क्षमता र गुणस्तर अभिबृद्धि सम्बन्धी कार्यव्रmम सञ्चालन गर्ने ।

५. विद्यालय सेवाक्षेत्र सम्बन्धी मापदण्ड तथा कार्यविधि तयार पारी सोका आधारमा सबै प्रकारका आधारभूत विद्यालयहरूलाई सेवाक्षेत्र (School Zone) को अवधारणा अनुरुप ब्यबस्थित गर्ने ।

६. आधारभूत विद्यालय उमेर समूहका सबै बालबालिकालाई विद्यालय भर्ना गराई अध्ययन निरन्तरताको व्यवस्था मिलाउने ।

७. आधारभूत शिक्षामा आवश्यक जनशक्ति व्यवस्थापन, भौतिक एवं शैक्षिक पूर्वाधार व्यवस्था र शिक्षण सिकाइ प्रव्रिmयामा सुधार गरी गुणस्तर अभिबृद्धि गर्ने ।

८. नेपालको भाषिक विविधता, बालबालिकाको रुचि र आवश्यकता अनुसार मातृभाषाको अतिरिक्त मातृभाषामा आधारित बहुभाषिक शिक्षा, नेपाली र अंग्रेजी भाषालाई शिक्षणको माध्यम भाषाको रुपमा व्यवस्थापन गर्ने ।

ग. माध्यमिक शिक्षा नीति

९. माध्यमिक शिक्षाको संरचनागत एकीकरण गरी विविधिकृत विद्यालयहरूको प्रभावकारी रुपमा सञ्चालन तथा व्यवस्थापन गर्ने ।

१०. माध्यमिक शिक्षामा सबैको पहुँच विस्तार गर्नुका साथै विद्यार्थीको रुचि र समाजको आवश्यकता अनुरुप माध्यमिक शिक्षामा प्राविधिक तथा व्यावसायिक शिक्षाको अवसर प्रदान गर्ने ।

घ. प्राविधिक तथा व्यावसायिक शिक्षा र तालिम नीति

११. सङ्घीय तहमा स्थापना हुने राष्ट्रिय प्राविधिक तथा व्यावसायिक शिक्षा र तालिम परिषद्मार्फत प्राविधिक तथा व्यावसायिक शिक्षा सञ्चालन, अनुसन्धान, नवप्रवर्तन र उद्यमशीलता विकास जस्ता कार्य सम्पादन गरी दक्ष प्राविधिक जनशक्ति उत्पादनमा जोड दिने ।

१२. प्राविधिक तथा व्यावसायिक शिक्षा र तालिमको क्षेत्रमा संस्थागत विस्तार गरी सीप विकासमा जोड दिँदै रुचि राख्ने सबैका लागि प्राविधिक तथा व्यावसायिक शिक्षा तथा सीप विकास अवसर उपलब्ध गराउने ।

१३. प्राविधिक तथा व्यावसायिक शिक्षा र तालिमको क्षेत्रमा कार्यरत जनशक्तिको क्षमता विकासको लागि निरन्तर पेशागत क्षमता विकास गर्नुका साथै सेवा प्रवेशका लागि प्रशिक्षकहरूको प्रशिक्षण अनुमति पत्रको व्यवस्था लागू गर्ने र प्राविधिक तथा व्यावसायिक शिक्षा र तालिमको पाठ्यक्रम, पाठ्यसामग्री र प्रशिक्षण विधिमा आधुनिकीकरण गर्ने ।

ङ. उच्च शिक्षा नीति

१४. उच्च शिक्षामा समन्वय, अनुदान वितरण, गुणस्तर सुनिश्चितता तथा प्रत्यायन, राष्ट्रिय योग्यता परीक्षण, मापदण्ड निर्धारण, अनुगमन तथा नियमन लगायतका कार्य गर्न संस्थागत विकास तथा सुदृढीकरण गर्ने ।

१५. विश्वविद्यालयस्तरको शिक्षाको शिक्षण सिकाइका विधि, प्रविधि, प्रक्रिया र पाठ्यक्रममा समयानुकूल परिमार्जन गर्नुका साथै सूचना प्रविधिको प्रयोग बढाउने ।

१६. हाल सञ्चालनमा रहेका र प्रदेशस्तरमा रहन इच्छुक विश्वविद्यालयहरुलाई प्रदेश सरकारको समन्वयमा प्रादेशिक विश्वविद्यालयका रुपमा संचालन गर्न अभिप्रेरित गर्ने ।

१७. चिकित्सा शिक्षालाई सेवामूलक तथा गैरनाफामूलक बनाउन गुणस्तरीय, विवेकशील तथा सामाजिक दायित्वबोध भएका चिकित्साकर्मीहरूको उत्पादन गर्न चिकित्सा शिक्षा आयोगको सुदृढीकरण गर्ने र चिकित्सा शिक्षामा सक्षमतामा आधारित (Competency Basedपाठ्य (क्रम लागू गर्ने ।

१८. आयुर्वेद चिकित्सा क्षेत्रमा स्वदेशमै विशेषज्ञ जनशक्तिको उत्पादन, औषधि उत्पादन र गुणस्तर अभिवृद्धि गर्न आयुर्वेद विश्वविद्यालय स्थापना गर्ने।

१९. उच्च शिक्षामा विभिन्न विधामा अध्ययन तथा अनुसन्धान विस्तार गर्नुका साथै हालको शिक्षाशास्त्रको शैक्षिक कार्यक्रममको समयानुकूल पुनरावलोकन तथा पुनसंरचना गर्ने।

२०. उच्च शिक्षाका कार्यक्रमहरूमा अन्तराष्ट्रिय विद्यार्थीहरू पनि आकर्षित हुने गरी गुणस्तर र अध्ययन विधि तय गरी नेपालका उच्च शिक्षाका कार्यक्रमहरूलाई अन्तर्राष्ट्रियकरण गर्ने। नेपाली परम्परागत ज्ञान, सीप र प्रविधिको अनुसन्धान गरी प्रतिलिपि अधिकारको सुनिश्चिततासहित विश्वस्तरमा विस्तार गर्ने।

२१. उच्च शिक्षा हासिल गरिसकेपछि कामको संसारमा प्रवेश गर्न आवश्यक पर्ने ज्ञान, सीप र अभिवृत्तिको व्यावहारिक अनुभव हासिल गर्न र उच्च शिक्षाको लाभ प्रत्यक्ष रूपमा जनतासमक्ष पुऱ्याउन अनिवार्य स्वयंसेवकीय सामाजिक सेवाका रूपमा "राष्ट्रिय विकास सेवा" सञ्चालन गर्ने।

२२. अनुसन्धानलाई उच्च शिक्षाको अभिन्न अङ्गका रूपमा विकास गर्दै नवपर्वतनलाई प्रोत्साहन गर्न कानूनी, संस्थागत र व्यावहारिक उपायहरू अवलम्बन गर्ने।

२३. शैक्षिक गुणस्तर कायम गर्न सक्ने अवस्थामा मात्र विदेशी विश्वविद्यालय वा सम्बद्ध शैक्षिक संस्थाहरूलाई नेपालमा कार्यक्रम चलाउने स्वीकृति दिने र नेपालका विश्वविद्यालयहरूमा सञ्चालन नभएका, नयाँ प्रविधिसम्बद्ध विषयका कार्यक्रमहरू विदेशी विश्वविद्यालयसँग सम्बन्धनमा नेपालमा सञ्चालन गरी नेपाललाई विश्वस्तरीय शिक्षा प्रदान गर्ने शैक्षिक केन्द्र (Education Hub) बनाउने।

२४. हिन्दु, वौद्ध लगायतका पौरस्त्य दर्शन, सभ्यता, संस्कृति लगायतको केन्द्रविन्दु बनाई पूर्वीय दर्शन, पूर्वीय चिन्तन, मौलिक दर्शन एवं परम्परा, आयुर्वेद, योग, प्राकृतिक चिकित्सा, मानविकी, समाजशास्त्र, मानवशास्त्र, जैविक विविधता, पर्यटन, जडिबुटी लगायत सम्पदामा आधारित अध्ययन तथा अनुसन्धानको व्यवस्था मिलाउने।

२५. अनुसन्धान तथा विकासमा लगानी बढाउने र यस्तो लगानी आधारभूत तथा बैज्ञानिक अनुसन्धान र व्यवहारिक (Applied) अनुसन्धानका निम्ति सार्वजनिक, निजी क्षेत्रका उद्योगहरू एवं अन्य शैक्षिक एवं प्राज्ञिक क्षेत्रहरूबीच सहकार्य गर्ने र अनुसन्धानलाई विकाससँग जोड्न अनुसन्धान संस्था र उत्पादन संस्थाबिच साझेदारी गराउने।

च. अनौपचारिक, जीवन पर्यन्त, परम्परागत र खुला शिक्षा नीति

२६. राष्ट्रिय पुस्तकालयहरूको क्षमता अभिबृद्धि गर्दै सामुदायिक पुस्तकालय र सामुदायिक सूचना केन्द्रलाई सामुदायिक सिकाइ केन्द्रसँग जोडेर सुदृढ सामुदायिक सिकाइ तथा स्रोत केन्द्रको रूपमा विकास गरी आजीवन सिकाइ र निरन्तर शिक्षाको केन्द्र बनाउने।

२७. अनौपचारिक, खुला र परम्परागत बिद्यालयबाट प्रदान गरिने शिक्षालाई राष्ट्रिय शिक्षा प्रणालीमा आबद्ध गरी औपचारिक विद्यालय शिक्षाको समकक्षी बनाउने।

छ. समावेशी र विशेष शिक्षा नीति

२८. अपाङ्गता भएका बालबालिकाहरूको सिकाइ आवश्यकता पूरा गर्न समावेशी शिक्षा एवं विशेष शिक्षाका अवसर प्रदान गर्ने र जीवनोपयोगी तथा व्यावसायिक सीप विकासका लागि पाठ्यक्रम तथा पाठ्यसामग्रीमा अनुकूलन गर्ने।

२९. आर्थिक, सामाजिक तथा सांस्कृतिक कारणले पछि परेका व्यक्तिहरूलाई शिक्षाको अवसर सुनिश्चित गर्न आरक्षण, सकारात्मक विभेद, प्राथमिकता, प्रोत्साहन लगायतका उपायहरू अवलम्बन गर्ने।

ज. शैक्षिक सुशासन र जनशक्ति व्यवस्थापन नीति

३०. सबै विद्यालयमा योग्य तथा सक्षम विषयगत शिक्षकको व्यवस्थापन गर्दै उनीहरूको उत्प्रेरणा, पेसागत नैतिकता र सक्षमता अभिबृद्धि गर्नुका साथै शिक्षकको कार्यसम्पादनलाई विद्यार्थीको सिकाइ उपलब्धिसँग जोड्ने।

३१. विद्यालयमा अध्यापन बाहेकका सरसफाई, सूचना संप्रेषण, कार्यालय व्यवस्थापन, प्रयोगशाला व्यवस्थापन, पुस्तकालय व्यवस्थापन जस्ता कार्यको लागि आवश्यक संख्यामा कर्मचारीको व्यवस्था गर्ने।

३२. शिक्षण पेसामा प्रवेश गर्न चाहने व्यक्तिहरूलाई रजिष्ट्रेशन तथा अनुमतिपत्र प्रदान गर्नका लागि शिक्षक सेवा आयोगको सुदृढीकरण गर्ने।

३३. विद्यालय र समुदायबीच सहयोगात्मक र सहकार्यात्मक साझेदारी निर्माण गर्दै विद्यालय विकासका लागि प्रभावकारी रुपमा परिचालन गर्ने।

३४. विद्यालयको शासकीय सुधारसहित जनसहभागिता, सरोकारवालाको प्रतिनिधित्व, पारदर्शिता, अपनत्व र उत्तरदायित्व प्रवद्र्धन गर्न सहभागितामूलक संयन्त्र निर्माण गरी शैक्षिक सुशासन कायम गर्ने।

३५. विद्यालय नेतृत्वको भूमिका सवलीकरण गर्न प्रधानाध्यापकको योग्यता, सक्षमता र कार्य सम्पादनका आधारमा सुविधा बृद्धि गर्नुका साथै छनौट प्रक्रियालाई योग्यता प्रणालीमा आधारित एवम् पारदर्शी बनाउने।

३६. शिक्षालयहरूका शैक्षिक तथ्याङ्कलाई क्लाउड प्रविधिमार्फत् व्यवस्थापन गर्नुका साथै नीति निर्माण गर्न आवश्यक तथ्याङ्क सङ्कलन, प्रशोधन र सम्प्रेषणका लागि वास्तविक समय (Real Time) मा सूचना प्राप्त गर्न उपयुक्त प्रविधि पूर्वाधार तथा संरचना बनाउने।

३७. शिक्षक तथा कर्मचारी र पदाधिकारीहरूलाई आफ्नो जिम्मेवारी वहन गर्दै पेसा वा जिम्मेवारीप्रति उत्तरदायी बनाउन पेसागत आचारसंहिता बनाई लागू गर्ने एवं पेसागत हक हित संरक्षणका लागि एकल पेसागत संगठनको कानूनी प्रबन्ध गर्ने।

३८. शैक्षिक परामर्श सेवालाई थप प्रभावकारी बनाउनुको साथै यस्तो सेवा प्रदान गर्ने संस्थाहरूको नियमन गर्ने।

झ. सार्वजनिक – निजी साझेदारी र सामुदायिक एवं सार्वजनिक शिक्षा प्रणालीको सवलीकरण नीति

३९. नेतृत्व सवलीकरण तथा अभिभावकको अपनत्व सिर्जना गर्दै सार्वजनिक शिक्षा प्रणालीको रुपान्तरणका लागि सरोकारवालाहरूको सक्रिmय सहभागितामा अल्पकालीन तथा दीर्घकालीन लक्ष्य किटान गरी सामुदायिक एवं सार्वजनिक शिक्षा प्रणाली सवलीकरण अभियान सञ्चालन गर्ने।

४०. संघीय सरकारले तर्जुमा गरेको मापदण्ड र कार्यविधिका आधारमा निजी लगानीका विद्यालयहरूको स्थानीय सरकारबाट प्रभावकारी नियमन गर्ने।

४१. शिक्षा क्षेत्रमा छायाँ शिक्षाको रूपमा रहेका ब्रिज कोर्श सञ्चालक संस्था, ट्युसन सेन्टर र कोचिङ सेन्टर लगायत शैक्षिक सेवा प्रदायक संस्थाहरूलाई मापदण्डका आधारमा सञ्चालन, नियमन र व्यवस्थापन गर्ने।

ञ. राष्ट्रिय योग्यता प्रारुपमा आधारित शिक्षा प्रणाली नीति

४२. राष्ट्रिय योग्यता प्रारुप निर्माण गरी औपचारिक र अनौपचारिक तथा साधारण र प्राविधिक एवं व्यावसायिक शिक्षाको योग्यताबीच समकक्षता (Equivalence) र पारगम्यता (Permeability) को प्रणाली स्थापित गर्न कानुनी तथा संस्थागत व्यवस्था गर्ने ।

ट. शिक्षामा गुणस्तर नीति

४३. संघ, प्रदेश र स्थानीय तहको विद्यालय शिक्षामा पाठ्यव्रmम तथा मूल्याङ्कन सम्बन्धी जिम्मेवारी किटान गर्ने र पाठ्यक्रम, पाठ्यसामग्री विकास एवं कार्यान्वयन, शिक्षण सिकाइ प्रक्रिया र विद्यार्थी मूल्याङ्कन प्रणालीमा सुधार गर्ने ।

४४. सबै प्रकारका विद्यालयमा अध्यापन गर्ने शिक्षकका लागि राष्ट्रिय शिक्षक सक्षमताको मापदण्ड निर्धारण गरी सोको आधारमा शिक्षक तयार गर्ने र शिक्षक सक्षमताका आधारमा निरन्तर पेसागत विकास कार्य सञ्चालन गर्ने ।

४५. विद्यालय भवन लगायत सम्पूर्ण भौतिक पूर्वाधार विपद् जोखिममुक्त बनाउनुका साथै सबै विद्यालयलाई सुरक्षित एवं हरित विद्यालयको रुपमा विकास गर्ने ।

४६. विद्यालय अनुगमन, निरीक्षण तथा सुपरिवेक्षण प्रक्रियालाई विकेन्द्रित गरी विद्यालय र स्थानीय तहबाट प्राविधिक सहायता प्रदान गर्ने पद्धतिको विकास गर्ने ।

४७. संघीय शिक्षा हेर्ने मन्त्रालयले आधारभूत तथा माध्यमिक बिद्यालयका गुणस्तरमानक तथा सूचकहरू निर्धारण गरी प्रदेश र स्थानीय तहबाट सोको कार्यान्वयन तथा आवधिक समीक्षा गर्ने ।

४८. सूचना तथा सञ्चार प्रविधिलाई शिक्षा प्रणालीको अभिन्न अंगको रुपमा एकिकृत गर्दै विद्यालय तथा शिक्षण संस्था प्रविधिको पूर्वाधार विकास गर्ने र शिक्षण सिकाइ प्रव्रिmयालाई सूचना प्रविधिमैत्री बनाउने ।

४९. गुणस्तर प्रत्यायन र प्रमाणीकरण निकायमार्फत उच्च शिक्षा संस्थाहरूको गुणस्तर मापनका मापदण्डका आधारमा गुणस्तको प्रमाणपत्र लिनुपर्ने व्यवस्था गरी सोको आधारमा थप अनुदान तथा अन्य सुविधा प्रदान गर्ने ।

ठ. शिक्षामा लगानी नीति

५०. शिक्षामा पर्याप्त लगानीको सुनिश्चितता गर्न सरकारले समग्र शिक्षा बजेट र कार्यक्रमको पुनःसंरचना गर्ने तथा विभिन्न तह वा निकायबाट हुने कामको दोहोरोपना कम गर्न सार्वजनिक जवाफदेही पद्धति अवलम्बन गर्दै आवश्यकता तथा अनुसन्धानमा आधारित भएर लगानी गर्ने परिपाटी विकास गर्ने ।

५१. शिक्षा विकासका निम्ति संघीय, प्रादेशिक तथा स्थानीय तहमा सम्बन्धित सरकारले नै परिचालन गर्ने गरी प्रादेशिक र स्थानीय शिक्षा कोष खडा गरी त्यस्तो कोषमा अन्तरसरकारी वित्तीय हस्तान्तरणमार्फत् प्राप्त हुने स्रोत, सम्बन्धित सरकारी स्रोत, विभिन्न सङ्घ/संस्था र दाताहरूबाट प्राप्त सहयोगलाई एकीकृत गर्ने र वित्तीय व्यवस्थापनमा राष्ट्रिय नीति तथा मापदण्ड अन्तर्गत रहेर स्थानीय र प्रादेशिक आवश्यकतालाई सम्बोधन हुने गरी स्रोत परिचालन गर्ने ।

५२. प्राविधिक तथा व्यावसायिक शिक्षा र सीप विकासका क्षेत्रमा कुशलता र प्रभावकारिता अभिवृद्धि गर्न दिगो लगानीको एकीकृत र क्षेत्रगत लगानी ढाँचा तयार गरी राष्ट्रिय प्राविधिक तथा व्यावसायिक शिक्षा र सीप विकास कोष स्थापना गरी कार्यान्वयनमा ल्याउने ।

५३. वैदेशिक सहायतालाई राष्ट्रिय बजेट प्रणालीमा आबद्ध गराई परिचालन गर्ने र विभिन्न स्रोतबाट बैदेशिक सहयोग स्वतन्त्रपूर्वक कुनै संस्था वा व्यक्तिमार्फत् शिक्षामा खर्च गर्ने, गराउने परिपाटीको अन्त्य गर्ने ।

ड. विज्ञान तथा प्रविधि नीति

५४. १०.५४ विज्ञान तथा प्रविधिको अध्ययनको अवसर विस्तार गर्न सोसम्बन्धी शिक्षण संस्थाहरूको विस्तार एवं सवलीकरण गर्दै विज्ञान तथा प्रविधि क्षेत्रमा सक्षम र प्रतिस्पर्धी जनशक्ति उत्पादन गर्ने र आम जनसमुदायमा विज्ञानसम्मत व्यवहार विकास गर्ने

५५. उपयुक्त नीति, लगानी, जनशक्ति विकास, पाठ्यक्रम समायोजन र शिक्षण पद्धतिको आधुनिकीकरण गरी बिज्ञान, प्रबिधि, इञ्जिनियरिङ् तथा गणित शिक्षा (STEM Education) लाई समग्र शिक्षा प्रणालीको अभिन्न अंगको रूपमा विकास तथा विस्तार गर्ने ।

❑ नीति कार्यान्वयनको जिम्मेवारी- स्थानीय सरकारको जिम्मेवारी

१. प्रारम्भिक बाल विकास सम्बन्धी कानून, योजना, कार्यक्रम तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन, मूल्याङ्कन र नियमन एवं प्रारम्भिक बालविकास केन्द्रको अनुमति, सञ्चालन र व्यवस्थापन,

२. आधारभूत शिक्षा सम्बन्धी कानून, योजना, कार्यक्रम तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन, मूल्याङ्कन र नियमन तथा आधारभूत विद्यालय अनुमति, स्वीकृति, व्यवस्थापन र नियमन,

३. अनौपचारीक, वैकल्पिक शिक्षा तथा आजीवन सिकाइसम्बन्धी कानून, योजना तथा कार्यक्रम तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन, मूल्याङ्कन र नियमन,

४. द्वनिरन्तर सिकाई तथा सामुदायिक सिकाइ केन्द्र सम्वन्धी कानून, योजना तथा कार्यक्रम तर्जुमा, सञ्चालन, अनुगमन, मूल्याङ्कन र नियमन,

५. अभिभावक शिक्षा सम्बन्धी कानून, योजना तथा कार्यव्रmम तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन, मूल्याङ्कन र नियमन,

६. खुला तथा दूर शिक्षा सम्बन्धी योजना तथा कार्यक्रम तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन, मूल्याङ्कन र नियमन,

७. आधारभूत तथा माध्यमिक शिक्षा सम्बन्धी योजना तथा कार्यक्रम तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन र मूल्याङ्कन,

८. मातृभाषामा शिक्षा दिने विद्यालयको अनुमति, अनुगमन तथा नियमन,

९. प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालिमको योजना तर्जुमा, सञ्चालन, अनुगमन, मूल्याङकन र नियमन,

१०. गाउँ तथा नगर शिक्षा समिति र विद्यालय व्यवस्थापन समिति गठन तथा व्यवस्थापन

११. विद्यालयको नामाकरण, नाम परिवर्तन र स्थानान्तरण,

१२. विद्यालयको चल अचल सम्पत्तिको अभिलेख, सुरक्षा र संरक्षण,

१३. घस्थानीय पाठ्यक्रम तथा पाठ्यसामग्री विकास एवं कार्यान्वयन र संघ तथा प्रदेश स्तरबाट विकास गरिएका पाठ्यपुस्तक तथा पाठ्यसामग्री वितरण एवं कार्यान्वयन सहजीकरण,

१४. विद्यालयको गुणस्तर अभिवृद्धि योजना तथा कार्यक्रम निर्माण तथा कार्यान्वयन,

१५. राष्ट्रिय मापदण्डका आधारमा सार्वजनिक विद्यालयको शिक्षक दरबन्दी पुनर्वितरण र मिलान,

१६. विद्यालयको नक्शाङ्कन, समायोजन तथा नियमन,
१७. सार्वजनिक विद्यालयको शैक्षिक पूर्वाधार निर्माण, मर्मत सम्भार, सञ्चालन र व्यवस्थापन,
१८. आधारभूत तहको परीक्षा सञ्चालन, व्यवस्थापन र प्रमाणीकरण,
१९. स्थानीय स्तरमा विद्यार्थी सिकाई उपलव्धीको परीक्षण र व्यवस्थापन,
२०. अनिवार्य तथा निशुल्क शिक्षाको कार्यान्वयन, विद्यार्थी प्रोत्साहन व्यवस्थापन,
२१. स्थानीय स्तरको शैक्षिक ज्ञान, सीप, प्रविधिको संरक्षण, प्रबर्धन, र स्तरीकरण,
२२. सार्वजनिक विद्यालयलाई अनुदान प्रदान तथा सोको बजेट व्यवस्थापन,
२३. विद्यालयको आर्थिक अनुशासन, अनुगमन र लेखापरीक्षण,
२४. शिक्षक र कर्मचारीको क्षमता विकास, तालिम, अभिमुखीकरण, गोष्ठी, कार्यशाला, सञ्चालन,
२५. स्थानीय पुस्तकालय र वाचनालयको सञ्चालन तथा व्यवस्थापन,
२६. विद्यालय शिक्षक तथा कर्मचारीको पुरस्कार र प्रोत्साहन व्यवस्थापन,
२७. अतिरिक्त शैक्षिक क्रियाकलाप सञ्चालन तथा व्यवस्थापन

शिक्षा ऐन, २०२८

शिक्षा ऐन, २०२८ विद्यालय शिक्षाको लागि प्रमुख कानून हो। यो ऐन सर्वप्रथम २०२८ असोज २४ मा प्रकाशन भएको हो भने लागू चाहि पहिलो पटक २०२८ कार्तिक १५ गते देखि देशका दुईवटा जिल्ला चितवन र कास्कीमा भएको थियो। वि.सं. २०३२ असोज २० सम्म देशभरका सबै जिल्लाहरुमा लागू भएको शिक्षा ऐन, २०२८ लाई वि.सं. २०७४ कार्तिक ६ गतेसम्म नवौं पटक संशोधन गरिएको छ।

शिक्षा ऐन (संशोधन सहित), २०२८ को मुख्य उद्वेश्य देशको शासन व्यवस्था अनुकूल सर्वसाधारण जनताको सदाचार, शिष्टाचार र नैतिकता कायम राख्दै मुलुकभित्र स्थापना हुने तथा स्थापना भई सञ्चालन भइरहेका विद्यालयको व्यवस्थापनमा सुधार गर्दै गुणस्तरयुक्त शिक्षाको विकास गर्नु रहेको छ। यसको इलेक्ट्रोनिक कपी मुद्रण विभागको बेभसाइट https://www.dop.gov.np वा नेपाल कानून आयोगको वेभसाइट https://www.lawcommission.gov.np बाट प्राप्त गरेर यस सम्बन्धी विस्तृत जानकारी हासिल गर्न सकिन्छ।

अनिवार्य तथा नि:शुल्क शिक्षा सम्बन्धी ऐन, २०७५

शिक्षा सम्बन्धी हकलाई नेपालको संविधानले मौलिक हकको रुपमा उल्लेख गरेको छ। मौलिक हकको कार्यान्वयनका लागि संविधान प्रारम्भ भएको तीन वर्ष अर्थात २०७५ असोज २ गतेभित्र कानुनी व्यवस्था गर्नु पर्ने अनिवार्य व्यवस्था रहेको छ। त्यही कुरालाई मध्यनजर गर्दै संवैधानिक व्यवस्थाको अन्तिम दिन अनिवार्य तथा नि:शुल्क शिक्षा सम्बन्धी ऐन, २०७५ प्रमाणिकरण भएको देखिन्छ।

यस ऐनको प्रमुख उद्वेश्य शिक्षा प्राप्त गर्ने प्रत्येक व्यक्तिको आधारभूत मानव अधिकार एवं संविधान प्रदत्त मौलिक हकलाई व्यवहारमा कार्यान्वयन गरी शिक्षालाई लोकतान्त्रिक मूल्य र मान्यतामा आधारित समाजवाद उन्मुख राष्ट्र निर्माणमा केन्द्रित गर्दै शिक्षामा सबैको सहज एवं समतामूलक पहुँच र निरन्तरता सुनिश्चित गर्न तथा शिक्षालाई सर्वव्यापी, जीवनोपयोगी, प्रस्तिपर्धी एवं गुणस्तरयुक्त बनाउनु रहेको छ।

यस ऐनका सातवटा परिच्छेद र एकचालीसवटा दफामा अनिवार्य तथा नि:शुल्क शिक्षा सम्बन्धमा विभिन्न व्यवस्थाहरु उल्लेख गरिएका छन् । यस ऐनको इलेक्ट्रोनिक कपी https://www.dop.gov.np वा https://www.lawcommission.gov.np बाट प्राप्त गरेर यस सम्बन्धी विस्तृत जानकारी हासिल गर्न सकिन्छ।

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४

नेपालको संविधानको धारा २९६ को उपधारा (१) बमोजिमको व्यवस्था संसदले बनाएको यस ऐनको प्रमाणिकरण २०७४ असोज २९ गते भएको हो । यस ऐनमा स्थानीय सरकारले गर्नु पर्ने काम, कर्तव्य र अधिकारहरुलाई पन्ध्र विभिन्न परिच्छेद र १२१ दफाहरुमा व्यवस्थित गरिएको छ।

❑ उद्देश्य

१. संघ, प्रदेश र स्थानीय तह बीचको सहकारिता, सहअस्तित्व र समन्वयलाई प्रबर्धन गर्दै जनसहभागिता, उत्तरदायित्व, पारदर्शिता सुनिश्चित गरी सुलभ र गुणस्तरीय सेवा प्रवाह गर्नु,

२. लोकतन्त्रका लाभहरूको समानुपातिक समावेशी र न्यायोचित वितरण गरी कानूनी राज्य र दिगो विकासको अवधारणा अनुरूप समाजवाद उन्मुख सङ्घीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक शासन प्रणालीलाई स्थानीय तहदेखि नै सुदृढीकरण गर्नु, र

३. स्थानीय नेतृत्वको विकास गर्दै स्थानीय शासन पद्धतिलाई सुदृढ गरी स्थानीय तहमा विधायिकी, कार्यकारिणी र न्यायिक अभ्यासलाई संस्थागत गर्न स्थानीय सरकारको सञ्चालन गर्ने सम्बन्धमा आवश्यक व्यवस्था गर्नु।

❑ शिक्षासम्बन्धी व्यवस्था

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐनको परिच्छेद ३ गाउँपालिका तथा नगरपालिकाको काम, कर्तव्य र अधिकारको दफा ११ को उपदफा २ को खण्ड (ज) मा आधारभूत तथा माध्यमिक शिक्षा सम्बन्धी व्यवस्था उल्लेख गरिएको छ। जसलाई जस्ताको त्यस्तै रुपमा तलका हरफमा उल्लेख गरिएको छ।

परिच्छेद ३ गाउँपालिका तथा नगरपालिकाको काम, कर्तव्य र अधिकार

११. गाउँपालिका तथा नगरपालिकाको अधिकार: (१) गाउँपालिका तथा नगरपालिकाको एकल अधिकार संविधानको अनुसूची–८ मा उल्लेख भए बमोजिम हुनेछ।

(२) उपदफा (१) को सर्वसामान्यतामा प्रतिकूल असर नपर्ने गरी गाउँपालिका तथा नगरपालिकाको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछः–

ज. आधारभूत र माध्यमिक शिक्षा

(१) प्रारम्भिक बाल विकास तथा शिक्षा, आधारभूत शिक्षा, अभिभावक शिक्षा, अनौपचारिक शिक्षा, खुला तथा वैकल्पिक निरन्तर सिकाइ, सामुदायिक सिकाइ र विशेष शिक्षा सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड, योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन, मूल्यांकन र नियमन,

(२) सामुदायिक, संस्थागत, गुठी र सहकारी विद्यालय स्थापना, अनुमति, सञ्चालन, व्यवस्थापन तथा नियमन,

(३) प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालिमको योजना तर्जुमा, सञ्चालन, अनुमति, अनुगमन, मूल्याकंन र नियमन,

(४) मातृभाषामा शिक्षा दिने विद्यालयको अनुमति, अनुगमन तथा नियमन,

(५) गाभिएका वा बन्द गरिएका विद्यालयहरूको सम्पत्ति व्यवस्थापन,

(६) गाउँ तथा नगर शिक्षा समिति गठन तथा व्यवस्थापन,

(७) विद्यालय व्यवस्थापन समिति गठन तथा व्यवस्थापन,

(८) विद्यालयको नामाकरण,

(९) सामुदायिक विद्यालयको जग्गाको स्वामित्व, सम्पत्तिको अभिलेख, संरक्षण र व्यवस्थापन,

(१०) विद्यालयको गुणस्तर अभिवृद्धि तथा पाठ्यसामग्रीको वितरण,

(११) सामुदायिक विद्यालयको शिक्षक तथा कर्मचारीको दरबन्दी मिलान,

(१२) विद्यालयको नक्साकंन, अनुमति, स्वीकृति, समायोजन तथा नियमन,

(१३) सामुदायिक विद्यालयको शैक्षिक पूर्वाधार निर्माण, मर्मत सम्भार, सञ्चालन र व्यवस्थापन,

(१४) आधारभूत तहको परीक्षा सञ्चालन, अनुगमन तथा व्यवस्थापन,

(१५) विद्यार्थी सिकाई उपलब्धीको परीक्षण र व्यवस्थापन,

(१६) निःशुल्क शिक्षा, विद्यार्थी प्रोत्साहन तथा छात्रवृत्तिको व्यवस्थापन,

(१७) ट्यूसन, कोचिङ जस्ता विद्यालय बाहिर हुने अध्यापन सेवाको अनुमति तथा नियमन,

(१८) स्थानीयस्तरको शैक्षिक ज्ञान, सीप र प्रविधिको संरक्षण, प्रवद्र्धन र स्तरीकरण,

(१९) स्थानीय पुस्तकालय र वाचनालयको सञ्चालन तथा व्यवस्थापन,

(२०) माध्यमिक तहसम्मको शैक्षिक कार्यक्रमको समन्वय र नियमन,

(२१) सामुदायिक विद्यालयलाई दिने अनुदान तथा सोको बजेट व्यवस्थापन, विद्यालयको आय व्ययको लेखा अनुशासन कायम, अनुगमन र नियमन,

(२२) शिक्षण सिकाइ, शिक्षक र कर्मचारीको तालिम तथा क्षमता विकास,

(२३) अतिरिक्त शैक्षिक क्रियाकलापको सञ्चालन।

(३) गाउँपालिका तथा नगरपालिकाले सङ्घ तथा प्रदेशसँगको सहकार्यमा प्रयोग गर्ने साझा अधिकार संविधानको अनुसूची–९ मा उल्लेख भए बमोजिम हुनेछ।

(६) सङ्घ वा प्रदेशले संविधान तथा प्रचलित कानून बमोजिम आफ्नो अधिकारक्षेत्रभित्रको कुनै विषय गाउँपालिका वा नगरपालिकालाई कानून बनाई निक्षेपण गर्न सक्नेछ।

(७) गाउँपालिका वा नगरपालिकाले उपदफा (१), (३), (४) र (५) बमोजिमको काम, कर्तव्य र अधिकारको प्रयोग गर्दा आवश्यकता अनुसार कानून, नीति, योजना, मापदण्ड तथा कार्यविधि बनाई लागू गर्न सक्नेछ।

(८) स्थानीय तहले प्रदेश सरकारको परामर्शमा नेपाल सरकारको पूर्व स्वीकृति लिई विदेशका कुनै स्थानीय सरकारसँग भगिनी सम्बन्ध कायम गर्न सक्नेछ।

१२. वडा समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार

उपदफा (२) को खण्ड (ग) विकास कार्य

(२) अनौपचारिक शिक्षा कार्यक्रम, शिशु स्याहार तथा प्रारम्भिक बाल विकास केन्द्र सञ्चालन र व्यवस्थापन

(३) पुस्तकालय, वाचनालय, सामुदायिक सिकाइ केन्द्र, बाल क्लब तथा बाल सञ्जालको सञ्चालन र व्यवस्थापन गर्ने

(१९) वडाभित्र खेलकूद पूर्वाधारको विकास गर्ने

(२०) अन्तर विद्यालय तथा बाल क्लब मार्फत खेलकूद कार्यक्रमको सञ्चालन गर्ने गराउने

(२९) वडालाई बालमैत्री बनाउने

उपदफा (२) को खण्ड (ङ) सिफारिस तथा प्रमाणित गर्ने

(२७) आधारभूत विद्यालय खोल्न सिफारिस गर्ने

(२९) विद्यालयको कक्षा थप गर्न सिफारिस गर्ने

(३३) विद्यालय ठाउँ सारी गर्न सिफारिस गर्ने

शिक्षा नियमावली, २०५९

शिक्षा नियमावली, २०५९ को मुख्य उद्देश्य शिक्षा ऐन, २०२८ लाई कार्यान्वयनमा ल्याउनु हो। शिक्षा ऐन, २०२८ को दफा १९ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी बनेको यो नियमावली पहिलो पटक वि.सं. २०६० असार २४ गते राजपत्रमा प्रकाशन भएको हो। २०७७ फागुन ३ गतेसम्म यो नियमावली नवौंपटक संशोधन भईसकेको छ। यस नियमावलीको इलेक्ट्रोनिक कपी मुद्रण विभागको बेभसाइट https://www.dop.gov.np वा नेपाल कानून आयोगको वेभसाइट https://www.lawcommission.gov.np बाट प्राप्त गरेर यस सम्बन्धी विस्तृत जानकारी हासिल गर्न सकिन्छ।

शिक्षक सेवा आयोग नियमावली, २०५७

शिक्षा ऐन (संशोधन सहित), २०२८ ले शिक्षक सेवा आयोगको स्थापनाको व्यवस्था गरेपश्चात शिक्षक सेवा आयोगको काम, कर्तव्य अधिकारहरुलाई व्यवस्थित गर्दै विद्यालय शिक्षक सेवा सम्बन्धी कार्यहरुलाई व्यवस्थित गर्न नेपाल सरकारले सर्वप्रथम वि.सं. २०५७ कार्तिक २४ गते शिक्षक सेवा आयोग नियमावली जारी गरेको हो। यो नियमावली वि.सं. २०७१ माघ २६ गतेसम्म नवौंपटक संशोधन भईसकेको छ। हाल यसै नियमावलीको आधारमा शिक्षक सेवा आयोगले अध्यापन अनुमति पत्र तथा शिक्षक नियुक्तिको सिफारिसका साथै शिक्षकहरुको बढुवा सम्बन्धी कार्य गर्दै आइरहेको छ।

यस नियमावलीको इलेक्ट्रोनिक कपी मुद्रण विभागको बेभसाइट https://www.dop.gov.np वा नेपाल कानून आयोगको वेभसाइट https://www.lawcommission.gov.np बाट प्राप्त गरेर यस सम्बन्धी विस्तृत जानकारी हासिल गर्न सकिन्छ।

शिक्षक सेवा आयोग नियमावली, २०५७

शिक्षा ऐन (संशोधन सहित), २०२८ ले शिक्षक सेवा आयोगको स्थापनाको व्यवस्था गरेपश्चात शिक्षक सेवा आयोगको काम, कर्तव्य अधिकारहरुलाई व्यवस्थित गर्दै विद्यालय शिक्षक सेवा सम्बन्धी कार्यहरुलाई व्यवस्थित गर्न नेपाल सरकारले सर्वप्रथम वि.सं. २०५७ कार्तिक २४ गते शिक्षक सेवा आयोग नियमावली जारी गरेको हो। यो नियमावली वि.सं. २०७१ माघ २६ गतेसम्म नवौंपटक संशोधन भईसकेको छ।

एकीकृत छात्रवृत्ति व्यवस्थापन निर्देशिका, २०७६

यो निर्देशिका सुदूर पश्चिम प्रदेश सरकारबाट जारी गरिएको हो । सुदूरपश्चिम प्रदेशको मन्त्रीपरिषद्को मिति २०७६ मंसीर १३ मा स्वीकृत प्राप्त भएको यस निर्देशिकाको मुख्य उद्देश्य सुदूरपश्चिम प्रदेश सरकार सामाजिक विकास मन्त्रालयक स्वीकृत बार्षिक कार्यक्रम अन्तर्गतका सबै प्रकारका छात्रवृति एकीकृत रुपमा लक्षित वर्गसम्म व्यवस्थित, पारदर्शी र प्रभावकारी तवरबाट पुऱ्याउनु हो ।

यस निर्देशिकाको इलेक्ट्रोनिक कपी सुदूरपश्चिम प्रदेश सरकार, सामाजिक विकास मन्त्रालयको वेभसाइट http://mosd.sudurpashchim.gov.np बाट प्राप्त गरेर यस सम्बन्धी थप जानकारी हासिल गर्न सकिन्छ ।

नगर शिक्षा ऐन धनगढी, २०७४

यो शिक्षा सम्बन्धमा जारी भएको धनगढी उप-महानगरपालिकाको पहिलो शैक्षिक कानून हो । वि.सं. २०७५ बैशाख ३ गते स्थानीय राजपत्रमा प्रकाशन भएको यस ऐनलाई हुबहु रुपमा यहाँ प्रस्तुत गरिएको छ । यसका कार्यान्वयनका लागि हाल सम्म नियमावलीको तर्जुमा भई जारी भएको छैन् ।

प्रस्तावना

राष्ट्रिय विकासका लागि धनगढी उप–महानगरपालिका अन्तर्गतका विद्यालय उमेरका सबै बालबालिकाका लागि उच्च गुणस्तरको जीवन पर्यन्त सिकाईद्वारा यस क्षेत्रमा आवश्यक पर्ने दक्ष, योग्य, सीपयुक्त जनशक्ति उत्पादन गर्न तथा सर्वसाधारण जनतालाई सर्वसुलभ ज्ञान दिन र संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक व्यवस्था अनुकूल जनताको सदाचार, शिष्टाचार र नैतिकता कायम राख्न यस उप–महानगरपालिकामा स्थापना भई सञ्चालन भैरहेका तथा स्थापना हुने विद्यालयहरूको व्यवस्थापनमा सुधार गर्दै विद्यालय शिक्षाको विकास गर्न वाञ्छनीय भएकोले, "नेपालको संविधान को धारा २२६ तथा "स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा १०२" वमोजिम धनगढी उप–महानगरपालिकाको नगरसभाले यो ऐन बनाएको छ ।

१. संक्षिप्त नाम, विस्तार र प्रारम्भः–
   - (क) यस ऐनको नाम "नगर शिक्षा ऐन धनगढी २०७४" रहेको छ ।
   - (ख) यो ऐन तुरुन्त लागू हुनेछ ।

२. परिभाषाः विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस ऐनमाः–
   - (क) "अनुमति" भन्नाले नेपाल सरकार वा नगरपालिकाले स्थायी स्वीकृति प्रदान गरिनसकेको कुनै तोकिएको ठाउँ वा क्षेत्रमा विद्यालय खोल्न वा कक्षा थप गर्न दिएको अस्थायी स्वीकृतिलाई जनाउँछ ।
   - (ख) "अभिभावक" भन्नाले विद्यालयमा अध्ययनरत् विद्यार्थीको बाबु, आमा, बाजे, बजै वा त्यस्ता अभिभावक नभएमा विद्यालयमा अध्ययनरत बालबालिकालाई संरक्षण गर्ने व्यक्तिहरू मध्येवाट विद्यालयको अभिलेखमा जनिएको व्यक्तिलाई जनाउँछ ।
   - (ग) "आधारभूत शिक्षा" भन्नाले प्रारम्भिक बाल शिक्षादेखि कक्षा आठसम्म दिइने शिक्षा सम्झनु पर्छ ।
   - (घ) "आवासीय विद्यालय" भन्नाले नेपाल सरकार वा धनगढी उप–महानगरपालिकाबाट आवासीय विद्यालयको रूपमा स्वीकृति प्रदान गरिएको विद्यालयलाई जनाउँछ ।
   - (ङ) "कर्मचारी" भन्नाले सामुदायिक विद्यालयमा कार्यरत शिक्षक बाहेकका अन्य कर्मचारी सम्झनु पर्छ ।

(च) “तालिम केन्द्र”भन्नाले यस ऐन वमोजिम अनुमति प्राप्त गरी विभिन्न सीपमूलक तालिम प्रदान गर्ने संस्थालाई जनाउँछ।

(छ) “तोकिएको” वा “तोकिए बमोजिम” भन्नाले यस ऐन अन्तर्गत बनेका नियम, कार्यविधि, निर्देशिकामा तोकिएको वा तोकिए बमोजिम सम्झनु पर्छ।

(ज) “नगरपालिका” भन्नाले धनगढी उप–महानगरपालिका सम्झनुपर्छ।

(झ) “नगर सभा” भन्नाले धनगढी उप–महानगरपालिकाको नगर सभालाई सम्झनुपर्छ।

(ञ) “नियुक्ति गर्ने अधिकारी” भन्नाले शिक्षक तथा कर्मचारी नियुक्ती गर्न तोकिएको अधिकारी सम्झनुपर्दछ।

(ट) “प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत” भन्नाले नगरपालिकाको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई सम्झनु पर्दछ।

(ठ) “प्रादेशिक शिक्षा ऐन” भन्नाले प्रादेशिक संसदले बनाएको शिक्षा ऐन संझनु पर्दछ।

(ड) “प्राविधिक तथा ब्यावसायिक शिक्षा” भन्नाले प्राविधिक ज्ञान सीप तथा विषयवस्तुको सिकाई गरी प्रविधि र व्यवसायको शिक्षा प्रदान गर्न कक्षा नौदेखि कक्षा बाह«सम्म अध्यापन गराइने शिक्षालाई सम्झनु पर्छ।

(ढ) “प्रारम्भिक बालशिक्षा” भन्नाले चार वर्ष उमेर पुरा भएका बालबालिकालाई दिइने एक वर्षको प्रारम्भिक बाल शिक्षा सम्झनु पर्छ।

(ण) “पुस्तकालय” भन्नाले नेपाल सरकार, नगरपालिकाबाट अनुमति लिई संचालन भएको विभिन्न पुस्तकहरू संग्रह गरी अध्ययन गर्न उपयुक्त हुने गरी निर्माण गरिएको संस्था जनाउँछ।

(त) “माध्यमिक शिक्षा” भन्नाले कक्षा नौदेखि कक्षा बाह्रसम्म दिइने शिक्षा सम्झनुपर्छ।

(थ) “विद्यालय शिक्षा” भन्नाले आधारभूत र माध्यमिक दुवै शिक्षा सम्झनु पर्छ।

(द) “विशेष शिक्षा” भन्नाले दृष्टिविहिन, बहिरा, अटिज्म बौद्धिक अपाङ्गता, सुस्तश्रवण वा अति अशक्त शारीरिक अपाङ्गता भएका बालबालिकालाई छुट्टै समूहमा राखी दिइने शिक्षा सम्झनु पर्छ।

(ध) “शिक्षक” भन्नाले विद्यालयको अध्यापक सम्झनु पर्छ र सो शब्दले प्रधानाध्यापक समेतलाई जनाउँछ।

(न) “शिक्षा शाखा” भन्नाले धनगढी उप–महानगरपालिकाका शिक्षा विभाग/महाशाखा संझनु पर्दछ।

(प) “शिक्षा अधिकृत” भन्नाले धनगढी उप–महानगरपालिकाका शिक्षा विभाग/महाशाखा प्रमुखलाई संझनु पर्दछ।

(फ) “शैक्षिक परामर्श केन्द्र” भन्नाले शैक्षिक परामर्श प्रदान गर्ने उद्देश्यले नेपाल सरकारवाट वा यस उप–महानगरपालिकाबाट अनुमति वा स्वीकृत प्राप्त संस्थालाई जनाउँछ।

(ब) “शैक्षिक गुठी” भन्नाले विद्यालय सञ्चालन गर्नको लागि कुनै व्यक्तिले नाफा नलिने उद्देश्यले स्थापना गरेको सार्वजनिक वा निजी गुठी सम्झनु पर्छ।

(भ) “समावेशी शिक्षा” भन्नाले देहायको शिक्षा सम्झनु पर्छः–

(१) दृष्टिविहिन, न्यून दृष्टियुक्त बहिरा, सुस्त श्रवण, अटिज्म बौद्धिक, शारीरिक वा अन्य अपाङ्गता भएका बालबालिकालाई नियमित शैक्षिक पद्धतिको अधिनमा रही दिइने शिक्षा।

(२) सामाजिक, आर्थिक वा भौगोलिक कारणले पछाडि पारिएका व्यक्तिलाई विभेदरहित वातावरणमा दिइने शिक्षा।

(म) "सामुदायिक विद्यालय" भन्नाले समुदायको पहलमा स्थापना गरिएको नाफा नकमाउने प्रकृतिको नेपाल सरकार,प्रदेश सरकार र धनगढी.उ.न.पा बाट नियमित रूपमा अनुदान पाउने गरी अनुमति वा स्वीकृति प्राप्त विद्यालय सम्झनुपर्छ।

(य) "संस्थागत विद्यालय" भन्नाले निजी पहल र लगानीमा स्थापना गरिएका नेपाल सरकार,प्रदेश र स्थानिय सरकारबाट नियमित रूपमा अनुदान नपाउने गरी अनुमति वा स्वीकृति प्राप्त विद्यालय सम्झनु पर्छ।

(र) "स्वीकृति" भन्नाले तोकिए बमोजिमको शर्त पूरा गरेको विद्यालयलाई नेपाल सरकार, नगरपालिकाले दिएको स्थायी स्वीकृतिलाई जनाउँछ।

(ल) "सहकारी विद्यालय" भन्नाले कुनै सहकारी संस्थाले नाफा नलिने उद्देश्यले स्थापना गरेको सहकारीका सदस्यहरुद्वारा सञ्चालित विद्यालय सम्झनु पर्छ।

(व) "स्थायी आवासीय अनुमति" भन्नाले विदेशी मुलुकले कुनै शर्त तोकी वा सो मुलुकमा स्थायी रूपमा बसोबास गर्न पाउने गरी नेपाली नागरिकलाई उपलब्ध गराएको डाइभर्सिटी इमिग्रेन्ट भिसा (डि.भी.), परमानेन्ट रेजिडेन्ट भिसा (पी.आर.) वा ग्रीन कार्ड सम्झनु पर्छ र सो शब्दले नेपाली नागरिकलाई विदेशमा स्थायी रूपमा बसोबास गर्न दिइएको जुनसुकै नामको स्थायी आवासीय अनुमति समेतलाई जनाउँछ।

(सा) "संघिय शिक्षा ऐन" भन्नाले संघीय संसदले बनाएको शिक्षा ऐन संझनु पर्दछ।

(ष) "समिति" भन्नाले नगर शिक्षा समितिलाई सम्झनु पर्छ।

३. विद्यालय खोल्न अनुमति लिनुपर्नेः–

(१) नगरपालिका क्षेत्रभित्र कुनै समुदायले सामुदायिक विद्यालय वा नेपाली नागरिकले शैक्षिक गुठी अन्तर्गत संस्थागत विद्यालय खोल्न चाहेमा तोकिएको विवरण खुलाई वडा शिक्षा समितिको सिफारिस सहित नगर प्रमुख समक्ष अनुमतिको लागि निवेदन दिनु पर्नेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम निवेदन परेमा सो निवेदन उपर तोकिएको अधिकारीले आवश्यक जाँचबुझ गर्नेछ र जाँचबुझ गर्दा विद्यालय खोल्न अनुमति दिन मनासिब देखिएमा तोकिएको शर्त बन्देज पालना गर्ने गरी नगर शिक्षा समितिको निर्णयमा तोकिएको अधिकारीले अनुमति दिनेछ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम अनुमति लिई खोलिएको विद्यालयले तोकिएका शर्त बन्देज पालन गरेको देखिएमा नगर शिक्षा समितिको सिफारिसमा तोकिएको अधिकारीले स्वीकृति प्रदान गर्नेछ।

(४) यो दफा प्रारम्भ हुँदाका बखत कम्पनीको रूपमा सञ्चालनमा रहेका विद्यालयहरूले चाहेमा कम्पनी खारेज गरी शैक्षिक गुठी अन्तर्गत विद्यालय सञ्चालन गर्न नगर प्रमुख समक्ष निवेदन दिन सक्नेछ।

(५) उपदफा (४) बमोजिम निवेदन परेमा तोकिएको अधिकारीले सो निवेदन उपर आवश्यक जाँचबुझ गर्नेछ र जाँचबुझ गर्दा निवेदन दिने विद्यालयको माग मनासिब देखिएमा माग बमोजिम विद्यालय सञ्चालन गर्न नगर शिक्षा समितिको निर्णयमा अनुमति तथा स्वीकृति दिनेछ।

(६) उपदफा (२), (३) वा (५) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि देहायका विद्यालयलाई शैक्षिक गुठीको रूपमा सञ्चालन गर्न पाउने गरी अनुमति वा स्वीकृति दिइने छैनः–

(क) सरकारी वा सार्वजनिक भवनमा सञ्चालन भएका विद्यालय,

(ख) सरकारी वा सार्वजनिक जग्गामा भवन बनाई सञ्चालन भएका विद्यालय,

(ग) कुनै व्यक्ति वा संस्थाले विद्यालयको नाममा भवन वा जग्गा दानदातव्य दिएकोमा सो भवनमा वा त्यस्तो जग्गामा भवन बनाई सञ्चालन भएको विद्यालय।

(७) यस ऐन वा अन्य प्रचलित कानुनमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि शैक्षिक गुठी अन्तर्गत विद्यालय सञ्चालन गर्दा देहाय बमोजिम गर्नु पर्नेछ :–

(क) शैक्षिक गुठी सञ्चालन गर्ने गुठी सञ्चालक (ट्रष्टी) सङ्गठित संस्थाको रूपमा हुनुपर्ने,

(ख) शैक्षिक गुठी सञ्चालन गर्दा ट्रष्टीमा सार्वजनिक गुठी भए कम्तीमा पाँचजना र निजी गुठी भए कम्तीमा तीनजना सदस्य हुनुपर्ने,

(ग) शैक्षिक गुठीको आय–व्ययको लेखा तोकिए बमोजिमको ढाचा र प्रचलित लेखाका सिद्धान्तका आधारमा अभिलेख खडा गरी मान्यता प्राप्त लेखापरीक्षकबाट लेखापरीक्षण गराउनु पर्ने,

(घ) शैक्षिक गुठीको तत्काल कायम रहेका ट्रष्टले आफ्नो जीवनकालमै वा शेषपछि गुठीयारको रूपमा काम गर्ने आफ्नो उत्तराधिकारी तोक्न सक्ने छ। तर सार्वजनिक शैक्षिक गुठीको हकमा त्यस्तो उत्तराधिकारी तोक्दा नगरपालिकाको स्वीकृति लिनु पर्नेछ।

(८) कुनै सामाजिक, परोपकारी वा कल्याणकारी संस्थाले मुनाफा नलिने उद्देश्य राखी विद्यालय सञ्चालन गर्न चाहेमा तोकिएको अधिकारीबाट स्वीकृति लिई सार्वजनिक शैक्षिक गुठी अन्तर्गत विद्यालय सञ्चालन गर्न सक्नेछ।

(९) उपदफा (८) बमोजिम सञ्चालित विद्यालयले पालन गर्नु पर्ने शर्त तथा अन्य व्यवस्था तोकिए बमोजिम हुनेछन्।

(१०) माथिका उपदफाहरूमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि कुनै विदेशी शिक्षण संस्थासँग सम्बन्धन गर्ने गरी कसैलाई पनि विद्यालय खोल्न अनुमति वा स्वीकृति दिइने छैन। तर नेपाल सरकारसँग सम्झौता भएमा त्यस्ता विद्यालयहरूलाई पनि नगरपालिकाले अनुमतिका लगि मनासिव देखेमा अनुमति दिन सक्नेछ। यसरी सञ्चालित विद्यालयहरूलाई नेपाल सरकारले जुनसुकै बेला बन्द गर्न सक्नेछ। यस प्रकारको विद्यालयलाई पनि यस दफाको १ र २ अनिवार्य हुनेछ।

(११) प्राविधिक शिक्षा संचालन गर्न चाहने विद्यालयको अनुमति तथा स्वीकृती संवन्धी व्यवस्था तोकिए वमोजिम हुनेछ।

(१२) विद्यालय सञ्चालन तोकिए वमोजम हुनेछ।

४. परीक्षा सञ्चालन र समन्वयः– नगरपालिका क्षेत्रभित्रका विद्यालयहरूको परीक्षा सञ्चालन र व्यवस्थापन गर्न तोकिए बमोजिमको परीक्षा सञ्चालन तथा व्यवस्थापन समिति रहने छ। परीक्षा सञ्चालन तथा व्यवस्थापन समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार तोकिए बमोजिम हुनेछ।

५. माध्यमिक शिक्षाको प्रकारः–

माध्यमिक शिक्षा देहायका प्रकारका हुनेछन्ः–

(क) साधारण माध्यमिक शिक्षा,

(ख) संस्कृत माध्यमिक शिक्षा,

(ग) प्राविधिक तथा व्यावसायिक माध्यमिक शिक्षा।

६. विशेष शिक्षा, समावेशी शिक्षा, अनौपचारिक शिक्षा, निरन्तर शिक्षा, दूर शिक्षा तथा खुला शिक्षा सञ्चालनसम्बन्धी व्यवस्थाः नगरपालिकाले आवश्यक पूर्वाधारको व्यवस्था गरी विशेष शिक्षा, समावेशी शिक्षा, अनौपचारिक शिक्षा, निरन्तर शिक्षा, दूर शिक्षा तथा खुला शिक्षा सञ्चालनको व्यवस्था गर्न सक्नेछ।

७. शिक्षाको माध्यमः–

(१) विद्यालयमा शिक्षाको माध्यम नेपाली भाषा, अंगे्रजी भाषा वा दुबै भाषा हुनेछ।

(२) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि देहायको अवस्थामा विद्यालयमा शिक्षाको माध्यम देहाय बमोजिम हुन सक्नेछः–

(क) प्राथमिक शिक्षा मातृभाषामा दिन सकिनेछ,

(ख) गैर नेपाली नागरिकले नेपालको विद्यालयमा अध्ययन गर्दा अनिवार्य नेपाली विषयको सट्टा तोकिएका अन्य कुनै भाषाको विषय अध्ययन गर्न सक्नेछ,

(ग) भाषा विषयमा अध्ययन गराउँदा शिक्षाको माध्यम सोही भाषा हुन सक्नेछ,

(घ) अनिवार्य अंगे्रजी विषय अध्ययन गराउँदा माध्यम अंग्रेजी भाषामा नै गराउनु पर्नेछ।

८. विद्यालयको पाठ्यक्रम र पाठ्यपुस्तकः विद्यालयले नेपाल सरकारले तोकेको न्यूनतम मापदण्ड अनुरूप सिकाइ उपलब्धी हासिल हुने गरी अध्ययन अध्यापन गराउनु पर्नेछ।

(१) संस्थागत विद्यालयको हकमा पाठ्यक्रम तथा पाठ्यपुस्तक प्रत्येक शैक्षिक सत्रमा परिवर्तन गर्न पाईने छैन।

९. नगर शिक्षा समितिः

(१) नगरपालिका क्षेत्रभित्र सञ्चालन हुने विद्यालयको रेखदेख, समन्वय र व्यवस्थापन गर्ने कामको लागि देहाय बमोजिमको नगरशिक्षा समिति रहनेछः–

(क) नगरपालिकाको प्रमुख –अध्यक्ष

(ख) नगरपालिकाले तोकेको शिक्षा हेर्ने विषयगत समितिको संयोजक –सदस्य

(ग) प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत –सदस्य

(घ) नगरपालिकाले तोकेको नगरसभाका सदस्यहरूमध्येबाट कम्तिमा एकजना महिला सहित दुई जना –सदस्य

(ङ) विद्यालयका विद्यालय व्यवस्थापन समितिका अध्यक्षहरू मध्येबाट सामुदायिक र संस्थागत विद्यालयवाट एक÷एक जना पर्ने गरी नगर शिक्षा समितिले मनोनित गरेको दुई जना –सदस्य

(च) समाजसेवी वा शिक्षा विदहरूमध्येबाट नगरशिक्षा समितिले मनोनित गरेका कम्तीमा एकजना दलित तथा अल्पसंख्यक सहित दुईजना –सदस्य

(छ) शिक्षण पेशामा उच्च योगदान पु¥याएका सामुदायिक र संस्थागत विद्यालयका शिक्षकहरूमध्येबाट नगर शिक्षा समितिले मनोनित गरेको सामुदायिक र संस्थागत विद्यालयवाट एक÷एक जना पर्ने गरी दुई जना –सदस्य

(ज) नगरस्तरका नेपाल शिक्षक महासंघका प्रतिनिधी १ जना सदस्य – सदस्य

(झ) शिक्षा अधिकृत –सदस्य सचिव

(२) समितिका पदेन सदस्य बाहेक मनोनित सदस्यको कार्यकाल दुई वर्षको हुनेछ।

(३) उपदफा (१) अन्तर्गत मनोनित सदस्यले र अन्य सदस्यले आफ्नो पदीय आचरण पूरा नगरेमा जुनसुकै समयमा पनि हटाउन वा वर्खास्त गर्न सकिनेछ। तर त्यसरी हटाउन वा वर्खास्त गर्नु अघि मनासिब माफिकको स्पष्टिकरणको मौकावाट बञ्चित गरिने छैन।

१०. नगर शिक्षा समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय वमोजिम हुनेछः–

(क) आफ्नो कार्य क्षेत्रभित्रको शैक्षिक योजना तयार गर्ने,

(ख) नगरपालिका क्षेत्रभित्र विद्यालय सञ्चालनका लागि अनुमति, स्वीकृति प्रदान गर्ने।

(ग) तोकिएको मापदण्ड पुरा भएका विद्यालय सार्ने, गाभ्ने कार्यका लागि नगरकार्यपालिकालाई शिफारिस गर्ने,

(घ) विद्यालयको लागि आवश्यक साधन श्रोत जुटाउने र परिचालन गर्ने, गराउने,

(ङ) आफ्नो क्षेत्रभित्र सञ्चालन हुने परीक्षालाई मर्यादित र भय रहित बनाउन सहयोग गर्ने,

(च) वडा शिक्षा समितिबाट सिफारिस भई आएका तीन जना सूचीकृत लेखा परिक्षकहरु मध्येवाट लेखा परीक्षकको नियुक्ति गर्ने।

(छ) विद्यालय व्यवस्थापन समितिलाई आवश्यक निर्देशन दिने, र सचेत गराउने

(ज) शिक्षाको गुणस्तर कायम राख्ने सूचक विकास गर्ने र प्रगति मूल्याङ्कन गर्ने,

(झ) विद्यालयहरूको सामाजिक परीक्षण गर्ने गराउने,

(ञ) सामुदायिक विद्यालयका शिक्षक तथा कर्मचारी व्यवस्थापन गर्ने,

(ट) विद्यालयको सुपरीवेक्षण तथा अनुगमन गर्ने/गराउने,

(ठ) शैक्षिक गुठीसँग गर्ने सम्झौताका शर्तहरू निर्धारण गर्ने,

(ड) शैक्षिक संस्थासँग आबद्ध शिक्षक कर्मचारीहरूलाई आवश्यक प्रोत्साहन, दण्ड, सजायसम्बन्धी कार्य गर्ने गराउने,

(ढ) अस्थायी करार शिक्षकहरूको छनौटको लागि विशेषज्ञहरूको छनौट गरेर सूची प्रकाशन गर्ने,

(ण) नगरपालिकाभित्र स्थापना भएका पुस्तकालय, वाचनालय र सिकाइ केन्द्रको संवर्धन, संरक्षण तथा अनुमति प्रदान गर्ने,

(त) नगर क्षेत्रभित्र अनुमति प्राप्त गरी संचालन भएका शैक्षिक परामर्श केन्द्र, विभिन्न प्रकारका कोचिङ सेन्टर आदिको अनुगमन तथा निरीक्षण,नियमन गर्ने। अनुमति माग भएमा तोकिएको पूर्वाधार पुगेका संस्थाहरूलाई अनुमति प्रदान गर्ने,

(थ) प्राविधिक शिक्षा तथा व्यवसायिक तालिमको योजना तर्जुमा, संचालन, अनुमती, अनुगमन, मूल्याङ्कन र नियमन सम्बन्धी कार्य गर्ने गराउने,

(द) शिक्षण सिकाई, शिक्षक र कर्मचारीको तालिम तथा क्षमता विकास सम्बन्धी कार्य गर्ने गराउने,

(ध) वडा शिक्षा समितिबाट सिफारिस सहित आएका विद्यालयको शैक्षिक गुणस्तर एवं भौतिक पूर्वाधार विकासको गुरुयोजना स्वीकृत गरी लागु गराइनेछ।

(न) विद्यालय व्यवस्थापन समितिलाई तालिमको व्यवस्था गर्न सक्नेछ।

(प) तोकिए वमोजिमका अन्य कार्यहरू गर्ने।

११. नगर कार्यपालिकाको काम, कर्तव्य र अधिकारः–

नगर कार्यपालिकाको काम, कर्तव्य र अधिकार तोकिए बमोजिम हुनेछ।

१२. प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको काम, कर्तव्य र अधिकारः–
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको काम, कर्तव्य र अधिकार तोकिए बमोजिम हुनेछ।

१३. नगर शिक्षा अधिकृतः– नगर शिक्षा अधिकृतको काम, कर्तव्य र अधिकार तोकिए वमोजिम हुनेछ।

१४. नगर शिक्षा अनुगमन समितिः–

(१) विद्यालय शिक्षाको समग्र पक्षको अनुगमन गर्न देहाय वमोजिम शिक्षा अनुगमन समिति गठन हुनेछ।

(क) नगरपालिकाको उपप्रमुख – अध्यक्ष

(ख) नगर कार्यपालिकाको सामाजिक विभाग समितिका संयोजक सदस्य

(ग) नगर सभाका सदस्यहरूमध्येबाट नगर कार्यपालिकाले तोकेको एकजना महिला सहित दुईजना –सदस्य

(घ) संस्थागत विद्यालयका शिक्षक प्रतिनिधिमध्येबाट नगर शिक्षा समितिले तोकेका एकजना –सदस्य

(ङ) नगर भित्रका शिक्षक महासंघको प्रमुख वा प्रतिनिधि –सदस्य

(च) नगरपालिकाको आन्तरिक लेखा परिक्षण शाखाको शाखा प्रमुख –सदस्य

(छ) अभिभावक संघको प्रतिनिधी एक जना –सदस्य

(ज) विद्यालय निरिक्षण गर्न तोकिएको व्यक्ति – सदस्य सचिब

(२) शिक्षा अनुगमन समितिको काम, कर्तव्य र अधिकारः– शिक्षा अनुगमन समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार तोकिए बमोजिम हुनेछ।

१५. सामुदायिक सिकाई केन्द्रः– नगरपालिकाले समुदायमा साक्षरता, सीप विकास र निरन्तर सिकाइ समेतको काम गर्न तोकिए बमोजिम सामुदायिक सिकाइ केन्द्र सञ्चालन गर्न सक्नेछ।

१६. अध्यापन अनुमतिपत्रः– विद्यालयमा नियुक्त हुन तोकिए वमोजिमको अध्यापन अनुमतिपत्र लिएका व्यक्ति मात्र शिक्षक पदमा उम्मेदवार हुन योग्य हुनेछन्।

१७. अनुदानको व्यवस्थाः–

(क) यो ऐन प्रारम्भ हुँदाका बखत दिँदै आएको अनुदान रकममा कटौती नहुने गरी तोकिएको सुत्रको आधारमा उप–महानगरपालिकाले सामुदायिक विद्यालयलाई अनुदान दिनेछ । तर कुनै विद्यालयले तोकिएको शैक्षिकस्तर कायम गर्न नसकेमा त्यस्ता विद्यालयलाई दिँइदै आएको अनुदान रकममा तोकिए बमोजिम कटौती गर्न सकिनेछ।

(ख) नगरपालिकाले सामुदायिक विद्यालयहरूलाई तोकिए बमोजिम शर्त पूरा गरेमा थप अनुदान उपलब्ध गराउन सक्नेछ।

१८. छात्रवृत्तिको व्यवस्थाः– नगरपालिकाले विद्यालयमा भर्ना हुने विद्यार्थीलाई तोकिए बमोजिम छात्रवृत्तिको व्यवस्था गर्न सक्नेछ।

१९. प्रारम्भिक बाल शिक्षासम्बन्धी व्यवस्थाः– प्रारम्भिक बाल शिक्षाको सञ्चालन तथा व्यवस्थापनसम्बन्धी व्यवस्था तोकिए बमोजिम हुनेछ।

२०. प्रारम्भिक बाल विकास केन्द्रलाई अनुदानः– नगरपालिकाले प्रारम्भिक बाल विकास केन्द्रलाई तोकिए बमोजिमको आधारमा अनुदान रकम दिन सक्नेछ।

२१. विद्यालय व्यवस्थापन समितिः–

(१) सामुदायिक विद्यालयको सञ्चालन, रेखदेख, व्यवस्थापन र अनुगमन गर्नको लागि प्रत्येक विद्यालयमा देहायका सदस्यहरू रहेको एक विद्यालय व्यवस्थापन समिति रहनेछः–

(क) समितिका सदस्यहरुले आफूहरूमध्येवाट छानेको एक जना पदाधिकारी –अध्यक्ष

(ख) अभिभावकले आफूहरूमध्येबाट छानी पठाएका कम्तीमा दुईजना महिला र एक जना दलित सहित चारजना –सदस्य

(ग) विद्यालय रहेको सम्बन्धित वडाको वडा समितिका सदस्यहरू मध्येबाट वडा समितिले मनोनयन गरेको एकजना –सदस्य

(घ) विद्यालयका संस्थापक, स्थानीय बुद्धिजिवी, शिक्षाप्रेमी, विद्यालयलाई निरन्तर उल्लेख्य सहयोग गरेका व्यक्तिहरू मध्येबाट विद्यालय व्यवस्थापन समितिले मनोनित गरेको एकजना महिला सहित दुईजना –सदस्य

(ङ) विद्यालयका शिक्षक÷कर्मचारीले आफूहरू मध्येबाट छानी पठाएको एकजना –सदस्य

(च) विद्यालयको प्रधानाध्यापक –सदस्य सचिव

(२) सम्बन्धित वडाका वडा अध्यक्ष विद्यालय व्यवस्थापन समितिको संरक्षक रहनेछ । संरक्षकको काम कर्तव्य र तोकिए बमोजिम हुनेछ ।

(३) विद्यालय स्तरीय बालक्लवले मनोनयन गरेका एक जना बालक्लवका प्रतिनिधी आमन्त्रित सदस्यको रूपमा रहनेछन् ।

(४) प्राविधिक र व्यावसांयिक विषयमा अध्ययन वा तालिम गराइने माध्यमिक विद्यालयको विद्यालय व्यवस्थापन समितिमा उप–महानगरपालिका क्षेत्रभित्रका सम्बन्धित विषय तथा व्यवसायसँग नगरस्तरका उद्योग तथा वाणिज्य महासंघका दुई जना प्रतिनिधी सदस्य रहनेछ ।

(५) विशेष शिक्षा सञ्चालन गर्ने विद्यालयको व्यवस्थापन समितिमा कम्तीमा पचास प्रतिशत सदस्यहरू अपाङ्गता भएका व्यक्तिको अभिभावकहरू सदस्य रहनेछन् ।

(६) व्यवस्थापन समितिको म्याद सकिनुभन्दा कम्तिमा एक महिना अगावै नयाँ व्यवस्थापन समितिको गठन बहालवाला व्यवस्थापन समितिले गरी पदभार हस्तान्तरण गर्नु पर्नेछ । यसो हुन नसकेमा वा व्यवस्थापन समिति गठन विवादित भएमा तोकिए बमोजिम व्यवस्थापन समितिको गठन नगर शिक्षा समितिले गर्नेछ ।

(७) व्यवस्थापन समिति गठनसम्बन्धी अन्य व्यवस्था तोकिए बमोजिम हुनेछ ।

(२) प्रत्येक सामुदायिक विद्यालयमा एक शिक्षक अविभावक संघको व्यवस्था तोकिए बमोजिम हुनेछ ।

(८) (१) संस्थागत विद्यालयको सञ्चालन, रेखदेख र व्यवस्थापन गर्नका लागि प्रत्येक विद्यालयमा देहायका सदस्यहरू रहेको एक विद्यालय व्यवस्थापन समिति रहनेछः–

(क) विद्यालयको संस्थापक वा लगानीकर्ताहरू मध्येबाट सम्बन्धित विद्यालयको सिफारिसमा नगर प्रमुखवाट मनोनित भएका एक जना –अध्यक्ष

(ख) विद्यालयको संस्थापक वा लगानीकर्ताहरू मध्येबाट समितिले मनोनित गरेका एक जना महिला –सदस्य

(ग) विद्यालय रहेको सम्बन्धित वडाका वडा समितिका सदस्यहरू मध्येबाट वडा समितिले मनोनयन गरेको एकजना –सदस्य

(घ) स्थानीय शिक्षा प्रेमी वा समाजसेवीहरू विद्यालय व्यवस्थापन समितिले मनोनित गरेको एकजना महिला सहित दुई जना –सदस्य

(ङ) अभिभावकहरू मध्येबाट विद्यालय व्यवस्थापन समितिले मनोनित गरेको एकजना –सदस्य

(च) निरीक्षक वा निरीक्षकको काम गर्न तोकिएको व्यक्ति –सदस्य

(छ) सम्बन्धित विद्यालयको शिक्षकहरूले आफूहरू मध्येबाट छानी पठाएको एकजना प्रतिनिधि –सदस्य

(ज) विद्यालयको प्रधानाध्यापक वा विद्यालय प्रवन्ध निर्देशक –सदस्य–सचिव

(२) सम्बन्धित वडाका वडा अध्यक्षलाई विद्यालय व्यवस्थापन समितिको बैठकमा अनिवार्य आमन्त्रित गर्नुपर्नेछ।

(९) यस दफा बमोजिम छानिएका वा मनोनित अध्यक्ष वा सदस्यको पदावधि तीन वर्षको हुनेछ।

(१०) सामुदायिक विद्यालयको विद्यालय व्यवस्थापन समितिको काम, कर्तव्य र अधिकारः–
सामुदायिक विद्यालयको विद्यालय व्यवस्थापन समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछः–

(क) विद्यालय सञ्चालनको लागि प्राप्त साधन र स्रोतको परिचालन गर्ने,

(ख) विद्यालयको चल, अचल सम्पत्तिको लगत राख्ने, राख्न लगाउने र सुरक्षा गर्ने,

(ग) विद्यालयको शैक्षिक, भौतिक तथा आर्थिक तथ्याङ्क र विवरण अद्यावधिक गराई राख्ने,

(घ) विद्यालयको वार्षिक बजेट स्वीकृत गर्ने र त्यसको जानकारी नगरपालिकालाई दिने,

(ङ) विद्यालयमा स्वच्छ शैक्षिक वातावरण कायम राख्न धार्मिक वा साम्प्रदायिक भावनाको आधारमा विद्यालयको वातावरण धमिल्याउन नदिने,

(च) विद्यालय व्यवस्थापन समितिको सचिवालय व्यवस्थित गर्ने, गराउने,

(छ) विद्यालयमा आवश्यक पर्ने अध्यापन अनुमतिपत्र लिई प्रचलित कानुन बमोजिम शिक्षक सेवा आयोगवाट सिफारिस भएका शिक्षक काममा लगाउने,

(ज) नगरपालिकावाट खटिएका शिक्षक तथा कर्मचारीलाई हाजिर गराई काममा लगाउने,

(झ) रजिष्टर्ड लेखापरीक्षकबाट विद्यालयको वार्षिक लेखापरीक्षण गराउने,

(ञ) लेखापरीक्षकको प्रतिवेदन अनुसार तत्काल आवश्यक कारबाही गर्ने र त्यसको प्रतिवेदन नगर शिक्षा समितिमा पेश गर्ने,

(ट) तोकिए बमोजिम विद्यालय सञ्चालन गर्ने र पठनपाठन गर्ने, गराउने,

(ठ) नगर शिक्षा समितिले दिएको निर्देशनहरूको पालना गर्ने,

(ड) विद्यालयको आन्तरिक श्रोतबाट खर्च व्यहोर्ने गरी नियुक्ती वा बढुवा गरेका शिक्षकको लागि सेवा, शर्त र सुबिधा तोक्ने।

(ढ) विद्यालयले गरेका वार्षिक क्रियाकलापको सामाजिक परीक्षण गराउने।

(ण) विद्यालयको शैक्षिक गुणस्तर एवं भौतिक पूर्वाधार विकासका लागि गुरुयोजना बनाई पेश गर्ने।

(त) अतिरिक्त शैक्षिक क्रियाकलापको सञ्चालन तथा व्यवस्थापन गर्ने गराउने।

(११) संस्थागत विद्यालयको विद्यालय व्यवस्थापन समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछः–

(क) विद्यालय सञ्चालनको लागि प्राप्त साधन र स्रोतको परिचालन गर्ने,

(ख) विद्यालयको लागि आवश्यक भौतिक साधनको व्यवस्था गर्ने,

(ग) विद्यालयको चल, अचल सम्पत्तिको सुरक्षा र संरक्षण गर्ने,

(घ) विद्यालयमा स्वच्छ शैक्षिक वातावरण कायम राख्ने,

(ङ) विद्यालयले नेपाल सरकार, नगरपालिकाले तोके बमोजिमको पाठ्यक्रम तथा पाठ्यपुस्तक अनिवार्य रूपमा लागू गर्ने, पाठ्यक्रमलाई सहयोग पुग्ने खालका स्वीकृत सन्दर्भ स्रोत सामग्री प्रयोग गर्ने,

(च) तोकिए बमोजिम विद्यालय सञ्चालन र पठनपाठन गर्ने, गराउने,

(छ) अध्यापन अनुमतिपत्र लिई प्रचलित कानुन बमोजिम शिक्षक पदको लागि उम्मेदवार हुन योग्यता पूरा गरेका व्यक्तिलाई शिक्षक पदमा नियुक्ति गर्ने,

(ज) नेपाल सरकारले तोकेको न्यूनतम तलब स्केलमा नघटाई शिक्षकलाई तलब दिने,

(झ) आचारसंहिता विपरित कार्य गर्ने शिक्षक÷कर्मचारीलाई कारबाही गर्ने,

(ञ) शिक्षा ऐन तथा नियमावली तथा अन्य कानूनमा उल्लेखित व्यवस्थाका अतिरिक्त नगरपालिकावाट जारी शिक्षा क्षेत्रसँग सम्बन्धित सवै नियम, नीति तथा निर्देशनहरूको पालना गर्ने,

(ट) शैक्षिक गुठी अन्तर्गत सञ्चालन भएका विद्यालयको सञ्चालन, रेखदेख र व्यवस्थापनसम्बन्धी व्यवस्था तोकिए बमोजिम हुनेछ।

(ठ) अतिरिक्त शैक्षिक क्रियाकलापको सञ्चालन तथा व्यवस्थापन गर्ने गराउने।

(१२) विद्यालय व्यवस्थापन समितिको अन्य काम, कर्तव्य, अधिकार र बैठकसम्बन्धी कार्यविधि तोकिए बमोजिम हुनेछ।

(१३) सहकारी विद्यालय व्यवस्थापन समितिको गठन, काम कतव्र्य अधिकार तोकिए बमोजिम हुनेछ।

२२. विद्यालय व्यवस्थापन समिति विघटन गर्न सकिनेः–

(क) कुनै विद्यालयको व्यवस्थापन समितिले तोकिएको जिम्मेवारी पूरा गर्न नसकेको निष्कर्ष सहित वडा शिक्षा समिति वा शिक्षा अनुगमन समिति मार्फत् नगर शिक्षा समितिमा पेश भएमा नगर शिक्षा समितिले उक्त प्रतिवेदन उपर छानविन गर्नेछ। नगर शिक्षा समितिको छानविनले समेत ताकिएको जिम्मेवारी पुरा गर्न नसकेको निष्कर्ष निकालेमा नगर शिक्षा समितिले नगर कार्यपालिका समक्ष उक्त विद्यालय व्यवस्थापन समिति विघटन गर्न सिफारिस गर्नेछ । नगरपालिकाले त्यस्तो विद्यालय व्यवस्थापन समिति तोकिएको प्रकृया पु¥याई विघटन गर्न सक्नेछ। तर त्यसरी विघटन गर्नु अघि विद्यालय व्यवस्थापन समितिलाई आफ्नो सफाइ पेश गर्ने मनासिब मौका दिनु पर्नेछ।

(ख) उपदफा (क) बमोजिम विद्यालय व्यवस्थापन समिति विघटन भएपछि अर्को विद्यालय व्यवस्थापन समिति गठन नभएसम्म वा अन्य कुनै कारणले विद्यालय व्यवस्थापन समिति गठन नभएसम्म विद्यालय व्यवस्थापन समितिको काम गर्न नगर शिक्षा समितिले एक अस्थायी विद्यालय व्यवस्थापन समिति गठन गर्न सक्नेछ।

२३. विद्यालयको विनियमावली

(क) यो ऐन र प्रचलित कानूनको अधीनमा रही प्रत्येक विद्यालयले विद्यालयको लक्ष्य, मूल्य मान्यता, सञ्चालन प्रकृया लगायतका अन्य सान्दर्भिक विषय वस्तु समावेश गरिएको संस्थागत विद्यालयले विधान र सामुदायिक विद्यालयले विनियमावली बनाई लागू गर्नु पर्नेछ।

(ख) अभिभावक सभाले विधान/विनियमावली आवश्यकता अनुसार संसोधन गर्न सक्नेछ तर संस्थागत विद्यालयको हकमा शिक्षा ऐन, कम्पनी ऐन तथा गुठीसँग नबाझिने गरी संचालक, लगानीकर्ताहरुको सभाले विधान संसोधन गर्न सक्नेछ।

(ग) विधान/विनियमावली अनुसार विद्यालय सञ्चालन गर्नु व्यवस्थापन मिति, प्रधानाध्यापक/ प्रवन्धक लगायत अन्य सबैको कर्तव्य हुनेछ।

(घ) अध्यावधिक विधान/विनियमावलीको प्रमाणित प्रतिलिपि पारित भएको मितिबाट १५ दिनभित्र व्यवस्थापन समितिले नगरपालिकाको कार्यालयमा पेश गर्नु पर्नेछ।

(ङ) विद्यालयको विधान/विनियमावली सार्वजनिक दस्तावेज हुनेछ र सो दस्तावेज सबैले हेर्न पाउनु पर्नेछ।

२४. वडा शिक्षा समितिः–

(१) नगरका वडाभित्रका विद्यालयहरुको रेखदेख, संरक्षण, संवद्र्धन, नियमन गर्न वडास्तरमा देहाय बमोजिमको वडा शिक्षा समिति गठन हुनेछ।

(क) उप–महानगरपालिकाका सम्वन्धित वडाका वडा अध्यक्ष –अध्यक्ष

(ख) वडा समितिका सदस्यहरूमध्ये वडा समितिले तोकेको एक जना महिला सदस्य –सदस्य

(ग) सामुदायिक र संस्थागत विद्यालयको शिक्षकहरूमध्येबाट एक जना महिला सहित वडा समितिवाट छनौट भएका दुई जना –सदस्य

(घ) सामुदायिक र संस्थागत विद्यालय दुवैवाट प्रतिनिधित्व हुने गरी विद्यालय व्यवस्थापन समितिका अध्यक्षहरू मध्ये वडा समितिले तोकेको दुई जना –सदस्य

(ङ) वडा सचिव –सदस्य सचिव

(२) वडा शिक्षा समितिको काम कर्तव्य र अधिकार तोकिए वमोजिम हुनेछ।

२५. नगरपालिका शिक्षा विकास कोषः–

(१) सामुदायिक विद्यालयको भौतिक पूर्वाधार विकासमा सहयोग पु¥याउन तथा त्यस्ता विद्यालयमा शैक्षिकगुणस्तर अभिवृद्धि गर्नको लागि नगरस्तरमा एक नगर शिक्षा विकास कोष रहनेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको कोषमा देहायका रकमहरू रहनेछन्ः–

(क) नेपाल सरकारबाट प्राप्त अनुदान रकम,

(ख) प्रदेश सरकारबाट प्राप्त अनुदान रकम,

(ग) नगरपालिकाबाट प्राप्त अनुदान रकम,

(घ) नगरपालिकामा स्थापित शैक्षिक विकास कोषको रकम,

(ङ) संस्थागत विद्यालयबाट प्राप्त विद्यालयको वार्षिक कूल आम्दानीमध्ये तोकिए बमोजिमको रकम,

(च) दान, दातव्य, पुरस्कार र चन्दाबाट प्राप्त रकम,

(छ) सरकारी तथा गैरसरकारी संघ संस्थाबाट प्राप्त रकम,

(ज) दातृ निकायबाट प्राप्त रकम

(झ) अन्य स्रोतबाट प्राप्त रकम।

२६. कोष सञ्चालक समितिः–

(क) कोष सञ्चालक समिति तोकिए बमोजिम हुनेछ।

(ख) उपदफा (क) बमोजिमको कोष सञ्चालक समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार तथा बैठक सम्बन्धी कार्यविधि तोकिए बमोजिम हुनेछ।

(ग) कोषको सञ्चालन प्रचलित कानुन बमोजिम हुनेछ।

२७. विद्यालय कोषः

(१) प्रत्येक विद्यालयमा एउटा विद्यालय कोष हुनेछ, जसमा देहाय बमोजिमका स्रोतवाट प्राप्त रकम सो कोषमा दाखिला हुनेछः–

(क) नेपाल सरकार, प्रादेशिक सरकार र उप–महानगरपालिकाबाट प्राप्त अनुदान,

(ख) उप–महानगरपालिकका शिक्षा कोषबाट प्राप्त अनुदान,

(ग) शुल्क तथा सहयोगबाट प्राप्त रकम,

(घ) चन्दा वा दान दातव्यबाट प्राप्त रकम र

(ङ) अन्य स्रोतबाट प्राप्त रकम।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको कोषको सञ्चालन र लेखापरीक्षण तथा सामाजिक लेखापरीक्षण तोकिए बमोजिम हुनेछ।

२८. नगरपालिकाले निर्देशन दिन सक्नेः–

(क) नगरपालिकाले विद्यालय व्यवस्थापन समितिलाई तोकिएको क्षेत्रसँग सम्बन्धित आवश्यक निर्देशनहरू दिन सक्नेछ।

(ख) उपदफा (क) बमोजिम दिइएको निर्देशनको पालना गर्नु विद्यालय व्यवस्थापन समितिको कर्तव्य हुनेछ।

२९. नगर कार्यपालिकाले विद्यालय सार्न, गाभ्न, नाम परिवर्तन गर्न वा बन्द गर्न सक्नेः–

नगर कार्यपालिकाले स्वीकृत मापदण्डको आधारमा हाल सञ्चालन रहेका कुनै विद्यालयलाई विद्यार्थी संख्या, सेवा क्षेत्रको जनसंख्या, संवन्धित विद्यालयहरुको सहमति र स्वीकृतिको आधारमा एक स्थानबाट अर्को स्थानमा सार्न वा दुई वा दुईभन्दा बढी विद्यालयलाई गाभी एउटा विद्यालय कायम गर्न, वा कुनै विद्यालयको कुनै तह हटाउन वा कुनै कक्षाको संचालन अनुमति रद्ध गर्न वा विद्यालयको नाम परिवर्तन गर्न वा विद्यालय बन्द गर्न वा तोकिएको ठाउँ वा क्षेत्रमा विद्यालय खोल्न वा विद्यालयमा कक्षा थप गरी सञ्चालन गर्न अनुमति वा स्वीकृति प्रदान गर्न सक्नेछ।

३०. विद्यालयको सम्पत्तिः–

(क) सामुदायिक विद्यालयको हकभोगमा रहेको सम्पत्ति सार्वजनिक सम्पत्ति मानिनेछ। यस ऐन बमोजिम अनुमति वा स्वीकृति रद्ध गरिएको वा कुनै विद्यालयमा गाभिएको सामुदायिक विद्यालयको सम्पत्ति नगर शिक्षा समितिको निर्णयअनुसार व्यवस्थापन हुनेछ।

(ख) शैक्षिक गुठी अन्तर्गत सञ्चालित संस्थागत विद्यालयको सम्पत्ति सोही विद्यालयको नाममा रहने छ। कुनै विद्यालय सार्वजनिक शैक्षिक गुठीको रूपमा सञ्चालन गरिएकोमा त्यस्तो विद्यालयको सम्पत्ति सार्वजनिक सम्पत्ति मानिनेछ र त्यस्तो सम्पत्तिको स्वरूप परिवर्तन गर्न पाइने छैन।

(ग) कम्पनी अन्तर्गत सञ्चालित संस्थागत विद्यालयको सम्पत्ति सोही कम्पनीको नाममा रहनेछ।

(घ) संस्थागत विद्यालयले कुनै व्यक्ति वा संघ संस्थासँग दान दातव्यको रूपमा कुनै किसिमको चल, अचल सम्पत्ति प्राप्त गर्नु अघि नगरपालिको अनुमति लिनु पर्नेछ । तर विदेशी व्यक्ति वा संघ संस्थाबाट त्यसरी चल, अचल सम्पत्ति प्राप्त गर्नु अघि नगरपालिका मार्फत नेपाल सरकारको पूर्व स्वीकृति लिनु पर्नेछ ।

(ङ) नेपाल सरकारको वा नगरपालिकाको स्वीकृतिमा प्राप्त गरेको सम्पत्ति नेपाल सरकारको/नगरपालिकाको स्वीकृति बेगर बेचबिखन गर्न पाइने छैन ।

३१. विद्यालयलाई छुट र सुविधाः–

(क) प्रचलित कानुनमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि सामुदायिक विद्यालय र सहकारी तथा शैक्षिक गुठीको रूपमा सञ्चालित संस्थागत विद्यालयको नाममा जुनसुकै लिखत पारित गर्दा रजिष्ट्रेशन दस्तुर लाग्ने छैन ।

(ख) उपदफा (क) मा लेखिएदेखि बाहेक अन्य विद्यालयको नाममा कुनै लिखत पारित गर्दा नेपाल सरकारले/नगरपालिकाले तोकिएको आधारमा रजिष्ट्रेशन दस्तुर छुट दिन सक्नेछ ।

(ग) सामुदायिक विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरुको शैक्षिक उपलब्धी स्तर बृद्धि गर्न र विद्यालय स्रोतबाट तलव, भत्ता खाने गरी नियुक्ति गरिएका शिक्षक÷कर्मचारीको पारिश्रमिकको खर्च जुटाउने गरी विद्यालयले आफ्नो स्रोतमा निमार्ण गरेका आयआर्जन हुने सम्पत्तिहरु जस्तै माछापोखरी, सटरहरु आदीको विविध कर र विद्यालयको जग्गा मालपोत (तिरो दस्तुर छुट हुनेछ । तर यस्ता कार्य गर्दा नगरपालिकाबाट स्वीकृती लिनुपर्नेछ ।

(घ) सामुदायिक विद्यालयहरुले भवन निमार्ण गर्दा अनिवार्य रुपमा नगरपालिकाबाट नक्सा पास गरी भवन निर्माण अनुमती प्राप्त गर्नु पर्नेछ यसरी नक्सा पास गर्दा लाग्ने नक्सापास दस्तुर छुट हुनेछ ।

(ङ) सामुदायिक विद्यालय र शैक्षिक गुठीको रूपमा सञ्चालित संस्थागत विद्यालयलाई दिइने अन्य छुट र सुविधा तोकिए बमोजिम हुनेछ ।

(च) संस्थागत विद्यालयमा कार्यरत शिक्षक कर्मचारीहरुको न्यूनतम सेवा सुविधा र शर्तनामा तोकिए बमोजिम हुनेछ

३२. अनुमति वा स्वीकृति रद्द गर्नेः– कुनै संस्थागत विद्यालयले यो ऐन वा यस ऐन अन्तर्गत बनेको नियम विपरीत अन्य कुनै काम गरेमा तोकिएको अधिकारीले तोकिएको प्रक्रिया पूरा गरी त्यस्तो विद्यालयलाई प्रदान गरिएको अनुमति वा स्वीकृति रद्द गर्नेछ । तर त्यसरी अनुमति वा स्वीकृति रद्द गर्नु अघि सम्बन्धित विद्यालयलाई आफ्नो सफाई पेश गर्ने मौकाबाट बञ्चित गरिने छैन ।

३३. विद्यालयको वर्गीकरणः– विद्यालयलाई तोकिएको आधारमा वर्गीकरण गरिनेछ ।

३४. विद्यालयलाई सुरक्षित क्षेत्रको रूपमा कायम गर्नु पर्नेः–

(१) विद्यालयमा स्वतन्त्र र भयरहित रूपमा अध्ययन, अध्यापन गर्ने वातावरण सृजना गर्न तथा विद्यालयभित्र कुनै पनि किसिमको अवाञ्छित क्रियाकलाप हुन नदिने गरी विद्यालयलाई सुरक्षित क्षेत्र कायम गर्नु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) वमोजिम सुरक्षित क्षेत्र कायम गर्दा विद्यालयले पालना गर्नु पर्ने शर्त तथा मापदण्ड तोकिए वमोजिम हुनेछ ।

३५. शुल्कसम्बन्धी व्यवस्थाः–

(क) नेपाल सरकारले निःशुल्क शिक्षा घोषणा गरेको विद्यालय शिक्षाका लागि सामुदायिक विद्यालयले विद्यार्थीको नाममा कुनै किसिमको शुल्क लिन पाउने छैन ।

(ख) उपदफा (क) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि कुनै अभिभावकले दान, उपहार, चन्दा वा सहयोग सामुदायिक विद्यालयलाई दिन सक्नेछ ।

(ग) सबै बालबालिकालाई आधारभूत तहसम्मको शिक्षा अनिवार्य र निःशुल्क तथा माध्यमिक तहसम्म निःशुल्क शिक्षा प्रदान गर्नको लागि उप–महानगरपालिकाले आवश्यक स्रोतको व्यवस्था गर्नेछ ।

(घ) उपदफा (क) बमोजिम निःशुल्क शिक्षा घोषणा गरेको विद्यालय बाहेकको अन्य विद्यालयमा अध्ययन गर्ने विद्यार्थीसँग लिइने शुल्क तोकिएको आधारमा निर्धारण गरिनेछ ।

(ङ) विद्यालयले विद्यार्थीलाई कुनै कक्षामा भर्ना गर्दा एकपटक भर्ना शुल्क लिइसकेपछि पुनः सोही विद्यालयको अर्को कक्षामा भर्ना गर्नको लागि कुनै किसिमको शुल्क लिन पाउने छैन ।

(च) विद्यालयले विद्यालयको भौतिक संरचना निर्माण गर्नको लागि विद्यार्थीसँग कुनै किसिमको शुल्क लिन पाउने छैन ।

(छ) संस्थागत विद्यालयले विद्यार्थीसँग लिन पाउने शुल्क निर्धारण बिधि तोकिए बमोजिम हुनेछ ।

(ज) सहकारी विद्यालयले विद्यार्थीसँग लिन पाउने शुल्क निर्धारण बिधि तोकिए बमोजिम हुनेछ ।

(झ) यस ऐन विपरीत शुल्क लिने विद्यालयलाई उक्त शुल्क फिर्ता गराई नगर प्रमुखले एक लाख रूपैयाँसम्म जरिवाना गर्न सक्नेछ ।

३६. शिक्षकको पेशागत महासंघसम्बन्धी व्यवस्थाः सामुदायिक विद्यालयका शिक्षकहरूको पेशागत हकहितको सम्बन्धमा कार्य गर्न नगर क्षेत्रभित्र तोकिए बमोजिमको साझा संगठनको रुपमा एक शिक्षक महासंघ रहनेछ ।

३७. शिक्षक तथा कर्मचारीको पदीय आचारणसम्बन्धी व्यवस्थाः

(१) शिक्षक वा कर्मचारीलाई देहायको अवस्थामा तोकिएको अवस्था पुरा गरि नियुक्ति गर्ने अधिकृतले हटाउन सक्नेछ ।

(क) तोकिए बमोजिमका पदीय दायित्व पूरा नगरेमा,

(ख) विना सूचना लगातार पन्ध्र दिनभन्दा बढी समय विद्यालयमा अनुपस्थित रहेमा,

(ग) विद्यालयमा मादक÷मदिराजन्य पदार्थ सेवन गरी आएको प्रमाणित भएमा वा विद्यालयभित्र सूर्तीजन्य पदार्थ सेवन गरेमा,

(घ) नैतिक पतन देखिने कुनै फौजदारी अभियोगमा अदालतबाट कसुरदार ठहरिएमा,

(ङ) भ्रष्टचारजन्य अपराध गरेको प्रमाणित भएमा ।

(च) सामुदायिक विद्यालयका शिक्षक वा कर्मचारीले कार्यालय समयमा अन्यत्र अध्यापन वा काम गरेमा वा अन्य कुनै व्यावसायिक क्रियाकलाप गरेमा,

(छ) शिक्षक वा कर्मचारीहरूले व्यवसायिक हक हितका नाममा अमूक राजनैतिक दलको मात्र हित वा विरोधमा कार्य गर्ने संगठनका गतिविधिमा कार्यालयको समयमा संलग्न भएमा ।

(२) उपदफा (१) वमोजिम वा अन्य माध्यमले कुनै शिक्षक वा कर्मचारीलाई पदबाट हटाउनु पर्ने पर्याप्त प्रमाण प्राप्त भएमा तोकिएको अधिकारीले निजलाई पदबाट हटाउन सक्नेछ । तर कार्यरत पदवाट हटाउनु अघि मनासिव माफिकको स्पष्टिकरणको मौका भने प्रदान गरिने छ ।

३८. स्थायी आवासीय अनुमति लिन नहुनेः– सामुदायिक विद्यालयमा कार्यरत शिक्षक वा कर्मचारीहरूले कुनै पनि देशको स्थायी आवासीय अनुमति लिन वा त्यस्तो अनुमति प्राप्त गर्नको लागि आवेदन दिन हुँदैन। स्थायी आवासीय अनुमति लिएका तथा लिन आवेदन दिने शिक्षक वा कर्मचारीहरूलाई दिइने दण्ड तथा सजाय तोकिए बमोजिम हुनेछ।

३९. शैक्षिक योग्यताः– विद्यालयको शिक्षकको लागि चाहिने न्यूनतम शैक्षिक योग्यता तोकिए बमोजिम हुनेछ।

४०. शिक्षक विद्यार्थीको अनुपातः–उप–महानगरपालिकाले प्रत्येक विद्यालयमा नियमित अध्ययन गर्ने विद्यार्थी संख्या र विषयका आधारमा तोकिए बमोजिम विद्यार्थी तथा शिक्षकको अनुपात कायम हुनेछ।

४१. शिक्षकलाई अन्य काममा लगाउन नहुनेः–

(क) सामुदायिक विद्यालयको शिक्षकलाई शिक्षा प्रदान गर्ने वा विद्यालय प्रशासन सम्बन्धी काममा बाहेक अन्य काममा लगाउन हुँदैन।

(ख) उपदफा (क) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि विद्यालयको पठन पाठनमा बाधा नपर्ने गरी राष्ट्रिय जनगणना, निर्वाचनसम्बन्धी काम, दैवी प्रकोप उद्धार वा नेपाल सरकार र उप–महानगरपालिकाले तोकेको अन्य कुनै काममा खटाउन सकिनेछ।

४२. निलम्बन तथा पुनः बहाली हुन सक्नेः–

(क) दफा ३७ मा उल्लेख भएका कुनै पनि कसुरमा सम्बन्धित अदालतमा अभियोग पत्र दायर भएमा स्वतः निलम्बन भएको मानिनेछ।

(ख) दफा ३७ मा उल्लेख भएका कुनै वा केही आरोपमा सजाय भई नोकरीबाट हटाइएको वा बर्खास्त भएको शिक्षक/कर्मचारी अदालतको आदेश वा फैसला बमोजिम मात्र नोकरीमा पुनः बहाली हुन सक्नेछ।

(ग) उपदफा (ख) बमोजिम पुनः बहाली भएको शिक्षकले नोकरीबाट हटेदेखि पुनःबहाली भएको मितिसम्मको पूरा तलब, भत्ता र तलब वृद्धि समेत पाउनेछ।

४३. शिक्षकको नियुक्ति र सरूवाः–

(क) विद्यालयमा रिक्त तथा राहत शिक्षक दरवन्दीमा अस्थायी तथा करार नियुक्तिको व्यवस्था तोकिए वमोजिम हुनेछ। स्थायी शिक्षकको नियुक्ति तथा पदस्थापना संघीय शिक्षक सेवा आयोग तथा प्रादेशिक शिक्षक सेवा आयोगले तोके बमोजिम हुनेछ।

(ख) सरूवा हुन आवेदन दिने दरवन्दीमा कार्यरत शिक्षकलाई नगरपालिका भित्रका कार्यरत् विद्यालयको व्यवस्थापन समिति र सरूवा हुने विद्यालयको व्यवस्थापन समितिको सिफारिस र सम्बन्धित वडा शिक्षा समितिको सहमतिमा कक्षा सञ्चालनमा बाधा नपर्ने गरी विषयगत दरवन्दी समेतको आधारमा नगर शिक्षा समितिले तोकिए बमोजिमको प्रकृया अपनाई रिक्त दरवन्दीमा सरूवा गर्न सक्नेछ।

(ग) उपदफा (ख) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि नगर शिक्षा समितिले आवश्यक सम्झेमा नगरक्षेत्र भित्रका विद्यालयका स्थायी शिक्षक तथा कर्मचारीलाई सरुवा गर्न सक्नेछ।

(घ) सरूवा हुन आवेदन दिने दरवन्दीमा कार्यरत् शिक्षकलाई नगरपालिकाभित्रका कार्यरत् विद्यालयको व्यवस्थापन समितिको सिफारिस र सम्बन्धित वडा शिक्षा समितिको सहमतिमा कक्षा सञ्चालनमा बाधा नपर्ने गरी नगरपालिकाले अर्को स्थानीय तहमा सरूवाको लागि सहमति दिन सक्नेछ।

(ङ) राहत दरबन्दीमा कार्यरत शिक्षकको दोहोरो पारस्परिक सरुवाका लागि निवेदन पेश भएमा अन्तर स्थानिय निकायमा सरुवाका लागि सहमति दिन र अन्य निकायबाट सहमति प्राप्त भएमा सरुवा गर्न सक्ने छ।

४४. दरवन्दी मिलानः– तोकिएको मापदण्डको आधारमा बढी दरवन्दी भएको विद्यालयबाट कम दरबन्दी भएको विद्यालयमा नगर शिक्षा समितिले तोकिएको प्रकृया पूरा गरी दरबन्दी मिलान गर्न सक्नेछन्।

४५. संस्थागत विद्यालयले छात्रवृत्ति उपलब्ध गराउनु पर्नेः–

(क) संस्थागत विद्यालयले विद्यालयमा भर्ना भएका कूल विद्यार्थी संख्याको कम्तीमा दश प्रतिशतमा नघट्ने गरी तोकिए बमोजिम आर्थिक रूपमा विपन्न, अपाङ्गता भएकाहरू, महिला, दलित, जनजाति विद्यार्थीलाई छात्रवृत्ति उपलब्ध गराउनु पर्नेछ।

(ख) उपदफा (क) बमोजिम छात्रवृत्तिको लागि विद्यार्थी छनौट गर्न प्रत्येक विद्यालयमा विद्यालयको अध्यक्ष, विद्यालयको प्रधानाध्यापक, शिक्षा हेर्ने अधिकृत वा निजको प्रतिनिधि र विद्यालय व्यवस्थापन समितिमा रहेका अभिभावकको प्रतिनिधित्व रहेको एक छात्रवृत्ति छनौट समिति रहनेछ।

(ग) समितिले छनौटको लागि आधार, शर्त र प्रक्रिया तयार गरी सो विद्यालय व्यवस्थापन समितिबाट स्वीकृत गराई सार्वजनिक गरी छात्रवृत्ति उपलव्ध गराउनु पर्नेछ।

(घ) समितिले छात्रवृत्तिको लागि छनौटको नतिजा आधार सहित सार्वजनिक गर्नु पर्नेछ।

४६. तलब भत्ता नपाउने र सेवा अवधि गणना नहुनेः– दफा ४२ मा उल्लेखित अवस्थामा वा नियमानुसार विदा स्वीकृत गराई बसेको अवस्थामा बाहेक विद्यालयमा अनुपस्थित रहेका शिक्षकले अनुपस्थित अवधिको तलब, भत्ता पाउने छैनन् र त्यस्तो अवधी निजको सेवामा समेत गणना हुने छैन।

४७. प्रधानाध्यापक तथा शिक्षक, कर्मचारीसम्बन्धी व्यवस्थाः

(क) सामुदायिक विद्यालयमा एक प्रधानाध्यापक र नगरपालिकाले स्वीकृत गरे बमोजिमको संख्यामा कर्मचारीको दरबन्दी रहनेछ।

(ख) उपदफा (क) बमोजिमका प्रधानाध्यापक तथा कर्मचारी नियुक्ति, सेवाको सर्त र सुविधासम्बन्धी व्यवस्था तोकिए बमोजिम हुनेछ।

(ग) संस्थागत विद्यालयमा कार्यरत शिक्षक कर्मचारीहरुको न्यूनतम सेवा सूविधा र शर्तनामा तोकिए बमोजिम हुनेछ।

४८. बालबालिकालाई निष्काशन गर्न, शारीरिक वा मानसिक दुव्र्यवहार गर्न नहुनेः–

(क) सामान्यतया कुनै पनि बालबालिकालाई विद्यालयबाट निष्काशन गर्न पाईने छैन।

(ख) विद्यालयमा अध्ययनरत बालबालिकालाई शारीरिक वा मानसिक यातना दिन वा दुव्र्यवहार गर्न पाइने छैन।

४९. शैक्षिक परामर्श सेवा, विदेशी शैक्षिक कार्यक्रम वा शिक्षण कोर्स सञ्चालनः–

(क) कसैले पनि यस ऐन बमोजिम अनुमति नलिई शैक्षिक परामर्श सेवा, ब्रिज कोर्स, भाषा शिक्षण कक्षा वा पूर्व तयारी कक्षा वा विदेशी मुलुकमा सञ्चालित कुनै शैक्षिक कार्यक्रम सञ्चालन गर्न पाउने छैन।

(ख) उपदफा (क) बमोजिम शैक्षिक कार्यक्रम, ट्यूशन सेन्टर, शैक्षिक परामर्श सेवा, ब्रिज कोर्स, भाषा शिक्षण कक्षा वा पूर्व तयारी कक्षा वा विदेशी मुलुकमा सञ्चालित कुनै शैक्षिक कार्यक्रम सञ्चालन गर्न अनुमति लिने सम्बन्धी व्यवस्था तोकिए बमोजिम हुनेछ।

(ग) माथी उल्लेखित शैक्षिक संघ संस्थाहरुले अनुमति लिई सके पछि प्रत्येक बर्ष लेखा परीक्षण, प्रगति प्रतिवेदन पेश गरी बर्षेनि नविकरण गर्नु पर्ने छ।

५०. प्रगति विवरण बुझाउनु पर्नेः– विद्यालयले प्रत्येक बार्षिक तथा चौमाशिक रुपमा तोकिए बमोजिमका विवरण सहितको प्रगति विवरण नगरपालिका कार्यालयमा बुझाउनु पर्नेछ।

५१. लेखा र लेखापरिक्षणः– विद्यालयले प्रचलित कानुनको अधिनमा रहि लेखा राख्नुपर्नेछ। आन्तरिक लेखा परिक्षण नगरपालिकाको आन्तरिक लेखापरिक्षण शाखाबाट हुनेछ भने अन्तिम लेखा परिक्षण तोकिए बमोजिम हुनेछ।

५१. पुरस्कार तथा दण्ड सजायः–

(क) पुरस्कारः

(१) नगरपालिकाले प्रत्येक वर्ष नगरभित्रका उत्कृष्ट विद्यालय, विद्यार्थी, शिक्षक, कर्मचारी र मितिलाई सम्मान र पुरस्कार दिन सक्नेछ।

(ख) दण्ड सजायः

(१) कसैले विद्यालयको सम्पत्ति हिनामिना वा नोक्सान गरेमा त्यस्तो व्यक्तिलाई नगर प्रमुखले बिगो असूल गरी विगो बमोजिम जरिवाना गर्न सक्नेछ।

(२) कसैले देहायका कार्य गरेमा, गर्न लगाएमा वा सो कार्य गर्न सहयोग पु¥याएमा त्यस्तो व्यक्तिलाई कसुरको मात्रा हेरी रू. एकलाख रूपैयाँ सम्म जरिवाना वा ६ महिना सम्म कैद वा दुवै सजाय हुन सक्नेछ।

(क) प्रश्नपत्रको गोपनीयता भङ्ग गरेमा,

(ख) उत्तरपुस्तिका परीक्षण गर्दा लापरबाही वा गैर जिम्मेवारपूर्ण कार्य गरेमा,

(ग) परीक्षा केन्द्रमा सम्बन्धित पदाधिकारीको स्वीकृति बेगर प्रवेश गर्न प्रयत्न गरेमा वा प्रवेश गरेमा वा परीक्षा केन्द्र नियन्त्रणमा लिई अमर्यादित कार्य गरेमा,

(घ) परीक्षाफल प्रकाशनमा अनियमितता गरेमा,

(ङ) अरूको तर्फबाट परीक्षा दिएमा,

(च) परीक्षाको मर्यादा भङ्ग हुने अन्य कुनै कार्य गरेमा,

(छ) विद्यार्थी भर्ना गर्दा दान, उपहार वा कुनै रकम लिएमा,

(ज) अनुमति नलिई कुनै शैक्षिक कार्यक्रम, शैक्षिक परामर्श सेवा, ब्रिज कोर्स, भाषा शिक्षण कक्षा तथा पूर्व तयारी कक्षा सञ्चालन गरेमा,

(झ) कानुन विपरीतको अन्य कार्य गरेमा,

(३) कानुन बमोजिमको कसुरको सम्बन्धमा विद्यालयको कुनै शिक्षक वा कर्मचारी उपर मुद्दा हेर्ने अधिकारी वा जिल्ला अदालतमा मुद्दा दायर भएमा त्यस्तो शिक्षक वा कर्मचारी त्यसरी मुद्दा दायर भएको मितिदेखि मुद्दाको टुङ्गो नलागेसम्म निलम्बन हुनेछ। सो शिक्षक वा कर्मचारी अदालतबाट कसुरदार ठहरिएमा निजलाई यस ऐन बमोजिम विभागीय सजाय गरिनेछ।

५२. मुद्दा हेर्ने अधिकारीः– यो ऐन वा यस ऐन अन्तरगत वनेको नियम बमोजिम सजाय गर्ने अधिकार प्रमुखलाई हुनेछ।

५३. पुनरावेदनः– प्रमुखले गरेको सजायको आदेश उपर सम्बन्धित जिल्ला अदालतमा पुनरावेदन लाग्नेछ।

५४. नियम बनाउने अधिकारः–

(क) यस ऐनको उद्देश्य कार्यान्वयन गर्न नगरपालिकाले आवश्यक नियम बनाउन सक्नेछ।

(ख) यस ऐनको कार्यान्वयनको लागि नगर शिक्षा समितिले आवश्यक निर्देशिका बनाई लागू गर्न सक्नेछ।

५५. संक्रमणकालीन व्यवस्थाः–

(क) यस ऐनले तोकिए वमोजिम हुने भनी व्यवस्था गरेको काम नियमावली नआउँदासम्म नगरकार्यपालिकाले गर्न सक्नेछ।

(ख) यो ऐन जारी भएपछि विद्यालयमा रिक्त रहेको दरबन्दीमा करार शिक्षकको विज्ञापनको अनुमति तोकिए बमोजिम हुनेछ।

५६. बाधा अडकाउ फुकाउने अधिकारः

(क) यस ऐनको उद्देश्य कार्यान्वयन गर्न कुनै बाधा–अड्काउ परेमा नगरपालिकाले त्यस्तो बाधा अड्काउ हटाउन आदेश जारी गर्न सक्नेछ र त्यस्तो आदेश यसै ऐनमा परे सरह मानिनेछ।

(ख) यो ऐन प्रारम्भ हुदा कायम रहेका वा रिक्त भएका विद्यालय व्यवस्थापन समितिले यो ऐन जारी भएको ३ महिना भित्रमा यसै ऐन बमोजिम पुर्न गठन वा नया समिति गठन गर्नुपर्नेछ यदि नगरेमा समिति स्वतः निस्क्रिय भएको मानिनेछ।

५७. बचाउँ र लागू नहुनेः

(क) यो ऐन वा यस ऐन अन्तर्गत बनेका नियममा लेखिए जति कुरामा सोही बमोजिम र नलेखिएको कुरामा प्रचलित संघिय कानुन बमोजिम हुनेछ।

(ख) यस ऐनमा लेखिएको कुनै कुराले पनि विद्यालयको सम्पत्ति हिना–मिना गरेको कसूरमा भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ अन्तर्गत कारवाही चलाउन बाधा पर्ने छैन।

(ग) संविधान, संघीय कानून र प्रदेश कानून सँग बाँझिएका यस ऐनका दफा तथा उपदफाहरू वाँझिएको हदसम्म स्वतः निस्कृय हुनेछ।

(घ) साझा अधिकारका सम्वन्धमा संघीय शिक्षा ऐन, प्रादेशिक शिक्षा ऐनले व्यवस्था गरे अनुसार हुनेछ।

(ङ) यस अघि कानुन वमोजिम नियुक्त शिक्षक कर्मचारीहरूलाई नेपाल सरकारले दिइदै आएको सुविधामा कुनै किसिमको कटौती गरिने छैन। तर यो व्यवस्थाले कानुन वमोजिम दण्ड, सजाय र कारवाही गर्न वाधा पर्ने छैन।

आधारभूत शिक्षा परीक्षा व्यवस्थापन निर्देशिका, २०७६

यो शिक्षा सम्बन्धमा जारी भएको धनगढी उप-महानगरपालिकाको दोस्रो शैक्षिक कानून हो। वि.सं. २०७६ माघ १७ गते स्थानीय राजपत्रमा प्रकाशन भएको यस निर्देशिकामा आधारभूत तह कक्षा ८ को परीक्षा सम्बन्धमा विभिन्न व्यवस्थाहरु उल्लेख गरिएका छन् । यस निर्देशिकाको इलेक्ट्रोनिक कपी धनगढी उप-महानगरपालिकाको वेभसाइट https://dhangadhimun.gov.np बाट प्राप्त गर्न सकिन्छ।

यस निर्देशिकाको प्रकाशन पश्चात नेपाल सरकार (कार्य विभाजन) नियमावली, २०७४ को अनुसूची–२ को खण्ड १५ को उपखण्ड १० बमोजिम नेपाल सरकार, शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालयले आधारभूत तह कक्षा आठको परीक्षा सञ्चालन तथा प्रमाणीकरण सम्बन्धी मापदण्ड, २०७६ बनाएर जारी गरेको छ।

३. पन्ध्रौ आवधिक योजनामा शिक्षा

हाम्रो देशमा हाल पन्ध्रौ आवधिक योजना कार्यान्वयनमा रहेको छ। यसको अवधि आर्थिक वर्ष २०७६।७७ देखि २०८०।८१ सम्म तोकिएको छ। यो योजना समृद्ध नेपाल, सुखी नेपाली को दीर्घकालीन सोच हासिल गर्ने आधार योजना हो।

यस योजनाका प्रमुख तीनवटा राष्ट्रिय उद्देश्यहरुमा पहिलो सर्वसुलभ, गुणस्तरीय र आधुनिक पूर्वाधार निर्माण, उत्पादशील र मर्यादित रोजगारी अभिवृद्धि, उच्च, दिगो र समावेशी आर्थिक वृद्धि तथा गरिबी निवारण गर्दै समृद्धिको आधार निर्माण गर्नु हो भने दोस्रो गुणस्तरीय स्वास्थ्य तथा शिक्षा, स्वस्थ तथा सन्तुलित वातावरण, सामाजिक न्याय र जवाफदेही सार्वजनिक सेवा कायम गरी संघीय शासन व्यवस्थाको सदृढिकरण गर्दै नागरिकलाई परिष्कृत र मर्यादित जीवनयापनको अनुभूति गराउनु हो भने तेस्रो अर्थात अन्तिम उद्देश्य सामाजिक-आर्थिक रुपान्तरण तथा स्वाधीन राष्ट्रिय अर्थतन्त्र निर्माण गरी देशको स्भिमान, स्वतन्त्रता र राष्ट्रिय हित संरक्षण गर्नु हो।

यस योजनाले शिक्षालाई सामाजिक क्षेत्र अन्तर्गत एउटा छुट्टै विषयका रुपमा उल्लेख गरेर चौधौं योजनाअवधिमा के कस्ता समस्याहरु भोग्नु पर्‍यो? अझैं के, कस्ता चुनौतिहरुको समाधान गर्नु पर्ने स्थिति छ ? पन्ध्रौं योजनाअवधिभर शिक्षाको सोच, लक्ष्य, उद्देश्य, रणनीति तथा कार्यनीति कस्तो हुने र तिनीहरुको कार्यान्वयनबाट कस्तो उपलब्धी हासिल हुने अपेक्षा गरिएको छ भन्नेबारेमा स्पष्ट पारेको छ। यस शिर्षकमा देशको पन्ध्रौं योजनामा उल्लेख भएको शिक्षासम्बन्धी व्यवस्थालाई हुबहु प्रस्तुत गरिएको छ।

❑ पृष्ठभूमि

शिक्षा विकासको आधार हो।साथै, परिष्कृत एवम् मर्यादित जीवन र सम्मानित रोजगारी तथा उद्यम विकासको आधार शिक्षा हो।ज्ञानमा आधारित समाजको माध्यमबाट मुलुकको दिगो शान्ति र समृद्धिका लागि शिक्षालाई महत्वपूर्ण माध्यमको रुपमा स्वीकार गरिँदै आएको छ। नेपालको संविधानले शिक्षा सम्बन्धी हकलाई मौलिक हकका रुपमा प्रत्याभूत गरेको छ। संविधानले आधारभूत तह सम्मको शिक्षामा पहुँच, आधारभूत तहसम्मको शिक्षा अनिवार्य र निःशुल्क शिक्षा तथा माध्यमिक तह सम्मको निःशुल्क शिक्षा पाउने हक प्रत्याभूती गरेको छ। अपांगता भएका र आर्थिक रुपले विपन्न नागरिकलाई कानून बमोजिम निःशुल्क उच्च शिक्षा पाउने, प्रत्येक नेपाली समुदायलाई कानून बमोजिम आफ्नो मातृभाषामा शिक्षा पाउने र त्यसका लागि विद्यालय तथा शैक्षिक संस्था खोल्ने र संचालन गर्ने हक प्रत्याभूती गरेको छ। साथै शिक्षालाई वैज्ञानिक, प्राविधिक, व्यवसायिक, सीपमूलक तथा रोजगारमूलक बनाउँदै शिक्षामा राज्यको लगानी अभिवृद्धि गर्दै निजी क्षेत्रको लगानीलाई नियमन र व्यवस्थापन गरी सेवामूलक बनाउने नीति अबलम्बन गरेको छ।

आ.व. २०७४/७५ को अन्त्यमा १५ वर्ष माथिको जनसंख्याको साक्षरता दर ५८ प्रतिशत पुगेको छ भने १५ देखि २४ वर्ष उमेर समूहको युवा साक्षरता दर ९२ प्रतिशत पुगेको छ। पूर्व प्राथमिक शिक्षामा कुल भर्नादर

८४.१ प्रतिशत, पूर्वप्राथमिक शिक्षाको अनुभव सहित कक्षा १ मा भर्ना हुने बालबालिकाको संख्या ६६.३ प्रतिशत पुगेको छ। कक्षा १ देखि ५ सम्मको खुद भर्नादर ९७.२ प्रतिशत र कक्षा १ देखि ८ सम्मको खुद भर्नादर ९२.३ प्रतिशत र माध्यमिक तह (कक्षा ९-१२) को खुद भर्नादर ४६ प्रतिशत रहेको छ। अध्ययनको क्रममा बीचैमा विद्यालय छाड्ने दर कक्षा १ देखि ५ मा ३.८ प्रतिशत, कक्षा ६ देखि ८ मा ४.४ प्रतिशत र कक्षा ९ देखि १० मा ३.७ प्रतिशत छ। यसै गरी प्राथमिक तह र माध्यमिक तह (११-१२) को लैङ्गिक समता सूचकाङ्क क्रमश: १.० र १.०२ रहेको छ। उच्च शिक्षामा सहजै देखिने भर्नादर १२ प्रतिशत रहेको छ। विदेश पढ्न जाने एवम् वैदेशिक संस्थामा पढ्ने समेत गर्दा यो करिब १५ प्रतिशत पुगेको देखिन्छ। वार्षिक झण्डै ५ लाख युवा श्रम बजारमा प्रवेश गर्दछन् तर करिब १ लाख ५० हजारले मात्र प्राविधिक तथा व्यवसायिक तालिम प्राप्त गर्ने गरेका छन। जनसांख्यिक संरचनालाई विश्लेषण गर्दा हाल १०- २४ वर्ष उमेर समूहको हिस्सा सर्वाधिक रहेकोले आगामी वर्षहरुको लागि शिक्षाको व्यवस्थापनमा यसलाई ध्यान दिनु जरुरी देखिन्छ। राज्यको नेतृत्वदनयी र निजी क्षेत्रको परिपूरक भूमिकामा गुणस्तर अभिवृद्धि गर्दै समग्र शिक्षा क्षेत्रको विकास गर्ने मुलभूत सोच यस योजनाले राखेको छ।

❑ प्रमुख समस्या

सबैका लागि गुणस्तरीय शिक्षामा पहुँच सुनिश्चित गर्न नसकिनु, विशेष तथा लक्षित समूहका बालबालिकाको पहुँच गर्न नसकिनु, भर्ना भएका विद्यार्थीको निरन्तरता कायम गर्दै अपेक्षित रुपमा सिकाइ उपलब्धि हासिल हुन नसक्नु, तहगत,क्षेत्रगत एवम् विषयगत रुपमा सवै विद्यालयमा शिक्षक व्यवस्थापन गर्न नसक्नु, प्राविधिक शिक्षालाई शिक्षाको मूलधारको रुपमा विकास गर्न नसकिनु, प्राविधिक तथा व्यवसायिक शिक्षा र सीप विकास एवम् शिक्षा सम्बन्धी अधिकार कारयान्वयन गर्नका लागि प्रयाप्त स्रोतको व्यवस्थापन गर्न नसकिनु, विश्वविध्यालय शिक्षालाई अनुसनधानमा आधारित बनाई ज्ञानमा आधारित अर्थतन्त्रमा टेवा पुर्याउन सक्ने जनशक्ति उत्पादनमा केन्द्रित गर्न नसकिनु, तोकिएका शैक्षिक वर्षमा तह पार गर्नेको संख्या कम हुनु, बजारको मागअनुसार जनशक्ति उपलब्ध नहुनु, उत्पादित जनशक्तिले पनि योग्यताअनुसारको रोजगारी प्राप्त गर्न नसक्नु, पठन संस्कृतको विकास तथा जीवनपर्यन्त शिक्षाका लागि सार्वजनिक पुस्तकालय प्रणालीको विकास नहुनु, शिक्षा क्षेत्रको सबै तहमा सुशासनको प्रत्याभूति गर्न नसकिनु, सार्वजनिक र निजी लगानीका शैक्षिक संस्थाको उचित व्यवस्थापन, प्रतिभाहरुको पलायन नियन्त्रणजस्ता विषयहरु शिक्षा क्षेत्रमा प्रमुख समस्याका रुपमा रहेका छन।

❑ चुनौती तथा अवसर

विद्यालय शिक्षाको सर्वसुलभता, उपयुक्त पूर्वाधारको विकास, समन्ययिकता, गुणस्तरको सुनिश्चितता सहित सार्वजनिक शिक्षाप्रतिको आकर्षण अभिवृद्धि गर्नु, विद्यार्थी संख्याको अनुपातमा शिक्षक दरबन्दी मिलान तथा पुनर्वितरण गर्नु, शैक्षिक सुशासन र उत्तरदायित्व अभिवृद्धि गर्नु, सबै प्रकारका विद्यालयमा भौतिक पूर्वाधारसहितको आकर्षक सिकाइ वातावरण विकास गर्नु, शिक्षण सिकाइ पद्धतिलाई व्यवहारिक, बालमैत्री एवम् प्रविधिमा आधारित बनाउनु, उद्यमशील, समालोचनात्मक र अन्वेषणकारी नागरिक तयार गर्नु, विद्यालय बाहिर रहेका सबै बालबालिकालाई विद्यालयमा भर्ना गर्नु, कक्षा छाड्ने दर शून्यमा झारी अपेक्षित सिकाइ उपलब्धि हासिल गर्नु, प्राविधिक शिक्षा तथा व्यवसायिक तालिमको विकासका लागि भौतिक पूर्वाधार, प्राविधिक जनशक्तिको उपलब्धता र समान्यायिक पहुँच सुनिश्चित गर्न आवश्यक पर्ने स्रोत साधनको उपलब्धता

व्यवस्थापन गर्नु, सबै विश्वविद्यालयबाट उत्पादन हुने जनशक्तिलाई अन्तराष्ट्रियस्तरमा समकक्षी र प्रतिस्पर्धी बनाउनु, प्राविधिक उच्च शिक्षाको अवसर विस्तार गर्दै ज्ञान र प्रविधिमा आधारित अर्थतन्त्र प्रवर्द्धन गर्ने नवीन सोचलाई वास्तविकतामा उतार्नु, शिक्षा क्षेत्रमा सुशासन र उत्तरदायित्व अभिवृद्धि गर्नु, क्षमतावान् युवालाई स्वदेशमै सेवा गर्ने अवसरको सिर्जना गर्नु, शैक्षिक प्रशासनको समयसापेक्ष पुनःसंरचना, जनसांख्यिक बनोट, आन्तरिक र बाह्य बसाइँसराइको प्रवृत्तिसमेतको अध्ययन गरी शैक्षिक संस्थाहरुको नक्साङ्कन गर्नु र सूचना तथा सञ्चार प्रविधिले ल्याएका विविध अवसरको सदुपयोग गर्नु यस क्षेत्रका प्रमुख चुनौती हुन् ।

शिक्षालाई मौलिक हकको रुपमा स्थापित गर्दै अधिकार र जिम्मेवारीसहित स्थानिय तहलाई जिम्मेवार गराउने संवैधानिक आधार भएकाले शिक्षामा सहभागिता र पहुँचमा वृद्धि गरी गुणस्तर सुधार गर्न सकिने अवसर सिर्जना हुनु, साक्षरता दरमा भएको वृद्धि, विध्यालय तहको खुद भर्नादर र लैङ्गिक समता सूचकाङ्कमा प्रगति देखिन, शिक्षामा समावेशी सहभागिता अभिवृद्धि हुनु, सार्वजनिक विद्यालयप्रतिको चासो र जनअपेक्षा बढ्दै जानु, प्राविधिक शिक्षालाई हरेक स्थानिय तहसम्म सर्वसुलभ गराउने तथा प्राविधिक उच्च शिक्षालाई प्रवर्द्धन गर्दै रोजगारीका अवसरमा वृद्धि गर्ने सरकारको नीति रहनु, शिक्षा तिन वटै तहका सरकारको साझा अधिकार क्षेत्रको रुपमा रहेकोले आपसी साझेदारीमा लगानी अभिवृद्धि गर्न सकिने अवस्था देखिनु, तीन तहका सरकारको क्षमता विकास गर्दै शिक्षाको व्यवस्थापनलाई प्रभावकारी तुल्याई शैक्षिक सेवा प्रवाहमा सुधार गर्न सकिने अवसर रहनु, प्राविधिक शिक्षा विस्तारमार्फत स्वदेशमा नै रोजगारीका अवसर सिर्जना गरी देशको आर्थिक विकासमा टेवा पुर्याउन सक्ने एवम रोजगारीको खोजीमा बाहिर पलायन भएका युवा जनशक्तिलाई स्वदेशमा नै फिर्ता गर्न सकिने वातावरण तयार हुनु र गुणस्तरीय शैक्षिक वातावरण सिर्जना गर्दै खोज र अनुसन्धानमा आधारित उच्च शिक्षाको विकास गरी नेपाललाई विविध विषयमा उच्च शिक्षाको अध्ययन केन्द्र बनाउन सकिने वातावरण तयार हुनु यस क्षेत्रका प्रमुख अवसर हुन् ।

❑ सोच, लक्ष्य, उद्देश्य, रणनीति तथा कार्यनीति

सोचः सामाजिक आर्थिक रुपान्तरणका लागि मानव संसाधनको विकास ।

लक्ष्यः गुणस्तरीय शिक्षामार्फत सिर्जनशील, दक्ष, प्रतिस्पर्धी, उत्पादनशील र नवप्रवर्तनशील मानव स्रोतको विकास गर्ने

उद्देश्य

१. सबै बालबालिकालाई प्रारम्भिक बालशिक्षाको अनुभवसहित आधारभूत शिक्षा अनिवार्य तथा निःशुल्क र माध्यमिक शिक्षामा निःशुल्क पहुँच सुनिश्चित गरी शिक्षालाई गुणस्तरीय, जीवनोपयोगी र प्रविधिमैत्री बनाउनु ।

२. प्राविधिक शिक्षा तथा व्यवसायिक सीप विकासमा समावेशी र समतामूलक पहुँच विस्तार र गुणस्तर सुनिश्चितता गर्नु ।

३. पहुँच र गुणस्तर अभिवृद्धि गरी उच्च शिक्षालाई वैज्ञानिक, नवप्रवर्तनात्मक, अनुसन्धानात्मक, प्रविधिमैत्री र रोजगारमूलक बनाउँदै ज्ञानमा आधारित समाज र अर्थतन्त्र निर्माण गर्नु ।

४. सबै नागरिकका लागि जीवन पर्यन्त शिक्षाको अवसर सुनिश्चित गर्नु ।

५. संघिय संरचना अनुरुप सबै तहका शैक्षिक प्रशासनिक निकाय र शिक्षण संस्थामा सुशासन कायम गर्नु ।

❑ रणनीति तथा कार्यनीति

रणनीति	कार्यनीति
१. प्रारम्भिक बालविकास तथा शिक्षा कार्यक्रमलाई विद्यालय शिक्षाको अभिन्न अंगको रुपमा विकास गरी यसलाई सबै बालबालिकाका लागि अनिवार्य गर्ने।	१. कम्तिमा एक विद्यालय, एक बालविकास केन्द्रको अवधारणा अन्तर्गत स्थानिय तह मार्फत् बालबिकास केन्द्रहरुको पुनर्वितरण गरी संघीय सरकारबाट हाल दिइँदै आएको अनुदानलाई निरन्तरता दिँदै प्रवेश तथा स्थानिय तहबाट समेत लगानी गरी बालविकास केन्द्रको विकासका लागि लागत साझेदारी गरिनेछ। २. प्रारम्भिक बालविकास तथा शिक्षाका शिक्षकको न्यूनतम शैक्षिक योग्यता र तालिम अबधिको पुनरावलोकन गरी योग्य शिक्षकबाट सेवा प्रवाह हुने व्यवस्था गरिनेछ। ३. प्रारम्भिक बाल कक्षामा निर्धारित मापदण्ड अनुरुप बसाइँ व्यवस्था र सरसफाईलाई ध्यान दिई खेलसामग्री, सिकाइ सामग्री, मनोरञ्जन सामग्री, अडियो भिडियो सामग्री सहित आकर्षण, मनोरञ्जक र बालमैत्री कक्षाकोठा व्यवस्थापन गरिनेछ।
२. अनिवार्य तथा निःशुल्क शिक्षाको मापदण्डको आधारमा विद्यालय शिक्षामा समतामूलक पहुँच सुनिश्चित गर्न सरकारका सबै तहलाई क्षमतावान र जवाफदेही बनाउने।	१. विद्यालय बाहिर रहेका सबै बालबालिकालाई विद्यालय भर्ना गर्ने अभियानलाई सबै तहको सरकार, राजनीतिक दल, स्थानिय बुद्धिजीवी, समाजसेवी, सरकारी तथा गैरसरकारी निकायहरुको साझेदारीमा निरन्तरता दिई सबै बालबालिकालाई विद्यालयमा भर्ना गरी स्थानीय तहले आफ्नो भौगोलिक क्षेत्रभित्र विद्यालय बाहिर बालबालिका नभएको घोषणा गर्ने कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ। २. सबैका लागि अनिवार्य तथा निःशुल्क आधारभूत शिक्षा सुनिश्चित गर्न जोखिममा परेका, अल्पसंख्यक तथा लोपोन्मुख समुदायका विद्यार्थीहरु तथा सीमान्तीकृत समूहका विद्यार्थीको सिकाइ आवश्यकता सम्बोधन गर्न खुला एवम् वैकल्पिक शिक्षाको व्यवस्था गरिनुका साथै अपाङ्गता भएका बालबालिकाको पहिचान एवम् लेखाजोखा गर्ने र उचित शैक्षिक अवसरको सिर्जना गर्न अपाङ्गता अनुकूल सिकाइ सामग्रीको प्रबन्ध र आवश्यकताका आधारमा आवासीय तथा विशेष शिक्षाको व्यवस्था गरिनेछ। ३. कक्षा छाड्ने समस्या सामाधान गर्न र विद्यालयमा विद्यार्थी टिकाइ राख्नका लागि आधारभूत तहका बालबालिकालाई दिवा खाजा, अपाङ्गता भएका बालबालिका एवम् विपन्न लक्षित छात्रवृत्ति र स्थानीय स्वास्थ्य केन्द्रमा आधारित स्वास्थ्य परीक्षण र उपचार जस्ता प्रोत्साहनमूलक कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ। ४. सबै प्रकारका विपदबाट क्षतिग्रस्त शिक्षण संस्थाहरुको पुनःनिर्माण गरी शिक्षण संस्थाहरुलाई भौतिक पूर्वाधार सम्पन्न गर्ने तथा बहुप्रकारका विपदप्रति संवेदनशील र अपाङ्गमैत्री बनाइनेछ। ५. दुर्गम तथा हिमाली क्षेत्रका, विशेष आवश्यकता भएका बालबालिका

रणनीति	कार्यनीति
	अध्ययन गर्ने विद्यालय तथा नमूनाको रुपमा विकास गरिने विद्यालयमा आवासीय सुविधा सहितको शैक्षिक प्रबन्ध गरिनुका साथै स्थानीय आवश्यकताका आधारमा विपन्न,सीमान्तकृत तथा लोपोन्मुख समुदायका बालबालिकालाई लक्षित गरी आवासीय सुविधा सहितका विद्यालय सञ्चालनमा ल्याउनेछ। ६. प्रत्येक गाउँपालिका र नगरपालिकामा नपुग विषयगत शिक्षक दरबन्दी व्यवस्था गर्न संघिय, प्रदेश र स्थानिय तहबीच समन्वय र सहकार्य गरी सबै विद्यालयमा न्यूनतम शिक्षक सुनिश्चित नहुँदासम्मका लागि एकमुष्ट अनुदान तथा पट्के अनुदान जस्ता वैकल्पिक विधिहरुबाट शिक्षक व्यवस्थापन गरिनेछ। ७. शिक्षण संस्थाहरुको प्रविधि सहितको भौतिक पूर्वाधार विकासको लागि संघ, प्रदेश र स्थानीय तहको लगानीमा प्राथमिकता दिइनेछ। ८. जनसांख्यिक बनोट, भौगोलिक अवस्थाको आधारमा विद्यालय नक्साङ्कन गरी विद्यालय गाभ्ने, सार्ने तथा नयाँ स्थापना गरिनेछ।
३. विद्यालय शिक्षामा गुणस्तर मापदण्ड र प्रत्ययन प्रणाली (Accreditation System) विकास गरी विद्यालयमा समान गुणस्तर कायम गर्ने।	१. पढ्नका लागि सिक्ने तथा सिक्नका लागि पढ्ने प्रक्रियालाई प्रोत्साहित गर्न विद्यालयमा उचित प्रयोगशाला र पुस्तकालय तथा सिकाइ कुनाको व्यवस्था गरिनेछ। २. शिक्षण सिकाइ क्रियाकलापलाई प्रभावकारी बनाउन विद्यार्थी संख्या कम भएका विद्यालयमा बहुकक्षा शिक्षण व्यवस्था, कक्षा शिक्षण पद्धति मार्फत पढाइ सीप प्रवर्धन गर्न उपयुक्त पाठ्यसामग्री, सन्दर्भ सामग्री, स्रोत सामग्री, प्रयोगात्मक सामग्री, उपयुक्त कक्षाकोठा व्यवस्थापन लगायतको व्यवस्थापन लगायतको व्यवस्था मिलाइनेछ। ३. शिक्षकको न्यूनतम शैक्षिक योग्यतामा पुनरावलोकन तथा आवधिक रुपमा योग्यता परीक्षण गर्ने प्रणाली स्थापना गरिनुका साथै शिक्षकको निरन्तर पेसागत क्षमता विकासका लागि शिक्षक पेसागत विकास कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।
४. मानव संसाधन, पूर्वाधार तथा प्रविधिको विकास र जीवनोपयोगी ज्ञान र सीपमा आधारित पाठ्यक्रम मार्फत् सबै तहको शिक्षामा गुणस्तर सुनिश्चितता गर्ने।	१. प्रदेश र स्थानिय तहबाट समेत आवधिक रुपमा विद्यार्थी उपलब्धि परीक्षण गरी स्तरीकृत परीक्षणबाट प्राप्त नतिजाका आधारमा परिमार्जित विद्यालय सुधार योजना कार्यान्वयन ल्याइनेछ। २. विद्यालय शिक्षाको पाठ्यक्रम र पाठ्यपुस्तक समयानुकूल परिमार्जन गर्नुका साथै आधारभूत तहको कक्षा १ देखि ३ सम्मको एकीकृत पाठ्यक्रम कार्यान्वयन गर्दै आधारभूत तहको शिक्षण सिकाइका लागि आवश्यकता अनुसार माध्यम भाषाको रुपमा मातृभाषा वा स्थानीय भाषा वा नेपाली भषा प्रयोग गर्ने व्यवस्था मिलाई संघबाट तोकिएको मापदण्ड बमोजिम विद्यालय तहको स्थानिय पाठ्यक्रम तथा

रणनीति	कार्यनीति
	पाठ्यसामग्री स्थानिय तहबाट विकास गर्ने गरी स्थानिय तहको क्षमता विकास गर्ने गरी स्थानिय तहको क्षमता विकास गरिनेछ। ३. प्रारम्भिक कक्षामा अन्तरसम्बन्धित ज्ञान र सीपलाई एकीकृत गर्दै विद्यालय तह (कक्षा १-१२) को पाठ्यक्रमलाई सक्षमतामा आधारित हुने गरी परिवर्वतन गरिनेछ । साथै, विद्यालय तहमा नागरिक शिक्षालाई समेत समावेह गरिनेछ। ४. शिक्षण सिकाइमा टेवा पुग्ने खालका विशेषतः अंग्रेजी, गणित, विज्ञान र प्रविधिक विषयका डिजिटल पाठ्यसामग्रीहरु वसकास गरी प्रयोगमा ल्याइनेछ। ५. विज्ञान शिक्षालाई व्यवहारिक र रुचिकर तुल्याउन सबै माध्यमिक विद्यालयहरुमा विज्ञान प्रयोगशाला तथा आधारभूत विध्यालयहरुमा विज्ञान कक्षा निर्माणमा जोड दिँदै निर्धारित मापदण्ड अनुसारको पूर्वाधार,जनशक्ति, विद्यार्थी संख्या, जनघनत्व लगायतका पक्षमा उपयुक्त देखिएका र उच्च शैक्षिक उपलब्धि हासिल गर्ने अवस्था रहेका सार्वजनिक माध्यमिक विद्यालयमा कक्षा १२ सम्म विज्ञान विषयमा कार्यक्रम सञ्चालन गरी नमूना विद्यालयको रुपमा विकास गरिनेछ। ६. शिक्षण पेसामा अब्बल प्रतिभाहरुलाई प्रवेश गराउन विश्वविद्यालयबाट उत्कृष्६ अङ्क हासिल गरेका प्रतिभाहरुलाई सोझै शिक्षण पेशामा प्रवेश गर्न पाउने कानूनी व्यवस्था गरिनेछ। ७. चिकित्सा, इन्जिनियरिङ लगायतका प्राविधिक विषयमा विशिष्टिकृत जनशक्ति उत्पादन गर्न उच्च शिक्षा प्रदायक शैक्षिक संस्था स्थापना गरिनेछ।
५. निजी लगानीका विद्यालयको नियमन गर्ने व्यवस्था मिलाई नाफामूलकबाट सेवामूलकमा रुपान्तरण गर्ने।	१. स्थानिय तह द्वारा निजी लगानीका विद्यालय सहित सबै विद्यालयको पाठ्यक्रम, भौतिक वातावरण, शिक्षक तथा कर्मचारी एवम् आर्थिक व्यवस्थापन लगायतका विषयमा नियमन गरिनेछ। २. निजी लगानीका विद्यालयहरुको प्रभावकारीताका लागि आवश्यक नीतिगत र कानूनी व्यवस्था गरी त्यस्ता शैक्षिक संस्थालाई सेवामूलक बनाइनेछ।
६. युवाका लागि स्थानिय तहमै प्राविधिक शिक्षा तथा व्यवसायिक सीप विकासको अवसर र पहुँच सुनिश्चित गर्न व्यापक रुपमा प्राविधिक तथा	१. सीप नक्साङ्कन (Skills Mapping) र मापदण्डका आधारमा स्थानमान ग्रिड (Distribution Grid) को ढाँचचा तयार गरी प्राविधिक तथा व्यवसायिक शिक्षा र सीप विकासमा पहुँच र अवसरमा व्यापकता ल्याउन तथा सार्वजनिक, सहकारी र औद्योगिक तथा निजी क्षेत्रसँग सहकार्य गरी कार्यस्थलको सिकाइ सहित रोजगार सुनिश्चित गर्न औद्योगिक प्रशिक्षार्थी कार्यक्रम (Apprenticeship)

रणनीति	कार्यनीति
व्यवसायिक शिक्षा र तालिम कार्यक्रमको विस्तार गर्ने।	सञ्चालन गरिनेछ। २. प्राविधिक शिक्षा तथा व्यवसायिक सीप विकासका लागि गुरुयोजना स्वीकृत गरी एकिकृत प्राविधिक तथा व्यवसायिक शिक्षा र सीप विकास ऐन तर्जुमा र एकीकृत कोष निर्माण गरिनेछ। ३. प्रत्येक स्थानिय तहमा दक्ष शिक्षक तथा आवश्यक पूर्वाधार सहितको कम्तीमा एउटा प्राविधिक शिक्षालय तथा व्यवसायिक सीप विकास तालिम केन्द्र क्रमशः स्थापना गरिनेछ। ४. संरचनागत विकास तथा नियमनकारी व्यवस्था मिलाई साधारण एवम् प्राविधिक दुवै धारका कक्षा सञ्चालन गर्ने माध्यमिक विद्यालयहरुलाई आवश्यक स्रोत व्यवस्था गरिनेछ। ५. बहुआयामिक गरिबीको क्षेत्रभित्र परेका, बहुवञ्चितीकरणमा परेका (Multiple Disadvantaged), आर्थिक-सामाजिक रुपमा पछाडि परेका, अपाङ्गता भएका र औपचारिक शिक्षा हासिल गर्ने अवसरबाट वञ्चित नागरिकहरुका लागि आवश्यकताका आधारमा प्राविधिक तथा व्यवसायिक शिक्षा र सीप विकासको समन्यायिक अवसर प्रदान गर्न विद्यार्थी वित्तिय सहायता प्रणाली लागू गरिनेछ। ६. प्राविधिक तथा व्यवसायिक शिक्षा र सीप विकासमा तोकिएको गुणस्तर सुनिश्चित हुने गरी घुम्ती सीप विकास तथा तालिम (Mobile Skill Development and Training) को व्यवस्था गरिनेछ। ७. प्रत्येक स्थानिय तहबाट सीपको बदलिँदो आवश्यकतालाई परिपूर्ति गर्ने र वृत्ति (पेसा वा व्यवसाय) सँग सम्बन्धित सल्लाह (Career Counseling) सेवा प्रवाह गर्ने प्रणालीको विकास गरिनेछ। ८. प्रत्येक सामुदायिक विद्यालयमा एउटा प्राविधिक धारको शिक्षा सञ्चालन गरिनेछ।
७. सिकाइका सबै विधि र मार्गहरु खुला गर्दै राष्ट्रिय योग्यता प्रणाली (National Qualification System) को माध्यमबाट साधारण शिक्षा, प्राविधिक शिक्षा तथा व्यवसायिक सीप विकासको गतिशीलता (Mobility) र पारगम्यता	१. साधारण शिक्षा र प्राविधिक तथा व्यवसायिक सीप विकासको गतिशिलता (Mobility) र पारगम्यता (Permeability) को आधारमा शिक्षा, तालिम, सीप र सिकाइको योग्यता निर्धारण गर्ने संयन्त्र र कार्यक्रम विकास गरिनेछ। २. प्राविधिक तथा व्यवसायिक शिक्षा र सीप विकास तालिम प्राप्त जनशक्तिलाई उनीहरुले हासिल गरेका सीप र दक्षता उल्लेख भएको सीप-राहादानी (Skills Passport) उपलब्धता गराउने व्यवस्था गरिनेछ। ३. राष्ट्रिय पेसागत सक्षमता मानक (National Occupational Competency Standard) को आधारमा पाठ्यक्रम, सिकाइ सामग्री र प्रशिक्षक तयार गरी सीप विकास तालिम प्रदायक

रणनीति	कार्यनीति
(Permeability) को सिद्धान्तको आधारमा शिक्षा, तालिम, सीप र सिकाइको योग्यता निर्धारण गर्ने।	संस्थाहरुले अनिवार्य रुपमा राष्ट्रिय मान्यता प्राप्त गुणस्तर मानकमा आधारित प्रत्ययन प्रमाणपत्र (Quality Assurance and Accredititation) लिनुपर्ने कानुनी व्यवस्था गरिनेछ।
८. उच्च स्तरको प्राविधिक जनशक्ति उत्पादन गर्न उच्च शिक्षा प्रदायक शिक्षण संस्थालाई प्रतिस्पर्धी एवम् नतिजामूखी बनाउने।	१. प्राविधिक शिक्षा तथा व्यवसायिक तालिम प्रदायक सार्वजनिक शैक्षिक संस्थालाइ आवश्यक पर्ने उच्च स्तरीय जनशक्ति उत्पादनका लागि विश्व विद्यालय तथा क्याम्पसहरुसँग साझेदारीमा कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ। २. विज्ञान क्षेत्रमा प्रतिभावान विद्यार्थीको छनौट गरी विज्ञान प्रतिको रुचीलाई निरन्तरता दिन हरेक प्रदेशमा संघिय सरकारको लगानीमा राष्ट्रिय विज्ञान माध्यमिक विद्यालयको विकास गरी यस्ता विद्यालयमा अध्ययन गर्ने विद्यार्थी राष्ट्रिय प्रतिस्पर्धाका आधारमा छनौट गरिनेछ। ३. उच्च शिक्षाको पहुँच पुग्न नसक्ने दुर्गम स्थान र वैकल्पिक पहुँचको आवश्यकता पर्नेहरुलाई ध्यानमा राखी खुला विश्वविद्यालय लगायत खुला एवम् दूर शिक्षा प्रणालीको विस्तार र सुदृढीकरण गरिनेछ।
९. शिक्षण पेसामा दक्ष जनशक्ति उत्पादनका लागि विश्वविद्यालय अन्तर्गतका संकायहरु तथा शिक्षण तालिम प्रदायक संस्थाको पुनर्संरचना गर्ने।	१. उच्च शिक्षा नीतप अनुरुप विश्वविद्यालय अनुदान आयोगलाई उच्च शिक्षा आयोगका रुपमा पुनःसंरचना गरी उच्च शिक्षाको सुधार र विकासका लागि क्रियाशिल बनाइनेछ। २. राष्ट्रिय प्राथमिकताका आधारमा कृषि तथा वन, पर्यावरण, विज्ञान तथा प्रविधि, चिकित्सा विज्ञान,आयुर्वेद, पर्यटन, इंजिनियरिङ, जलविद्युत, नविकरणीय ऊर्जा, उद्योग तथा व्यापार लगायतका प्राविधिक विषय क्षेत्रलाई उच्च शिक्षामा सम्बद्ध गरी बाहिर जाने जनशक्तिलाई देशमा नै रहने वातावरण सिर्जना गर्न कार्यमूलक एवम् रोजगारमूलक उच्च शिक्षाको विकास र विस्तारमा प्राथमिकता दिइनेछ। ३. उच्च शिक्षाका पाठ्यक्रम तथा कार्यक्रमलाई राष्ट्रिय आवश्यकतासँग आबद्ध गरी अनुसब्धानमूलक एवम् प्रवर्तनात्मक बनाउन प्रोत्साहित गर्दै क्रेडिट ट्रान्सफरको व्यवस्था गरी गुणस्तर सुधारका लागि गुणस्तर प्रत्ययन सुनिश्चित गरिनेछ। ४. उच्च शिक्षामा प्रवेश गर्ने जनशक्तिको पुर्वयोग्यता परीक्षा प्रणाली कार्यान्वयन गरिनेछ। साथै, विदेशी विश्वविद्यालयमा अध्यापन गर्ने जनशक्ति नेपाली विश्वविध्यालयमा भित्र्याउन उत्प्रेरित गरिनेछ।
१०. ज्ञानमा आधारित	१. स्नातक र स्नातकोत्तर तहका विद्यार्थीहरुलाई कार्यस्थलमा

रणनीति	कार्यनीति
अर्थतन्त्रमा टेवा पुऱ्याउन सक्ने जनशक्ति उत्पादन गर्न तथा रोजगार प्रवर्द्धन गर्न नविनतम खोज र अनुसन्धानमा आधारित उच्च शिक्षाको विकास गर्न नतिजामा आधारित लगानी पद्धति विकास गर्ने ।	व्यवहारिक अभ्यासका लागि स्वयम् सेवकको रुपमा स्थानीय तहसम्म परिचालन गरिनेछ । २. उच्च शिक्षा अध्ययन गर्ने विद्यार्थीका लागि शैक्षिक प्रमाणपत्र धितो राखी सहुलियतपूर्ण कर्जाको व्यवस्था गरिनेछ । ३. प्राविधिक तथा व्यावसायिक शिक्षा र सीप विकासमा औद्योगिक प्रशिक्षार्थी कार्यक्रम विस्तार गर्न तथा विद्यालय,शिक्षालय, तालिम प्रदायक संघ-संस्था र शिक्षार्थीका लागि आर्थिक सहजीकरणका लागि औद्योगिक प्रशिक्षार्थी सहुलियत ऋण उपलब्ध गराउन सीप विकास बैंकको अवधारणा लागू गरिनेछ ।
११. ज्ञानमा स्थानान्तरण र विकासका लागि उच्च शिक्षा प्रदायक विश्वविद्यालय तथा शिक्षण संस्थाहरुलाई प्रविधियुक्त सिकाइ केन्द्रका रुपमा विकास गर्दै गुणस्तर सुनिश्चितता एवम प्रत्ययन प्रणाली (Quality Assurance and Accreditation System) लाई सुदृढ,सबल एवम् अनिवार्य बनाउने ।	१. उच्च शिक्षाको गुणस्तर निर्धारण तथा प्रत्ययन गर्न एक स्वतन्त्र गुणस्तर निर्धारण तथा प्रत्ययन प्राधिकरण रहनेछ र निश्चित मापदण्डमा आधारित स्वचालित प्रणाली विकास गरी उच्च शिक्षा प्रदान गर्ने संस्थाहरुको गुणस्तर प्रत्ययन गरिनेछ । २. उच्च शिक्षा प्रदान गर्ने संस्थाहरुलाई प्रदान गरिने अनुदान तथा थप सुविधालाई गुणस्तर मापदण्डसँग आबद्ध गरिनेछ । ३. सबै किसिमका शैक्षिक कार्यक्रमहरुलाई सूचना तथा सञ्चार प्रविधिले ल्याएका अवसरको उपयोग गरी अध्ययन अनुसन्धान कार्यमा सहयोग गर्न केन्द्रिय केन्द्रीय डाटासेन्टर बनाइनेछ र इ-पुस्तकालयको स्थापना र सञ्चालन गरिनेछ ।
१२. अनौपचारिक शिक्षा तथा वैकल्पिक सिकाइ मार्फत् सिकेका ज्ञान तथा सीपलाई आयमूलक कार्यक्रमसँग आबद्ध गरी जीवन पर्यन्त सिकाइलाई सुनिश्वत गर्ने ।	१. औपचारिक, अनौपचारिक र अतिरिक्त माध्यमबाट सिकाइ सुनिश्चित गर्ने गरी सिकाइका सबै विधि र मार्गहरु खुला गर्न राष्ट्रिय योग्यता प्रणाली (National Qualifications System) विकास गरी अनौपचारिक क्षेत्रमा विद्यमान सीपहरुको अभिलेखिकरण, सीप परीक्षण र प्रमाणीकरणका लागि कार्यविधि,प्रक्रिया र संयन्त्रहरुलाई सुदृढ गरिनेछ । २. पठन संस्कृतिको विकास तथा जीवनपर्यन्त शिक्षाका लागि सार्वजनिक पुस्तकालय प्रणालीको विकास गरी प्रदेश र स्थानीय तहमा आधारभूत सुविधा सहितको पुस्तकालय र विद्युतीय-पुस्तकालय सेवा विस्तार गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
१३. परम्परागत र स्थानिय ज्ञान, सीप र प्रविधिको	१. परम्परागत र स्थानिय प्रविधिको सम्बर्धन र संरक्षण गर्दै वैज्ञानिक खोज र अनुसन्धानलाई उच्च शिक्षाको कार्यक्रममा आबद्ध गरी

रणनीति	कार्यनीति
सम्वर्द्धन र संरक्षण गर्दै वैज्ञानिक खोज र अनुसन्धानबाट प्रतिपादित नवीनतम प्रविधिलाई मुलुकको समग्र विकास प्रक्रियामा उपयोग गर्ने।	नविनतम प्रविधिलाई मुलुकको समग्र विकास प्रक्रियामा उपयोग गर्न अनुसन्धान गरी उपयुक्तताको आधारमा विद्यालय र विश्वविद्यालयको पाठ्यक्रममा समावेश गरिनेछ। २. नेपालको आफ्नै मौलिक कला र संस्कृति समेटिएको र विशिष्टतामा आधारित उच्च शिक्षण संस्थाको स्थापना र विकास मार्फत विदेशी विद्यार्थीहरुलाई समेत आकर्षित गरिनेछ।
१४. संरचना तथा कानूनी आधार तयार गरी सुशासन, पारदर्शिता र जवाफदेहिता कायम गर्न शिक्षा र विज्ञान तथा प्रविधि सम्बद्ध सबै तह र निकायलाई तोकिएको कार्य सम्पादन र उपलब्धिप्रति जिम्मेवार बनाउने।	१. सार्वजनिक माध्यमिक विद्यालयमा क्रमशः अलग्गै प्रधानाध्यापकहरुको व्यवस्था गरी सबै प्रधानाध्यापकहरुको व्यवस्थापकीय एवम् नेतृत्व क्षमता विकास कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ। २. शैक्षिक सूचना व्यवस्थापन प्रणालीलाई थप व्यवस्थित, प्रभावकारी र प्रविधियुक्त बनाई विद्यालय एवम् उच्च शैक्षीक संस्थाबाटै अनलाइन प्रणाली मार्फत सूचना प्रवाह हुने व्यवस्था गरी प्रणालीलाई स्थानिय, प्रदेश र संघमा योजना निर्माण, कार्यान्वयन र अनुगमनमा उपयोग गरिनेछ। ३. शिक्षकले कक्षाकोठामा बिताउने समयलाई नियमित पठन पाठनसँग सुनिश्चितता गरी कार्यसम्पादनलाई अनुदानसँग आबद्ध गर्दै शिक्षकहरुलाई पेसाप्रति समर्पित बनाइ शिक्षकको गुणस्तर सुधारका लागि स्थानीय तहमा उत्प्रेणाका कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ। ४. संघिय शासन प्रणाली अनुरुप शिक्षा र विज्ञान तथा प्रविधिसँग सम्बन्धित ऐन तथा नियमावलीहरु आवश्यकता अनुसार तर्जुमा तथा संसोधन गरी विद्यालयबाट हुने सेवा प्रवाहहरुलाई थप प्रभावकारी बनाई जवाफदेहिता सुनिश्चित गर्न विद्यालयहरुको सञ्चालन तथा कार्यसम्पादन स्तरको वार्षिक रुपमा कार्य सम्पादन परीक्षण गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ।

❑ अपेक्षित उपलब्धि

योजनाको अन्त्य सम्ममा १५ वर्ष माथिको साक्षरता दर ५८ बाट ९५ प्रतिशत पुगेको हुने, युवा साक्षरता दर ९२ बाट ९९ प्रतिशत पुगेको हुने, आधारभूत तहमा खूद भर्नादर ९३ बाट ९९ प्रतिशत र माध्यमिक तह (९-१२) मा खुद भर्नादर ४६ बाट ६५ पुगेको हुनेछ। प्रारम्भिक बालविकासमा खुद भर्नादर शत प्रतिशत पुगेको हुनेछ। उच्च शिक्षाको कुल भर्नादर २२ प्रतिशत र काम गर्ने उमेर समूहका प्राविधिक क्षेत्रमा तालिम प्राप्त जनसंख्या ३१ बाट ५० प्रतिशत पुगेको हुनेछ। मातृभाषामा पठनपाठन हुने विद्यालय संख्यामा २० प्रतिशतले वृद्धि भएको हुनेछ। आधारभूत तहमा महिला शिक्षकको अनुपात कम्तीमा ५० प्रतिशत कायम भएको हुनेछ। माध्यमिक शिक्षामा

अध्ययन गर्ने मध्ये ३० प्रतिशत प्राविधिक धारमा र १५ प्रतिशत विज्ञान विषय अध्ययन गरेका हुनेछन् । कक्षा ५, ८,१० र १२ मा विद्यार्थी उपलब्धि परीक्षण भएको हुनेछ ।

४. नगर शिक्षा विकास योजना

❑ पृष्ठभूमि

शिक्षा योजना उपलब्ध साधनहरुको अनुकुलतम उपयोगको माध्यमबाट एउटा तोकिएको समयावधिभित्र शैक्षिक लक्ष्य तथा उद्देश्य हासिल गर्न भविष्यमा गरिने कार्यका लागि मार्गदर्शन गर्ने प्रमुख दस्तावेज हो । यसले सीमित स्रोत र साधनको सहायताबाट तोकिएका लक्ष्य/परिणाम हासिल गर्न सघाउँछ । परिवर्तित आन्तरिक र बाह्य परिस्थितिको सामान्जस्यपूर्ण प्रयासबाट तोकिएको दिशामा अगाडी बढ्न सघाउँछ । शिक्षाको संख्यात्मक एवम् गुणात्मक वृद्धिमा ध्यान दिन्छ ।

शिक्षा योजनाका उद्देश्यहरु समय, परिस्थिति, उपलब्ध साधन स्रोत, कार्यान्वयनकर्ता लगायतबाट प्रभावित हुन सक्ने भएतापनि सबै शिक्षा योजनामा दीर्घकालीन, सामान्य र अन्य उद्देश्यहरु समेटिएका पाउन सकिन्छ । दीर्घकालीन उद्देश्यमा शैक्षिक विकास, आत्म निर्भरता, पूर्ण रोजगारी, आधुनिकरण, सामाजिक न्यायका लागि कार्यक्रम सञ्चालन गरी तत् अनुकूल उपलब्धी हासिल गर्नु पर्ने हुन्छ । सामान्य उद्देश्यहरुमा राष्ट्रिय उत्पादनमा वृद्धि, प्रतिव्यक्ति आयमा वृद्धि, बेरोजगारी स्रोतको समुचित परिचालन, जीवनस्तरमा वृद्धि, राष्ट्रिय आयको उचित वितरणसंग सम्बन्धित उद्देश्यहरु समेटिन्छ । अन्य उद्देश्यहरुमा सालबसाली रुपमा हासिल गर्नु पर्ने शैक्षिक उद्देश्यहरु समेटन् सकिन्छ ।

शैक्षिक योजना तर्जुमा गर्दा अवस्था पहिचान, योजना तयारी (लक्ष्य निर्धारण, रणनीति निर्धारण, कार्यक्रमको विशिष्टीकरण, वित्तिय स्रोतको पूर्णानुमान) योजना सम्भाव्यता अध्ययन, योजनाको अनुमोदन एवम् स्वीकृति, कार्यान्वयन योजना निर्माण, योजना कार्यान्वयन, अनुगमन तथा मूल्याङ्कन र पूर्न:योजना निर्माण वा यस्तै चरणहरुमा रहेर गर्नु पर्ने हुन्छ । विभिन्न किसिमका सिद्धान्त, ढाँचा, उपागम, साहित्यहरुलाई पनि आत्मसाथ गर्नै पर्ने हुन्छ । जे जस्तो सिद्धान्त, ढाँचा, उपागम, साहित्य, चरणहरुबाट योजना तर्जुमा गरिए तापनि बुझ्नै पर्ने कुरा चाहि के हो भने- योजनाको उद्देश्यका लागि हामी संग विद्यमान स्रोतसाधनको उपयोग गरेर अपेक्षित प्रतिफल हासिल गर्न सम्भव छ कि छैन ? यदि यसमा ध्यान पुर्‍याइएन भने योजना महत्वाकांक्षी र कार्यान्वयन अयोग्य मात्र बन्छ । जसले गर्दा तर्जुमाताका ताली खाएको योजनाले कार्यान्वयनताका गाली मात्रै खाइरहेको हुन्छ । शिक्षा योजनालाई यसो हुन नदिन जनप्रतिनिधि, कर्मचारी एवम् शिक्षा सम्बद्धवर्गका सरोकारवालाहरु चनाखो हुन जरुरी छ ।

❑ नगर शिक्षा विकास योजना २०७७-२०८१

धनगढी उप-महानगरपालिकाले आर्थिक बर्ष २०७७-२०८१ का लागि दश वर्षे नगर शिक्षा विकास योजना तर्जुमा गरेको छ । यसको दुरदृष्टि शिक्षालाई नि:शुल्क, सर्वशुलभ, गुणस्तरीयका साथै उत्पादन, व्यावसायिक

दक्षता, आत्मनिर्भता तथा दैनिक जीवनसंग मेल खाने गरी विकास गर्नु रहेको छ। यस योजनाका उद्देश्यहरु निम्न अनुसार रहेका छन् :

१. सार्वजनिक शिक्षाको गुणस्तरीयता विकास सुनिश्चित गर्ने।
२. स्थानीय परिवेशसंग बालबालिकालाई परिचित गराउन स्थानीय पाठयक्रम निर्माण तथा कार्यान्वयनलाई सुनिश्चित गर्ने।
३. सामुदायिक तथा संस्थागत विद्यालयको असल अभ्यास आदान–प्रदानको वातावरण सिर्जना गर्ने।
४. बालबालिकाहरुले मातृ भाषामा पढन पाउने अधिकार सुनिश्चित गर्ने।
५. अपाङ्ग मैत्री विद्यालय वातावरण निर्माणलाई प्राथमिकता प्रदान गर्ने।
६. विद्यालय शान्ति क्षेत्र स्थापनालाई मूर्त रुप प्रदान गर्ने।
७. दक्ष र स्वरोजगार जनशक्ति उत्पादन गर्न प्राविधिक तथा व्यावसायिक शिक्षालाई प्राथमिकता प्रदान गर्ने।
८. शिक्षाको अवसरबाट वञ्चित बालबालिका र निरक्षर प्रौढ समूहका लागि वैकल्पिक मार्गहरुको सुनिश्चितता गर्ने।
९. शिक्षण सिकाईका वैकल्पिक मार्गहरु सुनिश्चित गर्ने।
१०. विद्यालयको अपुग शिक्षक दरबन्दी व्यवस्थापन गरि शिक्षण सिकाइको सुनिश्चितता गर्ने।

यस सम्बन्धी थप जानकारीका लागि नगरपालिकाको वेभसाइट https://dhangadhimun.gov.np बाट प्राप्त गर्न सकिनेछ।

५. दिगो विकास लक्ष्य र इन्चोन घोषणामा शिक्षा

❑ दिगो विकास लक्ष्य

दिगो विकासको मूल विषय आर्थिक विकास हासिल गर्ने क्रममा प्राकृतिक साधनको प्रयोगमा विचार पु¥याउनु पर्छ भन्ने हो। यस सम्बन्धी अवधारणा सर्वप्रथम राष्ट्र सङ्घीय विकास तथा वातावरण सम्बन्धि ब्रुटल्याण्ड आयोगले सन् १९८७ मा हाम्रो साझा भविष्य नामक प्रतिवेदनबाट आएको हो। बुरन्टल्याण्ड आयोगका अनुसार भविष्यको पिंढीको आवश्यकता पूरा गर्न बाधा पु¥याउने गरी वर्तमान गुणस्तरलाई बृद्धि गर्ने गरी हुने विकास नै दिगो विकास हो। सेप्टेम्बर १५, २०१५ मा संयुक्त राष्ट्र संघ दिगो विकास शिखर सम्मेलनले संसारबाट गरिबी निवारण, असमानता र अन्याय बिरुद्धको लडाई तथा जलवायूमा भएको असमन्जस परिवर्तनलाई सम्बोधन गर्ने हेतुले सन् २०३० सम्ममा हासिल गरिसक्नु पर्ने गरी १७ ओटा लक्ष्य (Goal) र १२६ ओटा परिलक्ष्य (Target) हरू निर्धारण गरेको छ, जसलाई दिगो विकासको लक्ष (Sustainable Development Goals- SDGs) भनिएको छ। दिगो विकासका १७ लक्ष्यहरू निम्नअनुसार रहेका छन्:

१. सबै प्रकारका गरिबीको अन्त्य गर्ने।
२. भोकमरीको अन्त्यर दिगो कृषि विकास गर्ने।
३. असल स्वास्थ्य जीवन र रहनसहन सुनिश्चित गर्ने
४. सबैका लागि समावेशी तथा गुणस्तरीय शिक्षाको सुनिश्चित गर्ने
५. लैङ्गिक समानता सुनिश्चित गर्ने।
६. स्वच्छ खानेपानी र सरसफाइको व्यवस्थापन गर्ने।

७. धान्न सक्ने गरी आधुनिक उर्जाको पहुँच ।
८. समावेशी र दिगो औद्योगिकरण मार्फतश्रमको अवसर ।
९. पूर्वाधार र उद्योगको प्रबर्धन गर्ने ।
१०. देशभित्र र देशहरूबिचको असमानताको दुरी घटाउने ।
११. सहरलाई समावेशी, सुरक्षित, सुदृढ र दिगो बनाउने ।
१२. उपभोग र उत्पादन पद्धतिलाई दिगो बनाउने ।
१३. जलवायु परिवर्तन तथा यसको प्रभाव विरूद्ध तत्काल कार्य गर्ने ।
१४. सामूद्रिक स्रोतहरूको दिगो उपयोग ।
१५. जमिन तथा पर्यावरणीय क्षयको न्युनिकरणका उपायको अबलम्वन ।
१६. न्यायपूर्ण, शान्तिपूर्ण र समावेशी समाज बनाउने ।
१७. दिगो विकासका लक्ष्य प्राप्तिमा विश्वव्यापी सहभागिता ।

❑ दिगो विकास लक्ष्यमा शिक्षा

दिगो विकासका १७ ओटा लक्ष्यको लक्ष्य नं. ४ मा शिक्षा सम्बन्धी लक्ष्य समेटिएको छ । उक्त लक्ष्यमा **समाबेसी र गुणस्तरीय शिक्षामा सबैको पहूँच र जीवनपर्यन्त शिक्षाको प्रबर्धन गर्ने** (Ensure inclusive and quality education for all and promote lifelong learning)कुरा उल्लेख गरिएको छ । यस लक्ष्यका लागि संयुक्त राष्ट्र संघका सदस्य राष्ट्रहरुमा देहायका कुराहरुको सुनिश्चितता गर्नु पर्ने हुन्छः

१. सबै बालबालिकाले समतामूलक गुणस्तरीय एवम् निःशुल्क प्राथमिक र माध्यमिक शिक्षा सान्दर्भिक सिकाई उपलब्धिका साथ पूरा गर्ने,
२. सबै बालबालिकाले गुणस्तरीय पूर्व बाल्यावस्था विकास, रेखदेख र प्राथमिक शिक्षाको तयारीका लागि पूर्व प्राथमिक शिक्षाको अवसर,
३. सबै पुरुष र महिलाले सरल मूल्यमा विश्वविद्यालयलगायत गुणस्तरीय प्राविधिक, व्यावसायिक र विद्यालय पछिको शिक्षामा समान पहुँच,
४. प्राविधिक र व्यावसायिक सीप लगायत अन्य सान्दर्भिक सीप भएका यूवा र प्रौढको संख्यामा वृद्धि गरी रोजगारी, आकर्षक कार्य बजार तथा स्व–रोजगार,
५. शिक्षामा लैंगिक विभेदको अन्त्य तथा अपाङ्गता, जनजाति लगायत जोखिममा रहेका बालबालिकाहरुका लागि सबै तहको शिक्षा र व्यावसायिक तालिममा समान पहूँच,
६. सबै यूवा र बहुसंख्यक प्रौढले साक्षरता प्राप्त गर्ने,
७. सबै विद्यार्थीले दिगो विकास प्रवर्धनका लागि आवश्यक ज्ञान र सीप हासिल गर्ने,
८. बालक, अपाङ्गता र लैंगिक हिसाबले मैत्री हुने गरी सुरक्षात्मक, हिंसारहित, र प्रभावकारी सिकाई वातावरणको लागि सुबिधा उन्नयन र अभिवृद्धि गर्ने,
९. सन् २०२० सम्ममा गरीब र पिछडिएका मुलुकका लागि सम्पन्न मुलुकहरुमा खासगरी प्राविधिक, इञ्जिनियरिङ, सूचना प्रविधि लगायतका उच्च शिक्षामा प्रवेशका लागि आवश्यक छात्रवृत्तिको व्यवस्था गर्ने,
१०. गरीब र पिछडिएका मुलुकका लागि शिक्षक तालीमको अन्तर्राष्ट्रिय सहयोग लगायत शिक्षक योग्यताको अधिकतम अभिवृद्धि गर्ने ।

❑ इञ्चोन घोषणामा शिक्षा

सन् २०१५ को मे महिनामा दक्षिण कोरियाको इन्चिोनमा १६० देशका १६०० प्रतिनिधिबिच छलफल गरी विश्व शिक्षा सम्बन्धमा सन् २०३० सम्मको साझा अवधारणा (Incheon Declaration on Education 2030) घोषणा गरिएको छ। उक्त घोषणापत्रका मूल प्रतिबद्धताहरू देहाय बमोजिम रहेका छन्:

१. विकासको सम्बाहक र दिगो विकासका लक्ष्यहरु प्राप्त गर्ने साधनको रुपमा शिक्षालाई जीवन रुपान्तरणका रुपमा विकास गर्ने र खासगरी दिगो विकासको चौथो लक्ष्य अङ्गीकार गरी शिक्षामा समाबेशी र समतामूलक गुणस्तरीय शिक्षा र जीवनपर्यन्त शिक्षाको सुनिश्चितता गर्ने
२. सहस्राब्दी विकास लक्ष्यका उपलब्धिलाई आत्मसात गरी सरकारी लगानीमा १२ कक्षा सम्मको निःशुल्क शिक्षा, प्राथमिक र माध्यमिक तहमा समतामूलक गुणस्तरीय शिक्षा, कम्तिमा कक्षा ९ सम्म अनिवार्य शिक्षा, एक वर्षे अनिवार्य तथा गुणस्तरीय निःशुल्क पूर्वप्राथमिक शिक्षाको सुनिश्चितता गर्ने
३. शिक्षाबाट कोही पनि बञ्चित नहोउन भन्ने उद्देश्यका साथ शिक्षामा पहूँच, सहभागिता र उपलब्धिमा सुबिधाविहीन, सिमान्तकृत, तथा अपाङ्गता भएका समेतको समतामूलक र समाबेशी पक्षलाई सम्बोधन गर्ने गरी शिक्षा नीतिमा परिवर्तन गर्ने
४. सबैका लागि शिक्षाको लक्ष प्राप्त गर्न लैंगिक समानतामा जोड दिने गरी लैंगिक नीति, योजना, र सिकाई वातावरण, शिक्षक तालिम र पाठ्यक्रममा लैंगिक मूलधार एवम् शिक्षामा लैंगिक आधारमा हुने विभेद र हिंसा अन्त्य गर्ने अभियानमा सघाउने
५. शिक्षक र शिक्षक प्रशिक्षकको सशक्तिकरण, उचित छनौट, तालिम, व्यावसायिक दक्षता, एवम् स्रोतमा आधारित शिक्षक उत्प्रेरणा र सहयोग मार्फत शिक्षामा गुणस्तरीयता र सिकाई उपलब्धिमा सुधार गर्ने
६. गुणस्तरीय जीवनपर्यन्त शिक्षा प्रत्येक तहमा सुनिश्चित गर्ने
७. विद्यालयबाहिर रहेका अधिकतम बालबालिकाहरु द्वन्द प्रभावित क्षेत्रमा बसोबास गर्ने हुँदा त्यस्ता सबै प्रकारका बालबालिकालाई द्वन्दरहित वातावारणमा सिक्न पाउने अधिकारका लागि राष्ट्रिय, क्षेत्रीय एवम् विश्वव्यापी रुपमा सम्बोधन गर्ने।

६. विद्यालय शिक्षाको राष्ट्रिय उद्देश्य, तहगत संरचना, सक्षमता

विद्यालय शिक्षाको राष्ट्रिय पाठ्यक्रम प्रारुप, २०७६ मा विद्यालय शिक्षाको देहायका राष्ट्रिय उद्देश्य, तहगत संरचना र सक्षमताहरु उल्लेख गरिएका छन्।

❑ विद्यालय शिक्षाको राष्ट्रिय उद्देश्य

१. प्रत्येक व्यक्तिमा अन्तर्निहित प्रतिभा प्रस्फुटन गरी व्यक्तित्व विकास गर्ने
२. राष्ट्र र राष्ट्रियताप्रति निष्ठावान्, सङ्घीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रका मूल्य मान्यताप्रति प्रतिबद्ध, स्वाभिमानी, सामाजिक तथा सांस्कृतिक विविधतालाई सम्मान गर्ने, चरित्रवान्, नैतिकवान् एवम् जिम्मेवार नागरिक तयार गर्ने
३. श्रमप्रति सम्मान एवम् सकारात्मक सोच भएका, रोजगार तथा स्वरोजगारउन्मुख, उत्पादनमुखी, उद्यमशील र सिपयुक्त नागरिक तयार गर्ने

४. व्यक्तिको सामाजिकीकरणमा सहयोग गर्दै सामाजिक सद्भाव तथा सहिष्णुता र राष्ट्रिय एकता सुदृढ गर्न सहयोग पुऱ्याउने
५. प्राकृतिक तथा राष्ट्रिय सम्पदा र पर्यावरणको संरक्षण, संवर्धन र सदुपयोग गर्दै दिगो विकासमा योगदान गर्ने सचेत नागरिक तयार गर्ने
६. प्रत्येक व्यक्तिमा शान्ति, मानव अधिकार, समानता, समावेशिता र सामाजिक न्यायका मान्यताअनुरूपको आचरण विकास गरी समतामूलक, समावेशी, न्यायपूर्ण र समाजवादउन्मुख राष्ट्र निर्माणमा मदत गर्ने
७. राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय स्तरमा प्रतिस्पर्धी, आधुनिक सूचना तथा सञ्चार प्रविधि प्रयोग गर्न सक्ने विश्वपरिवेश सुहाउँदो दक्ष जनशक्ति तयार गर्ने
८. वैज्ञानिक अवधारणा, तथ्य, सिप, सिद्धान्त तथा प्रविधिको प्रयोग गर्न सक्ने वैज्ञानिक सुझबुझ भएका तथा अनुसन्धानमुखी जनशक्ति तयार गर्ने
९. रचनात्मक तथा समालोचनात्मक चिन्तन गर्ने, जीवनोपयोगी सिप भएका सहिष्णु र भाषिक सक्षमतामा निपुण नागरिक तयार गर्ने
१०. नेपाली मौलिक कला, संस्कृति, सौन्दर्य, आदर्श तथा वैशिष्ट्यहरूको संरक्षण, संवर्धन र विस्तारतर्फ अभिप्रेरित भएका नेपालको इतिहास, भूगोलको ज्ञान भएका, नेपाली पहिचान र जीवनशैलीप्रति गारैव गर्ने नागरिक तयार गर्ने
११. जलवायु परिवर्तन तथा प्राकृतिक एवम् मानव सिर्जित प्रकोपप्रति सचेत रही सम्भावित जोखिम न्यूनीकरण तथा विपत् व्यवस्थापन गर्न सक्षम नागरिक तयार गर्ने
१२. सामाजिक न्यायमा आधारित समृद्ध राष्ट्र निर्माणका निम्ति आवश्यक मानव संसाधनको विकास गर्ने

❑ तहगत संरचना र उमेर

नेपालको विद्यालय शिक्षा आधारभूत र माध्यमिक गरी दुई तहको रहेको छ । एक वर्ष अवधिको प्रारम्भिक बालविकास तथा शिक्षापछि कक्षा १ देखि कक्षा ८ सम्म गरी जम्मा आठ वर्षको आधारभूत शिक्षा कायम गरिएको छ भने कक्षा कक्षा ९ देखि १२ सम्मको चार वर्ष अवधिको शिक्षालाई माध्यमिक शिक्षा कायम गरिएको छ । माध्यमिक शिक्षा साधारण, परम्परागत र प्राविधिक तथा व्यावसायिक गरी तीन प्रकारको हुने छ । माध्यमिक शिक्षाको प्राविधिक तथा व्यावसायिक धारतर्फ थप एक वर्ष अवधिको व्यावहारिक अभ्यास समेटिने छ । बालमनोविज्ञान, सिकारुको उमेर तथा सिकाइ क्षमतास्तरका आधारमा विद्यालय शिक्षाको तहगत र कक्षागत खाका देहायबमोजिम हुनेछ ।

विद्यालयको तह	कक्षा	उमेर समूह	सिकाइ क्षमतास्तर
प्रारम्भिक बाल विका र शिक्षा	प्रारम्भिक बाल विकास र शिक्षा	४ वर्ष	
आधारभूत	कक्षा १-३	५ देखि ७ वर्षसम्म	
	कक्षा ४-५	८ देखि ९ वर्षसम्म	
	कक्षा ६-८	१० देखि १२ वर्षसम्म	
माध्यमिक	कक्षा ९-१०	१३ देखि १४ वर्षसम्म	
	कक्षा ११-१२	१५ देखि १६ वर्षसम्म	

द्रष्टव्य :

१. उपर्युक्त खाकाबमोजिम सिकाइ क्षमतास्तरसँग तादाम्य हुने गरी राष्ट्रिय योग्यता प्रारूपमा सिकाइ क्षमता स्तरको तहगत सक्षमता निर्धारण हुने छ।
२. माध्यमिक तहको प्राविधिक तथा व्यावसायिक धारमा थप एक वर्ष अवधिको व्यावहारिक अभ्यास अनिवार्य हुने छ।
३. उल्लिखित तालिकामा निर्दिष्ट उमेर समूहले सम्बन्धित वर्षको उमेर पूरा भएको जनाउने छ।

❑ **सक्षमता**

१. प्रारम्भिक बालविकास र शिक्षा

चार वर्षको उमेर पूरा भएका बालबालिकालाई एक वर्षको प्रारम्भिक बालविकासको अवसर प्रदान गरिनेछ। चार वर्ष उमेरभन्दा मुनिका बालबालिकालाई शिशु विकास केन्द्रबाट शारीरिक, मानसिक वा बौद्धिक, संवेगात्मक र सामाजिक विकास तथा स्याहारका क्रियाकलाप सञ्चालन गर्न सकिने छ। प्रारम्भिक बालविकास र शिक्षाको मुख्य उद्देश्य विविध किसिमका मनोरञ्जनात्मक सिकाइ सहजीकरण क्रियाकलापका माध्यमद्वारा बालबालिकाहरूको सर्वाङ्गीण विकासमा सहयोग पुऱ्याउनु र कक्षा १ मा प्रवेशका लागि तयार पार्नु हुनेछ। प्रारम्भिक बालविकास र शिक्षाको पाठ्यक्रम बालबालिकाको उमेरगत विकासात्मक पक्षलाई ध्यान दिई एकीकृत सिद्धान्तअनुसार विकास गरिनेछ। यस तहमा बालबालिकाहरूले आफ्नो मातृभाषामा सिक्ने अवसर प्राप्त गर्ने छन्। प्रारम्भिक बालविकास र शिक्षाका सक्षमताहरू निम्नानुसार हुने छन् :

१. सर्वाङ्गीण विकासका क्रियाकलापमा संलग्नता
२. पोषणयुक्त खाना र स्वस्थकर बानी विकास
३. वैयक्तिक सुरक्षाका उपायहरू अवलम्बन
४. सरसफाइ र सामाजिक बानी व्यवहारको अवलम्बन
५. सिर्जनात्मक सोचको विकास
६. भाषिक तथा सञ्चार सिपको विकास

२. आधारभूत शिक्षा (कक्षा १–८) का सक्षमताहरू

आधारभूत शिक्षाले विद्यार्थीकेन्द्रित शिक्षाका माध्यमद्वारा बालबालिकामा अन्तर्निहित प्रतिभाको विकास गर्नुपर्छ। यसको मूल उद्देश्य राष्ट्र प्रेम र लोकतन्त्रमा विश्वास गरी राष्ट्रियताको संरक्षण र संवर्धन गर्ने, अधिकार र कर्तव्यको पालनासहित स्वतन्त्रताको सम्मान गर्ने, सामाजिक र प्राकृतिक वातावरणप्रति सचेत भई मानवीय मूल्य र मान्यताअनुकूल व्यवहार गर्ने कर्तव्यनिष्ठ नागरिक उत्पादन गर्नु हो। यस तहको शिक्षा ग्रहण गरिसकेका बालबालिकाहरू आफ्ना विचार आदानप्रदान एवम् दैनिक जीवनमा आइपर्ने व्यावहारिक समस्या समाधान गर्न सक्षम, स्वावलम्बी, परिश्रमी, वैज्ञानिक सुझबुझ भएका, स्वास्थ्यप्रति सचेत र नैतिकवान् हुने छन्। आधारभूत शिक्षाका सक्षमता देहायबमोजिम हुने छन्:

१. देशप्रेम र राष्ट्रिय एकताको भावनाबाट ओतप्रोत एवम् लोकतान्त्रिक मूल्य, मान्यता र संस्कारको विकास व्यवहारमा प्रदर्शन
२. भाषिक तथा सञ्चार सिपको विकास र व्यावहारिक, सिर्जनात्मक एवम् सान्दर्भिक प्रयोग
३. सूचना र विचारहरूको आदानप्रदान, विश्लेषण तथा सूचना प्रविधिको समुचित प्रयोग
४. तार्किक तथा व्यावहारिक गणितीय ज्ञान, सिप एवम अभिवृत्ति विकास र प्रयोग

५. वैज्ञानिक अवधारणा, तथ्य, सिद्धान्त र नियमप्रतिको जिज्ञासा एवम् बोध र व्यावहारिक जीवनमा प्रयोग
६. मानवमूल्य र मान्यता एवम् सामाजिक गुणको विकास तथा नागरिक कर्तव्यप्रति सजग
७. जनसङ्ख्या, वातावरण संरक्षण र दिगो विकासबिचको अन्तरसम्बन्धको बोध र व्यवस्थापनमा सहयोग
८. शारीरिक तन्दुरुस्ती, स्वस्थकर जीवनशैली र जीवनोपयोगी सिप (Life Skills) को विकास
९. स्थानीय, आधुनिक पेसा, व्यवसाय र प्रविधि एवम् श्रमप्रति सम्मान तथा व्यवहारकुशल सिप (Soft Skills) को प्रयोग
१०. नेपाली कला, साहित्य र संस्कृतिको संरक्षण तथा संवर्धन एवम् सिर्जनशीलताको विकास र प्रयोग
११. राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय परिवेशसँग परिचित भई विविधता, विश्वबन्धुत्व र सहअस्तित्व बोध तथा स्वीकार
१२. दैनिक जीवनमा आइपर्ने व्यावहारिक समस्याहरूको पहिचान, विश्लेषण तथा समाधान

(क) आधारभूत शिक्षा (कक्षा १–३) का सक्षमताहरू

आधारभूत शिक्षा (कक्षा १–३) को उद्देश्य बालबालिकालाई औपचारिक शिक्षासँग परिचित गराउने र आधारभूत साक्षरता, गणितीय ज्ञान र सिप तथा जीवनोपयोगी सिपहरूका साथै व्यक्तिगत स्वास्थ्य तथा सरसफाइसम्बन्धी बानीको विकास गर्ने अवसर प्रदान गर्ने हुने छ । उनीहरू आफू रहेको प्राकृतिक तथा सामाजिक वातावरणसँग परिचित र सचेत हुने छन् । यस तहको पाठ्यक्रम बालबालिकाको उमेरगत क्षमता एवम् रुचिलाई ध्यान दिई एकीकृत सिद्धान्त अनुसार विकास गरिनेछ । आधारभूत शिक्षा (कक्षा १–३) का सक्षमता देहायबमोजिम हुनेछन् :

१. आधारभूत भाषिक तथा सञ्चार सिपको विकास र प्रयोग
२. आधारभूत गणितीय अवधारणा र सिपको विकास र प्रयोग
३. अनुशासन, सदाचार र स्वावलम्बन जस्ता सामाजिक एवम् चारित्रिक गुणको विकास
४. विज्ञान, वातावरण, सूचना प्रविधिसम्बन्धी आधारभूत ज्ञानको विकास
५. शारीरिक तन्दुरुस्ती, स्वस्थकर बानी र जीवनोपयोगी सिप (Life Skills) को विकास
६. कला तथा सौन्दर्यप्रति अभिरुचि र सिर्जनात्मकताको विकास
७. आफ्नो परिवेशसँग परिचित भई विभिन्न जातजाति, धर्म, भाषा, संस्कृति, क्षेत्रप्रति सम्मान र समभावको
८. विकास

(ख) आधारभूत शिक्षा (कक्षा ४–५) का सक्षमताहरू

आधारभूत शिक्षा (कक्षा ४– ५) का सक्षमताहरू निम्नानुसार हुने छन्:

१. देशप्रेमको भावना एवम् लोकतान्त्रिक मूल्य मान्यता र संस्कारको विकास
२. आधारभूत भाषिक तथा सञ्चार सिपको विकास र व्यावहारिक प्रयोग
३. आधारभूत गणितीय अवधारणा र सिपको विकास र प्रयोग
४. नैतिकता, अनुशासन, सदाचार र स्वावलम्बन जस्ता सामाजिक मूल्य मान्यता एवम् चारित्रिक गुणको विकास

५. विज्ञान, वातावरण, सूचना प्रविधिसम्बन्धी आधारभूत ज्ञान र सिपको विकास
६. शारीरिक तन्दुरुस्ती, स्वस्थकर बानी, सरसफाइ र जीवनोपयोगी सिप (Life Skills) तथा व्यवहारकुशल सिप (Soft Skills) को विकास
७. कला तथा सौन्दर्यप्रति अभिरुचि, सिर्जनात्मक र समालोचनात्मक सिपको विकास
८. आफ्नो परिवेशसँग परिचित भई विभिन्न जातजाति, धर्म, भाषा, संस्कृति, क्षेत्रप्रति सम्मान र समभावको विकास

(ग) आधारभूत शिक्षा (कक्षा ६–८) सक्षमताहरू

आधारभूत शिक्षा (कक्षा ६–८) का सक्षमता देहायबमोजिम हुने छन्:

१. देशप्रेम एवम् राष्ट्रिय एकताको भावनाको विकास
२. लोकतान्त्रिक मूल्य मान्यता र संस्कारको विकास र विविधताप्रति सम्मान
३. भाषिक तथा सञ्चार सिपको विकास र व्यावहारिक, सिर्जनात्मक एवम् सान्दर्भिक प्रयोग
४. सूचना र विचारहरूको आदानप्रदान, विश्लेषण तथा सूचना प्रविधिको समुचित प्रयोग
५. तार्किक तथा व्यावहारिक गणितीय ज्ञान, सिप र अभिवृत्तिको विकास र प्रयोग
६. वैज्ञानिक अवधारणा, तथ्य, सिद्धान्त र नियमप्रतिको जिज्ञासा एवम् बोध र व्यावहारिक जीवनमा प्रयोग
७. नैतिकता, अनुशासन, सदाचार, स्वावलम्बन जस्ता सामाजिक र मानवमूल्य, मान्यता एवम् चारित्रिक र नागरिक गुणको विकास
८. जनसङ्ख्या, वातावरण संरक्षण र दिगो विकासबिचको अन्तरसम्बन्धको बोध एवम् व्यवस्थापनमा सहयोग
९. शारीरिक तन्दुरुस्ती, स्वस्थकर जीवनशैली र जीवनोपयोगी सिप (Life Skills) विकास
१०. स्थानीय र आधुनिक पेसा, व्यवसाय र प्रविधि र श्रमप्रति सम्मान तथा व्यवहारकुशल सिप (Soft Skills) को प्रयोग
११. नेपाली कला, साहित्य र संस्कृतिको संरक्षण तथा संवर्धन एवम् सिर्जनशीलताको प्रयोग
१२. राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय सामाजिक तथा भौगोलिक परिवेशसँग परिचत भई विविधता, सद्भाव र सहअस्तित्व बोध तथा स्वीकार
१३. दैनिक जीवनमा आइपर्ने व्यावहारिक समस्याहरूको पहिचान, विश्लेषण तथा समाधान

३. माध्यमिक शिक्षा (कक्षा ९-१२) का सक्षमता

सिकाइ र वास्तविकताबिच सम्बन्ध स्थापित गर्ने, सिद्धान्त र व्यवहारको समन्वय गर्ने, स्वपरावर्तित हुँदै ज्ञान, सिप र क्षमतालाई अद्यावधिक गर्ने, नवीनतम ज्ञानको खोजी र प्रयोग गर्ने, अधिकार, स्वतन्त्रता र समानताको प्रवर्धन गर्ने, स्वस्थ जीवनको अभ्यास गर्ने, तार्किक विश्लेषण गरी निर्णय गर्ने, वैज्ञानिक विश्लेषणका आधारमा व्यक्ति, समाज र राष्ट्रको दिगो विकासमा सरिक हुने, नैतिक आचरण प्रदर्शन गर्ने, विविधतालाई सम्मान गर्ने, पर्यावरणीय सन्तुलनप्रति संवेदनशील हुने, द्वन्द्व व्यवस्थापन गर्दै दिगो शान्तिका लागि प्रतिबद्ध रहने, आधुनिक ज्ञान, सिप र सूचना तथा सञ्चार प्रविधिको प्रयोग गर्ने, स्वावलम्बी र व्यवसायमुखी सिपको अभ्यास गर्ने, राष्ट्र, राष्ट्रियता र राष्ट्रिय आदर्शको सम्मान गर्ने, समाज स्वीकार्य आचरण र कार्य संस्कृतिको अवलम्बन गर्ने,

सहिष्णुभाव राख्ने, सिर्जनशील, उद्यमशील एवम् सकारात्मक सोच भएको, उच्च आदर्शमा आधारित व्यवहार गर्ने, समसामयिक चुनौतीहरूको सफल व्यवस्थापन गर्नेलगायतका विशेषताले युक्त स्वावलम्बी, देशभक्त, परिवर्तनमुखी, चिन्तनशील एवम् समावेशी समाज निर्माणमा योगदान गर्न सक्ने सक्षम नागरिक तयार गर्नेतर्फ माध्यमिक शिक्षा केन्द्रित रहेको छ । यसका लागि माध्यमिक तहका विद्यार्थीमा निम्नानुसारका सक्षमता विकासको अपेक्षा गरिएको छ :

१. मानवीय मूल्य, मान्यता र लोकतान्त्रिक संस्कार अवलम्बन गर्दै राष्ट्र र राष्ट्रियताको प्रवर्धनका लागि सचेत नागरिकको जिम्मेवारी वहन
२. राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय परिवेशसँग परिचित भई विविधता, सद्भाव र सहअस्तित्वलाई आत्मसात् गर्दै सभ्य, सुसंस्कृत र समतामूलक समाज निर्माणका लागि भूमिका निर्वाह
३. दैनिक क्रियाकलापका साथै प्राज्ञिक क्षेत्रमा आत्मविश्वासका साथ उपयुक्त, सिर्जनात्मक र सान्दर्भिक रूपमा भाषिक सिपको प्रयोग
४. प्रभावकारी सिकाइ, रचनात्मक र विश्लेषणात्मक सोच तथा सामाजिक सम्पर्क र सञ्चारबाट विचारहरूको आदान प्रदान
५. व्यक्तिगत विकास र आवश्यकताको परिपूर्तिका लागि सिकाइप्रति सकारात्मक सोचको विकास तथा स्वअध्ययन एवम् ज्ञान र सिपको खोजी गर्ने बानीको विकास
६. गणितीय समस्या समाधानमा गणितीय अवधारणा, सिद्धान्त तथा तार्किक सिपको प्रयोग
७. व्यावहारिक गणितीय ज्ञान र सिपको बोध र प्रयोग
८. वैज्ञानिक ज्ञान, तथ्य, सिद्धान्त र प्रविधिको समुचित प्रयोग
९. जीवनजगत् र व्यवहारसँगको तादात्म्य बोध गरी जीवनोपयोगी सिपको प्रयोग गर्दै समाजसापेक्ष व्यवहार प्रदर्शन
१०. स्वास्थ्यप्रतिको सचेततासहित वातावरण संरक्षण र संवर्धन तथा जनसङ्ख्या व्यवस्थापनमा सक्रिय सहभागिता
११. प्राकृतिक तथा सामाजिक घटनाको विश्लेषण, तिनको कारण र असर बोध तथा सकारात्मक व्यवहार प्रदर्शन
१२. वैज्ञानिक खोज तथा अनुसन्धान गर्न आवश्यक प्रक्रिmयागत सिपहरू हासिल गरी आधुनिक प्रविधिहरूको दैनिक जीवनमा प्रयोग
१३. श्रमप्रति सम्मान गर्दै कामको संसारमा आत्मविश्वाससाथ तयारी
१४. प्राविधिक ज्ञान, सिप, प्रवृत्ति तथा पेसागत र व्यवस्थापकीय क्षमताको विकास र प्रयोग
१५. उच्च तहमा अध्ययनको आधार विकास

(क) माध्यमिक शिक्षा (कक्षा ९– १०) का सक्षमताहरू

माध्यमिक शिक्षा (कक्षा ९–१०) का सक्षमताहरू निम्नानुसार हुने छन्:

१. मानवीय मूल्य, मान्यता र लोकतान्त्रिक संस्कार अवलम्बन गर्दै राष्ट्र र राष्ट्रियताको प्रवर्धनका लगि सचेत नागरिकको जिम्मेवारी वहन
२. राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय परिवेशसँग परिचित भई विविधता, सद्भाव र सहअस्तित्वलाई आत्मसात् गर्दै सभ्य, सुसंस्कृत र समतामूलक समाज निर्माणका लागि भूमिका निर्वाह

३. दैनिक क्रियाकलापमा आत्मविश्वासका साथ उपयुक्त र सान्दर्भिक रूपमा भाषिक सिपको प्रयोग
४. प्रभावकारी सिकाइ, रचनात्मक र विश्लेषणात्मक सोच तथा सामाजिक सम्पर्क र सञ्चारबाट विचारहरूको आदान प्रदान
५. गणितीय समस्या समाधानमा गणितीय अवधारणा, सिद्धान्त तथा तार्किक सिपको प्रयोग
६. जीवनजगत् र व्यवहारसँगको तादात्म्य बोध गरी जीवनोपयोगी सिपको प्रयोग गर्दै समाज सापेक्ष व्यवहार
७. स्वास्थ्यप्रतिको सचेततासहित वातावरण संरक्षण र संवर्धन तथा जनसङ्ख्या व्यवस्थापनमा सक्रिय सहभागिता
८. प्राकृतिक तथा सामाजिक घटनाको विश्लेषण, तिनको असर बोध तथा सकारात्मक व्यवहार प्रदर्शन
९. वैज्ञानिक खोज तथा अनुसन्धान गर्न आवश्यक प्रक्रियागत सिपहरू हासिल गरी आधुनिक प्रविधिहरूको दैनिक जीवनमा प्रयोग
१०. श्रमप्रति सम्मान गर्दै कामको संसारको तयारी
११. प्राविधिक ज्ञान, सिप, प्रवृत्ति तथा पेसागत र व्यवस्थापकीय क्षमताको विकास र प्रयोग

(ख) माध्यमिक शिक्षा (कक्षा ११–१२) का सक्षमताहरू

माध्यमिक शिक्षा (कक्षा ११–१२) का सक्षमताहरू निम्नानुसार हुने छन्:

१. मानवीय मूल्य, मान्यता र लोकतान्त्रिक संस्कार अवलम्बन गर्दै राष्ट्र र राष्ट्रियताको प्रवर्धनका लागि सचेत नागरिकको जिम्मेवारी वहन
२. राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय परिवेशसँग परिचित भई विविधता, सद्भाव र सहअस्तित्वलाई आत्मसात् गर्दै सभ्य सुसंस्कृत र समतामूलक समाज निर्माणका लागि भूमिका निर्वाह
३. दैनिक क्रियाकलापका साथै प्राज्ञिक क्षेत्रमा आत्मविश्वासका साथ उपयुक्त, सिर्जनात्मक र सान्दर्भिक रूपमा भाषिक एवम् सञ्चार सिपको प्रयोग
४. व्यक्तिगत विकास र आवश्यकताको परिपूर्तिका लागि सिकाइप्रति सकारात्मक सोचको विकास तथा स्वअध्ययन एवम् ज्ञान र सिपको खोजी गर्ने बानीको विकास
५. जीवन, जीविका र वृत्ति एवम् सामाजिक सांस्कृतिक व्यवहारसँग तादात्म्य बोध गरी जीवनोपयोगी सिपको विकास
६. स्वस्थ्य जीवनशैलीको अवलम्बन एवम् वातावरण संरक्षण र दिगो विकासका लागि भूमिका निर्वाह
७. प्राकृतिक तथा सामाजिक घटनाको विश्लेषण, तिनको कारण र असर बोध तथा सकारात्मक व्यवहार प्रदर्शन
८. श्रमप्रति सम्मान गर्दै कामको संसारमा आत्मविश्वासको साथ प्रवेश
९. प्राविधिक ज्ञान, सिप, प्रवृत्ति तथा पेसागत र व्यवस्थापकीय क्षमताको विकास र प्रयोग
१०. उच्च तहमा अध्ययनको लागि विषयगत/विधागत आधार विकास

७. उप-महानगरपालिकाको शैक्षिक संरचना

❑ कार्यविभाजन नियमावली

नेपालको संविधानको धारा २१८ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी धनगढी उप-महानगरपालिकाको नगरकार्यपालिकाले आफ्नो कार्य विभाजनका लागि मिति २०७४ फागुन २३ गतेको स्थानीय राजपत्रमा प्रकाशित गरेको **"धनगढी उप-महानगरपालिकाको नगरकार्यपालिका (कार्य विभाजन) नियमावली, २०७४"** बमोजिम उप-महनागरपालिकाको शिक्षासम्बन्धी कामकाजका लागि सामाजिक विकास महाशाखा अन्तरगत आधारभूत तथा माध्यमिक शिक्षा कार्यालय रहने व्यवस्था अनुसूची १ मा उल्लेख गरिएको छ । सोही नियमावलीको अनुसूची २ मा आधारभूत तथा माध्यमिक शिक्षा शाखा (अनुसूचीमा शाखा उल्लेख भएकाले हुबहु राखिएको) को कार्य विभाजन निम्न अनुसार उल्लेख गरिएको छ।

- प्रारम्भिक बाल शिक्षा तथा विद्यालय शिक्षा, अनौपचारिक शिक्षा, खुला तथा वैकल्पिक शिक्षा गुरुकुल), मदरसा, गुम्बा आदि(, निरन्तर सिकाइ तथा विशेष शिक्षा सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड, योजनाको निर्माण, कार्यान्वयन र नियमन
- प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालिमको योजना तर्जुमा, सञ्चालन, अनुमति र नियमन
- पाठ्यक्रम र पाठ्यसामग्रीको वितरण तथा कार्यान्वयन
- विद्यालय शिक्षक तथा कर्मचारी व्यवस्थापन
- विद्यालयको नक्साङ्कन, अनुमति, स्वीकृति, समायोजन तथा नियमन
- शैक्षिक पूर्वाधार निर्माण र मर्मत सम्भार
- आधारभूत तह (कक्षा ८) को परीक्षा व्यवस्थापन
- विद्यार्थी सिकाइ उपलब्धीको परीक्षण र व्यवस्थापन
- विद्यार्थी प्रोत्साहन तथा छात्रवृत्तिको व्यवस्थापन
- शैक्षिक परामर्श सेवाको अनुमति तथा नियमन
- स्थानीयस्तरको शैक्षिक ज्ञान, सीप र प्रविधिको संरक्षण, प्रवर्धन र स्तरीकरण
- माध्यमिक तहसम्मको शैक्षिक कार्यक्रमको समन्वय र नियमन
- पुस्तकालय एवं पत्रपत्रिका
- स्थानीय पुस्तकालय, वाचनालय तथा सामुदायिक अध्ययन केन्द्र सञ्चालन तथा व्यवस्थापन।

❑ महाशाखाको दरबन्दी संरचना

देशमा सघियता कार्यान्वयनका लागि कर्मचारीहरुको दरबन्दी संरचना तयार गर्ने क्रममा सर्वप्रथम संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयले उप-महानगरपालिका अन्तर्गत शिक्षा, युवा तथा खेलकुद महाशाखा रहने र उक्त महाशाखामा देहायको ९ जनाको दरबन्दी रहने व्यवस्था गरेको थियो।

- महाशाखा प्रमुख १ जना उपसचिव, रा.प. द्वितीय श्रेणी वा अधिकृत नवौं/दशौं
- प्रारम्भिक बालविकास तथा आधारभूत शिक्षा इकाइ प्रमुख १ जना शाखा अधिकृत, रा.प.तृतीय वा अधिकृत आठौं/नवौं।
- माध्यमिक शिक्षा शाखा प्रमुख १ जना शाखा अधिकृत, रा.प.तृतीय वा अधिकृत आठौं/नवौं।

- युवा तथा खेलकुद शाखा प्रमुख १ जना शाखा अधिकृत, रा.प.तृतीय वा अधिकृत आठौं/नवौं ।
- प्रारम्भिक बालविकास तथा आधारभूत शिक्षा इकाइमा प्राविधिक सहायक रा.प.अनंकित प्रथम वा सहायक पाँचौं वा अधिकृत छैंठौं २ जना
- माध्यमिक शिक्षा शाखामा प्राविधिक सहायक रा.प.अनंकित प्रथम वा सहायक पाँचौं वा अधिकृत छैंठौं २ जना
- युवा तथा खेलकुद शाखामा प्राविधिक सहायक रा.प.अनंकित प्रथम वा सहायक पाँचौं वा अधिकृत छैंठौं १ जना

तर कर्मचारी समायोजन ऐन, २०७५ अनुसार समायोजन गर्ने प्रयोजनका लागि संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयले पछिल्लो पटक उप-महानगरपालिकाको शिक्षा, युवा तथा खेलकुद महाशाखा अन्तर्गत देहायका कर्मचारीहरु रहने गरी दरबन्दी सिर्जना गरेको छ ।

क्र.सं.	पद	तह	सेवा	समुह	संख्या	कैफियत
१	अधिकृत	९/१०	शिक्षा	शिक्षा प्रशासन	१	
२	अधिकृत	७/८	शिक्षा	शिक्षा प्रशासन	३	
३	सहायक	५	शिक्षा	शिक्षा प्रशासन	३	

❑ सामुदायिक विद्यालयको दरबन्दी संरचना

धनगढी उप-महानगरपालिका अन्तर्गत शैक्षिक सत्र २०७७ सम्ममा ७३ वटा सामुदायिक विद्यालयहरु सञ्चालनमा रहेका छन् । ती सबै विद्यालयमा शिक्षक, शिक्षकमध्येबाटै एक जना प्रधानाध्यापक, कक्षा ८ सम्म सञ्चालित विद्यालयमा एक जना विद्यालय सहयोगी तथा कक्षा १० र कक्षा १२ सम्म सञ्चालित विद्यालयमा एक जना विद्यालय कर्मचारी तथा एक जना विद्यालय सहयोगीको दरबन्दी रहने व्यवस्था रहेको छ । विद्यालय दरबन्दी विवरण निम्न तालिका अनुसार रहेको छ ।

तालिका : सामुदायिक विद्यालयको शिक्षक दरबन्दी विवरण

सि. नं.	विद्यालयको नाम	सञ्चालित कक्षा	बाल विकास	प्राथमिक			निम्नमाध्यमिक			माध्यमिक			उच्च माध्यमिक			अन्य	कूल जम्मा	कैफियत
				दरबन्दी	राहत	जम्मा	दरबन्दी	राहत	जम्मा	दरबन्दी	राहत	जम्मा	दरबन्दी	अनुदान	जम्मा			
१	सरस्वती आवि	८	३	५	१	६	०	३	३	०	०		०	०	०	०	१२	
२	राष्ट्रिय मदरसा मुश्लिम आवि	३	०	०	१	१	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१	
३	त्रिनगर मावि	१२	१	५	१	६	४	०	४	६	१	७	०	२	२	०	२०	
४	मदरसा नुरन नावि आवि	२	०	०	१	१	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१	
५	पार्वती आवि	५	५	२	१	३	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	८	
६	शारदा मावि	१२	३	७	१	८	४	२	६	२	३	५	०	२	२	०	२४	
७	शैलेश्वरी आवि	५	२	३	१	४	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	६	
८	नवदुर्गा मावि	१०	२	६	२	८	४	१	५	१	४	५	०	०	०	०	२०	
९	मदरसा गौसिया गरिब नवाज आवि	५	२	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	२	
१०	त्रिभुवन मावि	१२	२	५	२	७	३	१	४	३	२	५	०	२	२	०	२०	
११	जनता आवि	८	४	५	२	७	१	१	२	०	०	०	०	०	०	०	१३	
१२	शिव पार्वती आवि	५	१	३	१	४	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	५	
१३	राष्ट्रिय तुलसीराम मावि	१०	२	५	२	७	०	२	२	१	३	४	०	०	०	०	१५	
१४	राष्ट्रिय आवि	८	२	७	१	८	०	२	२	०	०	०	०	०	०	०	१२	
१५	पञ्चोदय मावि	१२	२	७	२	९	७	०	७	१०		१०	२	०	२	२	३२	२ जना विशेष शिक्षा तर्फ
१६	बासुदेवी मावि	१२	२	६	२	८	४	०	४	५		५	०	३	३	०	२२	
१७	भैरब बाबा आवि	८	२	५	१	६	०	१	१	०	०	०	०	०	०	०	९	
१८	शिव आवि	८	४	०	४	४	०	१	१	०	०	०	०	०	०	०	९	
१९	राष्ट्रिय मावि	१२	२	३	०	३	०	२	२	०	०	०	०	०	०	०	७	
२०	सरस्वती मावि	१०	४	८	१	९	१	२	३	१		१	०	०	०	०	१७	
२१	जन जागृति आवि	५	०	०	३	३	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	३	
२२	नवज्योति आवि	५	२	२	२	४	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	६	
२३	धनगढी नमुना प्राविधिक मावि	१२	३	७	२	९	४	१	५	७		७	१	१	२	७	३३	७ जना प्राविधिक तर्फ
२४	सरस्वती आवि	५	३	५	०	५	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	८	
२५	भवानी मावि	१०	२	६	२	८	०	२	२	०	०	०	०	०	०	०	१२	
२६	विपि आवि	५	२	१	३	४	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	६	
२७	जनकल्याण मावि	१२	२	५	०	५	३	१	४	२	३	५	०	१	१	०	१७	
२८	बेला आवि	५	३	०	३	३	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	६	

सि. नं.	विद्यालयको नाम	सञ्चालित कक्षा	बाल विकास	प्राथमिक			निम्नमाध्यमिक			माध्यमिक			उच्च माध्यमिक			अन्य	कूल जम्मा	कैफियत
				दरबन्दी	राहत	जम्मा	दरबन्दी	राहत	जम्मा	दरबन्दी	राहत	जम्मा	दरबन्दी	अनुदान	जम्मा			
२९	ठेकराज मावि	१२	२	७	१	८	०	३	३	१	२	३	०	०	०	०	१६	
३०	जोकैया आवि	३	२	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	२	
३१	दक्षिणकाली बहिरा आवि	५	३	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	३	
३२	दुर्गा आवि	८	२	४	०	४	०	२	२	०	०	०	०	०	०	०	८	
३३	नवदुर्गाआवि	८	४	३	१	४	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	८	
३४	सिद्धनाथ मावि	१०	३	३	१	४	०	३	३	०	०	०	०	०	०	०	१०	
३५	शारदा मावि	१०	१	५	०	५	१	१	२	०	०	०	०	०	०	०	८	
३६	मुक्तिनाथ आवि	५	१	१	४	५	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	६	
३७	गुम्बा छोइलिङ आवि	५	०	१	१	२	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	२	
३८	बेहडा बाबा आवि	५	१	१	०	१	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	२	
३९	जनता राष्ट्रिय मावि	१२	४	४	२	६	१	१	२	१	३	४	०	२	२	०	१८	
४०	निङ्गलाशैनी गुरुकुल संस्कृत विद्यापीठ	६	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	
४१	जनता राष्ट्रिय मावि	१०	२	४	३	७	०	३	३	०	०	०	०	०	०	०	१२	
४२	भगवती आवि	५	२	१	३	४	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	६	
४३	नवज्योति आवि	८	२	१	३	४	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	६	
४४	शिव शङ्कर आवि	८	१	०	५	५	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	६	
४५	सर्वोदय मावि	१०	२	२	१	३	०	१	१	१		१	०	०	०	०	७	
४६	सिद्धार्थ आवि	८	१	३	१	४	०	२	२	०	०	०	०	०	०	०	७	
४७	पञ्चोदय मावि	१०	१	३	१	४	०	१	१	०	०	०	०	०	०	०	६	
४८	जन जागृति मावि	१२	१	४	०	४	०	२	२	०	०	०	०	२	२	०	९	
४९	बाल आवि	५	०	१	०	१	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१	
५०	राष्ट्रिय आवि	८	१	४	१	५	०	२	२	०	०	०	०	०	०	०	८	
५१	जन जागृति आवि	८	१	१	४	५	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	६	
५२	शिव गंगा आवि	८	१	०	३	३	०	१	१	०	०	०	०	०	०	०	५	
५३	समैजी आवि	५	०	०	३	३	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	३	
५४	दिपेन्द्र चारपाते	१०	१	३	१	४	०	३	३	०	०	०	०	०	०	०	८	
५५	जन कल्याण आवि	५	१	०	३	३	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	४	
५६	शिव मावि	१०	२	२	२	४	०	३	३	०	०	०	०	०	०	०	९	
५७	बेहाडा बाबा मावि	१२	१	३	१	४	३	१	४	५		५	०	२	२	०	१६	
५८	जन ज्योति आवि	५	०	०	१	१	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१	

सि. नं.	विद्यालयको नाम	सञ्चालित कक्षा	बाल विकास	प्राथमिक			निम्नमाध्यमिक			माध्यमिक			उच्च माध्यमिक			अन्य	कूल जम्मा	कैफियत
				दरबन्दी	राहत	जम्मा	दरबन्दी	राहत	जम्मा	दरबन्दी	राहत	जम्मा	दरबन्दी	अनुदान	जम्मा			
५९	भानु मावि	१०	२	३	२	५	०	४	४	०	०	०	०	०	०	०	११	
६०	सज्जन आवि	८	१	०	३	३	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	४	
६१	कालिका आवि	५	१	०	१	१	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	२	
६२	न्यू कालिका आवि	५	२	०	१	१	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	३	
६३	इन्द्रोदय आवि	८	२	४	१	५	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	७	
६४	खम्रडी आवि	८	२	४	२	६	०	२	२	०	०	०	०	०	०	०	१०	
६५	नेपाल भू पू सैनिक आवि	४	०	१	२	३	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	३	
६६	चन्द्रोदय मावि	१२	१	४	१	५	४	०	४	०	४	४	२	०	२	०	१६	
६७	नर्मदेश्वर आवि	२	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	
६८	फुलबारी आवि	८	२	४	१	५	०	२	२	०	०	०	०	०	०	०	९	
६९	जन प्रिय आवि	८	१	२	३	५	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	६	
७०	शंकर सरस्वती अन्नपूर्ण आवि	८	१	४	१	५	०	२	२	०	०	०	०	०	०	०	८	
७१	फुलबारी मावि	१२	२	०	३	३	१	२	३	४	१	५	२	०	२	०	१५	
७२	बाल सिर्जना आवि	५	२	०	२	२	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	४	
७३	जन सहयोग आवि	४	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	
		जम्मा	१२४	१९५	१११	३०६	४५	६३	१०८	५०	२६	७६	७	१७	२४	९	६४७	

तालिका : सामुदायिक विद्यालयको कर्मचारी तथा सहयोगीको दरबन्दी तथा निजीस्रोत शिक्षकको संख्यात्मक विवरण

सि.नं.	विद्यालयको				सञ्चालित कक्षा		सरकारी अनुदान पाउने		निजी शिक्षक	कैफियत
	कोड	नाम	वडा	टोल	सम्म	तह	सहयोगी	कर्मचारी		
१	७१०१०००१६	सरस्वती आवि	१	शान्तिनगर	८	आधारभूत	१		०	
२	७१०१०००६४	राष्ट्रिय मदरसा मुश्लिम आवि	१	पशुपतिटोल	३	आधारभूत	१		१	
३	७१०१०००७०	त्रिनगर मावि	१	त्रिनगर	१२	माध्यमिक	१	१	४	
४	७१०१०००७५	मदरसा नुरन नावि आवि	१	पशुपति	२	आधारभूत	१		१	
५	७१०१०००९०	पार्वती आवि	२	पुरानो एअरपोर्ट	५	आधारभूत	१		१	
६	७१०१००००१	शारदा मावि	२	बैयाबेहडी	१२	माध्यमिक	१	१	४	
७	७१०१०००१३	शैलेश्वरी आवि	२	सरस्वतीनगर	५	आधारभूत	१		०	

सि.नं.	विद्यालयको				सञ्चालित कक्षा		सरकारी अनुदान पाउने		निजी शिक्षक	कैफियत
	कोड	नाम	वडा	टोल	सम्म	तह	सहयोगी	कर्मचारी		
८	७१०१०००४२	नवदुर्गा मावि	२	मोहना	१०	माध्यमिक	१	१	०	
९	७१०१०००८७	मदरसा गौसिया गरिब नवाज आवि	२	सब्जीमण्डी	५	आधारभूत	१		३	
१०	७१०१००००३	त्रिभुवन मावि	३	बोराडाँडी	१२	माध्यमिक	१	१	११	
११	७१०१०००१५	जनता आवि	३	चटकपुर	८	आधारभूत	१		१	
१२	७१०१०००८९	शिव पार्वती आवि	३	बडहरा	५	आधारभूत	१		२	
१३	७१०१००००७	राष्ट्रिय तुलसीराम मावि	४	उत्तरबेहडी	१०	माध्यमिक	१	१	६	
१४	७१०१०००१४	राष्ट्रिय आवि	५	तारानगर	८	आधारभूत	१		०	
१५	७१०१०००६०	पञ्चोदय मावि	५	हसनपुर	१२	माध्यमिक	१	१	११	
१६	७१०१०००५२	बासुदेवी मावि	६	रघुनगर	१२	माध्यमिक	१	१	१०	
१७	७१०१०००६२	भैरब बाबा आवि	६	मटियारी	८	आधारभूत	१		२	
१८	७१०१००००५	शिव आवि	७	देवरिया	८	आधारभूत	१		२	
१९	७१०१०००११	राष्ट्रिय मावि	७	बेली	१२	माध्यमिक	१	१	८	
२०	७१०१०००१७	सरस्वती मावि	७	मनेहरा	१०	माध्यमिक	१	१	१०	
२१	७१०१०००६१	जन जागृति आवि	७	पटेला	५	आधारभूत	१		०	
२२	७१०१०००८६	नवज्योति आवि	७	तिल्कीचौक	५	आधारभूत	१		०	
२३	७१०१०००५६	धनगढी नमुना प्राविधिक मावि	८	धनगढीगाउँ	१२	माध्यमिक	१	१	१०	
२४	७१०१००००४	सरस्वती आवि	९	बंगराकटान	५	आधारभूत	१		०	
२५	७१०१०००२३	भवानी मावि	९	गौरीपुर	१०	माध्यमिक	१	१	१०	
२६	७१०१००००२	विपि आवि	१०	घुईंयाघाट	५	आधारभूत	१		१	
२७	७१०१०००४३	जनकल्याण मावि	१०	जुगेडा	१२	माध्यमिक	१	१	४	
२८	७१००३०००१	बेला आवि	११	बेला	५	आधारभूत	१		१	
२९	७१००३०००४	ठेकराज मावि	११	घोडसुवा	१२	माध्यमिक	१	१	६	
३०	७१००३०००८	जोकैया आवि	११	जोकैया	३	आधारभूत	१		३	
३१	७१००३०००९	दक्षिणकाली बहिरा आवि	११	बेलादेवीपुर	५	आधारभूत	१		३	
३२	७१०१००००६	दुर्गा आवि	१२	दुर्गावस्ती	८	आधारभूत	१		२	
३३	७१०१००००९	नवदुर्गाआवि	१२	जनकवस्ती	८	आधारभूत	१		३	

सि.नं.	विद्यालयको				सञ्चालित कक्षा		सरकारी अनुदान पाउने		निजी शिक्षक	कैफियत
	कोड	नाम	वडा	टोल	सम्म	तह	सहयोगी	कर्मचारी		
३४	७१०१०००१२	सिद्धनाथ मावि	१२	जुगेडा	१०	माध्यमिक	१	१	२	
३५	७१०१०००३४	शारदा मावि	१२	सि गाउँ	१०	माध्यमिक	१	१	१	
३६	७१०१०००६९	मुक्तिनाथ आवि	१२	मनेहरा	५	आधारभूत	१		२	
३७	७१०१०००७८	गुम्बा छोइलिङ आवि	१२	दुर्गावस्ती	५	आधारभूत	१		१	
३८	७१०१०००८८	बेहडा बाबा आवि	१२	डि गाउँ	५	आधारभूत	१		३	
३९	७१०१०००३५	जनता राष्ट्रिय मावि	१३	कैलालीगाउँ	१२	माध्यमिक	१	१	४	
४०	७१०१०००९९	निङ्गलाशैनी गुरुकुल संस्कृत विद्यापीठ	१३	कैलालीगाउँ	६	आधारभूत	१		४	
४१	७१०१४०००२	जनता राष्ट्रिय मावि	१३	राजपुर	१०	माध्यमिक	१	१	३	
४२	७१०१४०००४	भगवती आवि	१३	राजपुर	५	आधारभूत	१		१	
४३	७१०१४००१४	नवज्योति आवि	१३	श्रीलंका	८	आधारभूत	१		७	
४४	७१०३३०००१	शिव शङ्कर आवि	१४	फुलबारी	८	आधारभूत	१		३	
४५	७१०३३०००३	सर्वोदय मावि	१४	सि गाउँ	१०	माध्यमिक	१	१	५	
४६	७१०३३०००७	सिद्धार्थ आवि	१४	एच गाउँ	८	आधारभूत	१		३	
४७	७१०३३००११	पञ्चोदय मावि	१४	बि गाउँ	१०	माध्यमिक	१	१	५	
४८	७१०३३००१२	जन जागृति मावि	१४	डि गाउँ	१२	माध्यमिक	१	१	१०	
४९	७१०३३००२२	बाल आवि	१४	खुटिया	५	आधारभूत	१		२	
५०	७१०४४०००३	राष्ट्रिय आवि	१५	उर्मी	८	आधारभूत	१		३	
५१	७१०४४०००४	जन जागृति आवि	१५	कनरी	८	आधारभूत	१		२	
५२	७१०४४०००६	शिव गंगा आवि	१५	उर्मा	८	आधारभूत	१		४	
५३	७१०४४००११	समैजी आवि	१५	शान्तिकटान	५	आधारभूत	१		१	
५४	७१०४४०००५	दिपेन्द्र चारपाते	१६	भादा	१०	माध्यमिक	१	१	४	
५५	७१०४४०००७	जन कल्याण आवि	१६	जलघुस्रा	५	आधारभूत	१		२	
५६	७१०४४०००८	शिव मावि	१६	रामपुर	१०	माध्यमिक	१	१	५	
५७	७१०४४०००९	बेहाडा बाबा मावि	१६	घँसिटा	१२	माध्यमिक	१	१	५	
५८	७१०४४००१२	जन ज्योति आवि	१६	घुरही	५	आधारभूत	१		१	
५९	७१०४४०००१	भानु मावि	१७	पथरी	१०	माध्यमिक	१	१	३	

सि.नं.	विद्यालयको				सञ्चालित कक्षा		सरकारी अनुदान पाउने		निजी शिक्षक	कैफियत
	कोड	नाम	वडा	टोल	सम्म	तह	सहयोगी	कर्मचारी		
६०	७१०४४०००२	सज्जन आवि	१७	दमौलिया	८	आधारभूत	१		५	
६१	७१०४४००१०	कालिका आवि	१७	धुर्जन्ना	५	आधारभूत	१		४	
६२	७१०४४००१३	न्यू कालिका आवि	१७	धुर्जन्ना	५	आधारभूत	१		५	
६३	७१०३३०००५	इन्द्रोदय आवि	१८	इ गाउँ	८	आधारभूत	१		३	
६४	७१०३३०००६	खम्रडी आवि	१८	एफ गाउँ	८	आधारभूत	१		२	
६५	७१०३३०००९	नेपाल भू पू सैनिक आवि	१८	फुलबारी	४	आधारभूत	१		१	
६६	७१०३३००१४	चन्द्रोदय मावि	१८	फुलबारी	१२	माध्यमिक	१	१	१	
६७	७१०३३००१६	नर्मदेश्वर आवि	१८	ए गाउँ	२	आधारभूत	१		१	
६८	७१०३३०००२	फुलबारी आवि	१९	फुलबारी	८	आधारभूत	१		२	
६९	७१०३३०००४	जन प्रिय आवि	१९	आइ गाउँ	८	आधारभूत	१		३	
७०	७१०३३००१०	शंकर सरस्वती अन्नपूर्ण आवि	१९	जे गाउँ	८	आधारभूत	१		१	
७१	७१०३३००१३	फुलबारी मावि	१९	फुलबारी	१२	माध्यमिक	१	१	२	
७२	७१०३३००१५	बाल सिर्जना आवि	१९	खेदावस्ती	५	आधारभूत	१		०	
७३	७१०३३००२१	जन सहयोग आवि	१९	बहुलिया	४	आधारभूत	१		३	
		जम्मा					**७३**	**२६**	**२३९**	

८. बार्षिक नीति, तथा कार्यक्रम

❑ संघीय बजेटमा शिक्षा

यस अन्तर्गत आर्थिक वर्ष २०७८।८९ को आयव्ययको सार्वजनिक वक्तव्यमा उल्लेखित शिक्षाको बजेट सम्बन्धमा उल्लेखित बुँदाहरु हुबहु प्रस्तुत गरिएको छ।

२१३. मानव पुँजी निर्माणको आधार शिक्षालाई गुणस्तरीय, जीवनोपयोगी, व्यवसायिक र प्रविधिमैत्री बनाई शिक्षामा सबै नागरिकको पहुँच सुनिश्चित गरिनेछ । दक्ष शैक्षिक जनशक्ति विकास र ज्ञान एवम् सीपमूलक पाठ्यक्रम तर्जुमा गरी अनुकूल सिकाई वातावरण निर्माण गरिनेछ। नतिजामूलक शैक्षिक मूल्याङ्कन प्रणाली अवलम्बन गरिनेछ । सामुदायिक विद्यालयको शैक्षिक गुणस्तर अभिवृद्धि गर्न शैक्षिक नतिजाको आधारमा अनुदान दिने व्यवस्था गरिनेछ।

२१४. राष्ट्रपति शैक्षिक सुधार कार्यक्रमलाई शैक्षिक क्षेत्रको पूर्वाधार निर्माणमा केन्द्रित गरिनेछ। तीन वर्षभित्र सबै तहका सामुदायिक विद्यालय र क्याम्पसको कक्षाकोठा, प्रयोगशाला, पुस्तकालय,खानेपानी तथा शौचालय लगायत वैकल्पिक सिकाई विधि अनुकूलका भवन तथा पूर्वाधार निर्माण गरिनेछ। आगामी वर्ष प्राथमिकताको आधारमा १ हजार ५ सय सामुदायिक विद्यालय र क्याम्पसको भौतिक पूर्वाधार निर्माण प्रारम्भ गरिनेछ । यस कार्यक्रमको कार्यान्वयनबाट शैक्षिक पूर्वाधार निर्माणमा क्रान्तिकारी परिवर्तन हुने, देश सुहाँउदो दक्ष जनशक्ति उत्पादन गरी सामाजिक न्याय सहितको आर्थिक-सामाजिक रुपान्तरण गर्न महन्वपूर्ण योगदान पुग्ने विश्वास लिएको छु। राष्ट्रपति शैक्षिक सुधार कार्यक्रमका लागि रु.१० अर्ब विनियोजन गरेको छु।

२१५. आगामी शैक्षिक सत्रमा आधारभूत तहमा विद्यार्थी भर्नादर शतप्रतिशत पुऱ्याई अनिवार्य र निःशुल्क आधारभूत शिक्षा सुनिश्चित गरिनेछ । गुरुकूल, मदरसा र गुम्वा जस्ता परम्परागत शिक्षा विधिलाई औपचारिक शिक्षा प्रणालीमा आवद्ध गरिनेछ।

२१६. प्रारम्भिक बालविकास केन्द्रका शिक्षिका र विद्यालय कर्मचारीलाई नेपाल सरकारले निर्धारण गरे बमोजिम रु.१५ हजार न्यूनतम मासिक पारिश्रमिक उपलब्ध गराइनेछ । नेपाल सरकारले हाल उपलब्ध गराउदै आएको मासिक पारिश्रमिकमा वृद्धि गरी रु.८ हजार पुऱ्याएको छु । न्यूनतम पारिश्रमिक भन्दा कम हुन आउने रकम सम्बन्धित स्थानिय तहले व्यहोर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ । यसका लागि रु. ५ अर्ब ५५ करोड विनियोजित गरेको छु।

२१७. बालालिकाको पोषण स्तरमा सुधार ल्याउन र शैक्षिक सत्र पूरा नगरी बीचमा नै कक्षा छोड्ने समस्या सामाधान गर्न सार्वजनिक विद्यालयका कक्षा ५ सम्मका सबै बालबालिकालाई दिवा खाजा कार्यक्रम सञ्चालन गर्न रु. ८ अर्ब ७३ करोड विनियोजित गरेको छु। यसबाट देशभरका ३५ लाख विद्यार्थी लाभान्वित हुनेछन।

२१८. शिक्षक-विद्यार्थी अनुपातको आधारमा शिक्षकको दरबन्दी मिलान गरिनेछ। प्राथमिक तहमा बढी हुने दरबन्दी माध्यमिक तहमा ररुपान्तरण गरी बढी भएको दरबन्दी खारेज गरिनेछ। माध्यमिक तहका विद्यालयमा विद्यार्थी संख्याको अनुपातमा विज्ञान, गणित र अंग्रेजी विषयका शिक्षक व्यवस्था गर्न थप अनुदानका लागि रु.२ अर्ब ६६ करोड विनियोजन गरेको छु।

२१९. आगामी दुई वर्षभित्र सबै सामुदायिक विद्यालयमा निःशुल्क ब्रोडब्याण्ड इन्टरनेट सेवा पुऱ्याउने उद्देश्यका साथ आगामी आर्थिक वर्षको अन्तसम्ममा मुलुकभरका ६० प्रतिशत विद्यालयमा सेवा बिस्तार गरिनेछ।

२२०. वैकल्पिक शिक्षण सिकाइ कार्ययोजनाको प्रभावकारी कार्यान्वयन गरिनेछ। विद्यालय जान नपाएका विद्यार्थीलाई लक्षित गरी सिकाइ पोर्टलको विकास तथा नेपाल टेलिभिजन मार्फत शैक्षिक च्यानल सञ्चालन गर्ने व्यवस्था मिलाएको छु। वैकल्पिक शिक्षण सिकाइ कार्ययोजना कार्यान्वयनका लागि रु.१ अर्ब २० करोड विनियोजन गरेको छु।

२२१. सार्वजनिक विद्यालयमा कक्षा नौसम्म अध्ययन गर्ने बालबालिकालाई रङ्गीन पाठ्यपुस्तक छपाई गरी शैक्षिक सत्र शुरु हुनु अगावै निःशुल्क वितरण गरिनेछ। कक्षा १२ सम्मका छात्रछात्रालाई निःशुल्क पाठ्यपुस्तक र छात्रालाई निःशुल्क स्यानिटरी प्याड वितरण गर्न रु. ४ अर्ब ७९ करोड विनियोजित गरेको छु।

२२२. जोखिममा परेको अल्पसंख्यक, लोपोन्मुख, सीमान्तकृत समुदाय तथा विपन्न वर्गका बालबालिकाका लागि ताप्लेजुङ्ग, रसुवा, मुस्ताङ, मुगु, दार्चुला लगायतका १३ हिमाली जिल्लामा माध्यमिक तहका आवासीय विद्यालय सञ्चालन गरिनेछ।

२२३. चेपाङ्ग, राउटे, बादी, माझी, मुसहर लगायत आर्थिक सामाजिक रुपमा सीमान्तकृत र लोपोन्मुख समुदाय, अपाङ्गता भएका व्यक्ति, सहिद परिवार, द्वन्द पिडित, कोभिड-१९ को संक्रमणबाट मृत्यु भएका परिवारका छात्रछात्रा तथा एचआईभि एड्स संक्रमित बालबालिकाको शिक्षा प्राप्तिको अधिकारको संरक्षण गर्न छात्रवृत्तिका लागि बजेट व्यवस्था गरेको छु। दलित, मुस्लिम महिला तथा मुक्त कमलरी महिला विद्यार्थीका लागि सबै विषयमा उच्च शिक्षासम्म छात्रवृत्ति प्रदान गर्ने र निःशुल्क शिक्षा सुनिश्चित गर्ने व्यवस्था मिलाएको छु।

२२४. दृष्टिबिहिन बालबालिकालाई ब्रेल लिपिका पाठ्यपुस्तक लगायत आधुनिक प्रविधिको सहायताबाट शिक्षा प्राप्त गर्ने व्यवस्था मिलाईनेछ। बौद्धिक अपाङ्गता भएका विद्यार्थीका लागि आवासीय सुविधा सहित प्रत्येक प्रदेशमा एक-एक विशेष विद्यालय स्थापना गरी सञ्चालनमा ल्याइनेछ।

२२५. एक विद्यालय-एक स्वास्थ्यकर्मी नीति अबलम्बन गरी विद्यालयमा स्वास्थ्य सचेतना अभिवृद्धि गरिनेछ। प्रत्येक शैक्षिक सत्रको शुरुमा सबै विद्यार्थीको अनिवार्य रुपमा आँखा, कान लगायतका आधारभूत स्वास्थ्य परीक्षण गर्ने व्यवस्था कार्यान्वयन गरिनेछ।

२२६. माध्यमिक तहका विद्यार्थीलाई दैनिक पठनपाठनको अतिरिक्त नेपाल स्काउट, जुनियर रेडक्रस सर्कल, खेलकूद र सङ्गीत लगायतका अतिरिक्त क्रियाकलापमा सहभागी हुन प्रोत्साहित गरिनेछ।

२२७. विश्वविद्यालय अनुदान आयोगलाई राष्ट्रिय योग्यता परीक्षण, मापदण्ड निर्धारण तथा विश्वविध्यालयको अनुगमन र नियमन गर्ने सवल र सक्षम निकायमा विकास गरिनेछ। विश्वविद्यालयलाई प्रदान गरिने अनुदान कार्यसम्पादनमा आधारित बनाइनेछ। विश्वविद्यालय अनुदान आयोग मार्फत वितरण हुने अनुदान वृद्धि गरी रु.१८ अर्ब ३४ करोड पुऱ्याएको छु।

२२८. सत्तरी प्रतिशत प्राविधिक र तीस प्रतिशत साधारण शिक्षाको अवधारणा कार्यान्वयन गरिनेछ। महोत्तरीको जलेश्वरमा इन्जिनियरिङ्ग कलेज स्थापना गरिनेछ। कृषि तथा वन विश्वविद्यालयका आङ्गिक क्याम्पस विस्तार गरिनेछ।

२२९. मदन भण्डारी प्रोद्यौगिक विश्वविद्यालय आगामी दुई वर्षभित्र सञ्चालनमा ल्याइनेछ । आगामी वर्ष विश्वविद्यालयको पूर्वाधार निर्माण प्रारम्भ गर्न बजेट व्यवस्था गरेको छु ।

२३०. दुई वर्षभित्र योगमाया आयुर्वेदिक विश्वविद्यालय सञ्चालनमा ल्याउने गरी पूर्वाधार निर्माणको कार्य प्रारम्भ गर्न बजेट छुट्याएको छु ।

२३१. प्रस्तावित नेपाल विश्वविद्यालयको स्थापना तथा सञ्चालनको लागि आवश्यक सहजीकरण गरिनेछ ।

२३२. आगामी वर्ष सुदूरपश्चिम प्रदेशको गेटामा निर्माणाधिन मेडिकल कलेज सञ्चालनमा ल्याइनेछ । बुटबल मेडिकल कलेजको विस्तृत परियोजना प्रतिवेदन तयार गरी निर्माण कार्य प्रारम्भ गरिनेछ । प्रदेश नं. २ को बर्दिबास र कर्णाली प्रदेशको सुर्खेतमा मेडिकल कलेज स्थापना गर्न जग्गा प्राप्ती र विस्तृत परियोजना प्रतिवेदन तयार गरिनेछ ।

२३३. विश्वविद्यालय शिक्षालाई अनुसन्धानमा आधारित बनाइनेछ । त्रिभुवन विश्वविद्यालय अन्तर्गतका सेडा, सिनास, सेरिड र रिकास्टलाई अनुसन्धानको अग्रणी संस्थाको रुपमा विकास गर्न बजेट व्यवस्था गरेको छु ।

२३४. स्थानीय विशेषता र आवश्यकताका आधारमा सीपयुक्त दक्ष जनशक्ति तयार गर्न सबै स्थानीय तहमा प्राविधिक शिक्षालय सञ्चालन गरिनेछ । प्राविधिक शिक्षा तथा व्यवसायिक तालिम परिषदको सम्बन्धन र सम्बन्धित स्थानीय तहको व्यवस्थापनमा प्राविधिक शिक्षालय स्थापना गर्न सशर्त अनुदान उपलब्ध गराइनेछ । प्राविधिक शिक्षा तथा व्यवसायिक तालिम परिषदलाई पाठ्यक्रम विकास, दक्ष प्रशिक्षक उत्पादन, शिक्षालयको गुणस्तर निर्धारण, सिकाई प्रमाणिकरण र नियमन कार्यमा केन्द्रीत गरिनेछ ।

२३५. इतिहासको अध्ययन, अन्वेषण र खोज गरी भौगोलिक,राजनीतिक, सांस्कृतिक एवम् सामाजिक पक्षमा प्रमाणिकता स्थापित गर्न क्रियाशील रहेको इतिहास संसोधन मण्डललाई सवल बनाउन रकम उपलब्ध गराइनेछ । काठमाडौं जगडोलमा युनेस्को ग्राम निर्माण गरिनेछ ।

❑ प्रादेशिक बजेटमा शिक्षा

यस अन्तर्गत आर्थिक वर्ष २०७८।७९ को सुदूर पश्चिम प्रदेश सरकारको बजेट वक्तव्यमा उल्लेखित शिक्षाको बजेट सम्बन्धमा उल्लेखित बुँदाहरु हुबहु प्रस्तुत गरिएको छ ।

१२२. प्रदेशभित्रका विज्ञान वा प्राविधिक विषय पठनपाठन हुने क्याम्पसहरुलाई प्रोत्साहन अनुदान, प्रयोगशाला अनुदान र प्रदेशभित्रका ९ वटा नमुना क्याम्पस तथा नमुनाको रुपमा स्तरोन्नति हुने क्याम्पसहरुको व्यवस्थापनको लागि पूँजिगत अनुदान प्रदान गर्न आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।

१२३. प्रदेशमा उच्च शिक्षा प्रदान गर्ने क्याम्पसहरुको भौतिक पूर्वाधारको अवस्था कमजोर भएको कारण अभ्ययन अभ्यापन गर्ने कार्य गर्न असहज भएकोले उच्च शिक्षा कार्यक्रम अन्तर्गत क्याम्पस भवन निर्माण, क्याम्पसहरुमा पुस्तकालय व्यवस्थापन तथा ICT व्यवस्थापनको लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।

१२४. युवा जनशक्तिलाई प्रदेशकै सेवाका लागि प्रेरित गर्न " मेरो विशेषज्ञता, मेरै प्रदेशका लागि" भन्ने मर्मसहित पिछडिएको वर्गका जेहेन्दार विद्यार्थीहरुलाई MD र MBBS सहित चिकित्सा शिक्षा छात्रवृति, लक्षित वर्गका लागि उच्च शिक्षा अध्ययन छात्रवृति र अति विपन्न वर्गका विद्यार्थीहरुका लागि प्राविधिक डिप्लोमा अध्ययन छात्रवृतिका लागि रु. ३ करोड ५० लाख विनियोजन गरेको छु ।

१२५. आर्थिक वर्ष २०७६।७७ र चालु आर्थिक वर्षमा निर्माण प्रारम्भ भएका र आगामी आर्थिक वर्षमा निर्माण गरिने प्राविधिक धारका सामुदायिक विद्यालय तथा सामुदायिक क्याम्पसमा छात्राबास निर्माणको लागि रु. २८ करोड विनियोजन गरेको छु।

१२६. संघ, प्रदेश र स्थानीय तह बीचको लागत साझेदारीमा ठूला विद्यालय स्थापनाका लागि छनौट भई गुरुयोजना र डिपिआर तयार भईसकेका महेन्द्र मा. वि. खलङ्गा दार्चुला, हिमालय मा.वि. साँफेबगर अछाम र कान्ति राज्यलक्ष्मी मावि घोडाघोडी कैलालीका लागि रु. ३ करोड रकम विनियोजन गरेको छु।

❑ स्थानीय तहको नीति तथा कार्यक्रममा शिक्षा

यस अन्तर्गत धनगढी उप-महानगरपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७७।७८ को वार्षिक नीति, कार्यक्रम तथा बजेटमा उल्लेखित विषयवस्तुहरु हुबहु प्रस्तुत गरिएका छन्।

शिक्षा तर्फको नीति

- विद्यालय उमेरका बालबालिकालाई अनिवार्य तथा नि:शुल्क गुणस्तरीय आधारभूत शिक्षाको सुनिश्चितता गर्दै आधारभूत शिक्षा पुरा गरेकालाई माध्यमिक शिक्षाको पहुँच सुनिश्चित गरी सबै प्रकारका बालबालिकालाई विद्यालय शिक्षाबाट बञ्चित हुन नपर्ने वातावरण सुनिश्चित गरिने नीति लिइनेछ।
- यस धनगढी उप-महानगरपालिकाभित्रका सामुदायिक विद्यालयमा कार्यरत नीजि शिक्षकहरुको विद्यमान अवस्था, दरबन्दी संरचना र आवश्यकता बारे लागत संकलन गरी आवश्यक कार्यविधि र कानून बनाई नगर शिक्षकमा रुपान्तरण गर्ने कार्यलाई अगाडी बढाइनेछ।
- "असहाय र विपन्नसंग मेयर" कार्यक्रम अन्तरगत सामुदायिक विद्यालयहरुमा अध्ययनरत असहाय र विपन्न बालबालिकालाई मासिक रुपमा स्टेश्नरी एवम् आवश्यकता अनुसार विद्यालय पोशाक उपलब्ध गराइनेछ।
- एक वडा एक नमुना विद्यालय स्थापना नीति अवलम्बन गर्ने र आ.व. २०७५।०७६ देखिको एउटा विद्यालयको छनौट गरी कार्यक्रमहरु लागु गरिने नीतिलाई निरन्तरता दिइनेछ।
- अपाङ्गता भएका बालबालिकालाई नमुना आवाशीय विद्यालयको स्थापना गर्ने कार्यलाई अगाडी बढाइनुका साथै विद्यालयमा अपाङ्गमैत्री वातावरण सिर्जना गरिनेछ।
- माध्यमिक तहका विद्यालयहरुमा प्राविधिक तथा व्यावसायिक शिक्षा पद्धतिलाई प्राथमिकता दिइनेछ।
- सबै सामुदायिक विद्यालयमा अंग्रेजीका अतिरिक्त गणित र विज्ञान विषयलाई समेत अंग्रेजी माध्यममा पढाउने व्यवस्थाका लागि आवश्यक पहल गरिनेछ।
- "छात्रामैत्री विद्यालय वातावरण" विशेष कार्यक्रम लागु गरिनेछ।
- मेयर कप तथा उपमेयर कप फूटबल प्रतियोगिताको आयोजना गरिनुका साथै नगरमा खेलकुद क्षेत्रलाई थप प्रभावकारी बनाउने नीति अवलम्बन गरिनेछ।

- गुणस्तरीय शिक्षाका लागि तालिम, कार्यशाला, गोष्ठी आदिको माध्यमबाट विद्यालयका सरोकारवाला, विद्यालय व्यवस्थापन समितिका पदाधिकारीहरु, शिक्षकहरु तथा अभिभावकहरुलाई विषयगत रुपमा क्षमता अभिवृद्धि गरिनेछ।
- सबै बालबालिकालाई विद्यालयको पहुँचमा विस्तार गरी साथै अर्थपूर्ण सिकाइको माध्यमबाट गुणात्मक शिक्षा प्रदान गरिनेछ।
- वस्तुनिष्ठ मूल्याङ्कनका विधिहरुको आधारमा सबै प्रकारका विद्यालयस्तरीय परीक्षाहरु व्यवस्थित गरिनेछ।
- पाठ्यक्रममा आधारित क्रियाकलाप तथा अतिरिक्त क्रियाकलापको माध्यमबाट बालबालिकाको अन्तरनिहित प्रतिभा प्रष्फुटनको अवसर प्रदान गरी सर्वाङ्गीण विकासमा टेवा पुऱ्याइनेछ।
- सामुदायिक विद्यालय एवम् शिक्षण संस्थाहरुको पूर्वाधार विकास एवम् कक्षाकोठा शिक्षण सिकाइलाई समायानुकुल थप प्रविधियुक्त एवम् प्रभावकारी बनाइनेछ।
- सामुदायिक सिकाइ केन्द्र मार्फत साक्षर महिला समुह गठनका माध्यमबाट आयआर्जनका कार्यक्रम संचालन गरी शैक्षिक तथा आर्थिकस्तर वृद्धि गरिनेछ।
- विद्यालयको पहुँच बाहिर रहेका सबै बालबालिकाहरुलाई विद्यालयमा "झिकाउ, टिकाउ र सिकाउ" नाराको साथ विद्यार्थी भर्ना अभियान संचालन गरिने र अनौपचारिक शिक्षाका थप कक्षा संचालन गरी पूर्ण साक्षर उप-महानगरपालिका घोषणा गरिनेछ।
- विद्यालयहरु बन्द रहेको अवस्थामा नेपाल सरकारले तोकेको मापदण्ड बमोजिम वैकल्पिक विधिहरुको प्रयोग गरी सुचारु गर्न आवश्यक बजेट व्यवस्था गरिनेछ।
- सामाजिक दुरी कायम गरी विद्यालय संचालन गर्न नेपाल सरकारबाट निर्णय भएको अवस्थामा स्वास्थ्य सम्बन्धी मापदण्ड पालना गरी पठनपाठनलाई नियमित गर्न आवश्यक पर्ने पूर्वाधार निर्माण, खानेपानी, शौचालय तथा सरसफाईको प्रबन्ध गर्न आवश्यक बजेट व्यवस्था गरीनेछ। प्रदेश सरकार र संघ सरकारसंग समेत बजेट व्यवस्थाको लागि पहल गरिनेछ।

(क) धनगढी उप-महानगरपालिका – शिक्षा- ८०७७७३०१३०१

सि.नं.	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	खर्च शिर्षक	स्रोत	लक्ष्य	पटक	चौमासिक विनियोजन			बार्षिक जम्मा	कैफियत
						प्रथम	दोस्रो	तेस्रो		
७४९	बालविकास केन्द्रको लागि शैक्षिक सामग्री व्यवस्थापन	२२३१३	राजश्व बाँडफाँड-संघीय सरकार-राजश्व बाँडफाँड-नगद	१	पटक	०	५००	०	५००	
७५०	शैक्षिक क्यालेण्डर छपाई	२२३१५	राजश्व बाँडफाँड-संघीय सरकार-राजश्व बाँडफाँड-नगद	१	पटक	०	०	१००	१००	
७५२	विद्यालयहरुमा ICT जडान	२२४१२	राजश्व बाँडफाँड-प्रदेश सरकार-राजश्व बाँडफाँड-नगद	१	पटक	०	१०००	०	१०००	
७५३	IEMIS तालिम	२२५१२	राजश्व बाँडफाँड-प्रदेश सरकार-राजश्व बाँडफाँड-नगद	१	पटक	६००	०	०	६००	
७५४	निरन्तर विद्यार्थी मूल्याङ्कन-आधारभूत तह	२२५१२	राजश्व बाँडफाँड-संघीय सरकार-राजश्व बाँडफाँड-नगद	१	पटक	०	५००	०	५००	
७५५	सांकेतिक भाषा सम्बन्धी तालिम	२२५१२	राजश्व बाँडफाँड-संघीय सरकार-राजश्व बाँडफाँड-नगद	१	पटक	०	२००	०	२००	
७५६	DPL क्रिकेट प्रतियोगिता	२२५१२	राजश्व बाँडफाँड-संघीय सरकार-राजश्व बाँडफाँड-नगद	१	पटक	०	१५००	०	१५००	
७५७	आगामी बर्षको भर्ना अभियान (झिकाउ, सिकाउ र टिकाई) सहित कार्यक्रम संचालन	२२५२२	राजश्व बाँडफाँड-संघीय सरकार-राजश्व बाँडफाँड-नगद	१	पटक	०	०	६००	०	
७५८	उपमेयर कप फुटबल	२२५२२	राजश्व बाँडफाँड-संघीय सरकार-राजश्व बाँडफाँड-नगद	१	पटक	०	१०००	०	१०००	
७५९	खप्तड गोल्डकप	२२५२२	राजश्व बाँडफाँड-संघीय सरकार-राजश्व बाँडफाँड-नगद	१	पटक	०	१०००	०	१०००	
७६०	नगरस्तरीय कक्षा ८ को परीक्षा सञ्चालन	२२५२२	राजश्व बाँडफाँड-संघीय सरकार-राजश्व बाँडफाँड-नगद	१	पटक	०	०	१५००	१५००	
७६१	नगरस्तरीय अन्तर विद्यालय अतिरिक्त क्रियाकलाप सञ्चालन	२२५२२	राजश्व बाँडफाँड-संघीय सरकार-राजश्व बाँडफाँड-नगद	१	पटक	०	२५०	२५०	५००	
७६२	नेपाल खेलकुद पत्रकार मञ्च कैलाली प्रथम	२२५२२	आन्तरिक श्रोत-नगद	१	पटक	०	०	१५०	१५०	

सि.नं.	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	खर्च शिर्षक	स्रोत	लक्ष्य	पटक	चौमासिक विनियोजन			बार्षिक जम्मा	कैफियत
						प्रथम	दोस्रो	तेस्रो		
	सुदूरपश्चिम स्पोर्टस अवार्ड									
७६३	पशुपति फारवेष्ट गोल्डकप	२२५२२	राजश्व बाँडफाँड-संघीय सरकार-राजश्व बाँडफाँड-नगद	१	पटक	०	५००	०	५००	
७६४	मेयरकप फुटबल	२२५२२	राजश्व बाँडफाँड-संघीय सरकार-राजश्व बाँडफाँड-नगद	१	पटक	०	१०००	०	१०००	
७६५	राष्ट्रपति रनिङ शिल्ड प्रतियोगिता	२२५२२	राजश्व बाँडफाँड-संघीय सरकार-राजश्व बाँडफाँड-नगद	१	पटक	०	०	५००	०	
७६६	विद्यालय सञ्चालन नभएको अवस्थामा शैक्षिक संस्था संचालन गरी पठनपाठन सुचारु कार्यक्रम	२२५२२	राजश्व बाँडफाँड-संघीय सरकार-राजश्व बाँडफाँड-नगद	१	पटक	९००	०	०	९००	
७६७	शिक्षक दरबन्दी मिलान अनुगमन तथा समायोजन कार्यक्रम खर्च	२२५२२	राजश्व बाँडफाँड-प्रदेश सरकार-राजश्व बाँडफाँड-नगद	१	पटक	०	६००	०	६००	
७६८	धनगढी पोलिटेक्निक इन्स्टिच्युट संचालन तथा व्यवस्थापन अनुदान	२५३११	नेपाल सरकार समानिकरण अनुदान-नगद अनुदान	१०	पटक	१०००	७५०	७५०	२५००	
७६९	बालविकास स.का. को तलब अनुदान	२५३११	राजश्व बाँडफाँड-संघीय सरकार-राजश्व बाँडफाँड-नगद	१०	पटक	६०	४५	४५	१५०	
७७०	शिक्षण सिकाइ सहयोग अनुदान	२५३११	राजश्व बाँडफाँड-प्रदेश सरकार-राजश्व बाँडफाँड-नगद	१०	पटक	२९४०	३९२०	२९४०	९८००	
७७१	स्रोतकक्षामा अध्ययनरत अपाङ्ग विद्यार्थीका लागि खेलकुद र शैक्षिक सामग्री व्यवस्थापन	२५३११	राजश्व बाँडफाँड-संघीय सरकार-राजश्व बाँडफाँड-नगद	१०	पटक	०	१५०	१५०	३००	
७७२	सामुदायिक सिकाइ केन्द्र संचालन तथा व्यवस्थापन	२५३११	राजश्व बाँडफाँड-प्रदेश सरकार-राजश्व बाँडफाँड-नगद	१०	पटक	६००	४५०	४५०	१५००	
७७३	मेयर छात्रवृति	२७२११	राजश्व बाँडफाँड-संघीय सरकार-राजश्व बाँडफाँड-नगद	२	पटक	०	५००	५००	१०००	
७७४	सामुदायिक विद्यालयहरुमा ई-हाजिरी जडान	३११२२	राजश्व बाँडफाँड-संघीय सरकार-राजश्व बाँडफाँड-नगद	१	पटक	५००	०	०	५००	

(ख) प्रदेश सरकारबाट हस्तान्तरित कार्यक्रम- ८०७७७३०१५०२

सि.नं.	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	खर्च शिर्षक	स्रोत	लक्ष्य	पटक	चौमासिक विनियोजन			बार्षिक जम्मा	कैफियत
						प्रथम	दोस्रो	तेस्रो		
८५४	धनगढी उप-महानगरपालिका-६ धनगढी पोलिटेक्निक इन्ष्टिच्युटको भवन निर्माण	३१११२	सुदूर पश्चिम प्रदेश-विशेष अनुदान चालु-नगद अनुदान	२	पटक	०	१७५०	१७५०	३५००	
८५५	धनगढी उप-महानगरपालिका-९ सरस्वती आधारभूत विद्यालय बंगराको भवन निर्माण	३१११२	सुदूर पश्चिम प्रदेश-विशेष अनुदान चालु-नगद अनुदान	२	पटक	०	१२५०	१२५०	२५००	

(ग) प्रदेश सरकारबाट हस्तान्तरित कार्यक्रम (समपुरक अनुदान) ८०७७७३०१५०४

सि.नं.	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	खर्च शिर्षक	स्रोत	लक्ष्य	पटक	चौमासिक विनियोजन			बार्षिक जम्मा	कैफियत
						प्रथम	दोस्रो	तेस्रो		
८५९	धनगढी उप-महानगरपालिका-१४ पञ्चोदय मावि फुलबारीको भवन निर्माण गर्ने काम	३१११२	सुदूर पश्चिम प्रदेश-विशेष अनुदान चालु-नगद अनुदान	१	संख्या	०	३६११	०	३६११	

(घ) संघीय सरकारबाट हस्तान्तरित कार्यक्रम (शसर्त अनुदान) ८०७७७३०१५११ (स्रोत : नेपाल सरकार-शसर्त अनुदान चालु-नगद अनुदान)

सि.नं.	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	खर्च शिर्षक	लक्ष्य	पटक	चौमासिक विनियोजन			बार्षिक जम्मा	कैफियत
					प्रथम	दोस्रो	तेस्रो		
८६५	आधारभूत तहका स्वीकृत दरबन्दीका शिक्षक, राहत अनुदान शिक्षकका लागि तलबभत्ता अनुदान (विशेष शिक्षा परिषद् अन्तर्गतका शिक्षक/कर्मचारीहरु समेत)-शिक्षकहरुको तलबभत्ता	२११११	१०	महिना	७२६५६	५४४९२	५४४९२	१८१६४०	
८६८	माध्यमिक तहका स्वीकृत दरबन्दीका शिक्षक, राहत अनुदान शिक्षकका लागि तलबभत्ता (विशेष शिक्षा परिषद् अन्तर्गतका शिक्षक/कर्मचारीहरु समेत)-शिक्षकहरुको तलबभत्ता	२११११	१०	महिना	२६७७६.८	२००८२.६	२००८२.६	६६९४२	
८७०	आधारभूत तहका स्वीकृत दरबन्दीका शिक्षक, राहत अनुदान शिक्षकका लागि तलबभत्ता अनुदान (विशेष शिक्षा परिषद् अन्तर्गतका शिक्षक/कर्मचारीहरु समेत)-पोशाक खर्च	२११२१	१	पटक	०	०	४४००	४४००	
८७३	माध्यमिक तहका स्वीकृत दरबन्दीका शिक्षक, राहत अनुदान शिक्षकका लागि तलबभत्ता (विशेष शिक्षा परिषद् अन्तर्गतका शिक्षक/कर्मचारीहरु समेत)-पोशाक खर्च	२११२१	१	पटक	०	०	१३७०	१३७०	

सि.नं.	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	खर्च शिर्षक	लक्ष्य	पटक	चौमासिक विनियोजन			बार्षिक जम्मा	कैफियत
					प्रथम	दोस्रो	तेस्रो		
८७५	आधारभूत तहका स्वीकृत दरबन्दीका शिक्षक, राहत अनुदान शिक्षकका लागि तलबभत्ता अनुदान (विशेष शिक्षा परिषद् अन्तर्गतका शिक्षक/कर्मचारीहरु समेत)-महंगी भत्ता	२११३२	१२	महिना	३५२०	३५२०	३५२०	१०५६०	
८७८	माध्यमिक तहका स्वीकृत दरबन्दीका शिक्षक, राहत अनुदान शिक्षकका लागि तलबभत्ता (विशेष शिक्षा परिषद् अन्तर्गतका शिक्षक/कर्मचारीहरु समेत)-महंगी भत्ता	२११३२	१२	महिना	१०९६	१०९६	१०९६	३२८८	
९६५	राष्ट्रपति रनिङ शिल्ड प्रतियोगिता (स्थानीय तहस्तरीय)	२२५२२	१	पटक	०	१००	०	१००	
९८८	तोकिएका विद्यार्थीको दिवा खाजाका लागि विद्यालयलाई अनुदान	२५३११	१०	पटक	८५४३.६	६४०७.७	६४०७.७	२१३५९	
९८९	तोकिएका विद्यार्थीको दिवा खाजाका लागि विद्यालयलाई अनुदान	२५३११	१०	पटक	१९९८.८	१४९९.१	१४९९.१	४९९७	
९९०	तोकिएका विद्यार्थीको दिवा खाजाका लागि विद्यालयलाई अनुदान	२५३११	१०	पटक	१४१२.४	१०५९.३	१०५९.३	३५३१	
९९१	प्रति विद्यार्थी लागतका आधारमा शिक्षण सिकाइ सामग्री एवम् कक्षा ८ को परीक्षा व्यवस्थापन अनुदान	२५३११	१०	पटक	१८०	३६०	३६०	९००	
९९२	प्रति विद्यार्थी लागतका आधारमा शिक्षण सिकाइ सामग्री एवम् कक्षा ८ को परीक्षा व्यवस्थापन अनुदान	२५३११	१०	पटक	१०८७	२१७४	२१७४	५४३५	
९९३	प्रति विद्यार्थी लागतका आधारमा शिक्षण सिकाइ सामग्री एवम् कक्षा ८ को परीक्षा व्यवस्थापन अनुदान	२५३११	१०	पटक	२५४.८	५०९.६	५०९.६	१२७४	
९९४	प्रारम्भिक बाल विकास सहजकर्ताहरुको पारिश्रमिक तथा विद्यालय कर्मचारी व्यवस्थापन अनुदान	२५३११	१०	पटक	६०९२.४	४५६९.३	४५६९.३	१५२३१	
९९५	प्रारम्भिक बाल विकास सहजकर्ताहरुको पारिश्रमिक तथा विद्यालय कर्मचारी व्यवस्थापन अनुदान	२५३११	१०	पटक	१४२७.६	१०७०.७	१०७०.७	३५६९	
९९६	प्रारम्भिक बाल विकास सहजकर्ताहरुको पारिश्रमिक तथा विद्यालय कर्मचारी व्यवस्थापन अनुदान	२५३११	१०	पटक	१००८.८	७५६.६	७५६.६	२५२२	
९९७	विद्यालय भौतिक पूर्वाधार निर्माण अनुदान	२५३११	२	पटक	०	१९७५.५	११७५.५	३९५१	
९९८	विद्यालय भौतिक पूर्वाधार निर्माण अनुदान	२५३११	२	पटक	०	१३९६	१३९३	२७९२	
९९९	विद्यालय भौतिक पूर्वाधार निर्माण अनुदान	२५३११	२	पटक	०	८४२८.५	८४२८.५	१६८५७	
१०००	विद्यालय संचालन तथा व्यवस्थापन अनुदान	२५३११	१०	पटक	७३७	१४७४	१४७४	३६८५	
१००१	विद्यालय संचालन तथा व्यवस्थापन अनुदान	२५३११	१०	पटक	१७२.८	३४५.६	३४५.६	८६४	

सि.नं.	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	खर्च शिर्षक	लक्ष्य	पटक	चौमासिक विनियोजन			बार्षिक जम्मा	कैफियत
					प्रथम	दोस्रो	तेस्रो		
१००२	विद्यालय संचालन तथा व्यवस्थापन अनुदान	२५३११	१०	पटक	१२२	२४४	२४४	६१०	
१००३	विद्यालय शैक्षिक गुणस्तर सुदृढिकरण एवम् कार्य सम्पादनमा आधारित प्रोत्साहन अनुदान	२५३११	२	पटक	०	५१०९.५	५१०९.५	१०२१९	
१००४	विद्यालय शैक्षिक गुणस्तर सुदृढिकरण एवम् कार्य सम्पादनमा आधारित प्रोत्साहन अनुदान	२५३११	२	पटक	०	८४६	८४६	१६९२	
१००५	विद्यालय शैक्षिक गुणस्तर सुदृढिकरण एवम् कार्य सम्पादनमा आधारित प्रोत्साहन अनुदान	२५३११	२	पटक	०	११९७.५	११९७.५	२३९५	
१००६	शैक्षिक पहुँच सुनिश्चितता, अनौपचारिक तथा वैकल्पिक शिक्षा कार्यक्रम (परम्परागत विद्यालय, वैकल्पिक विद्यालय, साक्षरता र निरन्तर शिक्षाका कार्यक्रम समेत)	२५३११	१०	पटक	७३.४	१४६.८	१४६.८	३६७	
१००७	शैक्षिक पहुँच सुनिश्चितता, अनौपचारिक तथा वैकल्पिक शिक्षा कार्यक्रम (परम्परागत विद्यालय, वैकल्पिक विद्यालय, साक्षरता र निरन्तर शिक्षाका कार्यक्रम समेत)	२५३११	१०	पटक	४४३.६	८८७.२	८८७.२	२२१८	
१००८	शैक्षिक पहुँच सुनिश्चितता, अनौपचारिक तथा वैकल्पिक शिक्षा कार्यक्रम (परम्परागत विद्यालय, वैकल्पिक विद्यालय, साक्षरता र निरन्तर शिक्षाका कार्यक्रम समेत)	२५३११	१०	पटक	१०४	२०८	२०८	५२०	
१००९	सामूदायिक विद्यालयका छात्राहरुलाई निशुल्क स्यानिटरी प्याड: व्यवस्थापन	२५३११	१०	पटक	२५२.६	५०५.२	५०५.२	१२६३	
१०१०	सामूदायिक विद्यालयका छात्राहरुलाई निशुल्क स्यानिटरी प्याड: व्यवस्थापन	२५३११	१०	पटक	३५७.४	७१४.८	७१४.८	१७८७	
१०११	सामूदायिक विद्यालयका छात्राहरुलाई निशुल्क स्यानिटरी प्याड: व्यवस्थापन	२५३११	१०	पटक	१२२५.२	३०५०.४	३०५०.४	७६२६	
१०१२	सार्वजनिक विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरुका लागि छात्रवृति (आवासीय तथा गैर आवासीय)	२५३११	२	पटक	०	११७६.५	११७६.५	२३५३	
१०१३	सार्वजनिक विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरुका लागि छात्रवृति (आवासीय तथा गैर आवासीय)	२५३११	२	पटक	०	५०१९	५०१९	१००३८	
१०१४	सार्वजनिक विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरुका लागि छात्रवृति (आवासीय तथा गैर आवासीय)	२५३११	२	पटक	०	८३१.५	८३१.५	१६६३	
१०१५	सार्वजनिक विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरुका लागि छात्रवृति (आवासीय तथा गैर आवासीय)	२१२११	१०	पटक	१५४६.४	३०९२.८	३०९२.८	७७३२	
१०१६	सार्वजनिक विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरुका लागि	२१२११	१०	पटक	२५२	५०४	५०४	१२६०	

सि.नं.	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	खर्च शिर्षक	लक्ष्य	पटक	चौमासिक विनियोजन			बार्षिक जम्मा	कैफियत
					प्रथम	दोस्रो	तेस्रो		
	छात्रवृति (आवासीय तथा गैर आवासीय)								
१०१७	सार्वजनिक विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरुका लागि छात्रवृति (आवासीय तथा गैर आवासीय)	२१२११	१०	पटक	३५८	७१६	७१६	१७९०	

(ङ) राष्ट्रपति शैक्षिक सुधार कार्यक्रमका लागि छनौट भएका विद्यालयहरुको विवरण

सि.नं.	जिल्ला	गाउँपालिका/नगरपालिका	विद्यालयको नाम			कक्षाकोठा निर्माण		शिक्षामा नवीनतम् प्रविधि प्रबर्धन		विशेष विद्याल		कैफियत
			नाम	वडा नं.	टोल	लक्ष्य	बजेट	लक्ष्य	बजेट	लक्ष्य	बजेट	
६६६५	कैलाली	धनगढी उपमहानगरपालिका	शारदा मावि	१२	सि गाउँ	२	१८००					
६६६६	कैलाली	धनगढी उपमहानगरपालिका	चन्द्रोदय मावि	१८	फुलबारी	२	१८००					
६६६७	कैलाली	धनगढी उपमहानगरपालिका	दक्षिणकाली बहिरा आवि	११	बेलादेवीपुर					१	१००	
६६६८	कैलाली	धनगढी उपमहानगरपालिका	जनता आवि	३	चटकपुर	२	१८००					
६६६९	कैलाली	धनगढी उपमहानगरपालिका	निङ्गलाशैनी गुरुकुल संस्कृत विद्यापीठ	१३	कैलालीगाउँ			१	६५०			
६६७०	कैलाली	धनगढी उपमहानगरपालिका	सरस्वती आवि	१	शान्तिनगर	२	१८००					
६६७१	कैलाली	धनगढी उपमहानगरपालिका	शारदा मावि	२	बैयाबेहडी			१	६५०			
६६७२	कैलाली	धनगढी उपमहानगरपालिका	बेहाडा बाबा मावि	१६	घँसिटा			१	६५०			
६६७३	कैलाली	धनगढी उपमहानगरपालिका	न्यू कालिका आवि	१७	धुर्जन्ना	२	१८००					
६६७४	कैलाली	धनगढी उपमहानगरपालिका	राष्ट्रिय आवि	१५	उर्मी	२	१८००					
६६७५	कैलाली	धनगढी उपमहानगरपालिका	शिव पार्वती आवि	३	बडहरा	२	१८००					
६६७६	कैलाली	धनगढी उपमहानगरपालिका	कालिका आवि	१७	धुर्जन्ना	२	१८००					
६६७७	कैलाली	धनगढी उपमहानगरपालिका	त्रिभुवन मावि	३	बोराडाँडी			१	६५०			
६६७८	कैलाली	धनगढी उपमहानगरपालिका	भवानी मावि	९	गौरीपुर	२	१८००					
६६७९	कैलाली	धनगढी उपमहानगरपालिका	जन जागृति मावि	१४	डि गाउँ	२	१८००					
६६८०	कैलाली	धनगढी उपमहानगरपालिका	जनता राष्ट्रिय मावि	१३	कैलालीगाउँ	२	१८००					
६६८१	कैलाली	धनगढी उपमहानगरपालिका	खप्तडी आवि	१८	एफ गाउँ	२	१८००					

खण्ड (ख)
शैक्षिक तथा विविध तथ्याङ्क

यस खण्डमा धनगढी उपमहानगरपालिकाको सामान्य जानकारी, प्रमुख शैक्षिक तथ्याङ्क, शैक्षिक सत्र २०७७ मा सञ्चालित विद्यालय, अध्ययनरत विद्यार्थी, कक्षा ८ को परीक्षामा सहभागी विद्यार्थी संख्या, विद्यालयका शिक्षक तथा कर्मचारीहरुको विवरण, निर्वाचित जनप्रतिनिधि, कर्मचारी तथा विद्यालयका प्रधानाध्यापकहरुको सम्पर्क नम्बरहरु, विद्यालयमा विद्यमान भौतिक सुविधाको स्थिति र आर्थिक वर्ष २०७७।७८ मा विद्यालयमा सञ्चालन भएका प्रमुख शैक्षिक कार्यक्रमहरु उल्लेख गरिएका छन् ।

९. धनगढीको सामान्य जानकारी

❑ परिचय

नेपालको सुदूरपश्चिम क्षेत्रमा स्थित धनगढी उप-महानगरपालिकाको स्थापना एउटा दीर्घकालिन सोच "व्यवसायिक, औद्योगिक तथा बहुसांस्कृतिक समुन्नत शहर धनगढी" का साथ २०३३ सालमा सेती अञ्चलको कैलाली जिल्लामा भएको हो र मिति २०७२/०६/०१ गते देखि धनगढी नगरपालिकाको स्तरोन्नती भई धनगढी उप–महानगरपालिका हुन गएको हो । यो समुद्री सतहदेखि १०९ मि. को उचाइँमा काठमाडौँ देखि ७५० कि. मि.को दूरीमा स्थित रहेको छ । धनगढी उप-महानगरपालिकामा कूल १९ वडा रहेका छन् । २६१.७५ वर्ग कि.मि.को क्षेत्रफलमा फैलिएको धनगढी उप–महानगरपालिकाको भु–आकृतिक स्वरुप करिब सबै जसो समतल रहेको छ भने यसको पूर्वमा कैलारी गाउँपालिका छ भने पश्चिममा मोहना नदी, उत्तरमा गोदावरी र गौरिगंगा नगरपालिका र दक्षिणमा अन्तर्राष्ट्रिय रुपमा भारतको सिमाना तथा मोहना नदी रहेको छ । यसको शालाखाला अधिकतम तापक्रम ४५ डिग्री र न्यूनतम तापक्रम ७ डिग्री रहेको पाइन्छ । साल २०६८ को तथ्यांक अनुसार यस नगरपालिकाको कुल जनसंख्या १,४७,७४१ रहेको छ |

❑ नामाकरण

नेपालको सुदूरपश्चिम क्षेत्रमा स्थित धनगढी उप-महानगरपालिकाको स्थापना एउटा दीर्घकालिन सोच "व्यवसायिक, औद्योगिक तथा बहुसांस्कृतिक समुन्नत शहर धनगढी" का साथ २०३३ सालमा सेती अञ्चलको कैलाली जिल्लामा भएको हो र मिति २०७२/०६/०१ गते देखि धनगढी नगरपालिकाको स्तरोन्नती भई धनगढी उप–महानगरपालिका हुन गएको हो ।

❑ प्रमुख पर्यटकीय स्थलहरु

क्र.स	पर्यटकीय स्थलहरु	वडा नं.
१	नैनादेवी मन्दिर	१
२	वनदेवी मन्दिर,	१

क्र.स	पर्यटकीय स्थलहरु	वडा नं.
९	राधाकृष्ण मन्दिर,	८
१०	जोखर बाबा मन्दिर,	७

क्र.स	पर्यटकीय स्थलहरु	वडा नं.
३	लक्ष्मीनारायण मन्दिर	१
४	रामजानकी मन्दिर,	२
५	पशुपति नारायण मन्दिर,	१
६	नवदुर्गा मन्दिर,	८
७	शिवपुरीधाम,	४
८	वनदेवी मन्दिर,	१

क्र.स	पर्यटकीय स्थलहरु	वडा नं.
११	गीता सत्सँग मन्दिर,	
१२	कालिका मन्दिर	
१३	बौद्ध गुम्बा	१
१४	बेहडाबाबा मन्दिर	ऊर्मा
१५	मालिका भगवती मन्दिर	फूलबस्ती

❑ प्रमुख तालहरु

क्र.सं.	नाम	वडा नं. र टोल
१	लम्मिताल	ध.न.पा. ६ जाली
२	कोइलही ताल	ध.न.पा. ६ जाली
३	सुल्खैया ताल	ध.न.पा. ६ जाली
४	नथुनिया ताल	ध.न.पा. ६ जाली
५	नेहटी ताल	ध.न.पा. ३
६	जोखर ताल	ध.न.पा. ७ देवरिया
७	मुरफुट्टी	ध.न.पा. ६ जाली
८	मुरकुट्टी	ध.न.पा. ६ जाली
९	नतनीकतनी ताल	ध.न.पा. ६ जाली
१०	सुकुटी ताल	ध.न.पा. ६ जाली
११	छोटकी नथुनिया ताल	ध.न.पा. ६ जाली
१२	उत्तर वेहडी ताल	ध.न.पा. ४ उत्तरबेहडी
१३	घेग्दुवा ताल	ध.न.पा. ६
१४	चौफेरी ताल	ध.न.पा.१४
१५	देव ताल	ध.न.पा. ७
१६	तिल्के ताल	ध.न.पा.१२
१७	तिनखण्डेताल	ध.न.पा.१२
१८	बेहडाबाबा ताल	उर्मा ४
१९	शहदेव ताल	उर्मा ४

क्र.सं.	नाम	वडा नं. र टोल
२०	रामसमग्र ताल	उर्मा ५
२१	छकई ताल	उर्मा ८
२२	मगहर ताल	उर्मा २
२३	कुसुम ताल	उर्मा २
२४	शिव ताल	फूलवारी ७
२५	छोलछुवा ताल	फूलवारी १
२६	पुरैना ताल	फूलवारी ३
२७	टाकुल्ले ताल	फूलवारी ७
२८	सौनिया ताल	फूलवारी १
२९	बक्तैया ताल	फूलवारी ८
३०	बास्तोलता ताल	फूलवारी ६
३१	सैनहिया ताल	फूलवारी १
३२	जनमैहता ताल	फुलवारी ८
३३	घोरलावाहा ताल	फुलवारी १
३४	सिमरैया ताल	फुलवारी ७
३५	वक्तैया ताल	फुलवारी ८
३६	वैजरिया ताल	फुलवारी ७
३७	रामलक्ष्मण ताल	फुलवारी ८

❑ जनसांख्यिक विवरण

५ बर्ष र सो भन्दा माथिकाको साक्षरताको आधारमा जनसंख्याको विवरण

लिंग	५ बर्ष र ५ बर्ष भन्दा माथिको जनसंख्या	जनसंख्याको अबस्था			
		लेख्न र पढन सक्ने	पढन मात्रै सक्ने	पढन लेख्न नसक्ने	थाहा नभएको
जम्मा	१,२२,४७१	९३,१६१	२,०२३	२७,२५७	३०

लिंग	५ बर्ष र ५ बर्ष भन्दा माथिको जनसंख्या	जनसंख्याको अबस्था			
		लेख्न र पढन सक्ने	पढन मात्रै सक्ने	पढन लेख्न नसक्ने	थाहा नभएको
पुरुष	६०,५०९	५१,३६६	८३९	८,२९६	८
महिला	६१,९६२	४१,७९५	१,१८४	१८,९६१	२२

जनसंख्या वितरणको अवस्था (२०६८-२०५८)

विवरण	गणना वर्ष	
	२०५८	**२०६८**
जनसंख्या		१,३७,६६६
परिवार संख्या		२७,४०७
जनसंख्याको अनुपातिक वितरण		
जनघनत्व		५९४.६
औषत वृद्धिदर		
परिवरको औषत आकार		५.०२
महिला पुरुष अनुपात (प्रति १०० जना महिलामा परुषको संख्खा)		

वडा अनुसार घरधुरी तथा जनसंख्याको विवरण

वडा नं	घर परिवार संख्खा	पुरुष	महिला	जम्मा
१	३,१०५	७,३२६	७,००७	१४,३३३
२	२,७५८	६,४१०	६,०४९	१२,४५९
३	२,८६८	६,७९५	६,७५४	१३,५४९
४	२,१४२	४,८८६	४,२८९	९,१७५
५	२,६७५	६,०६४	५,५८०	११,६४४
६	८४०	२,६१०	२,७५५	५,३६५
७	१,७०६	४,६१०	४,४३३	९,०४३
८	१,१५२	३,१०२	२,९३९	६,०४१
९	३५४	७८७	९९५	१,७८२
१०	२५०	८५८	९२१	१,७७९
११	३०९	१,१४९	१,१६२	२,३११
१२	१,९९८	४,६३७	५,३७२	१००,००९
१३	५०१	१,५१७	१,४६५	२,९८२
१४	२७२	६८८	८१०	१,४९८
१५	७६२	२,३१८	२,५०५	४,८२३
१६	९०२	२,५३२	२,८५६	५,३८८
१७	८६९	२,४५२	२,५२५	४,९७७

वडा नं	घर परिवार संख्खा	पुरुष	महिला	जम्मा
१८	१,१८१	३,३८८	३,५५७	६,९४५
१९	१,०४७	२,५८२	२,८६९	५,४५१
२०	१,६१६	३,७११	४,४०१	८,११२
जम्मा	२७,३०७	६८,४२२	६९,२४४	२२७,६६६

उमेर तथा लिङ्गका आधारमा जनसंख्याको विवरण

उमेर समूह	महिला	पुरुष	तेश्रो लिंगी	जम्मा
५ वर्ष भन्दा मुनि	५,७५३	६,१६०	०	११,९१३
५ -९ वर्षसम्म	७,५९१	८,४३६	०	१६,०२७
१० - १४ वर्षसम्म	८,७९०	८,७९२	०	१८,५८२
१५ - १८ वर्षसम्म	८,५६५	८,८५७	०	१७,४२२
१९ -२४ वर्षसम्म	८,०५१	६,८२५	०	१४,८७६
२५ -४५ वर्षसम्म	१९,६५४	१७,५४८	०	३७,२०२
४६ - ५९ वर्षसम्म	६,३३७	६,५६६	०	१२,९०३
६० - ६९ वर्षसम्म	२,७७३	२,६५२	०	५,४२५
७० वर्षसम्म भन्दा माथि	१,७३०	१,५६८	०	३,३१६
जम्मा	**६९,२४४**	**६८,४२२**	**०**	**१,३७,६६६**

जातियताको आधारमा जनसंख्याको विवरण

क्र.सं.	जातियता	प्रतिशत
१	क्षेत्री	२०.९२
२	ब्राम्हण	१८.१३
३	नेवार	१.२१
४	सार्की, कामी	७.१७
५	दमाई	१.६१
६	कुमाल	०.०४
७	गुरुङ्ग	०.२८
८	मगर	२.७६
९	राई लिम्वु	०.२६
१०	थारु	३५.११
११	यादव	०.१२
१२	लोहार	०.२
१३	ठकुरी	६.४५
१४	बादी	०.१३
१५	कायस्था	०.०९

क्र.सं.	जातियता	प्रतिशत
१९	तेली	०.०७
२०	कुर्मी	१.२१
२१	तामाङ	०.९५
२२	कलवार	०.०६
२३	धानुक	०.०६
२४	दलित अन्य	०.५४
२५	लिम्बू	०.०५
२६	सन्यासी/दशामी	०.४४
२७	राजपुत	०.०५
२८	काठवानिया	०.४०
२९	माझी	०.०४
३०	हलुवाई	०.२४
३१	बधाई	०.०४
३२	मारवाडी	०.२३
३३	तराई अन्य	०.२३

क्र.सं.	जातियता	प्रतिशत
१६	मुसाहार	०.०८
१७	मुसलमान	१.६
१८	हजाम/ठाकुर	०.०७

क्र.सं.	जातियता	प्रतिशत
३४	अन्य	०.३४
	जम्मा	१००.००

उपलब्ध सेवा सुविधाको आधारमा घरपरिवार विवरण

सि.नं .	सेवा सुविधाको विवरण	घरपरिवार
१	कुनै सेवा सुविधा नभएका	१५९८
२	कम्तीमा एउटा सुविधा भएका	२५४९०
३	रेडियो भएका	१३२८७
४	टि.भी भएका	१३९५१
५	केवल लाइन जोडेका	८७९९
६	कम्प्युटर भएका	२९६८
७	इन्टरनेट सुविधा भएका	१२१२
८	टेलिफोन भएका	४८०४

सि.नं .	सेवा सुविधाको विवरण	घरपरिवार
९	मोवाइल	NA
१०	गाडी भएका	NA
११	मोटर साइकल	३,९६२
१२	साइकल	१९,७५४
१३	अन्य साधन	NA
१४	फ्रिज	NA
१५	उल्लेख नभएका	NA

❑ शैक्षिक अवस्था

शैक्षिक सत्र २०७६ सम्ममा सञ्चालित विद्यालय

वडा नं.	विद्यालय			बाविके (समुदाय)	बाविके सहित विद्यालय	सामुदायिक सिकाइ केन्द्र
	सामुदायिक	संस्थागत	जम्मा			
१	४	१०	१४	८	२२	०
२	५	८	१३	०	१३	१
३	३	१४	१७	०	१७	१
४	१	६	७	१	८	१
५	२	२२	२४	१	२५	०
६	२	६	८	५	१३	०
७	४	५	९	०	९	०
८	१	८	९	०	९	१
९	२	०	२	०	२	०
१०	२	२	४	१	५	०
११	४	१	५	२	७	०
१२	८	१०	१८	१	१९	०
१३	५	४	९	१	१०	०
१४	७	३	१०	०	१०	०
१५	३	१	४	०	४	०
१६	५	२	७	०	७	१

वडा नं.	विद्यालय			बाविके (समुदाय)	बाविके सहित विद्यालय	सामुदायिक सिकाइ केन्द्र
	सामुदायिक	संस्थागत	जम्मा			
१७	४	२	६	१	७	०
१८	५	३	८	०	८	१
१९	६	३	९	०	९	०
जम्मा	७३	११०	१८३	२१	२०४	६

उच्च शैक्षिक संस्थाहरु

क्र.सं.	उ.मा.वि, कलेजको नाम	ठेगाना
१	कैलाली बहुमुखी क्याम्पस,	धनगढी
२	सुदूरपश्चिमाञ्चल बहुमुखी क्याम्पस,	धनगढी
३	ऐश्वर्य बहुमुखी क्याम्पपस,	धनगढी ५
४	मालिका कलेज,	धनगढी १
५	पश्चिम सेती कलेज,	धनगढी
६	फूलबारी बहुमुखी क्याम्पस,	फूलबारी
७	वेष्टर्न इन्टरनेशनल विजनेश स्कूल,	धनगढी
८	भागेश्वर एकेडेमी अफ हेल्थ साइन्स,	धनगढी
९	सामुदायिक स्वास्थ्य संस्था,	धनगढी

क्र.सं.	उ.मा.वि, कलेजको नाम	ठेगाना
१०	कान्तिपुर कजेज अफ साइन्स एण्ड टेक्नोलोजी,	धनगढी ५
११	शैलेश्वरी क्याम्पस	धनगढी
१२	शैलेश्वरी स्कूल अफ हेल्थ साइन्स	धनगढी
१३	कैलाली पोलिटेक्निकल इन्स्टिच्यूट,	धनगढी
१४	एकीकृत सामुदायिक विकास केन्द्र,	धनगढी
१५	सामुदायिक स्वास्थ्य संस्थान,	धनगढी
१६	क्रिसेन्ट कलेज,	धनगढी
१७	धनगढी इन्जिनियरिङ कलेज,	धनगढी
१८	रामारोशन कलेज एण्ड रिसर्च सेन्टर,	धनगढी

१०. प्रमुख शैक्षिक तथ्याङ्क

❑ प्रमुख शैक्षिक सूचकहरु

SN	Particular	Girls	Boys	Total
1	GER in ECED with 3-4 year population	129.0	140.7	135.5
2	GIR in Grade 1	120.9	132.3	126.9
3	GER in Lower basic	120.0	128.5	124.5
4	GER in Upper basic	99.2	100.3	99.8
5	GER in Basic	110.9	116.0	113.6
6	GER in Secondary (G9-10)	106.7	111.2	109.0

SN	Particular	Girls	Boys	Total
7	GER in Secondary (G11-12)	50.1	49.7	49.9
8	GER in Secondary (G9-12)	67.6	73.1	70.2
9	NIR in Grade 1	98.8	99.5	99.2
10	NER in Lower basic	97.4	98.0	97.7
11	NER in Upper basic	93.0	94.4	93.7
12	NER in Basic level	95.4	96.4	96.0
13	NER in Secondary (G9-10)	71.4	70.4	70.9
14	NER in Secondary (G11-12)	20.3	26.3	23.3
15	NER in Secondary (G9-12)	45.9	48.3	47.1
16	New Enrolment in Grade 1 with ECD/PPC Experienced, 2076	1631	1966	3597
17	Number of 4 years children in ECED/PPE, 2076	1861	2809	4670
18	Percentage of New Enrolment in Grade 1 with ECD/PPC Experienced, 2076	86.6	84.6	85.5
19	GER ECD/PPC (with 3-4Years Pop),2076	129.0	140.7	135.5
20	NER in ECED/PPE	66.8	72.2	69.8

- कक्षागत उत्तीर्ण दर, कक्षा दोहोऱ्याउने दर, कक्षा छोड्ने दर

Grade	Promotion 2075			Repetition 2076			Drop out 2075		
	Girls	Boys	Total	Girls	Boys	Total	Girls	Boys	Total
1	91.21	89.81	90.47	4.97	4.17	4.55	3.83	6.02	4.98
2	93.77	93.51	93.63	2.35	2.69	2.54	3.88	3.79	3.83
3	94.45	94.70	94.58	2.29	1.96	2.11	3.26	3.34	3.30
4	93.97	93.21	93.55	3.84	3.24	3.51	2.19	3.55	2.95
5	95.58	94.35	94.90	2.89	2.60	2.73	1.53	3.05	2.36
6	94.12	92.31	93.14	3.39	3.89	3.66	2.49	3.80	3.20
7	93.88	91.11	92.40	3.59	4.07	3.85	2.53	4.82	3.75
8	91.75	90.71	91.21	3.97	3.50	3.73	4.28	5.79	5.07
9	91.57	90.87	91.19	5.98	5.46	5.70	2.45	3.67	3.11
10	98.60	97.96	98.26	0.12	0.06	0.09	1.28	1.99	1.65

११. आर्थिक सर्वेक्षणमा शिक्षा

❑ आर्थिक सर्वेक्षण २०७६।७७ मा शिक्षा

यसमा नेपाल सरकार अर्थ मन्त्रालयद्वारा प्रकाशित आर्थिक सर्वेक्षणमा उल्लेखित शिक्षा सम्बन्धी तथ्याङ्कलाई हुबहु प्रस्तुत गरिएको छ।

१२.४ नेपालको संविधानले शिक्षालाई मौलिक हकको रुपमा स्वीकार गरी प्रत्येक नागरिकलाई आधारभूत शिक्षामा पहुँचको अनिवार्य व्यवस्था गरेको छ। ज्ञानमा आधारित समाज निर्माणको माध्यमबाट दिगो विकास र आर्थिक समृद्धिका लागि शिक्षालाई महत्वपूर्ण औजारको रुपमा स्वीकार गरिएको छ। शिक्षालाई व्यवसायिक, सीपमूलक, रोजगारमूलक तथा जीवनोपयोगी बनाउन शिक्षा क्षेत्रमा सुधारका कार्यक्रम कार्यान्वयन गरिदैँ आएको छ। पन्ध्रौ योजनाले गुणस्तरीय शिक्षा मार्फत सृजनशील, दक्ष, प्रतिस्पर्धी, उत्पादनशील र नवप्रवर्तनशील मानव स्रोतको विकास गर्ने लक्ष्य लिएको छ।

१२.५ आर्थिक वर्ष २०७७।७८ मा शिक्षा क्षेत्रको कुल मूल्य अभिवृद्धि (GVA) को वृद्धिदर गत आर्थिक वर्षको ३.२ प्रतिशतको तुलनामा सीमान्त वृद्धि भई ३.६ प्रतिशत हुने अनुमान छ। चालु आर्थिक वर्षमा कुल मूल्य अभिवृद्धिमा शिक्षा क्षेत्रको योगदान ८.०५ रहेको अनुमान छ। आर्थिक वर्ष २०७६।७७ मा यस्तो योगदान ८.३५ प्रतिशत रहेको थियो।

चार्ट १२(क): पछिल्लो दशकको शिक्षा क्षेत्रको वृद्धिदर र योगदान

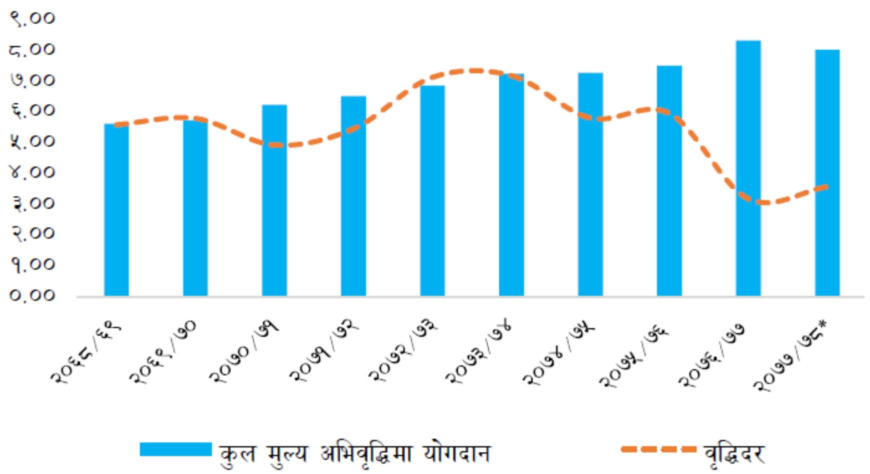

स्रोतः केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग, २०७७ *प्रारम्भिक अनुमान

१२.६ अनिवार्य तथा निःशुल्क शिक्षासम्बन्धी नियमावली,२०७७ जारी भएको छ। संघीय स्वरुपअनुसार शैक्षिक संरचनाको परिवर्तित नाम तथा कोभिड-१९ र यस्तै प्रकृतिका महामारीको अवस्थालाई समेत सम्बोधन हुने गरी वैकल्पिक सिकाइ समेतका लागि शिक्षा नियमावली, २०५९ को नवौं संशोधन गरिएको छ। शैक्षिक वर्ष २०७७ देखि कक्षा ११ को नयाँ पाठ्यक्रम कार्यान्वयनमा ल्याइएको छ।

१२.७ शैक्षिक वर्ष २०७७ मा प्राथमिक तह (कक्षा १-५) को खुद भर्नादर ९७.४ प्रतिशत, आधारभूत तह (कक्षा १-८) को ९४.७ प्रतिशत र माध्यमिक तह (कक्षा ९-१२) को ५१.२ प्रतिशत रहेको छ। शैक्षिक वर्ष २०७६ मा यस्तो भर्नादर क्रमशः ९७.१, ९३.४ र ४७.६ प्रतिशत रहेको थियो।

१२.८ शैक्षिक वर्ष २०७७ मा कक्षा १ मा खुद प्रवेश दर (भर्ना हुने उमेर ५ वर्ष पूरा भएका) ९७.३ प्रतिशत रहेको छ। कक्षा ८ सम्मको टिकाउदर ८२.२ प्रतिशत, कक्षा १० सम्मको टिकाउ दर ६४.६ प्रतिशत र कक्षा १२ सम्मको टिकाउ दर २९.२ प्रतिशत रहेको छ भने शैक्षिक वर्ष २०७६ मा कक्षा १ मा खुद प्रवेश दर (भर्ना हुने उमेर ५ वर्ष पूरा भएका) ९६.९ प्रतिशत रहेको थियो। कक्षा १० सम्मको टिकाउ दर ६०.३ प्रतिशत र कक्षा १२ सम्मको टिकाउ दर २४.० प्रतिशत रहेको थियो।

१२.९ ६ वर्ष माथिको साक्षरता दर ७८ प्रतिशत पुगेको छ भने १५ वर्ष माथिको साक्षरतादर ५८ प्रतिशत रहेको छ। त्यसैगरी १५ देखि २४ वर्ष उमेर समूहको साक्षरता दर ८८.६ प्रतिशत रहेको छ।

१२.१० पछिल्ला वर्षहरुमा कुल शिक्षकमा महिला शिक्षकको अनुपात बढ्दै गएको भएपनि माध्यमिक तहमा यस्तो अनुपात तुलनात्मकरुपमा न्यून रहेको छ। आधारभूत तहमा कुल शिक्षकमध्ये महिला शिक्षकको अनुपात ४६.६ प्रतिशत रहेको छ भने माध्यमिक तहमा यस्तो अनुपात २०.७ प्रतिशत रहेको छ।

तालिका १२ (ग): शैक्षिक उपलब्धिका सूचकहरु

सूचकहरु		२०७०	२०७१	२०७२	२०७३	२०७४	२०७५	२०७६	२०७७
१.	**आधारभूत शिक्षा (प्रारम्भिक बालविकास/ पूर्वप्राथमिक शिक्षा समेत)**								
१.१	पूर्वप्राथमिक शिक्षामा कुल भर्नादर	७६.७	७७.७	८१	८२.९	८४.१	८४.७	८६.२	८७.६
१.२	पूर्वप्राथमिक शिक्षामा अनुभव भई कक्षा १ मा नवप्रवेशीको प्रतिशत	५६.९	५९.६	६२.४	६४.७	६६.३	६६.९	६८.६	७०.२
१.३	कक्षा १ मा कुल प्रवेशदर	१४१.८	१३७	१३६.७	१३३.५	१२८.६	१२३.९	१२१.९	१२०.७
१.४	कक्षा १ मा खुद प्रवेशदर	९१.६	९३	९३.९	९५.२	९५.९	९६.३	९६.९	९७.३
१.५	कुल भर्नादर(कक्षा १-५)			१३५.४	१३४	१३२.३	११८.८	११९.२	११८.२
१.६	खुद भर्नादर(कक्षा १-५)	९५.६	९६.२	९६.६	९६.९	९७.२	९६.५	९७.१	९७.४
१.७	कुल भर्नादर(कक्षा १-८)	११५.७	११७.१	१२०.१	१२२	१२०.२	१०९.३	११०.४	११३.२
१.८	खुद भर्नादर(कक्षा १-८)	८६.३	८७.६	८९.४	९१	९२.३	९२.७	९३.४	९४.७
१.९	कक्षा १-८ को खुद भर्नादरमा लैंगिक समता			१.००	१.००	१.००	०.९८	०.९८	०.९९
१.१०	कक्षा ८ मा टिकाउदर			७६.६	७५.९	७७.४	७७.९	७९.३	८२.२
१.११	आधारभूत शिक्षाको तह पूरा गर्नेको दर			६९.६	६८.४	७०.७	७१.३	७२.७	७५.३

सूचकहरू		२०७०	२०७१	२०७२	२०७३	२०७४	२०७५	२०७६	२०७७
१.१२	५-१२ वर्ष उमेरका विद्यालय बाहिर रहेका बालबालिकाको प्रतिशत			१०.६	९.०	८.७	७.३	६.७	५.४
१.१३	कक्षा ३ मा विद्यार्थीको पठन सक्षमता प्रतिशत			१२.८				१४.६	१४.६
२. माध्यमिक शिक्षा (कक्षा ९-१२)									
२.१	कक्षा ९-१२ को कुल भर्नादर	५०.४	५१.६	५७.७	५९.६	६०.६	६६.२	७१.४	७५.७
२.२	कक्षा ९-१२ को खुद भर्नादर	३३.२	३४.७	३७.७	३८.९	४३.९	४६.४	४७.६	५१.२
२.३	कक्षा १० सम्मको			३७.९	४५.२	५७.१	५८.५	६०.३	६४.६
२.४	कक्षा १२ सम्मको			११.५		१७.२	२२.२	२४.०	२९.२
२.५	कक्षा ९-१२ को खुद भर्नादरमा लैंगिकसमता			०.९९	०.९८	०.९९	१.०१	१.०१	१.०१
३. साक्षरता दर									
३.१	साक्षरता दर ६+वर्ष	६५.९	६५.९	६५.९	७८	७८	७८	७८	७८
३.२	साक्षरता दर १५-२४ वर्ष	८४.७	८४.७	८४.७	८८.६	८८.६	८८.६	८८.६	८८.६
३.३	साक्षरता दर १५ + वर्ष	५६.५	५६.५	५७	५७	५७	५७	५८	५८
४. शिक्षक व्यवस्थापन									
४.१	आधारभूत तहमा महिला शिक्षक प्रतिशत			३८.८	४०.७	४१.२	४३.१	४३.७	४६.६
४.२	माध्यमिक तहमा महिला शिक्षक प्रतिशत			१४.१	१४.८	१६.१३	१७.४	१९.८	२०.७

स्रोतः शिक्षा विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय, २०७७

विद्यालय, विद्यार्थी र शिक्षकको विवरण र अनुपात

१२.११ शैक्षिक वर्ष २०७७ मा नेपालमा कुल ३५ हजार ६ सय ७४ विद्यालय रहेका छन् जसमध्ये आधारभूत तह (१-५) सञ्चालित विद्यालय ३५ हजार ४ सय ४५, आधारभूत तह (६-८) सञ्चालित विद्यालय १६ हजार ८ सय ४७ र आधारभूत तह (१-८) सञ्चालित विद्यालय ३५ हजार ६ सय ४४ रहेका छन् । यसैगरी, माध्यमिक तह (९-१२) सञ्चालित ११ हजार १ सय ८ विद्यालय मध्ये ४ हजार १ सय ८७ विद्यालयमा कक्षा ११ र १२ सञ्चालन भएको छ ।

तालिका नं.१२(घ): प्रदेशअनुसार विभिन्न तहका विद्यालयको विवरण

प्रदेश	जम्मा विद्यालय (इकाई)	सञ्चालित तह अनुसार विद्यालय विवरण					
		आधारभूत (१-५)	आधारभूत (६-८)	आधारभूत (१-८)	माध्यमिक (९-१०)	माध्यमिक (११-१२)	माध्यमिक (९-१२)
प्रदेश १	६९५८	६९१४	३३१४	६९४१	२०४९	७५०	२०९५
प्रदेश २	४१६४	४१६१	१७१७	४१६८	१००४	४३४	१०२८

प्रदेश	जम्मा विद्यालय (इकाई)	सञ्चालित तह अनुसार विद्यालय विवरण					
		आधारभूत (१-५)	आधारभूत (६-८)	आधारभूत (१-८)	माध्यमिक (९-१०)	माध्यमिक (११-१२)	माध्यमिक (९-१२)
बाग्मती	७०५४	६९२८	३९५९	६९७०	३००२	१०२८	३१२०
गण्डकी	४३४९	४३२५	१९७०	४३७०	१३८२	६१४	१४०२
प्रदेश ५	५७२८	५७२७	२६६७	५७४७	१६५५	६४४	१६८२
कर्णाली	३१९१	३१८०	१२४८	३२१८	६९३	२७९	६९३
सुदूरपश्चिम	४२३०	४२१०	१९७२	४२३०	१०७८	४३८	१०८८
जम्मा	**३५६७४**	**३५४४५**	**१६८४७**	**३५६४४**	**१०८६३**	**४१८७**	**११९०८**

स्रोतः शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्र,२०७७

१२.१२ प्रदेशगत रुपमा सबैभन्दा बढी विद्यालय बाग्मती प्रदेशमा १९.८ प्रतिशत र सबैभन्दा कम कर्णाली प्रदेशमा ८.९ प्रतिशत रहेको छ। यसैगरी प्रदेश नं. १, प्रदेश नं. २, गण्डकी, लुम्बिनी र सुदूरपश्चिम प्रदेशमा क्रमशः १९.५, ११.७, १२.२, १६.१ र ११.९ प्रतिशत विद्यालय रहेका छन्।

१२.१३ शैक्षिक वर्ष २०७७ मा कुल ३५ हजार ६ सय ७४ विद्यालय मध्ये सामुदायिक विद्यालय २७ हजार ८ सय १३,संस्थागत विद्यालय ६ हजार ७ सय ३२ र धार्मिक विद्यालय १,१२९ रहेका छन्।

तालिका १२ (ङ): विद्यालय प्रकारअनुसारका विद्यालयको विवरण

तह र प्रकार अनुसारका विद्यालय	**सामुदायिक**	**संस्थागत**	**धार्मिक**	**जम्मा (तह)**
आधारभूत तह (कक्षा १-५)	२७७९८	६५४४	११०३	३५४४५
आधारभूत तह (कक्षा ६-८)	१२०७१	४६४६	१३०	१६८४७
आधारभूत तह (कक्षा १-८)	२७९५०	६५६५	११२९	३५६४४
माध्यमिक तह (कक्षा ९-१०)	७२००	३६२४	३९	१०८६३
माध्यमिक तह (कक्षा ११-१२)	३२६८	९१३	६	४१८७
माध्यमिक तह (कक्षा ९-१२)	७२००	३८६९	३९	११९०८
जम्मा	**२७८१३**	**६७३२**	**११२९**	**३५६७४**

स्रोतः शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्र, २०७७

चार्ट १२ (ख): विद्यालयको प्रकारको अनुपात (२०७७ फाल्गुनसम्म)

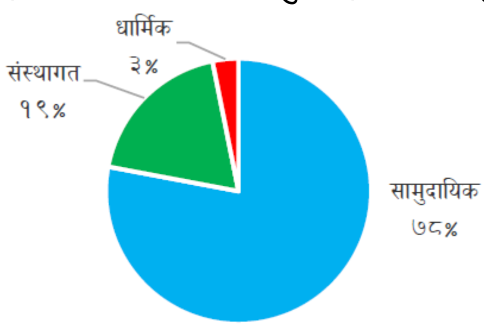

स्रोत: शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्र, २०७७

शिक्षक विवरण र अनुपात

१२.१४ शैक्षिक वर्ष २०७७ मा सामुदायिक र संस्थागत विद्यालयमा गरी कुल ३ लाख २० हजार ५ सय ७६ शिक्षक मध्ये पुरुष र महिला शिक्षक क्रमशः ६०.५ प्रतिशत र ३९.५ प्रतिशत रहेका छन्।

तालिका १२ (च): सामुदायिक र संस्थागत विद्यालयमा कार्यरत शिक्षक विवरण २०७७

तह	सामुदायिक विद्यालय		संस्थागत विद्यालय		कुल		जम्मा
	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	
आधारभूत तह कक्षा (१-५)	६६५४७	८३६४६	२८९०३	२२२००	९५४५०	१०५८४६	२०१२९६
आधारभूत तह कक्षा (६-८)	९६२९	२८९८९	८४७५	८७८८	१८१०४	३७७७७	५५८८१
माध्यमिक तह कक्षा (९-१०)	५१६५	२२१५७	४४९७	१२६२७	९६६२	३४७८४	४४४४६
माध्यमिक तह कक्षा (११-१२)	२७००	११२७७	८४९	४१२७	३५४९	१५४०४	१८९५३
जम्मा	८४०४१	१४६०६९	४२७२४	४७७४२	१२६७६५	१९३८११	३२०५७६

स्रोतः शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्र, २०७७

चार्ट १२ (ग): सबै तहका विद्यालयमा शिक्षकको लैङ्गिक संरचना

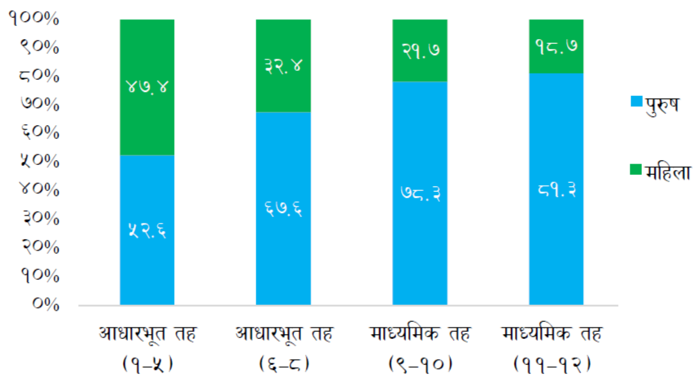

स्रोत: शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्र, २०७७

१२.१५ शैक्षिक वर्ष २०७७ मा सामुदायिक विद्यालयमा प्रति विद्यालय विद्यार्थी अनुपात आधारभूत तह (कक्षा १-५),आधारभूत तह (कक्षा ६-८), माध्यमिक तह (९-१०) र माध्यमिक तह (कक्षा ११-१२) मा क्रमशः ९१, ११३, ११५ र १३५ रहेको छ।

तालिका १२ (छ): सामुदायिक विद्यालयमा तहगत विद्यालय, विद्यार्थी र शिक्षक अनुपात

(शैक्षिक वर्ष २०७७)

प्रदेश	विद्यालय विद्यार्थी अनुपात				शिक्षक विद्यार्थी अनुपात			
	आधारभूत (१-५)	आधारभूत (६-८)	माध्यमिक (९-१०)	माध्यमिक (११-१२)	आधारभूत (१-५)	आधारभूत (६-८)	माध्यमिक (९-१०)	माध्यमिक (११-१२)
प्रदेश नं १	६९	१००	११२	१३६	१९	४२	३८	८१
प्रदेश नं २	१९१	१९८	२०८	१५६	५०	९७	७०	११८
बाग्मती	६९	८८	८४	१०७	१८	३९	३१	७५
गण्डकी	४९	८०	८१	१०६	१३	३३	२७	५५
लुम्बिनी	१०३	१२८	१२७	१५६	३०	६५	४९	८५

प्रदेश	विद्यालय विद्यार्थी अनुपात				शिक्षक विद्यार्थी अनुपात			
	आधारभूत (१-५)	आधारभूत (६-८)	माध्यमिक (९-१०)	माध्यमिक (११-१२)	आधारभूत (१-५)	आधारभूत (६-८)	माध्यमिक (९-१०)	माध्यमिक (११-१२)
कर्णाली	८५	११५	१२०	१९२	३१	७०	६१	९१
सुदूर पश्चिम	९१	११५	१२१	१३९	३१	६५	५३	५३
जम्मा	९१	११३	११५	१३५	२६	५३	४३	७५

स्रोतः शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्र,२०७७

१२.१६ माध्यमिक तहका कुल शिक्षकहरु मध्ये महिला शिक्षक २०.८ प्रतिशत रहेकोमा सामुदायिक तर्फ यस्तो संख्या १९.प्रतिशत र संस्थागत तर्फ २४.२ प्रतिशत रहेको छ। सबै प्रकारका विद्यालयमा कार्यरत कुल शिक्षक संख्यामा लैङ्गिक समता सुचाङ्क आधारभूत तह (कक्षा १-८) मा ०.७९ र माध्यमिक तह (कक्षा ९-१२) मा ०.२६ रहेको छ।

तालिका १२ (ज): विद्यालयगत र तहगत शिक्षकको लैङ्गिक विवरण

विद्यालय तह	सामुदायिक विद्यालयमा कार्यरत शिक्षक			संस्थागत विद्यालयमा कार्यरत शिक्षक			कुल शिक्षक संख्यामा लैङ्गिक समता सूचकाङ्क		
	महिला प्रतिशत	पुरुष प्रतिशत	लैङ्गिक समता सूचकाङ्क	महिला प्रतिशत	पुरुष प्रतिशत	लैङ्गिक समता सूचकाङ्क	महिला प्रतिशत	पुरुष प्रतिशत	लैङ्गिक समता सूचकाङ्क
आधारभूत तह (१-५)	४४.३	५५.७	०.८०	५६.६	४३.४	१.३०	४७.४	५२.६	०.९०
आधारभूत तह (६-८)	२४.९	७५.१	०.३३	४९.१	५०.९	०.९६	३२.४	६७.६	०.४८
आधारभूत तह (१-८)	४०.३	५९.७	०.६८	५४.७	४५.३	१.२१	४४.२	५५.८	०.७९
माध्यमिक तह (९-१०)	१८.९	८१.१	०.२३	२६.३	७३.७	०.३६	२१.७	७८.३	०.२८
माध्यमिक तह (११-१२)	१९.३	८०.७	०.२४	१७.१	८२.९	०.२१	१८.७	८१.३	०.२३
माध्यमिक तह (९-१२)	१९.०	८१.०	०.२४	२४.२	७५.८	०.३२	२०.८	७९.२	०.२६

स्रोतः शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्र, २०७७

१२.१७ सामुदायिक विद्यालयमा कार्यरत स्थायी, अस्थायी र राहत तर्फका समेत गरी सम्पूर्ण शिक्षकको प्रदेशगत विवरण विश्लेषण गर्दा सबैभन्दा बढी हिस्सा प्रदेश नं. १ मा १९.८ प्रतिशत र सबैभन्दा कम कर्णाली प्रदेशमा ८.१ प्रतिशत रहेको छ।

तालिका १२ (झ): सामुदायिक विद्यालयमा कार्यरत शिक्षकको प्रदेशगत विवरण

तह/प्रदेश		प्रदेश नं. १	प्रदेश नं. २	बाग्मती	गण्डकी	लुम्बिनी	कर्णाली	सुदूरपश्चिम	जम्मा
आधारभूत कक्षा (१-५)	स्थायी	१५७२५	९२४४	१४६६७	१८८४७	११६२७	५५९२	६७१०	७५४१२
	अस्थायी	७७९	५०३	१०४१	८५०	५६४	५७७	४५०	४७६४

तह/प्रदेश		प्रदेश नं. १	प्रदेश नं. २	बाग्मती	गण्डकी	लुम्बिनी	कर्णाली	सुदूरपश्चिम	जम्मा
	राहत	३४२९	३६६३	३९९७	१६१५	३६१०	२२४४	३३१३	२१८७१
आधारभूत कक्षा (६-८)	स्थायी	३५६७	१८३७	२०५२	२६०१	२२४९	९७०	१३६९	१४६४५
	अस्थायी	२४३	२१८	२९६	२२१	१८५	२०३	२१३	१५७९
	राहत	१७५७	७५०	२२१६	१०७३	१४७८	९८९	१३४६	९६०९
माध्यमिक कक्षा (९-१०)	स्थायी	२४२८	१५५७	२६८५	२१०९	१८९१	६५८	९७९	१२३०७
	अस्थायी	४४८	३५८	४१५	२९६	४५३	१८९	२६८	२४२७
	राहत	१२९९	५६६	१४७३	८७९	१००३	५५१	९८७	६७५८
माध्यमिक कक्षा (११-१२)	स्थायी	०	०	०	०	०	०	०	०
	अस्थायी	२५५	२२९	४२३	२५७	३३४	१९८	३०४	२०००
	राहत	९२१	५५१	८६७	६३७	७६४	४१९	६४५	४८०४
जम्मा	स्थायी	२१७२०	१२६३८	१९४०४	१६५५७	१५७६७	७२२०	९०५८	१०२३६४
	अस्थायी	१७२५	१३०८	२१७५	१६२४	१५३६	११६७	१२३५	१०७७०
	राहत	७४०६	५५३०	८५५३	४२०४	६८५५	४२०३	६२९१	४३०४२
	जम्मा	**३०८५१**	**१९४७६**	**३०१३२**	**२२३८५**	**२४१५८**	**१२५९०**	**१६५८४**	**१५६१७६**

स्रोतः शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्र, २०७७

नोटः माध्यमिक तहको अस्थायी शिक्षक दरबन्दीमा प्राविधिकधार तर्फका प्रशिक्षकहरुको संख्या समेत गणना गरिएको छ । उल्लिखित संख्या नेपाल सरकारबाट तलब भत्ता उपलब्ध गराइएका शिक्षकहरुको मात्र हो ।

विद्यार्थी विवरण

१२.१८ शैक्षिक वर्ष २०७७ मा आधारभूत तहको कक्षा १-८ मा ५३ लाख ३७ हजार ६ सय ९४ विद्यार्थी अध्यनरत रहेका छन् । यसैगरी, यस शैक्षिक वर्षमा माध्यमिक तह (कक्षा ९-१०) मा १० लाख ६४ हजार ७ सय ४४ विद्यार्थी रहेका छन् जुन गत शैक्षिक वर्षको भन्दा १.०२ प्रतिशतले बढी हो ।

तालिका १२(ञ): विद्यालय तहमा विद्यार्थी भर्नाको व्यवस्था

तह/शैक्षिक वर्ष	२०७३	२०७४	२०७५	२०७६	२०७७
आधारभूत तह (१-५)	४१३५२५३	३९७००१६	३७३०६०२	३५४३८६२	३५२०९२२
आधारभूत तह (६-८)	१८५९३५९	१८६६७१६	१८२४७७७	१७७५१४२	१८१६७७२
आधारभूत तह (१-८)	५९९४६१२	५८३६७३२	५५५५३७९	५३१९००४	५३३७६९४
माध्यमिक तह (९-१०)	९५८५०२	९७०७२०	१०२७५१२	१०४०९७६	१०६४७४४
माध्यमिक तह (११-१२)	४९२९८४	५८४०७२	६३१६३४	६६१६४२	६७९९४१
माध्यमिक तह (९-१२)	१४५१४८६	१५५४७९२	१६५९१४६	१७०२६१८	१७४४६८५
जम्मा (१-१२)	७४४६०९८	७३९१५२४	७२१४५२५	७०२१६२२	७०८२३७९

स्रोतः शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्र, २०७७

१२.१९ तुलनात्मक रुपमा आधारभूत तह (१-५) को विद्यार्थी संख्या निरन्तर घट्दो क्रममा रहेको छ । जनसंख्या वृद्धिदर न्यून हुँदै गएको र चालु शैक्षिक वर्षको शुरुका ३ महिनामा विद्यालय पूर्णरुपमा र त्यसपछि केहि महिना आंशिक रुपमा बन्द भएका कारण समेत शैक्षिक वर्ष २०७७ मा कुल विद्यार्थी संख्यामा सोको प्रवाह देखिएको छ ।

चार्ट १२(घ): पछिल्लो ५ वर्षको कुल विद्यार्थी संख्या र वृद्धिदर

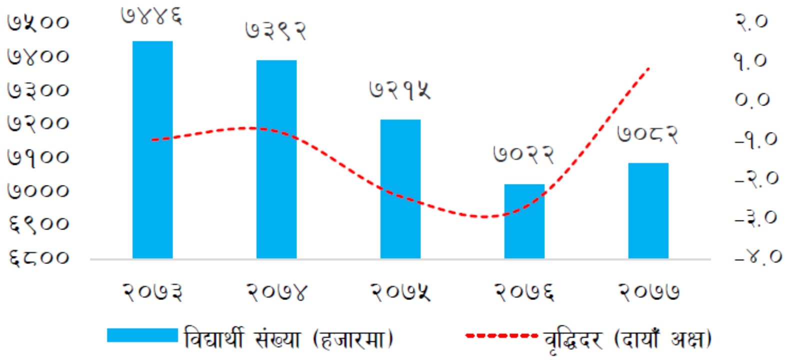

स्रोत: शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्र, २०७७

१२.२० शैक्षिक वर्ष २०७७ मा सामुदायिक तथा संस्थागत विद्यालयको कक्षा १-१२ मा अध्ययनरत कुल विद्यार्थी संख्या ७० लाख ८२ हजार ३ सय ७९ रहेको छ। अघिल्लो शैक्षिक वर्षमा यस्तो संख्या ७० लाख २१ हजार ६ सय २२ रहेको थियो।

तालिका १२(ट): शैक्षिक २०७७ मा तहगत विद्यार्थी भर्नाको अवस्था

तह	छात्रा	छात्र	जम्मा
आधारभूत तह (१-५)	१७४८८४२	१७७२०८०	३५२०९२२
आधारभूत तह (६-८)	९०६१५४	९१०६१८	१८१६७७२
आधारभूत तह (१-८)	२६५४९९६	२६८२६९८	५३३७६९४
आधारभूत तह (९-१०)	५३२१७०	५३२५७४	१०६४७४४
आधारभूत तह (११-१२)	३६२९६३	३१६९७८	६७९९४१
आधारभूत तह (९-१२)	८९५१३३	८४९५५२	१७४४६८५
कक्षा (१-१२) सम्मको जम्मा	३५५०१२९	३५३२२५०	७०८२३७९

स्रोत: शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्र, २०७७

१२.२१ शैक्षिक वर्ष २०७७ मा आधारभूत तह कक्षा १ देखि ५ (५-९ वर्ष उमेर समूहका विद्यार्थी) को खुद भर्नादर ९७.४ प्रतिशत, आधारभूत कक्षा १ देखि ८ (५-१२ वर्ष उमेरसमूह) को ९४.७ प्रतिशत र माध्यमिक तह कक्षा ९ देखि १२ (१३-१६ वर्ष उमेर समूह) को ५१.२ प्रतिशत रहेको छ। कक्षा (९-१०) सम्म ७०.८ प्रतिशत रहेको खुद भर्नादर कक्षा (११-१२) मा ठूलो गिरावट आई ३१.५ प्रतिशत रहेको छ। यस बाट तोकिएकै उमेरमा अध्ययनलाई निरन्तरता दिने विद्यार्थीको संख्या न्यून रहेको देखिन्छ।

तालिका १२(ठ): तहगत विद्यार्थी भर्नादर सम्बन्धी विवरण (शैक्षिक वर्ष २०७७)

विद्यालय तह	कूल भर्नादर			खुद भर्ना दर		
	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा
आधारभूत तह (कक्षा १-५)	११८.९	११७.४	११८.२	९६.९	९७.८	९७.४
आधारभूत तह (कक्षा ६-८)	१०९.२	१०७.१	१०८.२	९१.२	९२.६	९१.९
आधारभूत तह (कक्षा १-८)	११४.१	११२.३	११३.२	९४.१	९५.२	९४.७
माध्यमिक तह (कक्षा ९-१०)	९७.६	९६.२	९६.९	७१.१	७०.५	७०.८

विद्यालय तह	कूल भर्नादर			खुद भर्ना दर		
	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा
माध्यमिक तह (कक्षा ११-१२)	५६.१	५३	५४.६	३१.७	३१.३	३१.५
माध्यमिक तह (कक्षा ९-१२)	७६.९	७४.६	७५.७	५१.४	५०.९	५१.२

स्रोतः शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्र,२०७७

१२.२२ शैक्षिक वर्ष २०७७ मा प्रदेशगत रुपमा हेर्दा आधारभूत तह (कक्षा १-५) को खुद भर्नादर सबै प्रदेशमा ९७.४ प्रतिशत भन्दा माथि रहेको छ। आधारभूत तह (कक्षा ६-८) मा औषत खुद भर्नादर ९१.९ प्रतिशत रहेको र प्रदेश नं. २ मा यस्तो दर ७४.७ प्रतिशत मात्र रहेकोले यस तोकिएको उमेर समूहमा कक्षा ६ देखि ८ पढ्ने विद्यार्थी कम रहेको देखिएको छ। लुम्बनी र कर्णाली प्रदेशमा पनि यस्तो भर्नादर क्रमशः ९३.८ प्रतिशत र ९२.५ प्रतिशत रहेकोले विद्यार्थी टिकाइराख्न थप मेहनत र कुशलतापूर्वक कार्य गर्नुपर्ने देखिएको छ।

तालिका १२(ड): प्रदेशगत रुपमा विद्यार्थी खुद भर्नादर (शैक्षिक वर्ष २०७७)

तह/प्रदेश		प्रदेश नं. १	प्रदेश नं. २	बाग्मती	गण्डकी	लुम्बिनी	कर्णाली	सुदूर पश्चिम	जम्मा
आधारभूत (कक्षा १-५)	छात्रा	९७.४	९६.२	९६.३	९७.६	९६.९	९६.६	९७.२	९६.९
	छात्र	९८.०	९७.२	९७.७	९८.०	९७.८	९७.९	९८.२	९७.८
	जम्मा	९७.७	९६.७	९७.०	९७.८	९७.४	९७.३	९७.७	९७.४
आधारभूत (कक्षा ६-८)	छात्रा	९५.६	७२.६	९४.४	९६.३	९३.५	९१.५	९४.९	९१.२
	छात्र	९६.३	७६.७	९५.८	९६.२	९४.१	९३.६	९५.९	९२.६
	जम्मा	९६.०	७४.७	९५.१	९६.३	९३.८	९२.५	९५.४	९१.९
आधारभूत (कक्षा १-८)	छात्रा	९६.५	८४.४	९५.३	९७.०	९५.२	९४.०	९६.०	९४.१
	छात्र	९७.१	८७.०	९६.७	९७.१	९६.०	९५.८	९७.०	९५.२
	जम्मा	९६.८	८५.७	९६.०	९७.०	९५.६	९४.९	९६.५	९४.७
माध्यमिक (कक्षा ९-१०)	छात्रा	७६.९	५९.७	७७.६	७३.७	६९.२	६९.१	७१.४	७१.१
	छात्र	७४.७	६६.६	७४.४	७३.२	६७.०	६७.१	७०.९	७०.५
	जम्मा	७५.८	६३.२	७६.०	७३.५	६८.१	६८.१	७१.१	७०.८
माध्यमिक (कक्षा ११-१२)	छात्रा	३२.४	२९.४	३६.१	३१.४	३१.७	२९.०	३२.२	३१.७
	छात्र	३०.०	२७.५	३२.०	३२.५	३१.८	३२.४	३३.३	३१.३
	जम्मा	३१.२	२८.४	३४.०	३१.९	३१.७	३०.७	३२.७	३१.५
आधारभूत (कक्षा ९-१२)	छात्रा	५४.६	४४.६	५६.८	५२.६	५०.४	४९.०	५१.८	५१.४
	छात्र	५२.३	४७.०	५३.२	५२.९	४९.४	४९.७	५२.१	५०.९
	जम्मा	५३.५	४५.८	५५.०	५२.७	४९.९	४९.४	५१.९	५१.२

स्रोतः शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्र, २०७७

माध्यमिक शिक्षा परीक्षा (SEE)

१२.२३ शैक्षिक वर्ष २०७६ को माध्यमिक शिक्षा परीक्षा (SEE) कोभिड-१९ को कारण राष्ट्रिय परीक्षा बोर्डले तोकेको मितिमा सञ्चालन हुन नसकेको हुँदा शिक्षा ऐन बमोजिम आदेश जारी गरी उक्त परीक्षा विद्यालयबाट नै सञ्चालन गर्ने व्यवस्था गरिएको थियो। परीक्षामा २ लाख ४३ हजार ७ सय ३३ छात्रा र २ लाख ३९ हजार २ सय ३१ छात्र गरी कुल ४ लाख ८२ हजार ९ सय ८३ जना विद्यार्थीहरु सहभागि भएका थिए।

तालिका १२(ढ): माध्यमिक शिक्षा परीक्षा (SEE) उत्तीर्ण विवरण (शैक्षिक वर्ष २०७६)

प्रदेश	१	२	बाग्मती	गण्डकी	लुम्बिनी	कर्णाली	सुदूर पश्चिम	जम्मा
ग्रेड समूह								
NA	२२५३	४०२३	१२७९	९६२	२६९९	२८०२	४१०८	१८१२६
०.८० देखि १.१९ सम्म	४	०	२	१	२	०	३	१२
१.२० देखि १.५९ सम्म	१७८	४६	२२	९	१३५	९	१४०	५३९
१.६० देखि १.९९ सम्म	४७७४	१००२	१७१७	११६३	३४८४	११८९	३७५२	१७०८१
२.०० देखि २.३९ सम्म	१६७६९	९१४०	१०९९५	६७६३	१६०८७	६६३७	१३०१३	७९४०४
२.४० देखि २.७९ सम्म	१९८८३	१८६५१	१९१४३	११११२०	२११३६	१२२९८	१५२६८	११७४९९
२.८० देखि ३.१९ सम्म	१५४८६	१६८६०	१९५८३	१००७७	१५५५७	७६९४	९७४६	९५००३
३.२० देखि ३.५९ सम्म	१२७२५	१२६२२	२१९९२	८८०५	११९६७	३६०४	५४३५	७७१५०
३.६० देखि ४.०० सम्म	११९८२	११८२५	२९०४२	८५७४	१०६९९	२४९०	३५५७	७८१६९
जम्मा	८४०५४	७४१६९	१०३७७५	४७४७४	८१७६६	३६७२३	५५०२२	४८२९८३

स्रोतः परीक्षा नियन्त्रण कार्यालय (कक्षा १०)

१२.२४ शैक्षिक वर्ष २०७७ मा कक्षा १२ को परीक्षामा कुल ३ लाख १० हजार ३ सय १६ छात्र-छात्रा सहभागि भएकोमा छात्र संख्या १ लाख ४८ हजार ४ सय र छात्रा संख्या १ लाख ६१ हजार ९ सय १६ रहेका छन्। यस वर्षदेखि कक्षा ११ को परीक्षा विद्यालयबाट नै सञ्चालन भएको छ।

तालिका १२(ण): माध्यमिक शिक्षा उत्तीर्ण परीक्षा (कक्षा १२), २०७७

औषत स्तरीय अङ्क (GPA)	जम्मा
० देखि ०.८० सम्म	१८८३९
०.८१ देखि १.२० सम्म	४
१.२१ देखि १.६० सम्म	३३३
१.६१ देखि २.०० सम्म	७१६४
२.०१ देखि २.४० सम्म	५२४२७
२.४१ देखि २.८० सम्म	१०९३१२
२.८१ देखि ३.२० सम्म	७६८४१
३.२१ देखि ३.६० सम्म	३८४८०
३.६१ देखि ४.०० सम्म	६९१९
जम्मा	३१०३१६

स्रोतः परीक्षा नियन्त्रण कार्यालय कक्षा (११/१२)

उच्च शिक्षा

१२.२५ चिकित्सा शिक्षा अध्यापन गर्ने विश्वविध्यालय,प्रतिष्ठान र शिक्षण संस्थाको गुणस्तर मूल्याङ्कन गर्न चिकित्सा शिक्षा अध्यापन गर्ने विश्वविध्यालय, प्रतिष्ठान र शिक्षण संस्थाको गुणस्तर मूल्याङ्कन कार्यविधि, २०७७ तथा Stsndard Format for Institutional Inspection Report तयार भई कार्यान्वयनमा आएको छ। चिकित्सा शिक्षाको स्नातकोत्तर तहको एकीकृत प्रवेश परीक्षा भएको छ।

१२.२६ आर्थिक वर्ष २०७६/०७७ सम्म मुलुकभित्र सञ्चालनमा रहेका विभिन्न विश्वविध्यालय र अन्तर्गतका क्याम्पसमा अध्ययन गरिरहेका विद्यार्थी संख्या आर्थिक वर्ष २०७५/७६ को ५ लाख ३८ हजार तुलनामा १.५ प्रतिशतले बढेर ५ लाख ४६ हजार पुगेको छ।

१२.२७ मुलुक भित्र सञ्चालनमा रहेका विभिन्न विश्वविद्यालय र अन्तर्गतका क्याम्पसमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरु मध्ये त्रिभुवन विश्वविद्यालयमा ४ लाख १५ हजार ७ सय ७७, काठमाडौं विश्वविद्यालयमा १८ हजार ८ सय ६०, पूर्वाञ्चल विश्वविद्यालयमा ४९ हजार २ सय ६० र पोखरा विश्वविद्यालयमा ३२ हजार ५ सय ८४ रहेका छन्। त्यसैगरी, मध्यपश्चिमाञ्चल विश्वविद्यालयमा ९ हजार ७ सय ३५, नेपाल संस्कृत विश्वविध्यालयमा २ हजार ६ सय ४१,सुदूर पश्चिमाञ्चल विश्वविध्यालयमा ८ हजार ९ सय १२, कृषि तथा वन विज्ञान विश्वविध्यालयमा ३ हजार ३ सय २३, खुल्ला विश्वविध्यालयमा १ हजार ६ सय ५९, राजर्सी जनक विश्वविद्यालयमा १७४ र लुम्बिनी बौद्ध विश्वविध्यालयमा ५२६ विद्यार्थी अध्ययनरत छन। यसैगरी ६ स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठानमा २ हजार ८ सय २८ जना विद्यार्थी अध्ययनरत रहेका छन्।

१२.२८ कुल विद्यार्थी मध्ये त्रिभुवन विश्वविद्यालय र अन्य विश्वविद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीको संख्या क्रमशः ७६ प्रतिशत र २४ प्रतिशत रहेको छ।

१२.२९ विश्वविद्यालय अनुदान आयोगबाट हालसम्म ६० उच्च शैक्षिक संस्थालाई गुणस्तर सुनिश्चितता तथा प्रत्यायन (Accreditation) प्रमाणपत्र प्रदान गरिएको छ । हालसम्म गुणस्तर सुनिश्चितता तथा प्रत्यायन प्रक्रियामा देशभरका १२२ उच्च शैक्षीक संस्थाहरुको स्वअध्ययन प्रतिवेदन स्वीकृत भएको छ। आशय पत्र बुझाएका ३७८ संस्थाहरुको प्रमाणीकरण गर्ने कार्य भइरहेको छ।

प्रारम्भिक बालविकास शिक्षा

१२.३० शैक्षिक वर्ष २०७७ मा ३० हजार २ सय २ सामुदायिक र ६ हजार ५ सय १० संस्थागत गरी जम्मा ३६ हजार ७ सय १२ बालविकास केन्द्र तथा पूर्वप्राथमिक कक्षाहरु सञ्चालनमा रहेका छन्।

१२.३१ सरकारी एवम् निजीस्तरबाट गरिएका प्रयासको फलस्वरुप प्रारम्भिक बालविकासको कुल भर्नादर ८७.६ प्रतिशत पुगेको छ । शैक्षिक वर्ष २०७६ मा कक्षा १ मा भर्ना भएका बालबालिका मध्ये बालविकास केन्द्रको अनुभव लिएका बालबालिकाको संख्या ६८.६ प्रतिशत रहेकोमा शैक्षिक वर्ष २०७७ मा यस्तो संख्या ७०.२ प्रतिशत पुगेको छ।

१२.३२ बालविकास केन्द्रको सञ्चालनमा लागत सहभागिता सम्बन्धी राष्ट्रिय प्रारुप २०७७ को मस्यौदा तयार भएको छ।

चार्ट १२(ङ): कक्षा १ मा नयाँ भर्ना भएका बालबालिका मध्ये बालविकास केन्द्रको अनुभव लिई आएका बालबालिकाको विवरण (प्रतिशतमा)

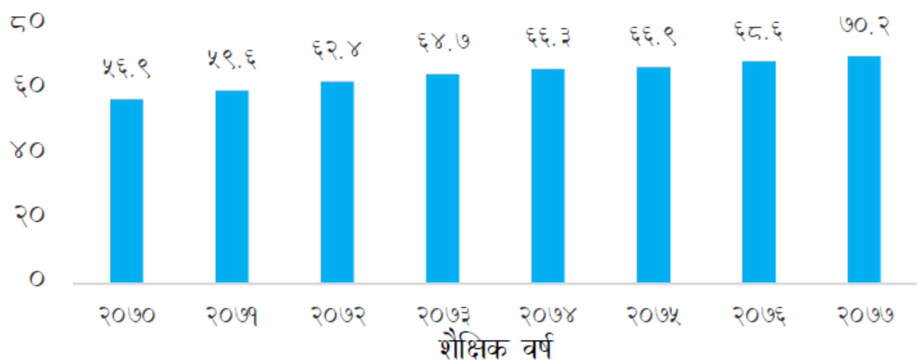

स्रोतः शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय, २०७७।

विद्यालय क्षेत्र विकास कार्यक्रम

१२.३३ विद्यालय क्षेत्र विकास कार्यक्रमबाट २,५२० नयाँ कक्षाकोठा निर्माण, १,५५८ शौचालय निर्माण र ३०३ वटा नमूना विद्यालय विकासका लागि भौतिक पूर्वाधार विकास कार्यक्रम तथा शिक्षण सहयोग अनुदान समेतका कार्यक्रमबाट ५६ हजार ५ सय २१ जनाका लागि रोजगारी सिर्जना भएको छ।

राष्ट्रपति शैक्षिक सुधार कार्यक्रम

१२.३४ राष्ट्रपति शैक्षिक सुधार कार्यक्रम अन्तर्गत आर्थिक वर्ष २०७७।७८ मा ६,०३६ विद्यालयहरुमा कक्षाकोठा निर्माण, शौचालय निर्माण, सूचना प्रविधि एवम् शैक्षिक सामग्री व्यवस्थापन, विशेष विद्यालय सुविधा बिस्तार, डाटा केन्द्र स्थापना लगायतका परियोजना सञ्चालन गर्ने कार्य जारी रहेको छ।

छात्रवृत्ति कार्यक्रम

१२.३५ आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा ३२ लाख ८८ हजार ९ सय २४ विद्यार्थीहरुलाई विपन्न परिवार लक्षित छात्रवृत्ति (Pro-poor Target Schoolarship) प्रदान गरिएकोमा आर्थिक वर्ष २०७७।७८ मा विद्यालयमा अध्ययन गर्ने शहिदका छोराछोरी, द्वन्दपीडित बालबालिका, दलित, अति सीमान्तकृत तथा लोपोन्मुख जनजातिका सन्ततीलाई छात्रवृत्ति, आधारभूत तहमा अध्ययनरत छात्रा तथा आधरभूत र माध्यमिक तहका दलित लगायतका २६ लाख ४ हजार २ सय ६२ विद्यार्थीहरुलाई विपन्न परिवार लक्षित छात्रवृत्ति प्रदान गरिएको छ।

१२.३६ माध्यमिक तहमा विपन्न लक्षित छात्रवृत्ति वितरणलाई निरन्तरता दिई कक्षा ११ र १२ मा विज्ञान विषय पढ्न थप प्रोत्साहन हुने गरी छात्रवृत्तिको व्यवस्था गरिएको छ । छात्रवृत्ति वितरणबाट विद्यार्थीको व्यवस्था गरिएको छ । छात्रवृत्ति वितरणबाट विद्यार्थीको समतामूलक पहुँच विस्तार, टिकाउदरमा सुधार र उनीहरुलाई गुणस्तरयुक्त सिकाइको अवसर उपलब्ध भई अनिवार्य तथा निःशुल्क शिक्षाको अवसर उपलब्ध गराउने सरकारको लक्ष्य प्राप्तिमा योगदान पुगेको छ।

अपाङ्गता (फरक क्षमता) भएका बालबालिकाका लागि समावेशी शिक्षा

१२.३७ शैक्षिक वर्ष २०७७ मा अपाङ्गता भएका बालबालिकालाई शिक्षामा पहुँच अभिवृद्धि गर्न ३३ वटा विशेष विद्यालय, २३ एकीकृत विद्यालय, ३८० स्रोत कक्षाको व्यवस्था र दृष्टिसम्बन्धी अपाङ्गता भएका व्यक्तिका लागि नि:शुल्क रुपमा ब्रेल पाठ्यपुस्तक उपलब्ध गराउने र साङ्केतिक भाषा एवम् अन्य

सिकाइ सामग्री विकास र वितरण गर्ने कार्यक्रम सञ्चालन भएका छन् । टेलिभिजनबाट प्रसारण हुने पाठ्य सामग्रीलाई बहिरा तथा सुस्तश्रवण शक्ति भएका विद्यार्थीलाई उपयोगी हुने गरी साङ्केतिक भाषामा समेत प्रशारण योग्य बनाउन ६० पाठ्य सामाग्री परीक्षणमा लगिएको छ ।

१२.३८ शैक्षिक वर्ष २०७७ मा आधारभूत तह तथा माध्यमिक तहतर्फ आवासीय एवम् गैह्रआवासिय छात्रवृत्ति मार्फत ५२ हजार ६ सय ३ अपाङ्गता भएका विद्यार्थी अध्ययनरत विद्यालयलाई अनुदान (दृष्टिविहीन विद्यालय, बहिरा कक्षा सञ्चालित विद्यालय) कार्यक्रम अन्तर्गत १२ विद्यालय सञ्चालनमा छन् ।

पाठ्यक्रम, पाठ्यपुस्तक र सिकाइ सामग्री

१२.३९ स्थानिय पाठ्यक्रम निर्माणका लागि स्थानीय तहलाई सहजीकरण गर्न पाठ्यक्रम विकास केन्द्रमा सहायता कक्ष स्थापना र सञ्चालन गरिएको छ ।

१२.४० कक्षा १ देखि १० सम्मको पाठ्यवस्तु समायोजन ढाँचा र प्रारम्भिक बालविकास तथा शिक्षाको पाठ्यक्रम स्वीकृत भएको छ । संस्कृततर्फ कक्षा २,३ र ६ को पाठ्यपुस्तक लेखन कार्य सम्पन्न भएको छ । कक्षा ११ का अनिवार्य ३ विषय नेपाली, अंग्रेजी, गणित/सामाजिक तथा जीवनउपयोगी शिक्षाका पाठ्यसामग्री तयार गरी वेबसाइटमा प्रकाशन गरिएको छ ।

१२.४१ पाठ्यक्रममा आधारित ३४० श्रव्य पाठ्यसामग्री उत्पादन भएकोमा १५० पाठ रेडियोबाट प्रशारण भएको छ । पाठ्यक्रममा आधारित ८७८ श्रव्यदृश्य पाठ उत्पादन भई टेलिभिजन मार्फत प्रशारण गरिएको छ । अन्य ६५ शैक्षिक कार्यक्रम उत्पादन र प्रशारण भएको छ ।

प्राविधिक तथा व्यवसायिक शिक्षा

१२.४२ प्राविधिक शिक्षाको संस्थागत पहुँच नपुगेका थप ५० स्थानीय तहमा प्राविधिक शिक्षाको पठनपाठनका लागि अनुमति प्रदान गरिएको छ । २०७७ फागुनसम्म ६३५ स्थानिय तहमा प्राविधिक शिक्षा कार्यक्रमको संस्थागत पहुँच पुगेको छ ।

१२.४३ छोटो अवधिको सीपमूलक तालीम सञ्चालन कार्यविधि, २०७७ स्वीकृत भई प्रदेश तहबाट कुल २१ हजार प्रशिक्षार्थीलाई तालिम प्रदान गरिएको छ । त्यसैगरी ८४८ प्रशिक्षकलाई क्षमता अभिवृद्धि तालिम उपलब्ध गराइएको छ ।

१२.४४ वैदेशिक रोजगारीबाट फर्किएका तथा स्वदेशमै रहेका १४ हजार ५ सय बेरोजगार युवाहरुको सीप परीक्षण गरिएको छ ।

१२.४५ निजी प्राविधिक तथा व्यवसायिक शिक्षण संस्थाहरुको नविकरण अनलाईन प्रणालीबाट गर्न शुरुवात गरिएको छ ।

नमूना विद्यालय

१२.४६ आर्थिक वर्ष २०७६।७७ मा थप १०० गरी २०७७ असार मसान्तसम्म ४२२ सामुदायिक विद्यालयलाई नमूना विकासका लागि छनौट गरिएको छ । यसबाट सामुदायिक विद्यालयको गुणस्तर अभिवृद्धि भई सार्वजनिक शिक्षाप्रति सर्वसाधारणको विश्वास बढ्ने अपेक्षा गरिएको छ ।

साक्षरता तथा निरन्तर शिक्षा

१२.४७ आर्थिक वर्ष २०७६।७७ सम्म ५३ जिल्ला साक्षर घोषणा भएका छन् । दुई वर्ष भित्र सबै जिल्ला साक्षर घोषणा गर्ने गरी चालु आर्थिक वर्षको अन्त्यसम्ममा अछाम, मुगु, जुम्ला, कालिकोट, कैलाली, डोटी,

बाँके, काठमाडौं, कपिलवस्तु र महोत्तरी गरी १० र आगामी आर्थिक वर्षमा बझाङ,बाजुरा, कञ्चनपुर र महोत्तरी गरी थप ४ जिल्ला साक्षर घोषणा गर्ने गरी कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको छ।

विद्यालय दिवा खाजा कार्यक्रम

१२.४८ आर्थिक वर्ष २०७७।७८ देखि सबै जिल्लामा पूर्व प्राथमिक कक्षादेखि कक्षा ५ सम्म अध्ययन गर्ने सबै विद्यार्थीका लागि दिवा खाजाको व्यवस्था गरिएको छ । यस कार्यक्रमबाट देशभरका २९ लाख ९ हजार ५ सय ३७ विद्यार्थी प्रत्यक्षरुपमा लाभान्वित भएका छन्। यसबाट विद्यार्थीको नियमितता दरमा वृद्धि भई सिकाइ उपलब्धिमा सुधार हुने अपेक्षा गरिएको छ।

१२.४९ चालु आर्थिक वर्षमा विश्व खाद्य कार्यक्रमको सहयोगमा जाजरकोट, दैलेख, डोटी,अछाम, बाजुरा, बझाङ र दार्चुला गरी ७ जिल्लामा १ लाख ५६ हजार ४ सय १० विद्यार्थीका लागि दिवा खाजा कार्यक्रम सञ्चालनमा रहेको छ। दिवा खाजा कार्यक्रमको मापदण्ड तथा मार्गदर्शन तर्जुमा भई कार्यान्वयनमा रहेको छ।

१२. धनगढीमा सञ्चालित विद्यालय

❑ सामुदायिक विद्यालय

सि.	विद्यालयको				सञ्चालित	
नं.	कोड	नाम	वडा	टोल	तह	कक्षा
१	७१०१०००१६	सरस्वती आवि	१	शान्तिनगर	आधारभूत	८
२	७१०१०००६४	राष्ट्रिय मदरसा मुश्लिम आवि	१	पशुपति	आधारभूत	३
३	७१०१०००७०	त्रिनगर मावि	१	त्रिनगर	माध्यमिक	१२
४	७१०१०००७५	मदरसा नुरन नावि आवि	१	पशुपति	आधारभूत	२
५	७१०१०००९०	पार्वती आवि	२	पुरानो एअरपोर्ट	आधारभूत	५
६	७१०१००००१	शारदा मावि	२	बैयाबेहडी	माध्यमिक	१२
७	७१०१०००१३	शैलेश्वरी आवि	२	सरस्वतीनगर	आधारभूत	५
८	७१०१०००४२	नवदुर्गा मावि	२	मोहना	माध्यमिक	१०
९	७१०१०००८७	मदरसा गौसिया गरिब नवाज आवि	२	सब्जीमण्डी	आधारभूत	५
१०	७१०१००००३	त्रिभुवन मावि	३	बोराडाँडी	माध्यमिक	१२
११	७१०१०००१५	जनता आवि	३	चटकपुर	आधारभूत	८
१२	७१०१०००८९	शिव पार्वती आवि	३	बडहरा	आधारभूत	५
१३	७१०१००००७	राष्ट्रिय तुलसीराम मावि	४	उत्तरबेहडी	माध्यमिक	१०
१४	७१०१०००१४	राष्ट्रिय आवि	५	तारानगर	आधारभूत	८
१५	७१०१०००६०	पञ्चोदय मावि	५	हसनपुर	माध्यमिक	१२
१६	७१०१०००५२	बासुदेवी मावि	६	रघुनगर	माध्यमिक	१२
१७	७१०१०००६२	भैरब बाबा आवि	६	मटियारी	आधारभूत	८

सि. नं.	विद्यालयको				सञ्चालित	
	कोड	नाम	वडा	टोल	तह	कक्षा
१८	७१०१०००५	शिव आवि	७	देवरिया	आधारभूत	८
१९	७१०१०००११	राष्ट्रिय मावि	७	बेली	माध्यमिक	१२
२०	७१०१०००१७	सरस्वती मावि	७	मनेहरा	माध्यमिक	१०
२१	७१०१०००६१	जन जागृति आवि	७	पटेला	आधारभूत	५
२२	७१०१०००८६	नवज्योति आवि	७	तिल्कीचौक	आधारभूत	५
२३	७१०१०००५६	धनगढी नमुना प्राविधिक मावि	८	धनगढीगाउँ	माध्यमिक	१२
२४	७१०१००००४	सरस्वती आवि	९	बंगराकटान	आधारभूत	५
२५	७१०१०००२३	भवानी मावि	९	गौरीपुर	माध्यमिक	१०
२६	७१०१००००२	विपि आवि	१०	घुईयांघाट	आधारभूत	५
२७	७१०१०००४३	जनकल्याण मावि	१०	जुगेडा	माध्यमिक	१२
२८	७१००३०००१	बेला आवि	११	बेला	आधारभूत	५
२९	७१००३०००४	ठेकराज मावि	११	घोडसुवा	माध्यमिक	१२
३०	७१००३०००८	जोकैया आवि	११	जोकैया	आधारभूत	३
३१	७१००३०००९	दक्षिणकाली बहिरा आवि	११	बेलादेवीपुर	आधारभूत	५
३२	७१०१००००६	दुर्गा आवि	१२	दुर्गावस्ती	आधारभूत	८
३३	७१०१००००९	नवदुर्गाआवि	१२	जनकवस्ती	आधारभूत	८
३४	७१०१०००१२	सिद्धनाथ मावि	१२	जुगेडा	माध्यमिक	१०
३५	७१०१०००३४	शारदा मावि	१२	सि गाउँ	माध्यमिक	१०
३६	७१०१०००६९	मुक्तिनाथ आवि	१२	मनेहरा	आधारभूत	५
३७	७१०१०००७८	गुम्बा छोइलिङ आवि	१२	दुर्गावस्ती	आधारभूत	५
३८	७१०१०००८८	बेहडा बाबा आवि	१२	डि गाउँ	आधारभूत	५
३९	७१०१०००३५	जनता राष्ट्रिय मावि	१३	कैलालीगाउँ	माध्यमिक	१२
४०	७१०१०००९९	निङ्गलाशैनी गुरुकुल संस्कृत विद्यापीठ	१३	कैलालीगाउँ	आधारभूत	६
४१	७१०१४०००२	जनता राष्ट्रिय मावि	१३	राजपुर	माध्यमिक	१०
४२	७१०१४०००४	भगवती आवि	१३	राजपुर	आधारभूत	५
४३	७१०१४००१४	नवज्योति आवि	१३	श्रीलंका	आधारभूत	८
४४	७१०३३०००१	शिव शङ्कर आवि	१४	फुलबारी	आधारभूत	८
४५	७१०३३०००३	सर्वोदय मावि	१४	सि गाउँ	माध्यमिक	१०
४६	७१०३३०००७	सिद्धार्थ आवि	१४	एच गाउँ	आधारभूत	८
४७	७१०३३००११	पञ्चोदय मावि	१४	बि गाउँ	माध्यमिक	१०
४८	७१०३३००१२	जन जागृति मावि	१४	डि गाउँ	माध्यमिक	१२
४९	७१०३३००२२	बाल आवि	१४	खुटिया	आधारभूत	५
५०	७१०४४०००३	राष्ट्रिय आवि	१५	उर्मी	आधारभूत	८

सि. नं.	विद्यालयको				सञ्चालित	
	कोड	नाम	वडा	टोल	तह	कक्षा
५१	७१०४४०००४	जन जागृति आवि	१५	कनरी	आधारभूत	८
५२	७१०४४०००६	शिव गंगा आवि	१५	उर्मा	आधारभूत	८
५३	७१०४४००११	समैजी आवि	१५	शान्तिकटान	आधारभूत	५
५४	७१०४४०००५	दिपेन्द्र चारपाते	१६	भादा	माध्यमिक	१०
५५	७१०४४०००७	जन कल्याण आवि	१६	जलघुस्रा	आधारभूत	५
५६	७१०४४०००८	शिव मावि	१६	रामपुर	माध्यमिक	१०
५७	७१०४४०००९	बेहाडा बाबा मावि	१६	घँसिटा	माध्यमिक	१२
५८	७१०४४००१२	जन ज्योति आवि	१६	घुरही	आधारभूत	५
५९	७१०४४०००१	भानु मावि	१७	पथरी	माध्यमिक	१०
६०	७१०४४०००२	सज्जन आवि	१७	दमौलिया	आधारभूत	८
६१	७१०४४००१०	कालिका आवि	१७	धुर्जन्ना	आधारभूत	५
६२	७१०४४००१३	न्यू कालिका आवि	१७	धुर्जन्ना	आधारभूत	५
६३	७१०३३०००५	इन्द्रोदय आवि	१८	इ गाउँ	आधारभूत	८
६४	७१०३३०००६	खप्तडी आवि	१८	एफ गाउँ	आधारभूत	८
६५	७१०३३०००९	नेपाल भू पू सैनिक आवि	१८	फुलबारी	आधारभूत	४
६६	७१०३३००१४	चन्द्रोदय मावि	१८	फुलबारी	माध्यमिक	१२
६७	७१०३३००१६	नर्मदेश्वर आवि	१८	ए गाउँ	आधारभूत	२
६८	७१०३३०००२	फुलबारी आवि	१९	फुलबारी	आधारभूत	८
६९	७१०३३०००४	जन प्रिय आवि	१९	आइ गाउँ	आधारभूत	८
७०	७१०३३००१०	शंकर सरस्वती अन्नपूर्ण आवि	१९	जे गाउँ	आधारभूत	८
७१	७१०३३००१३	फुलबारी मावि	१९	फुलबारी	माध्यमिक	१२
७२	७१०३३००१५	बाल सिर्जना आवि	१९	खेदावस्ती	आधारभूत	५
७३	७१०३३००२१	जन सहयोग आवि	१९	बहुलिया	आधारभूत	४

❑ समुदायमा आधारित बालविकास केन्द्र

SN	Code	Name of BBK	Ward	Tole	Teacher	Girls	Boys	Total
1	710100142	Chandramukhi BBK	13	Kailali Gaon	Manxoti Rana	15	14	29
2	710100143	Gramin Dalit BBK	1		Radhika Bhattarai	9	6	15
3	710100146	Durga BBK	1	Katan	Laxmi Malla	6	16	22
4	710100148	Sadabriksha BBK	10	Ghuiyaghat	Bitto Rana	11	9	20
5	710100149	Setogurans BBK	5	Taranagar	Prema Chaudhary	7	12	19
6	710100150	Shree Krishna BBK	6	Matiyari	Suman Sharma	8	4	12
7	710100154	Daxinkali BBK	1		Mina Lamichane	2	8	10
8	710100155	Rastriya BBK	4	Bhagawati Tole	Janaki Bhatta	7	9	16
9	710100159	Khushi BBK	6	Jai	Gita B K	7	9	16
10	710100160	Nawa Kshitiz BBk	11	Bela	Jhuma Ojha	11	15	26

SN	Code	Name of BBK	Ward	Tole	Teacher	Girls	Boys	Total
11	710100163	Nainadevi BBk	1		Bhanu Maya Kschetri	9	10	19
12	710100164	Shantisamaj Bbk	1	Basantole	Sabitri Bam	22	23	45
13			1	Basantole	Pooja OD BC			
14	710440020	Shiva BBK	14	Damauliya	Dammari Malla	13	9	22
15	710100153	Krishan No. 2 BB	6	Matiyari	Hari Maya Pant	10	7	17
					Total	**137**	**151**	**288**

१३. विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थी

नेपालमा शैक्षिक सूचना व्यवस्थापनको कार्य वि.सं. २००७ सालमा शिक्षा मन्त्रालय स्थापना भएसँगै भएको हो। शैक्षिक तथ्याङ्कहरुलाई व्यवस्थित गर्न सर्वप्रथम सन् १९६२ (आ.व.२०१९।२०) मा शिक्षा मन्त्रालय अन्तर्गत योजना, तथ्याङ्क तथा अनुसन्धान महाशाखाको स्थापना भएको थियो। त्यही महाशाखा मार्फत शैक्षिक सूचना तथा तथ्याङ्क सम्बन्धी सम्पूर्ण कामहरु हुँदै आएका थिए, जुन कार्यले सन् १९९८ सम्म निरन्तरता पायो। वार्षिक शैक्षिक तथ्याङ्क विवरण निकाल्ने कार्यको थालनी भने सर्वप्रथम सन् १९६४ बाट भएको पाइन्छ।

वि.सं. २०५६ जेठ ९ गते शिक्षा विभागको स्थापना भएसंगै शैक्षिक तथ्याङ्क हेर्न शैक्षिक सूचना व्यवस्थापन शाखाको स्थापना गरियो। त्यही शाखाबाट शैक्षिक सूचना तथा तथ्याङ्क सम्बन्धी कार्यहरु गर्न थालियो। यसै क्रममा सन् २००४ मा सबैका लागि शिक्षा कार्यक्रम लागु भएसँगै वि.सं. २०६१ साल देखि शिक्षा विभागले फल्यास रिपोर्टिङ सिस्टम (FLASH Reporting System) बाट शैक्षिक तथ्याङ्कहरु संकलन गर्ने कार्यको थालनी गऱ्यो। सुरुमा फल्यास रिपोर्टिङ गर्दा फल्यास १ र फल्यास २ फारामहरुको व्यवस्था गरिएको थियो। फल्यास १ फाराम हरेक बर्ष जेठ ७ गते Input Indicator र हरेक वर्ष चैत्र २३ गते फल्यास २ मा Output Indicator भरेर विद्यालयहरुले स्रोतकेन्द्र मार्फत जिल्ला शिक्षा कार्यालयमा बुझाउने र कार्यालयले FLASH Software मा तथ्याङ्क इन्ट्री गरेर शिक्षा विभागका पठाउने, विभागले देशभरको तथ्याङ्क प्रकाशन गर्ने व्यवस्था थियो।

शै.स. २०७२ देखि साविकको कागजी फाराममा विद्यालयले भरेर जिल्ला शिक्षा कार्यालयले इन्ट्री गर्ने फल्यास सिस्टममा सुधार गरी Excel Based IEMIS मा रुपान्तरण गरेर विद्यालयमै तथ्याङ्क इन्ट्री गर्ने व्यवस्था कार्यान्वयनमा ल्याइयो। त्यसमा पनि सुधार गरेर हाल विद्यालयबाटै iemis.doe.gov.np मा रहेको आफ्नो वेभपेजमा अपलोड गर्ने व्यवस्था मिलाईएको छ।

यहाँ प्रस्तुत गरिएका विद्यार्थीसंग सम्बन्धित तथ्याङ्कहरु विद्यालयस्वम्बाट भरी वेभपेजमा अपलोड गरेका हुन्। ती तथ्याङ्कहरुलाई उप-महानगरपालिकाको आफ्नो वेभपेजबाट मिति २०७८ जेठ २६ गते विहान ९:००-१०:०० बजेको नेपाली समय अनुसार डाउनलोड गरिएका हुन्। यस भन्दा पछि विद्यालयले पुन: अपलोड गरेको तथ्याङ्कसंग यी तथ्याङ्कहरु नमिल्न पनि सक्छन्।

❑ शैक्षिक सत्र २०७७ मा अध्ययनरत जम्मा विद्यार्थी – आधारभूत तह (कक्षा १-५)

	School		Grade 1			Grade 2			Grade 3			Grade 4			Grade 5		
SN	Code	Name	G	B	T	G	B	T	G	B	T	G	B	T	G	B	T
1	710100016	Sarswati AaV	19	24	43	21	21	42	25	14	39	22	16	38	35	20	55
2	710100064	Rastriya Madarsa Muslim AaV	13	19	32	8	7	15	9	6	15	0	0	0	0	0	0
3	710100070	Trinagar MaV	19	21	40	20	22	42	19	24	43	25	29	54	23	22	45
4	710100075	Madrasha Narun Naby AaV	6	12	18	9	11	20	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	710100090	Parbati AaV	11	12	23	9	12	21	15	13	28	15	8	23	7	8	15
6	710100001	Sharada MaV	11	11	22	24	20	44	20	17	37	17	28	45	45	38	83
7	710100013	Shaileshwori AaV	5	8	13	10	4	14	3	4	7	5	7	12	11	5	16
8	710100042	Navadurga MaV	19	32	51	16	19	35	23	23	46	23	18	41	30	41	71
9	710100087	Madarsa Gausiya Garib Nawaj	14	12	26	14	16	30	6	7	13	6	5	11	4	4	8
10	710100003	Tribhuwan MaV	54	54	108	20	31	51	44	30	74	36	22	58	27	29	56
11	710100015	Janata AaV	21	15	36	12	13	25	12	15	27	21	12	33	24	25	49
12	710100089	Shiv Parwati AaV	19	13	32	14	9	23	9	4	13	6	5	11	8	3	11
13	710100007	Rastriya Tulasiram MaV	8	6	14	5	7	12	5	6	11	11	9	20	12	8	20
14	710100014	Rastriya AaV	4	2	6	6	5	11	9	5	14	9	4	13	7	10	17
15	710100060	Panchodaya MaV	13	6	19	15	13	28	24	19	43	25	25	50	43	34	77
16	710100052	Basudevi MaV	13	8	21	13	13	26	21	9	30	19	13	32	20	27	47
17	710100062	Bhairav Baba AaV	11	2	13	9	7	16	8	4	12	14	10	24	11	6	17
18	710100005	Shiva AaV	13	14	27	11	6	17	15	8	23	9	5	14	11	11	22
19	710100011	Rastriya MaV	29	18	47	3	12	15	10	9	19	8	9	17	13	15	28
20	710100017	Saraswati MaV	25	26	51	15	25	40	16	25	41	32	32	64	41	26	67
21	710100061	Jana Jagriti AaV	9	7	16	3	2	5	4	0	4	4	6	10	3	6	9
22	710100086	Navajyoti AaV	4	4	8	3	6	9	4	2	6	6	0	6	8	1	9
23	710100056	Dhangadhi Model Technical MaV	31	20	51	14	18	32	33	10	43	17	21	38	18	32	50
24	710100004	Saraswati AaV	14	5	19	11	6	17	17	5	22	10	8	18	12	10	22
25	710100023	Bhawani MaV	27	9	36	15	25	40	19	17	36	23	11	34	22	18	40
26	710100002	B P Smirti AaV	9	12	21	8	11	19	12	11	23	14	8	22	11	12	23
27	710100043	Jana Kalyan MaV	8	1	9	8	3	11	14	5	19	13	12	25	12	10	22
28	710030001	Bela AaV	7	5	12	5	1	6	4	2	6	7	1	8	7	6	13
29	710030004	Thekraj MaV	13	7	20	10	5	15	13	15	28	24	26	50	24	29	53
30	710030008	Jokaiya AaV	6	4	10	3	2	5	2	9	11	0	0	0	0	0	0
31	710030009	Dakshinakali AaV	5	4	9	10	5	15	9	6	15	4	6	10	6	7	13
32	710100006	Durga AaV	12	11	23	8	5	13	6	6	12	9	4	13	11	4	15
33	710100009	Nava Durga AaV	22	19	41	16	13	29	21	8	29	29	13	42	23	12	35

SN	School		Grade 1			Grade 2			Grade 3			Grade 4			Grade 5		
	Code	Name	G	B	T	G	B	T	G	B	T	G	B	T	G	B	T
34	710100012	Siddhanath MaV	40	28	68	17	22	39	20	21	41	21	18	39	26	23	49
35	710100034	Sharada MaV	16	13	29	14	7	21	14	10	24	13	15	28	27	7	34
36	710100069	Muktinath AaV	11	4	15	8	10	18	11	9	20	8	10	18	18	8	26
37	710100078	Gumba Chhoyalinga AaV	3	3	6	2	2	4	3	1	4	0	0	0	1	0	1
38	710100088	Behada Baba AaV	2	3	5	5	1	6	1	4	5	1	4	5	4	4	8
39	710100035	Janata Rastriya MaV	17	15	32	8	4	12	11	6	17	9	14	23	16	11	27
40	710100099	Ningalasaini Gurukul Sanskrit Vidyapith	0	3	3	0	7	7	0	8	8	0	3	3	0	3	3
41	710140002	Janata Rastrya MaV	12	11	23	7	8	15	6	4	10	4	6	10	7	10	17
42	710140004	Bhagawati Rastrya AaV	3	4	7	2	4	6	4	6	10	7	1	8	1	6	7
43	710140014	Nawa Jyoti AaV	16	22	38	12	12	24	16	19	35	29	26	55	26	24	50
44	710330001	Shiva Shankar AaV	23	5	28	11	9	20	13	18	31	11	12	23	8	11	19
45	710330003	Sarbodaya MaV	17	14	31	10	16	26	25	9	34	20	22	42	23	15	38
46	710330007	Siddhartha AaV	15	3	18	10	3	13	8	6	14	8	10	18	9	5	14
47	710330011	Panchodaya MaV	17	21	38	23	18	41	16	21	37	19	17	36	24	12	36
48	710330012	Jana Jagriti MaV	13	8	21	14	11	25	11	13	24	7	5	12	15	12	27
49	710330022	Bal AaV	10	6	16	5	6	11	4	3	7	5	8	13	4	6	10
50	710440003	Rastriya AaV	18	21	39	19	16	35	17	17	34	25	15	40	25	23	48
51	710440004	Jan Jagreety AaV	9	12	21	7	9	16	12	4	16	5	7	12	8	12	20
52	710440006	Shiva Ganga AaV	14	10	24	11	9	20	19	5	24	18	11	29	23	10	33
53	710440011	Samaiji AaV	8	15	23	6	14	20	12	14	26	15	14	29	13	14	27
54	710440005	Dipendra Charpate MaV	3	4	7	5	1	6	5	4	9	6	6	12	5	5	10
55	710440007	Jana Kalyan AaV	13	11	24	14	18	32	13	14	27	9	13	22	13	7	20
56	710440008	Shiva MaV	8	4	12	5	3	8	7	13	20	7	12	19	9	15	24
57	710440009	Behada Baba MaV	16	8	24	5	9	14	13	11	24	11	10	21	19	10	29
58	710440012	Janjyoti AaV	3	11	14	1	2	3	0	3	3	0	0	0	0	0	0
59	710440001	Bhanu MaV	11	11	22	11	10	21	7	16	23	15	15	30	22	23	45
60	710440002	Sajjan AaV	19	11	30	19	13	32	18	12	30	12	14	26	23	10	33
61	710440010	Kalika AaV	10	15	25	15	15	30	11	17	28	13	9	22	14	11	25
62	710440013	New Kalika AaV	22	20	42	27	19	46	27	23	50	24	12	36	22	14	36
63	710330005	Indrodaya AaV	17	14	31	22	11	33	6	14	20	8	19	27	18	8	26
64	710330006	Khaptadi AaV	17	12	29	11	9	20	16	10	26	11	19	30	25	16	41
65	710330009	Nepal Bhu Pu Sainik AaV	7	7	14	4	3	7	5	4	9	0	0	0	0	0	0
66	710330014	Chandrodaya MaV	1	0	1	3	7	10	3	5	8	4	3	7	8	3	11
67	710330016	Narmadeswor Adarsha Vidyapeeth	4	5	9	4	5	9	0	0	0	0	0	0	0	0	0
68	710330002	Phulbari AaV	13	16	29	14	18	32	16	15	31	12	21	33	22	22	44
69	710330004	Jana Priya AaV	22	20	42	13	19	32	10	15	25	21	17	38	11	27	38

SN	School		Grade 1			Grade 2			Grade 3			Grade 4			Grade 5		
	Code	Name	G	B	T	G	B	T	G	B	T	G	B	T	G	B	T
70	710330010	Shankar Saraswati Annapurna AaV	17	14	31	13	18	31	17	13	30	13	12	25	16	14	30
71	710330013	Phulbari MaV	10	15	25	11	5	16	8	4	12	14	8	22	19	16	35
72	710330015	Bal Srijana AaV	9	8	17	10	8	18	17	7	24	10	6	16	16	9	25
73	710330021	Jan Shahayog AaV	9	4	13	10	6	16	5	7	12	6	4	10	0	0	0
		Total	**989**	**854**	**1843**	**776**	**762**	**1538**	**878**	**743**	**1621**	**884**	**791**	**1675**	**1069**	**905**	**1974**

❑ शैक्षिक सत्र २०७७ मा अध्ययनरत जम्मा विद्यार्थी – आधारभूत तह (कक्षा ६-८)

SN	School				Class	Grade 6			Grade 7			Grade 8		
	Code	Name	Ward	Tole		G	B	T	G	B	T	G	B	T
1	710100016	Sarswati AaV	1	Shantinagar	8	28	18	**46**	28	19	**47**	29	17	**46**
3	710100070	Trinagar MaV	1	Trinagar	12	33	24	**57**	43	47	**90**	35	33	**68**
6	710100001	Sharada MaV	2	Baiyabehadi	12	30	40	**70**	61	52	**113**	68	62	**130**
8	710100042	Navadurga MaV	2	Mohana	10	34	27	**61**	30	29	**59**	48	30	**78**
10	710100003	Tribhuwan MaV	3	Boradandi	12	44	40	**84**	46	37	**83**	52	34	**86**
11	710100015	Janata AaV	3	Bishal Nagar	8	25	14	**39**	26	12	**38**	21	4	**25**
13	710100007	Rastriya Tulasiram MaV	4	Uttar Behadi	10	17	18	**35**	14	20	**34**	24	17	**41**
14	710100014	Rastriya AaV	5	Taranagar	8	9	6	**15**	11	5	**16**	5	9	**14**
15	710100060	Panchodaya MaV	5	Hasanpur	12	53	70	**123**	73	86	**159**	111	143	**254**
16	710100052	Basudevi MaV	6	Raghunagar	12	28	34	**62**	32	32	**64**	41	27	**68**
17	710100062	Bhairav Baba AaV	6	Matiyari	8	15	11	**26**	19	4	**23**	18	13	**31**
18	710100005	Shiva AaV	7	Debariya	8	14	14	**28**	11	10	**21**	15	19	**34**
19	710100011	Rastriya MaV	7	Beli	12	21	19	**40**	20	26	**46**	42	30	**72**
20	710100017	Saraswati MaV	7	Manehara	10	60	52	**112**	90	84	**174**	109	68	**177**
23	710100056	Dhangadhi Model Technical MaV	8	Dhangadhi Gaon	12	24	24	**48**	31	31	**62**	55	39	**94**
25	710100023	Bhawani MaV	9	Ghuiyaghat	10	47	22	**69**	67	51	**118**	44	39	**83**
27	710100043	Jana Kalyan MaV	10	Jugeda	12	31	29	**60**	36	20	**56**	38	23	**61**
29	710030004	Thekraj MaV	11	Ghodasuwa	12	35	31	**66**	34	46	**80**	39	47	**86**
32	710100006	Durga AaV	12	Durgabasti	8	23	14	**37**	12	21	**33**	14	12	**26**
33	710100009	Nava Durga AaV	12	Janakbasti	8	20	20	**40**	20	19	**39**	27	5	**32**
34	710100012	Siddhanath MaV	12	Jugeda	10	22	26	**48**	24	26	**50**	41	23	**64**
35	710100034	Sharada MaV	12	C Goan	10	24	31	**55**	41	39	**80**	33	24	**57**
39	710100035	Janata Rastriya MaV	13	Kailali Goan	12	18	14	**32**	9	19	**28**	30	10	**40**
40	710100099	Ningalasaini Gurukul Sanskrit Vidyapith	13	Kailali Goan	6	1	20	**21**	0	0	**0**	0	0	**0**
41	710140002	Janata Rastrya MaV	13	Rajpur	10	12	10	**22**	12	8	**20**	11	4	**15**
43	710140014	Nawa Jyoti AaV	13	Srilanka	8	23	30	**53**	23	33	**56**	28	18	**46**

SN	School				Class	Grade 6			Grade 7			Grade 8		
	Code	Name	Ward	Tole		G	B	T	G	B	T	G	B	T
44	710330001	Shiva Shankar AaV	14	Phulbari	8	19	17	**36**	18	15	**33**	18	11	**29**
45	710330003	Sarbodaya MaV	14	C Goan	10	18	14	**32**	23	17	**40**	20	14	**34**
46	710330007	Siddhartha AaV	14	H Goan	8	20	5	**25**	12	13	**25**	8	5	**13**
47	710330011	Panchodaya MaV	14	B Goan	10	20	15	**35**	28	24	**52**	23	13	**36**
48	710330012	Jana Jagriti MaV	14	D Gaon	12	17	15	**32**	16	19	**35**	29	25	**54**
50	710440003	Rastriya AaV	15	Urmi	8	25	18	**43**	26	29	**55**	18	19	**37**
51	710440004	Jan Jagreety AaV	15	Kanari	8	13	13	**26**	11	9	**20**	11	9	**20**
52	710440006	Shiva Ganga AaV	15	Urma	8	19	27	**46**	12	27	**39**	26	25	**51**
54	710440005	Dipendra Charpate MaV	16	Bhada	10	10	7	**17**	9	18	**27**	11	17	**28**
56	710440008	Shiva MaV	16	Rampur	10	17	10	**27**	12	15	**27**	24	23	**47**
57	710440009	Behada Baba MaV	16	Ghasita	12	45	33	**78**	44	29	**73**	39	25	**64**
59	710440001	Bhanu MaV	17	Pathari	10	66	47	**113**	58	50	**108**	58	49	**107**
60	710440002	Sajjan AaV	17	Damauliya	8	27	11	**38**	23	17	**40**	15	6	**21**
63	710330005	Indrodaya AaV	18	E Gaon	8	17	8	**25**	19	11	**30**	22	17	**39**
64	710330006	Khaptadi AaV	18	F Goan	8	19	14	**33**	15	17	**32**	21	19	**40**
66	710330014	Chandrodaya MaV	18	Phulbari	12	16	6	**22**	22	8	**30**	22	10	**32**
68	710330002	Phulbari AaV	19	Phulbari	8	31	41	**72**	36	24	**60**	31	20	**51**
69	710330004	Jana Priya AaV	19	I Goan	8	18	20	**38**	28	23	**51**	23	27	**50**
70	710330010	Shankar Saraswati Annapurna AaV	19	J Goan	8	16	17	**33**	24	22	**46**	10	16	**26**
71	710330013	Phulbari MaV	19	Phulbari	12	15	18	**33**	24	18	**42**	13	21	**34**
				Total		**1139**	**1014**	**2153**	**1273**	**1181**	**2454**	**1420**	**1121**	**2541**

❑ शैक्षिक सत्र २०७७ मा अध्ययनरत जम्मा विद्यार्थी – आधारभूत तह (बालविकास, कक्षा १-५, कक्षा ६-८, कक्षा १-८)

SN	School		Class	ECD			Grade 1-5			Grade 6-8			Grade 1-8		
	Code	Name		G	B	T	G	B	T	G	B	T	G	B	T
1	710100016	Sarswati AaV	8	19	29	**48**	122	95	**217**	85	54	139	207	149	356
2	710100064	Rastriya Madarsa Muslim AaV	3	0	0	**0**	30	32	**62**	0	0	0	30	32	62
3	710100070	Trinagar MaV	12	12	9	**21**	106	118	**224**	111	104	215	217	222	439
4	710100075	Madrasha Narun Naby AaV	2	0	0	**0**	15	23	**38**	0	0	0	15	23	38
5	710100090	Parbati AaV	5	17	10	**27**	57	53	**110**	0	0	0	57	53	110
6	710100001	Sharada MaV	12	11	12	**23**	117	114	**231**	159	154	313	276	268	544
7	710100013	Shaileshwori AaV	5	5	6	**11**	34	28	**62**	0	0	0	34	28	62
8	710100042	Navadurga MaV	10	9	7	**16**	111	133	**244**	112	86	198	223	219	442
9	710100087	Madarsa Gausiya Garib Nawaj	5	2	2	**4**	44	44	**88**	0	0	0	44	44	88
10	710100003	Tribhuwan MaV	12	70	84	**154**	181	166	**347**	142	111	253	323	277	600

SN	School		Class	ECD			Grade 1-5			Grade 6-8			Grade 1-8		
	Code	Name		G	B	T	G	B	T	G	B	T	G	B	T
11	710100015	Janata AaV	8	23	23	**46**	90	80	**170**	72	30	102	162	110	272
12	710100089	Shiv Parwati AaV	5	11	10	**21**	56	34	**90**	0	0	0	56	34	90
13	710100007	Rastriya Tulasiram MaV	10	8	13	**21**	41	36	**77**	55	55	110	96	91	187
14	710100014	Rastriya AaV	8	6	4	**10**	35	26	**61**	25	20	45	60	46	106
15	710100060	Panchodaya MaV	12	3	5	**8**	120	97	**217**	237	299	536	357	396	753
16	710100052	Basudevi MaV	12	3	3	**6**	86	70	**156**	101	93	194	187	163	350
17	710100062	Bhairav Baba AaV	8	6	8	**14**	53	29	**82**	52	28	80	105	57	162
18	710100005	Shiva AaV	8	20	11	**31**	59	44	**103**	40	43	83	99	87	186
19	710100011	Rastriya MaV	12	18	12	**30**	63	63	**126**	83	75	158	146	138	284
20	710100017	Saraswati MaV	10	20	6	**26**	129	134	**263**	259	204	463	388	338	726
21	710100061	Jana Jagriti AaV	5	0	0	**0**	23	21	**44**	0	0	0	23	21	44
22	710100086	Navajyoti AaV	5	7	11	**18**	25	13	**38**	0	0	0	25	13	38
23	710100056	Dhangadhi Model Technical MaV	12	17	17	**34**	113	101	**214**	110	94	204	223	195	418
24	710100004	Saraswati AaV	5	17	11	**28**	64	34	**98**	0	0	0	64	34	98
25	710100023	Bhawani MaV	10	19	31	**50**	106	80	**186**	158	112	270	264	192	456
26	710100002	B P Smirti AaV	5	23	17	**40**	54	54	**108**	0	0	0	54	54	108
27	710100043	Jana Kalyan MaV	12	11	7	**18**	55	31	**86**	105	72	177	160	103	263
28	710030001	Bela AaV	5	29	38	**67**	30	15	**45**	0	0	0	30	15	45
29	710030004	Thekraj MaV	12	12	4	**16**	84	82	**166**	108	124	232	192	206	398
30	710030008	Jokaiya AaV	3	7	6	**13**	11	15	**26**	0	0	0	11	15	26
31	710030009	Dakshinakali AaV	5	11	20	**31**	34	28	**62**	0	0	0	34	28	62
32	710100006	Durga AaV	8	17	14	**31**	46	30	**76**	49	47	96	95	77	172
33	710100009	Nava Durga AaV	8	34	36	**70**	111	65	**176**	67	44	111	178	109	287
34	710100012	Siddhanath MaV	10	35	25	**60**	124	112	**236**	87	75	162	211	187	398
35	710100034	Sharada MaV	10	3	3	**6**	84	52	**136**	98	94	192	182	146	328
36	710100069	Muktinath AaV	5	7	4	**11**	56	41	**97**	0	0	0	56	41	97
37	710100078	Gumba Chhoyalinga AaV	5	0	0	**0**	9	6	**15**	0	0	0	9	6	15
38	710100088	Behada Baba AaV	5	9	3	**12**	13	16	**29**	0	0	0	13	16	29
39	710100035	Janata Rastriya MaV	12	7	4	**11**	61	50	**111**	57	43	100	118	93	211
40	710100099	Ningalasaini Gurukul Sanskrit Vidyapith	6	0	0	**0**	0	24	**24**	1	20	21	1	44	45
41	710140002	Janata Rastrya MaV	10	15	7	**22**	36	39	**75**	35	22	57	71	61	132
42	710140004	Bhagawati Rastrya AaV	5	8	6	**14**	17	21	**38**	0	0	0	17	21	38
43	710140014	Nawa Jyoti AaV	8	38	47	**85**	99	103	**202**	74	81	155	173	184	357
44	710330001	Shiva Shankar AaV	8	13	7	**20**	66	55	**121**	55	43	98	121	98	219
45	710330003	Sarbodaya MaV	10	8	14	**22**	95	76	**171**	61	45	106	156	121	277
46	710330007	Siddhartha AaV	8	3	2	**5**	50	27	**77**	40	23	63	90	50	140

SN	School		Class	ECD			Grade 1-5			Grade 6-8			Grade 1-8		
	Code	Name		G	B	T	G	B	T	G	B	T	G	B	T
47	710330011	Panchodaya MaV	10	20	14	**34**	99	89	**188**	71	52	123	170	141	311
48	710330012	Jana Jagriti MaV	12	12	5	**17**	60	49	**109**	62	59	121	122	108	230
49	710330022	Bal AaV	5	0	0	**0**	28	29	**57**	0	0	0	28	29	57
50	710440003	Rastriya AaV	8	14	22	**36**	104	92	**196**	69	66	135	173	158	331
51	710440004	Jan Jagreety AaV	8	15	7	**22**	41	44	**85**	35	31	66	76	75	151
52	710440006	Shiva Ganga AaV	8	23	14	**37**	85	45	**130**	57	79	136	142	124	266
53	710440011	Samaiji AaV	5	8	7	**15**	54	71	**125**	0	0	0	54	71	125
54	710440005	Dipendra Charpate MaV	10	1	11	**12**	24	20	**44**	30	42	72	54	62	116
55	710440007	Jana Kalyan AaV	5	17	20	**37**	62	63	**125**	0	0	0	62	63	125
56	710440008	Shiva MaV	10	8	8	**16**	36	47	**83**	53	48	101	89	95	184
57	710440009	Behada Baba MaV	12	13	15	**28**	64	48	**112**	128	87	215	192	135	327
58	710440012	Janjyoti AaV	5	0	0	**0**	4	16	**20**	0	0	0	4	16	20
59	710440001	Bhanu MaV	10	12	11	**23**	66	75	**141**	182	146	328	248	221	469
60	710440002	Sajjan AaV	8	43	37	**80**	91	60	**151**	65	34	99	156	94	250
61	710440010	Kalika AaV	5	9	11	**20**	63	67	**130**	0	0	0	63	67	130
62	710440013	New Kalika AaV	5	41	46	**87**	122	88	**210**	0	0	0	122	88	210
63	710330005	Indrodaya AaV	8	16	21	**37**	71	66	**137**	58	36	94	129	102	231
64	710330006	Khaptadi AaV	8	21	7	**28**	80	66	**146**	55	50	105	135	116	251
65	710330009	Nepal Bhu Pu Sainik AaV	4	0	0	**0**	16	14	**30**	0	0	0	16	14	30
66	710330014	Chandrodaya MaV	12	0	0	**0**	19	18	**37**	60	24	84	79	42	121
67	710330016	Narmadeswor Adarsha Vidyapeeth	2	0	0	**0**	8	10	**18**	0	0	0	8	10	18
68	710330002	Phulbari AaV	8	16	17	**33**	77	92	**169**	98	85	183	175	177	352
69	710330004	Jana Priya AaV	8	27	29	**56**	77	98	**175**	69	70	139	146	168	314
70	710330010	Shankar Saraswati Annapurna AaV	8	9	15	**24**	76	71	**147**	50	55	105	126	126	252
71	710330013	Phulbari MaV	12	21	15	**36**	62	48	**110**	52	57	109	114	105	219
72	710330015	Bal Srijana AaV	5	9	17	**26**	62	38	**100**	0	0	0	62	38	100
73	710330021	Jan Shahayog AaV	4	5	11	**16**	30	21	**51**	0	0	0	30	21	51
		Total		**973**	**948**	**1921**	**4596**	**4055**	**8651**	3832	3316	7148	8428	7371	15799

❑ शैक्षिक सत्र २०७७ मा अध्ययनरत जम्मा विद्यार्थी – माध्यमिक तह (कक्षागत)

SN	School		Class	Grade 9			Grade 10			Grade 11			Grade 12		
	Code	Name		Girls	Boys	Total	Girls	Boys	Total	Girls	Boys	Total	Girls	Boys	Total
3	710100070	Trinagar MaV	12	86	81	167	68	49	117	169	153	322	164	188	352
6	710100001	Sharada MaV	12	113	95	208	86	95	181	85	60	145	58	53	111
8	710100042	Navadurga MaV	10	36	15	51	29	17	46	0	0	0	0	0	0

SN	School		Class	Grade 9			Grade 10			Grade 11			Grade 12		
	Code	Name		Girls	Boys	Total	Girls	Boys	Total	Girls	Boys	Total	Girls	Boys	Total
10	710100003	Tribhuwan MaV	12	61	42	103	37	45	82	68	47	115	46	24	70
13	710100007	Rastriya Tulasiram MaV	10	23	26	49	26	16	42	0	0	0	0	0	0
15	710100060	Panchodaya MaV	12	158	176	334	150	208	358	35	16	51	39	15	54
16	710100052	Basudevi MaV	12	70	36	106	65	46	111	29	19	48	32	8	40
19	710100011	Rastriya MaV	12	29	24	53	37	36	73	4	1	5	0	0	0
20	710100017	Saraswati MaV	10	104	90	194	98	86	184	0	0	0	0	0	0
23	710100056	Dhangadhi Model Technical MaV	12	69	87	156	71	123	194	72	56	128	60	48	108
25	710100023	Bhawani MaV	10	50	51	101	55	20	75	0	0	0	0	0	0
27	710100043	Jana Kalyan MaV	12	65	47	112	50	17	67	38	10	48	25	5	30
29	710030004	Thekraj MaV	12	54	47	101	47	35	82	19	19	38	23	6	29
34	710100012	Siddhanath MaV	10	37	22	59	21	17	38	0	0	0	0	0	0
35	710100034	Sharada MaV	10	43	23	66	35	23	58	0	0	0	0	0	0
39	710100035	Janata Rastriya MaV	12	27	32	59	26	10	36	23	17	40	1	0	1
41	710140002	Janata Rastrya MaV	10	17	7	24	17	3	20	0	0	0	0	0	0
45	710330003	Sarbodaya MaV	10	37	41	78	30	18	48	0	0	0	0	0	0
47	710330011	Panchodaya MaV	10	20	26	46	18	24	42	0	0	0	0	0	0
48	710330012	Jana Jagriti MaV	12	41	58	99	65	45	110	39	29	68	44	23	67
54	710440005	Dipendra Charpate MaV	10	14	10	24	21	16	37	0	0	0	0	0	0
56	710440008	Shiva MaV	10	20	29	49	31	11	42	0	0	0	0	0	0
57	710440009	Behada Baba MaV	12	62	31	93	46	24	70	61	37	98	36	20	56
59	710440001	Bhanu MaV	10	45	42	87	45	27	72	0	0	0	0	0	0
66	710330014	Chandrodaya MaV	12	18	19	37	42	41	83	34	18	52	0	0	0
71	710330013	Phulbari MaV	12	110	59	169	80	55	135	82	39	121	49	28	77
		Total		**1409**	**1216**	**2625**	**1296**	**1107**	**2403**	**758**	**521**	**1279**	**577**	**418**	**995**

❑ शैक्षिक सत्र २०७७ मा अध्ययनरत जम्मा विद्यार्थी – माध्यमिक तह (कक्षा ९-१०, कक्षा ११-१२ र कक्षा ९-१२)

SN	School		Grade 9-10			Grade 11-12			Grade 9-12		
	Code	Name	Girls	Boys	Total	Girls	Boys	Total	Girls	Boys	Total
3	710100070	Trinagar MaV	154	130	**284**	333	341	**674**	487	471	**958**
6	710100001	Sharada MaV	199	190	**389**	143	113	**256**	342	303	**645**
8	710100042	Navadurga MaV	65	32	**97**	0	0	**0**	65	32	**97**
10	710100003	Tribhuwan MaV	98	87	**185**	114	71	**185**	212	158	**370**
13	710100007	Rastriya Tulasiram MaV	49	42	**91**	0	0	**0**	49	42	**91**

SN	School		Grade 9-10			Grade 11-12			Grade 9-12		
	Code	Name	Girls	Boys	Total	Girls	Boys	Total	Girls	Boys	Total
15	710100060	Panchodaya MaV	308	384	**692**	74	31	**105**	382	415	**797**
16	710100052	Basudevi MaV	135	82	**217**	61	27	**88**	196	109	**305**
19	710100011	Rastriya MaV	66	60	**126**	4	1	**5**	70	61	**131**
20	710100017	Saraswati MaV	202	176	**378**	0	0	**0**	202	176	**378**
23	710100056	Dhangadhi Model Technical MaV	140	210	**350**	132	104	**236**	272	314	**586**
25	710100023	Bhawani MaV	105	71	**176**	0	0	**0**	105	71	**176**
27	710100043	Jana Kalyan MaV	115	64	**179**	63	15	**78**	178	79	**257**
29	710030004	Thekraj MaV	101	82	**183**	42	25	**67**	143	107	**250**
34	710100012	Siddhanath MaV	58	39	**97**	0	0	**0**	58	39	**97**
35	710100034	Sharada MaV	78	46	**124**	0	0	**0**	78	46	**124**
39	710100035	Janata Rastriya MaV	53	42	**95**	24	17	**41**	77	59	**136**
41	710140002	Janata Rastrya MaV	34	10	**44**	0	0	**0**	34	10	**44**
45	710330003	Sarbodaya MaV	67	59	**126**	0	0	**0**	67	59	**126**
47	710330011	Panchodaya MaV	38	50	**88**	0	0	**0**	38	50	**88**
48	710330012	Jana Jagriti MaV	106	103	**209**	83	52	**135**	189	155	**344**
54	710440005	Dipendra Charpate MaV	35	26	**61**	0	0	**0**	35	26	**61**
56	710440008	Shiva MaV	51	40	**91**	0	0	**0**	51	40	**91**
57	710440009	Behada Baba MaV	108	55	**163**	97	57	**154**	205	112	**317**
59	710440001	Bhanu MaV	90	69	**159**	0	0	**0**	90	69	**159**
66	710330014	Chandrodaya MaV	60	60	**120**	34	18	**52**	94	78	**172**
71	710330013	Phulbari MaV	190	114	**304**	131	67	**198**	321	181	**502**
		Total	**2705**	**2323**	**5028**	**1335**	**939**	**2274**	**4040**	**3262**	**7302**

❑ शैक्षिक सत्र २०७७ मा अध्ययनरत तहगत जम्मा विद्यार्थी

ECD			Grade 1-5			Grade 6-8			Grade 1-8			Grade 9-10			Grade 11-12			Total		
Girl	Boy	Total	Girl	Boy	Total	Girl	Boy	Total	Girl	Boy	Total	Girl	Boy	Total	Girl	Boy	Total	Girl	Boy	Total
973	**948**	**1921**	**4596**	**4055**	**8651**	3832	3316	7148	8428	7371	15799	2705	2323	5028	1335	939	2274	13441	11581	25022

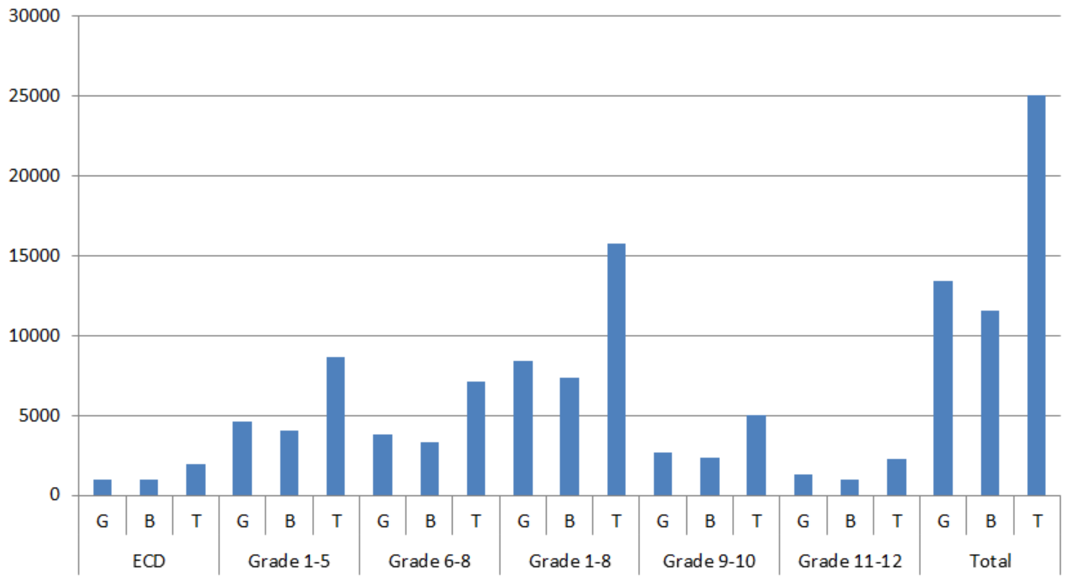

❑ शैक्षिक सत्र २०७७ मा अध्ययनरत जम्मा दलित विद्यार्थी- आधारभूत तह कक्षा १-५

SN	School		Grade 1			Grade 2			Grade 3			Grade 4			Grade 5		
	Code	Name	G	B	T	G	B	T	G	B	T	G	B	T	G	B	T
1	710100016	Sarswati AaV	13	18	31	16	13	29	15	7	22	16	14	30	22	14	36
2	710100064	Rastriya Madarsa Muslim AaV	2	1	3	2	0	2	1	0	1	0	0	0	0	0	0
3	710100070	Trinagar MaV	0	7	7	7	3	10	4	4	8	4	3	7	3	2	5
4	710100075	Madrasha Narun Naby AaV	0	2	2	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	710100090	Parbati AaV	1	1	2	1	4	5	1	1	2	1	0	1	1	1	2
6	710100001	Sharada MaV	0	1	1	2	0	2	2	0	2	3	2	5	7	1	8
7	710100013	Shaileshwori AaV	4	4	8	1	0	1	2	1	3	1	3	4	4	1	5
8	710100042	Navadurga MaV	2	8	10	5	3	8	3	4	7	5	2	7	4	2	6
9	710100087	Madarsa Gausiya Garib Nawaj	4	3	7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	710100003	Tribhuwan MaV	0	0	0	0	1	1	0	0	0	1	0	1	0	2	2
11	710100015	Janata AaV	4	5	9	3	10	13	7	5	12	7	6	13	12	15	27
12	710100089	Shiv Parwati AaV	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

SN	School		Grade 1			Grade 2			Grade 3			Grade 4			Grade 5		
	Code	Name	G	B	T	G	B	T	G	B	T	G	B	T	G	B	T
13	710100007	Rastriya Tulasiram MaV	0	1	1	1	3	4	0	0	0	0	0	0	1	0	1
14	710100014	Rastriya AaV	2	1	3	4	3	7	5	1	6	1	0	1	1	4	5
15	710100060	Panchodaya MaV	1	1	2	1	0	1	0	2	2	1	2	3	2	2	4
16	710100052	Basudevi MaV	2	0	2	4	1	5	5	2	7	6	2	8	7	6	13
17	710100062	Bhairav Baba AaV	6	0	6	0	0	0	3	1	4	3	0	3	1	0	1
18	710100005	Shiva AaV	2	1	3	1	1	2	1	0	1	3	0	3	2	1	3
19	710100011	Rastriya MaV	3	3	6	0	1	1	4	4	8	0	1	1	2	2	4
20	710100017	Saraswati MaV	0	1	1	0	2	2	1	0	1	2	4	6	2	0	2
21	710100061	Jana Jagriti AaV	2	0	2	2	0	2	0	0	0	0	0	0	0	1	1
22	710100086	Navajyoti AaV	0	2	2	0	2	2	2	1	3	5	0	5	3	0	3
23	710100056	Dhangadhi Model Technical MaV	1	1	2	2	1	3	8	2	10	4	1	5	1	3	4
24	710100004	Saraswati AaV	4	1	5	4	2	6	7	2	9	3	5	8	4	2	6
25	710100023	Bhawani MaV	23	7	30	12	21	33	15	12	27	20	8	28	11	14	25
26	710100002	B P Smirti AaV	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
27	710100043	Jana Kalyan MaV	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
28	710030001	Bela AaV	0	0	0	1	0	1	2	0	2	3	0	3	2	0	2
29	710030004	Thekraj MaV	3	0	3	2	1	3	3	3	6	4	5	9	5	8	13
30	710030008	Jokaiya AaV	1	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
31	710030009	Dakshinakali AaV	0	0	0	1	0	1	2	0	2	0	1	1	1	2	3
32	710100006	Durga AaV	6	6	12	5	0	5	4	1	5	3	2	5	5	0	5
33	710100009	Nava Durga AaV	16	11	27	6	5	11	7	4	11	15	5	20	10	8	18
34	710100012	Siddhanath MaV	22	13	35	5	11	16	8	13	21	7	13	20	15	11	26
35	710100034	Sharada MaV	9	8	17	6	2	8	7	6	13	9	5	14	17	2	19
36	710100069	Muktinath AaV	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
37	710100078	Gumba Chhoyalinga AaV	1	1	2	1	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0
38	710100088	Behada Baba AaV	1	1	2	0	1	1	0	3	3	0	1	1	1	2	3
39	710100035	Janata Rastriya MaV	1	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
40	710100099	Ningalasaini Gurukul Sanskrit Vidyapith	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
41	710140002	Janata Rastrya MaV	0	3	3	1	5	6	3	2	5	2	2	4	2	2	4
42	710140004	Bhagawati Rastrya AaV	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
43	710140014	Nawa Jyoti AaV	1	1	2	2	4	6	0	3	3	9	6	15	3	0	3
44	710330001	Shiva Shankar AaV	11	3	14	4	6	10	8	6	14	6	2	8	1	4	5
45	710330003	Sarbodaya MaV	1	4	5	0	1	1	4	2	6	2	2	4	1	3	4
46	710330007	Siddhartha AaV	1	0	1	1	1	2	0	0	0	1	2	3	5	0	5
47	710330011	Panchodaya MaV	2	11	13	13	5	18	5	9	14	6	6	12	7	3	10
48	710330012	Jana Jagriti MaV	6	2	8	4	3	7	3	2	5	2	3	5	5	4	9

SN	School		Grade 1			Grade 2			Grade 3			Grade 4			Grade 5		
	Code	Name	G	B	T	G	B	T	G	B	T	G	B	T	G	B	T
49	710330022	Bal AaV	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
50	710440003	Rastriya AaV	1	2	3	0	2	2	1	1	2	6	1	7	3	0	3
51	710440004	Jan Jagreety AaV	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
52	710440006	Shiva Ganga AaV	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
53	710440011	Samaiji AaV	7	10	17	5	12	17	10	13	23	13	10	23	11	9	20
54	710440005	Dipendra Charpate MaV	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
55	710440007	Jana Kalyan AaV	3	5	8	1	2	3	7	4	11	0	4	4	5	1	6
56	710440008	Shiva MaV	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	2	2	0	2	2
57	710440009	Behada Baba MaV	5	1	6	0	1	1	2	3	5	2	1	3	3	2	5
58	710440012	Janjyoti AaV	0	1	1	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
59	710440001	Bhanu MaV	2	6	8	5	4	9	1	0	1	1	1	2	4	2	6
60	710440002	Sajjan AaV	6	3	9	3	1	4	4	3	7	2	0	2	12	1	13
61	710440010	Kalika AaV	0	1	1	1	0	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0
62	710440013	New Kalika AaV	2	3	5	4	4	8	7	9	16	8	3	11	3	2	5
63	710330005	Indrodaya AaV	5	4	9	2	0	2	2	3	5	0	4	4	2	3	5
64	710330006	Khaptadi AaV	11	7	18	9	6	15	9	9	18	6	7	13	9	9	18
65	710330009	Nepal Bhu Pu Sainik AaV	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
66	710330014	Chandrodaya MaV	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	2	0	2
67	710330016	Narmadeswor Adarsha Vidyapeeth	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
68	710330002	Phulbari AaV	1	6	7	4	0	4	2	1	3	2	1	3	2	0	2
69	710330004	Jana Priya AaV	8	4	12	5	8	13	8	3	11	7	7	14	6	11	17
70	710330010	Shankar Saraswati Annapurna AaV	6	4	10	7	8	15	7	6	13	4	5	9	5	5	10
71	710330013	Phulbari MaV	6	8	14	8	4	12	8	2	10	9	5	14	11	7	18
72	710330015	Bal Srijana AaV	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
73	710330021	Jan Shahayog AaV	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		Total	**222**	**200**	**422**	**175**	**170**	**345**	**212**	**161**	**373**	**215**	**159**	**374**	**249**	**177**	**426**

❑ शैक्षिक सत्र २०७७ मा अध्ययनरत जम्मा दलित विद्यार्थी- आधारभूत तह कक्षा ६-८

SN	School				Grade 6			Grade 7			Grade 8			Grade 6-8		
	Code	Name	Ward	Tole	G	B	T	G	B	T	G	B	T	G	B	T
1	710100016	Sarswati AaV	1	Shantinagar	17	14	31	20	14	34	14	11	25	51	39	90
3	710100070	Trinagar MaV	1	Trinagar	7	5	12	7	16	23	5	5	10	19	26	45
6	710100001	Sharada MaV	2	Baiyabehadi	5	5	10	10	9	19	15	6	21	30	20	50
8	710100042	Navadurga MaV	2	Mohana	5	2	7	5	1	6	2	2	4	12	5	17
10	710100003	Tribhuwan MaV	3	Boradandi	1	3	4	1	2	3	4	2	6	6	7	13

SN	School				Grade 6			Grade 7			Grade 8			Grade 6-8		
	Code	Name	Ward	Tole	G	B	T	G	B	T	G	B	T	G	B	T
11	710100015	Janata AaV	3	Bishal Nagar	7	4	11	15	6	21	9	2	11	31	12	43
13	710100007	Rastriya Tulasiram MaV	4	Uttar Behadi	0	0	0	0	0	0	1	0	1	1	0	1
14	710100014	Rastriya AaV	5	Taranagar	0	0	0	3	2	5	0	1	1	3	3	6
15	710100060	Panchodaya MaV	5	Hasanpur	6	8	14	3	3	6	11	8	19	20	19	39
16	710100052	Basudevi MaV	6	Raghunagar	2	6	8	2	8	10	6	4	10	10	18	28
17	710100062	Bhairav Baba AaV	6	Matiyari	4	1	5	4	0	4	4	1	5	12	2	14
18	710100005	Shiva AaV	7	Debariya	0	2	2	0	3	3	0	1	1	0	6	6
19	710100011	Rastriya MaV	7	Beli	3	1	4	1	1	2	3	2	5	7	4	11
20	710100017	Saraswati MaV	7	Manehara	4	2	6	7	4	11	4	2	6	15	8	23
23	710100056	Dhangadhi Model Technical MaV	8	Dhangadhi Gaon	4	1	5	4	2	6	0	4	4	8	7	15
24	710100004	Saraswati AaV	9	Bangrakatan	4	1	5	0	0	0	0	0	0	4	1	5
25	710100023	Bhawani MaV	9	Ghuiyaghat	29	14	43	35	33	68	20	18	38	84	65	149
27	710100043	Jana Kalyan MaV	10	Jugeda	0	0	0	3	1	4	2	2	4	5	3	8
29	710030004	Thekraj MaV	11	Ghodasuwa	6	2	8	2	7	9	0	3	3	8	12	20
32	710100006	Durga AaV	12	Durgabasti	7	4	11	3	2	5	3	4	7	13	10	23
33	710100009	Nava Durga AaV	12	Janakbasti	8	9	17	8	5	13	11	1	12	27	15	42
34	710100012	Siddhanath MaV	12	Jugeda	8	8	16	11	5	16	7	4	11	26	17	43
35	710100034	Sharada MaV	12	C Goan	9	8	17	16	15	31	8	9	17	33	32	65
39	710100035	Janata Rastriya MaV	13	Kailali Goan	1	0	1	1	2	3	1	0	1	3	2	5
41	710140002	Janata Rastrya MaV	13	Rajpur	3	1	4	1	1	2	0	1	1	4	3	7
43	710140014	Nawa Jyoti AaV	13	Srilanka	5	3	8	3	4	7	4	0	4	12	7	19
44	710330001	Shiva Shankar AaV	14	Phulbari	7	14	21	9	6	15	3	1	4	19	21	40
45	710330003	Sarbodaya MaV	14	C Goan	1	3	4	2	0	2	2	1	3	5	4	9
46	710330007	Siddhartha AaV	14	H Goan	0	0	0	1	3	4	1	0	1	2	3	5
47	710330011	Panchodaya MaV	14	B Goan	5	3	8	7	9	16	6	1	7	18	13	31
48	710330012	Jana Jagriti MaV	14	D Gaon	5	2	7	3	6	9	6	6	12	14	14	28
50	710440003	Rastriya AaV	15	Urmi	4	1	5	0	1	1	1	0	1	5	2	7
51	710440004	Jan Jagreety AaV	15	Kanari	1	0	1	0	1	1	1	0	1	2	1	3
54	710440005	Dipendra Charpate MaV	16	Bhada	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	1	1
56	710440008	Shiva MaV	16	Rampur	1	1	2	0	2	2	3	7	10	4	10	14
57	710440009	Behada Baba MaV	16	Ghasita	4	4	8	6	5	11	3	2	5	13	11	24
59	710440001	Bhanu MaV	17	Pathari	11	6	17	9	4	13	10	6	16	30	16	46
60	710440002	Sajjan AaV	17	Damauliya	3	2	5	3	1	4	2	0	2	8	3	11
63	710330005	Indrodaya AaV	18	E Gaon	1	1	2	3	2	5	1	3	4	5	6	11
64	710330006	Khaptadi AaV	18	F Goan	9	11	20	7	7	14	9	6	15	25	24	49
66	710330014	Chandrodaya MaV	18	Phulbari	1	1	2	1	1	2	3	1	4	5	3	8

SN	School				Grade 6			Grade 7			Grade 8			Grade 6-8		
	Code	Name	Ward	Tole	G	B	T	G	B	T	G	B	T	G	B	T
68	710330002	Phulbari AaV	19	Phulbari	0	1	1	0	1	1	1	0	1	1	2	3
69	710330004	Jana Priya AaV	19	I Goan	5	6	11	5	5	10	6	6	12	16	17	33
70	710330010	Shankar Saraswati Annapurna AaV	19	J Goan	5	6	11	13	4	17	2	5	7	20	15	35
71	710330013	Phulbari MaV	19	Phulbari	11	10	21	11	7	18	6	9	15	28	26	54
				Total	**219**	**176**	**395**	**245**	**211**	**456**	**200**	**148**	**348**	**664**	**535**	**1199**

❑ शैक्षिक सत्र २०७७ मा अध्ययनरत जम्मा दलित विद्यार्थी- माध्यमिक तह कक्षा ९-१२

SN	School		Grade 9			Grade 10			Grade 11			Grade 12		
	Code	Name	G	B	T	G	B	T	G	B	T	G	B	T
3	710100070	Trinagar MaV	22	20	42	22	10	32	31	15	46	25	28	53
6	710100001	Sharada MaV	17	10	27	16	13	29	17	8	25	0	0	0
8	710100042	Navadurga MaV	1	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	710100003	Tribhuwan MaV	4	3	7	1	4	5	2	2	4	2	1	3
13	710100007	Rastriya Tulasiram MaV	1	4	5	1	1	2	0	0	0	0	0	0
15	710100060	Panchodaya MaV	5	15	20	7	18	25	2	4	6	3	0	3
16	710100052	Basudevi MaV	7	5	12	5	5	10	3	1	4	4	0	4
19	710100011	Rastriya MaV	3	0	3	4	2	6	0	0	0	0	0	0
20	710100017	Saraswati MaV	7	4	11	7	3	10	0	0	0	0	0	0
23	710100056	Dhangadhi Model Technical MaV	4	8	12	7	9	16	5	8	13	9	8	17
25	710100023	Bhawani MaV	23	33	56	36	14	50	0	0	0	0	0	0
27	710100043	Jana Kalyan MaV	7	4	11	2	3	5	3	0	3	2	0	2
29	710030004	Thekraj MaV	5	7	12	3	3	6	2	2	4	1	0	1
34	710100012	Siddhanath MaV	11	2	13	4	6	10	0	0	0	0	0	0
35	710100034	Sharada MaV	11	4	15	7	10	17	0	0	0	0	0	0
39	710100035	Janata Rastriya MaV	0	1	1	1	0	1	2	1	3	0	0	0
41	710140002	Janata Rastrya MaV	1	2	3	1	1	2	0	0	0	0	0	0
45	710330003	Sarbodaya MaV	2	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0
47	710330011	Panchodaya MaV	8	5	13	4	8	12	0	0	0	0	0	0
48	710330012	Jana Jagriti MaV	5	9	14	5	8	13	3	5	8	6	5	11
54	710440005	Dipendra Charpate MaV	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0

SN	School		Grade 9			Grade 10			Grade 11			Grade 12		
	Code	Name	G	B	T	G	B	T	G	B	T	G	B	T
56	710440008	Shiva MaV	0	4	4	3	0	3	0	0	0	0	0	0
57	710440009	Behada Baba MaV	3	6	9	3	0	3	0	1	1	5	0	5
59	710440001	Bhanu MaV	9	4	13	6	3	9	0	0	0	0	0	0
66	710330014	Chandrodaya MaV	5	2	7	14	9	23	11	5	16	0	0	0
71	710330013	Phulbari MaV	24	9	33	10	10	20	6	1	7	4	1	5
		Total	**185**	**162**	**347**	**170**	**140**	**310**	**87**	**53**	**140**	**61**	**43**	**104**

❑ शैक्षिक सत्र २०७७ मा अध्ययनरत जम्मा दलित विद्यार्थी- प्रारम्भिक बालविकास कक्षा, कक्षा १-८, कक्षा ९-१२ र जम्मा

SN	School				ECD			Grade 1-8			Grade 9-12			Grand Total		
	Code	Name	Ward	Tole	G	B	T	G	B	T	G	B	T	G	B	T
1	710100016	Sarswati AaV	1	Shantinagar	**11**	**23**	34	133	105	238	0	0	0	144	128	272
2	710100064	Rastriya Madarsa Muslim AaV	1	Pashupatitole	**0**	**0**	0	5	1	6	0	0	0	5	1	6
3	710100070	Trinagar MaV	1	Trinagar	**6**	**6**	12	37	45	82	100	73	173	143	124	267
4	710100075	Madrasha Narun Naby AaV	1	Pashupatitole	**0**	**0**	0	1	2	3	0	0	0	1	2	3
5	710100090	Parbati AaV	1	Purano Airport	**1**	**1**	2	5	7	12	0	0	0	6	8	14
6	710100001	Sharada MaV	2	Baiyabehadi	**0**	**0**	0	44	24	68	50	31	81	94	55	149
7	710100013	Shaileshwori AaV	2	Saraswotinagar	**5**	**6**	11	12	9	21	0	0	0	17	15	32
8	710100042	Navadurga MaV	2	Mohana	**2**	**3**	5	31	24	55	1	1	2	34	28	62
9	710100087	Madarsa Gausiya Garib Nawaj	2	Sabjimandi	**0**	**0**	0	4	3	7	0	0	0	4	3	7
10	710100003	Tribhuwan MaV	3	Boradandi	**5**	**5**	10	7	10	17	9	10	19	21	25	46
11	710100015	Janata AaV	3	Bishal Nagar	**2**	**6**	8	64	53	117	0	0	0	66	59	125
12	710100089	Shiv Parwati AaV	3	Badhara	**1**	**0**	1	0	0	0	0	0	0	1	0	1
13	710100007	Rastriya Tulasiram MaV	4	Uttar Behadi	**0**	**0**	0	3	4	7	2	5	7	5	9	14
14	710100014	Rastriya AaV	5	Taranagar	**0**	**0**	0	16	12	28	0	0	0	16	12	28
15	710100060	Panchodaya MaV	5	Hasanpur	**0**	**1**	1	25	26	51	17	37	54	42	64	106
16	710100052	Basudevi MaV	6	Raghunagar	**2**	**1**	3	34	29	63	19	11	30	55	41	96
17	710100062	Bhairav Baba AaV	6	Matiyari	**4**	**0**	4	25	3	28	0	0	0	29	3	32
18	710100005	Shiva AaV	7	Debariya	**2**	**2**	4	9	9	18	0	0	0	11	11	22
19	710100011	Rastriya MaV	7	Beli	**5**	**7**	12	16	15	31	7	2	9	28	24	52
20	710100017	Saraswati MaV	7	Manehara	**0**	**0**	0	20	15	35	14	7	21	34	22	56
21	710100061	Jana Jagriti AaV	7	Patela	**0**	**0**	0	4	1	5	0	0	0	4	1	5
22	710100086	Navajyoti AaV	7	Tilkichwok	**2**	**4**	6	10	5	15	0	0	0	12	9	21
23	710100056	Dhangadhi Model Technical MaV	8	Dhangadhi Gaon	**3**	**3**	6	24	15	39	25	33	58	52	51	103
24	710100004	Saraswati AaV	9	Bangrakatan	**7**	**4**	11	26	13	39	0	0	0	33	17	50
25	710100023	Bhawani MaV	9	Ghuiyaghat	**16**	**27**	43	165	127	292	59	47	106	240	201	441

SN	School				ECD			Grade 1-8			Grade 9-12			Grand Total		
	Code	Name	Ward	Tole	G	B	T	G	B	T	G	B	T	G	B	T
26	710100002	B P Smirti AaV	10	Ghuiyaghat				0	0	0	0	0	0	0	0	0
27	710100043	Jana Kalyan MaV	10	Jugeda	**0**	**0**	0	5	3	8	14	7	21	19	10	29
28	710030001	Bela AaV	11	Bela	**6**	**8**	14	8	0	8	0	0	0	14	8	22
29	710030004	Thekraj MaV	11	Ghodasuwa	**0**	**0**	0	25	29	54	11	12	23	36	41	77
30	710030008	Jokaiya AaV	11	Jokaiya	**0**	**0**	0	1	1	2	0	0	0	1	1	2
31	710030009	Dakshinakali AaV	11	Beladevipur	**0**	**3**	3	4	3	7	0	0	0	4	6	10
32	710100006	Durga AaV	12	Durgabasti	**6**	**4**	10	36	19	55	0	0	0	42	23	65
33	710100009	Nava Durga AaV	12	Janakbasti	**12**	**13**	25	81	48	129	0	0	0	93	61	154
34	710100012	Siddhanath MaV	12	Jugeda	**14**	**14**	28	83	78	161	15	8	23	112	100	212
35	710100034	Sharada MaV	12	C Goan	**0**	**1**	1	81	55	136	18	14	32	99	70	169
36	710100069	Muktinath AaV	12	Manihara	**0**	**0**	0	1	0	1	0	0	0	1	0	1
37	710100078	Gumba Chhoyalinga AaV	12	Durgabasti	**0**	**0**	0	2	2	4	0	0	0	2	2	4
38	710100088	Behada Baba AaV	12	D Gaon	**6**	**2**	8	2	8	10	0	0	0	8	10	18
39	710100035	Janata Rastriya MaV	13	Kailali Goan	**0**	**0**	0	4	3	7	3	2	5	7	5	12
40	710100099	Ningalasaini Gurukul Sanskrit Vidyapith	13	Kailali Goan				0	0	0	0	0	0	0	0	0
41	710140002	Janata Rastrya MaV	13	Rajpur	**3**	**1**	4	12	17	29	2	3	5	17	21	38
42	710140004	Bhagawati Rastrya AaV	13	Rajpur				0	0	0	0	0	0	0	0	0
43	710140014	Nawa Jyoti AaV	13	Srilanka	**8**	**5**	13	27	21	48	0	0	0	35	26	61
44	710330001	Shiva Shankar AaV	14	Phulbari	**4**	**1**	5	49	42	91	0	0	0	53	43	96
45	710330003	Sarbodaya MaV	14	C Goan	**0**	**1**	1	13	16	29	2	0	2	15	17	32
46	710330007	Siddhartha AaV	14	H Goan	**1**	**0**	1	10	6	16	0	0	0	11	6	17
47	710330011	Panchodaya MaV	14	B Goan	**4**	**4**	8	51	47	98	12	13	25	67	64	131
48	710330012	Jana Jagriti MaV	14	D Gaon	**2**	**1**	3	34	28	62	19	27	46	55	56	111
49	710330022	Bal AaV	14	Khutiya				0	0	0	0	0	0	0	0	0
50	710440003	Rastriya AaV	15	Urmi	**1**	**3**	4	16	8	24	0	0	0	17	11	28
51	710440004	Jan Jagreety AaV	15	Kanari	**1**	**0**	1	2	2	4	0	0	0	3	2	5
52	710440006	Shiva Ganga AaV	15	Urma				0	0	0	0	0	0	0	0	0
53	710440011	Samaiji AaV	15	Shantikatan	**5**	**5**	10	46	54	100	0	0	0	51	59	110
54	710440005	Dipendra Charpate MaV	16	Bhada	**0**	**0**	0	0	1	1	1	0	1	1	1	2
55	710440007	Jana Kalyan AaV	16	Jalaghusra	**5**	**10**	15	16	16	32	0	0	0	21	26	47
56	710440008	Shiva MaV	16	Rampur	**0**	**2**	2	5	14	19	3	4	7	8	20	28
57	710440009	Behada Baba MaV	16	Ghasita	**2**	**1**	3	25	19	44	11	7	18	38	27	65
58	710440012	Janjyoti AaV	16	Ghurahi	**0**	**0**	0	0	2	2	0	0	0	0	2	2
59	710440001	Bhanu MaV	17	Pathari	**0**	**1**	1	43	29	72	15	7	22	58	37	95
60	710440002	Sajjan AaV	17	Damauliya	**11**	**8**	19	35	11	46	0	0	0	46	19	65
61	710440010	Kalika AaV	17	Dhurjanna	**0**	**0**	0	2	1	3	0	0	0	2	1	3
62	710440013	New Kalika AaV	17	Dhurjanna	**7**	**10**	17	24	21	45	0	0	0	31	31	62
63	710330005	Indrodaya AaV	18	E Gaon	**5**	**2**	7	16	20	36	0	0	0	21	22	43
64	710330006	Khaptadi AaV	18	F Goan	**14**	**5**	19	69	62	131	0	0	0	83	67	150

SN	School				ECD			Grade 1-8			Grade 9-12			Grand Total		
	Code	Name	Ward	Tole	G	B	T	G	B	T	G	B	T	G	B	T
65	710330009	Nepal Bhu Pu Sainik AaV	18	Phulbari				0	0	0	0	0	0	0	0	0
66	710330014	Chandrodaya MaV	18	Phulbari	**0**	**0**	0	7	4	11	30	16	46	37	20	57
67	710330016	Narmadeswor Adarsha Vidyapeeth	18	A Goan				0	0	0	0	0	0	0	0	0
68	710330002	Phulbari AaV	19	Phulbari	**2**	**1**	3	12	10	22	0	0	0	14	11	25
69	710330004	Jana Priya AaV	19	I Goan	**12**	**13**	25	50	50	100	0	0	0	62	63	125
70	710330010	Shankar Saraswati Annapurna AaV	19	J Goan	**4**	**3**	7	49	43	92	0	0	0	53	46	99
71	710330013	Phulbari MaV	19	Phulbari	**15**	**7**	22	70	52	122	44	21	65	129	80	209
72	710330015	Bal Srijana AaV	19	Khedabasti				0	0	0	0	0	0	0	0	0
73	710330021	Jan Shahayog AaV	19	Bahaliya	**0**	**0**	0	1	0	1	0	0	0	1	0	1
				Total	**224**	**228**	**452**	**1737**	**1402**	**3139**	**503**	**398**	**901**	**2464**	**2028**	**4492**

❑ शैक्षिक सत्र २०७७ मा संस्थागत विद्यालयमा अध्ययनरत जम्मा विद्यार्थी

SN	School		ECD			Grade 1-8			Grade 9-10			Grade 11-12			Total		
SN	Code	Name	G	B	T	G	B	T	G	B	T	G	B	T	G	B	T
1	710100018	Sarada Vidya Niketan	8	10	18	42	87	129	17	41	58	0	0	0	67	138	205
2	710100019	Jaycees Everest	59	101	160	247	354	601	58	110	168	9	3	12	373	568	941
3	710100021	Aristo	0	0	0	317	622	939	109	159	268	0	0	0	426	781	1207
4	710100022	Stepping Stone	34	96	130	291	639	930	110	168	278	0	0	0	435	903	1338
5	710100026	Jyoti	21	24	45	77	107	184	18	25	43	0	0	0	116	156	272
6	710100027	Little Flower	23	53	76	52	109	161	16	33	49	0	0	0	91	195	286
7	710100028	Discovery	136	210	346	156	243	399	0	0	0	0	0	0	292	453	745
8	710100029	Malika	12	13	25	45	78	123	13	12	25	0	0	0	70	103	173
9	710100030	Kailali Model	20	26	46	92	181	273	31	61	92	0	0	0	143	268	411
10	710100031	Galaxy	51	79	130	201	345	546	38	90	128	72	103	175	362	617	979
11	710100032	Three Star	104	141	245	207	366	573	60	88	148	0	0	0	371	595	966
12	710100037	West Sunrise	16	26	42	19	40	59	0	0	0	0	0	0	35	66	101
13	710100038	Gurukul Academy	32	38	70	126	181	307	8	5	13	0	0	0	166	224	390
14	710100040	Mayur	58	69	127	95	163	258	15	38	53	0	0	0	168	270	438
15	710100041	Pashupati Shiksha Mandir	11	20	31	17	17	34	0	0	0	0	0	0	28	37	65
16	710100044	Emerald	39	61	100	88	148	236	27	34	61	0	0	0	154	243	397
17	710100045	Milan	68	93	161	164	343	507	42	48	90	0	0	0	274	484	758
18	710100046	Kailali Vidya Niketan	27	40	67	79	102	181	25	43	68	0	0	0	131	185	316
19	710100047	Gyan Niketan	15	13	28	28	46	74	3	8	11	0	0	0	46	67	113
20	710100048	Heaven's Garden	26	46	72	78	125	203	0	0	0	0	0	0	104	171	275
21	710100050	Hill World	32	50	82	163	239	402	24	30	54	0	0	0	219	319	538
22	710100053	Priyanka	10	22	32	47	70	117	11	25	36	0	0	0	68	117	185
23	710100054	Saileshwori	32	71	103	119	164	283	0	0	0	0	0	0	151	235	386
24	710100055	Delight	22	24	46	83	117	200	22	16	38	0	0	0	127	157	284
25	710100057	Greenland	7	4	11	24	28	52	0	0	0	0	0	0	31	32	63

SN	School		ECD			Grade 1-8			Grade 9-10			Grade 11-12			Total		
	Code	Name	G	B	T	G	B	T	G	B	T	G	B	T	G	B	T
26	710100058	Gardener	38	40	78	117	156	273	13	27	40	14	19	33	182	242	424
27	710100059	Nava Durga	17	23	40	51	95	146	0	0	0	0	0	0	68	118	186
28	710100065	Apee Vidhya Niketan	39	58	97	94	123	217	0	0	0	0	0	0	133	181	314
29	710100072	Alliance	33	40	73	79	126	205	26	33	59	0	0	0	138	199	337
30	710100073	Kalika Devi	25	22	47	52	56	108	0	0	0	0	0	0	77	78	155
31	710100074	Brightway	14	27	41	40	69	109	4	3	7	0	0	0	58	99	157
32	710100080	Modern Era	14	19	33	44	83	127	9	16	25	0	0	0	67	118	185
33	710100083	Bal Bihani	33	49	82	46	56	102	0	0	0	0	0	0	79	105	184
34	710100098	Stone Bridge	26	50	76	101	206	307	9	24	33	0	0	0	136	280	416
35	710100100	Khushiko Ghar Academy	0	0	0	16	18	34	0	0	0	0	0	0	16	18	34
36	710100101	Cresent City	13	28	41	78	137	215	22	23	45	0	0	0	113	188	301
37	710100102	Khaptad Academy	32	43	75	38	50	88	0	0	0	0	0	0	70	93	163
38	710100104	Kedarnath Vidhya Niketan	15	16	31	33	36	69	0	0	0	0	0	0	48	52	100
39	710100105	West Sunrise	34	37	71	88	139	227	0	0	0	0	0	0	122	176	298
40	710100107	Lake Ghodaghodi Academy	18	27	45	78	67	145	0	0	0	0	0	0	96	94	190
41	710100108	Nepal Police	40	54	94	173	321	494	41	83	124	0	0	0	254	458	712
42	710100109	Laligurans Asademy	40	49	89	78	153	231	0	0	0	0	0	0	118	202	320
43	710100110	Golden Jyoti	0	0	0	69	122	191	6	6	12	0	0	0	75	128	203
44	710100111	Panchakoti Vidhya Niketan	7	16	23	52	67	119	0	0	0	0	0	0	59	83	142
45	710100112	Glee Academy	6	32	38	67	124	191	17	32	49	0	0	0	90	188	278
46	710100114	Shurma Shanti	25	26	51	30	58	88	0	0	0	0	0	0	55	84	139
47	710100115	Shuvakamana	21	48	69	74	91	165	0	0	0	0	0	0	95	139	234
48	710100116	Broad Based Academy	53	69	122	50	71	121	0	0	0	0	0	0	103	140	243
49	710100117	Doon Academy	31	43	74	109	168	277	0	0	0	0	0	0	140	211	351
50	710100118	Jugeda Janahit Academy	27	28	55	67	89	156	0	0	0	0	0	0	94	117	211
51	710100119	Far-West	38	37	75	101	145	246	21	36	57	0	0	0	160	218	378
52	710100121	Siddhartha International	21	32	53	54	89	143	0	0	0	0	0	0	75	121	196
53	710100122	Axis Vidhyashram	122	153	275	388	616	1004	46	105	151	86	170	256	642	1044	1686
54	710100123	City School	27	30	57	91	124	215	0	1	1	0	0	0	118	155	273
55	710100124	Caspian Academy	0	0	0	13	15	28	21	15	36	0	0	0	34	30	64
56	710100125	Kingfisher	51	90	141	155	207	362	26	23	49	0	0	0	232	320	552
57	710100126	James Academy	64	53	117	100	119	219	10	18	28	0	0	0	174	190	364
58	710100128	Nandinaas Academy	41	50	91	56	104	160	0	0	0	0	0	0	97	154	251
59	710100129	Nawajeevan	17	27	44	61	85	146	0	0	0	0	0	0	78	112	190
60	710100130	Broad Vision	15	26	41	66	122	188	21	23	44	0	0	0	102	171	273
61	710100131	Western Crystal Academy	58	58	116	175	211	386	17	36	53	0	25	25	250	330	580
62	710100132	Oxford Universal Radix	10	20	30	92	150	242	20	22	42	0	0	0	122	192	314
63	710100133	Himal Academy	24	37	61	67	97	164	0	0	0	0	0	0	91	134	225
64	710100135	Manilek	50	53	103	53	117	170	0	0	0	0	0	0	103	170	273
65	710100136	Modern School Kailali	12	19	31	33	48	81	11	24	35	0	0	0	56	91	147
66	710100165	Prime Rose	24	20	44	18	35	53	0	0	0	0	0	0	42	55	97
67	710100166	Siddhartha	28	33	61	31	53	84	0	0	0	0	0	0	59	86	145

SN	School		ECD			Grade 1-8			Grade 9-10			Grade 11-12			Total		
	Code	Name	G	B	T	G	B	T	G	B	T	G	B	T	G	B	T
68	710140017	Srijanshil Vidhya Niketan	0	0	0	96	153	249	12	15	27	0	0	0	108	168	276
69	710140020	Vidya Bhushan	23	34	57	124	230	354	10	34	44	0	0	0	157	298	455
70	710140022	Mount Saipal	0	0	0	109	122	231	33	40	73	0	0	0	142	162	304
71	710330008	Novelty Academy	28	35	63	29	37	66	0	0	0	0	0	0	57	72	129
72	710330017	Kailash Malika	46	67	113	85	127	212	0	0	0	0	0	0	131	194	325
73	710330019	Phulbari	22	31	53	88	117	205	0	0	0	0	0	0	110	148	258
74	710330027	Unision	47	72	119	71	100	171	0	0	0	0	0	0	118	172	290
75	710330028	Fulbari Academy	56	101	157	174	259	433	35	44	79	0	0	0	265	404	669
76	710330029	New Vision	25	63	88	92	123	215	0	0	0	0	0	0	117	186	303
77	710440014	Nurshing	28	21	49	16	34	50	0	0	0	0	0	0	44	55	99
78	710440017	Urma	33	53	86	25	49	74	0	0	0	0	0	0	58	102	160
79	710440019	Shiv Vidhya Niketan	28	49	77	41	44	85	0	0	0	0	0	0	69	93	162
		Total	**2402**	**3438**	**5840**	**7085**	**11327**	**18412**	**1077**	**1717**	**2794**	**181**	**320**	**501**	**10745**	**16802**	**27547**

❑ शैक्षिक सत्र २०७७ मा संस्थागत विद्यालयमा अध्ययनरत जम्मा दलित विद्यार्थी

SN	School		ECD			Grade 1-8			Grade 9-10			Grade 11-12			Total		
	Code	Name	G	B	T	G	B	T	G	B	T	G	B	T	G	B	T
1	710100018	Sarada Vidya Niketan	2	0	2	2	18	20	1	3	4	0	0	0	5	21	26
2	710100019	Jaycees Everest	5	3	8	17	24	41	1	6	7	0	0	0	23	33	56
3	710100021	Aristo	0	0	0	17	29	46	3	7	10	0	0	0	20	36	56
4	710100022	Stepping Stone	1	3	4	8	23	31	3	6	9	0	0	0	12	32	44
5	710100026	Jyoti	0	4	4	7	14	21	3	11	14	0	0	0	10	29	39
6	710100027	Little Flower	4	4	8	3	19	22	2	4	6	0	0	0	9	27	36
7	710100028	Discovery	2	10	12	8	9	17	0	0	0	0	0	0	10	19	29
8	710100029	Malika	3	0	3	3	7	10	1	1	2	0	0	0	7	8	15
9	710100030	Kailali Model	0	0	0	0	0	0	0	2	2	0	0	0	0	2	2
10	710100031	Galaxy Secondary	0	0	0	3	5	8	1	2	3	0	0	0	4	7	11
11	710100032	Three Star	5	12	17	10	19	29	0	2	2	0	0	0	15	33	48
12	710100037	West Sunrise	5	8	13	5	8	13	0	0	0	0	0	0	10	16	26
13	710100038	Gurukul Academy	0	0	0	1	2	3	1	0	1	0	0	0	2	2	4
14	710100040	Mayur	0	0	0	4	6	10	1	2	3	0	0	0	5	8	13
15	710100041	Pashupati Shiksha Mandir	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
16	710100044	Emerald	0	0	0	3	3	6	0	3	3	0	0	0	3	6	9
17	710100045	Milan	8	9	17	7	38	45	1	2	3	0	0	0	16	49	65
18	710100046	Kailali Vidya Niketan	1	2	3	1	2	3	0	0	0	0	0	0	2	4	6
19	710100047	Gyan Niketan	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
20	710100048	Heaven's Garden	1	0	1	4	6	10	0	0	0	0	0	0	5	6	11

SN	School		ECD			Grade 1-8			Grade 9-10			Grade 11-12			Total		
	Code	Name	G	B	T	G	B	T	G	B	T	G	B	T	G	B	T
21	710100050	Hill World	2	3	5	10	27	37	0	1	1	0	0	0	12	31	43
22	710100053	Priyanka	0	4	4	10	9	19	3	0	3	0	0	0	13	13	26
23	710100054	Saileshwori	3	7	10	17	23	40	0	0	0	0	0	0	20	30	50
24	710100055	Delight	1	0	1	4	7	11	0	0	0	0	0	0	5	7	12
25	710100057	Greenland	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	1	1
26	710100058	Gardener	3	1	4	12	4	16	1	0	1	0	1	1	16	6	22
27	710100059	Nava Durga	0	4	4	3	4	7	0	0	0	0	0	0	3	8	11
28	710100065	Apee Vidhya Niketan	1	0	1	1	1	2	0	0	0	0	0	0	2	1	3
29	710100072	Alliance	3	2	5	5	7	12	0	2	2	0	0	0	8	11	19
30	710100073	Kalika Devi	5	6	11	9	5	14	0	0	0	0	0	0	14	11	25
31	710100074	Brightway	0	0	0	0	2	2	0	0	0	0	0	0	0	2	2
32	710100080	Modern Era	2	0	2	3	9	12	1	4	5	0	0	0	6	13	19
33	710100083	Bal Bihani	0	1	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0	1	1	2
34	710100098	Stone Bridge	0	2	2	1	16	17	3	1	4	0	0	0	4	19	23
35	710100100	Khushiko Ghar Academy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
36	710100101	Cresent City	0	1	1	3	6	9	2	1	3	0	0	0	5	8	13
37	710100102	Khaptad Academy	3	5	8	4	5	9	0	0	0	0	0	0	7	10	17
38	710100104	Kedarnath Vidhya Niketan	2	2	4	1	3	4	0	0	0	0	0	0	3	5	8
39	710100105	West Sunrise	7	12	19	40	53	93	0	0	0	0	0	0	47	65	112
40	710100107	Lake Ghodaghodi Academy	0	0	0	1	2	3	0	0	0	0	0	0	1	2	3
41	710100108	Nepal Police	1	0	1	2	8	10	0	7	7	0	0	0	3	15	18
42	710100109	Laligurans Asademy	9	12	21	12	41	53	0	0	0	0	0	0	21	53	74
43	710100110	Golden Jyoti	0	0	0	16	27	43	1	0	1	0	0	0	17	27	44
44	710100111	Panchakoti Vidhya Niketan	0	1	1	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	2	2
45	710100112	Glee Academy	0	0	0	2	6	8	2	2	4	0	0	0	4	8	12
46	710100114	Shurma Shanti	7	7	14	5	8	13	0	0	0	0	0	0	12	15	27
47	710100115	Shuvakamana	0	1	1	2	2	4	0	0	0	0	0	0	2	3	5
48	710100116	Broad Based Academy	2	8	10	5	8	13	0	0	0	0	0	0	7	16	23
49	710100117	Doon Academy	4	3	7	9	18	27	0	0	0	0	0	0	13	21	34
50	710100118	Jugeda Janahit Academy	0	0	0	1	4	5	0	0	0	0	0	0	1	4	5
51	710100119	Far-West	1	2	3	3	9	12	1	0	1	0	0	0	5	11	16
52	710100121	Siddhartha	3	5	8	10	8	18	0	0	0	0	0	0	13	13	26
53	710100122	Axis Vidhyashram	0	4	4	14	12	26	1	2	3	5	19	24	20	37	57
54	710100123	City	8	6	14	8	9	17	0	0	0	0	0	0	16	15	31
55	710100124	Caspian Academy	0	0	0	0	1	1	1	0	1	0	0	0	1	1	2
56	710100125	Kingfisher	2	1	3	7	14	21	2	2	4	0	0	0	11	17	28

SN	School		ECD			Grade 1-8			Grade 9-10			Grade 11-12			Total		
	Code	Name	G	B	T	G	B	T	G	B	T	G	B	T	G	B	T
57	710100126	James Academy	1	2	3	1	3	4	0	0	0	0	0	0	2	5	7
58	710100128	Nandinaas Academy	0	0	0	0	2	2	0	0	0	0	0	0	0	2	2
59	710100129	Nawajeevan	2	6	8	7	29	36	0	0	0	0	0	0	9	35	44
60	710100130	Broad Vision	0	0	0	2	5	7	2	2	4	0	0	0	4	7	11
61	710100131	Western Crystal Academy	3	1	4	13	11	24	0	1	1	0	1	1	16	14	30
62	710100132	Oxford Universal Radix	0	0	0	2	1	3	0	0	0	0	0	0	2	1	3
63	710100133	Himal Academy	0	2	2	2	6	8	0	0	0	0	0	0	2	8	10
64	710100135	Manilek I	0	1	1	1	1	2	0	0	0	0	0	0	1	2	3
65	710100136	Modern	0	2	2	3	3	6	0	2	2	0	0	0	3	7	10
66	710100165	Prime Rose	15	7	22	5	13	18	0	0	0	0	0	0	20	20	40
67	710100166	Siddhartha	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	1
68	710140017	Srijanshil Vidhya Niketan	0	0	0	0	9	9	0	1	1	0	0	0	0	10	10
69	710140020	Vidya Bhushan	2	7	9	5	20	25	0	0	0	0	0	0	7	27	34
70	710140022	Mount Saipal	0	0	0	1	0	1	1	0	1	0	0	0	2	0	2
71	710330008	Novelty Academy	2	2	4	1	8	9	0	0	0	0	0	0	3	10	13
72	710330017	Kailash Malika	10	14	24	11	22	33	0	0	0	0	0	0	21	36	57
73	710330019	Phulbari	7	8	15	21	31	52	0	0	0	0	0	0	28	39	67
74	710330027	Unision	13	21	34	19	26	45	0	0	0	0	0	0	32	47	79
75	710330028	Fulbari Academy	21	25	46	28	45	73	2	5	7	0	0	0	51	75	126
76	710330029	New Vision	5	10	15	8	13	21	0	0	0	0	0	0	13	23	36
77	710440014	Nurshing	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
78	710440017	Urma	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	1	1
79	710440019	Shiv Vidhya Niketan	1	0	1	1	4	5	0	0	0	0	0	0	2	4	6
		Total	**188**	**263**	**451**	**456**	**845**	**1301**	**41**	**84**	**125**	**5**	**21**	**26**	**690**	**1213**	**1903**

❑ शैक्षिक सत्र २०७७ मा सामुदायिक र संस्थागत विद्यालयमा अध्ययनरत जम्मा विद्यार्थी

Type of School	ECD			Grade 1-5			Grade 6-8			Grade 1-8			Grade 9-10			Grade 11-12			Total		
	G	B	T	G	B	T	G	B	T	G	B	T	G	B	T	G	B	T	G	B	T
Community	973	948	1921	4596	4055	8651	3832	3316	7148	8428	7371	15799	2705	2323	5028	1335	939	2274	13441	11581	25022
Insitutional	2402	3438	5840	4883	7540	12423	2202	3787	5989	7085	11327	18412	1077	1717	2794	181	320	501	10745	16802	27547
Total	**3375**	**4386**	**7761**	**9479**	**11595**	**21074**	**6034**	**7103**	**13137**	**15513**	**18698**	**34211**	**3782**	**4040**	**7822**	**1516**	**1259**	**2775**	**24186**	**28383**	**52569**

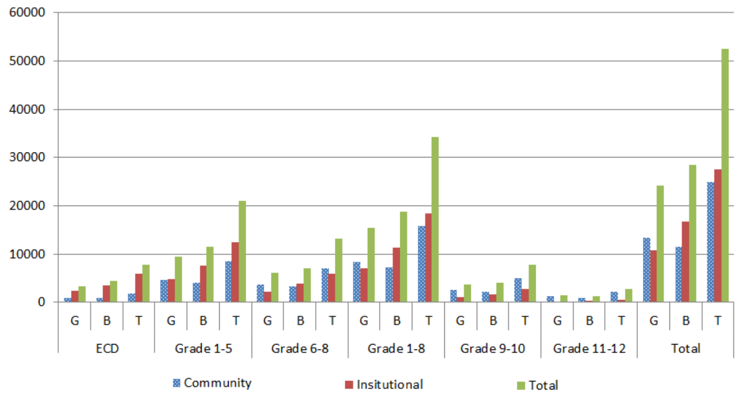

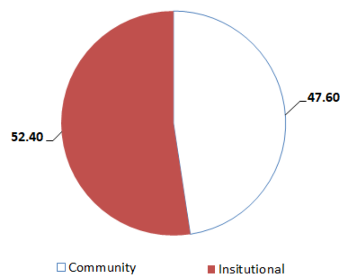

❑ शैक्षिक सत्र २०७७ मा सामुदायिक र संस्थागत विद्यालयमा अध्ययनरत दलित विद्यार्थी

Type of School	ECD			Grade 1-5			Grade 6-8			Grade 1-8			Grade 9-10			Grade 11-12			Total		
	G	B	T	G	B	T	G	B	T	G	B	T	G	B	T	G	B	T	G	B	T
Community	224	228	452	1073	867	1940	664	535	1199	1737	1402	3139	355	302	657	148	96	244	2464	2028	4492
Insitutional	188	263	451	339	587	926	117	258	375	456	845	1301	41	84	125	5	21	26	690	1213	1903
Total	**412**	**491**	**903**	**1412**	**1454**	**2866**	**781**	**793**	**1574**	**2193**	**2247**	**4440**	**396**	**386**	**782**	**153**	**117**	**270**	**3154**	**3241**	**6395**

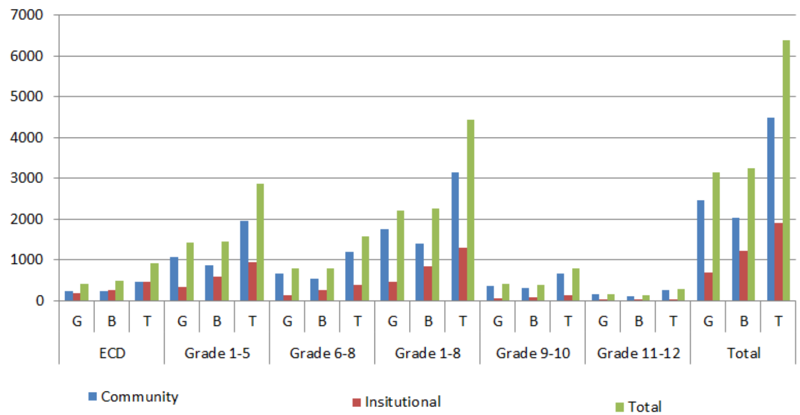

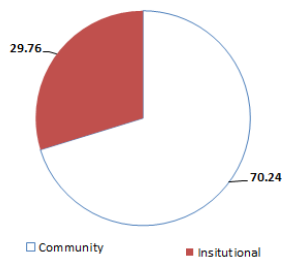

१४. विद्यालयका शिक्षक तथा कर्मचारी

❑ सामुदायिक विद्यालयको दरबन्दीमा कार्यरत शिक्षक तथा कर्मचारी

विद्यालय			सि. नं.	शिक्षक/कर्मचारीको नाम	संकेत नं.	तह	श्रेणी	प्रकार	कैफियत
क्र.सं.	कोड	नाम, ठेगाना							
१	७१०१०००१६	सरस्वती आवि -१, शान्तिनगर	१	पद्मराज जोशी	१५३६४	प्राथमिक	द्वितीय	स्थायी	
१	७१०१०००१६	सरस्वती आवि -१, शान्तिनगर	२	केशर रावल	१५११४	प्राथमिक	प्रथम	स्थायी	
१	७१०१०००१६	सरस्वती आवि -१, शान्तिनगर	३	महेश्वरी सिह	१३३८७३	प्राथमिक	द्वितीय	स्थायी	
१	७१०१०००१६	सरस्वती आवि -१, शान्तिनगर	४	सुनिता श्रेष्ठ	१४८१४	प्राथमिक	द्वितीय	स्थायी	
१	७१०१०००१६	सरस्वती आवि - १, शान्तिनगर	५	बाशु वम	१५१८५	प्राथमिक	द्वितीय	स्थायी	
१	७१०१०००१६	सरस्वती आवि -१, शान्तिनगर	६	लोकराज पडाल		निम्नमाध्यमिक	तृतीय	राहत	
१	७१०१०००१६	सरस्वती आवि -१, शान्तिनगर	७	प्रकृति जोशी		निम्नमाध्यमिक	तृतीय	राहत	
१	७१०१०००१६	सरस्वती आवि -१, शान्तिनगर	८	पुष्पा भट्ट		निम्नमाध्यमिक	तृतीय	राहत	
१	७१०१०००१६	सरस्वती आवि -१, शान्तिनगर	९	लक्ष्मण टमटा		प्राथमिक	तृतीय	राहत	
१	७१०१०००१६	सरस्वती आवि -१, शान्तिनगर	१०	लोकराज फुलारा		आधारभूत		सहयोगी	
१	७१०१०००१६	सरस्वती आवि -१, शान्तिनगर	११	तुलसी जोशी		बालविकास		शिक्षक	
१	७१०१०००१६	सरस्वती आवि -१, शान्तिनगर	१२	किरण मल्ल		बालविकास		शिक्षक	
१	७१०१०००१६	सरस्वती आवि -१, शान्तिनगर	१३	बवना गौतम परियार		बालविकास		शिक्षक	
२	७१०१०००६४	राष्ट्रिय मदरसा मुश्लिम आवि -१, पशुपतिटोल	१	मनमती चौधरी		प्राथमिक	तृतीय	राहत	
२	७१०१०००६४	राष्ट्रिय मदरसा मुश्लिम आवि -१, पशुपतिटोल	२	शाजदा खान		आधारभूत		सहयोगी	
३	७१०१०००७०	त्रिनगर मावि -१, त्रिनगर	३	भूपालसिह खड्का	१२००२५	माध्यमिक	द्वितीय	स्थायी	
३	७१०१०००७०	त्रिनगर मावि -१, त्रिनगर	४	गणेशप्रसाद भट्ट	३९७२५	माध्यमिक	द्वितीय	स्थायी	०७८ जेठ १६ देखि अ.अ.
३	७१०१०००७०	त्रिनगर मावि -१, त्रिनगर	५	हेमराज जोशी	१२९२९८	माध्यमिक	तृतीय	स्थायी	
३	७१०१०००७०	त्रिनगर मावि -१, त्रिनगर	६	श्रद्धा श्रेष्ठ	१५५९५४	माध्यमिक	तृतीय	स्थायी	
३	७१०१०००७०	त्रिनगर मावि -१, त्रिनगर	७	नेत्रबहादुर खडायत	१५८३५५	माध्यमिक	तृतीय	स्थायी	
३	७१०१०००७०	त्रिनगर मावि -१, त्रिनगर	८	तिर्थराज फुलारा	१५६६२०	माध्यमिक	तृतीय	स्थायी	
३	७१०१०००७०	त्रिनगर मावि -१, त्रिनगर	९	रिक्त		माध्यमिक	तृतीय	राहत	
३	७१०१०००७०	त्रिनगर मावि -१, त्रिनगर	१०	गोविन्द राज उपाध्याय		माध्यमिक	द्वितीय	अनुदान	
३	७१०१०००७०	त्रिनगर मावि -१, त्रिनगर	११	भुवनराज जोशी		माध्यमिक	द्वितीय	अनुदान	
३	७१०१०००७०	त्रिनगर मावि -१, त्रिनगर	१२	लक्ष्मी पाण्डे	५७०८९	निम्नमाध्यमिक	द्वितीय	स्थायी	
३	७१०१०००७०	त्रिनगर मावि -१, त्रिनगर	१३	इन्द्रप्रसाद आचार्य	३८५१०	निम्नमाध्यमिक	तृतीय	स्थायी	
३	७१०१०००७०	त्रिनगर मावि -१, त्रिनगर	१४	कमला बम	१५४७१५	निम्नमाध्यमिक	तृतीय	स्थायी	

विद्यालय			सि. नं.	शिक्षक/कर्मचारीको नाम	संकेत नं.	तह	श्रेणी	प्रकार	कैफियत
क्र.सं.	कोड	नाम, ठेगाना							
३	७१०१०००७०	त्रिनगर मावि -१, त्रिनगर	१५	प्रकाशबहादुर छेडाल	१६०२३३	निम्नमाध्यमिक	तृतीय	स्थायी	
३	७१०१०००७०	त्रिनगर मावि -१, त्रिनगर	१६	निर्मला जोशी	१३३२३८	प्राथमिक	द्वितीय	स्थायी	
३	७१०१०००७०	त्रिनगर मावि -१, त्रिनगर	१७	तुल्सी जोशी	57143/1085	प्राथमिक	द्वितीय	स्थायी	
३	७१०१०००७०	त्रिनगर मावि -१, त्रिनगर	१८	कल्पना शाह	१३०६७५	प्राथमिक	तृतीय	स्थायी	
३	७१०१०००७०	त्रिनगर मावि -१, त्रिनगर	१९	जानकी कुमारी भट्ट	१५४७१९	प्राथमिक	तृतीय	स्थायी	
३	७१०१०००७०	त्रिनगर मावि -१, त्रिनगर	२०	लच्छीराम सिराडी	१६९२०५	प्राथमिक	तृतीय	स्थायी	
३	७१०१०००७०	त्रिनगर मावि -१, त्रिनगर	२१	उमा सुबेदी		प्राथमिक	तृतीय	राहत	
३	७१०१०००७०	त्रिनगर मावि -१, त्रिनगर	२२	गणेश प्रसाद जोशी		माध्यमिक		कर्मचारी	
३	७१०१०००७०	त्रिनगर मावि -१, त्रिनगर	२३	बाँधुराम चौधरी		आधारभूत		सहयोगी	२०७८ जेठ १२ मा मृत्यु
३	७१०१०००७०	त्रिनगर मावि -१, त्रिनगर	२४	ममता सेन भुरुङ्गखेली		बालविकास		शिक्षक	
४	७१०१०००७५	मदरसा नुरन नावि आवि -१, पशुपति	१	मो. जुबेर आलम		प्राथमिक	तृतीय	राहत	
४	७१०१०००७५	मदरसा नुरन नावि आवि -१, पशुपति	२	जिन्त ठाकुर		आधारभूत		सहयोगी	
५	७१०१०००९०	पार्वती आवि -२, पुरानो एअरपोर्ट	१	मनराज यादव	३६२१०	प्राथमिक	द्वितीय	स्थायी	
५	७१०१०००९०	पार्वती आवि -२, पुरानो एअरपोर्ट	२	कल्पना शाह	१६९२१४	प्राथमिक	तृतीय	स्थायी	
५	७१०१०००९०	पार्वती आवि -२, पुरानो एअरपोर्ट	३	मिना कुमारी जोशी		प्राथमिक	तृतीय	राहत	
५	७१०१०००९०	पार्वती आवि -२, पुरानो एअरपोर्ट	४	सुलोचना चौधरी		आधारभूत		सहयोगी	
५	७१०१०००९०	पार्वती आवि -२, पुरानो एअरपोर्ट	५	शारदा कुमारी जोशी		बालविकास		शिक्षक	
५	७१०१०००९०	पार्वती आवि -२, पुरानो एअरपोर्ट	६	मिना बिनाडी		बालविकास		शिक्षक	
५	७१०१०००९०	पार्वती आवि -२, पुरानो एअरपोर्ट	७	भुवनेश्वरी मल्ल		बालविकास		शिक्षक	
५	७१०१०००९०	पार्वती आवि -२, पुरानो एअरपोर्ट	८	सवीता बडायक		बालविकास		शिक्षक	
५	७१०१०००९०	पार्वती आवि -२, पुरानो एअरपोर्ट	९	सुशिला घिमिरे		बालविकास		शिक्षक	
६	७१०१००००१	शारदा मावि -२, बैयाबेहडी	१	जानकी भट्ट	१५४४१९	माध्यमिक	तृतीय	स्थायी	
६	७१०१००००१	शारदा मावि -२, बैयाबेहडी	२	गणेश मिश्र	१५९३८२	माध्यमिक	तृतीय	स्थायी	
६	७१०१००००१	शारदा मावि -२, बैयाबेहडी	३	नरेश राज ओझा		माध्यमिक	द्वितीय	अनुदान	
६	७१०१००००१	शारदा मावि -२, बैयाबेहडी	४	लक्ष्मी पनेरु		माध्यमिक	द्वितीय	अनुदान	
६	७१०१००००१	शारदा मावि -२, बैयाबेहडी	५	जितेन्द्र चन्द		माध्यमिक	तृतीय	राहत	
६	७१०१००००१	शारदा मावि -२, बैयाबेहडी	६	अर्जुन रजवार		माध्यमिक	तृतीय	राहत	
६	७१०१००००१	शारदा मावि -२, बैयाबेहडी	७	दिर्घराज कापडी		माध्यमिक	तृतीय	राहत	
६	७१०१००००१	शारदा मावि -२, बैयाबेहडी	८	तेज बहादुर सिंह	१३४९९९	निम्नमाध्यमिक	तृतीय	स्थायी	
६	७१०१००००१	शारदा मावि -२, बैयाबेहडी	९	हेमन्त जोशी	२९६९३	निम्नमाध्यमिक	तृतीय	स्थायी	
६	७१०१००००१	शारदा मावि -२, बैयाबेहडी	१०	गंगा बोहरा	१५४७६५	निम्नमाध्यमिक	तृतीय	स्थायी	
६	७१०१००००१	शारदा मावि -२, बैयाबेहडी	११	तिर्थराज पाण्डेय	१६९३०८	निम्नमाध्यमिक	तृतीय	स्थायी	

विद्यालय			सि. नं.	शिक्षक/कर्मचारीको नाम	संकेत नं.	तह	श्रेणी	प्रकार	कैफियत
क्र.सं.	कोड	नाम, ठेगाना							
६	७१०१००००१	शारदा मावि -२, बैयाबेहडी	१२	राज कुमारी महतो	४४५०३	प्राथमिक	द्वितीय	स्थायी	
६	७१०१००००१	शारदा मावि -२, बैयाबेहडी	१३	माला ओझा	४४४८७	प्राथमिक	प्रथम	स्थायी	
६	७१०१००००१	शारदा मावि -२, बैयाबेहडी	१४	बाधुराम चौधरी	४४६२३	प्राथमिक	द्वितीय	स्थायी	
६	७१०१००००१	शारदा मावि -२, बैयाबेहडी	१५	चित्रादेवी पनेरु	४४६१७	प्राथमिक	द्वितीय	स्थायी	
६	७१०१००००१	शारदा मावि -२, बैयाबेहडी	१६	यमुना भण्डारी	५२६५२	प्राथमिक	द्वितीय	स्थायी	
६	७१०१००००१	शारदा मावि -२, बैयाबेहडी	१७	हिरा कपडेल	१३६९०१	प्राथमिक	द्वितीय	स्थायी	०७७ चैत्र देखि
६	७१०१००००१	शारदा मावि -२, बैयाबेहडी	१८	चाँदनी भण्डारी	१८३६५५	प्राथमिक	तृतीय	स्थायी	०७७ चैत्र देखि
६	७१०१००००१	शारदा मावि -२, बैयाबेहडी	१९	उत्तरा भट्ट		निम्नमाध्यमिक	तृतीय	राहत	
६	७१०१००००१	शारदा मावि -२, बैयाबेहडी	२०	शाधना खत्री		निम्नमाध्यमिक	तृतीय	राहत	
६	७१०१००००१	शारदा मावि -२, बैयाबेहडी	२१	सरस्वती ओझा		प्राथमिक	तृतीय	राहत	
६	७१०१००००१	शारदा मावि -२, बैयाबेहडी	२२	कमला बि.क.		विद्यालय		कर्मचारी	
६	७१०१००००१	शारदा मावि -२, बैयाबेहडी	२३	मान बहादुर चौधरी		विद्यालय		सहयोगी	
६	७१०१००००१	शारदा मावि -२, बैयाबेहडी	२४	जनक कार्की		बालविकास		शिक्षक	
६	७१०१००००१	शारदा मावि -२, बैयाबेहडी	२६	बिस्ना बम		बालविकास		शिक्षक	
६	७१०१००००१	शारदा मावि -२, बैयाबेहडी	२८	निरा शाह		बालविकास		शिक्षक	
७	७१०१०००१३	शैलेश्वरी आवि -२, सरस्वतीनगर	१	इन्दिरा दहाल	३५५३२	प्राथमिक	द्वितीय	स्थायी	
७	७१०१०००१३	शैलेश्वरी आवि -२, सरस्वतीनगर	२	पार्वती भण्डारी	३५४९२	प्राथमिक	द्वितीय	स्थायी	
७	७१०१०००१३	शैलेश्वरी आवि -२, सरस्वतीनगर	३	यसोदा सिह	५८२७४	प्राथमिक	तृतीय	स्थायी	
७	७१०१०००१३	शैलेश्वरी आवि -२, सरस्वतीनगर	५	पवित्रा जोशी		प्राथमिक	तृतीय	राहत	
७	७१०१०००१३	शैलेश्वरी आवि -२, सरस्वतीनगर	६	टेक बहादुर थापा		विद्यालय		सहयोगी	
७	७१०१०००१३	शैलेश्वरी आवि -२, सरस्वतीनगर	७	टिका जोशी		बालविकास		शिक्षक	
७	७१०१०००१३	शैलेश्वरी आवि -२, सरस्वतीनगर	८	मानमति कार्की		बालविकास		शिक्षक	
८	७१०१०००४२	नवदुर्गा मावि -२, मोहना	१	राम कुमार चौधरी	३५७०९	माध्यमिक	द्वितीय	स्थायी	
८	७१०१०००४२	नवदुर्गा मावि -२, मोहना	२	दुर्गाराज जोशी		माध्यमिक	तृतीय	राहत	
८	७१०१०००४२	नवदुर्गा मावि -२, मोहना	३	खगेश्वर प्रशाद अवस्थी		माध्यमिक	तृतीय	राहत	
८	७१०१०००४२	नवदुर्गा मावि -२, मोहना	४	दुर्गादत्त जोशी		माध्यमिक	तृतीय	राहत	
८	७१०१०००४२	नवदुर्गा मावि -२, मोहना	५	रविन्द्र बहादुर पातली		माध्यमिक	तृतीय	राहत	
८	७१०१०००४२	नवदुर्गा मावि -२, मोहना	६	राम बहादुर बि.क.	४०३११	निम्नमाध्यमिक	तृतीय	स्थायी	
८	७१०१०००४२	नवदुर्गा मावि -२, मोहना	७	खडक बहादुर मल्ल	३११७४	निम्नमाध्यमिक	द्वितीय	स्थायी	भाद्र २४ मा अवकास
८	७१०१०००४२	नवदुर्गा मावि -२, मोहना		टंकबहादुर बोहरा		निम्नमाध्यमिक	द्वितीय	स्थायी	०७७ कार्तिक देखि
८	७१०१०००४२	नवदुर्गा मावि -२, मोहना	८	हेमराज पन्त	१६९३३५	निम्नमाध्यमिक	तृतीय	स्थायी	
८	७१०१०००४२	नवदुर्गा मावि -२, मोहना	९	उपेन्द्रराज जोशी	१६९३३४	निम्नमाध्यमिक	तृतीय	स्थायी	

विद्यालय			सि. नं.	शिक्षक/कर्मचारीको नाम	संकेत नं.	तह	श्रेणी	प्रकार	कैफियत
क्र.सं.	कोड	नाम, ठेगाना							
८	७१०१०००४२	नवदुर्गा मावि -२, मोहना	१०	पावनी महता	३२९९८	प्राथमिक	द्वितीय	स्थायी	
८	७१०१०००४२	नवदुर्गा मावि -२, मोहना	११	रोहिणी जोशी	३३१६२	प्राथमिक	द्वितीय	स्थायी	
८	७१०१०००४२	नवदुर्गा मावि -२, मोहना	१२	निर्मला जोशी	५२८६८	प्राथमिक	तृतीय	स्थायी	
८	७१०१०००४२	नवदुर्गा मावि -२, मोहना	१३	सरीता देवल	१५४७१७	प्राथमिक	तृतीय	स्थायी	
८	७१०१०००४२	नवदुर्गा मावि -२, मोहना	१४	उषा भण्डारी	१५४१५७	प्राथमिक	तृतीय	स्थायी	
८	७१०१०००४२	नवदुर्गा मावि -२, मोहना	१५	बर्मलाल पौडेल	३२८२४	प्राथमिक	द्वितीय	स्थायी	
८	७१०१०००४२	नवदुर्गा मावि -२, मोहना	१६	नन्दा अवस्थी		निम्नमाध्यमिक	तृतीय	राहत	
८	७१०१०००४२	नवदुर्गा मावि -२, मोहना	१७	मुन्नी बिष्ट		प्राथमिक	तृतीय	राहत	
८	७१०१०००४२	नवदुर्गा मावि -२, मोहना	१८	दिलीप चौधरी		प्राथमिक	तृतीय	राहत	
८	७१०१०००४२	नवदुर्गा मावि -२, मोहना	१९	गौरी रावत		विद्यालय		कर्मचारी	
८	७१०१०००४२	नवदुर्गा मावि -२, मोहना	२०	बसन्त बहादुर गुरुङ		विद्यालय		सहयोगी	
८	७१०१०००४२	नवदुर्गा मावि -२, मोहना	२१	गौरी बिष्ट		बालविकास		शिक्षक	
८	७१०१०००४२	नवदुर्गा मावि -२, मोहना	२२	बिमला पन्त		बालविकास		शिक्षक	
९	७१०१०००८७	मदरसा गौसिया गरिब नवाज आवि -२, सब्जीमण्डी		स्थायी दरबन्दी नभएको					
९	७१०१०००८७	मदरसा गौसिया गरिब नवाज आवि -२, सब्जीमण्डी	१	सलिम हल्वाई		विद्यालय		सहयोगी	
९	७१०१०००८७	मदरसा गौसिया गरिब नवाज आवि -२, सब्जीमण्डी	२	फुलमाया गोतामे		बालविकास		शिक्षक	
९	७१०१०००८७	मदरसा गौसिया गरिब नवाज आवि -२, सब्जीमण्डी	३	कल्पना सोब		बालविकास		शिक्षक	
१०	७१०१००००३	त्रिभुवन मावि -३, बोराडाँडी	१	जगन्नाथ ऐर	४४४०९	माध्यमिक	तृतीय	स्थायी	
१०	७१०१००००३	त्रिभुवन मावि -३, बोराडाँडी	२	खेमराज बोगटी	१५३९२२	माध्यमिक	तृतीय	स्थायी	
१०	७१०१००००३	त्रिभुवन मावि -३, बोराडाँडी	३	नवरावज अवस्थी	१६००२९	माध्यमिक	तृतीय	स्थायी	
१०	७१०१००००३	त्रिभुवन मावि -३, बोराडाँडी	४	हेमराज कोइराला		माध्यमिक	तृतीय	राहत	
१०	७१०१००००३	त्रिभुवन मावि -३, बोराडाँडी	५	रिक्त		माध्यमिक	तृतीय	राहत	
१०	७१०१००००३	त्रिभुवन मावि -३, बोराडाँडी	६	तिलक राज पाण्डे		माध्यमिक	द्वितीय	अनुदान	
१०	७१०१००००३	त्रिभुवन मावि -३, बोराडाँडी	७	लोक राज जोशी		माध्यमिक	द्वितीय	अनुदान	
१०	७१०१००००३	त्रिभुवन मावि -३, बोराडाँडी	८	नवराज ओझा	४०११३	निम्नमाध्यमिक	तृतीय	स्थायी	
१०	७१०१००००३	त्रिभुवन मावि -३, बोराडाँडी	९	प्रमेश्वरी भट्ट	१७२३१९	निम्नमाध्यमिक	तृतीय	स्थायी	
१०	७१०१००००३	त्रिभुवन मावि -३, बोराडाँडी	१०	लोक राज पाण्डे		निम्नमाध्यमिक	द्वितीय	स्थायी	०७७ फागुन २१ देखि अ. अ.
१०	७१०१००००३	त्रिभुवन मावि -३, बोराडाँडी		लोकराज भट्ट	१५८२८६	निम्नमाध्यमिक	तृतीय	स्थायी	२०७८ बैशाख देखि
१०	७१०१००००३	त्रिभुवन मावि -३, बोराडाँडी	११	चित्रा भाट		निम्नमाध्यमिक	तृतीय	राहत	
१०	७१०१००००३	त्रिभुवन मावि -३, बोराडाँडी	१२	सिताराम अवस्थी	१५६३२४	प्राथमिक	द्वितीय	स्थायी	
१०	७१०१००००३	त्रिभुवन मावि -३, बोराडाँडी	१३	नन्दा भट्ट	३३१०२	प्राथमिक	द्वितीय	स्थायी	
१०	७१०१००००३	त्रिभुवन मावि -३, बोराडाँडी	१४	नवराज ओझा	३००८९	प्राथमिक	द्वितीय	स्थायी	

विद्यालय			सि. नं.	शिक्षक/कर्मचारीको नाम	संकेत नं.	तह	श्रेणी	प्रकार	कैफियत
क्र.सं.	कोड	नाम, ठेगाना							
१०	७१०१००००३	त्रिभुवन मावि -३, बोराडाँडी	१५	लक्ष्मी कुवर	३३११५	प्राथमिक	द्वितीय	स्थायी	
१०	७१०१००००३	त्रिभुवन मावि -३, बोराडाँडी	१६	प्रजापति पडाल	१०५७४	प्राथमिक	द्वितीय	स्थायी	
१०	७१०१००००३	त्रिभुवन मावि -३, बोराडाँडी	१७	सिता राना		प्राथमिक	तृतीय	राहत	
१०	७१०१००००३	त्रिभुवन मावि -३, बोराडाँडी	१८	देवकी ओझा		प्राथमिक	तृतीय	राहत	
१०	७१०१००००३	त्रिभुवन मावि -३, बोराडाँडी	१९	दिपक राज जोशी		विद्यालय		कर्मचारी	
१०	७१०१००००३	त्रिभुवन मावि -३, बोराडाँडी	२०	महेन्द्र राना		विद्यालय		सहयोगी	
१०	७१०१००००३	त्रिभुवन मावि -३, बोराडाँडी	२१	रामवति राना		बालविकास		शिक्षक	
१०	७१०१००००३	त्रिभुवन मावि -३, बोराडाँडी	२२	निरोसा राना		बालविकास		शिक्षक	
११	७१०१०००१५	जनता आवि -३, चटकपुर	१	धन बहादुर सिंह	६३१८६३	निम्नमाध्यमिक	द्वितीय	स्थायी	
११	७१०१०००१५	जनता आवि -३, चटकपुर	२	टेक नारायण चौधरी	२९४५७	प्राथमिक	प्रथम	स्थायी	
११	७१०१०००१५	जनता आवि -३, चटकपुर	३	रिता चन्द	६१७३९	प्राथमिक	प्रथम	स्थायी	
११	७१०१०००१५	जनता आवि -३, चटकपुर	४	शान्ति भट्ट	१०७४९	प्राथमिक	द्वितीय	स्थायी	
११	७१०१०००१५	जनता आवि -३, चटकपुर	५	शुभ लक्ष्मी जोशी	१५१७६	प्राथमिक	द्वितीय	स्थायी	
११	७१०१०००१५	जनता आवि -३, चटकपुर	६	मिना जोशी	१११४१८	प्राथमिक	द्वितीय	स्थायी	
११	७१०१०००१५	जनता आवि -३, चटकपुर	७	विष्णा भट्ट पाठक	११८८२१	प्राथमिक	तृतीय	स्थायी	
११	७१०१०००१५	जनता आवि -३, चटकपुर	८	अम्बिका अवस्थी		निम्नमाध्यमिक	तृतीय	राहत	
११	७१०१०००१५	जनता आवि -३, चटकपुर	९	मञ्जु कट्टेल		प्राथमिक	तृतीय	राहत	
११	७१०१०००१५	जनता आवि -३, चटकपुर	१०	बसन्ती चन्द		प्राथमिक	तृतीय	राहत	
११	७१०१०००१५	जनता आवि -३, चटकपुर	११	विच्छु राना		विद्यालय		सहयोगी	
११	७१०१०००१५	जनता आवि -३, चटकपुर	१२	भावना सुरी		बालविकास		शिक्षक	
११	७१०१०००१५	जनता आवि -३, चटकपुर	१३	धिर्जमती सिंह शाह		बालविकास		शिक्षक	
११	७१०१०००१५	जनता आवि -३, चटकपुर	१४	अम्बिका स्वार		बालविकास		शिक्षक	
११	७१०१०००१५	जनता आवि -३, चटकपुर	१५	जानकी भट्ट		बालविकास		शिक्षक	
१२	७१०१०००८९	शिव पार्वती आवि -३, बडहरा	१	सिता भट्ट	१११००२	प्राथमिक	तृतीय	स्थायी	
१२	७१०१०००८९	शिव पार्वती आवि -३, बडहरा	२	मिरा खड्का भण्डारी	१३१७०७	प्राथमिक	द्वितीय	स्थायी	
१२	७१०१०००८९	शिव पार्वती आवि -३, बडहरा	३	अम्मरा कुमारी जोशी	१७४७७७	प्राथमिक	तृतीय	स्थायी	०७८ बैशाख देखि
१२	७१०१०००८९	शिव पार्वती आवि -३, बडहरा	४	दिव्यश्वरी कडायत		प्राथमिक	तृतीय	राहत	
१२	७१०१०००८९	शिव पार्वती आवि -३, बडहरा	५	कमला चौधरी		विद्यालय		सहयोगी	
१२	७१०१०००८९	शिव पार्वती आवि -३, बडहरा	६	मेनका चौधरी		बालविकास		शिक्षक	
१३	७१०१००००७	राष्ट्रिय तुलसीराम मावि -४, उत्तरबेहडी	१	गणेशराज भट्ट	१४४०९४	माध्यमिक	तृतीय	स्थायी	
१३	७१०१००००७	राष्ट्रिय तुलसीराम मावि -४, उत्तरबेहडी	२	धनसिह बोहरा		माध्यमिक	तृतीय	राहत	
१३	७१०१००००७	राष्ट्रिय तुलसीराम मावि -४, उत्तरबेहडी	३	हर्क वहादुर बिष्ट		माध्यमिक	तृतीय	राहत	

विद्यालय			सि. नं.	शिक्षक/कर्मचारीको नाम	संकेत नं.	तह	श्रेणी	प्रकार	कैफियत
क्र.सं.	कोड	नाम, ठेगाना							
१३	७१०१००००७	राष्ट्रिय तुलसीराम मावि -४, उत्तरबेहडी	४	खेमराज भट्ट		माध्यमिक	तृतीय	राहत	
१३	७१०१००००७	राष्ट्रिय तुलसीराम मावि -४, उत्तरबेहडी	५	केशवराज जोशी		निम्नमाध्यमिक	तृतीय	राहत	
१३	७१०१००००७	राष्ट्रिय तुलसीराम मावि -४, उत्तरबेहडी	६	वसन्ती पाण्डेय		निम्नमाध्यमिक	तृतीय	राहत	
१३	७१०१००००७	राष्ट्रिय तुलसीराम मावि -४, उत्तरबेहडी	७	सिताराम जोशी	११११५८	प्राथमिक	द्वितीय	स्थायी	
१३	७१०१००००७	राष्ट्रिय तुलसीराम मावि -४, उत्तरबेहडी	८	यानुमाया कुवर	३५५५८	प्राथमिक	द्वितीय	स्थायी	
१३	७१०१००००७	राष्ट्रिय तुलसीराम मावि -४, उत्तरबेहडी	९	मोहनलाल चौधरी	१५९१२	प्राथमिक	द्वितीय	स्थायी	
१३	७१०१००००७	राष्ट्रिय तुलसीराम मावि -४, उत्तरबेहडी	१०	निरु भट्ट	१२०१६०	प्राथमिक	द्वितीय	स्थायी	
१३	७१०१००००७	राष्ट्रिय तुलसीराम मावि -४, उत्तरबेहडी	११	चम्फा चौधरी	३५५६८	प्राथमिक	द्वितीय	स्थायी	
१३	७१०१००००७	राष्ट्रिय तुलसीराम मावि -४, उत्तरबेहडी	१२	माया जोशी		प्राथमिक	तृतीय	राहत	
१३	७१०१००००७	राष्ट्रिय तुलसीराम मावि -४, उत्तरबेहडी	१३	गिता दाहाल		प्राथमिक	तृतीय	राहत	
१३	७१०१००००७	राष्ट्रिय तुलसीराम मावि -४, उत्तरबेहडी	१४	दिपक राज भट्ट		विद्यालय		कर्मचारी	
१३	७१०१००००७	राष्ट्रिय तुलसीराम मावि -४, उत्तरबेहडी	१५	राम वहादुर चौधरी		विद्यालय		सहयोगी	
१३	७१०१००००७	राष्ट्रिय तुलसीराम मावि -४, उत्तरबेहडी	१६	सिता जोशी		बालविकास		शिक्षक	
१३	७१०१००००७	राष्ट्रिय तुलसीराम मावि -४, उत्तरबेहडी	१७	देविसरा थापामगर		बालविकास		शिक्षक	
१४	७१०१०००१४	राष्ट्रिय आवि -५, तारानगर	१	मदन बहादुर बम	२९५५०।५८३	प्राथमिक	प्रथम	स्थायी	
१४	७१०१०००१४	राष्ट्रिय आवि -५, तारानगर	२	देवा भट्ट	२९६८६।६९१	प्राथमिक	द्वितीय	स्थायी	
१४	७१०१०००१४	राष्ट्रिय आवि -५, तारानगर	३	प्रेमा जोशी	२९६७७।७४५	प्राथमिक	द्वितीय	स्थायी	
१४	७१०१०००१४	राष्ट्रिय आवि -५, तारानगर	४	बसन्ती भण्डारी	११९५०	प्राथमिक	द्वितीय	स्थायी	
१४	७१०१०००१४	राष्ट्रिय आवि -५, तारानगर	५	तुलसा जोशी उप्रेती	६८१२३५	प्राथमिक	द्वितीय	स्थायी	
१४	७१०१०००१४	राष्ट्रिय आवि -५, तारानगर	६	माया कुमारी कुँवर	१६०४५७	प्राथमिक	तृतीय	स्थायी	
१४	७१०१०००१४	राष्ट्रिय आवि -५, तारानगर	७	मान बहादुर साउँद	१४४४१४	प्राथमिक	तृतीय	स्थायी	
१४	७१०१०००१४	राष्ट्रिय आवि -५, तारानगर	८	पद्मा बम		निम्नमाध्यमिक	तृतीय	राहत	
१४	७१०१०००१४	राष्ट्रिय आवि -५, तारानगर	९	प्रकाश बहादुर चन्द		निम्नमाध्यमिक	तृतीय	राहत	
१४	७१०१०००१४	राष्ट्रिय आवि -५, तारानगर	१०	जना बिष्ट		प्राथमिक	तृतीय	राहत	
१४	७१०१०००१४	राष्ट्रिय आवि -५, तारानगर	११	धनिराम चौधरी		विद्यालय		सहयोगी	
१४	७१०१०००१४	राष्ट्रिय आवि -५, तारानगर	१२	कविता जोशी		बालविकास		शिक्षक	
१४	७१०१०००१४	राष्ट्रिय आवि -५, तारानगर	१३	शान्ता जोशी		बालविकास		शिक्षक	
१५	७१०१०००६०	पञ्चोदय मावि -५, हसनपुर	१	हरिश कुमार ओझा	४०२००	माध्यमिक	द्वितीय	स्थायी	
१५	७१०१०००६०	पञ्चोदय मावि -५, हसनपुर	२	राजेन्द्र पोखरेल	३००८३	माध्यमिक	द्वितीय	स्थायी	
१५	७१०१०००६०	पञ्चोदय मावि -५, हसनपुर	३	केशव दत्त भट्ट	१०८२०	माध्यमिक	द्वितीय	स्थायी	
१५	७१०१०००६०	पञ्चोदय मावि -५, हसनपुर	४	गणेश दत्त जोशी	५७२३१	माध्यमिक	द्वितीय	स्थायी	
१५	७१०१०००६०	पञ्चोदय मावि -५, हसनपुर	५	शिवराज कापडी	१२९३०१	माध्यमिक	द्वितीय	स्थायी	

विद्यालय			सि. नं.	शिक्षक/कर्मचारीको नाम	संकेत नं.	तह	श्रेणी	प्रकार	कैफियत
क्र.सं.	कोड	नाम, ठेगाना							
१५	७१०१०००६०	पञ्चोदय मावि -५, हसनपुर	६	खगेन्द्र राज ओझा	३८५२०	माध्यमिक	तृतीय	स्थायी	
१५	७१०१०००६०	पञ्चोदय मावि -५, हसनपुर	७	नरेश राज रेग्मी	१५४७८१	माध्यमिक	तृतीय	स्थायी	
१५	७१०१०००६०	पञ्चोदय मावि -५, हसनपुर	८	गंगाराम ओझा	१५४७३५	माध्यमिक	तृतीय	स्थायी	
१५	७१०१०००६०	पञ्चोदय मावि -५, हसनपुर	९	लोकराज योगी	१५५९४२	माध्यमिक	तृतीय	स्थायी	
१५	७१०१०००६०	पञ्चोदय मावि -५, हसनपुर	१०	ज्ञानेन्द्र जोशी	१६९२०८	माध्यमिक	तृतीय	स्थायी	
१५	७१०१०००६०	पञ्चोदय मावि -५, हसनपुर	११	हृदय पुजारा		माध्यमिक	द्वितीय	अस्थायी	
१५	७१०१०००६०	पञ्चोदय मावि -५, हसनपुर	१२	प्रेम बहादुर बलायर		माध्यमिक	द्वितीय	अस्थायी	
१५	७१०१०००६०	पञ्चोदय मावि -५, हसनपुर	१३	परमानन्द भट्ट	५७२३६	निम्नमाध्यमिक	द्वितीय	स्थायी	
१५	७१०१०००६०	पञ्चोदय मावि -५, हसनपुर	१४	महेन्द्र बिक्रम शाही	४०३९५	निम्नमाध्यमिक	तृतीय	स्थायी	
१५	७१०१०००६०	पञ्चोदय मावि -५, हसनपुर	१५	कृपाचार्य अवस्थी	१८८८४	निम्नमाध्यमिक	तृतीय	स्थायी	
१५	७१०१०००६०	पञ्चोदय मावि -५, हसनपुर	१६	गंगा अवस्थी	५७२४४	निम्नमाध्यमिक	तृतीय	स्थायी	
१५	७१०१०००६०	पञ्चोदय मावि -५, हसनपुर	१७	नवराज भट्ट	१५४७६८	निम्नमाध्यमिक	तृतीय	स्थायी	
१५	७१०१०००६०	पञ्चोदय मावि -५, हसनपुर	१८	नन्दराम बोहरा	४०३२१	निम्नमाध्यमिक	तृतीय	स्थायी	
१५	७१०१०००६०	पञ्चोदय मावि -५, हसनपुर	१९	शकुन्तला लिम्बु	१६९३१८	निम्नमाध्यमिक	तृतीय	स्थायी	
१५	७१०१०००६०	पञ्चोदय मावि -५, हसनपुर	२०	शावित्री जोशी	१११०८१	प्राथमिक	प्रथम	स्थायी	
१५	७१०१०००६०	पञ्चोदय मावि -५, हसनपुर	२१	खेमा सिंह शाह	३२४८७	प्राथमिक	प्रथम	स्थायी	
१५	७१०१०००६०	पञ्चोदय मावि -५, हसनपुर	२२	अनिता श्रेष्ठ	३२५०७	प्राथमिक	प्रथम	स्थायी	
१५	७१०१०००६०	पञ्चोदय मावि -५, हसनपुर	२३	जानकी शर्मा	३२४२५	प्राथमिक	द्वितीय	स्थायी	
१५	७१०१०००६०	पञ्चोदय मावि -५, हसनपुर	२४	प्रमिला जोशी	१५४७२०	प्राथमिक	तृतीय	स्थायी	
१५	७१०१०००६०	पञ्चोदय मावि -५, हसनपुर	२५	मधुसुदन भट्ट	१७०४२०	प्राथमिक	तृतीय	स्थायी	
१५	७१०१०००६०	पञ्चोदय मावि -५, हसनपुर	२६	तेजराज जोशी	२९९९१	प्राथमिक	द्वितीय	स्थायी	०७७ भाद्र ३ मा अ.अ.
१५	७१०१०००६०	पञ्चोदय मावि -५, हसनपुर		विष्णु कुमारी मिश्र	१५६११८	प्राथमिक	तृतीय	स्थायी	०७७ चैत्र देखि मात्र
१५	७१०१०००६०	पञ्चोदय मावि -५, हसनपुर	२७	शुवास सिंह कठायत	४२३२२	प्राथमिक	द्वितीय	स्थायी	
१५	७१०१०००६०	पञ्चोदय मावि -५, हसनपुर	२८	अन्जु पन्त विष्ट		प्राथमिक	तृतीय	राहत	
१५	७१०१०००६०	पञ्चोदय मावि -५, हसनपुर	२९	दिल बहादुर खाती		विद्यालय		कर्मचारी	
१५	७१०१०००६०	पञ्चोदय मावि -५, हसनपुर	३०	नन्दलाल राना		विद्यालय		सहयोगी	
१५	७१०१०००६०	पञ्चोदय मावि -५, हसनपुर	३१	पद्मा उपाध्याय		बालविकास		शिक्षक	
१५	७१०१०००६०	पञ्चोदय मावि -५, हसनपुर	३२	दिपा बिनादी जोशी		बालविकास		शिक्षक	
१६	७१०१०००५२	बासुदेवी मावि -६, रघुनगर	१	नरहरी सापकोटा	५७१०६	माध्यमिक	द्वितीय	स्थायी	
१६	७१०१०००५२	बासुदेवी मावि -६, रघुनगर	२	पदमराज शर्मा	५७२१५	माध्यमिक	द्वितीय	स्थायी	
१६	७१०१०००५२	बासुदेवी मावि -६, रघुनगर	३	सिद्धराज जैशी	१५४७७८	माध्यमिक	तृतीय	स्थायी	
१६	७१०१०००५२	बासुदेवी मावि -६, रघुनगर	४	महेन्द्र जोशी	१५६६२१	माध्यमिक	तृतीय	स्थायी	

विद्यालय			सि. नं.	शिक्षक/कर्मचारीको नाम	संकेत नं.	तह	श्रेणी	प्रकार	कैफियत
क्र.सं.	कोड	नाम, ठेगाना							
१६	७१०१०००५२	बासुदेवी मावि -६, रघुनगर	५	मिना ढुङ्गाना	१६९२६५	माध्यमिक	तृतीय	स्थायी	
१६	७१०१०००५२	बासुदेवी मावि -६, रघुनगर	६	रामचन्द्र भट्ट		माध्यमिक	द्वितीय	अनुदान	
१६	७१०१०००५२	बासुदेवी मावि -६, रघुनगर	७	चेतराज भट्ट		माध्यमिक	द्वितीय	अनुदान	
१६	७१०१०००५२	बासुदेवी मावि -६, रघुनगर	८	मिन बहादुर माली		माध्यमिक	द्वितीय	अनुदान	
१६	७१०१०००५२	बासुदेवी मावि -६, रघुनगर	९	परमेश्वरी देवी पनेरु	११०९८३	निम्नमाध्यमिक	तृतीय	स्थायी	
१६	७१०१०००५२	बासुदेवी मावि -६, रघुनगर	१०	शान्ती कुमारी ऐर	१५४७१८	निम्नमाध्यमिक	तृतीय	स्थायी	
१६	७१०१०००५२	बासुदेवी मावि -६, रघुनगर	११	भरत बहादुर साउँद	१५०१५१	निम्नमाध्यमिक	तृतीय	स्थायी	
१६	७१०१०००५२	बासुदेवी मावि -६, रघुनगर	१२	अन्जु भट्ट	१५४७५५	निम्नमाध्यमिक	तृतीय	स्थायी	
१६	७१०१०००५२	बासुदेवी मावि -६, रघुनगर	१३	डम्बर मल्ल	११९८०	प्राथमिक	प्रथम	स्थायी	
१६	७१०१०००५२	बासुदेवी मावि -६, रघुनगर	१४	मधु बम भण्डारी	१२१३२	प्राथमिक	द्वितीय	स्थायी	
१६	७१०१०००५२	बासुदेवी मावि -६, रघुनगर	१५	उषा सिंह	२९९५७	प्राथमिक	द्वितीय	स्थायी	
१६	७१०१०००५२	बासुदेवी मावि -६, रघुनगर	१६	बसन्ती थापा	१३०८९	प्राथमिक	द्वितीय	स्थायी	
१६	७१०१०००५२	बासुदेवी मावि -६, रघुनगर	१७	टेक बहादुर चन्द	३५७७७	प्राथमिक	द्वितीय	स्थायी	
१६	७१०१०००५२	बासुदेवी मावि -६, रघुनगर	१८	राम भरोसे राना	१३७५०	प्राथमिक	द्वितीय	स्थायी	
१६	७१०१०००५२	बासुदेवी मावि -६, रघुनगर	१९	गगन सिंह ऐर	१२०१०	प्राथमिक	द्वितीय	स्थायी	भाद्र १५ देखि अ.अ.
१६	७१०१०००५२	बासुदेवी मावि -६, रघुनगर	२०	पार्वती धामी		प्राथमिक	तृतीय	राहत	
१६	७१०१०००५२	बासुदेवी मावि -६, रघुनगर	२१	माला शाह		प्राथमिक	तृतीय	राहत	
१६	७१०१०००५२	बासुदेवी मावि -६, रघुनगर	२२	नारायण धामी		विद्यालय		कर्मचारी	
१६	७१०१०००५२	बासुदेवी मावि -६, रघुनगर	२३	राजेश चौधरी		विद्यालय		सहयोगी	
१६	७१०१०००५२	बासुदेवी मावि -६, रघुनगर	२४	विमला क्षेत्री		बालविकास		शिक्षक	
१६	७१०१०००५२	बासुदेवी मावि -६, रघुनगर	२५	ईन्द्रा कैनी		बालविकास		शिक्षक	
१७	७१०१०००६२	भैरब बाबा आवि -६, मटियारी	१	गोपाल बहादुर ऐर	३२८७३	प्राथमिक	प्रथम	स्थायी	
१७	७१०१०००६२	भैरब बाबा आवि -६, मटियारी	२	खेमराज बडु	११११९५	प्राथमिक	द्वितीय	स्थायी	
१७	७१०१०००६२	भैरब बाबा आवि -६, मटियारी	३	हर्षा जोशी	११७६८४	प्राथमिक	द्वितीय	स्थायी	
१७	७१०१०००६२	भैरब बाबा आवि -६, मटियारी	४	पवित्रा पाण्डेय	११८५४०	प्राथमिक	द्वितीय	स्थायी	
१७	७१०१०००६२	भैरब बाबा आवि -६, मटियारी	५	दुर्गा जोशी	११८०७३	प्राथमिक	द्वितीय	स्थायी	
१७	७१०१०००६२	भैरब बाबा आवि -६, मटियारी	६	डबल बहादुर बम		निम्नमाध्यमिक	तृतीय	राहत	
१७	७१०१०००६२	भैरब बाबा आवि -६, मटियारी	७	कल्पना जोशी		प्राथमिक	तृतीय	राहत	
१७	७१०१०००६२	भैरब बाबा आवि -६, मटियारी	८	कृष्णलाल राना		विद्यालय		सहयोगी	
१७	७१०१०००६२	भैरब बाबा आवि -६, मटियारी	९	पुरन राना		बालविकास		शिक्षक	
१७	७१०१०००६२	भैरब बाबा आवि -६, मटियारी	१०	नेमा उपाध्याय		बालविकास		शिक्षक	
१८	७१०१००००५	शिव आवि -७, देवरिया	१	नन्दलाल राना		प्राथमिक	तृतीय	राहत	

विद्यालय			सि. नं.	शिक्षक/कर्मचारीको नाम	संकेत नं.	तह	श्रेणी	प्रकार	कैफियत
क्र.सं.	कोड	नाम, ठेगाना							
१८	७१०१००००५	शिव आवि -७, देवरिया	२	कृष्णराज ओझा		प्राथमिक	तृतीय	राहत	
१८	७१०१००००५	शिव आवि -७, देवरिया	३	मायादेवी ओझा		प्राथमिक	तृतीय	राहत	
१८	७१०१००००५	शिव आवि -७, देवरिया	४	गिता सोडारी		प्राथमिक	तृतीय	राहत	
१८	७१०१००००५	शिव आवि -७, देवरिया	५	नेत्रा नाथ जोशी		निम्नमाध्यमिक	तृतीय	राहत	
१८	७१०१००००५	शिव आवि -७, देवरिया	६	नन्दा चौधरी		विद्यालय		सहयोगी	
१८	७१०१००००५	शिव आवि -७, देवरिया	७	शान्ती सिंह		बालविकास		शिक्षक	
१८	७१०१००००५	शिव आवि -७, देवरिया	८	रामपती राना		बालविकास		शिक्षक	
१८	७१०१००००५	शिव आवि -७, देवरिया	८	चित्रा ढुङ्गाना		बालविकास		शिक्षक	
१८	७१०१००००५	शिव आवि -७, देवरिया	१०	पार्वती भट्ट		बालविकास		शिक्षक	
१९	७१०१०००११	राष्ट्रिय मावि -७, बेली	१	डिल्ली राज जोशी	३२३५४	प्राथमिक	प्रथम	स्थायी	
१९	७१०१०००११	राष्ट्रिय मावि -७, बेली	२	बब्लु चौधरी	१५०८५३	प्राथमिक	तृतीय	स्थायी	
१९	७१०१०००११	राष्ट्रिय मावि -७, बेली	३	कृष्णा कुमारी बोहरा		प्राथमिक	तृतीय	स्थायी	
१९	७१०१०००११	राष्ट्रिय मावि -७, बेली	४	नरेश राना		निम्नमाध्यमिक	तृतीय	राहत	
१९	७१०१०००११	राष्ट्रिय मावि -७, बेली	५	महेन्द्र बोहरा		निम्नमाध्यमिक	तृतीय	राहत	
१९	७१०१०००११	राष्ट्रिय मावि -७, बेली	६	मायाराम चौधरी		विद्यालय		कर्मचारी	
१९	७१०१०००११	राष्ट्रिय मावि -७, बेली	७	चेत देवी चौधरी		विद्यालय		सहयोगी	
१९	७१०१०००११	राष्ट्रिय मावि -७, बेली	८	गिता अधिकारी		बालविकास		शिक्षक	
१९	७१०१०००११	राष्ट्रिय मावि -७, बेली	९	बसन्ती चौधरी		बालविकास		शिक्षक	
२०	७१०१०००१७	सरस्वती मावि -७, मनेहरा	१	चन्द्राकला दवाडी		माध्यमिक	तृतीय	स्थायी	
२०	७१०१०००१७	सरस्वती मावि -७, मनेहरा	२	भजन कुमारी शाह		निम्नमाध्यमिक	तृतीय	स्थायी	
२०	७१०१०००१७	सरस्वती मावि -७, मनेहरा	३	ज्ञानेन्द्र बहादुर शाह	३२७८८	प्राथमिक	प्रथम	स्थायी	
२०	७१०१०००१७	सरस्वती मावि -७, मनेहरा	४	दिर्घराज ओझा	२९९६९	प्राथमिक	द्बितीय	स्थायी	
२०	७१०१०००१७	सरस्वती मावि -७, मनेहरा	५	बिना चौधरी	३२८०७	प्राथमिक	द्बितीय	स्थायी	
२०	७१०१०००१७	सरस्वती मावि -७, मनेहरा	६	सावित्री जोशी	३२८३४	प्राथमिक	द्बितीय	स्थायी	
२०	७१०१०००१७	सरस्वती मावि -७, मनेहरा	७	रिता ज्ञावाली	६१७२४	प्राथमिक	द्बितीय	स्थायी	
२०	७१०१०००१७	सरस्वती मावि -७, मनेहरा	८	अम्बिका दहाल		प्राथमिक	द्बितीय	स्थायी	
२०	७१०१०००१७	सरस्वती मावि -७, मनेहरा	९	मन्तु ठाकुर		प्राथमिक	तृतीय	स्थायी	
२०	७१०१०००१७	सरस्वती मावि -७, मनेहरा	१०	यमुना उप्रेती		प्राथमिक	तृतीय	स्थायी	
२०	७१०१०००१७	सरस्वती मावि -७, मनेहरा	११	रामराज राना		निम्नमाध्यमिक	तृतीय	राहत	
२०	७१०१०००१७	सरस्वती मावि -७, मनेहरा	१२	युवराज राना		निम्नमाध्यमिक	तृतीय	राहत	
२०	७१०१०००१७	सरस्वती मावि -७, मनेहरा	१३	इतओरिया राना		प्राथमिक	तृतीय	राहत	
२०	७१०१०००१७	सरस्वती मावि -७, मनेहरा	१४	वर्षा राना		विद्यालय		कर्मचारी	

विद्यालय			सि. नं.	शिक्षक/कर्मचारीको नाम	संकेत नं.	तह	श्रेणी	प्रकार	कैफियत
क्र.सं.	कोड	नाम, ठेगाना							
२०	७१०१०००१७	सरस्वती मावि -७, मनेहरा	१५	सिताराम राना		विद्यालय		सहयोगी	
२०	७१०१०००१७	सरस्वती मावि -७, मनेहरा	१६	जानकी चौधरी		बालविकास		शिक्षक	
२०	७१०१०००१७	सरस्वती मावि -७, मनेहरा	१७	रुद्र राना		बालविकास		शिक्षक	
२०	७१०१०००१७	सरस्वती मावि -७, मनेहरा	१८	झरना जोशी		बालविकास		शिक्षक	
२०	७१०१०००१७	सरस्वती मावि -७, मनेहरा	१९	सविता चौधरी		बालविकास		शिक्षक	
२१	७१०१०००६१	जन जागृति आवि -७, पटेला	१	शान्ती चौधरी		प्राथमिक	तृतीय	राहत	
२१	७१०१०००६१	जन जागृति आवि -७, पटेला	२	पनिता चौधरी		प्राथमिक	तृतीय	राहत	
२१	७१०१०००६१	जन जागृति आवि -७, पटेला	३	अनिसा चौधरी		प्राथमिक	तृतीय	राहत	
२१	७१०१०००६१	जन जागृति आवि -७, पटेला		प्रधानाध्यापक भत्ता					
२१	७१०१०००६१	जन जागृति आवि -७, पटेला	४	अनिता चौधरी		विद्यालय		सहयोगी	
२२	७१०१०००८६	नवज्योति आवि -७, तिल्कीचौक	१	केशर बहादुर बम	६१७०८	प्राथमिक	द्वितीय	स्थायी	
२२	७१०१०००८६	नवज्योति आवि -७, तिल्कीचौक	२	गिता कार्की		प्राथमिक	तृतीय	स्थायी	
२२	७१०१०००८६	नवज्योति आवि -७, तिल्कीचौक	३	अनामिका चौधरी		प्राथमिक	तृतीय	राहत	
२२	७१०१०००८६	नवज्योति आवि -७, तिल्कीचौक	४	टंकेश्वरी जोशी		प्राथमिक	तृतीय	राहत	
२२	७१०१०००८६	नवज्योति आवि -७, तिल्कीचौक	५	लक्ष्मी कोली		विद्यालय		सहयोगी	
२२	७१०१०००८६	नवज्योति आवि -७, तिल्कीचौक	६	मिरा महत		बालविकास		शिक्षक	
२२	७१०१०००८६	नवज्योति आवि -७, तिल्कीचौक	७	हिरा वि.क.		बालविकास		शिक्षक	
२३	७१०१०००५६	धनगढी नमुना प्राविधिक मावि -८, धनगढीगाउँ	१	लक्ष्मण दत्त भट्ट	४०२३५	माध्यमिक	तृतीय	स्थायी	
२३	७१०१०००५६	धनगढी नमुना प्राविधिक मावि -८, धनगढीगाउँ	२	खगेन्द्र प्रसाद जोशी	११६३६१	माध्यमिक	तृतीय	स्थायी	
२३	७१०१०००५६	धनगढी नमुना प्राविधिक मावि -८, धनगढीगाउँ	३	नन्दा महरा		माध्यमिक	तृतीय	स्थायी	
२३	७१०१०००५६	धनगढी नमुना प्राविधिक मावि -८, धनगढीगाउँ	४	हेमराज बिष्ट	१५९५४२	माध्यमिक	तृतीय	स्थायी	
२३	७१०१०००५६	धनगढी नमुना प्राविधिक मावि -८, धनगढीगाउँ	५	प्रेम प्रसाद भट्ट		माध्यमिक	तृतीय	स्थायी	
२३	७१०१०००५६	धनगढी नमुना प्राविधिक मावि -८, धनगढीगाउँ	६	राधा बिष्ट		माध्यमिक	तृतीय	स्थायी	
२३	७१०१०००५६	धनगढी नमुना प्राविधिक मावि -८, धनगढीगाउँ	७	देविकान्त मिश्रा	१३०२७	माध्यमिक	द्वितीय	स्थायी	
२३	७१०१०००५६	धनगढी नमुना प्राविधिक मावि -८, धनगढीगाउँ		रामचन्द्र ओझा		माध्यमिक	तृतीय	स्थायी	
२३	७१०१०००५६	धनगढी नमुना प्राविधिक मावि -८, धनगढीगाउँ	८	निर्जन श्रेष्ठ		माध्यमिक	द्वितीय	अनुदान	
२३	७१०१०००५६	धनगढी नमुना प्राविधिक मावि -८, धनगढीगाउँ	९	कलावती जोशी		माध्यमिक	द्वितीय	अनुदान	
२३	७१०१०००५६	धनगढी नमुना प्राविधिक मावि -८, धनगढीगाउँ	१०	योगेश बुढा		माध्यमिक	द्वितीय	अनुदान	
२३	७१०१०००५६	धनगढी नमुना प्राविधिक मावि -८, धनगढीगाउँ	११	लोक राज भट्ट		माध्यमिक	द्वितीय	प्रशिक्षक	
२३	७१०१०००५६	धनगढी नमुना प्राविधिक मावि -८, धनगढीगाउँ	१२	भुवन चन्द्र जोशी		माध्यमिक	द्वितीय	प्रशिक्षक	
२३	७१०१०००५६	धनगढी नमुना प्राविधिक मावि -८, धनगढीगाउँ	१३	जय प्रसाद भट्ट		माध्यमिक	द्वितीय	अनुदान	
२३	७१०१०००५६	धनगढी नमुना प्राविधिक मावि -८, धनगढीगाउँ	१४	निखिल बम		माध्यमिक	तृतीय	प्रशिक्षक	

विद्यालय			सि. नं.	शिक्षक/कर्मचारीको नाम	संकेत नं.	तह	श्रेणी	प्रकार	कैफियत
क्र.सं.	कोड	नाम, ठेगाना							
२३	७१०१०००५६	धनगढी नमुना प्राविधिक मावि -८, धनगढीगाउँ	१५	झनक राज जोशी		माध्यमिक	तृतीय	प्रशिक्षक	
२३	७१०१०००५६	धनगढी नमुना प्राविधिक मावि -८, धनगढीगाउँ	१५	नरेन्द्र बहादुर ओड	५७२४२	निम्नमाध्यमिक	तृतीय	स्थायी	
२३	७१०१०००५६	धनगढी नमुना प्राविधिक मावि -८, धनगढीगाउँ	१६	दशरथ भण्डारी		निम्नमाध्यमिक	तृतीय	स्थायी	
२३	७१०१०००५६	धनगढी नमुना प्राविधिक मावि -८, धनगढीगाउँ	१७	लक्ष्मीकान्त जोशी		निम्नमाध्यमिक	तृतीय	स्थायी	
२३	७१०१०००५६	धनगढी नमुना प्राविधिक मावि -८, धनगढीगाउँ	१८	सानु कुमारी चौधरी		निम्नमाध्यमिक	तृतीय	स्थायी	
२३	७१०१०००५६	धनगढी नमुना प्राविधिक मावि -८, धनगढीगाउँ	१९	गंगा प्रसाद चौधरी	१५३७८	प्राथमिक	द्वितीय	स्थायी	
२३	७१०१०००५६	धनगढी नमुना प्राविधिक मावि -८, धनगढीगाउँ	२०	गणेश बहादुर नेपाली		प्राथमिक	द्वितीय	स्थायी	
२३	७१०१०००५६	धनगढी नमुना प्राविधिक मावि -८, धनगढीगाउँ	२१	निलम श्रेष्ठ	१०५४३	प्राथमिक	द्वितीय	स्थायी	०७८ बैशाख १० देखि अ.अ.
२३	७१०१०००५६	धनगढी नमुना प्राविधिक मावि -८, धनगढीगाउँ	२२	जानुका जोशी	३२८१५	प्राथमिक	द्वितीय	स्थायी	
२३	७१०१०००५६	धनगढी नमुना प्राविधिक मावि -८, धनगढीगाउँ	२३	मिना उपाध्याय		प्राथमिक	द्वितीय	स्थायी	
२३	७१०१०००५६	धनगढी नमुना प्राविधिक मावि -८, धनगढीगाउँ	२४	डिलेश्वरी विनाडी		प्राथमिक	द्वितीय	स्थायी	
२३	७१०१०००५६	धनगढी नमुना प्राविधिक मावि -८, धनगढीगाउँ	२५	शारदा कुमारी थापा	१४४९८०	प्राथमिक	तृतीय	स्थायी	
२३	७१०१०००५६	धनगढी नमुना प्राविधिक मावि -८, धनगढीगाउँ	२६	नविन कार्की		निम्नमाध्यमिक	तृतीय	स.प्रशिक्षक	
२३	७१०१०००५६	धनगढी नमुना प्राविधिक मावि -८, धनगढीगाउँ	२७	रोशन पन्त		निम्नमाध्यमिक	तृतीय	स.प्रशिक्षक	
२३	७१०१०००५६	धनगढी नमुना प्राविधिक मावि -८, धनगढीगाउँ	२८	धर्मराज जोशी		निम्नमाध्यमिक	तृतीय	राहत	
२३	७१०१०००५६	धनगढी नमुना प्राविधिक मावि -८, धनगढीगाउँ	२९	रामपुरन राना		प्राथमिक	तृतीय	राहत	
२३	७१०१०००५६	धनगढी नमुना प्राविधिक मावि -८, धनगढीगाउँ	३०	रित्त		प्राथमिक	तृतीय	राहत	दृष्टिविहिन राहतकोटा
२३	७१०१०००५६	धनगढी नमुना प्राविधिक मावि -८, धनगढीगाउँ	३१	हरिचन्द्र राना		प्राथमिक	तृतीय	ल्याव व्याय	OJT बाट त.भ. पाउने
२३	७१०१०००५६	धनगढी नमुना प्राविधिक मावि -८, धनगढीगाउँ	३२	मनिषा चौधरी		विद्यालय		कर्मचारी	
२३	७१०१०००५६	धनगढी नमुना प्राविधिक मावि -८, धनगढीगाउँ	३३	सघुनकली राना		विद्यालय		सहयोगी	
२३	७१०१०००५६	धनगढी नमुना प्राविधिक मावि -८, धनगढीगाउँ	३४	पारु जैशी		बालविकास		शिक्षक	
२३	७१०१०००५६	धनगढी नमुना प्राविधिक मावि -८, धनगढीगाउँ	३५	दुर्गा कुमारी चौधरी		बालविकास		शिक्षक	
२३	७१०१०००५६	धनगढी नमुना प्राविधिक मावि -८, धनगढीगाउँ	३६	बिनु राना		बालविकास		शिक्षक	
२४	७१०१००००४	सरस्वती आवि -९, बंगराकटान	१	पशुपती ठाकुर	१६०६२६	प्राथमिक	तृतीय	स्थायी	
२४	७१०१००००४	सरस्वती आवि -९, बंगराकटान	२	बाबुराम चौधरी	२९७१५	प्राथमिक	द्वितीय	स्थायी	
२४	७१०१००००४	सरस्वती आवि -९, बंगराकटान	३	निरञ्जना ओझा	५२५२७	प्राथमिक	द्वितीय	स्थायी	
२४	७१०१००००४	सरस्वती आवि -९, बंगराकटान	४	पूर्णमाया श्रेष्ठ	१३५६८१	प्राथमिक	तृतीय	स्थायी	
२४	७१०१००००४	सरस्वती आवि -९, बंगराकटान	५	अञ्जु कुमारी पोखरेल	१६९२१३	प्राथमिक	तृतीय	स्थायी	
२४	७१०१००००४	सरस्वती आवि -९, बंगराकटान	६	टिका चौधरी		विद्यालय		सहयोगी	
२४	७१०१००००४	सरस्वती आवि -९, बंगराकटान	७	सुचिता यादव		बालविकास		शिक्षक	
२४	७१०१००००४	सरस्वती आवि -९, बंगराकटान	८	धर्मा पाठक		बालविकास		शिक्षक	
२४	७१०१००००४	सरस्वती आवि -९, बंगराकटान	९	दुर्गा बि.क.		बालविकास		शिक्षक	समुदायबाट समायोजन

विद्यालय			सि. नं.	शिक्षक/कर्मचारीको नाम	संकेत नं.	तह	श्रेणी	प्रकार	कैफियत
क्र.सं.	कोड	नाम, ठेगाना							
२५	७१०१०००२३	भवानी मावि -९, गौरीपुर	१	बलराम भट्ट		माध्यमिक	तृतीय	राहत	
२५	७१०१०००२३	भवानी मावि -९, गौरीपुर	२	जनकराज भट्ट		माध्यमिक	तृतीय	राहत	०७७ पौष देखि
२५	७१०१०००२३	भवानी मावि -९, गौरीपुर	३	लोकराज जोशी	५७१८०	प्राथमिक	द्वितीय	स्थायी	
२५	७१०१०००२३	भवानी मावि -९, गौरीपुर	४	सरस्वती पोखरेल	१११९३५	प्राथमिक	द्वितीय	स्थायी	
२५	७१०१०००२३	भवानी मावि -९, गौरीपुर	५	हरिकला गोतम	१११०७९	प्राथमिक	द्वितीय	स्थायी	
२५	७१०१०००२३	भवानी मावि -९, गौरीपुर	६	बिर बहादुर साउँद	१६५७५	प्राथमिक	द्वितीय	स्थायी	
२५	७१०१०००२३	भवानी मावि -९, गौरीपुर	७	पार्वती ओझा	१५३४४९	प्राथमिक	तृतीय	स्थायी	
२५	७१०१०००२३	भवानी मावि -९, गौरीपुर	८	शारदा देउवा	१५४७२६	प्राथमिक	तृतीय	स्थायी	
२५	७१०१०००२३	भवानी मावि -९, गौरीपुर	९	चित्रा भट्ट		निम्नमाध्यमिक	तृतीय	राहत	
२५	७१०१०००२३	भवानी मावि -९, गौरीपुर	१०	हेमराज जोशी		निम्नमाध्यमिक	तृतीय	राहत	
२५	७१०१०००२३	भवानी मावि -९, गौरीपुर	११	महेश चौधरी		प्राथमिक	तृतीय	राहत	
२५	७१०१०००२३	भवानी मावि -९, गौरीपुर	१२	चन्द्रा पार्की		प्राथमिक	तृतीय	राहत	
२५	७१०१०००२३	भवानी मावि -९, गौरीपुर	१३	भगवती पार्की		विद्यालय		कर्मचारी	
२५	७१०१०००२३	भवानी मावि -९, गौरीपुर	१४	गणेश बोगटी		विद्यालय		सहयोगी	
२५	७१०१०००२३	भवानी मावि -९, गौरीपुर	१५	गिता जोशी		बालविकास		शिक्षक	
२५	७१०१०००२३	भवानी मावि -९, गौरीपुर	१६	रिता पार्की		बालविकास		शिक्षक	
२६	७१०१००००२	विपि आवि -१०, घुईयाघाट	१	जयप्रकाश मिश्र	४२५६३	प्राथमिक	द्वितीय	स्थायी	
२६	७१०१००००२	विपि आवि -१०, घुईयाघाट	२	निर्मला धानुक		प्राथमिक	तृतीय	राहत	
२६	७१०१००००२	विपि आवि -१०, घुईयाघाट	३	बिशाल राना		प्राथमिक	तृतीय	राहत	
२६	७१०१००००२	विपि आवि -१०, घुईयाघाट	४	शुशिला रावत		प्राथमिक	तृतीय	राहत	
२६	७१०१००००२	विपि आवि -१०, घुईयाघाट	५	दोरिका राना		विद्यालय		सहयोगी	
२६	७१०१००००२	विपि आवि -१०, घुईयाघाट	६	शुभास ठकुराठी		बालविकास		शिक्षक	
२६	७१०१००००२	विपि आवि -१०, घुईयाघाट	७	लज्जा राना		बालविकास		शिक्षक	
२७	७१०१०००४३	जनकल्याण मावि -१०, जुगेडा	१	तर्कराज जोशी	५७११५	माध्यमिक	द्वितीय	स्थायी	
२७	७१०१०००४३	जनकल्याण मावि -१०, जुगेडा	२	यज्ञ राज पाण्डे	४१७१७	माध्यमिक	द्वितीय	स्थायी	०७७ पौष ६ देखि अ.अ.
२७	७१०१०००४३	जनकल्याण मावि -१०, जुगेडा		हेमा कुमारी उप्रेती		माध्यमिक	तृतीय	स्थायी	०७७ माघ देखि
२७	७१०१०००४३	जनकल्याण मावि -१०, जुगेडा	३	अंग बहादुर भण्डारी		माध्यमिक	तृतीय	राहत	
२७	७१०१०००४३	जनकल्याण मावि -१०, जुगेडा	४	उद्धबदेव भट्ट		माध्यमिक	तृतीय	राहत	
२७	७१०१०००४३	जनकल्याण मावि -१०, जुगेडा	५	उमाकान्त जैशी		माध्यमिक	द्वितीय	अनुदान	
२७	७१०१०००४३	जनकल्याण मावि -१०, जुगेडा	६	लालबाबु प्रसाद यादव		माध्यमिक	तृतीय	राहत	०७७ माघ १६ सम्म
२७	७१०१०००४३	जनकल्याण मावि -१०, जुगेडा		जंग बहादुर बम		माध्यमिक	तृतीय	राहत	०७७ चैत्र देखि
२७	७१०१०००४३	जनकल्याण मावि -१०, जुगेडा	७	सविता देवी उपाध्याय		निम्नमाध्यमिक	द्वितीय	स्थायी	

विद्यालय			सि. नं.	शिक्षक/कर्मचारीको नाम	संकेत नं.	तह	श्रेणी	प्रकार	कैफियत
क्र.सं.	कोड	नाम, ठेगाना							
२७	७१०१०००४३	जनकल्याण मावि -१०, जुगेडा	८	ज्ञानु खतिवडा		निम्नमाध्यमिक	तृतीय	स्थायी	
२७	७१०१०००४३	जनकल्याण मावि -१०, जुगेडा	९	पार्थिवराज पाठक		निम्नमाध्यमिक	तृतीय	स्थायी	
२७	७१०१०००४३	जनकल्याण मावि -१०, जुगेडा	१०	कुल बहादुर बस्नेत		प्राथमिक	द्वितीय	स्थायी	
२७	७१०१०००४३	जनकल्याण मावि -१०, जुगेडा	११	मेघनाथ खनाल		प्राथमिक	द्वितीय	स्थायी	
२७	७१०१०००४३	जनकल्याण मावि -१०, जुगेडा	१२	दामोदर बस्नेत		प्राथमिक	द्वितीय	स्थायी	
२७	७१०१०००४३	जनकल्याण मावि -१०, जुगेडा	१३	नन्दराज जोशी		प्राथमिक	द्वितीय	स्थायी	
२७	७१०१०००४३	जनकल्याण मावि -१०, जुगेडा	१४	गणेश राज जैशी		प्राथमिक	तृतीय	स्थायी	
२७	७१०१०००४३	जनकल्याण मावि -१०, जुगेडा	१५	बहादुर राना		निम्नमाध्यमिक	तृतीय	राहत	
२७	७१०१०००४३	जनकल्याण मावि -१०, जुगेडा	१६	गोकर्ण राना		विद्यालय		कर्मचारी	
२७	७१०१०००४३	जनकल्याण मावि -१०, जुगेडा	१७	भागि राना		विद्यालय		सहयोगी	
२७	७१०१०००४३	जनकल्याण मावि -१०, जुगेडा	१८	प्रमिला कुमारी चौधरी		बालविकास		शिक्षक	
२७	७१०१०००४३	जनकल्याण मावि -१०, जुगेडा	१९	प्रेमवती कुमारी राना		बालविकास		शिक्षक	
२८	७१००३०००१	बेला आवि -११, बेला	१	महावीर राना		प्राथमिक	तृतीय	राहत	
२८	७१००३०००१	बेला आवि -११, बेला	२	बसन्ती ओझा		प्राथमिक	तृतीय	राहत	
२८	७१००३०००१	बेला आवि -११, बेला	३	शारदा सिंह राना		प्राथमिक	तृतीय	राहत	
२८	७१००३०००१	बेला आवि -११, बेला	४	भगवती भाट क्षेत्री		विद्यालय		सहयोगी	
२८	७१००३०००१	बेला आवि -११, बेला	५	लक्ष्मी राना		बालविकास		शिक्षक	
२८	७१००३०००१	बेला आवि -११, बेला	६	पारामती राना		बालविकास		शिक्षक	
२८	७१००३०००१	बेला आवि -११, बेला	७	सावित्री ओझा		बालविकास		शिक्षक	
२९	७१००३०००४	ठेकराज मावि -११, घोडसुवा	१	कृपाराम उपाध्याय		माध्यमिक	प्रथम	स्थायी	२ प्राविधिक ग्रेड थप
२९	७१००३०००४	ठेकराज मावि -११, घोडसुवा	२	लेखराज ओझा		माध्यमिक	तृतीय	राहत	
२९	७१००३०००४	ठेकराज मावि -११, घोडसुवा	३	बसन्ती जोशी		माध्यमिक	तृतीय	राहत	
२९	७१००३०००४	ठेकराज मावि -११, घोडसुवा	४	रामचन्द्र ओझा	२९५६९	प्राथमिक	प्रथम	स्थायी	
२९	७१००३०००४	ठेकराज मावि -११, घोडसुवा	५	दिपा ओझा		प्राथमिक	तृतीय	स्थायी	२०७८ बैशाख देखि
२९	७१००३०००४	ठेकराज मावि -११, घोडसुवा	६	शर्मानन्द ओझा	१११०९४	प्राथमिक	द्वितीय	स्थायी	
२९	७१००३०००४	ठेकराज मावि -११, घोडसुवा	७	नन्दराज जोशी	४२७२६	प्राथमिक	द्वितीय	स्थायी	
२९	७१००३०००४	ठेकराज मावि -११, घोडसुवा	८	लता शाही	१६३८४	प्राथमिक	द्वितीय	स्थायी	
२९	७१००३०००४	ठेकराज मावि -११, घोडसुवा	९	सन्तराम चौधरी	१५६१८७	प्राथमिक	तृतीय	स्थायी	
२९	७१००३०००४	ठेकराज मावि -११, घोडसुवा	१०	राज प्रसाद शर्मा		प्राथमिक	तृतीय	स्थायी	
२९	७१००३०००४	ठेकराज मावि -११, घोडसुवा	११	ज्ञानुराज जोशी		प्राथमिक	तृतीय	राहत	
२९	७१००३०००४	ठेकराज मावि -११, घोडसुवा	१२	चन्द्रकला कापडी		निम्नमाध्यमिक	तृतीय	राहत	
२९	७१००३०००४	ठेकराज मावि -११, घोडसुवा	१३	श्रीकृष्ण राना		निम्नमाध्यमिक	तृतीय	राहत	०७७ असोज १८ देखि

विद्यालय			सि. नं.	शिक्षक/कर्मचारीको नाम	संकेत नं.	तह	श्रेणी	प्रकार	कैफियत
क्र.सं.	कोड	नाम, ठेगाना							
२९	७१००३०००४	ठेकराज मावि -११, घोडसुवा	१४	पदमा पन्त		निम्नमाध्यमिक	तृतीय	राहत	
२९	७१००३०००४	ठेकराज मावि -११, घोडसुवा	१५	रिक्त		विद्यालय		कर्मचारी	०७७ असोज १८ देखि रिक्त
२९	७१००३०००४	ठेकराज मावि -११, घोडसुवा	१६	भिम बहादुर मगर		विद्यालय		सहयोगी	
२९	७१००३०००४	ठेकराज मावि -११, घोडसुवा	१७	रमा जोशी		बालविकास		शिक्षक	
२९	७१००३०००४	ठेकराज मावि -११, घोडसुवा	१८	संगिता ओझा		बालविकास		शिक्षक	
३०	७१००३०००८	जोकैया आवि -११, जोकैया		स्थायी दरबन्दी नभएको					
३०	७१००३०००८	जोकैया आवि -११, जोकैया	१	चम्पी देवी चौधरी		विद्यालय		सहयोगी	
३०	७१००३०००८	जोकैया आवि -११, जोकैया	२	हिरा देवी चौधरी		बालविकास		शिक्षक	
३०	७१००३०००८	जोकैया आवि -११, जोकैया	३	गिता वि.क.		बालविकास		शिक्षक	समुदायबाट समायोजन
३१	७१००३०००९	दक्षिणकाली बहिरा आवि -११, बेलादेवीपुर		स्थायी दरबन्दी नभएको					
३१	७१००३०००९	दक्षिणकाली बहिरा आवि -११, बेलादेवीपुर	१	रामलाल चौधरी		विद्यालय		सहयोगी	
३१	७१००३०००९	दक्षिणकाली बहिरा आवि -११, बेलादेवीपुर	२	दुर्गा देवी ओझा		बालविकास		शिक्षक	
३१	७१००३०००९	दक्षिणकाली बहिरा आवि -११, बेलादेवीपुर	३	उत्तिमा पाण्डे		बालविकास		शिक्षक	
३१	७१००३०००९	दक्षिणकाली बहिरा आवि -११, बेलादेवीपुर	४	हसिना राना		बालविकास		शिक्षक	
३२	७१०१०००६	दुर्गा आवि -१२, दुर्गावस्ती	१	केशव राज जोशी	३९७८१	प्राथमिक	द्वितीय	स्थायी	
३२	७१०१०००६	दुर्गा आवि -१२, दुर्गावस्ती	२	रामएकवाल यादव	८९४	प्राथमिक	द्वितीय	स्थायी	
३२	७१०१०००६	दुर्गा आवि -१२, दुर्गावस्ती	३	विमला भट्ट		प्राथमिक	तृतीय	स्थायी	
३२	७१०१०००६	दुर्गा आवि -१२, दुर्गावस्ती	४	खगेन्द्रबहादूर थापा		प्राथमिक	तृतीय	स्थायी	
३२	७१०१०००६	दुर्गा आवि -१२, दुर्गावस्ती	५	डिल्लीसिंह थापा		निम्नमाध्यमिक	तृतीय	राहत	
३२	७१०१०००६	दुर्गा आवि -१२, दुर्गावस्ती	६	मोहन बहादुर भण्डारी		निम्नमाध्यमिक	तृतीय	राहत	
३२	७१०१०००६	दुर्गा आवि -१२, दुर्गावस्ती	७	बिमला झुकाल		विद्यालय		सहयोगी	
३२	७१०१०००६	दुर्गा आवि -१२, दुर्गावस्ती	८	सुकुमाया पाखिन		बालविकास		शिक्षक	
३२	७१०१०००६	दुर्गा आवि -१२, दुर्गावस्ती	९	देवा कुमारी रोकाया		बालविकास		शिक्षक	
३३	७१०१०००९	नवदुर्गा आवि -१२, जनकवस्ती	१	हरिशचन्द्र चौधरी	१३३५८	प्राथमिक	द्वितीय	स्थायी	
३३	७१०१०००९	नवदुर्गा आवि -१२, जनकवस्ती	२	शान्ती चन्द पाल	१४०७४५	प्राथमिक	तृतीय	स्थायी	
३३	७१०१०००९	नवदुर्गा आवि -१२, जनकवस्ती	३	विष्णुराज अधिकारी	१५४७२८	प्राथमिक	तृतीय	स्थायी	
३३	७१०१०००९	नवदुर्गा आवि -१२, जनकवस्ती	४	सत्यदेवी ताम्राकार		प्राथमिक	तृतीय	राहत	
३३	७१०१०००९	नवदुर्गा आवि -१२, जनकवस्ती	५	जसमती राना		विद्यालय		सहयोगी	
३३	७१०१०००९	नवदुर्गा आवि -१२, जनकवस्ती	६	लहरी राई		बालविकास		शिक्षक	
३३	७१०१०००९	नवदुर्गा आवि -१२, जनकवस्ती	७	हिरा थापा बिष्ट		बालविकास		शिक्षक	
३३	७१०१०००९	नवदुर्गा आवि -१२, जनकवस्ती	८	चन्द्रा राना		बालविकास		शिक्षक	
३३	७१०१०००९	नवदुर्गा आवि -१२, जनकवस्ती	९	रञ्जना राना		बालविकास		शिक्षक	

विद्यालय			सि. नं.	शिक्षक/कर्मचारीको नाम	संकेत नं.	तह	श्रेणी	प्रकार	कैफियत
क्र.सं.	कोड	नाम, ठेगाना							
३४	७१०१०००१२	सिद्धनाथ मावि -१२, जुगेडा	१	हरिप्रसाद लम्साल	१११०७३	प्राथमिक	द्वितीय	स्थायी	
३४	७१०१०००१२	सिद्धनाथ मावि -१२, जुगेडा	२	हरिना सिंह	११२२२३	प्राथमिक	द्वितीय	स्थायी	
३४	७१०१०००१२	सिद्धनाथ मावि -१२, जुगेडा	३	महेन्द्र बहादुर चौधरी	१३९४४५	प्राथमिक	द्वितीय	स्थायी	
३४	७१०१०००१२	सिद्धनाथ मावि -१२, जुगेडा	४	प्रेम बहादुर शाही		प्राथमिक	तृतीय	राहत	
३४	७१०१०००१२	सिद्धनाथ मावि -१२, जुगेडा	५	खेमा वि.क.		प्राथमिक	तृतीय	राहत	
३४	७१०१०००१२	सिद्धनाथ मावि -१२, जुगेडा	६	तेजराज भट्ट		निम्नमाध्यमिक	तृतीय	राहत	
३४	७१०१०००१२	सिद्धनाथ मावि -१२, जुगेडा	७	ईश्वरी मिश्र		निम्नमाध्यमिक	तृतीय	राहत	
३४	७१०१०००१२	सिद्धनाथ मावि -१२, जुगेडा	८	सरिता शाही		निम्नमाध्यमिक	तृतीय	राहत	
३४	७१०१०००१२	सिद्धनाथ मावि -१२, जुगेडा	९	मिना गिरी		विद्यालय		कर्मचारी	
३४	७१०१०००१२	सिद्धनाथ मावि -१२, जुगेडा	१०	गंगा देवी सिंह		विद्यालय		सहयोगी	
३४	७१०१०००१२	सिद्धनाथ मावि -१२, जुगेडा	११	प्रमिता सिंह		बालविकास		शिक्षक	
३४	७१०१०००१२	सिद्धनाथ मावि -१२, जुगेडा	१२	बागेश्वरी चटौत बिनाडी		बालविकास		शिक्षक	
३४	७१०१०००१२	सिद्धनाथ मावि -१२, जुगेडा	१३	सफिरा नेपाली		बालविकास		शिक्षक	
३५	७१०१०००३४	शारदा मावि -१२, सि गाउँ	१	सिद्धराज भट्ट		माध्यमिक	तृतीय	राहत	
३५	७१०१०००३४	शारदा मावि -१२, सि गाउँ	२	कर्ण बहादुर बम	१५३४५४	प्राथमिक	तृतीय	स्थायी	
३५	७१०१०००३४	शारदा मावि -१२, सि गाउँ	३	कुबेरनाथ शर्मा	१६०६८८	प्राथमिक	द्वितीय	स्थायी	
३५	७१०१०००३४	शारदा मावि -१२, सि गाउँ	४	गणेश प्रसाद खनाल	१६०६९०	प्राथमिक	द्वितीय	स्थायी	
३५	७१०१०००३४	शारदा मावि -१२, सि गाउँ	५	महेश्वरी पाण्डेय	५७२०३।६०६	प्राथमिक	द्वितीय	स्थायी	
३५	७१०१०००३४	शारदा मावि -१२, सि गाउँ	६	जिवन रेग्मी	१५४७३०	प्राथमिक	तृतीय	स्थायी	
३५	७१०१०००३४	शारदा मावि -१२, सि गाउँ	७	दिर्घराज जोशी	१६०६८९	निम्नमाध्यमिक	तृतीय	स्थायी	
३५	७१०१०००३४	शारदा मावि -१२, सि गाउँ	८	रामचन्द्र यादव		निम्नमाध्यमिक	तृतीय	राहत	
३५	७१०१०००३४	शारदा मावि -१२, सि गाउँ	९	परिमल थापा		विद्यालय		कर्मचारी	
३५	७१०१०००३४	शारदा मावि -१२, सि गाउँ	१०	मोहन बहादुर थापा		विद्यालय		सहयोगी	
३५	७१०१०००३४	शारदा मावि -१२, सि गाउँ	११	बसुन्धरा जोशी		बालविकास		शिक्षक	
३६	७१०१०००६९	मुक्तिनाथ आवि -१२, मनेहरा	१	महेन्द्रा चन्द	१११०४०	प्राथमिक	द्वितीय	स्थायी	
३६	७१०१०००६९	मुक्तिनाथ आवि -१२, मनेहरा	२	शालिभान ऐर		प्राथमिक	तृतीय	राहत	
३६	७१०१०००६९	मुक्तिनाथ आवि -१२, मनेहरा	३	रमेश प्रसाद टमोटा		प्राथमिक	तृतीय	राहत	
३६	७१०१०००६९	मुक्तिनाथ आवि -१२, मनेहरा	४	प्रमिला चौधरी		प्राथमिक	तृतीय	राहत	
३६	७१०१०००६९	मुक्तिनाथ आवि -१२, मनेहरा	५	चन्द्रकला शाह		प्राथमिक	तृतीय	राहत	
३६	७१०१०००६९	मुक्तिनाथ आवि -१२, मनेहरा	६	अनिता थारु		विद्यालय		सहयोगी	
३६	७१०१०००६९	मुक्तिनाथ आवि -१२, मनेहरा	७	दमयन्ती सिंह		बालविकास		शिक्षक	
३७	७१०१०००७८	गुम्बा छोइलिङ आवि -१२, दुर्गावस्ती	१	कमला भट्ट		प्राथमिक	तृतीय	राहत	

विद्यालय			सि. नं.	शिक्षक/कर्मचारीको नाम	संकेत नं.	तह	श्रेणी	प्रकार	कैफियत
क्र.सं.	कोड	नाम, ठेगाना							
३७	७१०१०००७८	गुम्बा छोइलिङ आवि -१२, दुर्गावस्ती	२	पासाङ दोर्जे तामाङ		विद्यालय		सहयोगी	
३८	७१०१०००८८	बेहडा बाबा आवि -१२, डि गाउँ	१	निर्मला चौधरी	१४१९०७	प्राथमिक	तृतीय	स्थायी	
३८	७१०१०००८८	बेहडा बाबा आवि -१२, डि गाउँ	२	गौरी बोहरा		विद्यालय		सहयोगी	
३८	७१०१०००८८	बेहडा बाबा आवि -१२, डि गाउँ	३	देवकी मल्ल		बालविकास		शिक्षक	
३९	७१०१०००३५	जनता राष्ट्रिय मावि -१३, कैलालीगाउँ	१	कृष्ण सिंह पेला	१३२०००	माध्यमिक	तृतीय	स्थायी	
३९	७१०१०००३५	जनता राष्ट्रिय मावि -१३, कैलालीगाउँ	२	हरेन्द्र राज अवस्थी		माध्यमिक	तृतीय	राहत	
३९	७१०१०००३५	जनता राष्ट्रिय मावि -१३, कैलालीगाउँ	३	गणेश राना		माध्यमिक	तृतीय	राहत	
३९	७१०१०००३५	जनता राष्ट्रिय मावि -१३, कैलालीगाउँ	४	यशोदा अवस्थी		माध्यमिक	तृतीय	राहत	
३९	७१०१०००३५	जनता राष्ट्रिय मावि -१३, कैलालीगाउँ	५	हर्क बहादुर रावल		माध्यमिक	द्वितीय	अनुदान	
३९	७१०१०००३५	जनता राष्ट्रिय मावि -१३, कैलालीगाउँ	६	गणेश प्रसाद जोशी		माध्यमिक	द्वितीय	अनुदान	
३९	७१०१०००३५	जनता राष्ट्रिय मावि -१३, कैलालीगाउँ	७	जयदेव पाण्डेय	२९८६७	निम्नमाध्यमिक	द्वितीय	स्थायी	०७८ बैशाख ४ बाट अ.अ.
३९	७१०१०००३५	जनता राष्ट्रिय मावि -१३, कैलालीगाउँ		पूर्णानन्द न्यौन्याल		निम्नमाध्यमिक	तृतीय	स्थायी	
३९	७१०१०००३५	जनता राष्ट्रिय मावि -१३, कैलालीगाउँ	८	हेमराज भट्ट	३८८४२	प्राथमिक	द्वितीय	स्थायी	
३९	७१०१०००३५	जनता राष्ट्रिय मावि -१३, कैलालीगाउँ	९	भोजराज भट्ट	१११९८०	प्राथमिक	द्वितीय	स्थायी	०७७ चैत्र २८ देखि अ.अ.
३९	७१०१०००३५	जनता राष्ट्रिय मावि -१३, कैलालीगाउँ		कौशिल्या भट्ट		प्राथमिक	तृतीय	स्थायी	बैशाख देखि मात्र।
३९	७१०१०००३५	जनता राष्ट्रिय मावि -१३, कैलालीगाउँ	१०	डम्बरी भट्ट	२६५२६	प्राथमिक	द्वितीय	स्थायी	
३९	७१०१०००३५	जनता राष्ट्रिय मावि -१३, कैलालीगाउँ	११	नरेश भट्ट	१३६७६१	प्राथमिक	तृतीय	स्थायी	
३९	७१०१०००३५	जनता राष्ट्रिय मावि -१३, कैलालीगाउँ	१२	देवी भट्ट		निम्नमाध्यमिक	तृतीय	राहत	
३९	७१०१०००३५	जनता राष्ट्रिय मावि -१३, कैलालीगाउँ	१३	कलावती भट्ट		प्राथमिक	तृतीय	राहत	
३९	७१०१०००३५	जनता राष्ट्रिय मावि -१३, कैलालीगाउँ	१४	कृष्णलाल राना		विद्यालय		कर्मचारी	
३९	७१०१०००३५	जनता राष्ट्रिय मावि -१३, कैलालीगाउँ	१५	भजोरा राना		विद्यालय		सहयोगी	
३९	७१०१०००३५	जनता राष्ट्रिय मावि -१३, कैलालीगाउँ	१६	रेवती भट्ट		बालविकास		शिक्षक	
३९	७१०१०००३५	जनता राष्ट्रिय मावि -१३, कैलालीगाउँ	१७	पार्वती भट्ट		बालविकास		शिक्षक	
३९	७१०१०००३५	जनता राष्ट्रिय मावि -१३, कैलालीगाउँ	१८	लक्ष्मी पाण्डेय		बालविकास		शिक्षक	
३९	७१०१०००३५	जनता राष्ट्रिय मावि -१३, कैलालीगाउँ	१९	माया राना		बालविकास		शिक्षक	
४०	७१०१०००९९	निङ्गलाशैनी गुरुकुल संस्कृत विद्यापीठ -१३, कैलालीगाउँ	१	खगेन्द्रराज अवस्थी		प्राथमिक	तृतीय	राहत	रा.मा.वि.कैलालीगाउँबाट काज
४०	७१०१०००९९	निङ्गलाशैनी गुरुकुल संस्कृत विद्यापीठ -१३, कैलालीगाउँ	१	प्रकाश अवस्थी		विद्यालय		सहयोगी	
४१	७१०१४०००२	जनता राष्ट्रिय मावि -१३, राजपुर	१	राम प्रसाद फूलरा	३२८६०	प्राथमिक	द्वितीय	स्थायी	२ प्राविधिक ग्रेड थप
४१	७१०१४०००२	जनता राष्ट्रिय मावि -१३, राजपुर	२	विष्णु प्रसाद चौधरी	१२००१७	प्राथमिक	तृतीय	स्थायी	
४१	७१०१४०००२	जनता राष्ट्रिय मावि -१३, राजपुर	३	नारायण प्रसाद भण्डारी	१५३३७८	प्राथमिक	तृतीय	स्थायी	
४१	७१०१४०००२	जनता राष्ट्रिय मावि -१३, राजपुर	४	पुष्पा भट्ट	१५४७८५	प्राथमिक	तृतीय	स्थायी	
४१	७१०१४०००२	जनता राष्ट्रिय मावि -१३, राजपुर	५	गगन बहादुर सिंह		निम्नमाध्यमिक	तृतीय	राहत	

विद्यालय			सि. नं.	शिक्षक/कर्मचारीको नाम	संकेत नं.	तह	श्रेणी	प्रकार	कैफियत
क्र.सं.	कोड	नाम, ठेगाना							
४१	७१०१४०००२	जनता राष्ट्रिय मावि -१३, राजपुर	६	पुष्पा कुमारी भट्ट		निम्नमाध्यमिक	तृतीय	राहत	
४१	७१०१४०००२	जनता राष्ट्रिय मावि -१३, राजपुर	७	सुरेन्द्र कुमार ठाकुर		निम्नमाध्यमिक	तृतीय	राहत	
४१	७१०१४०००२	जनता राष्ट्रिय मावि -१३, राजपुर	८	सुलोचना शाहु		प्राथमिक	तृतीय	राहत	
४१	७१०१४०००२	जनता राष्ट्रिय मावि -१३, राजपुर	९	निर्मला भट्ट		प्राथमिक	तृतीय	राहत	
४१	७१०१४०००२	जनता राष्ट्रिय मावि -१३, राजपुर	१०	अमृतलाल कर्ण		प्राथमिक	तृतीय	राहत	
४१	७१०१४०००२	जनता राष्ट्रिय मावि -१३, राजपुर	११	जनक बहादुर चौधरी		विद्यालय		कर्मचारी	
४१	७१०१४०००२	जनता राष्ट्रिय मावि -१३, राजपुर	१२	फुलमती राना		विद्यालय		सहयोगी	
४१	७१०१४०००२	जनता राष्ट्रिय मावि -१३, राजपुर	१३	अमृता महरा		बालविकास		शिक्षक	
४१	७१०१४०००२	जनता राष्ट्रिय मावि -१३, राजपुर	१४	मेनुका राना		बालविकास		शिक्षक	
४२	७१०१४०००४	भगवती आवि -१३, राजपुर	१	माया जोशी	२७२०३	प्राथमिक	द्वितीय	स्थायी	
४२	७१०१४०००४	भगवती आवि -१३, राजपुर	२	रामकृष्ण राना	१४०७४५	प्राथमिक	तृतीय	राहत	
४२	७१०१४०००४	भगवती आवि -१३, राजपुर	३	रमेन्द्र राना	१५४७२८	प्राथमिक	तृतीय	राहत	
४२	७१०१४०००४	भगवती आवि -१३, राजपुर	४	गिता राना		प्राथमिक	तृतीय	राहत	
४२	७१०१४०००४	भगवती आवि -१३, राजपुर	५	गिता राना		विद्यालय		सहयोगी	
४२	७१०१४०००४	भगवती आवि -१३, राजपुर	६	शोबरन राना		बालविकास		शिक्षक	
४२	७१०१४०००४	भगवती आवि -१३, राजपुर	७	फुलकुमारी राना		बालविकास		शिक्षक	
४३	७१०१४००१४	नवज्योति आवि -१३, श्रीलंका	१	सरीता जोशी	१३४९९८	प्राथमिक	तृतीय	स्थायी	
४३	७१०१४००१४	नवज्योति आवि -१३, श्रीलंका	२	खगेन्द्र प्रसाद भण्डारी		प्राथमिक	तृतीय	राहत	
४३	७१०१४००१४	नवज्योति आवि -१३, श्रीलंका	३	शुशीला भट्ट		प्राथमिक	तृतीय	राहत	
४३	७१०१४००१४	नवज्योति आवि -१३, श्रीलंका	४	मिना नेपाली		प्राथमिक	तृतीय	राहत	
४३	७१०१४००१४	नवज्योति आवि -१३, श्रीलंका	५	निर्मला भट्ट		विद्यालय		सहयोगी	
४३	७१०१४००१४	नवज्योति आवि -१३, श्रीलंका	६	सरस्वती भट्ट		बालविकास		शिक्षक	चैत्र १५ देखि मात्र
४३	७१०१४००१४	नवज्योति आवि -१३, श्रीलंका	७	सिता चौधरी		बालविकास		शिक्षक	
४४	७१०३३०००१	शिव शङ्कर आवि -१४ फुलबारी	१	लक्ष्मीराज ओझा		प्राथमिक	तृतीय	राहत	
४४	७१०३३०००१	शिव शङ्कर आवि -१४ फुलबारी	२	मञ्जु डाँगा		प्राथमिक	तृतीय	राहत	
४४	७१०३३०००१	शिव शङ्कर आवि -१४ फुलबारी	३	विना सुवेदी		प्राथमिक	तृतीय	राहत	
४४	७१०३३०००१	शिव शङ्कर आवि -१४ फुलबारी	४	गोविन्द कुँवर		प्राथमिक	तृतीय	राहत	
४४	७१०३३०००१	शिव शङ्कर आवि -१४ फुलबारी	५	संगीता थापा		प्राथमिक	तृतीय	राहत	
४४	७१०३३०००१	शिव शङ्कर आवि -१४ फुलबारी	६	लाल बहादुर पुनमगर		विद्यालय		सहयोगी	
४४	७१०३३०००१	शिव शङ्कर आवि -१४ फुलबारी	७	रिना चौधरी		बालविकास		शिक्षक	
४५	७१०३३०००३	सर्वोदय मावि -१४, सि गाउँ	१	जित बहादुर चौधरी		माध्यमिक	तृतीय	स्थायी	
४५	७१०३३०००३	सर्वोदय मावि -१४, सि गाउँ	२	प्रमोद कुमार पनेरु	१५३४३७	प्राथमिक	तृतीय	स्थायी	

विद्यालय			सि. नं.	शिक्षक/कर्मचारीको नाम	संकेत नं.	तह	श्रेणी	प्रकार	कैफियत
क्र.सं.	कोड	नाम, ठेगाना							
४५	७१०३३०००३	सर्वोदय मावि -१४, सि गाउँ	३	राम सागर चौधरी	१५४७३७	प्राथमिक	तृतीय	स्थायी	
४५	७१०३३०००३	सर्वोदय मावि -१४, सि गाउँ	४	देवी थापा		प्राथमिक	तृतीय	राहत	
४५	७१०३३०००३	सर्वोदय मावि -१४, सि गाउँ	५	सुनिता चौधरी		निम्नमाध्यमिक	तृतीय	राहत	
४५	७१०३३०००३	सर्वोदय मावि -१४, सि गाउँ	६	सन्देश सि.के.		विद्यालय		कर्मचारी	
४५	७१०३३०००३	सर्वोदय मावि -१४, सि गाउँ	७	अनिल चौधरी		विद्यालय		सहयोगी	
४५	७१०३३०००३	सर्वोदय मावि -१४, सि गाउँ	८	सविता चौधरी		बालविकास		शिक्षक	
४५	७१०३३०००३	सर्वोदय मावि -१४, सि गाउँ	९	मैना पौडेल		बालविकास		शिक्षक	
४६	७१०३३०००७	सिद्धार्थ आवि -१४, एच गाउँ	१	चन्द्र प्रसाद शर्मा	३७३५९	प्राथमिक	द्वितीय	स्थायी	
४६	७१०३३०००७	सिद्धार्थ आवि -१४, एच गाउँ	२	प्रवोध नारायण झा	२९३१६	प्राथमिक	द्वितीय	स्थायी	०७८ असार देखि अ.अ.
४६	७१०३३०००७	सिद्धार्थ आवि -१४, एच गाउँ	३	तेज बहादुर पाख्रिन	५७१८९	प्राथमिक	तृतीय	स्थायी	
४६	७१०३३०००७	सिद्धार्थ आवि -१४, एच गाउँ	४	भक्तराज गिरी		प्राथमिक	तृतीय	राहत	
४६	७१०३३०००७	सिद्धार्थ आवि -१४, एच गाउँ	५	जनकसिंह डाँगा		निम्नमाध्यमिक	तृतीय	राहत	
४६	७१०३३०००७	सिद्धार्थ आवि -१४, एच गाउँ	६	शान्ति विष्ट		निम्नमाध्यमिक	तृतीय	राहत	
४६	७१०३३०००७	सिद्धार्थ आवि -१४, एच गाउँ	७	महेश्वर पुरी		विद्यालय		सहयोगी	
४६	७१०३३०००७	सिद्धार्थ आवि -१४, एच गाउँ	८	रण बहादुर बुढाथोकी		बालविकास		शिक्षक	
४७	७१०३३००११	पञ्चोदय मावि -१४, बि गाउँ	१	टिकाराम भट्ट	१३९८१	प्राथमिक	द्वितीय	स्थायी	
४७	७१०३३००११	पञ्चोदय मावि -१४, बि गाउँ	२	माधव चन्द्र कडायत		प्राथमिक	तृतीय	स्थायी	
४७	७१०३३००११	पञ्चोदय मावि -१४, बि गाउँ	३	लक्ष्मी कुमारी चन्द	१५४७६३	प्राथमिक	तृतीय	स्थायी	
४७	७१०३३००११	पञ्चोदय मावि -१४, बि गाउँ	४	राम किशन राना		प्राथमिक	तृतीय	राहत	
४७	७१०३३००११	पञ्चोदय मावि -१४, बि गाउँ	५	गोविन्द राज जोशी		निम्नमाध्यमिक	तृतीय	राहत	
४७	७१०३३००११	पञ्चोदय मावि -१४, बि गाउँ	६	मनवीर नाथ		विद्यालय		कर्मचारी	
४७	७१०३३००११	पञ्चोदय मावि -१४, बि गाउँ	७	टेकबहादुर बुढामगर		विद्यालय		सहयोगी	
४७	७१०३३००११	पञ्चोदय मावि -१४, बि गाउँ	८	मनिषा विष्ट		बालविकास		शिक्षक	
४८	७१०३३००१२	जन जागृति मावि -१४, डि गाउँ	१	टेकबहादुर क्षेत्री		माध्यमिक	तृतीय	राहत	
४८	७१०३३००१२	जन जागृति मावि -१४, डि गाउँ	२	धर्मानन्द बडु		माध्यमिक	तृतीय	राहत	
४८	७१०३३००१२	जन जागृति मावि -१४, डि गाउँ	३	रामप्रसाद पंगाली		माध्यमिक	तृतीय	राहत	
४८	७१०३३००१२	जन जागृति मावि -१४, डि गाउँ	४	यादव शर्मा		माध्यमिक	तृतीय	राहत	
४८	७१०३३००१२	जन जागृति मावि -१४, डि गाउँ	५	प्रसाद पौडेल		माध्यमिक	द्वितीय	अनुदान	
४८	७१०३३००१२	जन जागृति मावि -१४, डि गाउँ	६	उपेन्द्र मिश्र		माध्यमिक	द्वितीय	अनुदान	
४८	७१०३३००१२	जन जागृति मावि -१४, डि गाउँ	७	माधवी ऐर	१०६९५०	प्राथमिक	तृतीय	स्थायी	
४८	७१०३३००१२	जन जागृति मावि -१४, डि गाउँ	८	गोविन्द प्रसाद भट्ट		प्राथमिक	तृतीय	स्थायी	
४८	७१०३३००१२	जन जागृति मावि -१४, डि गाउँ	९	रत्ना अधिकारी		प्राथमिक	तृतीय	स्थायी	

विद्यालय			सि. नं.	शिक्षक/कर्मचारीको नाम	संकेत नं.	तह	श्रेणी	प्रकार	कैफियत
क्र.सं.	कोड	नाम, ठेगाना							
४८	७१०३३००१२	जन जागृति मावि -१४, डि गाउँ	१०	चन्द्रकला पौडेल		प्राथमिक	तृतीय	स्थायी	
४८	७१०३३००१२	जन जागृति मावि -१४, डि गाउँ	११	चेतराज पन्त		निम्नमाध्यमिक	तृतीय	राहत	
४८	७१०३३००१२	जन जागृति मावि -१४, डि गाउँ	१२	बविता ढकाल		निम्नमाध्यमिक	तृतीय	राहत	
४८	७१०३३००१२	जन जागृति मावि -१४, डि गाउँ	१३	लिलाधर तिवारी		विद्यालय		कर्मचारी	
४८	७१०३३००१२	जन जागृति मावि -१४, डि गाउँ	१४	दिपक लामिछाने		विद्यालय		सहयोगी	
४८	७१०३३००१२	जन जागृति मावि -१४, डि गाउँ	१५	लेखनाथ तिवारी		बालविकास		शिक्षक	
४९	७१०३३००२२	बाल आवि -१४, खुटिया	१	मो. कलि मुल्ला अन्सारी	३२७४९	प्राथमिक	द्वितीय	स्थायी	
४९	७१०३३००२२	बाल आवि -१४, खुटिया	२	काशीराम चौधरी		विद्यालय		सहयोगी	
५०	७१०४४०००३	राष्ट्रिय आवि -१५, उर्मी	१	खेमराज कुश्मी	६१७२०	प्राथमिक	द्वितीय	स्थायी	
५०	७१०४४०००३	राष्ट्रिय आवि -१५, उर्मी	२	अमरसिंह तारामीमगर	१११११०५	प्राथमिक	द्वितीय	स्थायी	
५०	७१०४४०००३	राष्ट्रिय आवि -१५, उर्मी	३	भैरवनाथ चौधरी	२९३२८	प्राथमिक	द्वितीय	स्थायी	०७७ चैत्रबाट सरुवा भैगएको
५०	७१०४४०००३	राष्ट्रिय आवि -१५, उर्मी		शोभाकुमारी ताडी		प्राथमिक	तृतीय	स्थायी	०७८ बैशाख देखि
५०	७१०४४०००३	राष्ट्रिय आवि -१५, उर्मी	४	मोहनप्रसाद आचार्य	५२२०२२	प्राथमिक	तृतीय	स्थायी	
५०	७१०४४०००३	राष्ट्रिय आवि -१५, उर्मी	५	गायत्री पाठक		प्राथमिक	तृतीय	राहत	
५०	७१०४४०००३	राष्ट्रिय आवि -१५, उर्मी	६	दिपक राज जोशी		निम्नमाध्यमिक	तृतीय	राहत	
५०	७१०४४०००३	राष्ट्रिय आवि -१५, उर्मी	७	घुम्मन चौधरी		निम्नमाध्यमिक	तृतीय	राहत	
५०	७१०४४०००३	राष्ट्रिय आवि -१५, उर्मी	८	किशनलाल चौत्धरी		विद्यालय		सहयोगी	
५०	७१०४४०००३	राष्ट्रिय आवि -१५, उर्मी	९	मिनाकुमारी चौधरी		बालविकास		शिक्षक	
५१	७१०४४०००४	जन जागृति आवि -१५, कनरी	१	राजेन्द्र परियार	१५९११७	प्राथमिक	तृतीय	स्थायी	२०७८।०२।०३ मा मृत्यु
५१	७१०४४०००४	जन जागृति आवि -१५, कनरी	२	रामकुमार चौधरी		प्राथमिक	तृतीय	राहत	
५१	७१०४४०००४	जन जागृति आवि -१५, कनरी	३	मनोज चौधरी		प्राथमिक	तृतीय	राहत	
५१	७१०४४०००४	जन जागृति आवि -१५, कनरी	४	माया चौधरी		प्राथमिक	तृतीय	राहत	
५१	७१०४४०००४	जन जागृति आवि -१५, कनरी	५	राधा चौधरी		प्राथमिक	तृतीय	राहत	
५१	७१०४४०००४	जन जागृति आवि -१५, कनरी	६	दिपक कुमार चौधरी		विद्यालय		सहयोगी	
५१	७१०४४०००४	जन जागृति आवि -१५, कनरी	७	बसन्ती साउद		बालविकास		शिक्षक	
५२	७१०४४०००६	शिव गंगा आवि -१५, उर्मा	१	जुहारीलाल चौधरी		प्राथमिक	तृतीय	राहत	
५२	७१०४४०००६	शिव गंगा आवि -१५, उर्मा	२	रामसहाय राना		प्राथमिक	तृतीय	राहत	
५२	७१०४४०००६	शिव गंगा आवि -१५, उर्मा	३	करुवा राना		प्राथमिक	तृतीय	राहत	
५२	७१०४४०००६	शिव गंगा आवि -१५, उर्मा	४	ईन्द्र राना		निम्नमाध्यमिक	तृतीय	राहत	
५२	७१०४४०००६	शिव गंगा आवि -१५, उर्मा	५	पर्सराम राना		विद्यालय		सहयोगी	
५२	७१०४४०००६	शिव गंगा आवि -१५, उर्मा	६	राममति राना		बालविकास		शिक्षक	
५३	७१०४४००११	समैजी आवि -१५, शान्तिकटान	१	प्यारेलाल चौधरी		प्राथमिक	तृतीय	राहत	

विद्यालय			सि. नं.	शिक्षक/कर्मचारीको नाम	संकेत नं.	तह	श्रेणी	प्रकार	कैफियत
क्र.सं.	कोड	नाम, ठेगाना							
५३	७१०४४००११	समैजी आवि -१५, शान्तिकटान	२	मान बहादुर बोहरा		प्राथमिक	तृतीय	राहत	
५३	७१०४४००११	समैजी आवि -१५, शान्तिकटान	३	जानकी कुमारी चौधरी		प्राथमिक	तृतीय	राहत	
५३	७१०४४००११	समैजी आवि -१५, शान्तिकटान	४	श्रीलाल चौधरी		विद्यालय		सहयोगी	
५३	७१०४४००११	समैजी आवि -१५, शान्तिकटान	५	कोपिला चौधरी		बालविकास		शिक्षक	
५४	७१०४४०००५	दिपेन्द्र चारपाते -१६, भादा	१	भागीराम चौधरी	३६१७९	प्राथमिक	द्वितीय	स्थायी	
५४	७१०४४०००५	दिपेन्द्र चारपाते -१६, भादा	२	कृष्ण बहादुर चौधरी	१३७५१७	प्राथमिक	तृतीय	स्थायी	
५४	७१०४४०००५	दिपेन्द्र चारपाते -१६, भादा	३	सोविन चौधरी		प्राथमिक	तृतीय	स्थायी	
५४	७१०४४०००५	दिपेन्द्र चारपाते -१६, भादा	४	शिबप्रसाद चौधरी		प्राथमिक	तृतीय	राहत	
५४	७१०४४०००५	दिपेन्द्र चारपाते -१६, भादा	५	केशव चैधरी		निम्नमाध्यमिक	तृतीय	राहत	
५४	७१०४४०००५	दिपेन्द्र चारपाते -१६, भादा	६	ओमा पछल्दंग्या		निम्नमाध्यमिक	तृतीय	राहत	
५४	७१०४४०००५	दिपेन्द्र चारपाते -१६, भादा	७	कृष्ण बहादुर चौधरी		निम्नमाध्यमिक	तृतीय	राहत	
५४	७१०४४०००५	दिपेन्द्र चारपाते -१६, भादा	८	रिना चौधरी		विद्यालय		कर्मचारी	०७७ पौष २१ देखि
५४	७१०४४०००५	दिपेन्द्र चारपाते -१६, भादा		विक्रम चौधरी		विद्यालय		कर्मचारी	
५४	७१०४४०००५	दिपेन्द्र चारपाते -१६, भादा	९	हरिनारायण चौधरी		विद्यालय		सहयोगी	
५४	७१०४४०००५	दिपेन्द्र चारपाते -१६, भादा	१०	राधाकुमारी चौधरी		बालविकास		शिक्षक	
५५	७१०४४०००७	जन कल्याण आवि -१६, जलघुस्रा	१	लिखाराम चौधरी		प्राथमिक	तृतीय	राहत	
५५	७१०४४०००७	जन कल्याण आवि -१६, जलघुस्रा	२	रण बहादुर रामजाली		प्राथमिक	तृतीय	राहत	
५५	७१०४४०००७	जन कल्याण आवि -१६, जलघुस्रा	३	आसुराम चौधरी		प्राथमिक	तृतीय	राहत	
५५	७१०४४०००७	जन कल्याण आवि -१६, जलघुस्रा	४	बविता चौधरी		विद्यालय		सहयोगी	
५५	७१०४४०००७	जन कल्याण आवि -१६, जलघुस्रा	५	सविता चौधरी		बालविकास		शिक्षक	
५६	७१०४४०००८	शिव मावि -१६, रामपुर	१	तिलक बहादुर सिंह		प्राथमिक	तृतीय	स्थायी	
५६	७१०४४०००८	शिव मावि -१६, रामपुर	२	भरत वहादुर बोगटी	१४९३४५	प्राथमिक	तृतीय	स्थायी	
५६	७१०४४०००८	शिव मावि -१६, रामपुर	३	प्रेम बहादुर बम		प्राथमिक	तृतीय	राहत	
५६	७१०४४०००८	शिव मावि -१६, रामपुर	४	नविन्द्र वहादुर चौधरी		प्राथमिक	तृतीय	राहत	
५६	७१०४४०००८	शिव मावि -१६, रामपुर	५	कौशी कुमारी रोकाया		निम्नमाध्यमिक	तृतीय	राहत	
५६	७१०४४०००८	शिव मावि -१६, रामपुर	६	नरेन्द्र बहादुर कोटकेनी		निम्नमाध्यमिक	तृतीय	राहत	
५६	७१०४४०००८	शिव मावि -१६, रामपुर	७	शान्ती देउबा		निम्नमाध्यमिक	तृतीय	राहत	
५६	७१०४४०००८	शिव मावि -१६, रामपुर	८	प्रकृति चौधरी		विद्यालय		कर्मचारी	
५६	७१०४४०००८	शिव मावि -१६, रामपुर	९	शिवकुमार चौधरी		विद्यालय		सहयोगी	
५६	७१०४४०००८	शिव मावि -१६, रामपुर	१०	शिवराम चौधरी		बालविकास		शिक्षक	
५६	७१०४४०००८	शिव मावि -१६, रामपुर	११	लक्ष्मी वि.क.		बालविकास		शिक्षक	
५७	७१०४४०००९	बेहाडा बाबा मावि -१६, घँसिटा	१	भोजराज शर्मा	१५३८६५	माध्यमिक	तृतीय	स्थायी	

विद्यालय			सि. नं.	शिक्षक/कर्मचारीको नाम	संकेत नं.	तह	श्रेणी	प्रकार	कैफियत
क्र.सं.	कोड	नाम, ठेगाना							
५७	७१०४४०००९	बेहाडा बाबा मावि -१६, घँसिटा	२	प्रेमचन्द्र राना	१५४७२१	माध्यमिक	तृतीय	स्थायी	
५७	७१०४४०००९	बेहाडा बाबा मावि -१६, घँसिटा	३	सुरेन्द्र बहादुर पाल	१५८०६३	माध्यमिक	तृतीय	स्थायी	
५७	७१०४४०००९	बेहाडा बाबा मावि -१६, घँसिटा	४	टंकराज पन्त	१५७८४०	माध्यमिक	तृतीय	स्थायी	
५७	७१०४४०००९	बेहाडा बाबा मावि -१६, घँसिटा	५	ओम प्रकाश जोशी	१६९२६०	माध्यमिक	तृतीय	स्थायी	
५७	७१०४४०००९	बेहाडा बाबा मावि -१६, घँसिटा	६	गणेश बहादुर धामी	०	माध्यमिक	द्वितीय	राहत	
५७	७१०४४०००९	बेहाडा बाबा मावि -१६, घँसिटा	७	दिपराज पाण्डे	०	माध्यमिक	द्वितीय	राहत	
५७	७१०४४०००९	बेहाडा बाबा मावि -१६, घँसिटा	८	डम्बरदत्त पन्त	१६०३४७	निम्नमाध्यमिक	तृतीय	स्थायी	
५७	७१०४४०००९	बेहाडा बाबा मावि -१६, घँसिटा	९	डण्डीराज जोशी	१६९३११	निम्नमाध्यमिक	तृतीय	स्थायी	
५७	७१०४४०००९	बेहाडा बाबा मावि -१६, घँसिटा	१०	गोरख नाथ	१०७२३४	निम्नमाध्यमिक	तृतीय	स्थायी	असोज+दशैं
५७	७१०४४०००९	बेहाडा बाबा मावि -१६, घँसिटा		पदम बहादुर साउँद		निम्नमाध्यमिक	तृतीय	स्थायी	कार्तिकदेखि
५७	७१०४४०००९	बेहाडा बाबा मावि -१६, घँसिटा	११	खडक नेपाली	०	निम्नमाध्यमिक	तृतीय	राहत	
५७	७१०४४०००९	बेहाडा बाबा मावि -१६, घँसिटा	१२	नवराज ओझा	२९४८१	प्राथमिक	द्वितीय	स्थायी	
५७	७१०४४०००९	बेहाडा बाबा मावि -१६, घँसिटा	१३	रङ्ग बहादुर चौधरी	२९३००	प्राथमिक	द्वितीय	स्थायी	
५७	७१०४४०००९	बेहाडा बाबा मावि -१६, घँसिटा	१४	शेर बहादुर चन्द	२९४६५	प्राथमिक	द्वितीय	स्थायी	
५७	७१०४४०००९	बेहाडा बाबा मावि -१६, घँसिटा	१५	हिक्मत बहादुर चौधरी	०	प्राथमिक	तृतीय	राहत	
५७	७१०४४०००९	बेहाडा बाबा मावि -१६, घँसिटा	१२	गोपाल सेटी		विद्यालय		कर्मचारी	
५७	७१०४४०००९	बेहाडा बाबा मावि -१६, घँसिटा	१३	क्रिमलाल डगौरा थारु		विद्यालय		सहयोगी	
५७	७१०४४०००९	बेहाडा बाबा मावि -१६, घँसिटा	१४	रामबेटिया राना		बालविकास		शिक्षक	
५८	७१०४४००१२	जन ज्योति आवि -१६, घुरही	१	रमा देवी चौधरी		प्राथमिक	तृतीय	राहत	
५८	७१०४४००१२	जन ज्योति आवि -१६, घुरही	२	सिमा चौधरी		विद्यालय		सहयोगी	
५९	७१०४४०००१	भानु मावि -१७, पथरी	१	जंग बहादुर बम		माध्यमिक	तृतीय	राहत	०७७ फागुन सम्म मात्र
५९	७१०४४०००१	भानु मावि -१७, पथरी		कृष्ण प्रसाद भट्ट		माध्यमिक	तृतीय	राहत	०७७ चैत्र १७ देखि
५९	७१०४४०००१	भानु मावि -१७, पथरी	२	गोविन्द प्रसाद कलौनी		माध्यमिक	तृतीय	राहत	
५९	७१०४४०००१	भानु मावि -१७, पथरी	३	शुवास सिंह कठायत	३९६९३	प्राथमिक	द्वितीय	स्थायी	
५९	७१०४४०००१	भानु मावि -१७, पथरी	४	खेमराज भण्डारी	३५७६३	प्राथमिक	द्वितीय	स्थायी	
५९	७१०४४०००१	भानु मावि -१७, पथरी	५	चक्रबहादुर बि.क.		प्राथमिक	द्वितीय	स्थायी	
५९	७१०४४०००१	भानु मावि -१७, पथरी	६	सन्तराम चौधरी		प्राथमिक	तृतीय	राहत	
५९	७१०४४०००१	भानु मावि -१७, पथरी	७	जयन्तीदेवी चौधरी		प्राथमिक	तृतीय	राहत	
५९	७१०४४०००१	भानु मावि -१७, पथरी	८	मेखराज जोशी		निम्नमाध्यमिक	तृतीय	राहत	
५९	७१०४४०००१	भानु मावि -१७, पथरी	९	हरिषबहादुर चन्द		निम्नमाध्यमिक	तृतीय	राहत	
५९	७१०४४०००१	भानु मावि -१७, पथरी	१०	सुरेश राना		निम्नमाध्यमिक	तृतीय	राहत	
५९	७१०४४०००१	भानु मावि -१७, पथरी	११	कृष्ण बहादुर चौधरी		निम्नमाध्यमिक	तृतीय	राहत	

विद्यालय			सि. नं.	शिक्षक/कर्मचारीको नाम	संकेत नं.	तह	श्रेणी	प्रकार	कैफियत
क्र.सं.	कोड	नाम, ठेगाना							
५९	७१०४४०००१	भानु मावि -१७, पथरी	१२	राजु चौधरी		विद्यालय		कर्मचारी	
५९	७१०४४०००१	भानु मावि -१७, पथरी	१३	जनक चौधरी		विद्यालय		सहयोगी	
५९	७१०४४०००१	भानु मावि -१७, पथरी	१४	संगिता राना		बालविकास		शिक्षक	
५९	७१०४४०००१	भानु मावि -१७, पथरी	१५	तुलसी जोशी		बालविकास		शिक्षक	
६०	७१०४४०००२	सज्जन आवि -१७, दमौलिया	१	देवराज ओझा		प्राथमिक	तृतीय	राहत	
६०	७१०४४०००२	सज्जन आवि -१७, दमौलिया	२	चेतराज जोशी		प्राथमिक	तृतीय	राहत	
६०	७१०४४०००२	सज्जन आवि -१७, दमौलिया	३	आशा चौधरी		प्राथमिक	तृतीय	राहत	
६०	७१०४४०००२	सज्जन आवि -१७, दमौलिया	४	कृष्ण चौधरी		विद्यालय		सहयोगी	
६०	७१०४४०००२	सज्जन आवि -१७, दमौलिया	५	मिना बम देउबा		बालविकास		शिक्षक	
६१	७१०४४००१०	कालिका आवि -१७, धुर्जन्ना	१	धर्मा कुमारी पनेरु		प्राथमिक	तृतीय	राहत	
६१	७१०४४००१०	कालिका आवि -१७, धुर्जन्ना	२	दिपिका चौधरी		विद्यालय		कर्मचारी	
६१	७१०४४००१०	कालिका आवि -१७, धुर्जन्ना	३	विष्ना देवी भट्ट		बालविकास		शिक्षक	
६२	७१०४४००१३	न्यू कालिका आवि -१७, धुर्जन्ना	१	गिरीराज जोशी		प्राथमिक	तृतीय	राहत	
६२	७१०४४००१३	न्यू कालिका आवि -१७, धुर्जन्ना	२	बद्रीराज जोशी		विद्यालय		कर्मचारी	
६२	७१०४४००१३	न्यू कालिका आवि -१७, धुर्जन्ना	३	साधनी पाण्डे		बालविकास		शिक्षक	
६२	७१०४४००१३	न्यू कालिका आवि -१७, धुर्जन्ना	४	रेखा पाठक पाण्डे		बालविकास		शिक्षक	
६३	७१०३३०००५	इन्द्रोदय आवि -१८, इ गाउँ	१	राम कुमार बस्नेत	३६३०४	प्राथमिक	द्वितीय	स्थायी	
६३	७१०३३०००५	इन्द्रोदय आवि -१८, इ गाउँ	२	नवराज ओझा	१११२१३	प्राथमिक	द्वितीय	स्थायी	
६३	७१०३३०००५	इन्द्रोदय आवि -१८, इ गाउँ	३	परमानन्द शर्मा	१४०७१	प्राथमिक	द्वितीय	स्थायी	
६३	७१०३३०००५	इन्द्रोदय आवि -१८, इ गाउँ	४	रघुनाथ ओझा		प्राथमिक	तृतीय	स्थायी	२०७८ बैशाख देखि
६३	७१०३३०००५	इन्द्रोदय आवि -१८, इ गाउँ	५	चिरञ्जीवि शर्मा		प्राथमिक	तृतीय	राहत	
६३	७१०३३०००५	इन्द्रोदय आवि -१८, इ गाउँ	६	धनप्रसाद पौडेल		विद्यालय		सहयोगी	
६३	७१०३३०००५	इन्द्रोदय आवि -१८, इ गाउँ	७	सरिता सुवेदी		बालविकास		शिक्षक	
६३	७१०३३०००५	इन्द्रोदय आवि -१८, इ गाउँ	८	चन्द्रा घर्तीमगर		बालविकास		शिक्षक	
६४	७१०३३०००६	खप्तडी आवि -१८, एफ गाउँ	१	दुर्गादत्त भूषाल	१२००९९	प्राथमिक	द्वितीय	स्थायी	
६४	७१०३३०००६	खप्तडी आवि -१८, एफ गाउँ	२	जिवनकुमार साहारा	१३०६०	प्राथमिक	द्वितीय	स्थायी	
६४	७१०३३०००६	खप्तडी आवि -१८, एफ गाउँ	३	फुलदेव शाह	१३६२९	प्राथमिक	द्वितीय	स्थायी	
६४	७१०३३०००६	खप्तडी आवि -१८, एफ गाउँ	४	डम्वरबहादुर थापा	१६४४९	प्राथमिक	द्वितीय	स्थायी	
६४	७१०३३०००६	खप्तडी आवि -१८, एफ गाउँ	५	प्रदेशी चौधरी		प्राथमिक	तृतीय	राहत	
६४	७१०३३०००६	खप्तडी आवि -१८, एफ गाउँ	६	सिता रानामगर		प्राथमिक	तृतीय	राहत	
६४	७१०३३०००६	खप्तडी आवि -१८, एफ गाउँ	७	दान बहादुर खडका		निम्नमाध्यमिक	तृतीय	राहत	
६४	७१०३३०००६	खप्तडी आवि -१८, एफ गाउँ	८	देवी पौडेल		निम्नमाध्यमिक	तृतीय	राहत	

विद्यालय			सि. नं.	शिक्षक/कर्मचारीको नाम	संकेत नं.	तह	श्रेणी	प्रकार	कैफियत
क्र.सं.	कोड	नाम, ठेगाना							
६४	७१०३३०००६	खप्तडी आवि -१८, एफ गाउँ	९	सिताराम चौधरी		विद्यालय		सहयोगी	
६४	७१०३३०००६	खप्तडी आवि -१८, एफ गाउँ	१०	कमला सुनार		बालविकास		शिक्षक	
६४	७१०३३०००६	खप्तडी आवि -१८, एफ गाउँ	११	रोजिना वि.क		बालविकास		शिक्षक	
६५	७१०३३०००९	नेपाल भू पू सैनिक आवि -१८, फुलबारी	१	भोजराज जोशी	१५४७२४	प्राथमिक	तृतीय	स्थायी	
६५	७१०३३०००९	नेपाल भू पू सैनिक आवि -१८, फुलबारी	२	देवकी पन्त		प्राथमिक	तृतीय	राहत	
६५	७१०३३०००९	नेपाल भू पू सैनिक आवि -१८, फुलबारी	३	जमुना न्यौपाने		प्राथमिक	तृतीय	राहत	
६५	७१०३३०००९	नेपाल भू पू सैनिक आवि -१८, फुलबारी	४	तुलसीराम चौधरी		विद्यालय		सहयोगी	
६५	७१०३३०००९	नेपाल भू पू सैनिक आवि -१८, फुलबारी	५	दरबन्दी नभएको		बालविकास		शिक्षक	
६६	७१०३३००१४	चन्द्रोदय मावि -१८, फुलबारी	१	प्रकाश चन्द्र सुवेदी		माध्यमिक	तृतीय	राहत	
६६	७१०३३००१४	चन्द्रोदय मावि -१८, फुलबारी	२	महादेव प्रसाद बराल		माध्यमिक	तृतीय	राहत	
६६	७१०३३००१४	चन्द्रोदय मावि -१८, फुलबारी	३	रमेश प्रसाद पौडेल		माध्यमिक	तृतीय	राहत	
६६	७१०३३००१४	चन्द्रोदय मावि -१८, फुलबारी	४	गिता के.सी.		माध्यमिक	तृतीय	राहत	
६६	७१०३३००१४	चन्द्रोदय मावि -१८, फुलबारी	५	केशव सिंह भाट		माध्यमिक	द्वितीय	अस्थायी	
६६	७१०३३००१४	चन्द्रोदय मावि -१८, फुलबारी	६	शुशिल प्रसाद जोशी		माध्यमिक	द्वितीय	अस्थायी	
६६	७१०३३००१४	चन्द्रोदय मावि -१८, फुलबारी	७	शुभचन्द्र सुवेदी	५७०९२	निम्नमाध्यमिक	प्रथम	स्थायी	
६६	७१०३३००१४	चन्द्रोदय मावि -१८, फुलबारी	८	ललित बहादुर सिंह	५७२५२	निम्नमाध्यमिक	तृतीय	स्थायी	
६६	७१०३३००१४	चन्द्रोदय मावि -१८, फुलबारी	९	जनक प्रसाद भट्ट	१५७४०२	निम्नमाध्यमिक	तृतीय	स्थायी	
६६	७१०३३००१४	चन्द्रोदय मावि -१८, फुलबारी	१०	धनकुमारी थापा		निम्नमाध्यमिक	तृतीय	स्थायी	
६६	७१०३३००१४	चन्द्रोदय मावि -१८, फुलबारी	११	पुरुसोत्तम भूषाल	३५८०२	प्राथमिक	द्वितीय	स्थायी	
६६	७१०३३००१४	चन्द्रोदय मावि -१८, फुलबारी	१२	लक्ष्मण न्यौपाने	३७७८७	प्राथमिक	द्वितीय	स्थायी	
६६	७१०३३००१४	चन्द्रोदय मावि -१८, फुलबारी	१३	लक्ष्मी गौतम	७५१९५	प्राथमिक	तृतीय	स्थायी	
६६	७१०३३००१४	चन्द्रोदय मावि -१८, फुलबारी	१४	विनोद हमाल	१५४७४३	प्राथमिक	तृतीय	स्थायी	
६६	७१०३३००१४	चन्द्रोदय मावि -१८, फुलबारी	१५	मिलन कुमारी सुवेदी		प्राथमिक	तृतीय	राहत	
६६	७१०३३००१४	चन्द्रोदय मावि -१८, फुलबारी	१६	शाम्बप्रसाद देवकोटा		विद्यालय		कर्मचारी	
६६	७१०३३००१४	चन्द्रोदय मावि -१८, फुलबारी	१७	धर्मदत्त पंगाली		विद्यालय		सहयोगी	
६६	७१०३३००१४	चन्द्रोदय मावि -१८, फुलबारी	१८	इन्दिरा आचार्य		बालविकास		शिक्षक	
६७	७१०३३००१६	नर्मदेश्वर आवि -१८, ए गाउँ		स्थायी दरबन्दी नभएको					
६७	७१०३३००१६	नर्मदेश्वर आवि -१८, ए गाउँ	१			विद्यालय		सहयोगी	
६८	७१०३३०००२	फुलबारी आवि -१९, फुलबारी	१	दुर्गा दत्त पौडेल	४१६७५	प्राथमिक	द्वितीय	स्थायी	
६८	७१०३३०००२	फुलबारी आवि -१९, फुलबारी	२	रासबहादुर बुढा	१११२१०	प्राथमिक	तृतीय	स्थायी	
६८	७१०३३०००२	फुलबारी आवि -१९, फुलबारी	३	खडक ब. बि.क.		प्राथमिक	तृतीय	स्थायी	
६८	७१०३३०००२	फुलबारी आवि -१९, फुलबारी	४	डिल्ली कुमारी पाठक		प्राथमिक	तृतीय	स्थायी	

विद्यालय			सि. नं.	शिक्षक/कर्मचारीको नाम	संकेत नं.	तह	श्रेणी	प्रकार	कैफियत
क्र.सं.	कोड	नाम, ठेगाना							
६८	७१०३३०००२	फुलबारी आवि -१९, फुलबारी	५	रिक्त		प्राथमिक	तृतीय	राहत	
६८	७१०३३०००२	फुलबारी आवि -१९, फुलबारी	६	दुखिराम चौधरी		निम्नमाध्यमिक	तृतीय	राहत	
६८	७१०३३०००२	फुलबारी आवि -१९, फुलबारी	७	राम प्यारी डगौरा		निम्नमाध्यमिक	तृतीय	राहत	
६८	७१०३३०००२	फुलबारी आवि -१९, फुलबारी	८	राजकुमार चौधरी		विद्यालय		सहयोगी	
६८	७१०३३०००२	फुलबारी आवि -१९, फुलबारी	९	सोन कुमारी चौधरी		बालविकास		शिक्षक	
६८	७१०३३०००२	फुलबारी आवि -१९, फुलबारी	१०	निर्मला चौधरी		बालविकास		शिक्षक	
६९	७१०३३०००४	जन प्रिय आवि -१९, आइ गाउँ	१	बिमला भट्टराई	१५०७६	प्राथमिक	द्वितीय	स्थायी	
६९	७१०३३०००४	जन प्रिय आवि -१९, आइ गाउँ	२	पदम बहादुर खडका	११५९१२	प्राथमिक	तृतीय	स्थायी	
६९	७१०३३०००४	जन प्रिय आवि -१९, आइ गाउँ	३	बासुदेव चौधरी		प्राथमिक	तृतीय	राहत	
६९	७१०३३०००४	जन प्रिय आवि -१९, आइ गाउँ	४	दिपा बोहरा		प्राथमिक	तृतीय	राहत	
६९	७१०३३०००४	जन प्रिय आवि -१९, आइ गाउँ	५	कमला ओली धामी		प्राथमिक	तृतीय	राहत	
६९	७१०३३०००४	जन प्रिय आवि -१९, आइ गाउँ	६	पुनराम चौधरी		विद्यालय		सहयोगी	
६९	७१०३३०००४	जन प्रिय आवि -१९, आइ गाउँ	७	संगिता खडका		बालविकास		शिक्षक	
७०	७१०३३००१०	शंकर सरस्वती अन्नपूर्ण आवि -१९, जे गाउँ	१	लक्ष्मणराज रानाभाट	१५८०१	प्राथमिक	द्वितीय	स्थायी	
७०	७१०३३००१०	शंकर सरस्वती अन्नपूर्ण आवि -१९, जे गाउँ	२	कुमारी बिना बोहरा	१५०८८६	प्राथमिक	तृतीय	स्थायी	
७०	७१०३३००१०	शंकर सरस्वती अन्नपूर्ण आवि -१९, जे गाउँ	३	राम बहादुर क्षेत्री	१५५३९	प्राथमिक	द्वितीय	स्थायी	
७०	७१०३३००१०	शंकर सरस्वती अन्नपूर्ण आवि -१९, जे गाउँ	४	दिपक बहादुर सिंह	५५४४८	प्राथमिक	द्वितीय	स्थायी	
७०	७१०३३००१०	शंकर सरस्वती अन्नपूर्ण आवि -१९, जे गाउँ	५	सुलोचना शाही		प्राथमिक	तृतीय	राहत	
७०	७१०३३००१०	शंकर सरस्वती अन्नपूर्ण आवि -१९, जे गाउँ	६	दिपेन्द्र बहादुर चन्द		निम्नमाध्यमिक	तृतीय	राहत	
७०	७१०३३००१०	शंकर सरस्वती अन्नपूर्ण आवि -१९, जे गाउँ	७	ईन्द्र बहादुर चौधरी		निम्नमाध्यमिक	तृतीय	राहत	
७०	७१०३३००१०	शंकर सरस्वती अन्नपूर्ण आवि -१९, जे गाउँ	८	बुद्धधि बहादुर रानाभाट		विद्यालय		सहयोगी	
७०	७१०३३००१०	शंकर सरस्वती अन्नपूर्ण आवि -१९, जे गाउँ	९	सरस्वती थापा रोकाया		बालविकास		शिक्षक	
७१	७१०३३००१३	फुलबारी मावि -१९, फुलबारी	१	गोरख नाथ		माध्यमिक	तृतीय	स्थायी	
७१	७१०३३००१३	फुलबारी मावि -१९, फुलबारी	२	माधबप्रसाद उपाध्याय		माध्यमिक	तृतीय	स्थायी	
७१	७१०३३००१३	फुलबारी मावि -१९, फुलबारी	३	बाबुराम दाहाल		माध्यमिक	तृतीय	स्थायी	
७१	७१०३३००१३	फुलबारी मावि -१९, फुलबारी	४	शिला जोशी		माध्यमिक	तृतीय	स्थायी	
७१	७१०३३००१३	फुलबारी मावि -१९, फुलबारी	५	नवराज ओझा		माध्यमिक	द्वितीय	अस्थायी	
७१	७१०३३००१३	फुलबारी मावि -१९, फुलबारी	६	झलकराज उपाध्याय		माध्यमिक	द्वितीय	अस्थायी	
७१	७१०३३००१३	फुलबारी मावि -१९, फुलबारी	७	ऐनबहादुर बोहरा		माध्यमिक	तृतीय	राहत	
७१	७१०३३००१३	फुलबारी मावि -१९, फुलबारी	८	धनराज पण्डित	१६०२७७	निम्नमाध्यमिक	तृतीय	स्थायी	
७१	७१०३३००१३	फुलबारी मावि -१९, फुलबारी	९	मिना सुनार		प्राथमिक	तृतीय	राहत	
७१	७१०३३००१३	फुलबारी मावि -१९, फुलबारी	१०	मञ्जु बुढाथोकी		प्राथमिक	तृतीय	राहत	

विद्यालय			सि. नं.	शिक्षक/कर्मचारीको नाम	संकेत नं.	तह	श्रेणी	प्रकार	कैफियत
क्र.सं.	कोड	नाम, ठेगाना							
७१	७१०३३००१३	फुलबारी मावि -१९, फुलबारी	११	रिक्त		प्राथमिक	तृतीय	राहत	
७१	७१०३३००१३	फुलबारी मावि -१९, फुलबारी	१२	भगेन्द्र बहादुर बस्नेत		निम्नमाध्यमिक	तृतीय	राहत	
७१	७१०३३००१३	फुलबारी मावि -१९, फुलबारी	१३	रामेश्वर रानाभाट		निम्नमाध्यमिक	तृतीय	राहत	
७१	७१०३३००१३	फुलबारी मावि -१९, फुलबारी	१४	कृष्ण बहादुर मल्ल		विद्यालय		कर्मचारी	
७१	७१०३३००१३	फुलबारी मावि -१९, फुलबारी	१५	भगवती बस्नेत		विद्यालय		सहयोगी	
७१	७१०३३००१३	फुलबारी मावि -१९, फुलबारी	१६	रत्ना चौधरी		बालविकास		शिक्षक	
७१	७१०३३००१३	फुलबारी मावि -१९, फुलबारी	१७	बसुन्धरा अधिकारी		बालविकास		शिक्षक	
७२	७१०३३००१५	बाल सिर्जना आवि -१९, खेदावस्ती	१	टंक बहादुर चौधरी		प्राथमिक	तृतीय	राहत	
७२	७१०३३००१५	बाल सिर्जना आवि -१९, खेदावस्ती	२	इन्दिरा चौधरी		प्राथमिक	तृतीय	राहत	
७२	७१०३३००१५	बाल सिर्जना आवि -१९, खेदावस्ती	३	प्रकाश/विश्राम चौधरी		विद्यालय		सहयोगी	
७२	७१०३३००१५	बाल सिर्जना आवि -१९, खेदावस्ती	४	मिरा चौधरी		बालविकास		शिक्षक	
७२	७१०३३००१५	बाल सिर्जना आवि -१९, खेदावस्ती	५	सिता चौधरी		बालविकास		शिक्षक	
७३	७१०३३००२१	जन सहयोग आवि -१९, बहुलिया		स्थायी दरबन्दी नभएको		प्राथमिक	तृतीय	राहत	
७३	७१०३३००२१	जन सहयोग आवि -१९, बहुलिया	३	मन्ती चौधरी		विद्यालय		सहयोगी	
७३	७१०३३००२१	जन सहयोग आवि -१९, बहुलिया	४	शुशिला चौधरी		बालविकास		शिक्षक	
७३	७१०३३००२१	जन सहयोग आवि -१९, बहुलिया	५	निर्मला चौधरी		बालविकास		शिक्षक	

❑ समुदायमा आधारित बालविकास केन्द्रमा कार्यरत शिक्षक

SN	Code	Name of BBK	Ward	Tole	Teacher	Remarks
1	710100142	Chandramukhi BBK	13	Kailali Gaon	Manxoti Rana	
2	710100143	Gramin Dalit BBK	1		Radhika Bhattarai	
3	710100146	Durga BBK	1	Katan	Laxmi Malla	
4	710100148	Sadabriksha BBK	10	Ghuiyaghat	Bitto Rana	
5	710100149	Setogurans BBK	5	Taranagar	Prema Chaudhary	
6	710100150	Shree Krishna BBK	6	Matiyari	Suman Sharma	
7	710100154	Daxinkali BBK	1		Mina Lamichane	
8	710100155	Rastriya BBK	4	Bhagawati Tole	Janaki Bhatta	

SN	Code	Name of BBK	Ward	Tole	Teacher	Remarks
9	710100160	Nawa Kshitiz BBk	11	Bela	Jhuma Ojha	
10	710100163	Nainadevi BBk	1		Bhanu Maya Kschetri	
11	710100164	Shantisamaj Bbk	1	Basantole	Sabitri Bam	
12			1	Basantole	Pooja OD BC	
13	710440020	Shiva BBK	14	Damauliya	Dammari Malla	
14	710100153	Krishan No. 2 BB	6	Matiyari	Hari Maya Pant	

१५. महत्वपूर्ण सम्पर्क नम्बर र इमेल

❑ निर्वाचित जनप्रतिनिधि र वडा सचिवहरुको नम्बर

क्र.सं.	पद र वडा	जननिर्वाचित पदाधिकारीको नामथर	सम्पर्क नं.		वडा सचिवको नामथर	सम्पर्क नं.	
			व्यक्तिगत	कार्यालय		व्यक्तिगत	कार्यालय
१	नगर प्रमुख	नृप वड	9858423074				
२	नगर उप-प्रमुख	सुशीला मिश्र भट्ट	9841883788				
३	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	हरि बहादुर चन्द	9858433111				
४	वडा अध्यक्ष -१	सन्तोष मुडभरी	9848494514	9865885701	अनिता तिमल्सिना	9848688995	
५	वडा अध्यक्ष -२	मान बहादुर बम	9848424809	9865885702	कृष्णानन्द भट्ट	9851158285	
६	वडा अध्यक्ष -३	बल बहादुर ऐर	9848425937	9858488995	दिपक भण्डारी	9848430438	
७	वडा अध्यक्ष -४	दिपक कुमार थापाक्षेत्री	9848407676	9865885704	रक्षा कुमारी शाह	9868561755	
८	वडा अध्यक्ष -५	हिरा सिं पातली	9868444564	9865885705	भोजराज पन्त	9868547511	
९	वडा अध्यक्ष -६	भागी राम चौधरी	9848485345	9865885706	धर्मराज जोशी	9849333977	
१०	वडा अध्यक्ष -७	सिता राम राना	9858422608	9865885707	मेखराज भट्ट	9865874707	

क्र.सं.	पद र वडा	जननिर्वाचित पदाधिकारीको नामथर	सम्पर्क नं.		वडा सचिवको नामथर	सम्पर्क नं.	
			व्यक्तिगत	कार्यालय		व्यक्तिगत	कार्यालय
११	वडा अध्यक्ष -८	नारायण बराल	9858422030	9865885708	प्रभा भण्डारी	9848456285	
१२	वडा अध्यक्ष -९	प्रेम बहादुर भण्डारी	9812651022	9865885709	शुशिल प्र. पाण्डेय	9848401892	
१३	वडा अध्यक्ष -१०	राजेन्द्र राना	9848491447	9865885710	शेर वहादुर खड्का	9848628459	
१४	वडा अध्यक्ष -११	गंगा राम राना	9868417564	9865885711	हर्क वहादुर वोगटी	9848628459	
१५	वडा अध्यक्ष -१२	गणेश प्रसाद जोशी	9848407098	9865885712	कृष्ण प्रसाद पाण्डे	9848484254	
१६	वडा अध्यक्ष -१३	बिजय राज जोशी	9865885713	9865885713	धर्मानन्द पाण्डेय	9848487883	
१७	वडा अध्यक्ष -१४	राम बजारी चौधरी	9800644229	9865885714	टेकवहादुर खत्री	9862916666	
१८	वडा अध्यक्ष -१५	फुल राम चौधरी	9858426624	9865885715	विजय कुमार चौधरी	9843363727	
१९	वडा अध्यक्ष -१६	लक्ष्मी नारायण चौधरी	9865885716	9865885716	खड्क सिंह चौधरी	9867891894	
२०	वडा अध्यक्ष -१७	माधव राना	9811675470	9865885717	महादेव भट्ट	9868550601	
२१	वडा अध्यक्ष -१८	मरारी अधिकारी	9815695883	9865885718	वलदेव ओझा	9848477550	
२२	वडा अध्यक्ष -१९	तिलु राम चौधरी	9865840001	9865885719	गणेश वस्नेत	9848689060	

❑ प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत, महाशाखा/शाखा प्रमखुहरुको नम्बर तथा इमेल

क्र. सं.	कार्यालय/महाशाखा/शाखा	पद	नामथर	सम्पर्क नं.		इमेल	
				व्यक्तिगत	कार्यालय	व्यक्तिगत	कार्यालय
१	नगर कार्यपालिका	प्र.प्र.अधिकृत	हरि बहादुर चन्द		9858433111	eo@dhangadhimun.gov.np	
२	शिक्षा, युवा तथा खेलकुद	उपसचिव	नरेन्द्र बहादुर खाती		091-526729	edu.dhangadi@gmail.com	
३	कृषि विकास	कृषि अधिकृत	लोक राज उपाध्याय	9848427143			
४	माध्यमिक शिक्षा	शाखा अधिकृत	अकबर चन्द	9868542666			
५	युवा तथा खेलकुद	शाखा अधिकृत	घुम्मन सिं वडायक	9858423315			
६	महिला तथा बालबालिका	महिला विकास अधिकृत	अनिता बुढाऐर	9868807603			

क्र. सं.	कार्यालय/महाशाखा/शाखा	पद	नामथर	सम्पर्क नं.		इमेल	
				व्यक्तिगत	कार्यालय	व्यक्तिगत	कार्यालय
७	पशु सेवा	पशु विकास अधिकृत	डा.समिर ठाकुर	9843141503			
८	आन्तरिक लेखा परीक्षण	आ.ले.प. अधिकृत	योगेन्द्र बहादुर चन्द	9848445722			
९	सहकारी तथा रोजगार प्रबर्द्धन	अधिकृत	हरि सिंह साउद	9858426155			
१०	शहरी विकास तथा प्राविधिक	डिभिजिनल ईञ्जिनियर	दीज राज भट्ट	9848425198			
११	आर्थिक प्रशासन	लेखा अधिकृत	सरस्वती जोशी	9858422335			
१२	योजना तथा बजेट	योजना अधिकृत	सत्यराज जोशी	9851080572			
१३	वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन	आ.ले.प. अधिकृत	लेखनाथ ओझा	9848425401			
१४	आन्तरिक व्यवस्थापन तथा खरीद	प्रशासकीय अधिकृत	सुरेन्द्र सिंह कार्की	9848720849	091-520733	dhangadhimun2013@gmail.com	
१५	प्रशासन तथा जनशक्ति विकास	प्रशासकीय अधिकृत	नारायण प्रसाद शर्मा	9848420396			
१६	भूमि व्यवस्थापन	अधिकृत	बागेश्वर दत्त ओझा	9848128388			
१७	घर नक्सा	नापी अधिकृत	भुवन बहादुर शाही	9848560555			
१८	स्वास्थ्य शाखा	सि.अ.हे.व.	कुम्भरजा शर्मा	9848432811			
१९	पर्यटन तथा संस्कृति प्रवर्द्धन	अधिकृत	टेकराज भट्ट	9848431386			
२०	संचार तथा सूचना प्रविधि	कम्प्युटर ईञ्जिनियर	सूर्य प्रकाश उपाध्याय	9848686942	light23sun@gmail.com		ict@dhangadhimun.gov.np
२१	सामुदायिक विकास तथा सरसफाई	अधिकृत	टंक बहादुर विष्ट	9848449857	bisttanka@yahoo.com		
२२	सरसफाई	ईन्चार्ज	हरि प्रसाद भट्ट	9848425668			
२३	रोजगार सेवा केन्द्र	रोजगार संयोजक	चन्द्र बहादुर महरा	9848732924			

क्र. सं.	कार्यालय/महाशाखा/शाखा	पद	नामथर	सम्पर्क नं.		इमेल	
				व्यक्तिगत	कार्यालय	व्यक्तिगत	कार्यालय
२४	जिन्सी इकाई	जिन्सी प्रमुख	कृष्ण प्रसाद जोशी	9848420003			
२५	राजश्व व्यवस्थापन	बरिष्ठ लेखा अधिकृत	डिल्ली राज ओझा	9848424852	dillirajojha72@gmail.com		
२६	कानून	कानुन अधिकृत	खडक सिंह कुन्जेडा	9848470295			

❑ शिक्षा, युवा तथा खेलकुद शाखाका कर्मचारीहरुको नम्बर तथा इमेल

क्र.सं.	नामथर	पद	तह	सम्पर्क नम्बर	इमेल	जिम्मेवारी
१	नरेन्द्र बहादुर खाती	उपसचिव	अधिकृत नवौं	091-526729	edu.dhangadi@gmail.com	महाशाखा प्रमुख
२	अकबर चन्द	शाखा अधिकृत	अधिकृत आठौं	9868542666	akchand2022@gmail.com	माध्यमिक शिक्षा
३	घुम्मन सिं बडायक	शाखा अधिकृत	अधिकृत सातौं	9858423315	ghummansinghbadayak@gmail.com	युवा तथा खेलकुद
४	जयराज जैशी	शिक्षा अधिकृत	अधिकृत छैंटौं	9848447132	jrj82042@gmail.com	आधारभूत शिक्षा
५	अम्बादत्त भट्ट	शिक्षा अधिकृत	अधिकृत छैंटौं	9848751726		माध्यमिक शिक्षा
६	सूर्य बहादुर कार्की	शिक्षा अधिकृत	अधिकृत छैंटौं	9848686942	karkisurya458@gmail.com	युवा तथा खेलकुद
७	केशब राज खत्री	प्राविधिक सहायक	सहायक पाचौं	9843445875	krkhatri2043@gmail.com	युवा तथा खेलकुद
८	भोज बहादुर बोहरा	प्राविधिक सहायक	सहायक पाचौं	9864973083	bhojbohara09@gmail.com	आधारभूत शिक्षा
९	ज्ञानु गिरि	प्राविधिक सहायक	सहायक पाचौं	9849986365	gyanugiri89@gmail.com	माध्यमिक शिक्षा
१०	रेखा पन्त	प्राविधिक सहायक	सहायक पाचौं	9848804766	rekhapant051@gmail.com	आधारभूत शिक्षा
११	पुष्प राज भट्ट	लेखा जोखा संयोजक	प्राथमिक तृतीय	9848421769	pusprbhatt@gmail.com	अनौपचारिक शिक्षा
१२	ममता बडु	कार्यालय सहयोगी		9868442807	badumamata@gmail.com	महाशाखा

❑ सामुदायिक विद्यालयका प्रधानाध्यापकहरुको सम्पर्क नम्बर तथा इमेल

क्र.सं.	विद्यालयको विवरण				सञ्चालित		प्रधानाध्यापकको नाम	प्रधानाध्यापकको सम्पर्क नम्बर र इमेल	
	IEMIS कोड	नाम	वडा नं.	ठेगाना	तह	कक्षा		मोबाइल नम्बर	इमेल
१	७१०१०००१६	सरस्वती आवि	१	शान्तिनगर	आधारभूत	८	पदमराज जोशी	9848421615	joshipadam42@gmail.com

क्र.सं.	विद्यालयको विवरण				सञ्चालित		प्रधानाध्यापकको नाम	प्रधानाध्यापकको सम्पर्क नम्बर र इमेल	
	IEMIS कोड	नाम	वडा नं.	ठेगाना	तह	कक्षा		मोबाइल नम्बर	इमेल
२	७१०१०००६४	राष्ट्रिय मदरसा मुश्लिम आवि	१	पशुपतिटोल	आधारभूत	३	मनमति चौधरी	9848470995	Pokhamc03@gmail.com
३	७१०१०००७०	त्रिनगर मावि	१	त्रिनगर	माध्यमिक	१२	भूपाल सिंह खड्का	9858421535	
४	७१०१०००७५	मदरसा नुरन नावि आवि	१	पशुपति	आधारभूत	२	मो. जुबैर आलम	9848429054	
६	७१०१००००१	शारदा मावि	२	बैयाबेहडी	माध्यमिक	१२	तेज बहादुर सिंह	9848422561	singhtej805@gmail.com
७	७१०१०००१३	शैलेश्वरी आवि	२	सरस्वतीनगर	आधारभूत	५	ईन्दिरा दाहाल	9848421652	
८	७१०१०००४२	नवदुर्गा मावि	२	मोहना	माध्यमिक	१०	राम कुमार चौधरी	9868456961	
९	७१०१०००८७	मदरसा गौसिया गरिब नवाज आवि	२	सब्जीमण्डी	आधारभूत	५	कलि मुल्ला अन्सारी	9814619957	
५	७१०१०००९०	पार्वती आवि	२	पुरानो एअरपोर्ट	आधारभूत	५	मदनराज यादव	9858425174	yadavmanraj76@gmail.com
१०	७१०१००००३	त्रिभुवन मावि	३	बोराडाँडी	माध्यमिक	१२	सीताराम अवस्थी	9858423472	shahiram30@gmail.com
११	७१०१०००१५	जनता आवि	३	चटकपुर	आधारभूत	८	धनबहादुर सिंह	9858422434	singhdb015@gmail.com
१२	७१०१०००८९	शिव पार्वती आवि	३	बडहरा	आधारभूत	५	सीता भट्टा	9848470995	
१३	७१०१००००७	राष्ट्रिय तुलसीराम मावि	४	उत्तरबेहडी	माध्यमिक	१०	गणेश राज भट्ट	9858423381	bhattaganesh947@gmail.com
१४	७१०१०००१४	राष्ट्रिय आवि	५	तारानगर	आधारभूत	८	मदन बम	9848425898	
१५	७१०१०००६०	पञ्चोदय मावि	५	हसनपुर	माध्यमिक	१२	हरिशकुमार ओझा	9848427956	ojha.harishkumar@gmail.com
१६	७१०१०००५२	बासुदेवी मावि	६	रघुनगर	माध्यमिक	१२	गोपाल के.सी.	9848429395	
१७	७१०१०००६२	भैरब बाबा आवि	६	मटियारी	आधारभूत	८	गोपाल सिंह ऐर	9848543576	
१८	७१०१००००५	शिव आवि	७	देवरिया	आधारभूत	८	नन्दलाल राना	9848463176	nandlalrana234@gmail.com
१९	७१०१०००११	राष्ट्रिय मावि	७	बेली	माध्यमिक	१२	रघुनाथ ओझा	9848527802	
२०	७१०१०००१७	सरस्वती मावि	७	मनेहरा	माध्यमिक	१०	ज्ञानेन्द्र बहादुर शाह	9848421797	gshah1231@gmail.com
२१	७१०१०००६१	जन जागृति आवि	७	पटेला	आधारभूत	५	शान्ति चौधरी	9848469150	
२२	७१०१०००८६	नवज्योति आवि	७	तिल्कीचौक	आधारभूत	५	केशर बम	9848425466	
२३	७१०१०००५६	धनगढी नमुना प्राविधिक मावि	८	धनगढीगाउँ	माध्यमिक	१२	लक्ष्मण दत्त भट्ट	9848420145	ldbhatta45@gmail.com
२४	७१०१००००४	सरस्वती आवि	९	बंगराकटान	आधारभूत	५	मिरा देवी कर्ण	9858425032	
२५	७१०१०००२३	भवानी मावि	९	गौरीपुर	माध्यमिक	१०	लोकराज जोशी	9848520502	joshilokraj2014@gmail.com
२६	७१०१००००२	विपि आवि	१०	घुईयाघाट	आधारभूत	५	जयप्रकाश मिश्र	9848430300	
२७	७१०१०००४३	जनकल्याण मावि	१०	जुगेडा	माध्यमिक	१२	तर्कराज जोशी	9848578089	
२८	७१००३०००१	बेला आवि	११	बेला	आधारभूत	५	महावीर राना	9848422576	mahabirr818@gmail.com
२९	७१००३०००४	ठेकराज मावि	११	घोडसुवा	माध्यमिक	१२	रामचन्द्र ओझा	9848420482	ramcojha@gmail.com
३०	७१००३०००८	जोकैया आवि	११	जोकैया	आधारभूत	३	शान्ति कुमारी शाह	9868561566	shantishah2039@gmail.com
३१	७१००३०००९	दक्षिणकाली बहिरा आवि	११	बेलादेवीपुर	आधारभूत	५	सीताराम चौधरी	9848400839	
३२	७१०१००००६	दुर्गा आवि	१२	दुर्गावस्ती	आधारभूत	८	यज्ञ कुवर	9848592385	

क्र.सं.	विद्यालयको विवरण				सञ्चालित		प्रधानाध्यापकको नाम	प्रधानाध्यापकको सम्पर्क नम्बर र इमेल	
	IEMIS कोड	नाम	वडा नं.	ठेगाना	तह	कक्षा		मोबाइल नम्बर	इमेल
३३	७१०१०००९	नवदुर्गाआवि	१२	जनकवस्ती	आधारभूत	८	हरिशचन्द्र चौधरी	9848449638	harishchnchy@gmail.com
३४	७१०१०००१२	सिद्धनाथ मावि	१२	जुगेडा	माध्यमिक	१०	प्रेम बहादुर शाही	9848421855	
३५	७१०१०००३४	शारदा मावि	१२	सि गाउँ	माध्यमिक	१०	दिर्घराज जोशी	9804618977	
३६	७१०१०००६९	मुक्तिनाथ आवि	१२	मनेहरा	आधारभूत	५	शालिभान ऐर	9848422531	
३७	७१०१०००७८	गुम्बा छोइलिङ आवि	१२	दुर्गावस्ती	आधारभूत	५	कमला भट्ट	9848432513	shahiram30@gmail.com
३८	७१०१०००८८	बेहडा बाबा आवि	१२	डि गाउँ	आधारभूत	५	निर्मला चौधरी	9848422112	
३९	७१०१०००३५	जनता राष्ट्रिय मावि	१३	कैलालीगाउँ	माध्यमिक	१२	कृष्ण सिंह पेला	9865909797	kspela09@gmail.com
४०	७१०१०००९९	निङ्गलाशैनी गुरुकुल संस्कृत विद्यापीठ	१३	कैलालीगाउँ	आधारभूत	६	खगेन्द्र अवस्थी	9848422445	awasthikhagendra45@gmail.com
४१	७१०१४०००२	जनता राष्ट्रिय मावि	१३	राजपुर	माध्यमिक	१०	रामप्रसाद फुलारा	9858424750	phulararam9@gmail.com
४२	७१०१४०००४	भगवती आवि	१३	राजपुर	आधारभूत	५	रामकृष्ण राना	9814611419	
४३	७१०१४००१४	नवज्योति आवि	१३	श्रीलंका	आधारभूत	८	खगेन्द्र प्रसाद भण्डारी	9848468944	
४४	७१०३३०००१	शिव शङ्कर आवि	१४	फुलबारी	आधारभूत	८	लक्ष्मीराज जोशी	9749006229	ojhalaxmiraj5838@gmail.com
४५	७१०३३०००३	सर्वोदय मावि	१४	सि गाउँ	माध्यमिक	१०	जीतबहादुर चौधरी	9848493357	yourjeet57@gmail.com
४६	७१०३३०००७	सिद्धार्थ आवि	१४	एच गाउँ	आधारभूत	८	प्रमोद नारायण झा	9749006229	nirajrajbanshikushmi@gmail.com
४७	७१०३३००११	पञ्चोदय मावि	१४	बि गाउँ	माध्यमिक	१०	गोविन्दराज जोशी	9749006229	
४८	७१०३३००१२	जन जागृति मावि	१४	डि गाउँ	माध्यमिक	१२	टेक बहादुर क्षत्री	9749001935	tekchhetri24@gmail.com
४९	७१०३३००२२	बाल आवि	१४	खुटिया	आधारभूत	५	राम दयाल मिश्र	9749006229	
५०	७१०४४०००३	राष्ट्रिय आवि	१५	उर्मी	आधारभूत	८	अमरसिंह तारामीमगर	9868860330	
५१	७१०४४०००४	जन जागृति आवि	१५	कनरी	आधारभूत	८	राम कुमार चौधरी	9848635235	
५२	७१०४४०००६	शिव गंगा आवि	१५	उर्मा	आधारभूत	८	राम सहाय राना	9815628577	
५३	७१०४४००११	समैजी आवि	१५	शान्तिकटान	आधारभूत	५	प्यारेलाल चौधरी	9749006629	
५४	७१०४४०००५	दिपेन्द्र चारपाते	१६	भादा	माध्यमिक	१०	भागीराम चौधरी	9858425353	
५५	७१०४४०००७	जन कल्याण आवि	१६	जलघुस्रा	आधारभूत	५	लिखाराम चौधरी	9865782655	
५६	७१०४४०००८	शिव मावि	१६	रामपुर	माध्यमिक	१०	तिलक बहादुर सिंह	9858421034	tilaksingh90@gmail.com
५७	७१०४४०००९	बेहाडा बाबा मावि	१६	घँसिटा	माध्यमिक	१२	भोजराज शर्मा	9840095952	bhoj0219@gmail.com
५८	७१०४४००१२	जन ज्योति आवि	१६	घुरही	आधारभूत	५	रमा चौधरी	9824687133	ramadevichaudhary82@gmail.com
५९	७१०४४०००१	भानु मावि	१७	पथरी	माध्यमिक	१०	हर्षराज राना	9804694336	
६०	७१०४४०००२	सज्जन आवि	१७	दमौलिया	आधारभूत	८	देवराज ओझा	9868539809	
६१	७१०४४००१०	कालिका आवि	१७	धुर्जन्ना	आधारभूत	५	क्षेत्र बहादुर चौधरी	9868444170	
६२	७१०४४००१३	न्यू कालिका आवि	१७	धुर्जन्ना	आधारभूत	५	बालाराम जोशी	9848660723	balaramjoshi215@gmail.com
६३	७१०३३०००५	इन्द्रोदय आवि	१८	इ गाउँ	आधारभूत	८	हर्कबहादुर घर्तीमगर	9749006229	

क्र.सं.	विद्यालयको विवरण				सञ्चालित		प्रधानाध्यापकको नाम	प्रधानाध्यापकको सम्पर्क नम्बर र इमेल	
	IEMIS कोड	नाम	वडा नं.	ठेगाना	तह	कक्षा		मोबाइल नम्बर	इमेल
६४	७१०३३०००६	खप्तडी आवि	१८	एफ गाउँ	आधारभूत	८	दुर्गा दत्त भूषाल	9865936684	
६५	७१०३३०००९	नेपाल भू पू सैनिक आवि	१८	फुलबारी	आधारभूत	४	भोजराज जोशी	9848660455	joshibhojraj03@gmail.com
६६	७१०३३००१४	चन्द्रोदय मावि	१८	फुलबारी	माध्यमिक	१२	शुभ चन्द्र सुवेदी	9846885984	
६७	७१०३३००१६	नर्मदेश्वर आवि	१८	ए गाउँ	आधारभूत	२	लक्ष्मी भण्डारी	9814609982	
६८	७१०३३०००२	फुलबारी आवि	१९	फुलबारी	आधारभूत	८	दुर्गा दत्त पौडेल	9848425569	
६९	७१०३३०००४	जन प्रिय आवि	१९	आइ गाउँ	आधारभूत	८	बिमला भट्टराई	9749006229	
७०	७१०३३००१०	शंकर सरस्वती अन्नपूर्ण आवि	१९	जे गाउँ	आधारभूत	८	लक्ष्मण रानाभाट	9749006229	
७१	७१०३३००१३	फुलबारी मावि	१९	फुलबारी	माध्यमिक	१२	गोरख नाथ	9848546054	
७२	७१०३३००१५	बाल सिर्जना आवि	१९	खेदावस्ती	आधारभूत	५	टंक चौधरी	9749006229	
७३	७१०३३००२१	जन सहयोग आवि	१९	बहुलिया	आधारभूत	४	बलराम चौधरी	9749006229	

❑ संस्थागत विद्यालयका प्रधानाध्यापकहरुको सम्पर्क नम्बर तथा इमेल

सि. नं.	विद्यालय	ठेगाना	सञ्चालित कक्षा	प्रधानाध्यापकको नाम	सम्पर्क नं
१	क्यास्पियन एकेडेमी धनगढी	1	1–10	मोहन शर्मा	9858420043
२	ग्रीन ल्यान्ड ई वो धनगढी	1	1–8	पुरन चौधरी	9848422915
३	मालिका ई वो धनगढी	1	1–12	भिम व वोहरा	9848425391
४	यूरो ई एकेडेमी हसनपुर	1		सुदिप शाही	
५	रिनाउन ई वो त्रिवेणी चोक	1			
६	वेष्ट सनराईज ई वो धनगढी	1	1–8	प्रिजा सापकोटा	9868658564
७	सिद्धार्थ शिशु सदन मा वि धनगढी	1	1–12	सि.वि.चन्द/रामजी वगाले	9858420326/9048424291
८	हिलवर्ड ई वो	1	1–10	डि.आर शर्मा	9848425620
९	हेभन्स गार्डन ई वो धनगढी	1	1–8	जि.वि.हमाल	091-523171
१०	न्यू एरा ई वो	1			
११	पि के ज्ञानज्योती आदर्स विद्या मन्दिर	1	1–7	रेश्मा पौडेल	091-525022
१२	एलायन्स ईन्टरनेसनल मोडेल स्कुल	2	1–10	उपेन्द्र अवस्थी	9848421515

सि. नं.	विद्यालय	ठेगाना	सञ्चालित कक्षा	प्रधानाध्यापकको नाम	सम्पर्क नं
१३	जेसिज एभरेस्ट ई वो धनगढी	2	1–10	करुणाकरपण्डेय	9858420215
१४	नवजीवन ई वो स्कुल	2	1–8	राज कुमार नेपाली	091-692925
१५	लिटल फ्लावर ई वो धनगढी	2	1–10	रामचन्द्र शाही	9858425216
१६	हिमाल एकेडेमी धनगढी	2	1–8	विक्रम कुमार शर्मा	9848626908
१७	क्रेसेन्ट सिटि स्कुल	2	1–12	तिर्थराज फुलारा	9849087286
१८	स्टेपिङ्ग स्टोन ई वो धनगढी	2	1–10	रामजी हमाल	9858420457
१९	अक्सफोर्ड युनिभर्स रेडिक्स सेकेन्डरी	3	1–10	लोकराज पन्त	9848580598
२०	ईमरल्ड एकेडेमी	3	1–10	हेमराज ओझा	9858421990
२१	दुन एकेडेमी धनगढी	3	1–8	राम प्र. उपाद्याय	9858423136
२२	प्रियंका ई वो धनगढी	3	1–10	पवित्रा लामा	9814696755
२३	मणिलेक ई वो	3	1–6	खडक कुवर	091-416542
२४	मयुर ई वो	3	1–10	पदम वहादुर साउद	9848576723
२५	मोडर्न स्कुल प्रा लि धनगढी	3	1–10	खगेन्द्र चटौत	9749501999
२६	वेष्टन क्रिस्टल एकेडेमी धनगढी	3	1–12	उर्मिला कुवर	9848425792
२७	व्रोडभिजन ई वो धनगढी	3	1–12	लक्ष्मीराज पन्त	9858420533
२८	शुभकामना ई वो धनगढी	3	1–8	तेज बलायर	091-410342
२९	सिटि ई वो	3	1–8	गोविन्द सेडाइ	9814643402
३०	सिद्धार्थ इ बो	3	1–5	दिपक चन्द	9858425182
३१	सु प प्रहरी आवासीय मा वि धनगढी	3	1–10	डिल्लीराज जोशी	9848429613
३२	कैलाली मोडेल स्कुल धनगढी	4	1–12	खेमराज भट्ट/तपेन्द्र सिह	9858424026
३३	गुरुकुल एकेडेमी	4	1–10	दिपक सुरी	9848424650
३४	ज्योति ई वो धनगढी	4	1–10	पुर्णानन्द भट्ट	9848428919
३५	द गार्डनर ई वो धनगढी	4	1–12	कैलास प्रसाद दहाल	9848421199

सि. नं.	विद्यालय	ठेगाना	सञ्चालित कक्षा	प्रधानाध्यापकको नाम	सम्पर्क नं
३६	नवादेव ई वो	4	1–5	गिरीराज ओझा	9858421300
३७	सिडलिङ्ग जोन एकेडेमी	4	1–3	शारदा रेग्मी	091-523541
३८	ग्ली एकेडेमी धनगढी	4	1–10	शान्ती भट्ट	9848421386
३९	एक्सिस विद्याश्रम धनगढी	5	1–12	अनिता पन्त	985842292
४०	एप्पल सिड एकेडेमी	5	मन्टेश्वरी	ज्ञानु सिह	9851127136
४१	एलजी एकेडेमी	5	1–8	पुष्पराज जोशी	
४२	ऐश्वर्य विद्या निकेतन धनगढी	5	1–12	पि एन ओझा	9858420171
४३	क्यास्पियन मन्टेश्वरी धनगढी	5	मन्टेश्वरी	मोहन शर्मा	9858420043
४४	खप्तड एकेडेमी	5	1–8	प्रकास मल्ल	9814695739
४५	खुसिको घर ई वो	5	1–5		
४६	गुरुकुल पाठशाला	5			
४७	ग्यालेक्सी ई वो धनगढी	5	1–12	छत्र राज पण्डीत	9848426081
४८	चिल्ड्रेन्स एकेडेमी	5	1–8	कुवेर जित साउद	9848027747
४९	ज्ञान निकेतन ई वो धनगढी	5	1–8	डम्वर विष्ट	
५०	नन्दीनाज एकेडेमी	5	1–8	महेश विष्ट	9851003580
५१	नेसनल मन्टेश्वरी धनगढी	5	मन्टेश्वरी		
५२	फारवेष्ट एकेडेमी धनगढी	5	1–10	पुर्णावहादुर वुढाथोकी	9848494503
५३	मिल्स वेरी मन्टेश्वरी	5	1–5	सुजित शर्मा	
५४	वाल विहानी ई वो	5	1–5	त्रिलोक प्रसाद जोशी	9851118205
५५	वालवाटिका मन्टेश्वरी	5	1–3	ज्ञानु जोशी	9848422039
५६	शारदा विद्या निकेतन धनगढी	5	1–12	भुपेन्द्र वलायर	9858420911
५७	स्टोन ब्रीज सेकेन्डरी स्कुल	5	1–10	उदयप्रताप सिह	9858422080
५८	पिस ग्रोम एकेडेमी	5			

सि. नं.	विद्यालय	ठेगाना	सञ्चालित कक्षा	प्रधानाध्यापकको नाम	सम्पर्क नं
५९	गेटवे एकेडेमी	5	1–5	लक्ष्मी पडाल	9858425229
६०	दक्ष इन्टरनेश्नल स्कुल	5	0-1		
६१	पंचकोटी ई वो	6	1–7	सन्तोष श्रेष्ठ	9848524416
६२	राइजिङ्ग स्टार मटियारी	6	1–2	कलेन्द्र शाही	9848566068
६३	व्रोड वेस्ट ई वो	6	1–5	रमेश वि क	9848454396
६४	शैलेश्वरी ई वो	6	1–8	जगन्नाथ जोरा	9848474097
६५	माइल स्टोन इ वो	7	1–5	अस्मिता साही	9868892249
६६	कैलाली विद्या निकेतन धनगढी	7	1–10	टोपेन्द्र शाह	9848446499
६७	जेम्स एकेडेमी कैलाली	7	1–9	विष्णु वुढा	9840745070
६८	डिलाईट ई वो	7	1–10	वद्रि रिजाल	9858425825
६९	पशुपति शिक्षा मन्दिर	7	1–8	सुरेश प्रसाद वडु	9863641256
७०	मोडर्न एरा ई वो धनगढी	8	1–10	आर सि यादव	9858420176
७१	अपि विद्या निकेतन ई वो	8	1–8	तुलसी गौतम	9868552226
७२	एरिस्टो ई वो स्कुल	8	1–10	शान्ती क्षेत्री	9848425294
७३	कालिका देवी ई वो	8	1–5	ममता कार्की	9804612421
७४	डिस्कभरी ई वो	8	1–8	योगेन्द्र सिह	9858423414
७५	श्री स्टार ई वो	8	1–10	गोपाल शर्मा	9858424528
७६	नवदुर्गा ई वो धनगढी	8	1–8	अम्विका आचार्य	9858423793
७७	लाली गुरास ई वो	10	1–8	चुडामणी वुढाथोकी	9848420246
७८	आर वि एकेडेमी	10	1-	शिव कुमार राना	9865789638
७९	ग्लोवल मो पव्लिक घोड्सुवा	11		वरुण विष्ट	9848515275
८०	केदार विद्यानिकेतन ई वो	12	1–8	महेश जोशी	9859423465
८१	गोल्डेन ज्योति ई वो धनगढी	12	1–8	नरेन्द्र सिह	9848472177

सि. नं.	विद्यालय	ठेगाना	सञ्चालित कक्षा	प्रधानाध्यापकको नाम	सम्पर्क नं
८२	जुगेडा जनहित ई वो	12	1–7	नरेन्द्र गिरी	9848426504
८३	पानस एकेडेमी	12	1–1	दिनेश खत्री	9848420672
८४	प्राइम रोज एकेडेमी	12	1–4	महेन्द्र खड्का	9848442954
८५	मिलन ई वो जुगेडा	12	1–10	सिताराम बुढाथोकी	9858423780
८६	वेवी जोन एकेडेमी	12			
८७	सनराइज ई वो जुगेडा	12	1–2	देव वहादुर कुवर	9848528187
८८	सिद्धार्थ इन्टरनेसनल ई वो धनगढी	12	1–8	मोति सिह थापा	9811647668
८९	सुर्मा शान्ती ई वो	12	1–6	धनन्जय कोइराला	
९०	शैलिङ्ग इ वो जुगेडा	12	1–7	देव वहादुर कुवर	9848528187
९१	देवकुञ्ज एकेडेमी	12	0		
९२	किङ्ग फिसर ई वो धनगढी	13	1–10	विमल भन्डारी	9848413505
९३	माउन्ट सैपाल ई वो धनगढी	13	1–8	शुसिला भट्ट	
९४	विद्याभुषण पब्लिक स्कुल	13	1–10	डिकेन्द्र जंग कुवर	9851055284
९५	हरिहर ई वो	13	1–8	चेतराज कुवर	
९६	न्यू भिजन ई वो फूलवारी	14	1–5	गोपाल मोक्तान	9848512748
९७	नोवल एकेडेमी	14	1–6	विनय लामा	9851189628
९८	नर्सिह ई वो	15	1–6	राजकुमार राना	9804622618
९९	वरम एकेडेमी	15	1–4	चन्द्र वहादुर साहु	9812627727
१००	पशुपति शिक्षा मन्दिर उर्मा	16	1–6	शेर वहादुर चौधरी	9814695092
१०१	शिव विद्या निकेतन	16	1–6	गिरीराज भट्ट	9848467733
१०२	त्रिनेत्र इ वो	16	1–4	उद्धव अधिकारी	
१०३	उर्मा ई वो	17	1–7	ज्ञानेन्द्र चौधरी	9814611244
१०४	वेहडावावा एकेडेमी	17	1–4	छिद्दु राना	9815612702

सि. नं.	विद्यालय	ठेगाना	सञ्चालित कक्षा	प्रधानाध्यापकको नाम	सम्पर्क नं
१०५	कैलास मालिका वो स्कुल	18	1–5	दिपक विसि	
१०६	फूलबारी एकेडेमी फूलवारी	18	1–10	राजेन्द्र चापगाइ	9848425583
१०७	नोवेल्टी एकेडेमी	19	1–5	यमु ढकाल	9825646068
१०८	फूलबारी ई वो फूलवारी	19	1–8		
१०९	यूनिसन ई वो	19	1–7	कैलास चौधरी	9858480577

नोट : संस्थागत विद्यालय सम्बन्धमा साविक जिल्ला शिक्षा कार्यालय कैलालीबाट धनगढी उप-महानगरपालिकालाई कुनै पनि विवरण उपलब्ध भएको छैन । माथिको तालिकाको विवरण कक्षा ८ को परीक्षा, व्यवसाय नविकरण, कक्षा थप तथा आधारभूत तथा माध्यमिक शिक्षाको अधिकार स्थानीय तहमा प्राप्त भइसकेपछि नयाँ स्थापनाको अनुमति दिइएका विद्यालयहरुको विवरणका आधारमा तयार पारिएका हो । यसमा कुनै विद्यालयको विवरण छुट हुन गएको भए शिक्षा, युवा तथा खेलकुद महाशाखामा सम्पर्क राखी जानकारी गराइदिनु हुनु अनुरोध छ ।

१६. सामुदायिक विद्यालयमा विद्यमान भौतिक सुविधा

❑ भवन तथा कक्षाकोठा

क्र.सं.	विद्यालयको विवरण			सञ्चालित		भवन						कार्यकक्ष तथा कोठा										
	नाम	वडा नं.	ठेगाना	तह	कक्षा	प्रशासनिक	होस्टेल	आवास	सभा हल	अन्य	जम्मा	प्रअ	शिक्षक स्टाफ	अन्य प्रशासनिक	स्टोर	कक्षा कोठा	पुस्तकालय	Sc. Lab	IT Lab	अन्य	जम्मा	नपुग
१	सरस्वती आवि	१	शान्तिनगर	आधारभूत	८	छ	छैन	छैन	छैन		९	छ	छ	छैन	छैन	९	छ	छैन	छ		११	छैन
२	राष्ट्रिय मदरसा मुश्लिम आवि	१	पशुपतिटोल	आधारभूत	३	छैन	छैन	छैन	छैन		२	छैन	छ	छैन	छैन	२	छैन	छैन	छैन		२	४
३	त्रिनगर मावि	१	त्रिनगर	माध्यमिक	१२	छ	छैन	छैन	छ	३७		छ	छ	छ	छैन	१५	छ	छ	छ			८
४	मदरसा नुरन नावि आवि	१	पशुपति	आधारभूत	२	छ	छैन	छैन	छैन		३	छैन	छैन	छैन	छैन	३	छैन	छैन	छैन		३	२
५	पार्वती आवि	२	पुरानो एअरपोर्ट	आधारभूत	५	छैन	छैन	छैन	छैन		५	छ	छ	छैन	छैन	५	छैन	छैन	छैन		५	२
६	शारदा मावि	२	बैयाबेहडी	माध्यमिक	१२	छैन	छैन	छैन	छैन		२४	छ	छैन	छैन	छ	२४	छ	छ	छ		२४	८
७	शैलेश्वरी आवि	२	सरस्वतीनगर	आधारभूत	५	छ	छैन	छैन	छैन		५	छैन	छ	छैन	छ	५	छैन	छैन	छैन		५	०
८	नवदुर्गा मावि	२	मोहना	माध्यमिक	१०	छ	छ	छैन	छ		१२	छ	छ	छैन	छ	१२	छ	छ	छैन		१२	०
९	मदरसा गौसिया गरिब नवाज आवि	२	सब्जीमण्डी	आधारभूत	५	छ	छैन	छैन	छैन		६	छैन	छ	छैन	छ	६	छैन	छैन	छैन		६	३
१०	त्रिभुवन मावि	३	बोराडाँडी	माध्यमिक	१२	छैन	छैन	छैन	छैन		२६	छ	छ	१	छ	२६	छ	छ	छैन		२६	६
११	जनता आवि	३	चटकपुर	आधारभूत	८	छैन	छैन	छैन	छैन		८	छैन	छ	छैन	छैन	८	छ	छैन	छ		८	४

क्र.सं.	विद्यालयको विवरण			सञ्चालित		भवन						कार्यकक्ष तथा कोठा										
	नाम	वडा नं.	ठेगाना	तह	कक्षा	प्रशासनिक	होस्टेल	आवास	सभा हल	अन्य	जम्मा	प्रअ	शिक्षक स्टाफ	अन्य प्रशासनिक	स्टोर	कक्षा कोठा	पुस्तकालय	Sc. Lab	IT Lab	अन्य	जम्मा	नपुग
१२	शिव पार्वती आवि	३	बडहरा	आधारभूत	५	छैन	छैन	छैन	छैन		५	छैन	छ	छैन	छैन	५	छैन	छैन	छैन		५	०
१३	राष्ट्रिय तुलसीराम मावि	४	उत्तरबेहडी	माध्यमिक	१०	छ	छैन	छैन	छ		१३	छैन	छ	छैन	छैन	१३	छ	छ	छ		१३	४
१४	राष्ट्रिय आवि	५	तारानगर	आधारभूत	८	छ	छैन	छैन	छैन		१३	छ	छ	छैन	छ	१२	छैन	छैन	छैन		१२	०
१५	पञ्चोदय मावि	५	हसनपुर	माध्यमिक	१२	छैन	छैन	छैन	छैन		३०	छ	छ	छ	छ	३०	छ	छ	छ		३०	९
१६	बासुदेवी मावि	६	रघुनगर	माध्यमिक	१२	छैन	छैन	छैन	छैन		१७	छैन	छ	छैन	छ	१७	छ	छ	छ		१७	४
१७	भैरब बाबा आवि	६	मटियारी	आधारभूत	८	छैन	छैन	छैन	छैन		१०	छ	छ	छैन	छैन	१०	छ	छैन	छैन		१०	४
१८	शिव आवि	७	देवरिया	आधारभूत	८	छैन	छैन	छैन	छैन		१२	छैन	छ	छैन	छ	१२	छ	छैन	छैन		१२	०
१९	राष्ट्रिय मावि	७	बेली	माध्यमिक	१२	छैन	छैन	छैन	छैन		२२	छ	छ	छैन	छ	२२	छ	छ	छ		२२	०
२०	सरस्वती मावि	७	मनेहरा	माध्यमिक	१०	छ	छैन	छैन	छैन		३०	छ	छ	छैन	छ	३०	छ	छ	छ		३०	१०
२१	जन जागृति आवि	७	पटेला	आधारभूत	५	छैन	छैन	छैन	छैन		५	छैन	छ	छैन	छैन	५	छैन	छैन	छैन		५	०
२२	नवज्योति आवि	७	तिल्कीचौक	आधारभूत	५	छैन	छैन	छैन	छैन		२	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन	छैन		२	३
२३	धनगढी नमुना प्राविधिक मावि	८	धनगढीगाउँ	माध्यमिक	१२	छैन	छैन	छैन	छैन		२२	छ	छ	छैन	छैन	२२	छ	छ	छ		२२	१२
२४	सरस्वती आवि	९	बंगराकटान	आधारभूत	५	छैन	छैन	छैन	छैन		८	छैन	छ	छैन	छैन	८	छैन	छैन	छैन		८	४
२५	भवानी मावि	९	गौरीपुर	माध्यमिक	१०	छ	छैन	छैन	छैन		११	छ	छ	छैन	छैन	११	छ	छैन	छैन		११	८
२६	विपि आवि	१०	घुईंयाघाट	आधारभूत	५	छैन	छैन	छैन	छैन		८	छैन	छैन	छैन	छैन	८	छ	छैन	छैन		८	४
२७	जनकल्याण मावि	१०	जुगेडा	माध्यमिक	१२	छैन	छैन	छैन	छैन		१२	छैन	छ	छैन	छ	१२	छ	छैन	छ		१२	०
२८	बेला आवि	११	बेला	आधारभूत	५	छैन	छैन	छैन	छैन		६	छैन	छ	छैन	छ	६	छैन	छैन	छैन		६	२
२९	ठेकराज मावि	११	घोडसुवा	माध्यमिक	१२	छ	छैन	छैन	छैन		२४	छ	छ	छैन	छैन	२४	छ	छ	छ		२४	२
३०	जोकैया आवि	११	जोकैया	आधारभूत	३	छैन	छैन	छैन	छैन		७	छैन	छ	छैन	छ	७	छैन	छैन	छैन		७	२
३१	दक्षिणकाली बहिरा आवि	११	बेलादेवीपुर	आधारभूत	५	छैन	छ	छैन	छैन		११	छैन	छैन	छैन	छैन	११	छैन	छैन	छैन		११	४
३२	दुर्गा आवि	१२	दुर्गावस्ती	आधारभूत	८	छैन	छैन	छैन	छैन		९	छ	छ	छैन	छैन	९	छैन	छैन	छैन		९	०
३३	नवदुर्गाआवि	१२	जनकवस्ती	आधारभूत	८	छैन	छैन	छैन	छैन		८	छैन	छैन	छैन	छ	८	छ	छैन	छैन		८	४
३४	सिद्धनाथ मावि	१२	जुगेडा	माध्यमिक	१०	छैन	छैन	छैन	छैन		१४	छैन	छैन	छैन	छैन	१४	छैन	छैन	छैन		१४	८
३५	शारदा मावि	१२	सि गाउँ	माध्यमिक	१०	छैन	छैन	छैन	छैन		१४	छैन	छ	छैन	छ	१४	छ	छैन	छैन		१४	४
३६	मुक्तिनाथ आवि	१२	मनेहरा	आधारभूत	५	छैन	छैन	छैन	छैन		६	छैन	छैन	छैन	छैन	६	छ	छैन	छैन		६	२
३७	गुम्बा छोइलिङ आवि	१२	दुर्गावस्ती	आधारभूत	५	छैन	छैन	छैन	छैन		४	छैन	छ	छैन	छैन	४	छैन	छैन	छैन		४	२
३८	बेहडा बाबा आवि	१२	डि गाउँ	आधारभूत	५	छैन	छैन	छैन	छैन		४	छैन	छ	छैन	छैन	४	छैन	छैन	छैन		४	२
३९	जनता राष्ट्रिय मावि	१३	कैलालीगाउँ	माध्यमिक	१२	छ	छैन	छैन	छैन		१२	छ	छ	छ	छैन	१२	छ	छैन	छैन		१२	०
४०	निङ्गलाशैनी गुरुकुल संस्कृत विद्यापीठ	१३	कैलालीगाउँ	आधारभूत	६	छ	छ	छ	छैन		७	छ	छैन	छैन	छैन	७	छैन	छैन	छैन		७	४
४१	जनता राष्ट्रिय मावि	१३	राजपुर	माध्यमिक	१०	छ	छैन	छैन	छैन		१४	छ	छ	छैन	छैन	१४	छ	छैन	छैन		१४	४
४२	भगवती आवि	१३	राजपुर	आधारभूत	५	छैन	छैन	छैन	छैन		७	छैन	छ	छैन	छ	७	छैन	छैन	छैन		७	०
४३	नवज्योति आवि	१३	श्रीलंका	आधारभूत	८	छैन	छैन	छैन	छैन		१३	छैन	छ	छैन	छैन	१३	छैन	छैन	छैन		१३	०
४४	शिव शङ्कर आवि	१४	फुलबारी	आधारभूत	८	छैन	छैन	छैन	छैन		४	छैन	छ	छैन	छैन	४	छ	छैन	छैन		४	४
४५	सर्वोदय मावि	१४	सि गाउँ	माध्यमिक	१०	छैन	छैन	छैन	छैन		१२	छैन	छ	छैन	छ	१२	छ	छ	छ		१२	५
४६	सिद्धार्थ आवि	१४	एच गाउँ	आधारभूत	८	छैन	छैन	छैन	छैन		९	छैन	छ	छैन	छ	९	छैन	छैन	छैन		९	४
४७	पञ्चोदय मावि	१४	बि गाउँ	माध्यमिक	१०	छैन	छैन	छैन	छैन		१२	छैन	छ	छैन	छ	१२	छ	छ	छ		१२	४
४८	जन जागृति मावि	१४	डि गाउँ	माध्यमिक	१२	छैन	छैन	छैन	छैन		१६	छैन	छ	छैन	छैन	१६	छ	छ	छ		१६	०

क्र.सं.	विद्यालयको विवरण			सञ्चालित		भवन						कार्यकक्ष तथा कोठा										
	नाम	वडा नं.	ठेगाना	तह	कक्षा	प्रशासनिक	होस्टेल	आवास	सभा हल	अन्य	जम्मा	प्रअ	शिक्षक स्टाफ	अन्य प्रशासनिक	स्टोर	कक्षा कोठा	पुस्तकालय	Sc. Lab	IT Lab	अन्य	जम्मा	नपुग
४९	बाल आवि	१४	खुटिया	आधारभूत	५	छैन	छैन	छैन	छैन		५	छैन	छ	छैन	छैन	५	छैन	छैन	छैन		५	३
५०	राष्ट्रिय आवि	१५	उर्मी	आधारभूत	८	छैन	छैन	छैन	छैन		१२	छैन	छ	छैन	छ	१२	छ	छैन	छैन		१२	४
५१	जन जागृति आवि	१५	कनरी	आधारभूत	८	छैन	छैन	छैन	छैन		८	छैन	छ	छैन	छैन	८	छैन	छैन	छैन		८	२
५२	शिव गंगा आवि	१५	उर्मा	आधारभूत	८	छैन	छैन	छैन	छैन		१३	छैन	छ	छैन	छ	१३	छैन	छैन	छैन		१३	४
५३	समैजी आवि	१५	शान्तिकटान	आधारभूत	५	छैन	छैन	छैन	छैन		९	छैन	छ	छैन	छ	९	छैन	छैन	छैन		९	०
५४	दिपेन्द्र चारपाते	१६	भादा	माध्यमिक	१०	छैन	छैन	छैन	छैन		१०	छ	छैन	छैन	छ	१०	छ	छ	छ		१०	२
५५	जन कल्याण आवि	१६	जलघुस्रा	आधारभूत	५	छैन	छैन	छैन	छैन		११	छैन	छ	छैन	छैन	११	छैन	छैन	छैन		११	२
५६	शिव मावि	१६	रामपुर	माध्यमिक	१०	छ	छैन	छैन	छैन		२२	छ	छ	छैन	छ	२२	छ	छ	छ		२२	०
५७	बेहाडा बाबा मावि	१६	घँसिटा	माध्यमिक	१२	छैन	छैन	छैन	छैन		१७	छ	छ	छैन	छैन	१७	छ	छ	छैन		१७	५
५८	जन ज्योति आवि	१६	घुरही	आधारभूत	५	छैन	छैन	छैन	छैन		६	छैन	छ	छैन	छ	६	छैन	छैन	छैन		६	२
५९	भानु मावि	१७	पथरी	माध्यमिक	१०	छ	छैन	छैन	छैन		१७	छ	छ	छैन	छ	१७	छ	छैन	छ		१७	०
६०	सज्जन आवि	१७	दमौलिया	आधारभूत	८	छैन	छैन	छैन	छैन		९	छैन	छ	छैन	छैन	९	छैन	छैन	छैन		९	२
६१	कालिका आवि	१७	धुर्जन्ना	आधारभूत	५	छैन	छैन	छैन	छैन		९	छैन	छ	छैन	छैन	९	छैन	छैन	छैन		९	२
६२	न्यू कालिका आवि	१७	धुर्जन्ना	आधारभूत	५	छैन	छैन	छैन	छैन		१०	छैन	छ	छ	छ	१०	छैन	छैन	छैन		१०	२
६३	इन्द्रोदय आवि	१८	इ गाउँ	आधारभूत	८	छैन	छैन	छैन	छैन		८	छैन	छ	छैन	छैन	८	छैन	छैन	छैन		८	२
६४	खम्रडी आवि	१८	एफ गाउँ	आधारभूत	८	छैन	छैन	छैन	छैन		११	छैन	छ	छैन	छ	११	छैन	छैन	छैन		११	२
६५	नेपाल भू पू सैनिक आवि	१८	फुलबारी	आधारभूत	४	छैन	छैन	छैन	छैन		५	छैन	छ	छैन	छैन	५	छैन	छैन	छैन		५	०
६६	चन्द्रोदय मावि	१८	फुलबारी	माध्यमिक	१२	छ	छैन	छैन	छैन		२०	छ	छ	छ	छ	२०	छ	छ	छ		२०	०
६७	नर्मदेश्वर आवि	१८	ए गाउँ	आधारभूत	२	छैन	छैन	छैन	छैन		२	छैन	छ	छैन	छैन	२	छैन	छैन	छैन		२	४
६८	फुलबारी आवि	१९	फुलबारी	आधारभूत	८	छ	छैन	छैन	छैन		२०	छ	छ	छैन	छ	२०	छ	छ	छ		२०	०
६९	जन प्रिय आवि	१९	आइ गाउँ	आधारभूत	८	छैन	छैन	छैन	छैन		९	छैन	छ	छैन	छैन	९	छैन	छैन	छैन		९	४
७०	शंकर सरस्वती अन्नपूर्ण आवि	१९	जे गाउँ	आधारभूत	८	छैन	छैन	छैन	छैन		१०	छैन	छ	छैन	छ	१०	छैन	छैन	छैन		१०	०
७१	फुलबारी मावि	१९	फुलबारी	माध्यमिक	१२	छ	छैन	छैन	छैन		१८	छ	छ	छैन	छ	१८	छ	छ	छ		१८	४
७२	बाल सिर्जना आवि	१९	खेदावस्ती	आधारभूत	५	छैन	छैन	छैन	छैन		६	छैन	छ	छैन	छैन	६	छैन	छैन	छैन		६	२
७३	जन सहयोग आवि	१९	बहुलिया	आधारभूत	४	छैन	छैन	छैन	छैन		५	छैन	छ	छैन	छैन	५	छैन	छैन	छैन		५	२

❑ पढाईको माध्यम, प्रयोगशाला, पुस्तकालय र कम्प्युटर

क्र. सं.				सञ्चालित		पढाई हुने माध्यम	कम्प्युटर ल्याब छ/छैन्		विज्ञान प्रयोगशाला छ/छैन् ?	पुस्तकालय छ/छैन्? भए कुन विषयसंग सम्बन्धित	कम्प्युटर र प्रिन्ट संख्या			
	नाम	वडा नं.	ठेगाना	तह	कक्षा		ल्याब	कम्प्युटर संख्या			डेस्क टप	ल्याप टप	प्रिन्टर	फोटो कपी
१	सरस्वती आवि	१	शान्तिनगर	आधारभूत	८	नेपाली	छ	९	छैन	छ	८	१	१	छैन

क्र. सं.			सञ्चालित		पढाई हुने माध्यम	कम्प्युटर ल्याब छ/छैन्		विज्ञान प्रयोगशाला छ/छैन् ?	पुस्तकालय छ/छैन्? भए कुन विषयसंग सम्बन्धित	कम्प्युटर र प्रिन्ट संख्या			
	नाम	वडा नं.	ठेगाना	तह	कक्षा		ल्याब	कम्प्युटर संख्या			डेस्क टप	ल्याप टप	प्रिन्टर	फोटो कपी
२	राष्ट्रिय मदरसा मुश्लिम आवि	१	पशुपतिटोल	आधारभूत	३	नेपाली	छैन	०	छैन	छैन	०	०	०	०
३	त्रिनगर मावि	१	त्रिनगर	माध्यमिक	१२	नेपाली/अंग्रेजी	छ	६	छ	छ	६	०	१	१
४	मदरसा नुरन नावि आवि	१	पशुपति	आधारभूत	२	नेपाली/अंग्रेजी/उर्दु	छैन	०	छैन	छैन	०	०	०	०
५	पार्वती आवि	२	पुरानो एअरपोर्ट	आधारभूत	५	नेपाली	छैन	०	छैन	छैन	०	०	०	०
६	शारदा मावि	२	बैयाबेहडी	माध्यमिक	१२	नेपाली/अंग्रेजी	७	१७	छ	छ	१०	७	१	१
७	शैलेश्वरी आवि	२	सरस्वतीनगर	आधारभूत	५	नेपाली	छैन	०	छैन	छैन	०	०	०	०
८	नवदुर्गा मावि	२	मोहना	माध्यमिक	१०	नेपाली	छैन	०	छ	छ	०	०	०	०
९	मदरसा गौसिया गरिब नवाज आवि	२	सब्जीमण्डी	आधारभूत	५	नेपाली	१	१	छैन	छैन	०	१	०	०
१०	त्रिभुवन मावि	३	बोराडाँडी	माध्यमिक	१२	नेपाली/अंग्रेजी	छैन	१३	छ	छ	१२	१	२	०
११	जनता आवि	३	चटकपुर	आधारभूत	८	नेपाली	छ	६	छैन	छैन	५	१	१	०
१२	शिव पार्वती आवि	३	बडहरा	आधारभूत	५	नेपाली	छैन	०	छैन	छैन	०	०	०	०
१३	राष्ट्रिय तुलसीराम मावि	४	उत्तरबेहडी	माध्यमिक	१०	नेपाली/अंग्रेजी	छ	१४	छ	छ	१२	२	१	१
१४	राष्ट्रिय आवि	५	तारानगर	आधारभूत	८	नेपाली	छैन	०	छैन	छैन	०	०	०	०
१५	पञ्चोदय मावि	५	हसनपुर	माध्यमिक	१२	नेपाली/अंग्रेजी	छ	२७	छ	छ	२२	५	३	४
१६	बासुदेवी मावि	६	रघुनगर	माध्यमिक	१२	नेपाली	छ	२४	छ	छ	२४	०	१	१
१७	भैरब बाबा आवि	६	मटियारी	आधारभूत	८	नेपाली	छ	४	छ	छैन	४	०	१	०
१८	शिव आवि	७	देवरिया	आधारभूत	८	नेपाली	छैन	०	छैन	छैन	०	०	०	०
१९	राष्ट्रिय मावि	७	बेली	माध्यमिक	१२	नेपाली	छ	१७	छ	छ	१२	५	१	०
२०	सरस्वती मावि	७	मनेहरा	माध्यमिक	१०	नेपाली	छ	४३	छ	छ	३३	१०	२	२
२१	जन जागृति आवि	७	पटेला	आधारभूत	५	नेपाली	छैन		छैन	छैन	०	०	०	०
२२	नवज्योति आवि	७	तिल्कीचौक	आधारभूत	५	नेपाली/अंग्रेजी	छैन	छैन	छैन	छैन				
२३	धनगढी नमुना प्राविधिक मावि	८	धनगढीगाउँ	माध्यमिक	१२	नेपाली/अंग्रेजी	छ	४३	छ	छ	३३	१०	२	२
२४	सरस्वती आवि	९	बंगराकटान	आधारभूत	५	नेपाली	छैन	१	छैन	छैन	०	१	०	०
२५	भवानी मावि	९	गौरीपुर	माध्यमिक	१०	नेपाली	छैन	०	छैन	छ	०	०	०	०
२६	विपि आवि	१०	घुईयाघाट	आधारभूत	५	नेपाली	छैन	१	छैन	छ	०	१	१	०
२७	जनकल्याण मावि	१०	जुगेडा	माध्यमिक	१२	नेपाली/अंग्रेजी	छ	३५	छैन	छ	३४	१	२	१
२८	बेला आवि	११	बेला	आधारभूत	५	नेपाली/अंग्रेजी	छैन	१	छैन	छैन	०	१	०	०
२९	ठेकराज मावि	११	घोडसुवा	माध्यमिक	१२	नेपाली/अंग्रेजी	छ	१४	छ	छ	१०	४	१	२
३०	जोकैया आवि	११	जोकैया	आधारभूत	३	नेपाली	छैन	०	छैन	छैन	०	०	०	०

क्र. सं.				सञ्चालित		पढाई हुने माध्यम	कम्प्युटर ल्याब छ/छैन्		विज्ञान प्रयोगशाला छ/छैन् ?	पुस्तकालय छ/छैन्? भए कुन विषयसंग सम्बन्धित	कम्प्युटर र प्रिन्ट संख्या			
	नाम	वडा नं.	ठेगाना	तह	कक्षा		ल्याब	कम्प्युटर संख्या			डेस्कटप	ल्यापटप	प्रिन्टर	फोटोकपी
३१	दक्षिणकाली बहिरा आवि	११	बेलादेवीपुर	आधारभूत	५	नेपाली	छैन	४	छैन	छैन	३	१	१	१
३२	दुर्गा आवि	१२	दुर्गावस्ती	आधारभूत	८	नेपाली	छैन	१	छैन	छैन	१	०	१	०
३३	नवदुर्गाआवि	१२	जनकवस्ती	आधारभूत	८	नेपाली	छैन	०	छैन	छ	०	०	०	०
३४	सिद्धनाथ मावि	१२	जुगेडा	माध्यमिक	१०	नेपाली	छैन	७	छैन	छैन	६	१	१	०
३५	शारदा मावि	१२	सि गाउँ	माध्यमिक	१०	नेपाली	छैन	१०	छैन	छ	८	२	१	१
३६	मुक्तिनाथ आवि	१२	मनेहरा	आधारभूत	५	नेपाली	छैन	०	छैन	छ	०	०	०	०
३७	गुम्बा छोइलिङ आवि	१२	दुर्गावस्ती	आधारभूत	५	नेपाली	छैन	०	छैन	छैन	०	०	०	०
३८	बेहडा बाबा आवि	१२	डि गाउँ	आधारभूत	५	नेपाली	छैन	०	छैन	छैन	०	०	०	०
३९	जनता राष्ट्रिय मावि	१३	कैलालीगाउँ	माध्यमिक	१२	नेपाली	छैन	५	छैन	छ	३	२	१	०
४०	निङ्गलाशैनी गुरुकुल संस्कृत विद्यापीठ	१३	कैलालीगाउँ	आधारभूत	६	नेपाली/संस्कृत	छैन	०	छैन	छैन	०	०	०	०
४१	जनता राष्ट्रिय मावि	१३	राजपुर	माध्यमिक	१०	नेपाली	छैन	४	छैन	छ	४	१	१	०
४२	भगवती आवि	१३	राजपुर	आधारभूत	५	नेपाली	छैन	२	छैन	छैन	१	१	१	०
४३	नवज्योति आवि	१३	श्रीलंका	आधारभूत	८	नेपाली	छैन	३	छैन	छैन	३	२	१	०
४४	शिव शङ्कर आवि	१४	फुलबारी	आधारभूत	८	नेपाली	छैन	१	छैन	छ	१	०	१	०
४५	सर्वोदय मावि	१४	सि गाउँ	माध्यमिक	१०	नेपाली	छ	४८	छ	छ	४८	१	२	१
४६	सिद्धार्थ आवि	१४	एच गाउँ	आधारभूत	८	नेपाली	छैन	४	छैन	छैन	३	१	१	१
४७	पञ्चोदय मावि	१४	बि गाउँ	माध्यमिक	१०	नेपाली	छ	१०	छ	छ	७	३	१	०
४८	जन जागृति मावि	१४	डि गाउँ	माध्यमिक	१२	नेपाली	छ	१३	छ	छ	१०	३	२	०
४९	बाल आवि	१४	खुटिया	आधारभूत	५	नेपाली	छैन	०	छैन	छैन	०	०	०	०
५०	राष्ट्रिय आवि	१५	उर्मी	आधारभूत	८	नेपाली	छैन	१	छैन	छ	१	०	१	०
५१	जन जागृति आवि	१५	कनरी	आधारभूत	८	नेपाली	छैन	१	छैन	छैन	०	१	१	०
५२	शिव गंगा आवि	१५	उर्मा	आधारभूत	८	नेपाली	छैन	०	छैन	छैन	०	०	१	०
५३	समैजी आवि	१५	शान्तिकटान	आधारभूत	५	नेपाली	छैन	१	छैन	छैन	०	१	१	०
५४	दिपेन्द्र चारपाते	१६	भादा	माध्यमिक	१०	नेपाली	छ	१२	छ	छ	९	३	३	०
५५	जन कल्याण आवि	१६	जलघुस्रा	आधारभूत	५	नेपाली	छैन	२	छैन	छैन	१	१	१	०
५६	शिव मावि	१६	रामपुर	माध्यमिक	१०	नेपाली	छ	१४	छ	छ	१२	२	२	०
५७	बेहाडा बाबा मावि	१६	घँसिटा	माध्यमिक	१२	नेपाली	छैन	१०	छ	छ	७	३	२	१
५८	जन ज्योति आवि	१६	घुरही	आधारभूत	५	नेपाली	छैन	छैन	छैन	छैन	१	०	१	०
५९	भानु मावि	१७	पथरी	माध्यमिक	१०	नेपाली	छ	१०	छैन	छ	१०	०	०	१

क्र. सं.			सञ्चालित		पढाई हुने माध्यम	कम्प्युटर ल्याब छ/छैन्		विज्ञान प्रयोगशाला छ/छैन् ?	पुस्तकालय छ/छैन्? भए कुन विषयसंग सम्बन्धित	कम्प्युटर र प्रिन्ट संख्या			
	नाम	वडा नं.	ठेगाना	तह	कक्षा		ल्याब	कम्प्युटर संख्या			डेस्कटप	ल्यापटप	प्रिन्टर	फोटोकपी
६०	सज्जन आवि	१७	दमौलिया	आधारभूत	८	नेपाली	छैन	१	छैन	छैन	१	०	१	०
६१	कालिका आवि	१७	धुर्जन्ना	आधारभूत	५	नेपाली	छैन	१	छैन	छैन	०	१	०	०
६२	न्यू कालिका आवि	१७	धुर्जन्ना	आधारभूत	५	नेपाली	छैन	१	छैन	छैन	०	१	१	०
६३	इन्द्रोदय आवि	१८	इ गाउँ	आधारभूत	८	नेपाली	छैन	५	छैन	छैन	४	१	१	१
६४	खम्रडी आवि	१८	एफ गाउँ	आधारभूत	८	नेपाली	छैन	१	छैन	छैन	१	०	१	०
६५	नेपाल भू पू सैनिक आवि	१८	फुलबारी	आधारभूत	४	नेपाली	छैन	०	छैन	छैन	०	०	०	०
६६	चन्द्रोदय मावि	१८	फुलबारी	माध्यमिक	१२	नेपाली	छ	१९	छ	छ	१२	७	३	२
६७	नर्मदेश्वर आवि	१८	ए गाउँ	आधारभूत	२	नेपाली	छैन	०	छैन	छैन	०	०	०	०
६८	फुलबारी आवि	१९	फुलबारी	आधारभूत	८	नेपाली/अंग्रेजी	छ	१३	छ	छ	११	२	२	०
६९	जन प्रिय आवि	१९	आइ गाउँ	आधारभूत	८	नेपाली	छैन	१	छैन	छैन	१	०	१	०
७०	शंकर सरस्वती अन्नपूर्ण आवि	१९	जे गाउँ	आधारभूत	८	नेपाली	छैन	३	छैन	छैन	१	२	१	१
७१	फुलबारी मावि	१९	फुलबारी	माध्यमिक	१२	नेपाली/अंग्रेजी	छ	१३	छ	छ	११	२	२	०
७२	बाल सिर्जना आवि	१९	खेदावस्ती	आधारभूत	५	नेपाली	छैन	१	छैन	छैन	१	०	१	०
७३	जन सहयोग आवि	१९	बहुलिया	आधारभूत	४	नेपाली	छैन	१	छैन	छैन	१	०	१	०

खण्ड (ग)
विद्यालयगत निकासा विवरण

१७. शिक्षक कर्मचारी तलब तथा पारिश्रमिक

❑ शिक्षक तलब भत्ता

सि. नं.	विद्यालयको		बार्षिक हिसाब		प्रथम चौमासिक निकासा		दोस्रो चौमासिक निकासा		तेस्रो चौमासिक निकासा	
	नाम	टोल	माध्यमिक	आधारभूत	माध्यमिक	आधारभूत	माध्यमिक	आधारभूत	माध्यमिक	आधारभूत
१	सरस्वती आवि	शान्तिनगर		4388192.00		1622728.00		1328948.00	0.00	1436516.00
२	राष्ट्रिय मदरसा मुश्लिम आवि	पशुपतिटोल		382330.00		141850.00		115240.00	0.00	125240.00
३	त्रिनगर मावि	त्रिनगर	4998379.23	4893527.00	1888692.00	1801463.60	1546952.00	1483369.60	1562735.23	1608693.80
४	मदरसा नुरन नावि आवि	पशुपति		382330.00		141850.00		115240.00	0.00	125240.00
५	पार्वती आवि	पुरानो एअरपोर्ट		1350292.50		497345.80		408458.80	0.00	444487.90
६	शारदा मावि	बैयाबेहडी	3873446.00	6407635.10	1443382.00	2218892.00	1173072.00	1822652.00	1256992.00	2366091.10
७	शैलेश्वरी आवि	सरस्वतीनगर		2212220.40		718706.80		590604.80	0.00	902908.80
८	नवदुर्गा मावि	मोहना	2744797	6070706.83	1025062.40	2179065.16	832646.40	1855919.60	887088.20	2035722.07
९	मदरसा गौसिया गरिब नवाज आवि	सब्जीमण्डी		2400.00		0.00		0.00	0.00	2400.00
१०	त्रिभुवन मावि	बोराडाँडी	4095794	5384911.34	1336228.00	2023682.00	1089908.00	1661932.00	1669658.00	1699297.34
११	जनता आवि	चटकपुर		5133254.40		1897570.80		1557248.80	0.00	1678434.80
१२	शिव पार्वती आवि	बडहरा		1496222.00		515932.60		423603.60	0.00	556685.80
१३	राष्ट्रिय तुलसीराम मावि	उत्तरबेहडी	2150628.00	4239950.00	802196.00	1567160.00	652236.00	1283640.00	696196.00	1389150.00
१४	राष्ट्रिय आवि	तारानगर		4949032.20		1826810.00		1499400.00	0.00	1622822.20
१५	पञ्चोदय मावि	हसनपुर	8454142.00	9728167.62	3134841.00	3477803.20	2604251.00	2995691.20	2715050.00	3254673.22
१६	बासुदेवी मावि	रघुनगर	4900855.20	6216851.68	1821789.20	2397869.00	1489151.20	2202759.00	1589914.80	1616223.68
१७	भैरब बाबा आवि	मटियारी		3520252.00		1299348.00		1066668.00	0.00	1154236.00
१८	शिव आवि	देवरिया		1923920.00		714400.00		579760.00	0.00	629760.00
१९	राष्ट्रिय मावि	बेली	6000.00	2405350.20		889632.00		729152.00	6000.00	786566.20

सि. नं.	विद्यालयको		बार्षिक हिसाब		प्रथम चौमासिक निकासा		दोस्रो चौमासिक निकासा		तेस्रो चौमासिक निकासा	
	नाम	टोल	माध्यमिक	आधारभूत	माध्यमिक	आधारभूत	माध्यमिक	आधारभूत	माध्यमिक	आधारभूत
२०	सरस्वती मावि	मनेहरा	645018.00	5912476.20	236346.00	2183090.00	194356.00	1793480.00	214316.00	1935906.20
२१	जन जागृति आवि	पटेला		1142190.00		423950.00		344120.00	0.00	374120.00
२२	नवज्योति आवि	तिल्कीचौक		1730222.50		638395.80		522898.80	0.00	568927.90
२३	धनगढी नमुना प्राविधिक मावि	धनगढीगाउँ	8854266.00	6876504.25	2006731.00	3430663.00	2711153.00	2351424.00	4136382.00	1094417.25
२४	सरस्वती आवि	बंगराकटान		2467593.00		907907.60		748813.60	0.00	810871.80
२५	भवानी मावि	गौरीपुर	783800.00	5479800.20	187950.00	1735186.00	265930.00	1422476.00	329920.00	2322138.20
२६	विपि आवि	घुईयाघाट		1677968.00		621362.00		506752.00	0.00	549854.00
२७	जनकल्याण मावि	जुगेडा	3317016.95	4763548.10	1318274.80	1757213.00	902605.20	1445418.00	1096136.95	1560917.10
२८	बेला आवि	बेला		1142190.00		423950.00		344120.00	0.00	374120.00
२९	ठेकराज मावि	घोडसुवा	1900710.40	4857350.47	709564.80	1638426.80	577572.80	1344124.80	613572.80	1874798.87
३०	जोकैया आवि	जोकैया		2400.00		0.00		0.00	0.00	2400.00
३१	दक्षिणकाली बहिरा आवि	बेलादेवीपुर		2400.00		0.00		0.00	0.00	2400.00
३२	दुर्गा आवि	दुर्गावस्ती		2767421.00		1019943.60		837109.60	0.00	910367.80
३३	नवदुर्गा आवि	जनकवस्ती		1894108.50		698537.80		574170.80	0.00	621399.90
३४	सिद्धनाथ मावि	जुगेडा	6000	3568994.00		1322136.00		1079976.00	6000.00	1166882.00
३५	शारदा मावि	सि गाउँ	507870.0	3468800.20	187950.00	1279106.00	151960.00	1052516.00	167960.00	1137178.20
३६	मुक्तिनाथ आवि	मनेहरा		2057898.00		762412.00		621192.00	0.00	674294.00
३७	गुम्बा छोइलिङ आवि	दुर्गावस्ती		382330.00		141850.00		115240.00	0.00	125240.00
३८	बेहडा बाबा आवि	डि गाउँ		494634.40		182832.80		150900.80	0.00	160900.80
३९	जनता राष्ट्रिय मावि	कैलालीगाउँ	3285548.00	3524045.85	1226476.00	1315624.80	994556.00	1080152.80	1064516.00	1128268.25
४०	निङ्गलाशैनी गुरुकुल संस्कृत विद्यापीठ	कैलालीगाउँ		383530.00		141850.00		115240.00	0.00	126440.00
४१	जनता राष्ट्रिय मावि	राजपुर	6000	4361430.60		1609670.60		1315551.60	6000.00	1436208.40
४२	भगवती आवि	राजपुर		1677968.00		621362.00		506752.00	0.00	549854.00
४३	नवज्योति आवि	श्रीलंका		1635624.40		606869.80		494220.80	0.00	534533.80
४४	शिव शङ्कर आवि	फुलबारी		1903250.00		706050.00		573000.00	0.00	624200.00
४५	सर्वोदय मावि	सि गाउँ	645018.00	2390680.20	238346.00	644536.00	196356.00	527636.00	210316.00	1218508.20
४६	सिद्धार्थ आवि	एच गाउँ		2717074.40		1021782.80		836340.80	0.00	858950.80
४७	पञ्चोदय मावि	बि गाउँ	6000.00	2281440.20		842748.00		691068.00	6000.00	747624.20
४८	जन जागृति मावि	डि गाउँ	3131360.00	2640369.50	1171600.00	979033.20	946880.00	803775.20	1012880.00	857561.10
४९	बाल आवि	खुटिया		538178.00		198212.00		163432.00	0.00	176534.00

सि. नं.	विद्यालयको		बार्षिक हिसाब		प्रथम चौमासिक निकासा		दोस्रो चौमासिक निकासा		तेस्रो चौमासिक निकासा	
	नाम	टोल	माध्यमिक	आधारभूत	माध्यमिक	आधारभूत	माध्यमिक	आधारभूत	माध्यमिक	आधारभूत
५०	राष्ट्रिय आवि	उर्मी		3243114.50		1214118.80		994836.80	0.00	1034158.90
५१	जन जागृति आवि	कनरी		1933397.05		742243.00		604758.00	0.00	586396.05
५२	शिव गंगा आवि	उर्मा		1543990.00		572950.00		464920.00	0.00	506120.00
५३	समैजी आवि	शान्तिकटान		1142190.00		423950.00		344120.00	0.00	374120.00
५४	दिपेन्द्र चारपाते	भादा	6000.00	3041926.90		1126378.60		920959.60	6000.00	994588.70
५५	जन कल्याण आवि	जलघुस्रा		1142190		423950.00		344120.00	0.00	374120.00
५६	शिव मावि	रामपुर	6000.00	2876410.60		1065226.80		868864.80	6000.00	942319.00
५७	बेहाडा बाबा मावि	घँसिटा	4182650.00	3792534.00	1551690.00	1413610.00	1270580.00	1161400.00	1360380.00	1217524.00
५८	जन ज्योति आवि	घुरही		382330.00		141850.00		115240.00	0.00	125240.00
५९	भानु मावि	पथरी	902152.26	3884135.94	375900.00	1481288.00	303920.00	1209048.00	222332.26	1193799.94
६०	सज्जन आवि	दमौलिया		1142190.00		423950.00		344120.00	0.00	374120.00
६१	कालिका आवि	धुर्जन्ना		382330.00		141850.00		115240.00	0.00	125240.00
६२	न्यू कालिका आवि	धुर्जन्ना		382330.00		141850.00		115240.00	0.00	125240.00
६३	इन्द्रोदय आवि	इ गाउँ		2088804.10		734086.00		603136.00	0.00	751582.10
६४	खप्तडी आवि	एफ गाउँ		3707772.00		1370548.00		1121808.00	0.00	1215416.00
६५	नेपाल भू पू सैनिक आवि	फुलबारी		1244826.10		460143.00		375878.00	0.00	408805.10
६६	चन्द्रोदय मावि	फुलबारी	3131360.00	4588612.00	1171600.00	1692899.00	946880.00	1393354.00	1012880.00	1502359.00
६७	नर्मदेश्वर आवि	ए गाउँ		2400.00		0.00		0.00	0.00	2400.00
६८	फुलबारी आवि	फुलबारी		2697181.40		995299.40		816306.40	0.00	885575.60
६९	जन प्रिय आवि	आइ गाउँ		2161734.10		798605.00		652950.00	0.00	710179.10
७०	शंकर सरस्वती अन्नपूर्ण आवि	जे गाउँ		3274630.10		1209329.00		990934.00	0.00	1074367.10
७१	फुलबारी मावि	फुलबारी	3977342.0	2030098.00	1477374.00	752132.00	1207064.00	612432.00	1292904.00	665534.00
७२	बाल सिर्जना आवि	खेदावस्ती		762260.00		282900.00		229680.00	0.00	249680.00
७३	जन सहयोग आवि	बहुलिया		2400.00		0.00		0.00	0.00	2400.00
	जम्मा		**66518153.04**	**193279752.03**	**23311993.20**	**71395967.16**	**20058029.60**	**58481534.60**	**23148130.24**	**63402250.27**

नोट : बार्षिक तलब भत्ता निकासा गर्दा रकम छुट हुन गई विद्यालयको मागको आधारमा पछि थप भएको निकासा, प्राविधिक त्रुटीबाट बढी निकासा भई विद्यालयले नगरपालिकाको खातामा फिर्ता जम्मा गरेको र प्राविधिक ग्रेड वापतको थप निकासा माथिको तालिकामा समावेश गरिएको छैन्।

❑ विद्यालयमा आधारित बालविकास शिक्षा, कर्मचारी र सहयोगीहरुको पारिश्रमिक

सि.नं.	विद्यालयको नाम	बार्षिक हिसाब			प्रथम चौमासिक निकासा			दोस्रो चौमासिक निकासा			तेस्रो चौमासिक निकासा		
		बाविके शिक्षक	सहयोगी	कर्मचारी	बाविके शिक्षक	सहयोगी	कर्मचारी	बाविके शिक्षक	सहयोगी	कर्मचारी	बाविके शिक्षक	सहयोगी	कर्मचारी
१	सरस्वती आवि	264000	107500	0	90000	37500		72000	30000		102000	40000	0
२	राष्ट्रिय मदरसा मुश्लिम आवि	0	62000	0	0	20000		0	16000		0	26000	0
३	त्रिनगर मावि	58000	95403.23	159500	30000	37500	57500	24000	30000	46000	4000	27903.23	56000
४	मदरसा नुरन नावि आवि	0	36000	0	0	10000		0	8000		0	18000	0
५	पार्वती आवि	440000	68500	0	150000	22500		120000	18000		170000	28000	0
६	शारदा मावि	264000	107500	159500	90000	37500	57500	72000	30000	46000	102000	40000	56000
७	शैलेश्वरी आवि	176000	68500	0	60000	22500		48000	18000		68000	28000	0
८	नवदुर्गा मावि	176000	107500	159500	60000	37500	57500	48000	30000	46000	68000	40000	56000
९	मदरसा गौसिया गरिब नवाज आवि	176000	68500	0	60000	22500		48000	18000		68000	28000	0
१०	त्रिभुवन मावि	176000	107500	159500	60000	37500	57500	48000	30000	46000	68000	40000	56000
११	जनता आवि	352000	107500	0	120000	37500		96000	30000		136000	40000	0
१२	शिव पार्वती आवि	88000	68500	0	30000	22500		24000	18000		34000	28000	0
१३	राष्ट्रिय तुलसीराम मावि	176000	107500	159500	60000	37500	57500	48000	30000	46000	68000	40000	56000
१४	राष्ट्रिय आवि	176000	107500	0	60000	37500		48000	30000		68000	40000	0
१५	पञ्चोदय मावि	176000	107500	159500	60000	37500	57500	48000	30000	46000	68000	40000	56000
१६	बासुदेवी मावि	176000	107500	159500	60000	37500	57500	48000	30000	46000	68000	40000	56000
१७	भैरब बाबा आवि	176000	107500	0	60000	37500		48000	30000		68000	40000	0
१८	शिव आवि	352000	107500	0	120000	37500		96000	30000		136000	40000	0
१९	राष्ट्रिय मावि	176000	107500	159500	60000	37500	57500	48000	30000	46000	68000	40000	56000
२०	सरस्वती मावि	352000	107500	159500	120000	37500	57500	96000	30000	46000	136000	40000	56000
२१	जन जागृति आवि	0	68500	0	0	22500		0	18000		0	28000	0
२२	नवज्योति आवि	176000	68500	0	60000	22500		48000	18000		68000	28000	0
२३	धनगढी नमुना प्राविधिक मावि	264000	107500	159500	90000	37500	57500	72000	30000	46000	102000	40000	56000
२४	सरस्वती आवि	210000	68500	0	60000	22500		48000	18000		102000	28000	0
२५	भवानी मावि	176000	107500	159500	60000	37500	57500	48000	30000	46000	68000	40000	56000
२६	विपि आवि	176000	68500	0	60000	22500		48000	18000		68000	28000	0
२७	जनकल्याण मावि	176000	107500	159500	60000	37500	57500	48000	30000	46000	68000	40000	56000

सि.नं.	विद्यालयको	बार्षिक हिसाब			प्रथम चौमासिक निकासा			दोस्रो चौमासिक निकासा			तेस्रो चौमासिक निकासा		
	नाम	बाविके शिक्षक	सहयोगी	कर्मचारी	बाविके शिक्षक	सहयोगी	कर्मचारी	बाविके शिक्षक	सहयोगी	कर्मचारी	बाविके शिक्षक	सहयोगी	कर्मचारी
२८	बेला आवि	264000	68500	0	90000	22500		72000	18000		102000	28000	0
२९	ठेकराज मावि	176000	107500	29517	60000	37500	57500	48000	30000	46000	68000	40000	-73983
३०	जोकैया आवि	88000	62000	0	30000	20000		24000	16000		34000	26000	0
३१	दक्षिणकाली बहिरा आवि	220000	68500	0	60000	20000		60000	16000		100000	32500	0
३२	दुर्गा आवि	176000	107500	0	60000	37500		48000	30000		68000	40000	0
३३	नवदुर्गा आवि	352000	107500	0	120000	37500		96000	30000		136000	40000	0
३४	सिद्धनाथ मावि	264000	107500	159500	90000	37500	57500	72000	30000	46000	102000	40000	56000
३५	शारदा मावि	88000	107500	159500	30000	37500	57500	24000	30000	46000	34000	40000	56000
३६	मुक्तिनाथ आवि	88000	68500	0	30000	22500		24000	18000		34000	28000	0
३७	गुम्बा छोइलिङ आवि	0	68500	0	0	22500		0	18000		0	28000	0
३८	बेहडा बाबा आवि	88000	68500	0	30000	22500		24000	18000		34000	28000	0
३९	जनता राष्ट्रिय मावि	352000	107500	159500	120000	37500	57500	96000	30000	46000	136000	40000	56000
४०	निङ्गलाशैनी गुरुकुल संस्कृत विद्यापीठ	0	107500	0	0	20000		0	16000		0	71500	0
४१	जनता राष्ट्रिय मावि	176000	107500	159500	60000	37500	57500	48000	30000	46000	68000	40000	56000
४२	भगवती आवि	176000	68500	0	60000			48000			68000	68500	0
४३	नवज्योति आवि	119000	107500	0	30000	0		24000			65000	107500	0
४४	शिव शङ्कर आवि	88000	107500	0	30000	37500		24000	30000		34000	40000	0
४५	सर्वोदय मावि	176000	107500	159500	60000	37500	57500	48000	30000	46000	68000	40000	56000
४६	सिद्धार्थ आवि	88000	107500	0	30000	37500		24000	30000		34000	40000	0
४७	पञ्चोदय मावि	88000	107500	159500	30000	37500	57500	24000	30000	46000	34000	40000	56000
४८	जन जागृति मावि	88000	107500	159500	30000	37500	57500	24000	30000	46000	34000	40000	56000
४९	बाल आवि	0	68500	0	0	20000		0	16000		0	32500	0
५०	राष्ट्रिय आवि	88000	107500	0	30000	37500		24000	30000		34000	40000	0
५१	जन जागृति आवि	88000	107500	0	30000	37500		24000	30000		34000	40000	0
५२	शिव गंगा आवि	88000	107500	0	30000	37500		24000	30000		34000	40000	0
५३	समैजी आवि	0	68500	0	0	22500		0	18000		0	28000	0
५४	दिपेन्द्र चारपाते	88000	107500	82172	30000	37500	57500	24000	30000	46000	34000	40000	-21328
५५	जन कल्याण आवि	88000	68500	0	30000	22500		24000	18000		34000	28000	0
५६	शिव मावि	176000	107500	159500	60000	37500	57500	48000	30000	46000	68000	40000	56000

सि.नं.	विद्यालयको	बार्षिक हिसाब			प्रथम चौमासिक निकासा			दोस्रो चौमासिक निकासा			तेस्रो चौमासिक निकासा		
	नाम	बाविके शिक्षक	सहयोगी	कर्मचारी	बाविके शिक्षक	सहयोगी	कर्मचारी	बाविके शिक्षक	सहयोगी	कर्मचारी	बाविके शिक्षक	सहयोगी	कर्मचारी
५७	बेहाडा बाबा मावि	88000	107500	159500	30000	37500	57500	24000	30000	46000	34000	40000	56000
५८	जन ज्योति आवि	0	68500	0	0	22500		0	18000		0	28000	0
५९	भानु मावि	176000	107500	159500	60000	37500	57500	48000	30000	46000	68000	40000	56000
६०	सज्जन आवि	88000	107500	0	30000	37500		24000	30000		34000	40000	0
६१	कालिका आवि	88000	68500	0	30000	22500		24000	18000		34000	28000	0
६२	न्यू कालिका आवि	176000	68500	0	60000	22500		48000	18000		68000	28000	0
६३	इन्द्रोदय आवि	176000	107500	0	60000	37500		48000	30000		68000	40000	0
६४	खप्तडी आवि	176000	107500	0	60000	37500		48000	30000		68000	40000	0
६५	नेपाल भू पू सैनिक आवि	0	68500	0	0	22500		0	18000		0	28000	0
६६	चन्द्रोदय मावि	88000	107500	159500	30000	37500	57500	24000	30000	46000	34000	40000	56000
६७	नर्मदेश्वर आवि	0	36000	0	0	10000		0	8000		0	18000	0
६८	फुलबारी आवि	176000	107500	0	60000	37500		48000	30000		68000	40000	0
६९	जन प्रिय आवि	88000	107500	0	30000	37500		24000	30000		34000	40000	0
७०	शंकर सरस्वती अन्नपूर्ण आवि	88000	107500	0	30000	37500		24000	30000		34000	40000	0
७१	फुलबारी मावि	176000	107500	159500	60000	37500	57500	48000	30000	46000	68000	40000	56000
७२	बाल सिर्जना आवि	176000	68500	0	60000	22500		48000	18000		68000	28000	0
७३	जन सहयोग आवि	176000	68500	0	60000	22500		48000	18000		68000	28000	0
	जम्मा	**10815000**	**6704403.23**	**3939689.98**	**3660000.00**	**2220000.00**	**1495000.00**	**2940000.00**	**1776000.00**	**1196000.00**	**4215000.00**	**2708403.23**	**1248689.98**

❑ समुदायमा आधारित बालविकास कक्षाका शिक्षक

सि.नं.	विद्यालयको				शिक्षकको नाम, थर	बार्षिक हिसाब	बार्षिक निकासा			कैफियत
	कोड	नाम	वडा	टोल			प्रथम	दोस्रो	तेस्रो	
१	710100160	नवक्षितिज बालविकास केन्द्र	११	बेला	झुमा ओझा	८८०००	३००००	२४०००	३४०००	
२		चन्द्रमा बालविकास केन्द्र		बेला		८८०००	३००००	२४०००	०	विवरण नआएको
३	710100142	चन्द्रमुखी बालविकास केन्द्र	१३	कैलाली गाउँ	मनछोटी राना	८८०००	३००००	२४०००	३४०००	
४	710100143	ग्रामीण दलित बालविकास जागरण केन्द्र	१		राधिका भट्टराई	८८०००	३००००	२४०००	३४०००	
५		दोधारा बालविकास केन्द्र				८८०००	३००००	२४०००	०	विवरण नआएको

सि.नं.	विद्यालयको				शिक्षकको नाम, थर	बार्षिक हिसाब	बार्षिक निकासा			कैफियत
	कोड	नाम	वडा	टोल			प्रथम	दोस्रो	तेस्रो	
६	710100146	दुर्गा बालविकास केन्द्र	१	कटान	लक्ष्मी मल्ला	८८०००	३००००	२४०००	३४०००	
७	710100148	सदावृक्ष बालविकास केन्द्र	१०	घुईयाघाट	विष्ट्रो राना	८८०००	३००००	२४०००	३४०००	
८	710100149	सेतो गुराँस बालविकास केन्द्र	५	तारानगर	प्रेमा चौधरी	८८०००	३००००	२४०००	३४०००	
९	710100150	श्रीकृष्ण बालविकास केन्द्र	६	मटियारी	सुमन शर्मा	८८०००	३००००	२४०००	३४०००	
१०		अनुपम बालविकास केन्द्र				८८०००	३००००	२४०००	०	विवरण नआएको
११	710100153	कृष्ण नं. २ बालविकास केन्द्र			हरिमाया पन्त	८८०००	३००००	२४०००	३४०००	
१२	710100154	दक्षिणकाली बालविकास केन्द्र	१		मिना लामिछाने	८८०००	३००००	२४०००	३४०००	
१३	710100155	राष्ट्रिय बालविकास केन्द्र	४	भगवती टोल	जानकी भट्ट	८८०००	३००००	२४०००	३४०००	
१४		सिद्धार्थ बालविकास केन्द्र			दुर्गा वि.क.	८८०००	३००००	२४०००	०	सरस्वती आ.वि.
१५	710100159	खुशी बालविकास केन्द्र	६	जाई	गिता वि.क.	८८०००	३००००	२४०००	०	जोकैया आ.वि.
१६	710100163	नैना देवी बालविकास केन्द्र	१		भानु माया क्षेत्री	८८०००	३००००	२४०००	३४०००	
१७	710100164	शान्ति समाज (शान्ति) बाल विकास केन्द्र			सावित्री बम पुजा ओड विसि	१७६०००	६००००	४८०००	६८०००	२ जना
					जम्मा		**५४००००**	**४३२०००**	**४४२०००**	

१८. शिक्षण सिकाइ सामग्री

❑ प्रति विद्यार्थी लागतका आधारमा शिक्षण सिकाइ सामग्री अनुदान

सि. नं.	विद्यालयको		बालविकास		कक्षा १ को		कक्षा १-५		कक्षा ६-८		कक्षा ९-१०		कक्षा ११-१२		जम्मा निकासा
	नाम	टोल	विद्यार्थी	रकम	विद्यार्थी	रकम	विद्यार्थी	रकम	विद्यार्थी	रकम	विद्यार्थी	रकम	विद्यार्थी	रकम	
१	सरस्वती आवि	शान्तिनगर	48	24000	43	4300	217	32550	139	27800	0	0	0	0	88650
२	राष्ट्रिय मदरसा मुश्लिम आवि	पशुपति	0	0	32	3200	62	9300	0	0	0	0	0	0	12500
३	त्रिनगर मावि	त्रिनगर	21	10500	40	4000	224	33600	215	43000	284	56800	674	168500	316400
४	मदरसा नुरन नावि आवि	पशुपति	0	0	18	1800	38	5700	0	0	0	0	0	0	7500
५	पार्वती आवि	पुरानो एअरपोर्ट	27	13500	23	2300	110	16500	0	0	0	0	0	0	32300
६	शारदा मावि	बैयाबेहडी	23	11500	22	2200	231	34650	313	62600	389	77800	256	64000	252750
७	शैलेश्वरी आवि	सरस्वतीनगर	11	5500	13	1300	62	9300	0	0	0	0	0	0	16100

सि.	विद्यालयको		बालविकास		कक्षा १ को		कक्षा १-५		कक्षा ६-८		कक्षा ९-१०		कक्षा ११-१२		जम्मा
नं.	नाम	टोल	विद्यार्थी	रकम	विद्यार्थी	रकम	विद्यार्थी	रकम	विद्यार्थी	रकम	विद्यार्थी	रकम	विद्यार्थी	रकम	निकासा
८	नवदुर्गा मावि	मोहना	16	8000	51	5100	244	36600	198	39600	97	19400	0	0	108700
९	मदरसा गौसिया गरिब नवाज आवि	सब्जीमण्डी	4	2000	26	2600	88	13200	0	0	0	0	0	0	17800
१०	त्रिभुवन मावि	बोराडाँडी	154	77000	108	10800	347	52050	253	50600	185	37000	185	46250	273700
११	जनता आवि	चटकपुर	46	23000	36	3600	170	25500	102	20400	0	0	0	0	72500
१२	शिव पार्वती आवि	बडहरा	21	10500	32	3200	90	13500	0	0	0	0	0	0	27200
१३	राष्ट्रिय तुलसीराम मावि	उत्तरबेहडी	21	10500	14	1400	77	11550	110	22000	91	18200	0	0	63650
१४	राष्ट्रिय आवि	तारानगर	10	5000	6	600	61	9150	45	9000	0	0	0	0	23750
१५	पञ्चोदय मावि	हसनपुर	8	4000	19	1900	217	32550	536	107200	692	138400	105	26250	310300
१६	बासुदेवी मावि	रघुनगर	6	3000	21	2100	156	23400	194	38800	217	43400	88	22000	132700
१७	भैरब बाबा आवि	मटियारी	14	7000	13	1300	82	12300	80	16000	0	0	0	0	36600
१८	शिव आवि	देवरिया	31	15500	27	2700	103	15450	83	16600	0	0	0	0	50250
१९	राष्ट्रिय मावि	बेली	30	15000	47	4700	126	18900	158	31600	126	25200	5	1250	96650
२०	सरस्वती मावि	मनेहरा	26	13000	51	5100	263	39450	463	92600	378	75600	0	0	225750
२१	जन जागृति आवि	पटेला	0	0	16	1600	44	6600	0	0	0	0	0	0	8200
२२	नवज्योति आवि	तिल्कीचौक	18	9000	8	800	38	5700	0	0	0	0	0	0	15500
२३	धनगढी नमुना प्राविधिक मावि	धनगढीगाउँ	34	17000	51	5100	214	32100	204	40800	350	70000	236	59000	224000
२४	सरस्वती आवि	बंगराकटान	28	14000	19	1900	98	14700	0	0	0	0	0	0	30600
२५	भवानी मावि	गौरीपुर	50	25000	36	3600	186	27900	270	54000	176	35200	0	0	145700
२६	विपि आवि	घुईंयाघाट	40	20000	21	2100	108	16200	0	0	0	0	0	0	38300
२७	जनकल्याण मावि	जुगेडा	18	9000	9	900	86	12900	177	35400	179	35800	78	19500	113500
२८	बेला आवि	बेला	67	33500	12	1200	45	6750	0	0	0	0	0	0	41450
२९	ठेकराज मावि	घोडसुवा	16	8000	20	2000	166	24900	232	46400	183	36600	67	16750	134650
३०	जोकैया आवि	जोकैया	13	6500	10	1000	26	3900	0	0	0	0	0	0	11400
३१	दक्षिणकाली बहिरा आवि	बेलादेवीपुर	31	15500	9	900	62	9300	0	0	0	0	0	0	25700
३२	दुर्गा आवि	दुर्गावस्ती	31	15500	23	2300	76	11400	96	19200	0	0	0	0	48400
३३	नवदुर्गाआवि	जनकवस्ती	70	35000	41	4100	176	26400	111	22200	0	0	0	0	87700
३४	सिद्धनाथ मावि	जुगेडा	60	30000	68	6800	236	35400	162	32400	97	19400	0	0	124000
३५	शारदा मावि	सि गाउँ	6	3000	29	2900	136	20400	192	38400	124	24800	0	0	89500
३६	मुक्तिनाथ आवि	मनेहरा	11	5500	15	1500	97	14550	0	0	0	0	0	0	21550
३७	गुम्बा छोइलिङ आवि	दुर्गावस्ती	0	0	6	600	15	2250	0	0	0	0	0	0	2850
३८	बेहडा बाबा आवि	डि गाउँ	12	6000	5	500	29	4350	0	0	0	0	0	0	10850
३९	जनता राष्ट्रिय मावि	कैलालीगाउँ	11	5500	32	3200	111	16650	100	20000	95	19000	41	10250	74600

सि. नं.	विद्यालयको		बालविकास		कक्षा १ को		कक्षा १-५		कक्षा ६-८		कक्षा ९-१०		कक्षा ११-१२		जम्मा निकासा
	नाम	टोल	विद्यार्थी	रकम	विद्यार्थी	रकम	विद्यार्थी	रकम	विद्यार्थी	रकम	विद्यार्थी	रकम	विद्यार्थी	रकम	
४०	निङ्गलाशैनी गुरुकुल संस्कृत विद्यापीठ	कैलालीगाउँ	0	0	3	300	24	3600	21	4200	0	0	0	0	8100
४१	जनता राष्ट्रिय मावि	राजपुर	22	11000	23	2300	75	11250	57	11400	44	8800	0	0	44750
४२	भगवती आवि	राजपुर	14	7000	7	700	38	5700	0	0	0	0	0	0	13400
४३	नवज्योति आवि	श्रीलंका	85	42500	38	3800	202	30300	155	31000	0	0	0	0	107600
४४	शिव शङ्कर आवि	फुलबारी	20	10000	28	2800	121	18150	98	19600	0	0	0	0	50550
४५	सर्वोदय मावि	सि गाउँ	22	11000	31	3100	171	25650	106	21200	126	25200	0	0	86150
४६	सिद्धार्थ आवि	एच गाउँ	5	2500	18	1800	77	11550	63	12600	0	0	0	0	28450
४७	पञ्चोदय मावि	बि गाउँ	34	17000	38	3800	188	28200	123	24600	88	17600	0	0	91200
४८	जन जागृति मावि	डि गाउँ	17	8500	21	2100	109	16350	121	24200	209	41800	135	33750	126700
४९	बाल आवि	खुटिया	0	0	16	1600	57	8550	0	0	0	0	0	0	10150
५०	राष्ट्रिय आवि	उर्मी	36	18000	39	3900	196	29400	135	27000	0	0	0	0	78300
५१	जन जागृति आवि	कनरी	22	11000	21	2100	85	12750	66	13200	0	0	0	0	39050
५२	शिव गंगा आवि	उर्मा	37	18500	24	2400	130	19500	136	27200	0	0	0	0	67600
५३	समैजी आवि	शान्तिकटान	15	7500	23	2300	125	18750	0	0	0	0	0	0	28550
५४	दिपेन्द्र चारपाते	भादा	12	6000	7	700	44	6600	72	14400	61	12200	0	0	39900
५५	जन कल्याण आवि	जलघुस्रा	37	18500	24	2400	125	18750	0	0	0	0	0	0	39650
५६	शिव मावि	रामपुर	16	8000	12	1200	83	12450	101	20200	91	18200	0	0	60050
५७	बेहाडा बाबा मावि	घँसिटा	28	14000	24	2400	112	16800	215	43000	163	32600	154	38500	147300
५८	जन ज्योति आवि	घुरही	0	0	14	1400	20	3000	0	0	0	0	0	0	4400
५९	भानु मावि	पथरी	23	11500	22	2200	141	21150	328	65600	159	31800	0	0	132250
६०	सज्जन आवि	दमौलिया	80	40000	30	3000	151	22650	99	19800	0	0	0	0	85450
६१	कालिका आवि	धुर्जन्ना	20	10000	25	2500	130	19500	0	0	0	0	0	0	32000
६२	न्यू कालिका आवि	धुर्जन्ना	87	43500	42	4200	210	31500	0	0	0	0	0	0	79200
६३	इन्द्रोदय आवि	इ गाउँ	37	18500	31	3100	137	20550	94	18800	0	0	0	0	60950
६४	खप्तडी आवि	एफ गाउँ	28	14000	29	2900	146	21900	105	21000	0	0	0	0	59800
६५	नेपाल भू पू सैनिक आवि	फुलबारी	0	0	14	1400	30	4500	0	0	0	0	0	0	5900
६६	चन्द्रोदय मावि	फुलबारी	0	0	1	100	37	5550	84	16800	120	24000	52	13000	59450
६७	नर्मदेश्वर आवि	ए गाउँ	0	0	9	900	18	2700	0	0	0	0	0	0	3600
६८	फुलबारी आवि	फुलबारी	33	16500	29	2900	169	25350	183	36600	0	0	0	0	81350
६९	जन प्रिय आवि	आइ गाउँ	56	28000	42	4200	175	26250	139	27800	0	0	0	0	86250
७०	शंकर सरस्वती अन्नपूर्ण आवि	जे गाउँ	24	12000	31	3100	147	22050	105	21000	0	0	0	0	58150
७१	फुलबारी मावि	फुलबारी	36	18000	25	2500	110	16500	109	21800	304	60800	198	49500	169100

सि. नं.	विद्यालयको		बालविकास		कक्षा १ को		कक्षा १-५		कक्षा ६-८		कक्षा ९-१०		कक्षा ११-१२		जम्मा निकासा
	नाम	टोल	विद्यार्थी	रकम	विद्यार्थी	रकम	विद्यार्थी	रकम	विद्यार्थी	रकम	विद्यार्थी	रकम	विद्यार्थी	रकम	
७२	बाल सिर्जना आवि	खेदावस्ती	26	13000	17	1700	100	15000	0	0	0	0	0	0	29700
७३	जन सहयोग आवि	बहुलिया	16	8000	13	1300	51	7650	0	0	0	0	0	0	16950
		जम्मा	**1921**	**960500**	**1843**	**184300**	**8651**	**1297650**	**7148**	**1429600**	**5028**	**1005600**	**2274**	**568500**	**5446150**

❑ कक्षा ८ को परीक्षा सञ्चालन तथा प्रमाणिकरण

सि.नं.	विद्यालयको				सञ्चालित		कक्षा ८ को तथ्याङ्क Entry		विद्यार्थी मूल्याङ्कन व्यवस्थापन	जम्मा निकासा
	कोड	नाम	वडा	टोल	तह	कक्षा	विद्यार्थी	रकम		
१	७१०१०००१६	सरस्वती आवि	१	शान्तिनगर	आधारभूत	८	४२	**4200**	**1500**	5700
३	७१०१०००७०	त्रिनगर मावि	१	त्रिनगर	माध्यमिक	१२	54	**5400**	**1500**	6900
६	७१०१००००१	शारदा मावि	२	बैयाबेहडी	माध्यमिक	१२	130	**13000**	**1500**	14500
८	७१०१०००४२	नवदुर्गा मावि	२	मोहना	माध्यमिक	१०	66	**6600**	**1500**	8100
१०	७१०१००००३	त्रिभुवन मावि	३	बोराडाँडी	माध्यमिक	१२	81	**8100**	**1500**	9600
११	७१०१०००१५	जनता आवि	३	चटकपुर	आधारभूत	८	25	**2500**	**1500**	4000
१३	७१०१००००७	राष्ट्रिय तुलसीराम मावि	४	उत्तरबेहडी	माध्यमिक	१०	31	**3100**	**1500**	4600
१४	७१०१०००१४	राष्ट्रिय आवि	५	तारानगर	आधारभूत	८	11	**1100**	**1500**	2600
१५	७१०१०००६०	पञ्चोदय मावि	५	हसनपुर	माध्यमिक	१२	245	**24500**	**1500**	26000
१६	७१०१०००५२	बासुदेवी मावि	६	रघुनगर	माध्यमिक	१२	68	**6800**	**1500**	8300
१७	७१०१०००६२	भैरब बाबा आवि	६	मटियारी	आधारभूत	८	31	**3100**	**1500**	4600
१८	७१०१००००५	शिव आवि	७	देवरिया	आधारभूत	८	29	**2900**	**1500**	4400
१९	७१०१०००११	राष्ट्रिय मावि	७	बेली	माध्यमिक	१२	66	**6600**	**1500**	8100
२०	७१०१०००१७	सरस्वती मावि	७	मनेहरा	माध्यमिक	१०	150	**15000**	**1500**	16500
२३	७१०१०००५६	धनगढी नमुना प्राविधिक मावि	८	धनगढीगाउँ	माध्यमिक	१२	94	**9400**	**1500**	10900
२५	७१०१०००२३	भवानी मावि	९	गौरीपुर	माध्यमिक	१०	78	**7800**	**1500**	9300
२७	७१०१०००४३	जनकल्याण मावि	१०	जुगेडा	माध्यमिक	१२	49	**4900**	**1500**	6400
२९	७१००३०००४	ठेकराज मावि	११	घोडसुवा	माध्यमिक	१२	81	**8100**	**1500**	9600

सि.नं.	विद्यालयको				सञ्चालित		कक्षा ८ को तथ्याङ्क Entry		विद्यार्थी मूल्याङ्कन व्यवस्थापन	जम्मा निकासा
	कोड	नाम	वडा	टोल	तह	कक्षा	विद्यार्थी	रकम		
३२	७१०१००००६	दुर्गा आवि	१२	दुर्गावस्ती	आधारभूत	८	26	**2600**	**1500**	4100
३३	७१०१००००९	नवदुर्गाआवि	१२	जनकवस्ती	आधारभूत	८	28	**2800**	**1500**	4300
३४	७१०१०००१२	सिद्धनाथ मावि	१२	जुगेडा	माध्यमिक	१०	52	**5200**	**1500**	6700
३५	७१०१०००३४	शारदा मावि	१२	सि गाउँ	माध्यमिक	१०	57	**5700**	**1500**	7200
३९	७१०१०००३५	जनता राष्ट्रिय मावि	१३	कैलालीगाउँ	माध्यमिक	१२	35	**3500**	**1500**	5000
४१	७१०१४०००२	जनता राष्ट्रिय मावि	१३	राजपुर	माध्यमिक	१०	14	**1400**	**1500**	2900
४३	७१०१४००१४	नवज्योति आवि	१३	श्रीलंका	आधारभूत	८	41	**4100**	**1500**	5600
४४	७१०३३०००१	शिव शङ्कर आवि	१४	फुलबारी	आधारभूत	८	20	**2000**	**1500**	3500
४५	७१०३३०००३	सर्वोदय मावि	१४	सि गाउँ	माध्यमिक	१०	34	**3400**	**1500**	4900
४६	७१०३३०००७	सिद्धार्थ आवि	१४	एच गाउँ	आधारभूत	८	13	**1300**	**1500**	2800
४७	७१०३३००११	पञ्चोदय मावि	१४	बि गाउँ	माध्यमिक	१०	31	**3100**	**1500**	4600
४८	७१०३३००१२	जन जागृति मावि	१४	डि गाउँ	माध्यमिक	१२	50	**5000**	**1500**	6500
५०	७१०४४०००३	राष्ट्रिय आवि	१५	उर्मी	आधारभूत	८	31	**3100**	**1500**	4600
५१	७१०४४०००४	जन जागृति आवि	१५	कनरी	आधारभूत	८	18	**1800**	**1500**	3300
५२	७१०४४०००६	शिव गंगा आवि	१५	उर्मा	आधारभूत	८	51	**5100**	**1500**	6600
५४	७१०४४०००५	दिपेन्द्र चारपाते	१६	भादा	माध्यमिक	१०	26	**2600**	**1500**	4100
५६	७१०४४०००८	शिव मावि	१६	रामपुर	माध्यमिक	१०	43	**4300**	**1500**	5800
५७	७१०४४०००९	बेहाडा बाबा मावि	१६	घँसिटा	माध्यमिक	१२	64	**6400**	**1500**	7900
५९	७१०४४०००१	भानु मावि	१७	पथरी	माध्यमिक	१०	100	**10000**	**1500**	11500
६०	७१०४४०००२	सज्जन आवि	१७	दमौलिया	आधारभूत	८	22	**2200**	**1500**	3700
६३	७१०३३०००५	इन्द्रोदय आवि	१८	इ गाउँ	आधारभूत	८	39	**3900**	**1500**	5400
६४	७१०३३०००६	खप्तडी आवि	१८	एफ गाउँ	आधारभूत	८	34	**3400**	**1500**	4900
६६	७१०३३००१४	चन्द्रोदय मावि	१८	फुलबारी	माध्यमिक	१२	32	**3200**	**1500**	4700
६८	७१०३३०००२	फुलबारी आवि	१९	फुलबारी	आधारभूत	८	46	**4600**	**1500**	6100
६९	७१०३३०००४	जन प्रिय आवि	१९	आइ गाउँ	आधारभूत	८	43	**4300**	**1500**	5800

सि.नं.	विद्यालयको				सञ्चालित		कक्षा ८ को तथ्याङ्क Entry		विद्यार्थी मूल्याङ्कन व्यवस्थापन	जम्मा निकासा
	कोड	नाम	वडा	टोल	तह	कक्षा	विद्यार्थी	रकम		
७०	७१०३३००१०	शंकर सरस्वती अन्नपूर्ण आवि	१९	जे गाउँ	आधारभूत	८	24	**2400**	**1500**	3900
७१	७१०३३००१३	फुलबारी मावि	१९	फुलबारी	माध्यमिक	१२	28	**2800**	**1500**	4300
					जम्मा		2333	233300	67500	300800

- **शिक्षण सिकाइ सामग्री तथा Lab assistant, equipments and Practical materials, OJT, Operation cost) व्यवस्थापन**

सि. नं.	विद्यालयको				सञ्चालित		कक्षा ९		कक्षा १०		कक्षा ११		कक्षा १२		जम्मा निकासा
	कोड	नाम	वडा	टोल	तह	कक्षा	विद्यार्थी	रकम	विद्यार्थी	रकम	विद्यार्थी	रकम	विद्यार्थी	रकम	
२३	७१०१० ००५६	धनगढी नमुना प्राविधिक मावि	८	धनगढी गाउँ	माध्यमिक	१२	49	**735000**	४८	**720000**	४८	**720000**	३०	**450000**	2625000
					जम्मा		49	**735000**	48	**720000**	48	**720000**	30	**450000**	**2625000**

१९. नि:शुल्क पाठ्यपुस्तक

- **कक्षा १-१० र कक्षा ११-१२ को पाठ्यपुस्तक निकासा**

सि.नं.	**विद्यालयको**				**सञ्चालित**		**जम्मा**	**कैफियत**
	कोड	**नाम**	**वडा**	**टोल**	**तह**	**कक्षा**		
१	७१०१०००१६	सरस्वती आवि	१	शान्तिनगर	आधारभूत	८	219186.40	
२	७१०१०००६४	राष्ट्रिय मदरसा मुश्लिम आवि	१	पशुपति	आधारभूत	३	33652.80	
३	७१०१०००७०	त्रिनगर मावि	१	त्रिनगर	माध्यमिक	१२	475713.38	
४	७१०१०००७५	मदरसा नुरन नावि आवि	१	पशुपति	आधारभूत	२	20467.20	
५	७१०१०००९०	पार्वती आवि	२	पुरानो एअरपोर्ट	आधारभूत	५	54500.70	
६	७१०१००००१	शारदा मावि	२	बैयाबेहडी	माध्यमिक	१२	612572.20	
७	७१०१०००१३	शैलेश्वरी आवि	२	सरस्वतीनगर	आधारभूत	५	29564.80	

सि.नं.	विद्यालयको				सञ्चालित		जम्मा	कैफियत
	कोड	नाम	वडा	टोल	तह	कक्षा		
८	७१०१०००४२	नवदुर्गा मावि	२	मोहना	माध्यमिक	१०	328327.64	
९	७१०१०००८७	मदरसा गौसिया गरिब नवाज आवि	२	सब्जीमण्डी	आधारभूत	५	45063.20	
१०	७१०१००००३	त्रिभुवन मावि	३	बोराडाँडी	माध्यमिक	१२	520433.06	
११	७१०१०००१५	जनता आवि	३	चटकपुर	आधारभूत	८	163243.70	
१२	७१०१०००८९	शिव पार्वती आवि	३	बडहरा	आधारभूत	५	45500.30	
१३	७१०१००००७	राष्ट्रिय तुलसीराम मावि	४	उत्तरबेहडी	माध्यमिक	१०	171334.64	
१४	७१०१०००१४	राष्ट्रिय आवि	५	तारानगर	आधारभूत	८	66093.10	
१५	७१०१०००६०	पञ्चोदय मावि	५	हसनपुर	माध्यमिक	१२	942206.80	
१६	७१०१०००५२	बासुदेवी मावि	६	रघुनगर	माध्यमिक	१२	390322.54	
१७	७१०१०००६२	भैरब बाबा आवि	६	मटियारी	आधारभूत	८	104446.60	
१८	७१०१००००५	शिव आवि	७	देवरिया	आधारभूत	८	119337.30	
१९	७१०१०००११	राष्ट्रिय मावि	७	बेली	माध्यमिक	१२	305992.12	
२०	७१०१०००१७	सरस्वती मावि	७	मनेहरा	माध्यमिक	१०	697575.06	
२१	७१०१०००६१	जन जागृति आवि	७	पटेला	आधारभूत	५	20770.50	
२२	७१०१०००८६	नवज्योति आवि	७	तिल्कीचौक	आधारभूत	५	18533.70	
२३	७१०१०००५६	धनगढी नमुना प्राविधिक मावि	८	धनगढीगाउँ	माध्यमिक	१२	497415.92	
२४	७१०१००००४	सरस्वती आवि	९	बंगराकटान	आधारभूत	५	47723.80	
२५	७१०१०००२३	भवानी मावि	९	गौरीपुर	माध्यमिक	१०	402451.68	
२६	७१०१००००२	विपि आवि	१०	घुईयाघाट	आधारभूत	५	52341.50	
२७	७१०१०००४३	जनकल्याण मावि	१०	जुगेडा	माध्यमिक	१२	323030.68	
२८	७१००३०००१	बेला आवि	११	बेला	आधारभूत	५	21308.50	
२९	७१००३०००४	ठेकराज मावि	११	घोडसुवा	माध्यमिक	१२	407730.50	
३०	७१००३०००८	जोकैया आवि	११	जोकैया	आधारभूत	३	14356.80	
३१	७१००३०००९	दक्षिणकाली बहिरा आवि	११	बेलादेवीपुर	आधारभूत	५	30730.90	
३२	७१०१००००६	दुर्गा आवि	१२	दुर्गावस्ती	आधारभूत	८	114984.80	
३३	७१०१००००९	नवदुर्गाआवि	१२	जनकवस्ती	आधारभूत	८	174690.40	

सि.नं.	विद्यालयको				सञ्चालित		जम्मा	कैफियत
	कोड	नाम	वडा	टोल	तह	कक्षा		
३४	७१०१०००१२	सिद्धनाथ मावि	१२	जुगेडा	माध्यमिक	१०	297182.30	
३५	७१०१०००३४	शारदा मावि	१२	सि गाउँ	माध्यमिक	१०	284953.36	
३६	७१०१०००६९	मुक्तिनाथ आवि	१२	मनेहरा	आधारभूत	५	46677.80	
३७	७१०१०००७८	गुम्बा छोइलिङ आवि	१२	दुर्गावस्ती	आधारभूत	५	8068.90	
३८	७१०१०००८८	बेहडा बाबा आवि	१२	डि गाउँ	आधारभूत	५	13949.60	
३९	७१०१०००३५	जनता राष्ट्रिय मावि	१३	कैलालीगाउँ	माध्यमिक	१२	231773.18	
४०	७१०१०००९९	निङ्गलाशैनी गुरुकुल संस्कृत विद्यापीठ	१३	कैलालीगाउँ	आधारभूत	६	27077.70	
४१	७१०१४०००२	जनता राष्ट्रिय मावि	१३	राजपुर	माध्यमिक	१०	104523.62	
४२	७१०१४०००४	भगवती आवि	१३	राजपुर	आधारभूत	५	18591.10	
४३	७१०१४००१४	नवज्योति आवि	१३	श्रीलंका	आधारभूत	८	221224.00	
४४	७१०३३०००१	शिव शङ्कर आवि	१४	फुलबारी	आधारभूत	८	139833.40	
४५	७१०३३०००३	सर्वोदय मावि	१४	सि गाउँ	माध्यमिक	१०	230681.72	
४६	७१०३३०००७	सिद्धार्थ आवि	१४	एच गाउँ	आधारभूत	८	87978.30	
४७	७१०३३००११	पञ्चोदय मावि	१४	बि गाउँ	माध्यमिक	१०	237225.00	
४८	७१०३३००१२	जन जागृति मावि	१४	डि गाउँ	माध्यमिक	१२	308049.52	
४९	७१०३३००२२	बाल आवि	१४	खुटिया	आधारभूत	५	27370.60	
५०	७१०४४०००३	राष्ट्रिय आवि	१५	उर्मी	आधारभूत	८	205001.50	
५१	७१०४४०००४	जन जागृति आवि	१५	कनरी	आधारभूत	८	95215.60	
५२	७१०४४०००६	शिव गंगा आवि	१५	उर्मा	आधारभूत	८	173580.20	
५३	७१०४४००११	समैजी आवि	१५	शान्तिकटान	आधारभूत	५	59897.10	
५४	७१०४४०००५	दिपेन्द्र चारपाते	१६	भादा	माध्यमिक	१०	111228.74	
५५	७१०४४०००७	जन कल्याण आवि	१६	जलघुस्रा	आधारभूत	५	62234.00	
५६	७१०४४०००८	शिव मावि	१६	रामपुर	माध्यमिक	१०	168260.94	
५७	७१०४४०००९	बेहाडा बाबा मावि	१६	घँसिटा	माध्यमिक	१२	359100.24	
५८	७१०४४००१२	जन ज्योति आवि	१६	घुरही	आधारभूत	५	10670.40	
५९	७१०४४०००१	भानु मावि	१७	पथरी	माध्यमिक	१०	412851.58	

सि.नं.	विद्यालयको				सञ्चालित		जम्मा	कैफियत
	कोड	नाम	वडा	टोल	तह	कक्षा		
६०	७१०४४०००२	सज्जन आवि	१७	दमौलिया	आधारभूत	८	154113.30	
६१	७१०४४००१०	कालिका आवि	१७	धुर्जन्ना	आधारभूत	५	64260.10	
६२	७१०४४००१३	न्यू कालिका आवि	१७	धुर्जन्ना	आधारभूत	५	104422.80	
६३	७१०३३०००५	इन्द्रोदय आवि	१८	इ गाउँ	आधारभूत	८	145261.00	
६४	७१०३३०००६	खप्तडी आवि	१८	एफ गाउँ	आधारभूत	८	155922.30	
६५	७१०३३०००९	नेपाल भू पू सैनिक आवि	१८	फुलबारी	आधारभूत	४	16382.40	
६६	७१०३३००१४	चन्द्रोदय मावि	१८	फुलबारी	माध्यमिक	१२	197114.34	
६७	७१०३३००१६	नर्मदेश्वर आवि	१८	ए गाउँ	आधारभूत	२	9676.80	
६८	७१०३३०००२	फुलबारी आवि	१९	फुलबारी	आधारभूत	८	229337.60	
६९	७१०३३०००४	जन प्रिय आवि	१९	आइ गाउँ	आधारभूत	८	199531.50	
७०	७१०३३००१०	शंकर सरस्वती अन्नपूर्ण आवि	१९	जे गाउँ	आधारभूत	८	158715.80	
७१	७१०३३००१३	फुलबारी मावि	१९	फुलबारी	माध्यमिक	१२	340308.22	
७२	७१०३३००१५	बाल सिर्जना आवि	१९	खेदावस्ती	आधारभूत	५	48890.50	
७३	७१०३३००२१	जन सहयोग आवि	१९	बहुलिया	आधारभूत	४	26313.60	
					जम्मा		**13265053.88**	

नोट : नि:शुल्क पाठ्यपुस्तक वापतको रकम निकासा गर्दा कक्षा १-१० सम्मका लागि पाठ्यक्रम विकास केन्द्रको मूल्यसूचीका आधारमा शैक्षिक सत्र २०७७ का कूल विद्यार्थी संख्याको हिसाबले निकासा गरिएको छ। कक्षा ९-१० को ऐच्छिक विषय र विद्यालयद्वारा थप माग भई निकासा भएको रकम यसमा समेटिएको छैन। कक्षा ११-१२ सञ्चालन भएका विद्यालयहरुमा कक्षा ११-१२ को पाठ्यपुस्तक वापत प्रतिविद्यालय रु. ५० हजार यसै निकासामा समेटिएको छ।

पाठ्यक्रम विकास केन्द्रको मिति २०७८।१।२६ को स्वीकृत पाठ्यपुस्तकको प्रति सेट मूल्य सूची

कक्षा	कक्षा १	कक्षा २	कक्षा ३	कक्षा ४	कक्षा ५	कक्षा ६	कक्षा ७	कक्षा ८	कक्षा ९	कक्षा १०
मूल्य	५१८.४	५५६.८	५८०.८	३६९.६	४०८.१	६९७.४	८७२.३	८९७.६	४८५.२८	४९५.३६

नोट : उपरोक्त मूल्य सूचीमा कक्षा १-८ मा स्थानीय विषय र कक्षा ९-१० को ऐच्छिक विषयको मूल्य यसमा समावेश भएको छैन्।

२०. छात्रवृति

❑ आधारभूत तह कक्षा १-८ छात्रा तथा दलित छात्रवृति (गैरआवासिय)

सि. नं.	विद्यालयको		कक्षा १-८ जम्मा विद्यार्थी						छात्रवृति पाउने विद्यार्थी र रकम				जम्मा निकासा
			जम्मा			दलित			सबै छात्रा		दलित छात्र		
	नाम	टोल	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	विद्यार्थी	रकम	विद्यार्थी	रकम	
१	सरस्वती आवि	शान्तिनगर	207	149	356	133	105	238	207	82800	105	42000	124800
२	राष्ट्रिय मदरसा मुश्लिम आवि	पशुपति	30	32	62	5	1	6	30	12000	1	400	12400
३	त्रिनगर मावि	त्रिनगर	217	222	439	37	45	82	217	86800	45	18000	104800
४	मदरसा नुरन नावि आवि	पशुपति	15	23	38	1	2	3	15	6000	2	800	6800
५	पार्वती आवि	पुरानो एअरपोर्ट	57	53	110	5	7	12	57	22800	7	2800	25600
६	शारदा मावि	बैयाबेहडी	276	268	544	44	24	68	276	110400	24	9600	120000
७	शैलेश्वरी आवि	सरस्वतीनगर	34	28	62	12	9	21	34	13600	9	3600	17200
८	नवदुर्गा मावि	मोहना	223	219	442	31	24	55	223	89200	24	9600	98800
९	मदरसा गौसिया गरिब नवाज आवि	सब्जीमण्डी	44	44	88	4	3	7	44	17600	3	1200	18800
१०	त्रिभुवन मावि	बोराडाँडी	323	277	600	7	10	17	323	129200	10	4000	133200
११	जनता आवि	चटकपुर	162	110	272	64	53	117	162	64800	53	21200	86000
१२	शिव पार्वती आवि	बडहरा	56	34	90	0	0	0	56	22400	0	0	22400
१३	राष्ट्रिय तुलसीराम मावि	उत्तरबेहडी	96	91	187	3	4	7	96	38400	4	1600	40000
१४	राष्ट्रिय आवि	तारानगर	60	46	106	16	12	28	60	24000	12	4800	28800
१५	पञ्चोदय मावि	हसनपुर	357	396	753	25	26	51	357	142800	26	10400	153200
१६	बासुदेवी मावि	रघुनगर	187	163	350	34	29	63	187	74800	29	11600	86400
१७	भैरब बाबा आवि	मटियारी	105	57	162	25	3	28	105	42000	3	1200	43200
१८	शिव आवि	देवरिया	99	87	186	9	9	18	99	39600	9	3600	43200
१९	राष्ट्रिय मावि	बेली	146	138	284	16	15	31	146	58400	15	6000	64400
२०	सरस्वती मावि	मनेहरा	388	338	726	20	15	35	388	155200	15	6000	161200
२१	जन जागृति आवि	पटेला	23	21	44	4	1	5	23	9200	1	400	9600

सि. नं.	विद्यालयको		कक्षा १-८ जम्मा विद्यार्थी						छात्रवृति पाउने विद्यार्थी र रकम				जम्मा निकासा
			जम्मा			दलित			सबै छात्रा		दलित छात्र		
	नाम	टोल	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	विद्यार्थी	रकम	विद्यार्थी	रकम	
२२	नवज्योति आवि	तिल्कीचौक	25	13	38	10	5	15	25	10000	5	2000	12000
२३	धनगढी नमुना प्राविधिक मावि	धनगढीगाउँ	223	195	418	24	15	39	223	89200	15	6000	95200
२४	सरस्वती आवि	बंगराकटान	64	34	98	26	13	39	64	25600	13	5200	30800
२५	भवानी मावि	गौरीपुर	264	192	456	165	127	292	264	105600	127	50800	156400
२६	विपि आवि	घुईंयाघाट	54	54	108	0	0	0	54	21600	0	0	21600
२७	जनकल्याण मावि	जुगेडा	160	103	263	5	3	8	160	64000	3	1200	65200
२८	बेला आवि	बेला	30	15	45	8	0	8	30	12000	0	0	12000
२९	ठेकराज मावि	घोडसुवा	192	206	398	25	29	54	192	76800	29	11600	88400
३०	जोकैया आवि	जोकैया	11	15	26	1	1	2	11	4400	1	400	4800
३१	दक्षिणकाली बहिरा आवि	बेलादेवीपुर	34	28	62	4	3	7	34	13600	3	1200	14800
३२	दुर्गा आवि	दुर्गावस्ती	95	77	172	36	19	55	95	38000	19	7600	45600
३३	नवदुर्गाआवि	जनकवस्ती	178	109	287	81	48	129	178	71200	48	19200	90400
३४	सिद्धनाथ मावि	जुगेडा	211	187	398	83	78	161	211	84400	78	31200	115600
३५	शारदा मावि	सि गाउँ	182	146	328	81	55	136	182	72800	55	22000	94800
३६	मुक्तिनाथ आवि	मनेहरा	56	41	97	1	0	1	56	22400	0	0	22400
३७	गुम्बा छोइलिङ आवि	दुर्गावस्ती	9	6	15	2	2	4	9	3600	2	800	4400
३८	बेहडा बाबा आवि	डि गाउँ	13	16	29	2	8	10	13	5200	8	3200	8400
३९	जनता राष्ट्रिय मावि	कैलालीगाउँ	118	93	211	4	3	7	118	47200	3	1200	48400
४०	निङ्गलाशैनी गुरुकुल संस्कृत विद्यापीठ	कैलालीगाउँ	1	44	45	0	0	0	1	400	0	0	400
४१	जनता राष्ट्रिय मावि	राजपुर	71	61	132	12	17	29	71	28400	17	6800	35200
४२	भगवती आवि	राजपुर	17	21	38	0	0	0	17	6800	0	0	6800
४३	नवज्योति आवि	श्रीलंका	173	184	357	27	21	48	173	69200	21	8400	77600
४४	शिव शङ्कर आवि	फुलबारी	121	98	219	49	42	91	121	48400	42	16800	65200
४५	सर्वोदय मावि	सि गाउँ	156	121	277	13	16	29	156	62400	16	6400	68800
४६	सिद्धार्थ आवि	एच गाउँ	90	50	140	10	6	16	90	36000	6	2400	38400

सि. नं.	विद्यालयको		कक्षा १-८ जम्मा विद्यार्थी						छात्रवृति पाउने विद्यार्थी र रकम				जम्मा निकासा
			जम्मा			दलित			सबै छात्रा		दलित छात्र		
	नाम	टोल	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	विद्यार्थी	रकम	विद्यार्थी	रकम	
४७	पञ्चोदय मावि	बि गाउँ	170	141	311	51	47	98	170	68000	47	18800	86800
४८	जन जागृति मावि	डि गाउँ	122	108	230	34	28	62	122	48800	28	11200	60000
४९	बाल आवि	खुटिया	28	29	57	0	0	0	28	11200	0	0	11200
५०	राष्ट्रिय आवि	उर्मी	173	158	331	16	8	24	173	69200	8	3200	72400
५१	जन जागृति आवि	कनरी	76	75	151	2	2	4	76	30400	2	800	31200
५२	शिव गंगा आवि	उर्मा	142	124	266	0	0	0	142	56800	0	0	56800
५३	समैजी आवि	शान्तिकटान	54	71	125	46	54	100	54	21600	54	21600	43200
५४	दिपेन्द्र चारपाते	भादा	54	62	116	0	1	1	54	21600	1	400	22000
५५	जन कल्याण आवि	जलघुस्रा	62	63	125	16	16	32	62	24800	16	6400	31200
५६	शिव मावि	रामपुर	89	95	184	5	14	19	89	35600	14	5600	41200
५७	बेहाडा बाबा मावि	घँसिटा	192	135	327	25	19	44	192	76800	19	7600	84400
५८	जन ज्योति आवि	घुरही	4	16	20	0	2	2	4	1600	2	800	2400
५९	भानु मावि	पथरी	248	221	469	43	29	72	248	99200	29	11600	110800
६०	सज्जन आवि	दमौलिया	156	94	250	35	11	46	156	62400	11	4400	66800
६१	कालिका आवि	धुर्जन्ना	63	67	130	2	1	3	63	25200	1	400	25600
६२	न्यू कालिका आवि	धुर्जन्ना	122	88	210	24	21	45	122	48800	21	8400	57200
६३	इन्द्रोदय आवि	इ गाउँ	129	102	231	16	20	36	129	51600	20	8000	59600
६४	खस्रडी आवि	एफ गाउँ	135	116	251	69	62	131	135	54000	62	24800	78800
६५	नेपाल भू पू सैनिक आवि	फुलबारी	16	14	30	0	0	0	16	6400	0	0	6400
६६	चन्द्रोदय मावि	फुलबारी	79	42	121	7	4	11	79	31600	4	1600	33200
६७	नर्मदेश्वर आवि	ए गाउँ	8	10	18	0	0	0	8	3200	0	0	3200
६८	फुलबारी आवि	फुलबारी	175	177	352	12	10	22	175	70000	10	4000	74000
६९	जन प्रिय आवि	आइ गाउँ	146	168	314	50	50	100	146	58400	50	20000	78400
७०	शंकर सरस्वती अन्नपूर्ण आवि	जे गाउँ	126	126	252	49	43	92	126	50400	43	17200	67600
७१	फुलबारी मावि	फुलबारी	114	105	219	70	52	122	114	45600	52	20800	66400

सि. नं.	विद्यालयको		कक्षा १-८ जम्मा विद्यार्थी						छात्रवृति पाउने विद्यार्थी र रकम				जम्मा निकासा
			जम्मा			दलित			सबै छात्रा		दलित छात्र		
	नाम	टोल	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	विद्यार्थी	रकम	विद्यार्थी	रकम	
७२	बाल सिर्जना आवि	खेदावस्ती	62	38	100	0	0	0	62	24800	0	0	24800
७३	जन सहयोग आवि	बहुलिया	30	21	51	1	0	1	30	12000	0	0	12000
		जम्मा	**8428**	**7371**	**15799**	**1737**	**1402**	**3139**	**8428**	**3371200**	**1402**	**560800**	**3932000**

❑ अपाङ्गता भएका विद्यार्थीका लागि (आवासिय र गैरआवासिय) छात्रवृति

सि. नं.	विद्यालयको		आवासीय छात्रावृति					गैर आवासीय छात्रवृति			कूल जम्मा निकासा
	नाम	टोल	विद्यार्थी	दर	बार्षिक	पहिलो किस्ता	निकासा बाँकी	विद्यार्थी	दर	जम्मा	
१५	पञ्चोदय मावि	हसनपुर	२०	४००००	८०००००	२४००००	५६००००				५६००००
२५	भवानी मावि	गौरीपुर						१४	१०००	१४०००	१४०००
२७	जनकल्याण मावि	जुगेडा						१	१०००	१०००	१०००
३१	दक्षिणकाली बहिरा आवि	बेलादेवीपुर	९३	४००००	३७२००००	१२०००००	२५२००००				२५२००००
३५	शारदा मावि	सि गाउँ						१	१०००	१०००	१०००
४४	शिव शङ्कर आवि	फुलबारी						२		६०००	
४६	सिद्धार्थ आवि	एच गाउँ						१	१०००	१०००	१०००
४८	जन जागृति मावि	डि गाउँ						४		८०००	८०००
७०	शंकर सरस्वती अन्नपूर्ण आवि	जे गाउँ						१	१०००	१०००	१०००
७१	फुलबारी मावि	फुलबारी						३	१०००	३०००	३०००
७३	जन सहयोग आवि	बहुलिया						२	१०००	२०००	२०००
		जम्मा	**११३**		**४५२००००**	**१४४००००**	**३०८००००**	**२९**	**७०००**	**३७०००**	**३१११०००**

❑ मुक्त कम्लरी छात्रवृति

सि.नं.	कोड	विद्यालयको नाम	वडा	टोल	विद्यार्थी	दर	रकम	जम्मा निकासा
४८	७१०३३००१२	जन जागृति मावि	१४	डि गाउँ	२		६५००	६५००

२१. विद्यालय सञ्चालन तथा व्यवस्थापन

❑ विद्यालय सञ्चालन तथा व्यवस्थापन, विद्यालय सुधार योजना, सामाजिक परीक्षा, इन्टरनेट लगायत

सि. नं.	विद्यालयको		सञ्चालित तह	सञ्चालन तथा व्यवस्थापन	वि.सु.यो. लगायत	सा.प. लगायत	इन्टरनेट जडान	स्रोतकक्षा अनुदान	विशेष विद्यालय	ल्याव सामग्री	जम्मा निकासा
	नाम	टोल									
१	सरस्वती आवि	शान्तिनगर	आधारभूत	२००००	१५०००	१००००					४५०००
२	राष्ट्रिय मदरसा मुश्लिम आवि	पशुपति	आधारभूत	१५०००	१५०००	१००००					४००००
३	त्रिनगर मावि	त्रिनगर	माध्यमिक	३००००	२००००	१५०००	१२०००				७७०००
४	मदरसा नुरन नावि आवि	पशुपति	आधारभूत	१५०००	१५०००	१००००					४००००
५	पार्वती आवि	पुरानो एअरपोर्ट	आधारभूत	१५०००	१५०००	१००००					४००००
६	शारदा मावि	बैयाबेहडी	माध्यमिक	३००००	२००००	१५०००	१२०००				७७०००
७	शैलेश्वरी आवि	सरस्वतीनगर	आधारभूत	१५०००	१५०००	१००००					४००००
८	नवदुर्गा मावि	मोहना	माध्यमिक	२५०००	२००००	१५०००	१२०००				७२०००
९	मदरसा गौसिया गरिब नवाज आवि	सब्जीमण्डी	आधारभूत	१५०००	१५०००	१००००					४००००
१०	त्रिभुवन मावि	बोराडाँडी	माध्यमिक	३००००	२००००	१५०००	१२०००				७७०००
११	जनता आवि	चटकपुर	आधारभूत	२००००	१५०००	१००००					४५०००
१२	शिव पार्वती आवि	बडहरा	आधारभूत	१५०००	१५०००	१००००					४००००
१३	राष्ट्रिय तुलसीराम मावि	उत्तरबेहडी	माध्यमिक	२५०००	२००००	१५०००	१२०००				७२०००
१४	राष्ट्रिय आवि	तारानगर	आधारभूत	२००००	१५०००	१००००					४५०००
१५	पञ्चोदय मावि	हसनपुर	माध्यमिक	३००००	२००००	१५०००	१२०००		८००००		१५७०००
१६	बासुदेवी मावि	रघुनगर	माध्यमिक	३००००	२००००	१५०००	१२०००				७७०००
१७	भैरब बाबा आवि	मटियारी	आधारभूत	२००००	१५०००	१००००					४५०००
१८	शिव आवि	देवरिया	आधारभूत	२००००	१५०००	१००००					४५०००
१९	राष्ट्रिय मावि	बेली	माध्यमिक	३००००	२००००	१५०००	१२०००				७७०००
२०	सरस्वती मावि	मनेहरा	माध्यमिक	२५०००	२००००	१५०००	१२०००				७२०००
२१	जन जागृति आवि	पटेला	आधारभूत	१५०००	१५०००	१००००					४००००

सि. नं.	विद्यालयको		सञ्चालित तह	सञ्चालन तथा व्यवस्थापन	वि.सु.यो. लगायत	सा.प. लगायत	इन्टरनेट जडान	स्रोतकक्षा अनुदान	विशेष विद्यालय	ल्याव सामग्री	जम्मा निकासा
	नाम	टोल									
२२	नवज्योति आवि	तिल्कीचौक	आधारभूत	१५०००	१५०००	१००००					४००००
२३	धनगढी नमुना प्राविधिक मावि	धनगढीगाउँ	माध्यमिक	३००००	२००००	१५०००	१२०००			२०००००	२७७०००
२४	सरस्वती आवि	बंगराकटान	आधारभूत	१५०००	१५०००	१००००					४००००
२५	भवानी मावि	गौरीपुर	माध्यमिक	२५०००	२००००	१५०००	१२०००				७२०००
२६	विपि आवि	घुईयाघाट	आधारभूत	१५०००	१५०००	१००००					४००००
२७	जनकल्याण मावि	जुगेडा	माध्यमिक	३००००	२००००	१५०००	१२०००				७७०००
२८	बेला आवि	बेला	आधारभूत	१५०००	१५०००	१००००					४००००
२९	ठेकराज मावि	घोडसुवा	माध्यमिक	३००००	२००००	१५०००	१२०००				७७०००
३०	जोकैया आवि	जोकैया	आधारभूत	१५०००	१५०००	१००००					४००००
३१	दक्षिणकाली बहिरा आवि	बेलादेवीपुर	आधारभूत	१५०००	१५०००	१००००		८८४००			१२८४००
३२	दुर्गा आवि	दुर्गावस्ती	आधारभूत	२००००	१५०००	१००००					४५०००
३३	नवदुर्गाआवि	जनकवस्ती	आधारभूत	२००००	१५०००	१००००					४५०००
३४	सिद्धनाथ मावि	जुगेडा	माध्यमिक	२५०००	२००००	१५०००	१२०००				७२०००
३५	शारदा मावि	सि गाउँ	माध्यमिक	२५०००	२००००	१५०००	१२०००				७२०००
३६	मुक्तिनाथ आवि	मनेहरा	आधारभूत	१५०००	१५०००	१००००					४००००
३७	गुम्बा छोइलिङ आवि	दुर्गावस्ती	आधारभूत	१५०००	१५०००	१००००					४००००
३८	बेहडा बाबा आवि	डि गाउँ	आधारभूत	१५०००	१५०००	१००००					४००००
३९	जनता राष्ट्रिय मावि	कैलालीगाउँ	माध्यमिक	३००००	२००००	१५०००	१२०००				७७०००
४०	निङ्गलाशैनी गुरुकुल संस्कृत विद्यापीठ	कैलालीगाउँ	आधारभूत	२००००	१५०००	१००००					४५०००
४१	जनता राष्ट्रिय मावि	राजपुर	माध्यमिक	२५०००	२००००	१५०००	१२०००				७२०००
४२	भगवती आवि	राजपुर	आधारभूत	१५०००	१५०००	१००००					४००००
४३	नवज्योति आवि	श्रीलंका	आधारभूत	२००००	१५०००	१००००					४५०००
४४	शिव शङ्कर आवि	फुलबारी	आधारभूत	२००००	१५०००	१००००					४५०००
४५	सर्वोदय मावि	सि गाउँ	माध्यमिक	२५०००	२००००	१५०००	१२०००				७२०००
४६	सिद्धार्थ आवि	एच गाउँ	आधारभूत	२००००	१५०००	१००००					४५०००

सि. नं.	विद्यालयको		सञ्चालित तह	सञ्चालन तथा व्यवस्थापन	वि.सु.यो. लगायत	सा.प. लगायत	इन्टरनेट जडान	स्रोतकक्षा अनुदान	विशेष विद्यालय	ल्याव सामग्री	जम्मा निकासा
	नाम	टोल									
४७	पञ्चोदय मावि	बि गाउँ	माध्यमिक	२५०००	२००००	१५०००	१२०००				७२०००
४८	जन जागृति मावि	डि गाउँ	माध्यमिक	३००००	२००००	१५०००	१२०००				७७०००
४९	बाल आवि	खुटिया	आधारभूत	१५०००	१५०००	१००००					४००००
५०	राष्ट्रिय आवि	उर्मी	आधारभूत	२००००	१५०००	१००००					४५०००
५१	जन जागृति आवि	कनरी	आधारभूत	२००००	१५०००	१००००					४५०००
५२	शिव गंगा आवि	उर्मा	आधारभूत	२००००	१५०००	१००००					४५०००
५३	समैजी आवि	शान्तिकटान	आधारभूत	१५०००	१५०००	१००००					४००००
५४	दिपेन्द्र चारपाते	भादा	माध्यमिक	२५०००	२००००	१५०००	१२०००				७२०००
५५	जन कल्याण आवि	जलघुस्रा	आधारभूत	१५०००	१५०००	१००००					४००००
५६	शिव मावि	रामपुर	माध्यमिक	२५०००	२००००	१५०००	१२०००				७२०००
५७	बेहाडा बाबा मावि	घँसिटा	माध्यमिक	३००००	२००००	१५०००	१२०००				७७०००
५८	जन ज्योति आवि	घुरही	आधारभूत	१५०००	१५०००	१००००					४००००
५९	भानु मावि	पथरी	माध्यमिक	२५०००	२००००	१५०००	१२०००				७२०००
६०	सज्जन आवि	दमौलिया	आधारभूत	२००००	१५०००	१००००					४५०००
६१	कालिका आवि	धुर्जन्ना	आधारभूत	१५०००	१५०००	१००००					४००००
६२	न्यू कालिका आवि	धुर्जन्ना	आधारभूत	१५०००	१५०००	१००००					४००००
६३	इन्द्रोदय आवि	इ गाउँ	आधारभूत	२००००	१५०००	१००००					४५०००
६४	खप्तडी आवि	एफ गाउँ	आधारभूत	२००००	१५०००	१००००					४५०००
६५	नेपाल भू पू सैनिक आवि	फुलबारी	आधारभूत	१५०००	१५०००	१००००					४००००
६६	चन्द्रोदय मावि	फुलबारी	माध्यमिक	३००००	२००००	१५०००	१२०००				७७०००
६७	नर्मदेश्वर आवि	ए गाउँ	आधारभूत	१५०००	१५०००	१००००					४००००
६८	फुलबारी आवि	फुलबारी	आधारभूत	२००००	१५०००	१००००					४५०००
६९	जन प्रिय आवि	आइ गाउँ	आधारभूत	२००००	१५०००	१००००					४५०००
७०	शंकर सरस्वती अन्नपूर्ण आवि	जे गाउँ	आधारभूत	२००००	१५०००	१००००					४५०००
७१	फुलबारी मावि	फुलबारी	माध्यमिक	३००००	२००००	१५०००	१२०००				७७०००

सि. नं.	विद्यालयको		सञ्चालित तह	सञ्चालन तथा व्यवस्थापन	वि.सु.यो. लगायत	सा.प. लगायत	इन्टरनेट जडान	स्रोतकक्षा अनुदान	विशेष विद्यालय	ल्याव सामग्री	जम्मा निकासा
	नाम	टोल									
७२	बाल सिर्जना आवि	खेदावस्ती	आधारभूत	१५०००	१५०००	१००००					४००००
७३	जन सहयोग आवि	बहुलिया	आधारभूत	१५०००	१५०००	१००००					४००००
			जम्मा	१५२५०००	१२२५०००	८६००००	३१२०००	८८४००	८००००	२०००००	४२९०४००

२२. दिवा खाजा

❑ बालविकास कक्षा देखि कक्षा ५ सम्मका विद्यार्थीलाई दिवा खाजा

सि.नं.	विद्यालयको			पहिलो निकासा	जम्मा विद्यार्थी	बार्षिक हाजिरी दिन	माग गरिएको रकम	**तेस्रो चौमासिक निकासा**	कैफियत
	कोड	नाम	टोल						
१	७१०१०००१६	सरस्वती आवि	शान्तिनगर	227700	264	24392	365880	**138180**	
२	७१०१०००६४	राष्ट्रिय मदरसा मुश्लिम आवि	पशुपति	55800	62	5372	80580	**24780**	
३	७१०१०००७०	त्रिनगर मावि	त्रिनगर	217800	244	9002	135030	**0**	पहिलेकै बचत
४	७१०१०००७५	मदरसा नुरन नावि आवि	पशुपति	34200	40	3246	48690	**14490**	
५	७१०१०००९०	पार्वती आवि	पुरानो एअरपोर्ट	70200	137	14385	215775	**145575**	
६	७१०१००००१	शारदा मावि	बैयाबेहडी	220500	253	29601	444015	**223515**	
७	७१०१०००१३	शैलेश्वरी आवि	सरस्वतीनगर	65700	367	5150	77250	**11550**	
८	७१०१०००४२	नवदुर्गा मावि	मोहना	224100	230	23000	345000	**120900**	
९	७१०१०००८७	मदरसा गौसिया गरिब नवाज आवि	सब्जीमण्डी	82800	112	7664	114960	**32160**	
१०	७१०१००००३	त्रिभुवन मावि	बोराडाँडी	450900	501	45036	675540	**224640**	
११	७१०१०००१५	जनता आवि	चटकपुर	196200	216	18855	282825	**86625**	
१२	७१०१०००८९	शिव पार्वती आवि	बडहरा	99900	118	10497	157455	**57555**	
१३	७१०१००००७	राष्ट्रिय तुलसीराम मावि	उत्तरबेहडी	88200	73	7390	110850	**22650**	
१४	७१०१०००१४	राष्ट्रिय आवि	तारानगर	55800	76	5670	85050	**29250**	

सि.नं.	विद्यालयको			पहिलो निकासा	जम्मा विद्यार्थी	बार्षिक हाजिरी दिन	माग गरिएको रकम	**तेस्रो चौमासिक निकासा**	कैफियत
	कोड	नाम	टोल						
१५	७१०१०००६०	पञ्चोदय मावि	हसनपुर	197100	191	4564	68460	**0**	पहिलेकै बचत
१६	७१०१०००५२	बासुदेवी मावि	रघुनगर	144000	162	12435	186525	**42525**	
१७	७१०१०००६२	भैरब बाबा आवि	मटियारी	83700	97	10121	151815	**68115**	
१८	७१०१००००५	शिव आवि	देवरिया	99900	134	14070	211050	**111150**	
१९	७१०१०००११	राष्ट्रिय मावि	बेली	135900	161	10571	158565	**22665**	
२०	७१०१०००१७	सरस्वती मावि	मनेहरा	266400	283	26024	390360	**123960**	
२१	७१०१०००६१	जन जागृति आवि	पटेला	39600	46	4199	62985	**23385**	
२२	७१०१०००८६	नवज्योति आवि	तिल्कीचौक	0	56	3578	53670	**53670**	
२३	७१०१०००५६	धनगढी नमुना प्राविधिक मावि	धनगढीगाउँ	174600	248	28024	420360	**245760**	
२४	७१०१००००४	सरस्वती आवि	बंगराकटान	113400	126	11094	166410	**53010**	
२५	७१०१०००२३	भवानी मावि	गौरीपुर	252000	232	16633	249495	**0**	पहिलेकै बचत
२६	७१०१००००२	विपि आवि	घुईयाघाट	133200	148	11647	174705	**41505**	
२७	७१०१०००४३	जनकल्याण मावि	जुगेडा	81900	91	6892	103380	**21480**	
२८	७१००३०००१	बेला आवि	बेला	105300	112	5297	79455	**0**	पहिलेकै बचत
२९	७१००३०००४	ठेकराज मावि	घोडसुवा	155700	166	14842	222630	**66930**	
३०	७१००३०००८	जोकैया आवि	जोकैया	35100	42	1235	18525	**0**	पहिलेकै बचत
३१	७१००३०००९	दक्षिणकाली बहिरा आवि	बेलादेवीपुर	83700	93	6930	103950	**20250**	
३२	७१०१००००६	दुर्गा आवि	दुर्गावस्ती	96300	86	6644	99660	**3360**	
३३	७१०१००००९	नवदुर्गाआवि	जनकवस्ती	248400	240	71317	1069755	**821355**	
३४	७१०१०००१२	सिद्धनाथ मावि	जुगेडा	166400	296	10204	153060	**0**	पहिलेकै बचत
३५	७१०१०००३४	शारदा मावि	सि गाउँ	125100	144	2516	37740	**0**	पहिलेकै बचत
३६	७१०१०००६९	मुक्तिनाथ आवि	मनेहरा	97200	118	8938	134070	**36870**	
३७	७१०१०००७८	गुम्बा छोइलिङ आवि	दुर्गावस्ती	9900	13	1216	18240	**8340**	
३८	७१०१०००८८	बेहडा बाबा आवि	डि गाउँ	45900	45	3718	55770	**9870**	
३९	७१०१०००३५	जनता राष्ट्रिय मावि	कैलालीगाउँ	93600	122	10004	150060	**56460**	

सि.नं.	विद्यालयको			पहिलो निकासा	जम्मा विद्यार्थी	बार्षिक हाजिरी दिन	माग गरिएको रकम	**तेस्रो चौमासिक निकासा**	कैफियत
	कोड	नाम	टोल						
४०	७१०१०००९९	निङ्गलाशैनी गुरुकुल संस्कृत विद्यापीठ	कैलालीगाउँ	4500	22	4645	69675	**65175**	
४१	७१०१४०००२	जनता राष्ट्रिय मावि	राजपुर	81000	97	9890	148350	**67350**	
४२	७१०१४०००४	भगवती आवि	राजपुर	46800	56	3483	52245	**5445**	
४३	७१०१४००१४	नवज्योति आवि	श्रीलंका	258300	303	22129	331935	**73635**	
४४	७१०३३०००१	शिव शङ्कर आवि	फुलबारी	126000	113	10133	151995	**25995**	
४५	७१०३३०००३	सर्वोदय मावि	सि गाउँ	172800	192	21696	325440	**152640**	
४६	७१०३३०००७	सिद्धार्थ आवि	एच गाउँ	73800	95	8345	125175	**51375**	
४७	७१०३३००११	पञ्चोदय मावि	बि गाउँ	196200	222	12013	180195	**0**	पहिलेकै बचत
४८	७१०३३००१२	जन जागृति मावि	डि गाउँ	110700	129	11642	174630	**63930**	
४९	७१०३३००२२	बाल आवि	खुटिया	51300	0	0	0	**0**	विवरण अप्राप्त
५०	७१०४४०००३	राष्ट्रिय आवि	उर्मी	207900	221	14692	220380	**12480**	
५१	७१०४४०००४	जन जागृति आवि	कनरी	96300	102	6949	104235	**7935**	
५२	७१०४४०००६	शिव गंगा आवि	उर्मा	150300	167	11001	165015	**14715**	
५३	७१०४४००११	समैजी आवि	शान्तिकटान	126000	140	11825	177375	**51375**	
५४	७१०४४०००५	दिपेन्द्र चारपाते	भादा	29700	53	4574	68610	**38910**	
५५	७१०४४०००७	जन कल्याण आवि	जलघुस्रा	143100	144	10728	160920	**17820**	
५६	७१०४४०००८	शिव मावि	रामपुर	83700	83	5143	77145	**0**	
५७	७१०४४०००९	बेहाडा बाबा मावि	घँसिटा	83700	138	7146	107190	**23490**	
५८	७१०४४००१२	जन ज्योति आवि	घुरही	0	20	2029	30435	**30435**	
५९	७१०४४०००१	भानु मावि	पथरी	141300	166	15438	231570	**90270**	
६०	७१०४४०००२	सज्जन आवि	दमौलिया	207900	230	17317	259755	**51855**	
६१	७१०४४००१०	कालिका आवि	धुर्जन्ना	135000	149	17480	262200	**127200**	
६२	७१०४४००१३	न्यू कालिका आवि	धुर्जन्ना	269100	297	30537	458055	**188955**	
६३	७१०३३०००५	इन्द्रोदय आवि	इ गाउँ	156600	152	17936	269040	**112440**	
६४	७१०३३०००६	खम्रडी आवि	एफ गाउँ	156600	160	8943	134145	**0**	पहिलेकै बचत

सि.नं.	विद्यालयको			पहिलो निकासा	जम्मा विद्यार्थी	बार्षिक हाजिरी दिन	माग गरिएको रकम	**तेस्रो चौमासिक निकासा**	कैफियत
	कोड	नाम	टोल						
६५	७१०३३०००९	नेपाल भू पू सैनिक आवि	फुलबारी	27000	24	2122	31830	**4830**	
६६	७१०३३००१४	चन्द्रोदय मावि	फुलबारी	0	108	9879	148185	**148185**	
६७	७१०३३००१६	नर्मदेश्वर आवि	ए गाउँ	16200	0	0	0	**0**	विवरण अप्राप्त
६८	७१०३३०००२	फुलबारी आवि	फुलबारी	168300	198	13617	204255	**35955**	
६९	७१०३३०००४	जन प्रिय आवि	आइ गाउँ	192600	210	19609	294135	**101535**	
७०	७१०३३००१०	शंकर सरस्वती अन्नपूर्ण आवि	जे गाउँ	153900	150	11336	170040	**16140**	
७१	७१०३३००१३	फुलबारी मावि	फुलबारी	126900	146	10276	154140	**27240**	
७२	७१०३३००१५	बाल सिर्जना आवि	खेदावस्ती	113400	127	11666	174990	**61590**	
७३	७१०३३००२१	जन सहयोग आवि	बहुलिया	60300	87	7534	113010	**52710**	
		जम्मा		9041300	10646	883726	13255890	**4684140**	

नोट : पहिलो किस्ताको निकासा रकमबाट विद्यालयमा दिवा खाजा व्यवस्थापन गर्दा २०७८ असार मसान्तसम्म पनि रकम बचत भएका विद्यालयहरुले बचत भएको रकम धनगढी उप-महानगरपालिका, नगर कार्यापालिकाको कार्यालयको आर्थिक प्रशासन शाखामा सम्पर्क राखी जम्मा फिर्ता गर्नु गराउनु हुन अनुरोध छ । यस निकासा अनुसार विद्यालयमा न्युन रकम निकासा भई पछि थप निकासा गरिएका र पछि विवरण प्राप्त भई रकम निकासा भएका विद्यालयहरुमा निकासा भएको खाजा वापतको रकमको विवरण यसमा समेटिएको छैन् ।

२३. शैक्षिक पहुँच सुनिश्चतता, अनौपचारिक तथा वैकल्पिक शिक्षा

❑ सामुदायिक अध्ययन केन्द्र सहजकर्ता पारिश्रमिक तथा अन्य अनुदान

क्र. सं.	सिकाइ केन्द्रको नाम	वडा	टोल	अनुदान शिर्षक			पहिलो र दोस्रो चौमासिक	तेस्रो चौमासिक	कैफियत
				सञ्चालन अनुदान	प्रस्तावमा आधारित	बार्षिक जम्मा			
१	धनगढी सामुदायिक सिकाइ केन्द्र	८	धनगढीगाउँ	१००००००	१००००००	२००००००	१२४६००	७५४००	
२	होमस्टे सामुदायिक सिकाइ केन्द्र	१६	भादा	१००००००	१००००००	२००००००	१२४६००	७५४००	

क्र. सं.	सिकाइ केन्द्रको नाम	वडा	टोल	अनुदान शिर्षक			पहिलो र दोस्रो चौमासिक	तेस्रो चौमासिक	कैफियत
				सञ्चालन अनुदान	प्रस्तावमा आधारित	बार्षिक जम्मा			
३	फुलबारी सामुदायिक सिकाइ केन्द्र	१८	फुलबारी	१००००	१००००	२०००००	१२४६००	७५४००	
४	बद्रिनाथ सामुदायिक सिकाइ केन्द्र	२	बैयाबेहडी	१००००	१००००	२०००००	१२४६००	७५४००	
५	नवज्योति सामुदायिक सिकाइ केन्द्र	३	बोराडाँडी	१००००	१००००	२०००००	१२४६००	७५४००	
६	खप्तडी शिवपुरी सामुदायिक सिकाइ केन्द्र	४	शिवपुरीधाम	१००००	१००००	२०००००	१२४६००	७५४००	
				६००००	**६००००**	**१२०००००**	**७४७६००**	**४५२४००**	

❑ परम्परागत विद्यालय

सि.नं.	विद्यालयको				सञ्चालित		परम्परागत विद्यालय	जम्मा निकासा
	कोड	नाम	वडा	टोल	तह	कक्षा		
९	७१०१०००८७	मदरसा गौसिया गरिब नवाज आवि	२	सब्जीमण्डी	आधारभूत	५	२४१०००	२४१०००
४०	७१०१०००९९	निङ्गलाशैनी गुरुकुल संस्कृत विद्यापीठ	१३	कैलालीगाउँ	आधारभूत	६	५०००००	५०००००
६७	७१०३३००१६	नर्मदेश्वर आवि	१८	ए गाउँ	आधारभूत	२	२४१०००	२४१०००
					जम्मा		**९८२०००**	**९८२०००**

२४. शैक्षिक गुणस्तर सुदृढिकरण

❑ शैक्षिक गुणस्तर सुदृढिकरण एवम् कार्यसम्पादनमा आधारित अनुदान

सि. नं.	विद्यालयको नाम	सूचाङ्कमा आधारित अनुदान	उत्कृष्ठ सिकाइ उपलब्धी	शिक्षण सिकाइ समयावधि	पुस्तकालय	ICT	विज्ञान प्रयोगशाला	EGRP प्याकेज	नमुना विद्यालय	जम्मा निकासा
१	सरस्वती आवि			२०००		१५००००		९०००		१६१०००
२	राष्ट्रिय मदरसा मुश्लिम आवि			२०००				९०००		११०००
३	त्रिनगर मावि			२०००		१५००००		९०००		१६१०००

सि. नं.	विद्यालयको नाम	सूचाङ्कमा आधारित अनुदान	उत्कृष्ठ सिकाइ उपलब्धी	शिक्षण सिकाइ समयावधि	पुस्तकालय	ICT	विज्ञान प्रयोगशाला	EGRP प्याकेज	नमुना विद्यालय	जम्मा निकासा
४	मदरसा नुरन नावि आवि			२०००				९०००		११०००
५	पार्वती आवि			२०००				९०००		११०००
६	शारदा मावि			२०००	१५००००			९०००		१६१०००
७	शैलेश्वरी आवि			२०००				९०००		११०००
८	नवदुर्गा मावि			२०००				९०००		११०००
९	मदरसा गौसिया गरिब नवाज आवि			२०००				९०००		११०००
१०	त्रिभुवन मावि			२०००				९०००		११०००
११	जनता आवि			२०००				९०००		११०००
१२	शिव पार्वती आवि			२०००				९०००		११०००
१३	राष्ट्रिय तुलसीराम मावि			२०००				९०००		११०००
१४	राष्ट्रिय आवि			२०००				९०००		११०००
१५	पञ्चोदय मावि		२०००००	२०००				९०००		२११०००
१६	बासुदेवी मावि			२०००				९०००		११०००
१७	भैरब बाबा आवि			२०००	१५००००			९०००		१६१०००
१८	शिव आवि			२०००				९०००		११०००
१९	राष्ट्रिय मावि			२०००			१५००००	९०००		१६१०००
२०	सरस्वती मावि	५००००		२०००		१५००००		९०००		२११०००
२१	जन जागृति आवि			२०००				९०००		११०००
२२	नवज्योति आवि			२०००				९०००		११०००
२३	धनगढी नमुना प्राविधिक मावि			२०००				९०००	५००००००	५०११०००
२४	सरस्वती आवि			२०००				९०००		११०००
२५	भवानी मावि			२०००				९०००		११०००
२६	विपि आवि			२०००				९०००		११०००
२७	जनकल्याण मावि			२०००				९०००		११०००
२८	बेला आवि			२०००				९०००		११०००
२९	ठेकराज मावि			२०००				९०००		११०००
३०	जोकैया आवि			२०००				९०००		११०००
३१	दक्षिणकाली बहिरा आवि			२०००				९०००		११०००
३२	दुर्गा आवि			२०००				९०००		११०००

सि. नं.	विद्यालयको नाम	सूचाङ्कमा आधारित अनुदान	उत्कृष्ठ सिकाइ उपलब्धी	शिक्षण सिकाइ समयावधि	पुस्तकालय	ICT	विज्ञान प्रयोगशाला	EGRP प्याकेज	नमुना विद्यालय	जम्मा निकासा
३३	नवदुर्गाआवि			२०००				९०००		११०००
३४	सिद्धनाथ मावि			२०००				९०००		११०००
३५	शारदा मावि			२०००				९०००		११०००
३६	मुक्तिनाथ आवि			२०००				९०००		११०००
३७	गुम्बा छोइलिङ आवि			२०००				९०००		११०००
३८	बेहडा बाबा आवि			२०००				९०००		११०००
३९	जनता राष्ट्रिय मावि			२०००				९०००		११०००
४०	निङ्गलाशैनी गुरुकुल संस्कृत विद्यापीठ			२०००				९०००		११०००
४१	जनता राष्ट्रिय मावि			२०००	१५००००			९०००		१६१०००
४२	भगवती आवि			२०००				९०००		११०००
४३	नवज्योति आवि			२०००				९०००		११०००
४४	शिव शङ्कर आवि			२०००				९०००		११०००
४५	सर्वोदय मावि	५००००		२०००				९०००		६१०००
४६	सिद्धार्थ आवि			२०००				९०००		११०००
४७	पञ्चोदय मावि			२०००			१५००००	९०००		१६१०००
४८	जन जागृति मावि			२०००				९०००		११०००
४९	बाल आवि			२०००				९०००		११०००
५०	राष्ट्रिय आवि			२०००				९०००		११०००
५१	जन जागृति आवि			२०००				९०००		११०००
५२	शिव गंगा आवि			२०००				९०००		११०००
५३	समैजी आवि			२०००				९०००		११०००
५४	दिपेन्द्र चारपाते			२०००				९०००		११०००
५५	जन कल्याण आवि			२०००				९०००		११०००
५६	शिव मावि			२०००			१५००००	९०००		१६१०००
५७	बेहाडा बाबा मावि	५००००		२०००	१५००००			९०००		२११०००
५८	जन ज्योति आवि			२०००				९०००		११०००
५९	भानु मावि			२०००				९०००		११०००
६०	सज्जन आवि			२०००				९०००		११०००
६१	कालिका आवि			२०००				९०००		११०००

सि. नं.	विद्यालयको नाम	सूचाङ्कमा आधारित अनुदान	उत्कृष्ठ सिकाइ उपलब्धी	शिक्षण सिकाइ समयावधि	पुस्तकालय	ICT	विज्ञान प्रयोगशाला	EGRP प्याकेज	नमुना विद्यालय	जम्मा निकासा
६२	न्यू कालिका आवि			२०००				९०००		११०००
६३	इन्द्रोदय आवि			२०००				९०००		११०००
६४	खप्तडी आवि			२०००				९०००		११०००
६५	नेपाल भू पू सैनिक आवि			२०००				९०००		११०००
६६	चन्द्रोदय मावि			२०००				९०००		११०००
६७	नर्मदेश्वर आवि			२०००				९०००		११०००
६८	फुलबारी आवि			२०००				९०००		११०००
६९	जन प्रिय आवि			२०००				९०००		११०००
७०	शंकर सरस्वती अन्नपूर्ण आवि			२०००				९०००		११०००
७१	फुलबारी मावि			२०००				९०००		११०००
७२	बाल सिर्जना आवि			२०००				९०००		११०००
७३	जन सहयोग आवि			२०००				९०००		११०००
		१५००००	२०००००	१४६०००	६०००००	४५००००	४५००००	६५७०००	५००००००	७६५३०००

२५. कोभिडमा सिकाइ सहजिकरण

❑ CUG फोन सेवा, इन्टनेट (आधारभूत तह) तथा स्वास्थ्य सामग्री

सि. नं.	विद्यालयको		सञ्चालित तह	CUG		इन्टरनेट	स्वास्थ्य सामग्री		जम्मा निकासा
	नाम	टोल		कक्षा ४-१२ को विद्यार्थी	जम्मा		जम्मा विद्यार्थी	रकम	
१	सरस्वती आवि	शान्तिनगर	आधारभूत	232	87000	**12000**	404	80800	179800
२	राष्ट्रिय मदरसा मुश्लिम आवि	पशुपति	आधारभूत	0	0	**12000**	62	12400	24400
३	त्रिनगर मावि	त्रिनगर	माध्यमिक	1272	477000		1418	283600	760600
४	मदरसा नुरन नावि आवि	पशुपति	आधारभूत	0	0	**12000**	38	7600	19600
५	पार्वती आवि	पुरानो एअरपोर्ट	आधारभूत	38	14250	**12000**	137	27400	53650
६	शारदा मावि	बैयाबेहडी	माध्यमिक	1086	407250		1212	242400	649650
७	शैलेश्वरी आवि	सरस्वतीनगर	आधारभूत	28	10500	**12000**	73	14600	37100

सि. नं.	विद्यालयको		सञ्चालित तह	CUG		इन्टरनेट	स्वास्थ्य सामग्री		जम्मा निकासा
	नाम	टोल		कक्षा ४-१२ को विद्यार्थी	जम्मा		जम्मा विद्यार्थी	रकम	
८	नवदुर्गा मावि	मोहना	माध्यमिक	407	152625		555	111000	263625
९	मदरसा गौसिया गरिब नवाज आवि	सब्जीमण्डी	आधारभूत	19	7125	**12000**	92	18400	37525
१०	त्रिभुवन मावि	बोराडाँडी	माध्यमिक	737	276375		1124	224800	501175
११	जनता आवि	चटकपुर	आधारभूत	184	69000	**12000**	318	63600	144600
१२	शिव पार्वती आवि	बडहरा	आधारभूत	22	8250	**12000**	111	22200	42450
१३	राष्ट्रिय तुलसीराम मावि	उत्तरबेहडी	माध्यमिक	241	90375		299	59800	150175
१४	राष्ट्रिय आवि	तारानगर	आधारभूत	75	28125	**12000**	116	23200	63325
१५	पञ्चोदय मावि	हसनपुर	माध्यमिक	1460	547500		1558	311600	859100
१६	बासुदेवी मावि	रघुनगर	माध्यमिक	578	216750		661	132200	348950
१७	भैरब बाबा आवि	मटियारी	आधारभूत	121	45375	**12000**	१७६	35200	92575
१८	शिव आवि	देवरिया	आधारभूत	119	44625	**12000**	217	43400	100025
१९	राष्ट्रिय मावि	बेली	माध्यमिक	334	125250		445	89000	214250
२०	सरस्वती मावि	मनेहरा	माध्यमिक	972	364500		1130	226000	590500
२१	जन जागृति आवि	पटेला	आधारभूत	19	7125	**12000**	44	8800	27925
२२	नवज्योति आवि	तिल्कीचौक	आधारभूत	15	5625	**12000**	56	11200	28825
२३	धनगढी नमुना प्राविधिक मावि	धनगढीगाउँ	माध्यमिक	878	329250		1038	207600	536850
२४	सरस्वती आवि	बंगराकटान	आधारभूत	40	15000	**12000**	126	25200	52200
२५	भवानी मावि	गौरीपुर	माध्यमिक	520	195000		682	136400	331400
२६	विपि आवि	घुईयाघाट	आधारभूत	45	16875	**12000**	148	29600	58475
२७	जनकल्याण मावि	जुगेडा	माध्यमिक	481	180375		538	107600	287975
२८	बेला आवि	बेला	आधारभूत	21	7875	**12000**	112	22400	42275
२९	ठेकराज मावि	घोडसुवा	माध्यमिक	585	219375		664	132800	352175
३०	जोकैया आवि	जोकैया	आधारभूत	0	0	**12000**	39	7800	19800
३१	दक्षिणकाली बहिरा आवि	बेलादेवीपुर	आधारभूत	23	8625	**12000**	93	18600	39225
३२	दुर्गा आवि	दुर्गावस्ती	आधारभूत	124	46500	**12000**	203	40600	99100
३३	नवदुर्गाआवि	जनकवस्ती	आधारभूत	188	70500	**12000**	357	71400	153900

सि. नं.	विद्यालयको		सञ्चालित तह	CUG		इन्टरनेट	स्वास्थ्य सामग्री		जम्मा निकासा
	नाम	टोल		कक्षा ४-१२ को विद्यार्थी	जम्मा		जम्मा विद्यार्थी	रकम	
३४	सिद्धनाथ मावि	जुगेडा	माध्यमिक	347	130125		555	111000	241125
३५	शारदा मावि	सि गाउँ	माध्यमिक	378	141750		458	91600	233350
३६	मुक्तिनाथ आवि	मनेहरा	आधारभूत	44	16500	**12000**	108	21600	50100
३७	गुम्बा छोइलिङ आवि	दुर्गावस्ती	आधारभूत	1	375	**12000**	15	3000	15375
३८	बेहडा बाबा आवि	डि गाउँ	आधारभूत	13	4875	**12000**	41	8200	25075
३९	जनता राष्ट्रिय मावि	कैलालीगाउँ	माध्यमिक	286	107250		358	71600	178850
४०	निङ्गलाशैनी गुरुकुल संस्कृत विद्यापीठ	कैलालीगाउँ	आधारभूत	27	10125	**12000**	45	9000	31125
४१	जनता राष्ट्रिय मावि	राजपुर	माध्यमिक	128	48000		१९८	39600	87600
४२	भगवती आवि	राजपुर	आधारभूत	15	5625	**12000**	52	10400	28025
४३	नवज्योति आवि	श्रीलंका	आधारभूत	260	97500	**12000**	442	88400	197900
४४	शिव शङ्कर आवि	फुलबारी	आधारभूत	140	52500	**12000**	239	47800	112300
४५	सर्वोदय मावि	सि गाउँ	माध्यमिक	312	117000		425	85000	202000
४६	सिद्धार्थ आवि	एच गाउँ	आधारभूत	95	35625	**12000**	145	29000	76625
४७	पञ्चोदय मावि	बि गाउँ	माध्यमिक	283	106125		433	86600	192725
४८	जन जागृति मावि	डि गाउँ	माध्यमिक	504	189000		591	118200	307200
४९	बाल आवि	खुटिया	आधारभूत	23	8625	**12000**	57	11400	32025
५०	राष्ट्रिय आवि	उर्मी	आधारभूत	223	83625	**12000**	367	73400	169025
५१	जन जागृति आवि	कनरी	आधारभूत	98	36750	**12000**	173	34600	83350
५२	शिव गंगा आवि	उर्मा	आधारभूत	198	74250	**12000**	303	60600	146850
५३	समैजी आवि	शान्तिकटान	आधारभूत	56	21000	**12000**	140	28000	61000
५४	दिपेन्द्र चारपाते	भादा	माध्यमिक	155	58125		189	37800	95925
५५	जन कल्याण आवि	जलघुस्रा	आधारभूत	42	15750	**12000**	162	32400	60150
५६	शिव मावि	रामपुर	माध्यमिक	235	88125		291	58200	146325
५७	बेहाडा बाबा मावि	घँसिटा	माध्यमिक	582	218250		६७२	134400	352650
५८	जन ज्योति आवि	घुरही	आधारभूत	0	0	**12000**	20	4000	16000
५९	भानु मावि	पथरी	माध्यमिक	562	210750		651	130200	340950

सि. नं.	विद्यालयको		सञ्चालित तह	CUG		इन्टरनेट	स्वास्थ्य सामग्री		जम्मा निकासा
	नाम	टोल		कक्षा ४-१२ को विद्यार्थी	जम्मा		जम्मा विद्यार्थी	रकम	
६०	सज्जन आवि	दमौलिया	आधारभूत	158	59250	**12000**	330	66000	137250
६१	कालिका आवि	धुर्जन्ना	आधारभूत	47	17625	**12000**	150	30000	59625
६२	न्यू कालिका आवि	धुर्जन्ना	आधारभूत	72	27000	**12000**	297	59400	98400
६३	इन्द्रोदय आवि	इ गाउँ	आधारभूत	147	55125	**12000**	268	53600	120725
६४	खप्तडी आवि	एफ गाउँ	आधारभूत	176	66000	**12000**	279	55800	133800
६५	नेपाल भू पू सैनिक आवि	फुलबारी	आधारभूत	0	0	**12000**	30	6000	18000
६६	चन्द्रोदय मावि	फुलबारी	माध्यमिक	274	102750		293	58600	161350
६७	नर्मदेश्वर आवि	ए गाउँ	आधारभूत	0	0	**12000**	18	3600	15600
६८	फुलबारी आवि	फुलबारी	आधारभूत	260	97500	**12000**	385	77000	186500
६९	जन प्रिय आवि	आइ गाउँ	आधारभूत	215	80625	**12000**	370	74000	166625
७०	शंकर सरस्वती अन्नपूर्ण आवि	जे गाउँ	आधारभूत	160	60000	**12000**	276	55200	127200
७१	फुलबारी मावि	फुलबारी	माध्यमिक	668	250500		757	151400	401900
७२	बाल सिर्जना आवि	खेदावस्ती	आधारभूत	41	15375	**12000**	126	25200	52575
७३	जन सहयोग आवि	बहुलिया	आधारभूत	10	3750	**12000**	67	13400	29150
			जम्मा	18099	**6787125**	**564000**	25022	**5004400**	**12355525**

२६. अँग्रेजी, गणित र विज्ञान विषयमा शिक्षण सहयोग अनुदान

❑ माध्यमिक तहका लागि शिक्षण सहयोग अनुदान

सि.नं.	विद्यालयको		आ.व. २०७५।०७६		आ.व. २०७७।७८		तेस्रो चौमासिक निकासा		
	नाम	टोल	० दरबन्दी	१ मात्र दरबन्दी	० दरबन्दी	१ मात्र दरबन्दी	० दरबन्दी	१ मात्र दरबन्दी	जम्मा
१९	राष्ट्रिय मावि	बेली	४३२०००	०	४३२०००	०	४३२०००	०	४३२०००
२०	सरस्वती मावि	मनेहरा	०	२१६०००	०	२१६०००	०	२१६०००	२१६०००
३४	सिद्धनाथ मावि	जुगेडा	४३२०००	०	४३२०००	०	४३२०००	०	४३२०००
३५	शारदा मावि	सि गाउँ	०	२१६०००	०	२१६०००	०	२१६०००	२१६०००

सि.नं.	विद्यालयको		आ.व. २०७५।०७६		आ.व. २०७७।७८		तेस्रो चौमासिक निकासा		
	नाम	टोल	० दरबन्दी	१ मात्र दरबन्दी	० दरबन्दी	१ मात्र दरबन्दी	० दरबन्दी	१ मात्र दरबन्दी	जम्मा
४१	जनता राष्ट्रिय मावि	राजपुर	४३२०००	०	४३२०००	०	४३२०००	०	४३२०००
४५	सर्वोदय मावि	सि गाउँ	०	२१६०००	०	२१६०००	०	२१६०००	२१६०००
४७	पञ्चोदय मावि	बि गाउँ	४३२०००	०	४३२०००	०	४३२०००	०	४३२०००
५४	दिपेन्द्र चारपाते	भादा	४३२०००	०	४३२०००	०	४३२०००	०	४३२०००
५६	शिव मावि	रामपुर	४३२०००	०	४३२०००	०	४३२०००	०	४३२०००
		जम्मा	**२५९२०००**	**६४८०००**	**२५९२०००**	**६४८०००**	**२५९२०००**	**६४८०००**	**३२४००००**

उप-महानगरपालिका तर्फको कार्यक्रमबाट निकासा भएका अनुदान

उप-महानगरपालिका तर्फको शिक्षासम्बन्धी कार्यक्रमहरुबाट आ.व. २०७८।७९ मा आधारभूत तह कक्षा १-५ सम्मका तोकिएका १० वटा विद्यालयहरुमा कम्प्युटर र प्रिन्टर खरीद वापत रु. १ लाख, निजीस्रोतका शिक्षकहरु रहेका विद्यालयहरुमा निजी स्रोत शिक्षक अनुदान, माध्यमिक विद्यालयमा इ-हाजिरी जडान, बालविकास कक्षाका लागि शैक्षिक सामग्री लगायतका कार्यक्रमहरु रहेकोमा यो सामग्री तयार पार्दा सम्म निकासा तयार भई आर्थिक प्रशासन शाखामा पठाईसकिएको तर निकासाको अन्तिम टुङ्गो नलागिसकेको हुनाले यसमा समेटेर प्रकाशन गरिएको छैन् । निकासा भईसकेपछि सम्बन्धित विद्यालयहरुलाई जानकारी गराईनेछ ।

अन्य निकायहरुबाट भएका निकासा

विद्यालयमा प्रदेश र संघीय सरकारका कार्यालयहरुबाट सोझैं विद्यालयमा भएका निकासाहरु यसमा समेटिएका छैनन् । त्यस्तै गैरसरकारी निकाय एवम् व्यक्तिगत तथा संस्थागत रुपमा अन्य तवरबाट विद्यालयमा भएका निकासाहरुको विवरण समेत यसमा समेटिएको छैन् ।

खण्ड (घ)

विद्यालयले प्रयोग गर्ने फारामहरुका नमुना

२७. कार्यक्रम सम्झौता फाराम

❑ पुस्तकालय, प्रयोगशाला तथा अन्य कार्यक्रम

कार्यक्रम संचालन सम्बन्धी सम्झौता पत्र

धनगढी उप-महानगरपालिका, नगर कार्यपालिकाको कार्यालयऽ कैलालीको आ.व. २०७..।२०७.. मा स्वीकृत ……………………………को कम्पोनेन्ट नं …………………………………………………………… …………………………………………………………………………… ……. कार्यक्रम संचालनका लागि मिति २०७…।…।…. गते को नगर शिक्षा समिति/यस कार्यालय/………………… बाट छनौट भएको विद्यालय **श्री ………………….. विद्यालय धनगढी …………… कैलाली** र धनगढी उप-महानगरपालिकाबिच कार्यक्रम संचालनका लागि तपसिल अनुसार सम्झौता गरिएको छ।

तपसिल

१. कार्यक्रमको कूल अनुदान रकम रू……………..(अक्षरेपी ………………………………. मात्र) हुनेछ । जसलाई ………. र ……. चौमासिकमा विभाजन गरी क्रमश …. % र ….. % रकम विद्यालयको ……………….. बैंक धनगढीको खाता **नं. ………………………..** मार्फत निकासा गरिनेछ।

२. पहिलो किस्ता वापतको रकम प्राप्त भएपछि बाँकी ……% बराबरको थप रकम तत्काल विद्यालयले आफैले व्यवस्थापन गरी कार्य सम्पादन गरेर दोस्रो किस्ता रकम माग गर्नु पर्नेछ। रकम माग गर्दा कार्य सम्पन्न भएको प्रमाणित हुने विल भर्पाई, फोटो, व्यवस्थापन समितिका निर्णयहरू, दाखिला प्रतिवेदन लगायतका कागजात हरु अनिवार्यरुपमा पेश गर्नु पर्नेछ।

३. दोस्रो किस्ताको रकमको लागि माथि बुँदा नं २ मा उल्लेख गरीएका कागजातहरू सहितको प्रतिवेदन **२०७ ………..** गते भित्र सम्बन्धित विद्यालयले शिक्षा युवा तथा खेलकुद महाशाखामा पेश गरी सक्नु पर्नेछ।

४. विद्यालयले यस कार्यक्रम अन्तर्गतको अनुदान रकमबाट ……………… … ………… …………………………………… सामग्रीहरुको खरीद तथा व्यवस्थापन गर्ने लगायतका कार्यहरू सार्वजनिक खरिद ऐन नियमहरूको परिधिमा रही गरेर श्रेस्ता राख्नु पर्नेछ।

५. विद्यालयले यो सम्झौता, ……………………………………द्वारा प्रकाशित कार्यक्रम कार्यान्वयन पुस्तिका २०७…./०७….. र सार्वजनिक खरीद ऐन नियम विपरित कार्य गरी निकासा अनुदान रकम हिनामिना गरेको पाईएमा र नियमानुसार नभएका कारण वेरूजु कायम हुन आएमा विद्यालयबाट रकम असुल उपर गरी प्रचलित ऐन नियमानुसार अन्य कार्वाही समेत हुन सक्नेछ।

माथि उल्लेखित वुँदाहरूमा सहमत भई हस्ताक्षर गर्ने, गराउने

विद्यालयको तर्फबाट	**रोहवर**	**महाशाखाको तर्फबाट**
हस्ताक्षर :	नामः	हस्ताक्षर :
नाम:	हस्ताक्षरः	नाम :
पद :	पद :	पद :
मितिः	मितिः	मितिः

२८. तलबी प्रतिवेदन फाराम

शिक्षकको तलबी प्रतिवदेन, शैक्षिक सत्र २०७८

विद्यालयको नाम : ठेगाना : धनगढी- कोड नं. : ७१

क्र.सं.	संकेत नं.	शिक्षकको नाम, थर	तह	श्रेणी	शुरु स्थायी नियुक्ती मिति	हालको पदमा भएको बढुवा मिति	हाल कार्यरत तहको लागि तालिम लिएको वर्ष २०५७ साल भन्दा		शुरु तलब स्केल	०७७ चैत्र मसान्त सम्म खाइपाई आएको ग्रेड संख्या	०७८ बैशाखबाट पाउने			तलब र ग्रेडको जम्मा	कैफियत
							अघि	पछि			संख्या	दर	जम्मा		
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६

किताब खानाको प्रयोजनका लागि

तयार गर्ने	रुजु गर्ने	पेश गर्ने	रुजु गर्नेको	सिफारिस गर्नेको	प्रमाणित गर्नेको
दस्तखत	दस्तखत	दस्तखत	दस्तखत	दस्तखत	दस्तखत
नाम	नाम	नाम	नाम	नाम	नाम
पद	पद	पद	पद	पद	पद

नोट :

क) बढुवाको मितिको महलमा हालको श्रेणीमा भएको मिति लेख्नु पर्नेछ ।

ख) हाल कार्यरत तहको लागि आवश्यक तालिम महलमा २०५७ साल अघि वा पछि लिएको हो रेजा लगाउनु पर्नेछ ।

ग) प्रत्येक पृष्ठमा कार्यालयको छाप र हस्ताक्षर हुनु पर्नेछ ।

घ) प्रत्येक पृष्ठको तल्लो भागको दायाँतिर किताबखानाका रुजु गर्ने, सिफारिस गर्ने र प्रमाणित गर्नेको हस्ताक्षर गर्ने स्थानमा खाली ठाउँ राख्नु पर्नेछ ।

२९. तलबी माग फाराम-चौमासिक

शिक्षकको तलबी माग फाराम, आ.व. २०७८।७९

विद्यालयको नाम : ठेगाना : धनगढी- कोड नं. : ७१

सि.नं.	शिक्षकको विवरण						ग्रेड			तलब स्केल	जम्मा तलब ग्रेड	संचय कोष	बीमा थप	महंगी भत्ता	मासिक	चौमासिक	चाड पर्व/पोशाक	चौमासिक जम्मा	कैफियत
	नाम	संकेत नं.	तह	श्रेणी	प्रकार	नियुक्ति मिति	संख्या	दर	रकम										
१																			
२																			
३																			
४																			
	प्रधानाध्यापक																		
माध्यमिक तहको शिक्षक तलब भत्ता																			
५																			
६																			
७																			
८																			
आधारभूत तहको शिक्षक तलब भत्ता																			
बाल विकास कक्षाका सहयोगी कार्यकर्ता																			
९																			
१०																			
विद्यालय कर्मचारी तथा विद्यालय सहयोगी																			
११																			
१२																			
जम्मा																			
कूल जम्मा																			

तयार गर्ने पेश गर्ने रुजु गर्ने प्रमाणित गर्ने

नोट : आगामी आ.व. २०७८।८९ देखि शिक्षकको तलब मासिक निकासा गर्ने गरी तयारी भइरहेकोले मासिक निकासाका लागि विद्यालयबाट समेत मासिक माग फाराम पेश गर्नु पर्नेछ। जसको ढाँचा महाशाखाले पछि तय गरे बमोजिम हुनेछ।

३०. शिक्षक कर्मचारी हाजिरी अभिलेख फाराम

शिक्षक कर्मचारी हाजिरी अभिलेख फाराम, आ.व. २०७८।७९

विद्यालयको नाम : ठेगाना : धनगढी- कोड नं. : ७१

सि. नं.	शिक्षक/ कर्मचारीको नाम	संकेत नं.	तह	श्रेणी	प्रकार	नियुक्ति मिति	अघिल्लो चौमासिक सम्मको हाजिरी	महिनामा विद्यालय खुलेको दिन					महिनामा पढाइ भएको दिन					महिनामा हाजिरी भएको दिन					विदा तथा काज सम्बन्धी विवरण					
								१	२	३	४	जम्मा	१	२	३	४	जम्मा	१	२	३	४	जम्मा	भै.वि	प.वि	बि.वि	अन्य	काज	कैफियत

तयार गर्ने रुजु गर्ने प्रमाणित गर्ने

नामथर नामथर नामथर

नोट : आगामी आ.व. २०७८।८९ देखि शिक्षकको तलब मासिक निकासा गर्ने गरी तयारी भइरहेकोले मासिक निकासाका लागि विद्यालयबाट समेत मासिक हाजिरी विवरण पेश गर्नु पर्नेछ। जसको ढाँचा महाशाखाले पछि तय गरे बमोजिम हुनेछ।

३१. विद्यार्थी संख्या प्रमाणिकरण फाराम

शैक्षिक सत्र २०७८ को अवधिमा विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थी संख्याको विवरण फाराम

विद्यालयको नाम : ठेगाना : धनगढी- कोड नं. : ७१

कक्षा	कूल विद्यार्थी			दलित विद्यार्थी			जनजाति विद्यार्थी			अपाङ्ग विद्यार्थी (गैरआवासीय)			अपाङ्ग विद्यार्थी (आवासीय)		
	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा
बालविकास															
१															
२															
३															
४															
५															
कक्षा १-५															
६															
७															
८															
कक्षा ६-८															
९															
१०															
कक्षा ९-१०															
११															
१२															
कक्षा ११-१२															
कूल जम्मा															

विद्यालयको शैक्षिक सत्र २०७७ को EMIS webpage मा Upload भएको अभिलेख अनुसार माथि उल्लेखित विवरण ठीक दुरुस्त छ।

तयार गर्नेको नाम थर : प्रधानाध्यापकको नाम : वि.व्य.स अध्यक्षको नाम :

दस्तखत र मिति : दस्तखत र मिति : दस्तखत र मिति :

३२. नि:शुल्क पाठ्यपुस्तक वितरण भर्पाई

शैक्षिक सत्र …………….. को नि:शुल्क पाठ्यपुस्तक वितरण भर्पाई

विद्यालयको नाम र ठेगाना : **EMIS Code:**

क्र.सं.	विद्यार्थीको		अभिभावकको नामथर	बुझिलिएको पाठ्यपुस्तकको		पा.पु. बुझ्ने विद्यार्थीको सही	रोहरबर बस्नेको सही
	नामथर	इमिस कोड		सेट	मूल्य		
कक्षा …							
	कक्षा ……. को जम्मा						
कक्षा …							
	कक्षा ……. को जम्मा						

नोट :

१. भर्पाई साथ विद्यालयले पाठ्यपुस्तक खरिद गरेको विल संलग्न गरेको हुनु पर्नेछ ।

२. विल अनुसार खरिद गरिएको र भर्पाई भएको संख्या मिलेको हुनु पर्नेछ ।

३३. पाठ्यपुस्तक हिसाब मिलान फाराम

पाठ्यपुस्तक वापतको रकम हिसाब मिलान (माग गर्न र रकम जम्मा गर्न) फाराम, २०७८।७९

विद्यालयको नाम र ठेगाना : **EMIS Code:**

कक्षा	नि:शुल्क पाठ्यपुस्तक पाएका विद्यार्थी			सेटगत मूल्य	जम्मा खरिद रकम	कैफियत
	छात्रा	छात्र	जम्मा			
१						
२						
३						
४						
५						
६						
७						
८						
९ अनिवार्य विषय						
९ ऐच्छिक प्रथम						
९ ऐच्छिक द्वितीय						
१० अनिवार्य विषय						
१० ऐच्छिक प्रथम						
१० ऐच्छिक द्वितीय						
जम्मा						

नोट : ऐच्छिक विषय एकभन्दा बढी विषय पढाई हुने गरेको भए सोही अनुसार थप गर्दै जाने।

पहिलो पटक निकासा भएको रकम नपुग हुने विद्यालयले भर्ने

पहिलो पटक निकासा भएको जम्मा रकम	शै.स. २०७८ को विद्यार्थी संख्या अनुसार खर्च भएको रकम	थप आवश्यक रकम	कैफियत

पहिलो पटक निकासा भएको रकम बढी हुने विद्यालयले भर्ने

पहिलो पटक निकासा भएको जम्मा रकम	शै.स. २०७८ को विद्यार्थी संख्या अनुसार बचत भएको रकम	बचत रकम उप-महानगरको खातामा जम्मा गरेको भौचर नं. र मिति	कैफियत

तयार गर्ने
कर्मचारी

प्रमाणित गर्ने
प्रधानाध्यापक

अभिलेख भिडाउने/इन्ट्री गर्ने
शिक्षा अधिकृत

३४.   अपाङ्ग छात्रवृति रकम माग फाराम

अपाङ्ग छात्रवृति रकम माग फाराम, २०७८।७९

विद्यालयको नाम र ठेगाना :

EMIS Code:

क्र. सं.	विद्यार्थीको नाम थर		परिचयपत्र			अध्ययनरत कक्षा	उपलब्ध गराउनु पर्ने छात्रवृतिको		
	नामथर	इमिस कोड	जारी गर्ने कार्यालयको नाम र ठेगाना	नम्बर	वर्ग		रकम	प्रकार	कारण
जम्मा									

तयार गर्ने
कर्मचारी

प्रमाणित गर्ने
प्रधानाध्यापक

सत्यापन तथा इन्ट्री गर्ने
शाखा/शिक्षा अधिकृत

नोट : रकममा १. विद्यालयको आवासमा बसोबास गरेकालाई ४००००।-, २. विद्यालय आउँदा जाँदा अरुको सहयोग र साधन चाहिनेलाई ५०००।-, ३. विद्यालय आउँदा जाँदा यातायातका साधन वा उपकरण चाहिनेलाई ३०००।- र ४. विद्यालय आउनजान सक्नेलाई १०००।- माग गर्ने। प्रकारमा १. आवासिय, २. सहयोगी सहायता, ३. यातायात सेवा, ४. शैक्षिक सामग्री उल्लेख गर्ने। रु. ४००००।- माग गर्दा विद्यालयको होस्टेल नभएको अवस्थामा कारण खुलाई बाहिरी आवासमा बसेको जनाउने।

३५. मुक्त कम्लहरी छात्रवृति रकम फाराम

मुक्त कम्लहरी छात्रवृति रकम माग फाराम, २०७८।७९

विद्यालयको नाम र ठेगाना : **EMIS Code:**

क्र. सं.	विद्यार्थीको नाम थर		परिचयपत्र			अध्ययनरत कक्षा	उपलब्ध गराउनु पर्ने छात्रवृतिको		
	नामथर	इमिस कोड	जारी गर्ने कार्यालयको नाम र ठेगाना	नम्बर	वर्ग		रकम	प्रकार	कारण
जम्मा									

तयार गर्ने कर्मचारी — प्रमाणित गर्ने प्रधानाध्यापक — सत्यापन तथा इन्ट्री गर्ने शाखा/शिक्षा अधिकृत

नोट : रकममा १. कक्षा १-८ लाई १५००।-, २. कक्षा ९-१० लाई १८००।-, ३. कक्षा ११-१२ लाई ५०००।- माग गर्ने। प्रकारमा १. आवासिय, २. गैर आवासिय खुलाई। आवासिय भए विद्यालयको होस्टेल नभएको अवस्थामा कारण खुलाई बाहिरी आवासमा बसेको जनाउने।

३६. कक्षा १-८ छात्रा र दलित छात्रवृत्ति माग फाराम

कक्षा १-८ छात्रा र दलित छात्रवृत्ति रकम माग फाराम, २०७८।७९

विद्यालयको नाम र ठेगाना : **EMIS Code:**

कक्षा	कूल विद्यार्थी			दलित विद्यार्थी			आवश्यक छात्रा छात्रवृत्ति			आवश्यक दलित छात्रवृत्ति			कैफियत
	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	संख्या	दर	रकम	दलित छात्र	दर	रकम	
१													
२													
३													
४													
५													
कक्षा १-५													
६													
७													
८													
कक्षा ६-८													
कक्षा १-८ को जम्मा													

विद्यालयको शै.स. २०७७ को EMIS webpage मा Upload भएको अभिलेख अनुसार माथि उल्लेखित विवरण ठीक दुरुस्त छ ।

तयार गर्ने :
दस्तखत र मिति :

प्रधानाध्यापक:
दस्तखत र मिति :

वि.व्य.स अध्यक्ष :
दस्तखत र मिति :

सत्यापन/इन्ट्री गर्ने अधिकृत:
दस्तखत र मिति :

३७. छात्रवृति रकम वितरण भर्पाई तथा अभिलेख फाराम

छात्रवृति रकम वितरण भर्पाई तथा अभिलेख फाराम, २०७७।७८

विद्यालयको नाम र ठेगाना : **EMIS Code:**

क्र.सं.	विद्यार्थीको					अभिभावकको नामथर	छात्रवृतिको किसिम	रकम	बुझ्नेको सही	रोहरबर बस्नेको	
	नामथर	इमिस कोड	लिङ्ग	जाति	कक्षा					नामथर	सही
जम्मा											

माथिको विवरण ठीक साँचो हो। विवरण फरक परेमा कानून बमोजिम सहुँला बुझाउँला।

तयार गर्ने
कर्मचारी

पेश गर्ने
प्रधानाध्यापक

प्रमाणित गर्ने
विव्यस अध्यक्ष

३८. विद्यालय दिवा खाजाको रकम माग फाराम

विद्यालय दिवा खाजाको रकम माग फाराम, २०७८।७९

विद्यालयको नाम र ठेगाना : **IEMIS Code:**

कक्षा	कूल विद्यार्थी			महिनाको जम्मा विद्यार्थी हाजिरी दिन						महिनामा आवश्यक रकम						माग गरिएको जम्मा रकम	कैफियत
	छात्रा	छात्र	जम्मा	१	२	३	४	...	जम्मा	१	२	३	४	..	जम्मा		
बालविकास																	
१																	
२																	
३																	
४																	
५																	
कक्षा १-५																	

नोट : उपरोक्तानुसारको विवरण विद्यार्थी हाजिरी रजिष्टर अनुसार ठीक छ । महाशाखाले माग गरेको अवस्थामा प्रमाणित हाजिरी विवरण उपलब्ध गराउन मञ्जुर छु ।

तयार गर्ने
कर्मचारी/शिक्षक

पेश गर्ने
प्रधानाध्यापक

३९. सेनिटरी प्याड माग फाराम

सेनिटरी प्याड माग पेश गर्ने तालिका

विद्यालयको नाम र ठेगाना :

EMIS Code:

कक्षा	महिनावारी हुने उमेर समूहको छात्रा संख्या (अ)	प्रति महिनावारी चक्रका लागि आवश्यक प्याड (आ) = अ X १६	३ महिनाका लागि आवश्यक प्याड संख्या (इ) = आ X१६	कैफियत
…..				
६				
७				
८				
९				
१०				
११				
१२				
जम्मा				

माथिको विवरण ठीक साँचो हो। IEMIS मा अपलोड गरेको र विद्यालयको तथ्याङ्कमा कुनै फरक छैन्।

तयार गर्ने	पेश गर्ने	प्रमाणित गर्ने
कर्मचारी	प्रधानाध्यापक	विव्यस अध्यक्ष

४०. प्राविधिक धारका विद्यार्थीहरुको समष्टीगत विवरण प्रमाणिकरण फाराम

प्राविधिक धारका विद्यार्थीहरुको समष्टिगत विवरण प्रमाणिकरण फाराम, २०७८।८९

क्र.सं.	कक्षा	भर्नाको कोटा	विद्यार्थी संख्या			कैफियत
			छात्रा	छात्र	जम्मा	
१	९					
२	१०					
३	११					
४	१२					
जम्मा						

कक्षागत विस्तृत विद्यार्थी विवरण-IEMIS मा भरेर Upload गरेको आधारमा

SN	Reg ID	Student Name	Sex	Caste	DOB	Age	Father's Name	Mother's Name	Class

तयार गर्ने	रुजु गर्ने	प्रमाणित गर्ने
नाम	नाम	नाम
दस्तखत	दस्तखत	दस्तखत

खण्ड (ङ)
शैक्षिक लेख रचना

४१. विद्यालयमा हुने शैक्षिक कार्यक्रम कार्यान्वयन प्रक्रिया

नरेन्द्र बहादुर खाती*

❑ विषय प्रवेश

विद्यालयस्तरमा सञ्चालन हुने शैक्षिक कार्यक्रमको कार्यान्वयन गर्नमा सहजिकरण गर्न उप-महानगरपालिकाले काम गर्नु पर्ने हुन्छ । यसका लागि उप-महानगरले नियमित प्रधानाध्यापक बैठक, विद्यालय अनुगमन तथा निरीक्षण, टेलिफोन सम्वाद, फेसबुक समूह निर्माण, पत्राचार, छलफल, हातेपुस्तक एवम् लेख रचनाहरुको प्रकाशन लगायतका विभिन्न माध्यमहरुको उपयोग गर्ने गर्दछ । तिनै माध्यम एवम् उपायहरु मध्येको एक उपायका रुपमा यसलाई तयार पारिएको छ । यो सामग्री धनगढी उप-महानगरपालिकाको शिक्षा, युवा तथा खेलकुद शाखा प्राविधिक सहयोग र बेहडाबाबा माध्यमिक विद्यालय घसिटा, चन्द्रोदय माध्यमिक विद्यालय फुलबारी र धनगढी माध्यमिक विद्यालय धनगढीगाउँको आयोजनामा क्रमश: मिति २०७७ चैत्र ३०, ३१ र बैशाख २ गते सञ्चालन हुने शैक्षिक अनुभव आदान प्रदान कार्यक्रममा छलफल गर्ने हेतुले तयार पारिएको हो । यो सामग्री उप-महानगरपालिकालाई संघीय सरकारबाट सशर्त अनुदानको रुपमा प्राप्त हुने शैक्षिक कार्यक्रमको कार्यान्वयनका लागि शिक्षा तथा मानवस्रोत केन्द्रबाट प्रकाशित कार्यक्रम कार्यान्वयन पुस्तिका २०७७/७८ मा आधारित रहेर तयार पारिएको छ। कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि आवश्यक फारामहरु भने विगतको अनुभवका आधारमा हामीले नै तयार पारिएको। यसमा यहाँहरुको अमूल्य राय, सूझाव प्राप्त हुनेछ भन्ने पूर्ण आशा गरिएको छ।

❑ कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि मार्गदर्शन

कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि सशर्त अनुदान अन्तरगत प्रदेश, स्थानीय तह जिल्ला एवम् विद्यालयलाई उपलव्ध गराईएको आर्थिक वर्ष २०७७/७८ को कार्यक्रम तथा बजेट कार्यान्वयन गर्दा देहायका बुँदाहरूलाई विशेष ध्यान दिने :

(क) चालु आर्थिक वर्षका लागि स्वीकृत नर्म्स, प्राप्त निर्देशन र त्यस सम्बन्धी अन्य निर्देशन समेतलाई ध्यानमा राखी यस कार्यान्वयन पुस्तिकाको आधारमा तोकिएको कार्यक्रम र बजेट निर्धारित समय सीमाभित्रै सम्पन्न हुने गरी कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने/गराउने।

---

* उपसचिव, धनगढी उप-महानगरपालिका

(ख) स्थानीय तहले सशर्त अनुदानबाट विद्यालयमा हुने क्रियाकलापगत बजेट विद्यालयबाट आवश्यक विवरण लिई खातामा निकासा दिने । सो को खर्चको फाँटबारी/बील भरपाई विद्यालयमा प्रमाणित गरी अभिलेख राख्ने व्यवस्था मिलाउने ।

(ग) स्थानीय तह तथा प्रदेश सरकारलाई उपलब्ध सशर्त अनुदान यस कार्यक्रम कार्यान्वयन पुस्तिकामा क्रियाकलाप उपक्रियाकलापका रुपमा राखिएका छन् । उक्त क्रियाकलापहरु अध्यावधिक शैक्षिक तथ्यांकका आधारमा चौमासिक रुपमा बजेट निर्धारण गरी कार्यान्वयन गर्ने ।

(घ) विद्यालय क्षेत्र विकास कार्यक्रमको वित्तीय प्रवन्ध नतिजा प्राप्तिमा आधारित सोधभर्ना सूचक DLI (Disbursement Linked Indictor) मा आधारित भएकोले वित्तीय हस्तान्तरण भएका कार्यक्रमहरु भित्र समावेश भएका नमूना विद्यालय विकास, कार्य सम्पादन सम्पन्न गर्ने विद्यालयलाई कार्य सम्पादनमा आधारित अनुदान, शिक्षकको शिक्षण सिकाइमा बिताउने समयावधी सुधार योजना कार्यान्वयन, माध्यमिक विद्यालयमा पुस्तकालय स्थापना तथा व्यवस्थापन, शिक्षण सिकाइमा ICT सूचना प्रविधि को प्रयोग (कम्प्यूटर, ईन्टरनेट, कनेक्टिभिटी ईक्यूपमेन्टस् तथा Kit व्यवस्थापन), माध्यमिक विद्यालयमा विज्ञान प्रयोगशाला, प्रारम्भिक पढाई सीप विकासका लागि न्युनतम प्याकेज कार्यान्वयन, गणित विज्ञान र अङ्गेजी विषयका लागि क्रियाकलापमा आधारित सामग्री व्यवस्थापन (Kit), विद्यालय प्रवलिकरण (Retrofitting), विद्यालय बाहिर रहेका बालबालिकाहरुलाई विद्यालय भर्ना सिकाइ निरन्तरता, विपन्न लक्षित छात्रवृत्ति लगायतका कार्यक्रमहरुको प्रगतिका आधारमा वैदेशिक अनुदान तथा ऋण सोधभर्ना हुने भएकोले यी क्रियाकलापहरुमा बजेट समावेश भएकाले सो अनुदान प्राप्त गर्ने विद्यालयको नामनामेसी विवरण चौमासिक तथा वार्षिकरुपमा अनिवार्य रुपमा यस केन्द्रको योजना तथा अनुगमन शाखामा पठाउने ।

(ङ) शिक्षा तालिम केन्द्रले यस पुस्तिकाको अनुसूचि १६ मा उल्लेखित भौतिक लक्ष्य, इकाइ लागत र बजेटको परिधि भित्र रही सबै कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्ने ।

(च) स्थानीय तथा प्रदेश सरकारले सशर्त अनुदानमा बजेट विनियोजन भएको कार्यक्रमहरुलाइ स्थानीय तहको नीति. कार्यक्रम एवम् बजेटमा अनिवार्यरुपले समावेश गर्ने । उक्त कार्यक्रमहरुमा आवश्यकता अनुसार आफ्नो स्रोतबाट बजेट थप गरी कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्न सकिनेछ ।

(छ) स्थानीय तहमा वित्तिय हस्तान्तरण भएका कायक्रम यस केन्द्रको बेबसाइटमा रहेको च.नं. २७४ मिति २०७७।०३।०७ को पत्रमा उल्लेख भए अनुसारको भौतिक लक्ष्य हासिल गर्ने गरी कार्यान्वयन गर्ने ।

(ज) आ.व. २०७६।७७ मा नमुना विकासका लागि छनौट भएका अनुसूची ११ को खण्ड "घ" मा उल्लेखित विद्यालयको चालु आ.व. २०७७।७८ मा गुरुयोजना निर्माण गर्ने लक्ष्य रहेको छ । योजना निर्माणका लागि शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्रबाट सहजीकरण हुनेछ । छनौट भएका विद्यालयहरुलाई यस आवमा नमुना विद्यालय विकासका लागि बजेट छुट्याईएको छैन ।

(झ) स्थानीय तहसँग प्रभावकारी समन्वय तथा कार्यसम्पादनमा सहजीकरण गर्नका लागि शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइले जिल्लाभित्रका स्थानीय तहका शिक्षा शाखा प्रमुखहरु वा प्रमुखले तोकेको पदाधिकारी सहितको संयन्त्र निर्माण गर्ने । संयन्त्रका पदाधिकारीसंग मासिक, चौमासिक रुपमा बैठक, छलफल, अन्तरक्रिया आयोजना गर्ने ।

(ञ) स्थानीय तहले यस पुस्तिकामा उल्लेखित आधारमा साक्षर स्थानीय तह र विद्यालय उमेर समूहका कुनै पनि बालबालिका विद्यालय बाहिर नरहेको घोषणा गर्न विशेष कार्ययोजना स्वीकृत गरी कार्यान्वयन गर्ने ।

(ट) स्थानीय तहका लागि निर्धारण हुने अनुदान विद्यालयबाट भरिने शैक्षिक तथ्याङ्क (IEMIS) मा आधारित हुने व्यवस्था छ । विद्यालयबाट तथ्याङ्क नभरेका/अध्यावधिक नगरेका कारणबाट स्थानीय तहले पाउने अनुदानमा फरक पर्न जाने भएकाले आफ्नो मातहतका विद्यालयहरुलाई IEMIS अनिवार्य रुपले भर्न/अध्यावधिक गर्न लगाउने । प्राप्त ससर्त अनुदान विद्यालयलाई निकासा दिँदा अध्यावधिक शैक्षिक तथ्याङ्क २०७७ लाई आधार लिने । यस कार्यमा शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइले सहजिकरण गर्नुपर्नेछ।

(ठ) सशर्त अनुदान उपलव्ध गराउनु भन्दा पहिले नै स्थानीय तहबाट स्थलगत निरीक्षण गरी विद्यालय/ संस्था सञ्चालनको अवस्था, तोकिएबमोजिमको सङ्ख्यामा विद्यार्थी नियमितरूपमा अध्ययनरत भएको यकिन गर्ने।

(ड) प्रदेश सामाजिक विकास मन्त्रालयले संघीय सरकारबाट प्राप्त सशर्त अनुदानका क्रियाकलापहरुलाई आफ्नो मातहतका निकायहरुको कार्य जिम्मेवारी अनुसार कार्यान्वयनका लागि कार्यक्रम तथा अख्तियारी उपलव्ध गराउने।

(ढ) शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइले स्थानीय तहमा संचालन हुने शैक्षिक कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि आवश्यक शैक्षिक तथ्याङ्क र अभिलेखको उपलव्धता, क्षमता विकासमा सहजीकरण लगायतका प्राविधिक सहयोग उपलब्ध गराउने।

(ण) नेपाल सरकार मन्त्रिपरिषद्को २०७६।०५।०४ को निर्णयको आधारमा शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालयबाट पुनर्वितरित शिक्षक दरबन्दी विवरण अनुसार पुलमा रहेका शिक्षकहरुको तलब भत्ता विनियोजन गरिएको छैन्।

(त) कार्यक्रम कार्यन्वयन पुस्तिकाका सम्वन्धमा जिल्ला भित्रका स्थानीय तहका सम्बन्धित विषय क्षेत्रका पदाधिकारीहरुका लागि शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइले भाद्र महिना भित्र अभिमुखिकरण सञ्चालन गर्ने।

(थ) स्थानीयस्तरमा क्रियाशील गैरसरकारी संस्था/ सामुदायमा आधारित संस्था/ सामुदायिक सिकाइ केन्द्रहरु (I/NGOs/CBOs/CLCs) सँगको समन्वयमा कार्यक्रमको प्रकृति अनुसार साझेदारीमा कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि वार्षिक कार्यक्रम कार्यान्वयन योजना तयार गरी कार्यान्वयन गर्ने।

(द) प्रदेश तथा स्थानीय तहमा कार्यान्वयन हुने कार्यक्रमको अनुगमनको दायित्व सम्बन्धित तहको हुनेछ। प्रदेश तथा स्थानीय तहले शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ, शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्र तथा संघ र प्रदेश तहका निकायबाट हुने अनुगमनमा सहजिकरण गर्नु पर्नेछ।

(ध) तथ्याङ्क ढाँट्ने र झुठो विवरण दिने पदाधिकारीलाई प्रचलित भ्रष्टाचार निवारण सम्वन्धी कानुन बमोजिम कारवाही हुने हुँदा प्रधानाध्यापकद्वारा भरिने विवरण यथार्थपरक हुनुपर्नेछ । साथै तोकिएको समयमा तथ्याङ्क नबुझाउने, झूठो विवरण दिने प्र.अ. र त्यस्तो विवरण प्रमाणित गर्ने पदाधिकारीलाई समेत विभागीय कारवाही हुने भएकोले यथार्थतामा आधारित भई प्रमाणीकरण गर्ने गराउने।

(न) विद्यालयले यस पुस्तिकामा उल्लेख भएका कार्यक्रम सञ्चालन गर्न आवश्यक बजेट चौमासिक रुपमा स्थानीय तहमा माग गर्ने। स्थानीय तहले प्राप्त माग फारमलाई अध्यावधिक तथ्यांकसँग रुजु गरी अनुदान दिने व्यवस्था मिलाउने । विद्यालयबाट बितरण गरिने प्रति विद्यार्थी लागतको आधारमा खर्च गरिने क्रियाकलाप जस्तै– छात्रवृत्ति, नि:शुल्क पाठ्यपुस्तक लगायतका कार्यक्रमको सार्वजनिकरण गर्ने ।

नि:शुल्क पाठ्यपुस्तक सेटमा नै उपलब्ध गराउने गरी स्वीकृत मूल्यसूचीको आधारमा विद्यालयहरुलाई रकम उपलव्ध गराउने।

(प) स्थानीय तहबाट विद्यालयमा रकम निकासा गर्दा अनुदान शीर्षक, गर्नुपर्ने कामको विवरण र बजेट उल्लेख भएको अनुदान पत्र विद्यालयलाई उपलब्ध गराउने र सम्बन्धित निकायले वेभसाईटमा राख्ने व्यवस्था मिलाउने। त्यसको विद्युतीय प्रति यस केन्द्रमा पठाउने।

(फ) सशर्त अनुदान अन्तरगत स्थानीय तहमा प्राप्त भएका विद्यालय भौतिक सुविधा विस्तार कार्यक्रमको लागि प्राप्त रकमबाट कन्टिनजेन्सी रकम कटौती गर्न पाईने छैन । विद्यालयलाई भौतिक सुविधा विस्तारको लागि तोकिएको सशर्त अनुदान रकम अपर्याप्त भएमा स्थानीय तहले स्वीकृत लागत अनुमानको आधारमा आफ्नो स्रोतबाट थप गर्न सक्नेछ । निर्माण कार्यको प्राविधिक एवम् प्रशासनिक कार्य गर्नु स्थानीय सरकारको दायित्व हुनेछ।

❑ शिक्षक तलब भत्ता सुविधा तथा तलबभत्ता निकासा प्रक्रिया

१. शिक्षक तलब भत्ताका लागि निर्धारित क्रियाकलाप

- क्रियाकलाप नं. १.१.३.३. आधारभूत तहका स्वीकृत दरबन्दीका शिक्षक, राहत अनुदान शिक्षकका लागि तलब भत्ता अनुदान (विशेष शिक्षा परिषद अन्तरगतका शिक्षक/कर्मचारीहरु समेत)
- क्रियाकलाप नं. १.१.३.४. माध्यमिक तहका स्वीकृत दरबन्दीका शिक्षक, राहत अनुदान शिक्षक लागि तलब भत्ता अनुदान (विशेष शिक्षा परिषद अन्तरगतका शिक्षक/ कर्मचारी, प्राविधिक धारका प्रशिक्षक र सहायक प्रशिक्षक समेत)

२. सशर्त अनुदानको बजेटबाट तलबभत्ता पाउने शिक्षकहरु

क) आधारभूत तह कक्षा १-५ (प्राथमिक तह) को स्वीकृत दरबन्दीमा कार्यरत स्थायी तथा अस्थायी/करार र शिक्षण अनुदान कोटा (राहत) मा कार्यरत शिक्षकहरु

ख) आधारभूत तह कक्षा ६-८ (निम्नमाध्यमिक तह) को स्वीकृत दरबन्दीमा कार्यरत स्थायी तथा अस्थायी/करार र शिक्षण अनुदान कोटा (राहत) मा कार्यरत शिक्षकहरु

ग) माध्यमिक तहको कक्षा ९-१० को स्वीकृत दरबन्दीमा कार्यरत स्थायी तथा अस्थायी/करार र शिक्षण (राहत) अनुदान कोटा (राहत) मा कार्यरत शिक्षकहरु

घ) माध्यमिक तह (कक्षा ११-१२) दरबन्दी र अनुदानमा कार्यरत शिक्षकहरु

ङ) प्राविधिक धार अन्तरगत कक्षा ९-१० एवम् कक्षा ११-१२ मा प्रशिक्षक/सहायक प्रशिक्षक, र अनुदानमा कार्यरत शिक्षकहरु

च) लेखाजोखा संयोजकको रुपमा कार्यरत शिक्षकहरु

छ) विशेष शिक्षा परिषद् अन्तरगत सञ्चालनमा रहेका विद्यालयहरुले सालबसाली पाउँदै गरेको अनुदानमा कार्यरत शिक्षक तथा कर्मचारीहरु

३. स्थायी शिक्षकले मात्र पाउने तलब भत्ता तथा सुविधा

कसले?	कुन सुविधा ?
सबै शिक्षक	तोकिएको तह/श्रेणीको मासिक तलब, १ महिना बराबरको बार्षिक चाडपर्व खर्च, मासिक महंगी भत्ता र चैत्र महिनामा शै.स. २०७८ का लागि पोशाक सुविधा

कसले?	कुन सुविधा ?
स्थायी शिक्षकले पाउने थप सुविधा	तोकिएको तह/श्रेणी बमोजिमको मासिक ग्रेड, कूल मासिक तलबग्रेडको १०% सञ्चय कोष, मासिक रु. ४०० बीमा कोष
प्रधानाध्यापक	आधारभूत तह कक्षा ५ सम्म मासिक रु. २००, आधारभूत तह कक्षा ८ सम्म मासिक रु. ३००, माध्यमिक तह कक्षा १२ सम्म मासिक रु. ५००
प्राविधिक धारका प्रशिक्षक	मासिक रु. ३ हजारका दरले १० महिनाको प्राविधिक भत्ता

४. शिक्षक तथा कर्मचारीको बार्षिक तलब हिसाब तथा चौमासिक माग फाराम

विद्यालयले तोकिए बमोजिमको फाराम तयार गरी शिक्षा, युवा तथा खेलकूद शाखाबाट आर्थिक बर्षको साउन महिनामा पेश गरी प्रमाणित गराउनु पर्दछ । त्यस प्रमाणित फारामको आधारमा प्रत्येक चौमासिकको सुरु महिनामा अघिल्लो चौमासिकमा निकासा भएको रकमको खर्च सम्बन्धी कागजातहरु (तलब भत्ता बैंकमा निकासा गरेको पत्र, तोकिएको फाराम बमोजिमको हाजिरी, कर्मचारी सञ्चयकोष र बीमा कोष कट्टी गरी जम्मा गरेको भौचर, सामाजिक सुरक्षा र पारिश्रमिक कर (कट्टी गर्नु पर्ने शिक्षकको मात्र) कट्टी भौचर र विद्यालयको पत्र सहित तोकिए बमोजिम चौमासिक माग फाराम पेश गर्नु पर्दछ । तेस्रो चौमासिकमा सुरु चौमासिकमा तयार गरेको विवरण (शिक्षकको सरुवा, अवकाश, राजिना लगायतका कारणबाट) मा फरक परेमा पुन: अर्को बार्षिक विवरण तयार गरी प्रमाणित गराई राख्नु पर्दछ ।

५. शिक्षक तलबभत्ता निकासा सम्बन्धी अन्य व्यवस्था

- शिक्षक विद्यालयमा बहाल रहेको अवधिको मात्र तलबभत्ता सुविधा माग गर्नु पर्दछ ।
- अन्य स्थानीय तहबाट सरुवा भई आउने शिक्षकको सरुवा भई आएको स्थानीय तहबाट शैक्षिक सत्र २०७७ को अवधिको राष्ट्रिय किताब खाना (शिक्षक) बाट प्रमाणित तलबी प्रतिवेदन प्राप्त गरेरमात्र तलबभत्ता सुविधा माग गर्नु पर्दछ ।
- अनिवार्य अवकाश, मृत्यु वा राजिनामा स्वीकृत भएका शिक्षकको हकमा अनिवार्य अवकाश, मृत्यु वा राजिनामा स्वीकृत भएको दिन देखिको तलब भत्ता सुविधा माग गर्नु हुदैन ।
- असोज महिना भन्दा पछि नियुक्त भएका शिक्षकहरुको चाडपर्व खर्च र चैत्र महिना पछि नियुक्त भएका शिक्षकको पोशाक खर्च माग गर्नु हुँदैन् ।
- निलबम्वनमा रहेको स्थायी शिक्षकबाट लिखित माग भएमा मात्र नियमानुसार आधा तलब माग गर्नु पर्दछ ।
- अस्थायी र राहत शिक्षक निलम्बनमा रहेको भए आधा तलब माग गर्नु हुँदैन् ।
- अन्यत्र स्थानीय तहबाट काजमा आएका शिक्षकको तलबभत्ता माग गर्नु हुँदैन् ।
- आफ्नो विद्यालयको दरबन्दी भन्दा बढी कार्यरत शिक्षक (काज वा सट्टामा बसेको) को तलबभत्ता माग गर्नु हुँदैन् ।

❑ विद्यालय क्षेत्र विकास कार्यक्रम (ब.उ.शि.नं. ३५०००८०१) को कार्यान्वयन प्रक्रिया

१. विद्यालय कर्मचारी तथा बाल विकास शिक्षकको पारिश्रमिक सुविधा (१.१.४.१)

बालविकास शिक्षक, विद्यालय कर्मचारी/सहयोगीको पारिश्रमिक दर देहाय अनुसार निर्धारण गरिएको छ :

- **बाल विकास शिक्षक** – मासिक ६००० का दरले चाडपर्व सहित १३ महिना
- **विद्यालय सहयोगी (मासिक) –**
- कक्षा १-२ चलेका विद्यालयका १ जनालाई बार्षिक एकमुष्ट २६,००० मात्र
- कक्षा १-३ चलेका १ जना मासिक ४००० का दरले १३ महिना
- कक्षा १-५ चलेका १ जना मासिक ४५०० का दरले १३ महिना
- कक्षा १-८ र भन्दा बढी चलेका १ जना ७,५०० का दरले १३ महिना
- **विद्यालय कर्मचारी (मासिक) –**
- माध्यमिक विद्यालयका १ जनालाई मासिक ११,५०० का दरले १३ महिना
- बालविकास शिक्षक, विद्यालय कर्मचारी र विद्यालय सहयोगीलाई चैत्र महिनामा रु. १० हजारका दरले पोशाक खर्च रकम निकासा हुने । यदि एउटा विद्यालयमा एकै बर्षमा २ जना कार्यरत रहन गएमा (अवकाश, मृत्यु, राजिनामाका कारण नयाँ नियुक्त हुँदा) २०७७ चैत्र पछिकोले मात्र पोशाक सुविधा पाउने ।

विद्यालय पारिश्रमिक माग तथा वितरण गर्न निम्न अनुसार गर्नु पर्दछ :

- पारिश्रमिक अनुदान माग गर्दा विद्यालयले प्रमाणित हाजिरी, अघिल्लो पटकको पारिश्रमिक सम्बन्धित बालविकास शिक्षक, विद्यालय कर्मचारी/सहयोगीको बैंक खातामा निकासा गरेको भौचर, सामाजिक सुरक्षा करकट्टी गरेको भौचर सिफारिस सहित गर्नुपर्ने ।
- बालविकास कक्षाको हकमा सम्बन्धित विद्यालयहरूले शैक्षिक तथ्यांक (IEMIS) भर्दा प्रारम्भिक बाल कक्षाको तथ्याङ्क अनिवार्यरुपमा भरेको हुनुपर्ने । समुदायमा सञ्चालित बाल विकास केन्द्रका सहजकर्ताहरुको पारिश्रमिक माग गर्दा सम्बन्धित बालविकास केन्द्रले शैक्षिक तथ्याङ्क २०७७ भरी प्रमाणित भएको हुनु पर्ने ।
- विद्यालय कर्मचारीहरुको लागि अनुदान दिनु अगाडि नै सबै विद्यालय कर्मचारीको अभिलेख स्थानीय तहको कार्यालयमा राख्ने व्यवस्था मिलाउने ।
- विद्यालयमा पदरिक्त भएको अवधिको रकम माग नगर्ने ।
- शिक्षा नियमावली (संशोधन सहित), २०५९ को परिच्छेद २३क बमोजिमको कर्मचारी नियुक्ति गर्ने सम्बन्धी कार्यविधि नबाएका विद्यालयहरुले उक्त कार्यविधि तयार गरी उप-महानगरपालिकामा अभिलेख कायम गराएर मात्र निकासा माग तथा वितरण गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।

२. प्रति विद्यार्थी लागतका आधारमा शिक्षण सिकाइ सामग्री अनुदान (२.७.१३.३)

- स्थानीय तहले एकिन विद्यार्थी संख्याको आधारमा विद्यालयलाई एकमुष्ट निकासा दिने ।
- एकिन विद्यार्थी संख्याका लागि स्थानीय तहले माग गरेको विद्यार्थी संख्या तोकिएको ढाँचामा प्रमाणित गरी उपलब्ध गराउनु पर्ने । त्यसरी प्रमाणित गरेर उपलब्ध गराएको विद्यार्थी तथ्याङ्क विद्यालयले www.iemis.doe.gov.np मा रहेको आफ्नो वेबपेजमा Upload गरेको Excel Based IEMIS, कक्षा १-५ को हकमा दिवा खाजा, कक्षा ८ को हकमा बार्षिक परीक्षाको आवेदनको संख्यासंग समेत मेल खाएको हुनु पर्दछ ।

तालिका : क्रियाकलाप, क्रियाकलापगत रकम र विद्यालय खर्च गर्दा अपनाउने प्रक्रिया

क्र.सं.	क्रियाकलाप	निकासा*	निकास रकम खर्च गर्ने प्रक्रिया
१	प्रति विद्यार्थी इकाइ लागतका आधारमा प्रारम्भिक बाल विकास/पूर्व प्राथमिक कक्षाका लागि अनुदान	५००	▪ निकासा रकम विद्यालयले विव्यसबाट निर्णय गराई प्रचलित खरिद सम्बन्धी ऐन, नियमानुसार शिक्षण सिकाइ सामग्री तथा बुक कर्नर व्यवस्थापनका लागि खर्च गर्ने
२	शिक्षण सिकाइ सामग्री तथा Book Corner व्यवस्थापनका लागि प्रति विद्यार्थी लागत अनुदान कक्षा १-५	१५०	
३	शिक्षण सिकाइ सामग्री व्यवस्थापनका लागि प्रति विद्यार्थी लागत अनुदान कक्षा ६-८ र कक्षा ९-१०	२००	
४	शिक्षण सिकाइ सामग्री व्यवस्थापनका लागि प्रति विद्यार्थी लागत अनुदान कक्षा ११-१२	२५०	
५	सिकाइका लागि निरन्तर विद्यार्थी मूल्याङ्कन:आवश्यक सामाग्री, सुधारात्मक शिक्षण अनुदान,कक्षा १ मा नयाँ भर्ना भएका विद्यार्थीको पोर्टफोलियो समेतका लागि	१००	▪ कक्षा १-७ मा नयाँ भर्ना भएका विद्यार्थीको Portfolio तयार, अध्यावधिक र उपयोग गर्न खर्च गर्ने।
६	शिक्षण सिकाइ सामाग्री तथा Lab assistant, equipment and Practical material, OJT, Operation cost) व्यवस्थापनका लागि प्रति विद्यार्थी लागत अनुदान कक्षा ९-१२	१५०००	** निम्न अनुसार गर्ने

* निकासा बार्षिक प्रतिव्यक्ति रुपैयाँ।

** विद्यालय शिक्षण सिकाइ सामाग्री तथा Lab assistant, equipment and Practical material, OJT, Operation cost) व्यवस्थापन अनुदान रकम निम्न अनुसार खर्च गर्ने।

क) प्राथमिक तह तृतीय श्रेणीका शिक्षक सरहको १ जना ल्याव असिष्टेण्टको लागि पारिश्रमिकको व्यवस्था गर्ने।

ख) प्राविधिक धार अन्तरगत अध्ययनरत विद्यार्थीले तोकिएको कक्षामा व्यावहारिक अभ्यास गर्न व्यावहारिक अभ्यास कार्यान्वयन निर्देशिका २०७३, प्राविधिक तथा व्यावसायिक माध्यमिक शिक्षामा गरिएको दुवै ढाँचा अर्थात कक्षा १० पछि ३ महिना, कक्षा ११ पछि ३ महिना, कक्षा १२ पछि ६ महिनाको व्यवहारिक अभ्यास वा कक्षा १२ पछि १२ महिनाको व्यवहारिक अभ्यास गर्ने। यसको व्यवस्थापन तपशिल अनुसार गर्ने।

१. **विद्यार्थी निर्वाह खर्च :** प्रति महिना १ हजारका दरले हुन आउने रकम विद्यार्थीलाई विद्यालय मार्फत रकम उपलव्ध गराउने।

२. **आन्तरिक अनुगमन सहजिकरण :** सम्बन्धित विद्यालयका प्रशिक्षकहरुबाट गर्ने व्यवस्था मिलाउने। सहजिकरण बढीमा ३ महिनाका लागि १ पटक, ६ महिनाका लागि ३ पटक गर्ने। अनुगमनमा खटिने प्रशिक्षकलाई माध्यमिक शिक्षक तृतीय श्रेणीले पाउने नियमानुसारको दैनिक भ्रमण भत्ता उपलव्ध गराउने।

३. **वाह्य अनुगमन मुल्याङ्कन :** बाह्य अनुगमन गर्दा व्यवहारिक अभ्यासका लागि निर्धारित ढाँचा अनुसार वर्षमा एकपटक गर्ने । यसका लागि अनुगमन मुल्याङ्कन निर्देशिकामा उल्लेख भएको आधार लिई जिल्ला भित्रकै रोष्टर प्रशिक्षकलाई परीक्षा बोर्डले तोक्ने छ । जिल्ला भित्र प्रशिक्षक नपाईएमा नजिकको जिल्लाबाट पठाईनेछ । अनुगमनमा खटिने प्रशिक्षकलाई माध्यमिक शिक्षक तृतीय श्रेणीले पाउने नियमनुसारको दैनिक भ्रमण भत्ता विद्यालयले प्राप्त रकमबाट उपलव्ध गराउनु पर्नेछ ।

ग) बचत रकमबाट ल्यावमा प्रयोग हुने दैनिक सामग्री एवम् शिक्षण सिकाइ सामग्री व्यवस्थापन गर्ने ।

३. सार्वजनिक विद्यालयका विद्यार्थीहरुका लागि नि:शुल्क पाठ्यपुस्तक अनुदान (२.४.६.१)

- यस क्रियाकलापबाट प्रति विद्यार्थी लागतका आधारमा कक्षा १ देखि १० सम्म अध्ययनरत विद्यार्थीका लागि नि:शुल्क पाठ्यपुस्तक अनुदान र कक्षा ११-१२ मा अध्ययनरत विद्यार्थीहरुका लागि पुस्तकालयमा आधारित हुने गरी पाठ्यपुस्तक उपलब्ध गराउन विद्यालयलाई अनुदान गरी दुई प्रकारको अनुदान निकासा हुन्छ ।
- रकम माग गर्दा विद्यालय कक्षागत विद्यार्थी संख्या IEMIS मा प्रविष्ट गरी iemis.doe.gov.np मा रहेको आफ्नो विद्यालयको वेभपेजमा Upload गरी उक्त तथ्याङ्कलाई तोकिए बमोजिमको ढाँचामा तयार गरी सम्बन्धित विद्यालयको निरीक्षण अनुगमनका लागि तोकिएका शिक्षा अधिकृतहरुबाट सत्यापन गराई २०७७ चैत्र २० गतेभित्र (यस आ.व. २०७७।७८ को हकमा २०७८ बैशाख २० गतेभित्र) कक्षागत र विषयगत पाठ्ययपुस्तकको सङ्ख्या यकिन गरी यकिन भएको संख्याका लागि आवश्यक पाठ्यक्रम विकास केन्द्रले निर्धारण गरेको मूल्यसूचीका आधारमा रकम माग गर्ने ।
- परम्परागत विद्यालयका रुपमा सञ्चालित मदरसा, गुम्बा एवम् गुरुकुल यकिन शैक्षिक तथ्याङ्कका आधारमा पाठ्यक्रम विकास केन्द्रबाट स्वीकृत पाठ्यपुस्तक व्यवस्थापन लागि अनुदान माग तथा खर्च गर्ने ।
- उप-महानगरले सत्यापित विद्यार्थी तथ्याङ्कको आधारमा माग प्राप्त भएपछि चैत्र मसान्तभित्र (यस आ.व. २०७७।७८ को हकमा जेठ महिनाभित्र) पहिलो पटक २०७८ जेठभित्र विद्यार्थी सङ्ख्याको ७५ प्रतिशत सङ्ख्यालाई मात्र अनुदान निकासा दिने ।
- विद्यालयमा पहिलो पटक निकासा भएको ७५% रकमबाट विद्यालयले २०७८ वैशाखमा भर्ना भएका (शैक्षिक सत्र २०७८ को हकमा २०७८ असार) विद्यार्थीहरुका लागि आवश्यक पाठ्यपुस्तक खरीद गरी तोकिए बमोजिम भर्पाई सहित नि:शुल्क वितरणको व्यवस्था गर्ने ।
- पहिलो पटक निकासा भएको ७५% रकमले २०७८ को शैक्षिक सत्रमा नि:शुल्क पाठ्यपुस्तक उपलब्ध गराउनु पर्ने विद्यार्थी संख्या र पाठ्यक्रम विकास केन्द्रको मूल्यसूची अनुसार रकम नपुग भएका विद्यालयहरुले तोकिएको भर्पाई, पाठ्यपुस्तक खरीदको बील र तोकिएको माग फाराम सहित नि:शुल्क पाठ्यपुस्तकको थप रकम बैशाख मसान्तभित्र माग गर्ने (शैक्षिक सत्र २०७८ को हकमा ढिलोमा असार १० गतेभित्र माग गरिसक्ने) । रकम बढी भएका विद्यालयहरुले तोकिएको भर्पाई, पाठ्यपुस्तक खरीदको बील र तोकिएको विवरण सहित नि:शुल्क पाठ्यपुस्तकको वापत बढी निकासा हुने आएको रकम उप-महानगरपालिकाले तोकेको बैंक खातामा फिर्ता गरी बैशाख मसान्तभित्र (शैक्षिक सत्र २०७८ को हकमा ढिलोमा असार १० गतेभित्र) रसिद/जानकारीको निस्सा लिने ।

- विद्यालयले पाठ्यपुस्तक खरीद गर्दा पाठ्यक्रम विकास केन्द्रबाट प्रकाशन अनुमति पाएका प्रकाशनहरुबाट प्रकाशित पाठ्यपुस्तक मात्र खरीद गर्ने।
- कक्षा ११-१२ मा सञ्चालित विद्यालयहरुमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूलाई पुस्तकालयबाट नै पाठ्यपुस्तक लैजाने ल्याउने गरी व्यवस्थापन गर्न प्रति विद्यालय वार्षिक रू. ५०,०००।– का दरले विद्यालयलाई एकमुष्ठ अनुदान उपलब्ध हुने। यसका लागि विद्यालयले माग फाराम पेश गर्नु नपर्ने तर कक्षा ११-१२ सञ्चालन भएको यकिन भएको हुनुपर्ने।
- विद्यालयले निकासा भएको रू. ५०,०००।– बाट कक्षा ११-१२ को पाठ्यक्रमसंग सम्बन्धित पाठ्यक्रम विकास केन्द्रले कक्षा ११-१२ का लागि भने स्वीकृत गरी सार्वजनिक गरेका सन्दर्भसूची अनुसारका पाठ्यपुस्तक खरिद गरी पुस्तकालयमा राख्ने र कक्षा ११-१२ अध्ययन गर्ने विद्यार्थीका लागि पुस्तकालय कार्डको व्यवस्था गरी अवधि तोकि लैजाने र अनिवार्य रूपमा फिर्ता गर्ने व्यवस्था मिलाउने।
- विद्यालयले समयमा पाठ्यपुस्तक खरिद नगरेमा, पुराना पाठ्यपुस्तक प्रयोग गरी निःशुल्क पाठ्यपुस्तकका लागि अनुदान भएको रकम अन्य शीर्षकमा खर्च गरेमा, अनुमति प्राप्त नगरेको संस्थाबाट छपाई भएको पाठ्यपुस्तक खरिद गरी प्रयोग गरेमा कानुन बमोजिम कारबाही हुनेछ।

४.४ का लागि छात्रवृत्तिसार्वजनिक विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरु(७.२.१.१)

यस क्रियाकलापबाट आवासीय तथा गैरआवासीय छात्रवृति गरी दुई प्रकारको छात्रवृतिको व्यवस्था रहेको छ।

आवासीय छात्रवृति

क्र.सं.	क्रियाकलाप	प्रति विद्यार्थी दर	कैफियत
१	अपाङ्ग विद्यार्थीका लागि छात्रवृत्ति कक्षा १-१२	४००००	

- IEMIS मा भएको विद्यार्थी संख्या सम्बन्धित विद्यालय हेर्ने शिक्षा सम्बद्ध कर्मचारीबाट प्रमाणित गराउने।
- प्रमाणित विद्यार्थी तथ्याङ्कका आधारमा तोकिए बमोजिमको ढाँचामा शैक्षिक सत्रको चैत्र (यस शैक्षिक सत्रको हकमा २०७८ बैशाख) महिनाभित्र रकम माग गर्ने।
- निकासा भएको रकम तोकिए बमोजिमको फारामको ढाँचामा वितरण गरी भर्पाई र छात्राबास व्यवस्थापनसंग सम्बन्धित विल भर्पाई असार १५ गतेभित्र उप-महानगरपालिकाको शिक्षा, युवा तथा खेलकुद महाशाखामा उपलब्ध गराउने।
- प्रमाणित संख्याको आधारमा प्रति विद्यार्थी प्रति महिना रू. ४,०००।- का दरले १० महिनाको लागि जम्मा रू. ४०,०००।–विद्यालयमा अनुदान जाने।
- विद्यालयले व्यक्तिगत सरसफाइका सामग्रीका खरिद गर्न प्रति विद्यार्थी मासिक ५०० का दरले १० महिनाको ५००० नगदै उपलब्ध गराई बाँकी रकमले छात्राबास सञ्चालन तथा व्यवस्थापन गर्ने।

गैरआवासीय छात्रवृति

क्र.सं.	क्रियाकलाप	प्रति विद्यार्थी दर	कैफियत
१	मुक्त कम्लहरी छात्रवृत्ति	▪ कक्षा १- ५ = १५०० ▪ कक्षा ९-१० = १८००	

क्र.सं.	क्रियाकलाप	प्रति विद्यार्थी दर	कैफियत
		▪ कक्षा ११-१२ = ५०००	
२	अपाङ्ग विद्यार्थीका लागि छात्रवृत्ति कक्षा १-१२	▪ सहयोगी सहायता =५००० ▪ यातायात सेवा =३००० ▪ शैक्षिक सामग्री =१०००	
३	अति सिमान्तकृत समुदायका लागि सञ्चालित विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीका लागि आवसासीय छात्रवृत्ति	५००	
४	छात्राछात्रवृति कक्षा १-८	४००	
५	दलित छात्रवृति कक्षा १-८ (छात्र)	४००	

- IEMIS मा भएको विद्यार्थी संख्या सम्बन्धित विद्यालय हेर्ने शिक्षा सम्बद्ध कर्मचारीबाट प्रमाणित गराउने।
- मुक्त कम्लहरी, अपाङ्ग र अति सिमान्तकृतको हकमा प्रमाणित विद्यार्थी तथ्याङ्कका आधारमा तोकिएको ढाँचामा शैक्षिक सत्रको चैत्र (यस शैक्षिक सत्रको हकमा २०७८ बैशाख) महिनाभित्र रकम माग गर्ने।
- निकासा भएको रकम तोकिए बमोजिमको फारामको ढाँचामा वितरण गरी भर्पाई असार १५ गतेभित्र उप-महानगरपालिकामा उपलब्ध गराउने।

४. विद्यालय सञ्चालन तथा व्यवस्थापन अनुदान(२.७.१३.१०)

- सम्बन्धित विद्यालय हेर्ने कर्मचारीहरुबाट विद्यालय सञ्चालनको अवस्था यकिन भईसकेपछि प्रति विद्यालय देहायका कार्यक्रमका लागि तोकिएको ढाँचामा निकासा विवरण तयार गरी रकम निकासा हुने।

क्र.सं.	कार्यक्रम	प्रति एकाइ दर
१	सञ्चालन तथा व्यबस्थापन अनुदान कक्षा १-५	१५ हजार
२	सञ्चालन तथा व्यबस्थापन अनुदान कक्षा १-८	२०हजार
३	सञ्चालन तथा व्यबस्थापन अनुदान कक्षा १-१०	२५ हजार
४	सञ्चालन तथा व्यबस्थापन अनुदान कक्षा १-१२	३० हजार
५	विद्यालय सुधार योजना लगायत – आधारभूत तह	१५ हजार
६	विद्यालय सुधार योजना लगायत – माध्यमिक तह	२० हजार
७	सामाजिक परीक्षण लगायत – आधारभूत तह	१० हजार
८	सामाजिक परीक्षण लगायत – माध्यमिक तह	१५ हजार
९	माध्यमिक विद्यालयमा ईन्टरनेट जडान तथा सञ्चालन खर्च	१२ हजार
१०	स्रोत कक्षा व्यवस्थापन अनुदान –प्रति कक्षा	२ लाख
११	दृष्टिविहीन विद्यालय, बहिरा कक्षा सञ्चालित विद्यालय–प्रति विद्यार्थी	४ हजार
१२	प्राविधिक विषय अध्यापन हुने विद्यालयलाई ल्याव सामग्री	२ लाख

- कार्य-योजना विव्यसबाट स्वीकृत गराई कार्यान्वयन र खर्च गर्ने व्यवस्था मिलाउने।
- विद्यालय सञ्चालन तथा व्यवस्थापनका लागि प्राप्त रकमबाट विद्यालयका लागि आवश्यक मसलन्द, विद्यालय तहको Excel Based को Electronic Based IEMIS को तयारी र प्रयोग सम्वन्धी सबै कार्यहरू गर्ने गराउने।
- विद्यालय सुधार योजना लगायतको रकमबाट विद्यालय सुधार योजना निर्माण सहयोगी पुस्तिका, २०७४ बमोजिम SIP निर्माण तथा अद्यावधिक गरेर त्यसमा उल्लेखित योजना कार्यान्वयन सम्बन्धित चौमासिक समिक्षा गर्ने । विव्यस/शिअसं/अभिभावक/शिक्षक/विद्यार्थीहरूको क्षमता अभिवृद्धि गर्न क्षमता विकासका क्रियाकलाप तथा विद्यार्थीहरूको प्रतिभा विकासका लागि अतिरिक्त क्रियाकलाप सञ्चालन गर्ने। विद्यालय सुधार योजना अध्यावधिक गर्दा विपद व्यवस्थापनका एवम् शिक्षण सिकाइ प्रक्रियालाई निरन्तरता दिनका लागि आपतकालिन योजना समेत निर्माण गरी कार्यान्वयन गर्ने।
- सामाजिक परीक्षण लगायत रकमबाट विद्यालयले सामाजिक परीक्षण निर्देशिका (पहिलो संशोधन२०७१ सहित) २०६५ अनुसार सामाजिक परीक्षण गर्ने गराउने, Excel based IEMIS बाट विद्यार्थी रिपोर्ट कार्ड र अन्य कार्यहरू गरी विद्यालयका मुख्य मुख्य सूचक सहितका सूचना सार्वजनिकरण गर्ने।
- माध्यमिक विद्यालयमा ईन्टरनेट जडान तथा सञ्चालन खर्च रकमबाट विद्यालयहरुमा ईन्टरनेट जडान गर्ने, जडित ईन्टरनेट शुल्क भुक्तानी गर्न खर्च गर्ने।
- स्रोत कक्षा सञ्चालनका लागि अनुदान रकम मध्येबाट स्रोत शिक्षक थप सुविधा मासिक रू.५००।– का दरले वार्षिक रू ६,०००।–, स्रोत कक्षाका लागि शैक्षिक सामग्री व्यवस्थापन, विद्यार्थीद्वारा निर्मित सामग्री प्रदर्शनी, आदिका लागि प्रति स्रोत कक्षा वार्षिक रू. १०,०००।–, आयाको पारिश्रमिक मासिक रू. १३,४५०।- का दरले वार्षिक १३ महिनाको लागि रू.१,७४,८५०।–, स्रोत कक्षाका लागि व्यवस्थापन सामग्री अनुदान (लुगाफाटा, भाँडाकुडा, औषधि आदि) का लागि रू. १०,०००।– र अतिरिक्त क्रियाकलापका लागि सामग्री खरिद र पुरस्कार वितरण गर्न वार्षिक रू. ४०००।– खर्च गर्ने।
- दृष्टिविहीन विद्यालय, बहिरा कक्षा सञ्चालित विद्यालय वापतको रकम बाट स्वीकृत तलबमानको परिधि भित्र रहेर शिक्षक तलब तथा अन्य क्षेत्र विद्यालय व्यवस्थापन समितिको निर्णयबाट तोकिएको नर्मस् अनुसार दोहोरो नपर्ने गरी छात्रवृत्तिमा खर्च गर्न सकिनेछ।
- प्राविधिक विषय अध्यापन हुने विद्यालयलाई ल्याव सामग्री वापतको रकम साविकको शिक्षा विभागबाट अनुमति प्राप्त गरि संचालनमा रहेका प्राविधिक धारका विद्यालयहरुले माग गरी रकम प्राप्त भएपछि प्रयोगशालाको स्तरोन्नति गर्न खर्च गर्ने।

५. शैक्षिक पहुँच सुनिश्चितता, अनौपचारिक तथा वैकल्पिक शिक्षा कार्यक्रम (२.७.१३.११)

- कार्यक्रम सञ्चालनमा रहेका विद्यालय तथा शैक्षिक संस्था यकिन भएपछि निम्न अनुसारको रकम निकासा हुने।

क्र.सं.	कार्यक्रम	दर
१	परम्परागत विद्यालय अनुदान	▪ कक्षा १-५ वार्षिक २ लाख ४१ हजार

क्र.सं.	कार्यक्रम	दर
		▪ कक्षा १-८ बार्षिक ५ लाख ▪ कक्षा १-१० बार्षिक ७ लाख १५ हजार
२	सामुदायिक सिकाइ केन्द्र सञ्चालन अनुदान	१ लाख सबैलाई र थप १ लाखसम्म प्रस्तावनाका आधारमा

- परम्परागत विद्यालय अनुदानका लागि परम्परागत शिक्षा दिने गुरुकुल/आश्रम,गुम्बा/बिहार, मदरसा जस्ता सामुदायिक विद्यालय, सार्वजनिक शैक्षिक गुठी वा वैकल्पिक शैक्षिक कार्यक्रमको रूपमा अनुमति लिई सञ्चालनमा रहेका विद्यालय यकिन IEMIS प्राप्त भईसकेपछि एकमुष्ट अनुदान दिने । विद्यार्थीको शैक्षिक तथ्याङ्क अनुसार विद्यार्थी सङ्ख्या यकिन भएपछि पाठ्यपुस्तक र छात्रवृत्तिको रकम सम्बन्धित शीर्षकहरूबाट अनुदान उपलब्ध हुने ।
- सामुदायिक सिकाइ केन्द्रको सञ्चालन अनुदान सामुदायिक सिकाइ केन्द्रको व्यवस्थापन समितिले गरेको सिफारिसको निर्णय र स्थलगत निरीक्षण प्रतिवेदनका आधारमा हाजिरी प्रमाण प्राप्त भएपछि सामुदायिक परिचालकको रकम अनुदान दिने । समुदायिक सिकाइ केन्द्रले व्यवस्थापन समितिको निर्णयानुसार सामुदायिक परिचालकका लागि रू. ६२००। का दरले १२ महिना बराबरको पारिश्रमिक भुक्तानी गर्ने । प्रस्तावका आधारमा उपलव्ध हुने रकमका लागि प्रस्तावमा उल्लेख भए बमोजिम हुने ।

६. तोकिएका विद्यार्थीको दिवा खाजाका लागि विद्यालयलाई अनुदान (२.७.११.१)

- विद्यालयको IEMIS तथ्याङ्क Update गरी उक्त Updtaeted तथ्याङ्कको आधारमा सम्बन्धित विद्यालय हेर्ने कर्मचारीबाट तथ्याङ्क प्रमाणित गराउने ।
- प्रमाणित तथ्याङ्कका आधारमा विद्यालयमा उपस्थित भई दिवा खाजा खाईरहेका कक्षा १ देखि ५ का बालबालिकाका लागि प्रति दिन (उपस्थित भएको दिनको मात्रै परीक्षाको दिन समेत) रु. १५ का दरले हिसाब गरी तोकिएको ढाँचामा रकम माग गर्ने । उक्त माग फारामसंगै विद्यार्थी हाजिरी विवरण समेत विव्यस अध्यक्ष र प्रधानाध्यापकबाट प्रमाणित गराई संलग्न राखेको हुनुपर्ने ।
- प्राप्त रकमबाट सामुदायिक विद्यालय दिवा खाजा मापदण्ड तथा कार्यक्रम सहजिकरण पुस्तिका, २०७६ अनुसार विद्यालयमा दिवा खाजाको व्यवस्थापन गर्न खर्च गर्ने ।

७. र निर्माणविद्यालय भौतिक पूर्वाधा अनुदान (११.१.२.१)

- यस कार्यक्रमबाट विद्यालय भवन र WASH सुविधा सहितको शौचालय निर्माण गर्नु पर्ने ।
- आ.व. २०७७।७८ मा यस कार्यक्रम अन्तर्गत विद्यालय भवन ३ वटा र WASH सुविधा सहितको शौचालय ४ वटा कोटा प्राप्त भएको । विद्यालय भवन प्रति भवन ३६ लाख र WASH सुविधा सहितको शौचालय प्रति शौचालय ७ लाख बजेट विनियोजन भएको ।
- विद्यालयको विद्यालय सुधार योजनामा उल्लेख भई आएको आधारमा विद्यालयहरूमा उपलब्ध गराउनु पर्ने भौतिक सुविधाका आवश्यकताको आधारमा प्राथमिकता क्रमको सूची गर्ने । यसका लागि धनगढी उप-महानगरपालिकाले तोकिएको ढाँचामा विद्यालयमा भएका भौतिक संरचनाहरुको विवरण विद्यालयले उपलब्ध गराएको सुचनाका आधारमा अध्यावधिक गर्ने ।
- शिक्षा तथा मानवस्रोत विकास केन्द्रद्वारा कार्यक्रम कार्यान्वयन पुस्तिकाको अनुसूची ५ बमोजिम भौतिक सर्वेक्षण गरी प्राथमिकता निर्धारण गरेर विद्यालय छनौट गर्ने । अनुसूची ६ को मापदण्ड

बमोजिम निर्माण कार्य गर्न उप-महानगरपालिका र विद्यालयबीच सम्झौता गरी सम्झौता बमोजिम कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने।

- नमुना विद्यालय सुधार गुरुयोजना अनुरुप भौतिक निर्माण अनुदानका लागि १ करोड अनुदान प्राप्त भएको । नमूना विद्यालयले स्वीकृत गुरुयोजनाको परिधि भित्र रही न्यूनतम पुर्वाधारहरुको प्रथामिकतामा उल्लेख गरेका कार्यक्रमहरुहरु आईसिटि ल्याव (ICT Lab), विज्ञान प्रयोगशाला, पुस्तकालय व्यवस्थापन कार्य गर्न बाँकी रहेको भए सो कार्यहरु गर्ने। विद्यालयले भौतिक निर्माण कार्य गर्दा सार्वजनिक खरिद ऐन तथा सार्वजनिक खरिद नियमावली र विद्यालय खरीद दिग्दर्शन भित्र रहि निर्माण कार्य संचालन गर्ने। अनुदान विद्यालय र स्थानीय तह वीच सम्झौताका गरी पहिलो पटक ५० प्रतिशत र वाँकी रकम कार्यप्रगतिका आधारमा उपलव्ध गराउने।

८. विद्यालयमा शैक्षिक गुणस्तर सुदृढिकरण तथा कार्य सम्पादनमा आधारित प्रोत्साहन कार्यक्रम (२.७.१३.१३)

- कार्यक्रम सञ्चालनमा रहेका विद्यालय तथा शैक्षिक संस्था यकिन भएपछि निम्न अनुसारको रकम निकासा हुने।

क्र.सं.	कार्यक्रम	कोटा	प्रति एकाइ दर
१	तोकिएको सूचङ्काको आधारमा कार्य सम्पादन सम्पन्न गर्ने विद्यालयलाइ कार्य सम्पादनमा आधारित अनुदान	५	५० हजार
२	उत्कृष्ट सिकाइ उपलव्धी भएका विद्यालयलाइ सिकाइ सुदृढीकरणका लागि प्रोत्साहन अनुदान	१	२ लाख
३	शिक्षकको शिक्षण सिकाइमा विताउने समयावधी सुधार योजना कार्यान्वयनका लागि विद्यालयलाइ अनुदान	७३	२ हजार
४	माध्यामिक विद्यालयमा पुस्तकालय स्थापना तथा व्यवस्थापन (फिक्सीङ, किताव खरिद, तथा इ पुस्तकालय समेत)	४	६ लाख ५० हजार
५	शिक्षण सिकाइमा ICT को प्रयोग (कम्प्यूटर, इन्टरनेट, कनेक्टिभिटी इक्यूपमेन्टस तथा Kits खरिद) का लागि अनुदान	३	६ लाख ५० हजार
६	माध्यामिक विद्यालयमा विज्ञान प्रयोगशाला अनुदान	३	६ लाख ५० हजार
७	प्रारम्भिक पढाइ सीप विकासका लागि न्युनतम प्याकेजका लागि अनुदान	७३	९ हजार
८	गणित विज्ञान र अङ्गेजी विषयका लागि क्रियाकलापमा आधारित सामाग्री Kits अनुदान	४	५० हजार
९	नमुना विद्यालयमा सेवा अनुवन्धका आधारमा नियुक्ति हुने प्र.अ र शिक्षाकका लागि विद्यालय मार्फत प्रोत्साहन अनुदान	१	२ लाख
१०	शिक्षक दरवन्दी तथा शिक्षक अनुदान प्राप्त नगरेका सामुदायिक विद्यालयहरुलाई एकमुष्ठ अनुदान	०	१० लाख

क्र.सं.	कार्यक्रम	कोटा	प्रति एकाइ दर
११	नमुना विद्यालयको शैक्षिक तथा व्यवस्थापकीय योजना कार्यान्वनका लागि कार्यसम्पादनमा आधारित अनुदान (आव २०७६।७७ मा कार्यसम्पादन गरेका तर अनुदान नपाएका विद्यालयका लागि)	१	५० लाख
१२	विद्यालय सुपरिवेक्षण तथा शिक्षकको पेशागत सहयोग	१	२ लाख

- तोकिएको सूचकांकको आधारमा कार्य सम्पादन सम्पन्न गर्ने विद्यालयलाई कार्यसम्पादनमा आधारित अनुदानका लागि विद्यालयले विद्यालय अनुदान व्यवस्थापन निर्देशिका २०७४ मा उल्लेखित कार्य सम्पादन मुल्याङ्ककन सुचकका आधारमा प्रस्ताव पेश गर्ने । प्राप्त प्रस्तावका आधारमा विद्यालयको कार्यसम्पादन स्तरको मुल्याङ्कन गरी छनौट भएका विद्यालयमा ५० हजारका दरले निकासा हुने । निकासा रकम विद्यालयले सम्झौंता बमोजिमका कार्यक्रमका लागि खर्च गर्ने ।
- उत्कृष्ट सिकाइ उपलव्धी भएका विद्यालयलाई सिकाइ सुदृढीकरण तथा विद्यालयलाई कार्यसम्पादनमा आधारित अनुदानका लागि उप-महानगरपालिकाले प्रकाशन गरेको सुचना अनुसार विद्यालयले प्रस्ताव पेश गर्ने । प्राप्त प्रस्तावका आधारमा विद्यालयको कार्यसम्पादन स्तरको मुल्याङ्कन गरी छनौट भएको विद्यालयमा २ लाख निकासा हुने । निकासा रकम विद्यालयले सम्झौंता बमोजिम आफ्ना असल अभ्यासहरू न्यून सिकाइ उपलब्धि भएका विद्यालयहरूलाई अनुभव आदानप्रदान गर्नका लागि प्रवर्तनात्मक कार्यक्रमका लागि खर्च गर्ने ।
- शिक्षकको शिक्षण सिकाइमा विताउने समयावधि सुधार योजना कार्यान्वयनका लागि विद्यालयलाई शिक्षण सिकाइ समय मापन/कार्यान्वयन कार्यविधि-२०७४ का आधारमा कार्यसम्पादन गर्ने गरी २ हजारका दरले अनुदान दिने । विद्यालय व्यवस्थापन समितिबाट भै कार्यविधि लागु गराउने निर्णय गर्ने । रकम व्यवथापकीय क्षेत्रमा खर्च गर्ने । विद्यालयमा कार्यक्रम लागु भएको सुनिश्चिता सहितको पत्र तथा शिक्षक नियमितताको अनुगमन अभिलेख शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ मार्फत शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्रमा पठाउने ।
- माध्यमिक विद्यालयमा पुस्तकालय स्थापना तथा व्यवस्थापन कार्यक्रम सञ्चालनका लागि लाईव्रेरी नभएका माध्यमिक विद्यालय, गत विगत आ.व.मा लाईव्रेरी व्यवस्थापन अनुदान प्राप्त नगरेका माध्यमिक विद्यालय, माध्यमिक तहमा विद्यार्थी संख्या उच्च रहेका विद्यालय, लाईव्रेरी व्यवस्थपनका लागि आवश्यक कक्षाकोठा रहेका विद्यालय र स्थानीय तहका सबै माध्यमिक तहले यस प्रकारको एक पटक अनुदान प्राप्त गरी सकेको भए उच्च विद्यार्थी संख्या भएको अनुमतिले जेष्ठता क्रममा आधारभूत तह कक्षा १-८ सञ्चालित विद्यालयहरुलाई प्राथमिकताको आधारमा छनौट गरी सम्झौंता बमोजिम ६ लाख ५० हजार रकम उपलब्ध गराउने । विद्यालयले सम्झौंता बमोजिम पाठ्यपुस्तक, पाठ्यक्रम,शिक्षक निर्देशिका, सन्दर्भ सामग्री खरीद, लाईव्रेरीका लागि आवश्यक फर्निचरहरु जस्तै पुस्तक र्‍याक, बसाई व्यवस्थाका लागि कुर्सी टेवुल लगायतका सामग्रीहरु व्यवस्था गर्न कुल वजेटको २५% सम्म बजेट सार्वजनिक खरीद ऐन अनुसार खर्च गर्ने र खरीद गरेका पुस्तकहरुको सूचि अनिवार्यरुपले स्थानीय तहमा पेश गर्नु पर्नेछ । यस वापत प्राप्त अनुदानबाट विद्यार्थीको दैनिक पठन पाठनसँग असम्बन्धित र असान्दर्भिक पुस्तक तथा सामग्रीहरु खरिद गर्न पाईने छैन ।

- शिक्षण सिकाइमा ICT को प्रयोग (कम्प्यूटर, ईन्टरनेट, कनेक्टिभिटी ईक्यूपमेन्टस तथा Kits खरिद) का लागि उप-महानगरले विद्यालयले माध्यमिक तहमा गणित अंग्रेजी र विज्ञान विषय पढाईरहेका, कम्प्यूटर ऐच्छिक विषयका रुपमा अध्यापन गराएका एवम् शिक्षकको ICT का माध्यमबाट शिक्षण गर्न सक्ने क्षमता र तत्परता खुल्ने विवरण सहित प्रस्ताव पेश माग गर्ने। प्रस्तावहरुको मूल्याङ्कन गरी विद्यालयहरुको छनौट गर्ने। छनौट भएका विद्यालयहरुलाई गणित विज्ञान र अंग्रेजी विषयका kits र networking, internet आदि व्ययवस्थापन गर्न लगाउँदा आवश्यक फर्निचर, कम्प्युटर/ उपकरण/ सफ्टवेयर/ विद्युतीय अन्तरक्रियात्मक श्रव्य-दृष्य सिकाइ सामग्री व्यवस्थापन गर्ने सुनिश्चिता कायम गरी प्रति विद्यालय ६ लाख ५० हजार रकम उपलब्ध सम्झौंता बमोजिम उपलब्ध गराउने। विद्यालयले नमूना माध्यमिक विद्यालय व्यवस्थापन निर्देशिका, २०७४ को सम्बन्धित खण्ड र अनुसूचीमा भएको आधार तथा स्पेसिफिकेसनको परिधिभित्र रहेर सार्वजनिक खरीद ऐन नियमावली तथा विद्यालय खरिद दिग्दर्शन अनुसारका प्रकृयाहरू पूरा गरी सामग्री खरीद गर्ने अनुदान प्राप्त विद्यालयले निर्धारित मापदण्ड र प्रक्रिया अनुरूप कार्यान्वयन गरेन गरेको नियमित रूपमा अनुगमन गरी सोको एकप्रति शिक्षा तथा मावन स्रोत विकास केन्द्रमा पनि पठाउने। यस प्रकारको अनुदान एक पटक प्राप्त गरी सकेको भए उच्च विद्यार्थी संख्या भएको अनुमतिले पुरानो आधारभूत तह कक्षा १-८ सञ्चालित विद्यालयलाई अनुदान उपलव्ध गराउन सकिने।
- माध्यमिक विद्यालयमा विज्ञान प्रयोगशाला अनुदानका लागि विगतमा यस प्रकृतिको अनुदान नपाएका माध्यमिक विद्यालयहरुको पहिचान गरी प्रति विद्यालय रु ६ लाख ५० हजार सम्झौंता बमोजिम उपलव्ध गराउने। यसरी अनुदान दिँदा विद्यालयको विद्यार्थी संख्या, जेष्ठता समेतलाई आधार मानि सूचि बनाई विगत वर्षमा कार्यक्रम प्राप्त नगरेका विद्यालयलाई मात्र उपलब्ध गराउने । यदि यस शीर्षकमा कोटा बचत भएमा आधारभूत (निम्न माध्यमिक) तह संचालन भएको विद्यालयलाई उपलव्ध गराउने । विद्यालयहरुले नमूना विद्यालय सञ्चालन निर्देशिका २०७४ को अनुसूचीमा उल्लेखित मापदण्डका आधारमा विज्ञान प्रयोगशाला व्यवस्थापन गर्ने। यस प्रकारको अनुदान एक पटक प्राप्त गरी सकेको भए उच्च विद्यार्थी संख्या भएको अनुमतिले जेष्ठ आधारभूत तह कक्षा १-८ सञ्चालित विद्यालयलाई उपलव्ध गराउन सकिनेछ।
- प्रारम्भिक पढाई सीप विकासका लागि न्युनतम प्याकेज कार्यन्वयनका लागि सबै विद्यालयमा प्रति कक्षा ३ हजारका दरले ९ हजार निकासा हुने। उक्त रकमबाट विद्यालयले कक्षा कोठा पढाई सीप प्रवर्धनका लागि न्यूनतम प्याकेज अन्तरगतका क्रियाकलापहरु सुनिश्चित गर्न खर्च गर्ने । न्युनतम प्याकेज अन्तर्गत कक्षागत रुपमा एक सेट सिकाई सामग्री, जनक शिक्षा सामग्री लिमिटेडबाट छपाइ भएका अभ्यास पुस्तिका प्रति विद्यार्थी एक सेट पुग्ने गरी विद्यालयले अनिवार्य रुपले खरीद गर्न लगाउने सो सामग्रीको प्रयोग भए नभएको स्थानीय तहबाट निरन्तर अनुगमनको व्यवस्था मिलाउने। कार्यक्रम सम्बन्धमा अभिभावकहरुलाई अभिमुखीकरण गर्ने र विद्यार्थीहरुको निरन्तर मूल्याङ्कन गर्ने । यी क्रियाकलापका लागि यस शीर्षकमा रकम नपुग भएको अवस्थामा प्रति विद्यार्थी लागतका आधारमा प्राप्त हुने बजेटबाट रकम उपलब्ध गराउनु पर्नेछ।
- गणित, विज्ञान र अङ्गेजी विषयका लागि क्रियाकलापमा आधारित सामग्री (Kits) अनुदानका लागि विगतमा यस प्रकृतिको अनुदान नपाएका आधारभूत तह कक्षा ६-८ का विद्यालयहरु यकिन गरी प्राप्त बजेटको परिधि भित्र रहि छनौट भएका प्रति विद्यालय रु ५० हजार अनुदान उपलव्ध हुने। विद्यालयले

पाठ्यक्रम विकास केन्द्रबाट विकास एवम् स्वीकृत भएका गणित,विज्ञान र अङ्ग्रेजी विषयका सामग्रीहरु व्यवस्था गरी विद्यार्थीको शिक्षण सिकाइ क्रियाकलापहरुमा सहजीकरण गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।

- नमूना विद्यालयमा कार्यसम्पादन करारका आधारमा प्र.अ र शिक्षकका लागि विद्यालय मार्फत प्रोत्साहन अनुदानका लागि उप-महानगरपालिकाबाट नमूना विद्यालय व्यवस्थापन निर्देशिका, २०७४ बमोजिम छनौट भएका प्रधानाध्यापक तथा विद्यालयका शिक्षकहरुले यो पोत्साहन वापत २ लाख निकासा हुने । विद्यालयले विद्यालयका प्रधानाध्यापकसँग उप-महानगरपालिकाले गरेको कार्य सम्पादन करार बमोजिम खर्च गर्ने । प्रधानाध्यापकले आफ्नो विद्यालयका माध्यमिक तहका कम्तीमा ३ जना विषय शिक्षकसँग कार्यसम्पादन करार गर्ने सोको प्रगति नियमित रुपमा स्थानीय तह र यस केन्द्रमा पठाउने ।
- नमुना विद्यालयको शैक्षिक तथा व्यवस्थापकीय योजना कार्यान्वनका लागि कार्यसम्पादनमा आधारित अनुदान कार्यक्रमका लागि स्वीकृत गुरुयोजनामा उल्लेखित शैक्षिक सुधारका लागि पहिचान भएका कार्यक्रम मध्ये विज्ञान प्रयोगशाला, ICT Lab, पुस्तकालय व्यवस्था नभएका विद्यालयले सो व्यवस्था गर्न तथा नमुना विद्यालय व्यवस्थापन निर्देशिका २०७४ मा उल्लेखित शैक्षिक पुर्वाधारहरु, छात्रावास व्यवस्थापन, शैक्षिक सुशासनका न्यूनतम सर्त पुरा गर्ने कार्यक्रम तथा यस पुर्व भौतिक पुर्वाधार विकासका लागि विनियोजित बजेटको कार्य प्रगति सहित शैक्षिक कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि आवश्यक बजेट सहितको प्रस्ताव विद्यालयले पेश गर्ने । गुरुयोजना र नमूना विद्यालय व्यवस्थापन निर्देशिका उल्लेखित शैक्षिक सुधारका क्रियाकलापका आधारमा तत्कालिन रुपमा शैक्षिक सुधार हुने क्रियाकलाप तोकि उप-महानगरपालिका र विद्यालयबीच सम्झौता गरी सम्झौता अनुरुप काम गरेर कार्य प्रगति शिक्षा तथा मानवस्रोत विकास केन्द्रमा पठाउने ।
- विद्यालय सुपरिवेक्षण तथा शिक्षकको पेशागत सहयोगका लागि उप-महानगरपालिकाले विद्यालय अनुगमन तथा पेशागत सहयोगलाई प्रभावकारी बनाउन विषयगत समित, विषयगत रोष्टर सहितको विज्ञसमुह निर्माण गर्ने । विज्ञ समूहबाट अनुगमन योजना निर्माण तर्जुमा गरी कक्षा अवलोकन, पृष्ठपोषण आदानप्रदान, नमुना पाठ शिक्षण एवम् शैक्षिक समस्या समाधानका लागि छलफल गर्ने ।

९. सामुदायिक विद्यालयका छात्राहरुलाई नि:शुल्क सेनिटरी प्याड व्यवस्थापनका लागि प्रति विद्यार्थी अनुदान (२.७.१३.२३)

- विद्यालयले उप-महानगरपालिकाको सूचना बमोजिम स्यानटरी प्याड आवश्यक पर्ने विद्यार्थी संख्या तोकिए बमोजिमको फाराममा उपलब्ध गराउने । उप-महानगरले सामुदायिक विद्यालयमा अध्ययनरत कक्षा ६-१२ सम्म अध्ययरत सवै छात्राहरुका लागि निशुल्क स्यानिटरी प्याड व्यवस्थाका लागि सेनिटरी प्याड (वितरण तथा व्यवस्थापन) कार्यविधि २०७६ अनुसार छात्राहरुका लागि सेनिटरी प्याड व्यवस्थापन गर्ने ।

११. कोभिड-१९ का कारण उत्पन्न परिस्थितिमा सिकाइ सहजीकरणका लागि शैक्षिक कार्यक्रम कार्यान्वयन

- देहायका पाँच वटा कार्यक्रमहरुका लागि बजेट प्राप्त भएको ।

- **सिकाइ सामग्री विकास तथा छपाई र वितरण** कार्यक्रम अन्तर्गत आधारभूत तह कक्षा १-५, कक्षा ६-८ र माध्यमिक तह कक्षा ९-१० विषयगत शिक्षकहरुको रोष्टर समूहबाट सिकाइ सामग्री विकास भई प्रुफरिडिङ र प्रकाशन गरी विद्यालयहरुमा वितरण गर्ने गरी कार्य भैरहेको।
- **शिक्षक तथा विद्यार्थीलाई CUG (Cloused User Group) सेवामा आवद्ध गर्न विद्यालयलाई अनुदान** कार्यक्रम अन्तर्गत सामुदायिक विद्यालयको शैक्षिक सत्र २०७७ को कक्षा ४ देखि १२ सम्मको यकिन भएको विद्यार्थी संख्या र विद्यालयको मागको आधारमा प्रति विद्यार्थी मासिक रु. १२५ का दरले ३ महिना बराबरको रकम निकासा गरिने। विद्यालयले रकम निकासा हुनु पूर्व विद्यार्थी संख्या IEMIS मा अध्यावधिक गरी उक्त तथ्याङ्क विव्यस अध्यक्ष र प्रधानाध्यापकबाट प्रकाणित एवम् सम्बन्धित विद्यालय हेर्ने शिक्षा सम्बद्ध कर्मचारीहरुबाट सत्यापन गराएको हुनु पर्ने।
- **विद्यालयलाई इन्टरनेट सेवा विस्तारका लागि अनुदान कार्यक्रम** अन्तर्गत आधारभूत तहका सबै विद्यालयलाई विद्यालयमा इन्टनेट जडान र जडित इन्टरनेटको शुल्क भुक्तानीका प्रति विद्यालय १२ हजार निकासा हुने।
- **अस्थायी सिकाइ केन्द्र, गृह विद्यालय सञ्चालन तथा घरदैलो कार्यक्रम सञ्चालन** गर्न उप-महानगरपालिकाले ५ लाखसम्म खर्च गर्न सक्ने । यस अन्तर्गत गृह विद्यायलय, शिक्षक विद्यार्थी सम्पर्क स्थान स्थापना, Free WiFi Zone, Online Leraning, शिक्षक घरदैलो कार्यक्रम तथा सहयोगी सिकाइ सामग्री विकास, वितरण र प्रयोग गर्ने।
- **विद्यालयमा स्वास्थ्य सुरक्षा सामग्री व्यवस्थापनका लागि विद्यालयलाई अनुदान** अन्तर्गत विद्यालयमा स्वास्थ्य सामग्री व्यवस्थापन गर्न पूर्व प्राथमिक कक्षा देखि कक्षा १२ सम्मका विद्यार्थी संख्या यकिन गरी प्रति विद्यार्थी २०० का दरले निकासा हुने। निकासा रकम विद्यालयले विद्यालय सञ्चालन कार्यढाँचा २०७७ तथा स्वीकृत स्वास्थ्य सम्बन्धि मापदण्डहरुमा उल्लेखित स्वास्थ्य तथा सुरक्षाका मापदण्ड विकास गर्न खर्च गर्ने।

*****

४२. उप-महानगरपालिकाको विद्यालय सम्बद्ध शैक्षिक कार्यक्रमहरुको परिचर्चा

नरेन्द्र बहादुर खाती*

❑ विषय प्रवेश

संघीयता विकेन्द्रीकरणको सर्वोत्तम विकल्प हो । नेपालमा संघीयताको अभ्यास नेपालको संविधानको कार्यान्वयनसंगै थालनी भईसकेको छ। संघ, प्रदेश र स्थानीय तहले संविधान तथा कानून बमोजिम (धारा ५६ को २) सहकारिता, सहअस्तित्व र समन्वयको सिद्धान्तको आधारमा (धारा २३२) सम्बन्ध स्थापना गर्दै राज्यशक्तिको प्रयोग गर्नु पर्ने हुन्छ। नेपालको संविधानको अनुसूची ५ देखि ९ सम्म तीनै तहका एकल र साझा अधिकारहरु उल्लेख भएका छन् । उक्त अधिकारमा नसमेटिएका अधिकारहरु संघको अधिकारक्षेत्रमा रहने (धारा ५८) कुरा कानूनी रुपमै व्यवस्थित छ।

नेपालको संविधानको अनुसूची ५ को क्र.सं. १५ (केन्द्रीय विश्वविद्यालय, केन्द्रीयस्तरका प्रज्ञा प्रतिष्ठान, विश्व विद्यालय मापदण्ड र नियमन, केन्द्रीय पुस्तकालय), अनुसूची ६ को क्र.स. ८ (प्रदेश विश्वविद्यालय, उच्च शिक्षा, पुस्तकालय, संग्रहालय), अनुसूची ८ को क्र.सं. ८ (आधारभूत र माध्यमिक शिक्षा) र अनुसूची ९ को क्र.सं. २ (शिक्षा, खेलकूद र पत्रपत्रिका) मा तीनै तहको सरकारका शैक्षिक अधिकारहरु किटान गरिएका छन्। शिक्षा ऐन (संशोधन सहित), २०२८ को दफा २ को खण्ड (ख) मा उल्लेखित विद्यालय शिक्षाको परिभाषा र संविधान उल्लेखित स्थानीय तहको अधिकार सूचीमा परेको आधारभूत तथा माध्यमिक शिक्षाले विद्यालय तहका प्रारम्भिक बाल कक्षा देखि कक्षा बाह्र सम्मको शिक्षाको अधिकार स्थानीय तहको भएको स्पष्ट पारेको छ।

धनगढी उप-महानगरपालिकाले विद्यालय शिक्षाको कार्यान्वयनका लागि हाल सम्म दुईवटा कानूनहरु जारी गरेको देखिन्छ। तिनमा पहिलो २०७५।०१।०३ मा जारी भएको "नगर शिक्षा ऐन धनगढी, २०७४" र दोस्रो २०७६।१०।१७ मा जारी भएको "आधारभूत शिक्षा परीक्षा व्यवस्थापन निर्देशिका, २०७६" छन्।

सुदूर पश्चिम प्रदेशले हालसम्म जारी गरेका दुईवटा निर्देशिकाहरु मध्ये एकीकृत छात्रवृति व्यवस्थापन निर्देशिका, २०७५ का केही अंशहरु र आधारभूत शिक्षा परीक्षा व्यवस्थापन निर्देशिका (नमूना), २०७५ मा उल्लेखित सबै व्यवस्थाहरु विद्यालय शिक्षाको कार्यान्वयनका लागि भएतापनि छात्रवृति निर्देशिका प्रदेशको आफ्नै कार्यक्रमको हकमा मात्र लागु हुन्छ भने आधारभूत शिक्षा परीक्षाका लागि संघीय सरकारबाट आधारभुत तह कक्षा आठको परीक्षा सञ्चालन तथा प्रमाणीकरण सम्बन्धी मापदण्ड, २०७६ भएसंगै प्रदेशको नमूना निर्देशिका ओझेलमा परेको छ।

संघीय सरकारबाट नेपालको संविधान जारी भएपछि "अनिवार्य तथा नि:शुल्क शिक्षा सम्बन्धी ऐन, २०७५" (२०७५।०६।०२) जारी भएको छ। शिक्षा ऐन, २०२८ संविधान जारी भएपछि २०७२।११।१३ मा केही नेपाल ऐन संशोधन गर्ने ऐनबाट संशोधित, २०७३।०३।१५ मा आठौं संशोधनद्वारा संशोधित, २०७४।०७।०६ मा नवौं संशोधनद्वारा संशोधित, २०७४।६।३० मा केही नेपाल कानूनलाई संशोधन, एकीकरण, समायोजन र खारेज गर्ने ऐनद्वारा संशोधित र २०७५।११।१९ मा केही नेपाल ऐन संशोधन गर्ने ऐनद्वारा संशोधिन गरिएको छ। शिक्षा नियमावली, २०५९ संविधान जारी भए पश्चात एकपटक मात्र २०७७।११।०३ गते नवौं संशोधन गरिएको छ।

---

* उपसचिव, धनगढी उप-महानगरपालिका

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ११ (२) को खण्ड ज मा २३ वटा, दफा १२ को उपदफा (२) को खण्ड (ग) मा ५ वटा र सोही उपदफाको खण्ड (ङ) मा ३ वटा अधिकारहरु विद्यालय शिक्षाको कार्यान्वयनका लागि स्थानीय तहले प्रयोग गर्नु पर्ने व्यवस्था छ । ती अधिकारहरुको प्रयोगका लागि स्थानीय तहले कानून, कार्यविधि, मापदण्ड, निर्देशिका जारी गर्नु पर्ने हुन्छ ।

यस आलेखमा उपर्युक्त परिवेशलाई मध्यनजर गर्दै धनगढी उप-महानगरपालिकाले विद्यालय शिक्षाको सुधारका लागि के कसरी कार्य गर्न जरुरी छ भन्ने सन्दर्भमा समस्याको पहिचान गर्ने, चुनौति पत्ता लगाउने र अवसरहरुको खोजी गर्ने प्रयास गरिएको छ ।

❑ विद्यमान समस्याहरु

धनगढी उप-महानगरपालिकाको विद्यालय शिक्षामा देहायका प्रमुख समस्याहरु पाउन सकिन्छ ।

- एकीकृत शैक्षिक तथ्याङ्कको अभाव,
- अपर्याप्त कानूनी व्यवस्था,
- बाँझिएका र दोहोरो अर्थ लाग्ने कानून,
- पर्याप्त स्रोत सहितको आवधिक शैक्षिक योजनाको अभाव,
- विद्यालय अनुगमन तथा निरीक्षण प्रणालीको अभाव,
- प्राथमिकतायुक्त शैक्षिक कार्यक्रमको पहिचान हुन नसक्नु,
- संस्थागत अधिकार एवम् साधनस्रोतको अभाव,
- विद्यालय आफ्नै स्रोतमा नियुक्त गरेका शिक्षकहरुको व्यवस्थापन,

❑ समस्याका कारण

१. रणनीतिगत कारणहरु

- आफ्नै नगर शिक्षा ऐन छ । तर त्यसको कार्यान्वयन प्राय: शुन्य छ । कार्यान्वयन नहुनका पछाडि संघीय सरकारद्वारा साविकको शिक्षा ऐनद्वारा स्थापित (हाल कार्यालय र कार्यालय प्रमुखको नाम मात्र परिवर्तन) संस्थागत संरचना अनुसारका कर्मचारीहरुबाट सम्पादन हुँदै आएका व्यवस्थाहरुलाई संशोधन वा खारेज नगर्नु, नगर शिक्षा ऐनमा अधिकांश व्यवस्थाहरुका लागि तोकिए बमोजिम हुने कुरा उल्लेख हुनु र त्यस्ता कुराहरुको कार्यान्वयनका लागि नियमावली, निर्देशिका एवम् मापदण्ड जस्ता आवश्यक सहयोगी कार्यविधिगत कानूनहरु जारी नहुनु, विद्यालय शिक्षाका कार्यक्रमहरु कार्यान्वयनका सम्बन्धमा तीन तहका सरकारबीच विना समन्वय र सहकार्यमा पनि क्रियाकलापहरु सञ्चालन भैरहनु, आदि प्रमुख कारणहरु रहेका छन् ।
- कक्षा ८ को परीक्षा व्यवस्थापनका लागि आफ्नै निर्देशिका छ तर उक्त निर्देशिकामा उल्लेखित व्यवस्थाहरु संघीय सरकारले जारी गरेको कक्षा आठको परीक्षा सञ्चालन तथा प्रमाणीकरण सम्बन्धी मापदण्ड, २०७६ संग धेरै हदसम्म बाँझिएको छ ।
- विद्यालय तहको निरीक्षण तथा अनुगमन, विद्यालय व्यवस्थापन समिति गठन, करारमा शिक्षक नियुक्ति, शिक्षकको कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन, शिक्षकको सरुवा, छात्रवृति वितरण लगायतका व्यवस्थाहरुको कार्यान्वयनको अधिकार स्थानीय तहमा भनिएतापनि शिक्षा ऐन, २०२८ मा भएका व्यवस्थाहरुले

कानूनी रुपमा ती व्यवस्थाहरु शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ र उसका कर्मचारीहरु मै निहित राखिरहँदा अधिकारमा दोहोरोपना सिर्जना हुन गएको छ।

- स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ११ बमोजिम धनगढी उप-महानगरपालिकाले शिक्षा सम्बन्धी आवश्यक कानुन, नीति, योजना, मापदण्ड तथा कार्यविधि बनाई लागु गर्नु पर्नेमा सो कार्यले पूर्ण रुपमा गति लिएको देखिदैन्।

२. संस्थागत कारणहरु

- धनगढी उप-महानगरपालिका, नगर कार्यपालिकाको कार्यालयद्वारा २०७६/७७ मा प्रकाशित विद्यालय शिक्षक प्रोफाइलमा उल्लेख भए अनुसार उम-महानगरमा ७३ सामुदायिक, १०७ संस्थागत गरी कूल १८० वटा विद्यालय, २१ समुदायमा आधारित बालविकास केन्द्र/कक्षा र ६ वटा सामुदायिक सिकाइ केन्द्रहरु रहेका छन्। यसरी हेर्दा कूल २०७ वटा संस्थागत निकायको संचालन, रेखदेख, व्यवस्थापन लगायतका कार्यहरुका लागि शिक्षा, युवा तथा खेलकूद महाशाखा रहेको छ। उपसचिव (नवौं/दशौं) १ जना, शाखा अधिकृत (सातौं/आठौं) ३ जना र शिक्षा अधिकृत/प्राविधिक सहायक (पाँचौं/छैंठौं) ५ जना गरी जम्मा ९ जनाको दरबन्दी रहेको छ।
- महाशाखामा कार्यरत कर्मचारीहरुको कार्य जिम्मेवारी सम्बन्धमा हाल सम्म कुनै पनि कानूनमा स्पष्ट उल्लेख गरिएको छैन्। उदाहरणका लागि : शिक्षा नियमावली, २०५९ को नियम १६ मा जिल्ला शिक्षा अधिकारी, नियम १७ मा विद्यालय निरीक्षकको काम, कर्तव्य र अधिकार तोकिएको छ। तर साविकका ती कर्मचारीको काम, कर्तव्य र अधिकार हाल शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइको प्रमुख र विद्यालय निरीक्षकले गर्ने गरी यथावतै राखिएको छ । नगरपालिकामा समायोजन भएका उपसचिव (साविक जिल्ला/उप-जिल्ला शिक्षा अधिकारी), शाखा अधिकृत (साविक शाखा अधिकृत/विद्यालय निरीक्षक) को काम, कर्तव्य र अधिकार कतै उल्लेख भएको पाईदैन । त्यस्तै अधिकृत छैंटौं पदले प्राविधिक सहायकको कामकाज गर्ने वा शाखा अधिकृतको कामकाज गर्ने स्पष्ट गरिएको छैन्।
- स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ दफा ७३ को (२) अनुसार प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले आफूले प्रमुखबाट खर्च गर्ने अख्तियारी पाएको १५ दिनभित्र महाशाखा/शाखा प्रमुखलाई प्रचलित कानुन बमोजिम खर्च गर्ने अख्तियारी दिनु पर्ने व्यवस्था रहेको छ। तर यसको कार्यान्वयन प्राय: शुन्य छ।
- महाशाखाको कामकाजका लागि साधनस्रोतहरु महत्वपूर्ण कुरा हो । खासगरी नियमित कामकाजका लागि शान्तिपूर्ण कार्यकक्ष, फर्निचर, खानेपानीको सुविधा, ल्यापटप, कम्प्युटर, प्रिन्टर, क्यामेरा, टेलिफोन/मोबाइल, सवारी साधन अत्यावश्यक कुरा हुन्। शिक्षा, युवा तथा खेलकूद महाशाखामा यी सबैको अभाव रहेको स्थिति छ।
- न छुट्टै अख्तियारी न कुनै कानुनी अधिकारका कारण महाशाखाका कर्मचारीहरुमा कार्यगत क्षमता हुँदाहुँदै पनि त्यसलाई प्रयोगमा नल्याईंदा विद्यालय शिक्षाको सुधारका लागि अपेक्षित कार्यहरु सम्पन्न गर्नमा कठिनाई सिर्जना भईरहेको छ।

३. प्रणालीगत कारणहरु

- संस्थागत रुपमा शिक्षा सम्बन्धी कार्यहरुको प्रमुख जिम्मेवारी कसको हुने भन्ने अन्यौलता कायमै छ। उदाहरणका लागि : विद्यालय व्यवस्थापन समितिको गठनका लागि खटाईने संयोजक शिक्षा विकास

तथा समन्वय इकाइले खटाउने वा स्थानीय तहले । शिक्षक छनौट समितिको सदस्य इकाइको विद्यालय निरीक्षक हुने वा स्थानीय तहको शिक्षा, युवा तथा खेलकूद महाशाखाको शाखा अधिकृत वा शिक्षा अधिकृत । शिक्षकको सरुवा जिल्लान्तर इकाइ प्रमुखले गर्ने वा स्थानीय तहान्तर स्थानीय तहले गर्ने ।

- कार्यगत रुपमा स्थानीय तहको शिक्षासम्बन्धी कामको जिम्मेवारी कसले लिने, सामाजिक विकास समिति वा नगर शिक्षा समिति वा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत वा महाशाखा प्रमुख यस सम्बन्धमा पनि स्पष्ट व्यवस्थाहरु रहेको छैन् ।

४. आर्थिक व्यवहार सम्बन्धी कारणहरु

- विद्यालयको लेखा परीक्षण प्रभावकारी छैन् । यस सम्बन्धमा ठोस कानुन पनि छैन् । एउटै कार्यक्रमको दोहोरो लेखापरीक्षण हुने र प्रतिवेदन पनि भिन्ना भिन्नै आउने गरेको स्थिति छ । उदाहरणका लागि : विद्यालय भवन निर्माण सम्बन्धी कामको विद्यालयमा गरिएको लेखापरीक्षणमा बेरुजु कायम नहुने स्थानीय तहको लेखापरीक्षण हुँदा महालेखापरीक्षकबाट बेरुजु कायम हुने गरेको पाईन्छ ।
- महाशाखाबाट हुने भनि तय गरिएका उप-महानगरपालिको स्रोतबाट खर्च व्यहोरिने कार्यक्रमहरु महाशाखाको प्रस्ताव विना संशोधन हुने, महाशाखाबाट प्रस्ताव गरिएका प्राथमिकताका कार्यक्रमहरु नसमेटिने गरेको गुनासो रहेको छ ।
- प्राथमिकता भन्दा पहुँचको भरमा शैक्षिक क्रियाकलापहरु विनियोजन हुने अभ्यास हावी हुँदै गएको, अधिकांश विद्यालयका प्रधानाध्यापकहरु आ-आफ्ना विद्यालयमा कार्यक्रमहरु कसरी ल्याउने भन्ने दौडधूप मै कहिले प्रदेश तथा कहिले संघमा दौड्ने गर्दा प्रधानाध्यापक स्वयम्ले अध्यापन गर्नु पर्ने कक्षामा त अवरोध हुन्छ नै विद्यालयमा प्रधानाध्यापकको अनुपस्थितिका दिन अन्य शिक्षकहरुले समेत पठनपाठनलाई महत्व नदिने संस्कार हावी हुँदै गएको पाईन्छ ।
- तीनै तहको बजेट ल्याउने समय स्पष्ट तोकिएको हुँदा हुँदै पनि उक्त बजेटमा उल्लेखित शिक्षा सम्बन्धी कार्यक्रमहरु अवण्डा कार्यक्रमको रुपमा प्रस्तुत हुने, आर्थिक वर्षको मध्य वा अन्त्यतिर हचुवाको भरमा बाँडिने र त्यसरी बाँडिदा आवश्यक नहुने वा पछिल्लो प्राथमिकतामा रहेका विद्यालयमा दोहोरो पर्न जाने, अघिल्लो प्राथमिकतामा रहेका विद्यालयमा भन्दा पछिल्लो प्राथमिकताका कार्यक्रमको संचालन हुने जाने स्थिति सिर्जना हुन्छ ।
- बजेट तर्जुमा ताका स्पष्ट मापदण्ड, कार्यक्रम कार्यान्वयन प्रक्रिया विना कार्यक्रम शिर्षक बनाईं रकम विनियोजन गर्ने, आर्थिक वर्षको मध्य वा अन्त्यमा आएर कार्यान्वयनको अन्यौलताका कारण रकम फ्रिज हुने । मुख्य प्राथमिकताका क्रियाकलापका लागि रकम विनियोजन नहुने, कम प्राथमिकताका क्रियाकलापका लागि बजेट चाहिने भन्दा बढी विनियोजन हुने । शिक्षा सम्बन्धी कार्यक्रमहरु कार्यान्वयनको चरणमा कुनै सम्बन्ध नहुने गैरशिक्षा क्षेत्रका व्यक्तिहरु प्रस्तावक हुने जस्ता कारणहरुले बर्षेनी बढोत्तरी पाउँदै गएको पाईन्छ ।

५. पर्यावरणीय कारणहरु

- राजनैतिक अधिकार प्राप्त व्यक्ति/पदाधिकारीको प्राथमिकतामा शिक्षा क्षेत्र नपर्नु । नागरिकहरुबाट समेत भाषण र प्रतिवद्धतामा सीमित हुने कारण उपेक्षा गरिनु । विद्यालयका मुख्य जिम्मेवार व्यक्तिहरु (प्रधानाध्यापक, विव्यस पदाधिकारी) समेत उच्च प्राथमिकताका सफ्टवेयर सम्बन्धी कार्यहरुलाई कम

प्राथमिकतामा राख्दै हार्डवेयर र तत्काल प्रतिफल दिने खालका निर्माण एवम् खरिद सम्बन्धी कार्यमा बढी जोड दिनु । पछिल्लो समय शिक्षण सिकाइ क्रियाकलापलाई बालमैत्री, सरल एवम् प्रभावकारी बनाउने प्रविधिप्रति विद्यालयमा लामो समय अध्यापन गर्दै आउनु भएका शिक्षकहरुको चासो कम हुनु । चासो बढी राख्ने यूवा शिक्षकहरुलाई सरकारी तवरबाट साधनस्रोतयुक्त बनाउन नसक्नु, आदि यस क्षेत्रका कारणहरुका रुपमा रहेका छन् ।

६. अनुगमन तथा मूल्याङ्कनसंग सम्बन्धी कारणहरु

- विद्यालय निरीक्षण तथा अनुगमनका लागि उप-महानगरपालिकाले छुट्टै साधनहरु (Tools) विकास गरेको पाईदैन् । विना साधन गरिएका अनुगमनबाट Institutional Memory स्थापित गर्न सकिदैन् । Institutional Memory विना आगामी दिनका कार्यहरु सञ्चालन गर्नु भनेको विना गन्तव्य हिड्नु जस्तै हो ।
- विद्यार्थी मूल्याङ्कनका लागि पाठ्यक्रममा व्यवस्था भए अनुसारका क्रियाकलापहरु सञ्चालन गरेर एकीकृत शैक्षिक सूचना प्रणाली (IEMIS) मा प्रविष्ट गर्नु पर्ने हुन्छ । अधिकांस विद्यालयहरुले IEMIS मा उक्त तथ्याङ्क Upload नगर्ने गरेका कारण उप-महानगरपालिकाको विद्यालय शिक्षा सम्बन्धी तथ्याङ्कको अवस्था कस्तो छ भनेर भन्न सकिने अवस्था छैन् ।
- विद्यालय निरीक्षण तथा सुपरीवेक्षणको जिम्मेवारी सम्बन्धमा पनि कानुनी र कार्यक्रमगत व्यवस्था छैन् । निरीक्षण तथा अनुगमनका लागि आवश्यक सवारी साधन र प्रतिवेदन तथा अभिलेखीकरणका लागि कम्प्युटर, प्रिन्टर लगायतका सामग्रीहरु अपर्याप्त छन् ।

❑ समस्याबाट उत्पन्न प्रभाव

- तथ्याङ्क व्यवस्थित नहुँदा तथ्याङ्कको आफूखुशी अवसरवादी प्रयोग गर्ने परिपाटी हुँदै गएको छ । उदाहरणका लागि एउटै विद्यालयबाट प्राप्त IEMIS Excel फाइल, दिवा खाजा कार्यक्रमको लागि पेश हुने हाजिरी विवरण, छात्रवृतिका लागि पेश हुने विवरणमा एकरुपता पाईदैन् ।
- प्राथमिकता विना कार्यक्रम तर्जुमा एवम् वितरण हुन जाँदा कार्यक्रमका लागि अवाञ्छित क्रियाकलापहरु (भनसुन गराउने, अनावश्यक दबाद दिने, झुट्टा विवरण पेश गर्ने, विद्यालयको पठनपाठन भन्दा कार्यक्रम प्राप्तिका लागि बढी समय विताउने) हावी हुन जान्छ ।
- बाँझिएका, दोहोरो अर्थ लाग्ने कानूनले जिम्मेवार व्यक्ति तथा निकायहरुलाई सजिलो र सुविधायुक्त काममा सबैको दाबी कायम हुने तर अप्ठ्यारा र जोखिमयुक्त कामबाट सबै पन्छिने प्रवृति देखिन्छ ।
- योजनाबद्ध ढंगले अघि बढ्न नसक्दा संस्थागत लक्ष्य, उद्देश्य मुताविक भन्दा बाहिर व्यक्ति वा स्वार्थ समूहको ईच्छा, आकांक्षा पूर्ति गर्ने कार्यक्रमहरुको बाहुल्यता रहन्छ ।
- अनुगमन निरीक्षण प्रणाली विना कार्यक्रममा सुधार गर्न, राम्रोलाई पुरस्कृत गर्न, नराम्रोलाई दण्डित गर्न र एक विद्यालयका राम्रा अभ्यासहरु अर्को विद्यालयमा जानकारी गराउन असम्भव हुन्छ ।
- संस्थागत अधिकार र साधनस्रोत विना कर्मचारी तथा शिक्षकलाई उत्प्रेरित गरी पेशाप्रति जिम्मेवारी र उत्तरदायि बनाउन सकिदैन् ।

❑ मौजूदा नीति तथा कार्यक्रम

१. नीतिगत व्यवस्था

- संविधानले शिक्षालाई मौलिक हकको रुपमा उल्लेख गरेको छ। जस अनुसार प्रत्येक नागरिकलाई आधाभूत शिक्षामा पहुँच पुऱ्याउन, आधारभूत तह सम्मको शिक्षा नि:शुल्क र अनिवार्य तथा माध्यमिक शिक्षा नि:शुल्क गर्न, दृष्टिविहिन नागरिकलाई ब्रेललिपि तथा बहिरा र स्वर वा बोलाइ सम्बन्धी अपाङ्गता भएका नागरिकलाई सांकेतिक भाषाको माध्यमबाट नि:शुल्क शिक्षा दिन, कानून बमोजिम मातृभाषामा शिक्षा दिन, विद्यालय तथा शैक्षिक संस्था खोल्न र सञ्चालन गर्न उप-महानगरपालिकाले काम गर्नु पर्ने हुन्छ।
- स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐनले प्रारम्भिक बाल विकास तथा शिक्षा, आधारभूत शिक्षा, अभिभावक शिक्षा, अनौपचारिक शिक्षा, खुला तथा बैकल्पिक निरन्तर सिकाइ, सामुदायिक सिकाइ केन्द्रको सञ्चालन तथा व्यवस्था, विद्यालयहरुको स्थापना देखि सञ्चालन सम्मका सबै क्रियाकलाप, नगर शिक्षा समिति, विद्यालय व्यवस्थापन समिति, विद्यालयको जग्गा तथा सम्पत्ति, विद्यालयका शिक्षक तथा कर्मचारीको दरबन्दी मिलान, आधारभूत तहको परीक्षा, विद्यार्थी सिकाइ उपलब्धीको परीक्षण, विद्यार्थी छात्रवृति, ट्युसन कोचिङ जस्ता विद्यालय बाहिर हुने अध्ययन सेवा, स्थानीय पुस्तकालय एवम् वाचनालय, शिक्षक तथा कर्मचारी तालिम, अतिरिक्त क्रियाकलाप सम्बन्धी कार्यहरुका लागि स्थानीय तहबाटै कानून, मापदण्ड, योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन, मूल्याङ्कन र नियमन गर्नु पर्ने व्यवस्था गरेको छ।
- स्थानीय तहका वडा समितिद्वारा बाल उद्यान, अनौपचारिक शिक्षा, शिशु स्याहार, प्रारम्भिक बाल विकास केन्द्र, पुस्तकालय, वाचनालय, सामुदायिक सिकाइ केन्द्र, बालक्लब तथा बाल मञ्चको सञ्चालन, विद्यार्थी भर्ना, वडाभित्रका खेलकूद पूर्वाधार, अन्तर विद्यालय खेलकूद कार्यक्रम सञ्चालन तथा त्यस्ता कार्यक्रमको विकासका लागि कार्य गर्नु पर्ने कुरा स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐनमा उल्लेख गरिएको छ। त्यसै गरी वडा समितिले आधारभूत विद्यालय खोल्न सिफारिस गर्ने, विद्यालय कक्षा थप गर्न सिफारिस गर्ने र विद्यालय ठाउँसारी गर्न सिफारिस गर्ने कार्यहरु समेत गर्नु पर्दछ।
- धनगढी उप-महानगरपालिकाको "नगर शिक्षा ऐन धनगढी, २०७४" मा विद्यालय खोल्ने, नगरपालिकाभित्रका विद्यालयहरुको परीक्षा स्ञचालन गर्ने, समावेशी शिक्षाको सञ्चालन, नगर शिक्षा समिति, नगर शिक्षा अधिकृत, नगर शिक्षा अनुगमन समिति, सामुदायिक सिकाइ केन्द्र, विद्यालय व्यवस्थापन समिति, विद्यालय विनियमावली, वडा शिक्षा समिति, नगरपालिका शिक्षा विकास कोष, विद्यालय कोष, विद्यालयको सम्पत्ति, विद्यालयको वर्गीकरण, शिक्षक तथा कर्मचारीको पदीय आचरणसम्बन्धी, शिक्षक नियुक्ति तथा सरुवा, दरबन्दी मिलान, प्रधानाध्यापकको व्यवस्था, विद्यालयको लेखापरीक्षण, पुरस्कार तथा दण्ड लगायतका व्यवस्थाहरु ५७ दफामा समेटेर उल्लेख गरिएका छन्। उक्त ऐनका अधिकाँश व्यवस्थाहरुको कार्यान्वयन गरिएको पाईदैन भने धेरै व्यवस्थाहरु तोकिए बमोजिम हुनेछ भनी उल्लेख गरिएकामा थप व्यवस्था तोक्नका लागि नियमावली, कार्यविधि, निर्देशिका जारी भएका छैनन्।
- सामुदायिक विद्यालयको करिब सबै खर्च हाल संघीय सरकारको शशर्त अनुदानबाट व्यहोरिंदै आएको छ। खास गरी विद्यार्थीका लागि नि:शुल्क पाठ्यपुस्तक, शिक्षक तथा कर्मचारी तलबभत्ता, विद्यालय सञ्चालन, विद्यालय भवन तथा शौचालय निर्माण, विद्यार्थी छात्रवृतिमा संघीय सरकारबाट स्थानीय

तहलाई आर्थिक स्रोत उपलब्ध हुँदै आएको छ । जुन अनुदानहरुबाट विद्यालय क्षेत्र विकास योजना (आ.व. २०७३/७४-२०७९/८०) को लक्ष्य र उद्देश्य हासिल गर्नमा सहयोग पुग्ने अपेक्षा गरिएको छ ।

- राष्ट्रको आवधिक योजनाको रुपमा हाल पन्ध्रौं योजना (आ.व. २०७६/७७-२०८०/८१) कार्यान्वयनमा छ । यस योजनाले योजनाको अन्तसम्मा १५ बर्ष माथिको साक्षरता दर ५८ बाट ९५ पुऱ्याउने, युवा साक्षरतादर ९२ बाट ९९ प्रतिशत पुऱ्याउने, आधारभूत तहमा खुद भर्नादर ९३ बाट ९९ प्रतिशत पुऱ्याउने, माध्यमिक तह (कक्षा ९-१२) मा खूद भर्नादर ४६ बाट ६५ प्रतिशत पुऱ्याउने, आधारभूत तहमा महिला शिक्षकको अनुपात कम्तीमा ५० प्रतिशत पुऱ्याउने, माध्यमिक शिक्षामा अध्ययन गर्ने मध्ये ३० प्रतिशत प्राविधिक धारमा र १५ प्रतिशत विज्ञान विषयको अध्ययनका लागि अवसर उपलब्ध गराउने, कक्षा ५, ८, १० र १२ मा विद्यार्थी उपलब्धी परीक्षण भएको हुने गरी लक्ष्य तय गरेको छ ।
- देशले अन्तर्राष्ट्रियस्तरमा बालबालिकाको शिक्षा, अपाङ्ग नागरिकको शिक्षा, महिलाको शिक्षा, दलितको शिक्षा, अनौपचारिक शिक्षा, प्राविधिक शिक्षा सम्बन्धमा गरेका प्रतिवद्धताहरुको ठूलै सूची तयार भईसकेको छ । सहस्राब्दी विकास लक्ष्य, दिगो विका लक्ष्य, सबैका लागि शिक्षा, बाल अधिकार, महिला अधिकार, जातिय छुवाछुत विरुद्धका अन्तर्राष्ट्रिय सन्धि सम्झौंताहरु त्यसका प्रत्यक्ष उदाहरणहरु हुन् । ती प्रतिवद्धता अनुरुप संघीय सरकारले सञ्चालन गर्ने शिक्षा सम्बन्धी क्रियाकलापमा सहयोग गर्नु र आफैले पनि कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरी प्रतिवद्धता गरिएका कुराहरुमा सहयोग पुऱ्याउनु पर्ने हुन्छ ।
- संघीय सरकारको शर्शत अनुदानमा आ.व. २०७७/७८ मा धनगढी उप-महानगरपालिकामा सामुदायिक विद्यालयको सबै तहका दरबन्दीमा कार्यरत शिक्षक तथा कर्मचारिहरुको तलब तथा पारिश्रमिक सुविधा, विद्यालय भौतिक निर्माण (भवन र WASH सुविधायुक्त शौचालय), नि:शुल्क पाठ्यपुस्तक वितरण, दिवा खाजा, विद्यालय सञ्चालन तथा अनुदान, शैक्षिक पहुँच सुनिश्चितता, कार्य सम्पादनमा आधारित प्रोत्साहन, नि:शुल्क स्यानिटरी प्याड, प्रति विद्यार्थी लागतका आधारमा शिक्षण सामग्री व्यवस्थापन, कक्षा ८ को परीक्षा व्यवस्थापन, विद्यार्थी छात्रवृतिका लागि स्रोत उपलब्ध भएको छ । विद्यालय, विद्यार्थी संख्या र प्रचलित मूल्यका तुलनामा उक्त स्रोतहरु अपुग हुन्छ । अपुग स्रोतका केही शिर्षकहरुमा नगरपालिकाले स्रोत जुटाएर कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्न सकिने व्यवस्था रहेको छ ।
- प्रदेश सरकारबाट केही क्रियाकलापहरु नगरपालिका मार्फत विद्यालयमा सञ्चालन हुने गरी (उदाहरण : उत्कृष्ट बालविकास सहजकर्ता प्रोत्साहन), केही क्रियाकलापहरु प्रदेश सरकारले स्वय्ले विद्यालयसंग सोझैं सम्झौंता गरी (भवन र घेरबार) कार्यान्वयन गरिरहेको छ । विद्यालयमा सोझैं सञ्चालन हुने क्रियाकलापहरुमा दोहोरोपना अत्यधिक रहेको स्थिति छ ।
- धनगढी उप-महानगरपालिकाको आ.व. २०७७/७८ वार्षिक नीति, कार्यक्रम तथा बजेटमा सबै प्रकारका बालबालिकालाई विद्यालय शिक्षाबाट बञ्चित हुन नपर्ने वातावरण सुनिश्चित गरिने, निजी शिक्षकहरुलाई आवश्यक कार्यविधि र कानून बनाई नगर शिक्षकमा रुपान्तरण गरिने, असहाय र विपन्न बालबालिकालाई मासिक रुपमा स्टेश्नरी एवम् विद्यालय पोशाक उपलब्ध गराईने, एक विद्यालय एक नमुना विद्यालय कार्यक्रम लागु गर्ने, विद्यालयमा अपाङ्गमैत्री वातावरण तयार गर्ने, प्राविधिक तथा व्यावसायिक शिक्षामा जोड दिने, सामुदायिक विद्यालयमा गणित र विज्ञान विषय अँग्रेजी माध्यमबाट पढाउने व्यवस्था गर्ने, छात्रामैत्री विद्यालय वातावरण सम्बन्धी कार्यक्रम लागु गरिने, खेलकूद क्षेत्रलाई

थप प्रभावकारी बनाईने, गुणस्तरीय शिक्षाका लागि पदाधिकारी, शिक्षक, कर्मचारीको क्षमता अभिवृद्धि गरिने, अर्थपूर्ण सिकाइको माध्यमबाट गुणात्मक शिक्षा प्रदान गर्ने, विद्यालयस्तरीय परीक्षाहरु व्यवस्थित गर्ने, बालबालिकाको अन्तरनीहित प्रतिभा प्रस्फुटनका लागि अवसर उपलब्ध गराउने, भौतिक पूर्वाधारहरु प्रविधियुक्त तुल्याईने, सामुदायिक सिकाइ केन्द्रमार्फत आयआर्जनका कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने, विद्यार्थी भर्ना अभियान सञ्चालन गर्ने, उप-महानगरपालिकालाई पूर्ण साक्षर नगरपालिका घोषणा गर्ने, स्वास्थ्य मापदण्ड लागु गरी विद्यालय सञ्चालन गर्ने लगायतका १८ वटा नीतिहरु उल्लेख गरिएका छन् । यी १८ वटा नीतिको कार्यान्वयनका लागि संघ, प्रदेश र उप-महानगरपालिकाको आफ्नै स्रोतबाट विभिन्न क्रियाकलापहरुमा बजेट विनियोजन गरिएको छ ।

२. कार्यक्रमगत व्यवस्था

- आ.व. २०७७।७८ मा विद्यालय क्षेत्र विकास योजनामा उल्लेखित कम्पोनेन्ट अन्तर्गत विद्यालयस्तरमा सञ्चालन हुने कार्यक्रमबाट हासिल गर्नु पर्ने लक्ष्यका लागि संघीय सरकारबाट शशर्त अनुदानको रुपमा प्राप्त कार्यक्रम तथा बजेट, सुदूरपश्चिम सरकारबाट प्राप्त कार्यक्रम तथा बजेट र उप-महानगरको आफ्नै स्रोतबाट सञ्चालित हुने गरी देहायका कार्यक्रमहरु स्वीकृत भएका छन् :

तालिका : आ.व. २०७७।७८ को बजेटमा शिक्षा सम्बन्धी क्रियाकलाप र विनियोज (रु. हजार)

सि.नं./क्र.सं.	कार्यक्रमक्रियाकलापको/आयोजना/ नाम	विनियोजन
संघीय सरकारबाट हस्तान्तरित कार्यक्रमहरु		
(क) सबैका लागि शिक्षा आधारभूत तह (३५०००१४)		
१३.३.१./८६५ ,८७०,८७५	आधारभूत तहका स्वीकृत दरबन्दीका शिक्षक, राहत अनुदान शिक्षकका लागि तलबभत्ता अनुदान (विशेष शिक्षा परिषद् अन्तर्गतका शिक्षक/कर्मचारीहरु समेत)	१९६६००
(ख) माध्यमिक (३५०००१५)		
१४.३.१./८६६ ,८६८,८७८	माध्यमिक तहका स्वीकृत दरबन्दीका शिक्षक, राहत अनुदान शिक्षकका लागि तलबभत्ता (विशेष शिक्षा परिषद् अन्तर्गतका शिक्षक/कर्मचारीहरु समेत)	७१६००
(ग) विद्यालय क्षेत्र विकास कार्यक्रम (३५००८०१)		
११.४.१./९९४ ,९९५,९९६	प्रारम्भिक बाल विकास सहजकर्ताहरुको पारिश्रमिक तथा विद्यालय कर्मचारी व्यवस्थापन अनुदान	२१३२२
१११.२.१./९९ ७,९९८,९९९	विद्यालय भौतिक पूर्वाधार निर्माण अनुदान	२३६००
२१.६.४./१०१ २,१०१३,१०१ ४	सार्वजनिक विद्यालयका विद्यार्थीहरुका लागि नि शुल्क: पाठ्यपुस्तक अनुदान	१४०५४
२१.११.७./९८ ८,९८९,९९०	तोकिएका विद्यार्थीको दिवा खाजाका लागि विद्यालयलाई अनुदान	२९८८७
२१०.१३.७.	विद्यालय संचालन तथा व्यवस्थापन अनुदान	५१५९

सि.नं./क्र.सं.	कार्यक्रमक्रियाकलापको/आयोजना/ नाम	विनियोजन
संघीय सरकारबाट हस्तान्तरित कार्यक्रमहरु		
२११.१३.७./१००६,१००७,१००८	शैक्षिक पहुँच सुनिश्चितता, अनौपचारिक तथा वैकल्पिक शिक्षा कार्यक्रम (परम्परागत विद्यालय, वैकल्पिक विद्यालय, साक्षरता र निरन्तर शिक्षाका कार्यक्रम समेत)	३१०५
२१३.१३.७./१००३, १००४, १००५	विद्यालय शैक्षिक गुणस्तर सुदृढिकरण एवम् कार्य सम्पादनमा आधारित प्रोत्साहन अनुदान	१४३०६
२२३.१३.७./१०१०, १०११, १०१२	सामूदायिक विद्यालयका छात्राहरुलाई निशुल्क स्यानिटरी प्याड: व्यवस्थापन	१०६७६
२८.१३.७./९९१, ९९२, ९९३	प्रति विद्यार्थी लागतका आधारमा शिक्षण सिकाइ सामग्री एवम् कक्षा ८ को परीक्षा व्यवस्थापन अनुदान	७६०९
७१.१.२./१०१५,१०१६,१०१७	सार्वजनिक विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरुका लागि छात्रवृति (आवासीय तथा गैर आवासीय)	१०७८२
९६५	राष्ट्रपति रनिङशिल्ड प्रतियोगिता (स्थानीय तहस्तरीय)	१००
विद्यालय क्षेत्र विकास कार्यक्रम को जम्मा (३५०००८०१)		१४०६००
संघीय सरकारको शशर्त कार्यक्रमको जम्मा रकम रु.		४०८८००
प्रदेश सरकारबाट हस्तान्तरित कार्यक्रमहरु ८०७७७३०१५०२		
८५४	धनगढी उप-महानगरपालिका-६ धनगढी पोलिटेक्निक इन्ष्टिच्युटको भवन निर्माण	३५००
८५५	धनगढी उप-महानगरपालिका-९ सरस्वती आधारभूत विद्यालय बंगाराको भवन निर्माण	२५००
प्रदेश सरकारबाट हस्तान्तरित कार्यक्रमहरु (समपुरक अनुदान) ८०७७७३०१५०४		
८५९	धनगढी उप-महानगरपालिका-१४ पञ्चोदय मावि फुलबारीको भवन निर्माण गर्ने काम	३६११
प्रदेशबाट प्राप्त कार्यक्रमको जम्मा		९६११
धनगढी उप-महानगरपालिका –शिक्षा ८०७७७३०१३०१		
७४९	बालविकास केन्द्रका लागि शैक्षिक सामग्री व्यवस्थापन	५००
७५०	शैक्षिक क्यालेण्डर छपाई	१००
७५१	शैक्षिक बुलेटिन प्रकाशन	१००
७५२	विद्यालयमा ICT जडान	१०००
७५३	IEMIS तालिम	६००

सि.नं./क्र.सं.	कार्यक्रमक्रियाकलापको/आयोजना/ नाम	विनियोजन
संघीय सरकारबाट हस्तान्तरित कार्यक्रमहरु		
७५४	निरन्तर विद्यार्थी मूल्याङ्कन तालिम	५००
७५५	सांकेतिक भाषा सम्बन्धी तालिम	२००
७५६	DPL क्रिकेट प्रतियोगिता	१५००
७५७	आगामी बर्षको भर्ना अभियान (झिकाउ, सिकाउ र टिकाउ) सहित कार्यक्रम संचालन	६००
७५८	उपमेयर कप फुटबल	१०००
७५९	खप्तड गोल्ड कप	१०००
७६०	नगरस्तरीय कक्षा ८ को परीक्षा सञ्चालन	१५००
७६१	नगरस्तरीय अन्तर विद्यालय अतिरिक्त क्रियाकलाप सञ्चालन	५००
७६२	नेपाल खेलकूद पत्रकार मञ्च कैलाली प्रथम सुदूर पश्चिम स्पोर्टस अवार्ड	१५०
७६३	पशुपति फारवेष्ट गोल्डकप	५००
७६४	मेयरकप फुटबल	१०००
७६५	राष्ट्रपति रनिङ्शिल्ड प्रतियोगिता	५००
७६६	विद्यालय संचालन नभएको अवस्थामा शैक्षिक संस्था सञ्चालन गरी पठनपाठन सुचारु कार्यक्रम	९००
७६७	शिक्षक दरबन्दी मिलान, अनुगमन तथा समायोजन कार्यक्रम	६००
७६८	धनगढी पोलिटेक्निकल इन्ष्टिच्युट संचालन तथा अनुदान	२५००
७६९	बालविकास स.का. को तलब अनुदान	१५०
७७०	शिक्षण सिकाइ सहयोग अनुदान	९८००
७७१	स्रोतकक्षामा अध्ययनरत अपाङ्ग विद्यार्थीका लागि खेलकूद र शैक्षिक सामग्री व्यवस्थापन	३००
७७२	सामुदायिक सिकाइ केन्द्र सञ्चालन तथा व्यवस्थापन	१५००
७७३	मेयर छात्रवृति	१०००
७७४	सामुदायिक विद्यालयमा इ-हाजिरी जडान	५००
उप-महानगरको जम्मा (शिक्षा+खेलकूद)		**२८५००**
सबै कार्यक्रमको जम्मा		**४४६९११**

- शिक्षामा कूल रकमको विनियोजन स्थिति

स्रोत	जम्मा रकम (हजार)	प्रतिशत	उप-महानगरपालिकाको कूल बजेटसंगको तुलना
संघीय सरकार	४०८८००	९१.४७	२४.९५
प्रदेश सरकार	९६११	२.१५	०.५९
स्थानीय सरकार	२८५००	६.३८	१.७४
जम्मा	४४६९११	१००.००	२७.२८

नोट : उप-नगरपालिकाको कूल बजेट १६३८२०० हजार।

स्रोत :आर्थिक वर्ष २०७७/७८ को बार्षिक नीति, कार्यक्रम तथा बजेट। धनगढी उप-महानगरपालिका

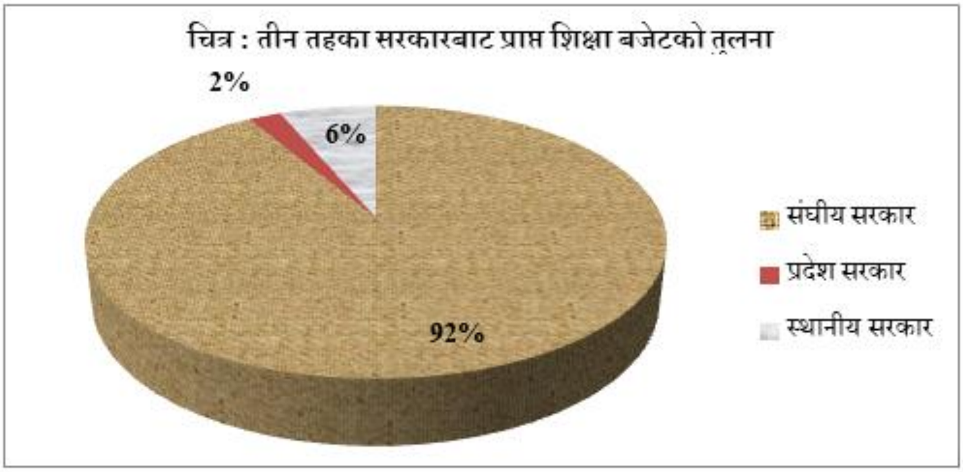

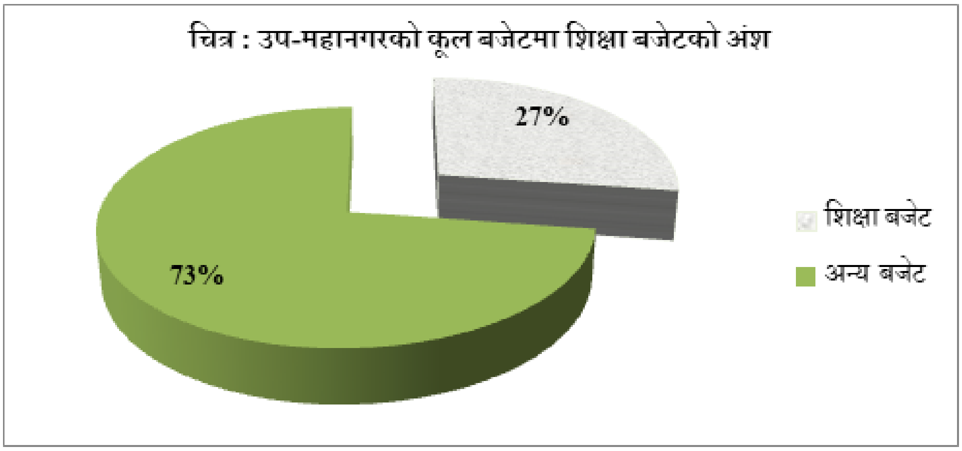

३. संगठनात्मक व्यवस्था

- उप-महानगरपालिका अन्तर्गत रहेर शिक्षासम्बन्धी कामकाज गर्नका लागि शिक्षा, युवा तथा खेलकूद महाशाखा, विद्यालयस्तरमा औपचारिक शिक्षासम्बन्धी कार्यक्रम सञ्चालनका लागि सामुदायिक तथा संस्थागत विद्यालय, समुदायस्तरमा अनौपचारिक शिक्षासम्बन्धी कार्यक्रम सञ्चालनका लागि सामुदायिक सिकाइ केन्द्र र खेलकूद सम्बन्धी कार्यक्रम सञ्चालनका लागि नगर खेलकूद विकास समिति गरी शिक्षा, युवा तथा खेलकुद क्षेत्रको कार्यक्रमहरु कार्यान्वयनका लागि मुख्य रुपमा ४ प्रकारका संगठनहरु रहेका छन्।
- अन्य संगठनहरुमा प्राविधिक जनशक्ति उत्पादन गर्ने प्राविधिक शिक्षण संस्था, तालिम केन्द्र, ट्युशन एवम् कोचिङ सेन्टर, प्राइभेट होस्टेल नीजि रुपमा सञ्चालन भैरहेका छन्।

तालिका : शिक्षा, युवा तथा खेलकुद महाशाखाको संगठन संरचना

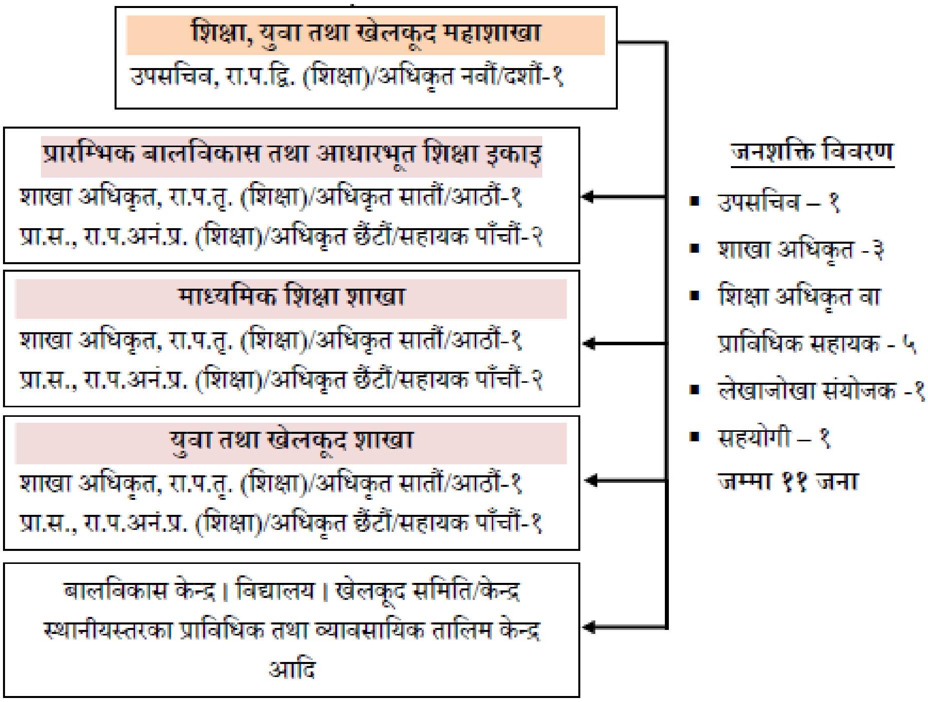

तालिका : धनगढी उप-महानगरपालिकाभित्र सञ्चालनमा रहेका बालविकास केन्द्र, विद्यालय र सामुदायिक सिकाइ केन्द्रको वडागत संख्या

वडा नं.	विद्यालय			बाविके (समुदाय)	बाविके सहित विद्यालय	सामुदायिक सिकाइ केन्द्र
	सामुदायिक	संस्थागत	जम्मा			
१	४	१०	१४	८	२२	०
२	५	८	१३	०	१३	१
३	३	१४	१७	०	१७	१
४	१	६	७	१	८	१
५	२	२२	२४	१	२५	०
६	२	६	८	५	१३	०
७	४	५	९	०	९	०
८	१	८	९	०	९	१
९	२	०	२	०	२	०
१०	२	२	४	१	५	०
११	४	१	५	२	७	०
१२	८	१०	१८	१	१९	०
१३	५	४	९	१	१०	०
१४	७	३	१०	०	१०	०
१५	३	१	४	०	४	०

वडा नं.	विद्यालय			बाविके	बाविके सहित	सामुदायिक सिकाइ
	सामुदायिक	संस्थागत	जम्मा	(समुदाय)	विद्यालय	केन्द्र
१६	५	२	७	०	७	१
१७	४	२	६	१	७	०
१८	५	३	८	०	८	१
१९	६	३	९	०	९	०
जम्मा	**७३**	**११०**	**१८३**	**२१**	**२०४**	**६**

स्रोत : शिक्षा, युवा तथा खेलकूद महाशाखा। धनगढी उप-महानगरपालिका, २०७७ फागुन

४. अन्तर विश्लेषण (Gap Analysis)

- नेपालको संविधानको अनुसूची-८ को क्रमसंख्या ८ मा आधारभूत र माध्यमिक शिक्षाको अधिकार स्थानीय तहमा हुने उल्लेख गरेको छ । स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ११ को उपदफा (२) को खण्ड ज. मा स्थानीय तहले आधारभूत तथा माध्यमिक शिक्षा अन्तर्गत २३ वटा, सोही ऐनको दफा १२ को उपदफा (२) खण्ड (ग) र (ङ) अन्तर्गत ८ वटा (५+३) काम, कर्तव्य र अधिकारहरु सम्पादन गर्नु पर्ने उल्लेख गरेको छ। जुन काम, कर्तव्य र अधिकारहरुको प्रयोगका लागि स्थानीय तहले नीति, कानून, मापदण्ड, योजना तर्जुमा गरेर अगाडी बढ्नु पर्ने हुन्छ।
- संविधानको अनुसूची-९ को क्रमसंख्या २ अनुसार शिक्षा साझा अधिकारको विषय समेत भएकाले यसका लागि संघीय सरकार, सुदूर पश्चिम प्रदेश सरकारबाट जारी भएका सम्बद्ध ऐन, नियम, मापदण्ड, निर्देशिका, कार्यविधिसंग नबाझिने गरी स्थानीय तहले नीति, कानून, मापदण्ड, योजना तर्जुमा गर्नु पर्ने बाध्यकारी व्यवस्था छ (नेपालको संविधान, धारा ५७ को उपधारा ६ र ७)।
- संघीय सरकारबाट संविधान जारी भएपछि विद्यालय शिक्षा सम्बन्धी नयाँ कानून तथा मापदण्ड जारी हुनु पर्दथ्यो । संविधानसंग बाझिएका कानुनी प्रावधानहरु संघीय संसदको पहिलो अधिवेशन बसेको मितिले एक वर्षभित्र संशोधन वा खारेज गरिनु पर्थ्यो। यस सम्बन्धमा विगतको शिक्षा ऐन, २०२८ मा संविधान जारी भएपछि २०७३।३।१५ मा आठौं पटक र २०७४।७।६ मा नवौं पटक संशोधन गरी दुईपटक, शिक्षा नियमावली, २०५९ मा २०७७।११।३ गते नवौं संशोधन गरी एक पटक र शिक्षक सेवा आयोग नियमावली, २०५७ मा २०७६।०६।१३ गते दशौं पटक संशोधन गरिएको छ। यद्दपि ती व्यवस्थाहरुमा हिजोका दिनमा जिल्ला शिक्षा कार्यालयहरुमा कार्यरत शिक्षा सेवाको जिल्ला शिक्षा अधिकारी (रा.प.द्वि.), विद्यालय निरीक्षक (रा.प.तृ.) को रुपमा कार्यरत रही हाल प्रदेश र स्थानीय तहमा उपसचिव, शाखा अधिकृतको रुपमा समायोजन भएका कर्मचारीहरुले के कस्ता कार्यहरु गर्ने भन्ने सम्बन्धमा कतै उल्लेख गरिएन। यसले गर्दा स्थानीय तहको शिक्षा सम्बन्धी कार्यहरु कतै प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले गर्ने, कतै प्रशासन सेवाका कर्मचारीहरुले गर्ने, कतै शिक्षा सेवाकै कर्मचारीहरुले गर्ने अभ्यासहरु विद्यमान हुँदै गएका छन्।
- नेपाल सरकारले आधारभूत तह कक्षा आठको परीक्षा सञ्चालन तथा प्रमाणिकरण सम्बन्धी मापदण्ड, २०७६ जारी गरेको छ। स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ११ (२) को खण्ड ज. को उपखण्ड (१४) को काममा देशभर एकरुपता कायम गर्न नेपाल सरकार (कार्य विभाजन) नियमावली, २०७४ को अनुसूची-२ को खण्ड १५ को उपखण्ड १० बमोजिम शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि

मन्त्रालयले बनाएको मापदण्ड अनुसार कक्षा आठको परीक्षा सञ्चालन गर्न धनगढी उप-महानगरबाट यस पूर्व मिति २०७६।१०।१७ मा जारी भएको आधारभूत शिक्षा परीक्षा व्यवस्थापन निर्देशिका, २०७६ का अधिकांश व्यवस्थाहरु मापदण्डसंग बाझिएका छन् । जुन बाझिएका व्यवस्थाहरु अमान्य हुने कानुनी व्यवस्था रहेको छ (दफा २४, आधारभूत तह कक्षा आठको परीक्षा सञ्चालन तथा प्रमाणिकरण सम्बन्धी मापदण्ड, २०७६) ।

- नेपाल सरकारले जारी गरेको अनिवार्य तथा नि:शुल्क शिक्षा ऐन, २०७५ अनुसार स्थानीय तहले सम्पादन गर्नु पर्ने कामका लागि पर्याप्त साधनस्रोतहरुको व्यवस्था गर्न अति आवश्यक छ ।
- संघीय सरकारका मापदण्ड, निर्देशन, कार्यविधि र सो अनुसार संघीय सरकारका निकाय र स्थानीय तहका कार्यक्रमहरु एकापसमा अमिल्दा र विवादित ढंगले सम्पादन हुने गरेका उदाहरणहरु छन् । तिनमा प्रमुख उदाहरणका रुपमा एकातिर संघले दिएको निर्देशनका आधारमा बढी शिक्षक संख्या देखाएर मिलानको कार्य गरिनु र अर्कोतिर तिनै विद्यालयमा शिक्षक संख्या न्युन छ भनी विद्यालयले आफ्नै स्रोतमा तलबभत्ता उपलब्ध गराउने गरी नियुक्त शिक्षकलाई उप-महानगरपालिकाले तलबभत्ता (वा पारिश्रमिक वा शिक्षण सहयोग अनुदान) उपलब्ध गराउने गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु, आफू अनुकूल हुँदा र आफ्नो स्वार्थ पुरा हुने स्थितिमा विद्यालयको सिफारिसका आधारमा मात्रै शिक्षकको सरुवा गरी पठाउनु र नहुँदा स्थानीय तहको सिफारिस अनिवार्य गरी सरुवामा बन्देज लगाउने शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइको कार्यशैलीलाई लिन सकिन्छ ।
- उप-महानगरबाट उप-महानगरपालिकामा स्थापना भई सञ्चालन भईरहेका तथा स्थापना हुने विद्यालयहरुको व्यवस्थापनमा सुधार गर्दै विद्यालय शिक्षाको विकास गर्न २०७५।०१।०३ मा नगर शिक्षा ऐन धनगढी, २०७४ जारी भएको छ । उक्त ऐनमा तोकिए बमोजिम गर्ने भनेर उल्लेखित व्यवस्थाहरुको हकमा नियमावली, कार्यविधि वा निर्देशिका तर्जुमा गरी तोकिएको पाईदैन । त्यसले गर्दा ती व्यवस्थाहरु के कसरी कार्यान्वयन गर्ने भन्ने अन्यौल नै छ । उदाहरणका लागि विद्यालयको करार शिक्षक नियुक्ति गर्ने समितिमा सदस्यको रुपमा कार्य गर्न खटिनु पर्ने विद्यालय निरीक्षक शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइले खटाएर पठाउने वा उप-महानगरपालिकाले खटाउने । विव्यस गठनका लागि संयोजक को हुने ? यी र यस्तै प्रकृतिका व्यवस्थाहरुमा दोहोरो अर्थ लाग्ने, दोहोरो पदाधिकारीहरुले अधिकारको प्रयोग गर्न सक्ने स्थिति कायमै भएकोले सेवाग्राहीहरुबाट सेवा लिनका लागि उप-महानगर वा शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ मध्ये आफ्नो स्वार्थ पूरा हुने संस्थाबाट Venue Shopping गरेर सेवा लिन सकिने विद्यमान स्थिति छ । त्यही कारणले कर्मचारीहरुद्वारा एउटै प्रकृतिको काम फरक-फरक ढंगबाट सम्पादन हुँन जाँदा विवादित हुनु पर्ने जोखिम रहेको छ ।
- सालबसाली रुपमा सञ्चालन गरिने कार्यक्रमहरु सामान्यतया कार्यक्रम तर्जुमा ताका नै स्पष्ट मार्गदर्शन, मापदण्ड सहित तर्जुमा हुन गएमा समय मै सम्पादन भई नतिजा हासिल गर्न सकिन्छ । तर कार्यक्रम तर्जुमा भयो, त्यसको कार्यान्वयन प्रक्रिया, खर्चका नर्म्स, कानुनी जटिलता रहिरह्यो भने कार्यक्रम सम्पादन हुँदैन र चाहिएको नतिजा हासिल हुँदैन । धनगढी उप-महानगरपालिकाको आ.व. २०७७।७८ को शिक्षा तर्फको नीतिगत व्यवस्थामा उल्लेख भएका नगर शिक्षक रुपान्तरण, असहाय र विपन्नसंग मेयर, एक वडा एक नमुना विद्यालय, अपाङ्गता भएका बालबालिकाहरुलाई नमुना आवासीय विद्यालयको स्थापना, सामुदायिक विद्यालयमा गणित र विज्ञानलाई अँग्रेजी माध्यमबाट पढाउने व्यवस्था, अर्थपूर्ण सिकाइको माध्यमबाट गुणात्मक सिकाइ लगायतका केही नीतिहरुको

कार्यान्वयनका लागि क्रियाकलाप र बजेटहरुको व्यवस्था भएको पाईदैन । आधारभूत तहमा अनिवार्य व्यवस्थाको रुपमा रहेको स्थानीय पाठ्यक्रम तर्जुमा र सो को प्रयोग, नियमित प्रधानाध्यापक बैठक गरी समस्या समाधान तथा राम्रा शैक्षिक अभ्यासहरुको आदान प्रदान, नगर शिक्षा समिति लगायत शिक्षा सम्बन्ध समितिहरुका बैठक, शिक्षा सम्बन्धी ऐन, नियम, कार्यविधि, मापदण्ड तर्जुमा, विद्यालयस्तरको परीक्षा व्यवस्थापन सम्बन्धमा आ.व. २०७७।७८ मा कार्यक्रम नै रहेको पाईदैन ।

- उप-महानगरपालिका नगर शिक्षा विकास योजना २०७७-२०८१ तर्जुमा भएको छ । तर उक्त योजनामा अहिले (आधार वर्ष २०७६ वा २०७७) उप-महानगरका शैक्षिक सूचकको अवस्था कहाँ छ ? २०८१ मा ती सूचकमा कतिले बृद्धि गर्ने वा कहाँ पुऱ्याउने वा कसरी स्थिर राख्ने (राम्रा सूचकको हकमा), क्रियाकलापगत बार्षिक बजेट कति आवश्यक पर्ने, उक्त बजेटको स्रोत के हुने ? कार्यान्वयनको अनुगमन तथा मूल्याङ्कनका सूचकहरु के हुने ? कसरी गर्ने ? भन्ने सम्बन्धमा विस्तृतीकरण गरिएको छैन् ।

❑ सूझावहरु

धनगढी उप-महानगरको शिक्षाको सञ्चालन एवम् व्यवस्थापन गर्नका लागि देहायका सुझावहरु कार्यान्वयन गर्न वाञ्छनीय ठान्दछु ।

१. रणनीतिक सुधार

- **नयाँ कानून तर्जुमा :** विस्तृत रुपमा कार्यदल वा अधिकार सम्पन्न मस्यौदा तर्जुमा समिति मार्फत अनुसन्धान तथा विकास (R&D) गरेर स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ अनुसार धनगढी उप-महानगरपालिकाको नगर शिक्षा ऐन (उक्त ऐनको कार्यान्वयनका लागि आवश्यक कार्ययोजना, नियमावली, मापदण्ड, कार्यविधि, निर्देशिका समेत) तर्जुमा गर्ने व्यवस्था मिलाउने र कार्यान्वयनका लागि आवश्यक साधन स्रोत (जनशक्ति, कम्प्युटर, बजेट, आदि) को प्रबन्ध गर्ने ।
- **पुराना कानूनमा सुधार :** नगर शिक्षा ऐन धनगढी, २०७४ र आधारभूत शिक्षा परीक्षा व्यवस्थापन निर्देशिका, २०७६ मा उल्लेखित दोहोरो अर्थ लाग्ने र बाँझिएका व्यवस्थाहरु तत्काल परिमार्जन गर्ने । खारेज गर्ने (नयाँ बनाएर वा संशोधन गरेर) ।
- **सक्रमणकालिन परिस्थितिमा सुधार :** कानूनमा तजबिजी अधिकारको प्रयोग कसले गर्ने भन्ने सम्बन्धमा स्पष्ट कार्यादेश दिने, नयाँ कानुन बनाउँदा वा पुराना कानुन संशोधन वा परिमार्जन गर्दा तजबिजी अधिकार नराख्ने, राख्नै परे वस्तुगत आधार सहित राख्ने । द्विअर्थी शब्द राख्दा व्याख्या (परिभाषा) सहित राख्ने । कानूनलाई कार्यविधि कानूनका रुपमा ल्याउने । हाल अधिकारको प्रयोगका सम्बन्धमा सेवा ग्राहीबाट हुँदै आएको Venue Shoping बाट उत्पन्न समस्या समाधानका लागि शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ कैलाली र शिक्षा, युवा तथा खेलकूद महाशाखाका कर्मचारीबिच अन्तरक्रिया कार्यक्रमको आयोजना गरेर स्पष्टता सहित प्रतिवद्धता गराउने ।

२. संस्थागत क्षमता विकास

- **संरचना (Structure)** : दीर्घकालका लागि उप-महानगरको विद्यालय शिक्षाको सञ्चालन तथा व्यवस्थापनका लागि आवश्यक पर्ने संरचनाको सम्बन्धमा विज्ञ समूहबाट संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण (O&M Survey) गरेर कार्य थालनी गर्नु उपयुक्त हुन्छ । तत्कालका लागि शिक्षा, युवा तथा

खेलकूद महाशाखामा कार्यरत सबै जनशक्तिको परिचालन गरी लाभ लिन संरचनागत क्षमता अभिबृद्धि गर्न उपयुक्त हुन्छ । सामुदायिक विद्यालयका बरिष्ठ शिक्षकहरुलाई तालिममार्फत क्षमता विकास गरी पूर्णकालिन समयमा प्रधानाध्यापकको काम गर्ने गरी विकसित गर्न सक्यो भने प्रधानाध्यापकको दोहोरो भूमिकाका कारण पठनपाठनमा उत्पन्न हुने अवरोधलाई कम गर्न सघाउ पुग्छ र प्रधानाध्यापकले पूर्ण समय विद्यालयको शैक्षिक व्यवस्थापन र प्रशासन सञ्चालनका लागि उपयोग गर्ने अवसर प्राप्त हुन्छ ।

- **साधान/स्रोत (Resource)** : आवश्यक ऐन नियम, अनुगमन तथा मूल्याङ्कन साधानको विकास, स्थानीय पाठ्यक्रम तथा सो को कार्यान्वयनका लागि स्थानीय पाठ्यपुस्तकका लागि विद्यमान आफ्नै जनशक्ति तथा बाह्य विज्ञको सहयोगमा काम गर्न सकिन्छ । यसका लागि शिक्षा, युवा तथा खेलकूद महाशाखालाई कम्प्युटर, ल्यापटप, प्रोजेक्टर, प्रिन्टर, सञ्चारका साधनहरु (टेलिफोन, मोबाइल, फेसबुक पेज, कार्यालयीय इमेल), प्रशस्त स्थान सहितको वातानुकुलीत कार्यकक्ष, चाहिएको अवस्थामा प्रयोग गर्न सकिने गरी सवारी साधनहरुको व्यवस्था तत्काल आवश्यक छ ।
- **क्षमता विकास (Capacity Development) :** संधै बाह्य विज्ञ मै भर पर्नु पर्ने स्थितिमा न्यूनिकरण गर्न र आफ्नै जनशक्ति तथा साधानस्रोतको उपयोगबाट कार्यक्रम कार्यान्वयन गरी उद्वेश्य हासिल गर्न शैक्षिक जनशक्ति विकास योजना तर्जुमा गरेर अगाडी बढ्न सकिन्छ । उक्त योजनामा विद्यालयका शिक्षकहरुको क्षमता विकासका लागि खुला विश्वविद्यालय वा विद्यालय नजिकैका क्याम्पसहरुमा विद्यालयको पठनपाठनको समयभन्दा फरक समयमा अध्ययनका लागि छात्रवृति उपलब्ध गराउने, महाशाखाका कर्मचारीहरुलाई अध्ययनका लागि छात्रवृति उपलब्ध गराउने, शैक्षिक भ्रमणहरु आयोजना गर्ने जस्ता कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्न सकिन्छ ।
- **समन्वय संयन्त्र विकास (Coordination Mechanism)** : महाशाखाका कर्मचारीहरुबीच दैनिक रुपमा, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत + महाशाखा प्रमुख, नगरप्रमुख + महाशाखा प्रमुख, नगरप्रमुख + महाशाखा + प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत + लेखा प्रमुख + समितिहरु, उप-महानगर + शिक्षा विका तथा समन्वय इकाइ, महाशाखा + प्रधानाध्यापक लगायत शिक्षा सम्बद्ध पदाधिकारी एवम् निकायबीच आवधिक रुपमा समन्वय गर्ने व्यवस्था गर्नु उपयुक्त हुन्छ । त्यसरी गरिने समन्वयमा शिक्षा सम्बद्ध नीति एवम् कार्यक्रमगत व्यवस्था, त्यसको कार्यान्वयन प्रक्रिया, कार्यान्वयनबाट उतपन्न समस्या र समस्या समाधानका लागि चाल्नु पर्ने प्रावधानहरुका बारेमा छलफल केन्द्रीत गरेर कामकार्बाही गर्ने अभ्यास गर्न सकिन्छ ।
- **समूह गतिशिलता (Group Dynamic) :** समूह गतिशिलता विना क्रियाकलापहरुको प्रभावकारी कार्यान्वयन हुन सक्दैन । यसका लागि आवधिक रुपमा मौद्रिक एवम् गैर मौद्रिक उत्प्रेरणाको प्रयोग, साधन स्रोतको उपलब्धता, अधिकारको प्रयोगमा स्वतन्त्रता, निरन्तर समन्वय तथा भेटघाट, दण्ड एवम् पुरस्कारको तथ्य एवम् औचित्यपरक ढंगबाट कार्यान्वयन हुन पर्छ ।

३. कार्यकुशलता अभिवृद्धि

- **समुह कार्य (Team Work) :** महाशाखा कर्मचारीहरुबीच समूह कार्यका लागि पदीय आचरण, जिम्मेवारी र उत्तरदायित्व उप-महानगरको कानून मै व्यस्थित गरिनु पर्छ । यसका साथै महाशाखाबाट समेत नियमित महाशाखाको आन्तरिक तथा नगरपालिकाको स्टाफ बैठक, प्रमुख

प्रशासकीय अधिकृत, नगर प्रमुख, उपप्रमुख, समितिहरुको राय सल्लाह, सुझाव अनुसार समुहलाई गतिशिलता दिइरहनु पर्दछ । त्यस्तै विद्यालयस्तरमा सञ्चालित कार्यक्रमहरुका लागि नियमित प्रधानाध्यापक बैठक, विषय शिक्षकहरुको समूह, बालक्लब, जुनियर रेडक्रस सर्कल, स्काउट, विद्यालय व्यवस्थापन समिति, शिक्षक अभिभावक संघसंग आवद्ध व्यक्ति तथा पदाधिकारीहरुबीच नियमित बैठक तथा सम्पर्कका कार्यहरु सञ्चालन गरेर समुह गतिशिलताका कार्यहरु गर्नु उपयुक्त हुन्छ ।

- **सूचना तथा प्रविधि (ICT) को Use :** महाशाखाको कार्यकक्षमा High Speed Internet Facility हुनु जरुरी छ । यसो भयो भने महाशाखाको फेसबुक पेज, इमेल, उप-महानगरको वेभसाइट, सामाजिक सञ्जालका विभिन्न message groups मार्फत छिटोछरितो ढंगबाट सूचना आदानप्रदान गर्न र शैक्षिक तथ्याङ्क सङ्कलन गरी तथ्याङ्कमा आधारित निर्णयहरु गर्न बल पुग्ने हुन्छ । अहिलेको कामकाज Paper less oriented हुँदै गएको, कागजी तथ्याङ्क चाहिएको बेला पुन: प्राप्त गर्न समय लाग्ने वा नोक्सान हुँदा प्राप्त गर्न नसकिने, भण्डारणका लागि Physical Sapce चाहिने जस्ता समस्याबाट मुक्तिका साथै चाहेको समयमा जहाँसुकैबाट जुनसुकै समयमा प्राप्त गर्न र परिआएको परिस्थितिमा कर्मचारी जहाँ छ त्यहीबाट कार्यालयको कामकाज सम्पादन गर्नका लागि प्रति कर्मचारी एक ल्यापटप, आवश्यक मात्रामा प्रिन्टर, प्रोजेक्टर लगायतका सुविधाको व्यवस्था गरिनु आवश्यक छ ।
- **सरल निर्णय प्रक्रिया :** सरल र छिटो छरितो निर्णय प्रक्रियाका लागि महाशाखा कर्मचारीको कार्य विवरण तयार पारी जिम्मेवारी तोकेर सकभर तत्कालै कार्य सम्पन्न हुने संयन्त्र विकास गर्न सकिन्छ । यसका लागि ऐन, कानुन कार्यविधिहरुमा स्पष्ट ढंगबाट दोहोरो अर्थ नलाग्ने, नबाझिने गरी कार्यविधिगत व्यवस्थाहरु र सो को कार्यान्वयनका लागि क्षतिपूर्ति सहितको नागरिक वडापत्रको व्यवस्था, गुनासो व्यवस्थापन संयन्त्र, सेवाग्राहीहरुबाट कर्मचारीहरुको तत्काल मूल्याङ्कन गर्ने संयन्त्र, गुनासो तथा सोधपुछका लागि पैसा नलाग्ने टोल फ्री नम्बर, Group SMS जस्ता संयन्त्रहरु स्थापना तथा सञ्चालन गर्न सकिन्छ ।

४. व्यवहारगत क्षमता विकास

- **कर्मचारीको ज्ञान, सिप र क्षमता विकास (KSA) :** कर्मचारी सामान्यतया योग्यता प्रणालीबाट नियुक्त हुने भएकाले पदीय जिम्मेवारीका लागि आवश्यक ज्ञान, सिप र अनुभव प्राप्त गरेका हुन्छन् । तर पनि समय परिस्थिति मुताविक थप हुँदै जाने जिम्मेवारी, उत्तरदायित्वका लागि थप ज्ञान, सिपको आवश्यक पर्न जान्छ । त्यसका लागि अध्ययन र तालिमका कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरेर अवसर उपलब्ध गराउने, नियमित स्टाफ मिटिङहरु सञ्चालन गर्ने, Professional Study Circle हरुमा आवद्ध हुने अवसरहरु दिने, देशभित्र तथा देश बाहिर अध्ययन अवलोकन भ्रमणहरु गराउने, समयसमयमा जिम्मेवारीहरुमा हेरफेर गर्ने लगायतका क्रियाकलापहरु सञ्चालन गर्नु पर्दछ ।
- **नैतिकतामा बढोत्तरी (Ethics) :** धनगढी उप-महानगरको लक्ष्य र उद्धेश्य हासिलका खातिर कर्मचारी हमेशा तल्लीन रहनु पर्दछ । यसका लागि कर्मचारी नैतिक, इमान्दार र जिम्मेवार हुन जरुरी छ । उप-महनगरको साझा लक्ष्य हासिलका लागि कर्मचारीहरुको नैतिकताले ठूलो असर गर्ने भएकोले यसमा नैतिकता र सदाचारमा ध्यान दिन जरुरी छ ।

- **उत्प्रेणाका उपायहरुको प्रयोग (Motivation) :** उत्प्रेरणा यस्तो हतियार हो, जसको प्रयोगले असम्भव ठानिएका कार्यहरु पनि सजिलै गर्न सघाउँछ । उत्प्रेणाले कर्मचारीको मनोबल बढाउन सहयोग गर्छ । उच्च मनोबल भएको कर्मचारीले सम्पादन गर्ने कार्यले प्रतिफल पनि उच्च नै हात पार्न मद्दत गर्छ । तसर्थ नगरपालिकाका कर्मचारी, विद्यालयका शिक्षक तथा कर्मचारीहरुलाई वित्तिय (पारिश्रमिक, आर्थिक सुविधाहरु, नगद पुरस्कार लगायत) उत्प्रेरणाबाट र कर्मचारी, शिक्षक, विद्यार्थी, विव्यस तथा शिअसंघका पदाधिकारीहरुलाई गैरवित्तिय (उपयुक्त-तनाव रहित-दबाब रहित वातावरणको सिर्जना, प्रसंशा-सम्मान-पुरस्कार, सेवाको सुरक्षा, सहयोगी एवम् सरल प्रक्रियायुक्त कानूनहरु, स्पष्ट जिम्मेवारी सहितको कार्यविवरण, असल सञ्चार प्रणाली, लचिलो समयमा आधारित कार्यप्रणाली, गुनासो व्यवस्थापन, सहयोगी मित्रहरु, सहभागितात्मक व्यवस्थापन) उत्प्रेरणाबाट उप-महानगरको शैक्षिक उपलब्धी हासिलका लागि सकारात्मक पहलहरु गर्न सकिन्छ ।
- **कार्यविधि र प्रक्रियामा सुधार (Ritual Reforms) :** कार्यालयको कार्य सम्पादनमा अपनाईदै आएका प्रक्रियागत, प्रणालीगत प्रक्रियाहरुमा विषय विज्ञ, संशोधित वा परिमार्जित कानून, उपलब्ध सूचना प्रविधिको सुविधा, सेवाग्राहीहरुको गुनासोको मूल्याङ्कन जस्ता तथ्यहरुको आधारमा आवधिक रुपमा परिमार्जन गर्दै उप-महानगरपालिकाको लक्ष्य र उद्देश्य हासिलका लागि प्रयोग गर्नु पर्दछ ।

५. पर्यावरणीय सुधार

- राजनैतिक तवरबाट शिक्षासम्बन्धी कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि आवश्यक कानून उच्च प्राथमिकता साथ तर्जुमा गर्ने, तर्जुमा भएका कानूनहरुको कडाईका साथ पालनाका लागि जोड दिने, कानूनको कार्यान्वयनमा देखिएका समस्याहरुको तत्काल समाधानका प्रयासहरु गर्ने कार्यहरु गरिनु पर्दछ । आवश्यकता अनुसार सल्लाह, सूझाबहरु उपलब्ध गराउने, अनुगमन तथा मूल्याङ्कन मार्फत सुधारका लागि पृष्ठपोषण प्रदान गर्ने, जस्ता सकारात्मक उर्जा प्रदान हुने खालका क्रियाकलापहरु नियमित रुपमा हुनु पर्दछ ।
- प्रशासनिक व्यक्ति, पदाधिकारीहरुबाट शिक्षासम्बन्धी कार्यहरुलाई प्राथमिकतासाथ कार्यान्वयन गर्ने संयन्त्रको विकास गरिनु पर्छ । उदाहरणका लागि शिक्षकलाई मासिक तलब भत्ता निकासा गर्ने, शिक्षा सम्बन्ध कार्यक्रमहरुको टेण्डर आवह्वान गर्ने, विद्यालयमा निकासा गर्नु पर्ने बजेट, अनुगमन गर्दा प्रयोग हुने सवारी साधनमा महाशाखाका कर्मचारीहरुको साथसाथै आर्थिक प्रशासन शाखा, योजना शाखा, सवारी साधनसंग सम्बन्धित शाखा, जिन्सी स्टोर लगायतको आवश्यकता पर्ने भएको हुनाले सबैको साथ सहयोग जरुरी हुन्छ । यसका लागि महाशाखाको अनुरोधमा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले नेतृत्व गरी छितो, छरितो सेवा प्रवाहका गर्नका लागि संयन्त्र विकास गर्न जरुरी छ ।
- उपयुक्त र सुरक्षित कानून नहुनु, एउटै कामका लागि Venue Shoping को अवसर हुनु, कर्मचारीहरुका केही काम गऱ्यो कि थप आर्थिक लाभ खोज्ने प्रवृति हावी हुनु, भ्रष्ट र कामचोर कर्मचारीहरुले संरक्षण एवम् पुरस्कृत हुने अवसर पाउनु जस्ता कारणहरुले सरकारी कार्यालयका दैनिक प्रशासनिक कार्यहरु आलोचित हुँदै गएका छन् । यसमा सुधार गरेर उप-महानगरको शैक्षिक प्रशासन र व्यवस्थापनका क्षेत्रमा सुधार गर्न आवश्यक छ ।

- हरेक पछिल्लो (Latest) प्रविधिगत विकासले पुराना प्रविधिहरुलाई विस्थापित गर्ने भएकाले पुराना साधनस्रोतहरु फेर्नु पर्ने वा सुधार गर्नु पर्ने हुन्छ । यसका लागि हुने कार्यालयीय झन्झटहरुलाई सुधार गर्नु पर्ने हुन्छ । उदाहरणमा लागि विद्यालय शिक्षाको शैक्षिक तथ्याङ्क Online मा आधारित Software मा राख्नु पर्ने हुन्छ, जुन Software Windows 7 भन्दा पुरानो कम्प्युटर प्रणालीमा नचल्न सक्छ । यस्तो अवस्थामा पहिले कै कम्प्युटर हुँदाहुँदै पनि त्यसलाई विस्थापित गरेर नयाँ खरिद एवम् जडान गर्नु पर्ने हुनसक्छ ।
- कुनै पनि कामलाई स्रोतको आवश्यकता पर्ने र स्रोतका लागि रकम अनिवार्य भएकोले सालबसाली रुपमा कार्यक्रम सञ्चालनका लागि नगर शिक्षा विकास योजना अनुसारका क्रियाकलापलाई पुग्ने गरी बजेट विनियोजन हुने व्यवस्था गर्न जरुरी छ ।
- उप-महानगरको शैक्षिक विकासका लागि नागरिक समाज, पत्रकार, निजी शैक्षिक संस्था, उच्च शिक्षा प्रदायक संस्थाहरु, समाजसेवी, सेवा निवृत्त अनुभवी कर्मचारीहरुको ऐक्यबद्धता प्राप्त गरी काम गर्ने वातावरण सिर्जना गर्नु पर्छ ।
- शैक्षिक कार्यक्रमको कार्यान्वयनका सिलसिलामा योजनाबद्ध ढंगबाट कुनै निश्चित समूह, व्यक्ति वा विरोधी तत्वहरुबाट गरिने दुष्प्रचारको सामना गर्न सबै एकजूट हुने वातावरण बनाईनु पर्दछ ।

६. अन्य सुधार

- महामारी, विपद वा यस्तै घटनाहरुको समयमा शिक्षालाई कसरी अगाडी बढाउने भन्ने सम्बन्धमा जो कोही अन्यौलमा रहनु पर्ने परिस्थिति उत्पन्न हुन सक्छ । यस्ता विशेष खालका घटना वा विपदको समयमा नगरसभा, कार्यपालिका, सम्बद्ध सबै समितिहरु एकजूट भएर काम गर्ने वातावरण तर्जुमा गरी कामको अपनत्व र जिम्मेवारी सबैले लिने वातावरण सिर्जना गर्नु पर्छ ।

❑ सुझाव कार्यान्वयन तथा M&E गर्ने ठोस तरिका

१. सुझाव कार्यान्वयन गर्ने ठोस तरिका

- दिएका सुझावलाई क्रियाकलापमा बदल्ने ।
- क्रियाकलापलाई प्राथमिकरण गर्ने ।
- समय सारिणी सहितको कार्ययोजना निर्माण गर्ने ।
- कार्ययोजनामा प्रत्येक क्रियाकलापका लागि देहायका कुराहरु स्पष्ट तोक्ने ;
    - कार्यान्वयन गर्ने/जिम्मेवार निकाय
    - सहयोगी निकाय
    - समय सीमा
    - साधनस्रोत
    - M&E सूचक र M&E गर्ने निकाय
    - अपेक्षित नतिजा
    - जोखिम
- कार्ययोजना कार्यान्वयनका लागि कार्यान्वयन गर्ने निकायको स्पष्टता, अधिकार, स्रोत तथा उत्तरदायित्व, Incentive र disincentive clear गर्ने ।

- कार्य सम्पादन र वृति बीच tie up गर्ने।
- Alternative back up plan बनाउने।
- Operation plan लागु गर्ने।

२. अनुगमन तथा मूल्याङ्कन (M&E) गर्ने ठोस तरिका

- M&E Plan बनाउने।
- सूचक निर्माण गर्ने।
- साधनस्रोत जुटाउने।
- निरन्तर अनुगमन गर्ने।
- अनुगमन गर्नेको पनि अनुगमन गर्ने।
- तेस्रो पक्षबाट मूल्याङ्कन गराउने।
- M&E बाट Feedback लिई सुधार गर्ने Mechanism तयार गरी लागु गर्ने।

सन्दर्भ सामग्री

खाती, नरेन्द्र बहादुर (२०७७), ***नेपालका सन्दर्भमा शिक्षक तालिम अवस्था चुनौती र अवसरहरू***, शिक्षा सोपान, बर्ष १०, अंक १०, नेपाल निजामती युनियन (संघ), विभागीय कार्य समिति, शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय, काठमाडौं।

धनगढी उपमहानगरपालिका (२०७८), https://dhangadhimun.gov.np

धनगढी उपमहानगरपालिका (२०७७), ***आर्थिक वर्ष २०७७।७८ को बार्षिक नीति, कार्यक्रम तथा बजेट***, लेखक, धनगढी, कैलाली।

पाण्डे, डा. टोकराज (२०७७।७८), ***सहसचिव तथा उपसचिव दिग्दर्शन***, ऐश्वर्य पब्लिकेशन प्रा.लि., नयाँ बानेश्वर काठमाडौं।

पाण्डे, डा. टोकराज र खाती, नरेन्द्र बहादुर (२०७७।७८), ***प्रशासन र व्यवस्थापन***, ऐश्वर्य पब्लिकेशन प्रा.लि., नयाँ बानेश्वर काठमाडौं।

नेपालको संविधान (दोस्रो संशोधन २०७७), https://www.lawcommission.gov.np

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४, https://www.lawcommission.gov.np

शिक्षा, तथा मानव स्रोत विकास केन्द्र (२०७७।७८), ***कार्यक्रम कार्यान्वयन पुस्तिका २०७७।७८***, लेखक, सानोठिमी, भक्तपुर।

*****

४३. धनगढीका सामुदायिक विद्यालयमा अनलाइन शिक्षा : अवसर र चुनौती

भजन शाह*

लेखसार

सिकाइ प्रक्रियाका क्रममा अनलाइन शिक्षणलाई वैज्ञानिक, व्यवस्थित र योजनाबद्ध बनाउन अपनाउने तरिका वा सिकाइ उपलब्धीको प्राप्तिका लागि अपनाउने संयन्त्र नै विधि/प्रविधि हो। यसले शिक्षण सिकाइलाई प्रभावकारी र दीगो बनाउन सघाउने कार्य गर्दछ। शिक्षण सिकाइ प्रक्रियाको प्रभावकारिता निर्धारण गर्न, सिकाइ प्रक्रियालाई उपयुक्त बनाउन, लक्षित विद्यार्थीसम्म सिकाइ प्रक्रिया पुऱ्याउन, ज्ञान सीप र व्यवहारको अभिवृद्धि गर्न, शिक्षण प्रक्रियाको प्रस्तुतीकरण र अभ्यास गर्न, सिपमा आधारित शिक्षण प्रक्रिया सञ्चालन गर्न आदि विविध कुराहरूका लागि शिक्षणमा विधि एवम् प्रविधिको आवश्यकता पर्दछ। आधुनिक शिक्षण प्रविधिको प्रयोगका सन्दर्भमा सूचना तथा सञ्चार प्रविधिको प्रयोगमा विशेष जोड दिने गर्दछ। वर्तमान कोभिड १९ ले गाँजेको समयमा मोबाइल फोनको प्रयोग पनि लनलाइन शिक्षण सिकाइ सन्दर्भिक हुने गरेको छ। यसले अहिलेको तत्कालिन परिस्थितिमा शिक्षणलाई व्यवस्थित बनाउन निकै सहयोग गर्ने गरेको छ। यस धनगढी महानगरपालिका भित्र सञ्चार माध्यमका रुपमा मोबाइललाई सबैले राख्ने गरेका छन्। यसको प्रयोग हरेक क्षेत्रमा बढ्दै गइरहेको छ। मोबाइलले कम्प्युटर सरह पनि काम गर्न सक्ने स्थिति रहेको छ। त्यसैले यसको प्रयोग अनलाइन शिक्षण सिकाइका सन्दर्भमा पनि निकै सान्दर्भिक रहेको देखिन्छ। हामीले कुरा गर्न जति सजिलो छ काम गर्न अलिक कठिन र चुनौतीपूर्ण छ तर हामीले साच्चिकै मनैदेखि सुधार चाहेको हो भने त्यो पक्कै पनि संभव छ। तसर्थ मोबाइलमा युट्युव, फेसबुक, म्यासेञ्जर, भाइवर, गुगल आदि एप्सको प्रयोग गरी अनलाइन शिक्षण सिकाइलाई प्रभावकारी र उपलब्धीपूर्ण बनाउन सकिन्छ।

शब्दकुञ्जी : शैक्षिक, सुधार, अनलाइन, अवसर र चुनौती

१. विषय परिचय

नेपालको सुदूरपश्चिम क्षेत्रमा अवस्थित धनगढी उप–महानगरपालिकाको स्थापना एउटा दीर्घकालिन सोचका साथ २०३३ सालमा सेती अञ्चलको कैलाली जिल्लामा भएको हो र मिति २०७२।०६।०१ गते देखि धनगढी नगरपालिकाको स्तरोन्नती भई धनगढी उपमहानगरपालिका हुन गएको हो। यो समुद्री सतहदेखि १०९ मि. को उचाइँमा र काठमाडौँ देखि ७५० कि. मि.को दूरीमा स्थित रहेको छ। धनगढी उप–महानगरपालिकाबाट प्राप्त तथ्याङ्कअनुसार कूल १९ वडा रहेको यहाँको क्षेत्रफल २६१.७५ वर्ग कि.मि.को दुरीमा फैलिएको छ। यसको शालाखाला अधिकतम तापक्रम ४५ डिग्री र न्यूनतम तापक्रम ७ डिग्री रहेको पाइन्छ। वि.सं २०६८ सालको तथ्यांक अनुसार यस उपनगरपालिकाको कुल जनसंख्या १,४७,७४१ रहेको छ। शिक्षा तथा खेलकुद

* शिक्षक, सरस्वती माध्यमिक विद्यालय, मनहेरा, धनगढी

शाखाबाट प्राप्त विवरण अनुसार यस उपनगरपालिकामा जम्मा ७३ ओटा सामुदायिक विद्यालय सञ्चालनमा रहेका छन् ।

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ११ (२) को खण्ड ज मा २३ वटा, दफा १२ को उपदफा (२) को खण्ड (ग) मा ५ वटा र सोही उपदफाको खण्ड (ङ) मा ३ वटा अधिकारहरु विद्यालय शिक्षाको कार्यान्वयनका लागि स्थानीय तहले प्रयोग गर्नु पर्ने व्यवस्था छ । यसै प्रकियाका आधारमा अहिलेको प्रतिकूल परिस्थतिमा अनलाइन शिक्षा सञ्चालन गर्नुपर्ने हुन्छ । यसैको लागि स्थानीय तहले कानून, कार्यविधि, मापदण्ड, निर्देशिका जारी गर्नु पर्ने हुन्छ । उपमहानगरपालिका भित्र सञ्चालित सामुदायिक विद्यालयहरूको मात्र अवस्था विश्लेषण गर्दा अहिलेको समसामयिक वर्तमान अवस्था र अभिभावकले बुझेको गुणस्तर विद्यार्थीको सिकाइ र त्यो सिकाइ देखिने एसइइको परीक्षाको ग्रेड सिट नै हो । परीक्षाको अङ्क मात्र गुणस्तर होइन भन्ने तर्क गरेता पनि हामीले नगर शिक्षाको सुधार गर्ने कुरा गर्छौं भने अहिलेको परस्थितिमा विद्यालयमा भौतिक उपस्थितिमा कक्षा सञ्चालन गर्न सम्भव नै छैन । तसर्थ अहिलेको शैक्षिक सुधारको वैकल्पिक उपाय अनलाइन शिक्षा हो । अनलाइन शिक्षाका केही आधारभूत विषयमा निकै नै प्रष्ट हुनु आवश्यक छ । अनलाइन शिक्षा भनेको के हो ? अनलाइन शिक्षाले कसरी शिक्षण सिकाइ क्रियाकलापमा सुधार गर्ने हो ? वा अभिभावकको चासो बढाउने हो ? अनलाइन शिक्षाबाट हामीलाई चाहिएको के हो ? अनलाइन शिक्षालाई कसरी अगाडी लैजाने ? हामीले चाहेको गन्तव्यसम्म पुग्नका लागि हामीलाई के चाहिन्छ ? हामीसँग के छ र के छैन ? समस्या के हुन सक्छन ? समाधान कसरी गर्ने ? सुधारको यात्राका सहयात्री को को हुनसक्छन ? सबै सरोकारवाला सहयात्राका लागि तयार छन् या छैनन् ? यी विविध प्रश्नको दृष्टीबाट सोच्नु पर्ने हुन्छ । कुरा गर्न जति सजिलो छ काम गर्न अलिक कठिन र चुनौतीपूर्ण छ तर हामीले साच्चिकै मनैदेखि सुधार चाहेको हो भने त्यो पक्कै पनि संभव छ ।

२. अध्ययन विधि

यो लेख लेखनको क्रममा खोज विधि, पुस्तकालय विधि तथा तुलनात्मक विधिको प्रयोग अत्यधिक मात्रामा प्रयोग गरिएको छ ।

३. व्याख्या विश्लेषण

३.१ सामुदायिक विद्यालयहरूको वर्तमान अवस्था

यस धनगढी उपमहानगरपालिका भित्र अनलाइन शिक्षा सञ्चालन गर्न सामुदायिक विद्यालयहरूको मात्र अवस्था विश्लेषण गर्दा सुदूरपश्चिमका अन्य क्षेत्रको भन्दा भौतिक पूर्वाधार र शिक्षक व्यवस्थापनका दृष्टीले सबल नै देखिन्छ । अनलाइन शिक्षा सञ्चालन गर्नका लागि विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थी, शिक्षक, भौतिक पूर्वाधार तथा अन्य व्यवस्थापकीय पक्षको यथार्थ विवरण सङ्कलन गरी समस्याहरूको प्राथमिकीकरण र सोहीअनुसार समस्या समाधान र बजेट विनियोजन गरी त्यसको प्रभावकारी उपयोगितामा ध्यान दिनुपर्छ । विद्यार्थी सङख्या र आवश्यकताका आधारमा स्रोत विनियोजन गर्ने प्रणाली विकास गरियो भने मात्र अनलाइन शिक्षा प्रभावकारी

रुपमा सञ्चालन गर्न सकिन्छ। यहाँ रहेका ७३ सामुदायिक विद्यालयमा विद्यमान शिक्षक तथा विद्यार्थी विवरण निम्नबमोजिक रहेको छ:

तालिका १ : शिक्षक तहगत विवरण

बाल विकास	प्राथमिक			निम्न माध्यमिक			माध्यमिक ९-१०			माध्यमिक ११-१२				जम्मा				
	दरबन्दी	राहत	जम्मा	दरबन्दी	राहत	जम्मा	दरबन्दी	राहत	जम्मा	दरबन्दी	राहत	जम्मा	प्रशिक्षक	दरबन्दी	राहत	प्रशिक्षक	बालविकास	जम्मा
१४३	१९५	१११	३०६	४५	६३	१०८	५०	२६	७६	७	१७	२४	८	२९७	२१७	८	१४३	३३३

स्रोत : शिक्षा, युवा तथा खेलकुद महाशाखा, धनगढी उपमहानगरपालिका

तालिका २ : विद्यार्थीहरूको तहगत विवरण

तह/कक्षा	सामुदायिक			संस्थागत			जम्मा		
	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा
बालविकास	९७३	९४८	१९२१	२४०२	३४३८	५८४०	३३७५	४३८६	७७६१
कक्षा १-५	४५९६	४०५५	८६५१	४८८३	७५४०	१२४२३	९४७९	११५९५	२१०७४
कक्षा ६-८	३८३२	३३१६	७१४८	२२०२	३७८७	५९८९	६०३४	७१०३	१३१३७
कक्षा १-८	८४२८	७३७१	१५७९९	७०८५	११३२७	१८४१२	१५५१३	१८६९८	३४२११
कक्षा ९-१०	२७०५	२३२३	५०२८	१०७७	१७१७	२७९४	३७८२	४०४०	७८२२
कक्षा ११-१२	१३३५	९३९	२२७४	१८१	३२०	५०१	१५१६	१२५९	२७७५
जम्मा	१३४४१	११५८१	२५०२२	१०७४५	१६८०२	२७५४७	२४१८६	२८३८३	५२५६९

स्रोत : शिक्षा, युवा तथा खेलकुद महाशाखा, धनगढी उपमहानगरपालिका

३.२ सामुदायिक विद्यालयहरूमा अनलाइन शिक्षाको अवसर

हरेक व्यक्तिमा आफ्नै किसिमको बुझाई, व्याख्या र विश्वास निहीत हुन्छ। मैले गरेकै त छु नभए के गर्ने भन्ने एउटा दृष्टीकोण हुन्छ भने अर्को किन भएन भनेर आफैसँग असन्तुष्ट हुने दृष्टीकोण पाइन्छ। हरेक परिवर्तनमा चुनौती र जोखिम हुने भएकाले सबैले त्यो चुनौती र जोखिम उठाउन चाहदैनन् तर सबैलाई प्रेरित गर्न जोखिम लिन तयार हुदै २।४ ओटा विद्यालयबाट मात्र भए पनि अनलाइन शिक्षा शुरु गरी क्रमशः अरुमा विस्तार गर्न र सिकाउन पनि सकिन्छ जुन कुराको शुरुवात भएको देखिन्छ। हामीले हाम्रो अवस्था विश्लेषण गर्ने कार्यमा निकै ध्यान दिनु आवश्यक छ। हामी अहिले कहाँ छौँ, हामी कहाँसम्म जान चाहन्छौँ? कहिलेसम्म र कसरी जाने? विद्यमान अवस्थाबाट कति टाढा पुग्ने? हाम्रो लक्ष्य कति हो, त्यही अनुसार हाम्रो तयारी, साधन स्रोत आवश्यक पर्छ। सुधारका लागि म गर्छु, हामी गर्छौं, गरे हुन्छ र संभव पनि छ भन्ने विश्वास विकास गरी यात्रा सुधारको थालनी गर्नु पर्दछ। समग्र भनगढी नगरपालिकाकै शैक्षिक अवस्थाको सम्बन्धमा सङ्कलन गरेका तथ्याङ्क तथा केही औपचारिक तथा अनौपचारिक अन्तरक्रियाबाट प्राप्त सूचना समेतका आधारमा हेर्ने हो भने विद्यालयको

पठनपाठन गर्ने अनलाइन क्रियाकलापको केन्द्रमा शिक्षकहरु रहेका हुन्छन् । विद्यालयमा पर्याप्त, दक्ष र उत्प्रेरित, पेसाप्रति प्रतिबद्ध र जवाफदेही शिक्षकको व्यवस्थापनबाट मात्र अनलाइन शिक्षण सिकाइ प्रभावकारी बनाउन सकिने भएकाले शिक्षक व्यवस्थापन, शिक्षक प्रोत्साहन, शिक्षक क्षमता विकास जस्ता क्रियाकलापलाई प्राथमिकता दिइनु आवश्यक छ । अनलाइन शिक्षालाई सहज रुपमा लिने हो भने सञ्चार माध्यमका रुपमा मोबाइललाई सबैले राख्ने गरेका छन् । मोबाइलले कम्प्युटर सरह पनि काम गर्न सक्ने स्थिति रहेको छ । त्यसैले यसको प्रयोग वर्तमान प्रतिकुल समयमा शिक्षण सिकाइका सन्दर्भमा यो निकै सान्दर्भिक रहेको देखिन्छ । मोबाइलमा युट्युव, फेसबुक, म्यासेञ्जर, भाइवर गुगल आदि एप्सको प्रयोग गरी शिक्षण सिकाइलाई प्रभावकारी र उपलब्धीपूर्ण बनाउन सकिन्छ । अनलाइन शिक्षालाई विद्यालयहरूले अहिलेको भौतिक उपस्थिति गर्न चुनौतिपूर्ण कठिन अवस्थामा अवसरका रुपमा लिदै विद्यालयसँग अनलाइन शिक्षणका निम्ति साधान स्रोत नै छैन भनेर बस्नुभन्दा मोबाइललाई नै शिक्षण विधिका रुपमा निम्नअनुसार प्रयोग गर्न सकिन्छ :

३.२.१.मोबाइल शिक्षण विधिका रुपमा युट्युवको प्रयोग

युट्युब एक महत्त्वपूर्ण सर्च इञ्जिन हो । यसमा विविध विषयवस्तुसँग सम्बन्धित विभिन्न प्रविधिसँग सम्बन्धित कुराहरू दिइएको हुन्छ । त्यतिमात्र नभएर शिक्षण सिकाइका विषयवस्तु खोज्न र आफूले निर्माण गरेका विषयवस्तुलाई पनि सजिलैसँग यसमा राख्न सकिन्छ । सन् २००४ बाट यसको अवधारणा आएको थियो भने २००५ पहिलो भिडियो अपलोड गरिएको थियो । शिक्षणका सन्दर्भमा यसको प्रयोग निकै उल्लेखनीय भइरहेको छ । मोबाइलमा उपलब्ध हुने युट्युब एप्सको प्रयोग गरी त्यसबाट आवश्यक विषयवस्तुसँग सम्बन्धित भिडियो डाउनलोड गरी शिक्षणलाई सहज बनाउन सकिन्छ ।

३.२.२. मोबाइल शिक्षण विधिका रुपमा फेसबुकको प्रयोग

सामाजिक नेटवर्किङको सबैभन्दा सशक्त माध्यम फेसबुक हो । यसको विकास सन् २००४ मा भएको थियो । यसले सामाजिक सम्पर्क स्थापना गरी विद्यार्थी र विद्यालयसँग सम्बन्धित व्यक्तिसँग सम्पर्कमा रही सामग्रीको प्रयोग र मेसेज गरी ज्ञान आर्जन गर्न सकिन्छ । शिक्षणका सन्दर्भमा विकसित विभिन्न संघसस्था, विद्यालय र विज्ञ तथा शिक्षक आदिसँग जोडिएर शिक्षण सिकाइलाई प्रभावकारी बनाउन सकिन्छ । त्यसैले मोबाइलका माध्यमबाट यसको प्रयोग गरी शिक्षणलाई प्रभावकारी बनाउन सकिन्छ ।

३.२.३ मोबाइल शिक्षण विधिका रुपमा मेसेञ्जर र भाइवरको प्रयोग

विभिन्न सूचना सम्प्रेषण गर्न र कुराकानी गर्न मेसेञ्जरको प्रयोग गर्न सकिन्छ । यसमा विभिन्न साथी शिक्षक र विज्ञहरूसँग जोडिएर च्याट गर्न र आवश्यक सूचना पाउन सकिन्छ । त्यसैगरी भाइवर एक महत्त्वपूर्ण मेसेज गर्ने एप्लिकेसन हो । यसको प्रयोग सूचना सम्प्रेषण गर्न प्रयोग गर्न सकिन्छ । यो एप्लिकेसन सबै मोबाइल फोनमा प्रयोग गर्न सकिन्छ । यसलाई भाइवर कम्पनीले बनाएको थियो । यसको प्रयोग पनि शिक्षणका सन्दर्भमा गर्न सकिन्छ ।

३.२.४ मोबाइल शिक्षण विधिका रुपमा विकिपिडियाको प्रयोग

विकिपिडिया इन्टरनेटमा उपलब्ध इन्साक्लोपेडिया हो । यसमा संसारका विविध पक्षका विषयवस्तुका बारेमा दिइएको हुन्छ । शिक्षण सिकाइका विविध पक्षमा यसको प्रयोग गर्न सकिन्छ । यो ज्ञानप्राप्त गर्ने महत्त्वपूर्ण स्रोत हो । यसमा विभिन्न विज्ञले विविध कुराहरूबारे जानकारी दिइएको हुन्छ । एक अनलाइन ज्ञान वैंक एप्सको रुपमा यसको सुरुवात २००१ बाट भएको हो । अनलाइन शिक्षणका क्रममा विविध विषयवस्तुमा जानकारी लिनका लागि शिक्षणमा यसको महत्त्व निकै रहेको छ ।

३.२.५ मोबाइल शिक्षण विधिका रुपमा गुगल शब्दकोश र गुगल अनुवाद प्रयोग

ज्ञानको विस्तार लागि गुगल एप्सको पनि प्रयोग गर्न सकिन्छ । गुगलमा शब्दकोश दिइएको हुन्छ । जुनसुकै अङ्ग्रेजी र अन्य भाषाका शब्दको पनि अर्थ दिने व्यवस्था गुगलमा हुन्छ । यसको प्रयोग मोबाइलमा समेत गर्न सकिन्छ । त्यसैगरी अन्य भाषाका सामग्रीलाई गुगलमा अनुवाद गरी पढ्न र त्यसको प्रयोग गर्न सकिन्छ । शिक्षणका सन्दर्भमा पनि यो निकै उपयोगी रहेको छ ।

३.३ सामुदायिक विद्यालयहरूको शिक्षणमा अनलाइन शिक्षा चुनौती

अनलाइन कक्षाको शिक्षणमा ध्यान दिनु आवश्यक छ । कक्षा व्यवस्थापन, सिकाइ सुनिश्चितता जस्ता विभिन्न पक्षमा ध्यान दिई अनलाइनले सिकाइमा ल्याउने चुनौती सुधारमा विशेष ध्यान दिनु आवश्यक छ । यसका लागि शिक्षक क्षमता विकास, प्रभावकारी मूल्याङ्कन प्रणाली र अनुगमन र जवाफदेहिताको पक्षबाट क्रियाकलापहरू अगाडी बढाउनु आवश्यक हुन्छ । भौगोलिक अवस्थिति, विद्यालय उमेरका बालबालिकाको जनसङख्या, विद्यार्थीको आर्थिक पहुँच र विद्यालयका आर्थिक अवस्था जस्ता पक्षबाट तथ्याङ्कहरू विश्लेषण गरी नगरपालिकामा स्पष्ट ढाँचा तयार गरिनुपर्छ । नगरपालिकाको शैक्षिक विकासका लागि विद्यमान अवस्था पहिचान, गन्तव्य पहिचान र त्यसका लागि आवश्यक स्रोत साधन र प्रभावकारी विनियोजन तथा परिचालन गर्नु आवश्यक हुन्छ । म विद्यालय सुधार गर्छु भन्नेका लागि प्रेरित गर्दै सामुदायिक शिक्षाको सुधारमा सबैलाई जिम्मेवारीवोध गराउनु पर्दछ । त्यसो गर्न नसकेको खण्डमा अगाडि बढ्दा कठिनाइको साथै ठुलो चुनौती सामना गर्नुपर्ने पनि हुन्छ । विद्यालयमा प्रभावकारी अनलाइन कक्षा सञ्चालन कुशल र प्रभावकारी नेतृत्वबाट मात्र संभव छ । नेतृत्व क्षमता पहिचान, नेतृत्व क्षमता विकास, नेतृत्व गर्न सक्ने ज्ञान, सिप र कला भएकाहरूबाट विद्यालयको सञ्चालन हुने व्यवस्था गर्नु आवश्यक छ । विद्यालय विकास सकारात्मक चिन्तन, जवाफदेहिता, पारदर्शिता, कार्यकुशलताका आधारमा विद्यालयको नेतृत्व व्यवस्थापन, सेवा सुविधा र उत्प्रेरणाजस्ता पक्षमा सुधार र पद्धति विकास गर्नु आवश्यक देखिन्छ । यदि यस्तो गर्न सकिएन भने अनलाइन शिक्षा चुनौतीपूर्ण हुन्छ । उपर्युक्त परिवेशलाई मध्यनजर गर्दै धनगढी उपमहानगरपालिका भित्रका विद्यालयमा अनलाइन शिक्षाको सञ्चालनका क्रममा निम्न चुनौती रहेका छन :

- उपमहानगरपालिकाको एकीकृत शैक्षिक तथ्याङ्कको व्यवस्थानको अभाव,

- कानूनी व्यवस्थामा शैक्षिक प्रशासन र व्यवस्थापनका क्षेत्रमा सुधार गर्न आवश्यक,
- पर्याप्त स्रोत सहितको आवधिक शैक्षिक योजना, अनुगमन तथा निरीक्षण प्रणालीको अभाव,
- प्राथमिकतायुक्त शैक्षिक कार्यक्रमको पहिचान र संस्थागत अधिकार एवम् साधनस्रोतको अभाव,
- शिक्षकहरूमा केही काम गऱ्यो कि थप आर्थिक लाभ खोज्ने प्रवृति हावी,
- शिक्षण तथा अभिलेखीकरणका लागि कम्प्युटर, प्रिन्टर लगायतका सामग्रीको अपर्याप्तता,
- अनलाइन शिक्षण सिकाइ कार्यलाई प्रभावकारी बनाउन दक्ष जनशक्ति अभाव,
- शिक्षण सिकाइमा सूचना तथा सञ्चार प्रविधियुक्त अनुसन्धानात्मक तथा परियोजनामा आधारित शिक्षण अभाव,
- परम्परागत शिक्षण प्रविधिमा निर्भरता, वैकल्पिक शिक्षण सिकाइको अनुशरणमा कमि,
- इन्टरनेटको प्रयोगमा सहज र सक्रिय वातावरण बनाउन इन्टरनेटको पहुँच सबैमा नहुनु ।

४ निष्कर्ष र सुझावहरू

४.१ निष्कर्ष

अहिलेको प्रतिकुल परिस्थितिमा अनलाइन शिक्षालाई शैक्षिक कार्यक्रमको कार्यान्वयनका सिलसिलामा योजनाबद्ध ढंगबाट कुनै निश्चित मापदण्ड तयार गरिनु पर्दछ । यो व्यक्तिलाई ज्ञान र सिप सिकाउने तथा उसमा नीहित पूर्ववत् धारणामा सकारात्मक परिवर्तन ल्याउने औजार पनि हो । यसबाट विद्यार्थीको रूचि, क्षमता र स्तर अनुसारको शिक्षण गर्ने ज्ञान, सिप प्राप्त गर्न सकिन्छ । शिक्षणका लागि आवश्यक योजना निर्माण गर्न, प्रयोग गर्न, सिकाइका नवीनतम् प्रविधिको प्रयोग सिप विकास गर्न, शिक्षणसिकाइ प्रक्रियामा विद्यार्थी सक्रियता वृद्धि गर्न र निरन्तर तथा निर्माणात्मक मूल्याङ्कनको लागि अनलाइन शिक्षा प्रभावकारी हुन्छ । समग्र पक्षलाई केलाएर हेर्दा अनलाइनबाट पढाइ नै गर्न सकिदैन, यो सम्भव नै छैन भन्नु भन्दा नी यसलाई प्रयोग गर्दा निकै प्रभावकारी हुन्छ । अनलाइन शिक्षालाई प्रभावकारी बनाउन शिक्षक र विद्यार्थी सबैको पहुँचमा भएको साधन मोबाइल हो । मोबाइल संयन्त्रको प्रयोग पनि शिक्षण सिकाइका सन्दर्भमा निकै महत्त्वपूर्ण र सहज बनेको छ । शिक्षणका क्रममा मोबाइल फोनको प्रयोगबाट इन्टरनेटको प्रयोग गरी विभिन्न एप्सहरूको माध्यमबाट आवश्यक सामग्री ल्याएर प्रश्नोत्तर, सिर्जनात्मक लेखनको अभ्यास, भिडियो मल्टिमिडियोको प्रयोग, सम्बन्धित विषयवस्तुमा आधारित भई इन्टरनेटबाट परियोजना कार्य गर्न लगाई इमेल, फेसबुक, मेसेञ्जर आदिमा सम्प्रेषण गरी विद्यार्थीलाई आवश्यक पृष्ठपोषण दिदै सिकाइ प्रक्रिया सम्पन्न गर्न सकिने हुन्छ । छलफल, बादविवाद र संवाद जस्ता पक्षलाई मोबाइलका माध्यमबाट कक्षा शिक्षण प्रस्तुत गरी सन्दर्भमा दिन सकिन्छ भने त्यस्ता भिडियोहरुलाई फेसबुक र मेसेञ्जरका माध्यमबाट विद्यार्थीलाई दिई त्यसमै कार्य गर्न लगाएर पनि प्रभावकारी शिक्षण गर्न सकिन्छ । छलफलमा केन्द्रित भएर विद्यार्थीहरूलाई इमेल, फेसबुक, गुगल क्लासरुम आदिमा परियोजना कार्य गर्न दिने र विद्यार्थीहरू पोख्त भएपछि उनीहरूकै कार्यलाई रेकर्ड गरी सुनाएर हौसला तथा उत्प्रेरणा प्रदान गर्न सकिन्छ । त्यसपछि पृष्ठपोषण दिदै समूह र एकल कार्य गर्न लगाएर समूहमा तुलनात्मक समीक्षा गर्न लगाउने जस्ता कार्य

गर्न मोबाइल शिक्षण विधिको प्रयोग निकै प्रभावकारी हुन्छ। विशेष गरी परियोजना सम्बन्धी कार्यलाई गृहकार्यका रुपमा फेसबुक, मेसेञ्जर, इमेल, वाटसप आदिका माध्यमबाट दिई त्यसमै कार्य गर्न लगाउन सकिन्छ। त्यसैगरी शब्दभण्डार, वाक्यमा प्रयोग गर्ने कार्यकलापका लागि गुगल शब्दकोश र पारिभाषिक तथा विदेशी शब्दको गुगुल अनुवाद गरी प्रभावकारी रुपमा सजिलै सम्पन्न गर्न सकिन्छ। तसर्थ रचनात्मक र सिर्जनशील सिकाइमा जोड दिन, सामग्रीको प्रयोग गरी शिक्षणलाई रोचक बनाउन, आधुनिक रुपमा विकसित ज्ञानका स्रोत र साधनको प्रयोग गर्न, व्यावहारिक शिक्षामा जोड दिन अनलाइन शिक्षा प्रभावकारी हुन्छ।

४.२ सुझावहरू

धनगढी उप–महानगरपालिकाको कार्यक्षेत्र भित्र अनलाइन शिक्षाको सञ्चालन एवम् व्यवस्थापन गर्नका लागि देहायका सुझावहरू कार्यान्वयन गर्न वाञ्छनीय हुन्छ:

- अनलाइन शिक्षा कार्यान्वयनका लागि आवश्यक कार्ययोजना, नियमावली, मापदण्ड, कार्यविधि, निर्देशिका तर्जुमा गर्ने व्यवस्था मिलाउने,
- कार्यान्वयनका लागि आवश्यक साधन स्रोत (जनशक्ति, कम्प्युटर, बजेट, आदि) को प्रबन्ध गर्ने,
- पुराना कानूनमा सुधार वा खारेज गर्ने (नयाँ बनाएर वा संशोधन गरेर),
- सक्रमणकालिन परिस्थितिबाट उत्पन्न समस्या समाधानका लागि शिक्षा, युवा तथा खेलकूद महाशाखा र विद्यालय बीचमा अन्तरक्रिया गरी स्पष्ट प्रतिवद्धता गराउने,
- उपमहानगरको विद्यालय शिक्षाको सञ्चालन तथा व्यवस्थापनका लागि दीर्घकालिन संरचनाको सम्बन्धमा विज्ञ समूहबाट संगठन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी सर्वेक्षण कार्य थालनी गर्ने,
- शिक्षकहरूलाई तालिममार्फत क्षमता विकास गरी विद्यालयको शैक्षिक व्यवस्थापन उपयोग गर्ने अवसर दिने,
- विद्यालयमा साधन÷स्रोत कम्प्युटर, ल्यापटप, प्रोजेक्टर, प्रिन्टर, टेलिफोन आदि प्रशस्त स्थान सहितको वातावसणसहितको कार्यकक्ष निर्माण गर्ने,
- आफ्नै जनशक्ति तथा साधानस्रोतको उपयोगबाट कार्यक्रम कार्यान्वयन गरी उद्देश्य हासिल गर्न शैक्षिक जनशक्ति विकास योजना तर्जुमा गरेर अगाडी बढ्ने,
- नगरपालिकाले विद्यालयका शिक्षकमा उपयुक्त–तनाव रहित–दबाब रहित वातावरणको सिर्जना, प्रसंशा–सम्मान–पुरस्कार, सेवाको सुरक्षा, स्पष्ट जिम्मेवारी सहितको कार्यविवरण तयार गर्ने,
- असल सञ्चार प्रणाली, लचिलो समयमा आधारित कार्यप्रणाली, सहभागितात्मक व्यवस्थापन गरी उत्प्रेरणाबाट विद्यालयस्तरमा सञ्चालित कार्यक्रमहरुका लागि समुह कार्य गर्ने,
- शिक्षण सिकाइका सन्दर्भमा अधुनिक उपकरण, यन्त्र, विधि र पद्धतिको इन्टरनेट प्रयोग गरी सिक्नका लागि सहज र सक्रिय वातावरण बनाउने।

सन्दर्भ सामग्री

खाती, नरेन्द्र बहादुर (२०७७), **नेपालका सन्दर्भभमा शिक्षक तालिम अवस्था चुनौती र अवसरहरू**, शिक्षा सोपान, बर्ष १०, अंक १०, नेपाल निजामती युनियन (संघ), विभागीय कार्य समिति, शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय, काठमाडौं।

नेपाल, जनार्दन (२०६४), **नेपालको शिक्षा प्रणाली: चुनौती र सम्भावना**, मकालु प्रकाशन गृह, डिल्लीबजार, काठमाडौं।

शिक्षा मन्त्रालय (२०२८), **राष्ट्रिय शिक्षा पद्धति २०२८–२०३२ सम्मको योजना**, लेखक: केशरमहल, काठमाडौं।

शिक्षा मन्त्रालय (२०६६), **विद्यालय क्षेत्र सुधार योजना २०६६–२०७२**, लेखक: केशरमहल, काठमाडौं।

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४, https://www.lawcommission.gov.np

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय, धनगढी उपमहानगरपालिका (२०७८), https://dhangadhimun.gov.np

*****

४४. स्थानीय पाठ्यक्रम निर्माण तथा कार्यान्वयनको अवस्था र कानुनी व्यवस्था

भोज बहादुर बोहरा*

मुलुक संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक मुलुकमा परिणत भई तीनै तहको सरकार गठन समेत भइसकेको सन्दर्भमा स्थानीय तहले नेपालको संविधान २०७२ को भाग ३ मौलिक हक अन्तर्गत धारा ३१ मा शिक्षा सम्बन्धी हकको उपधारा ५ मा नेपालमा बसोबास गर्ने प्रत्येक नेपाली समुदायलाई कानुन बमोजिम आफ्नो मातृभाषामा शिक्षा पाउने हक र स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ११ (ज) बमोजिमको अधिकारको प्रयोग गरी स्थानीय आवश्यकतालाई जगेर्ना र सम्बोधन गर्ने विषयवस्तु समेटी तत्काल स्थानिय पाठ्यक्रम निर्माण तथा कार्यान्वयन गर्नु जरुरी छ । स्थानिय आवश्यकतालाई सम्बोधन गर्न स्थानिय विषयवस्तुलाई समेटी स्थानियहरुको सक्रिय सहभागितामा स्थानिय विज्ञले तयार गरेको पाठ्यक्रम नै स्थानिय पाठ्यक्रम हो । यसले केन्द्रिय पाठ्यक्रमले सम्बोधन गर्न नसकेका स्थानिय परिवेशलाई समेट्दछ र बालबालिकाले आफूले मन लागेको विषयवस्तुको ज्ञान लिने हक र अभिवावकलाई आफ्ना छोराछोरीलाई इच्छा अनुसारको शिक्षा पाउने कुराको सुनिश्चता दिन्छ। हाल स्थानिय पाठ्यक्रमका नाममा विभिन्न विषयवस्तुको अध्यापन गर्ने परिपाटीले यसको महत्व र औचित्यता पुष्टि गर्न सकेको छैन। तसर्थ स्थानिय पाठ्यक्रम निर्माणले शैक्षिक विकेन्द्रिकरणको अवधारणालाई निश्चित पनि केहि हद सम्म सम्बोधन गर्न सक्नेछ।

प्राथमिक शिक्षा पाठ्यक्रम,२०६२ तथा प्राथमिक तहको पाठ्यक्रम निर्माण निर्देशिका अनुसार "स्थानिय पाठ्यक्रमले स्थानीय आवश्यकता, विषय क्षेत्र , विषयवस्तु, शैक्षिक व्यवस्था समावेश गरी स्थानीय सामग्रीको निर्माण तथा प्रयोग गरी स्थानिय परिवेशको शिक्षा दिने कुरालाई स्थानीय पाठ्यक्रमको रुपमा स्वीकारेको देखिन्छ । स्थानिय पाठ्यक्रम निर्माण र कार्यान्वयन सम्बन्धी स्रोत सामग्री, २०६८ अनुसार स्थानिय

* प्राविधिक सहायक, शिक्षा, युवा तथा खेलकुद महाशाखा, धनगढी उप-महानगरपालिका

सरोकारवालाको आवश्यकता, चाहना र उनीहरुकै सहभागितामा स्थानीय विषयवस्तुलाई समावेश गरी निर्माण र कार्यान्वयन हुने पाठ्यक्रम नै स्थानीय पाठ्यक्रम हो । हाल पाठ्यक्रम विकास केन्द्रले नै विकास गरेका केही मातृभाषाका नमूना पाठ्यक्रम तथा पाठ्यपुस्तक सीमित विद्यालयले पठन पाठनमा ल्याए भने धेरै विद्यालयले अंग्रेजी, गणित जस्ता विषय अध्यापन गरेको पाइन्छ । प्राथमिक शिक्षा पाठ्यक्रम,२०६२ मा परिमार्जन भई स्थानीय पाठ्यक्रमलाई समेत विशेष महत्व दिँदै पहिलेको मातृभाषा र स्थानिय विषयलाई निरन्तरता दिँदै पाठ्यभार वृद्धि गरी साप्ताहिक पाठ्यभार ४ बनाइयो भने सामाजिक अध्ययन, सिर्जनात्मक कला र शारीरिक शिक्षामा २०/२० प्रतिशत भार स्थानिय अंशको रुपमा राख्ने व्यवस्था गरियो । स्थानिय पाठ्यक्रमलाई माथिल्लो तह सम्म विस्तार गर्न उपयुक्त हुन्छ हुँदैन भन्ने कुरा निर्क्यौल गर्न क्षेत्रीय प्रतिनिधित्व हुने गरी विभिन्न जिल्लामा अध्ययन समेत गरियो । अक्त अध्ययन र विभिन्न क्षेत्रबाट प्राप्त सुझावको आधारमा आधारभूत शिक्षा (कक्षा ६-८) पाठ्यक्रम,२०६९ मा साप्ताहिक ५ पाठ्यभार र १०० पूर्णङ्कको मातृभाषा वा संस्कृत वा अन्य स्थानिय विषय/अन्य विषय समावेश गरिएको छ । कक्षा १-८ कै स्थानीय विषयलाई कार्यान्वयन गर्न सहयोग पुऱ्याउने गरी स्थानीय पाठ्यक्रम निर्माण तथा कार्यान्वयन स्रोत सामग्री समेत विकास गरिएको छ । नयाँ राष्ट्रिय पाठ्यक्रम प्रारुप २०७६ ले समेत स्थानीय तहलाई १०० पूर्णाङ्कको स्थानिय पाठ्यक्रम विकास र कार्यान्वयन गर्ने अधिकार सुनिश्चित गरेको छ । विश्वव्यापी रुपमा Think globally, act locally भन्ने अवधारणा विकास भए पनि Think locally,act locally and critically भन्ने मान्यता अनुसार स्थानिय ज्ञान, सीप र प्रविधिलाई विश्वव्यपिकरण सोच अनुसार उजागर गर्नुपर्दछ । तर धनगढी उपमहानगरपालिका भित्र कक्षा १-५ स्थानीय पाठ्यक्रमका रुपमा तरकारी खेती,ऐच्छिक अंग्रेजी र कक्षा ६-८ कम्प्युटर शिक्षा लागू भएको देखिन्छ । जसका कारण यस उपमहानगरपालिका भित्रको ऐतिहासिक, भौगोलिक, प्राकृतिक स्रोत, कृषि उत्पादनका सम्भावित क्षेत्र, धार्मिक तथा सांस्कृतिक सम्पदा, यहाँका धर्म, संस्कृति,स्थानिय कला, भेषभूषा, चाँडपर्व आदिका बारेमा स्थानीय पाठ्यक्रम निर्माण गरी लागू गर्न सकिएको छैन ।

स्थानीय पाठ्यक्रममा समावेश हुने पक्ष

- स्थानीय आवश्यकता
- स्थानीय विषयवस्तु
- स्थानीय सहभागिता
- स्थानीय विज्ञता र
- स्थानीय सामग्री ।

स्थानीय पाठ्यक्रमले मान्यता दिने आधार

- स्थानीय आवश्यकताका विषयवस्तु
- पाठ्यक्रम स्थानिय तहबाट निर्माण
- स्थानीय भौतिक तथा मानविय स्रोतको उपयोग
- सरोकारवालाको पाठ्यक्रम प्रतिको अपनत्व
- पाठ्यक्रम विकास र कार्यान्वयनमा पहुँच तथा प्रभावकारिता अभिवृद्धि
- विद्यालय र समुदायको सम्बन्ध सुदृढ
- सरोकारवालाको सकृय सहभागिता
- हरेक विविधताको समान दृष्टिकोण र समालोचनात्मक तथा सिर्जनात्मक सीप अभिवृद्धि

स्थानीय पाठ्यक्रमको औचित्यः

- स्थानीयतहका कला, संस्कृति, परम्परा, पर्यटकिय क्षेत्र, खेतीपाती, भाषाको संरक्षण र सम्वर्धन
- स्थानीय आवश्यकतालाई गरी सिकाइलाई व्यवहारिक र प्रभावकारी तुल्याउन
- स्थानीय कला कौशल, व्यवसाय, प्राकृतिक सम्पदा तथा संस्कृतिकोजानकारी गराई त्यसअनुरुपको व्यवहार गर्न
- सरोकारवालालाई जिम्मेवारी बोध गराउन
- स्वरोजगार उन्मुख नागरिक तयार गर्न
- आय आर्जन, श्रमप्रति सम्मान र कामप्रति लगाव बढाउन
- स्वावलम्बी एवम आत्मनिर्भर बनाई गरिबि निवारण
- स्थानिय स्रोत साधनको अत्यधिक परिचालन गरिकम खर्चमा शिक्षा
- विविधताको सम्बोधन गर्न
- सामाजिक कुरीतिको अन्त्य गरी असल समाज निर्माण गर्न
- परम्परागत पेसा, व्यवसाय र प्रविधिको जगेर्ना गर्न
- व्यवहारिक ज्ञान लिने अवसर सिर्जना गर्न
- स्थानीय ज्ञान, सीप र प्रविधिलाई विश्वव्यापिकरण गर्न
- विश्वव्यापी ज्ञान, सीप र प्रविधिलाई स्थानिकरण गर्न

स्थानीय पाठ्यक्रम निर्माणका चरण

- आवश्यकता पहिचान
- उद्देश्य निर्माण
- विषयवस्तुको छनौट
- कक्षागत सिकाइ उपलब्धि विवरण
- शिक्षण प्रक्रिया (शैक्षिक सामग्री,क्रियाकलाप र विधि)
- विद्यार्थी मूल्याङ्कन
- समय निर्धारण

शिक्षाको राष्ट्रिय उद्देश्य र स्थानिय पाठ्यक्रम बिचको सम्बन्ध

- स्थानीय स्तरमा रहेका पेसा, व्यवसाय र रोजगार सम्बन्धि ज्ञान, सीप प्रदान गर्ने विषयवस्तु समेट्ने
- स्थानिय कला, संस्कृति,सौन्दर्य,आदर्श तथा वैशिष्यटता संरक्षण,संम्वर्धन र विस्तारमा सहयोग पुऱ्याउने।
- पाठ्यक्रम निर्माणमा स्थानिय स्तरमा उपलब्ध विज्ञको समावेशिकरण सहित सक्रिय सहभागिता गराउने
- शिक्षालाई विद्यार्थीका दैनिक क्रियाकलापसँग जोडी व्यक्तिको जीवन पद्धति विकास गर्न एवम् चरित्रवान र नैतिकवान नागरिक तयार गराउने
- शैक्षिक क्रियाकलापमा अभिवावक तथा समुदायको सहभागिता बढाउने
- स्थानीय स्रोत,साधन र विज्ञतालाई उपयोगमा ल्याउने
- स्थानीय तहमा आवश्यक जनशक्ति उत्पादनमा सहयोग पुर्याउने

- स्थानीय पाठ्यक्रमबाट समाज र राष्ट्रिय आवश्यकता पुरा गराउने
- स्थानीय ज्ञान र सीपलाई विश्व ज्ञानसँग उपयुक्त समायोजन गरी कामको संसारसँग सम्बन्धित गराउने।

राष्ट्रिय पाठ्यक्रम र स्थानीय पाठ्यक्रमबीच समानताः

- राष्ट्रिय उद्देश्यबाट निर्देशित
- पाठ्यक्रम विकासका ढाँचा र तत्व समान रहने
- आवश्यकतामा आधारित
- सरोकारवालाको संलग्नता
- विद्यार्थीलाई ज्ञान, सीप रअभिवृत्ति प्रदान गर्ने
- प्राकृतिक वातावरण र राष्ट्रिय सम्पदाको संरक्षण र सदुपयोग गर्न सहयोग गर्ने
- कामको संसारसँगै जोड्दै व्यक्तिलाई सहज जीवनयापनका लागि सहयोग गर्ने
- सामाजिक एकता सुदृढ गर्ने।

स्थानीय पाठ्यक्रम प्रारुप,२०७१ मा स्थानीय पाठ्यक्रम सम्बन्धि भएका नीतिगत व्यवस्थाः

- आधारभूत तहमा व्यवस्था गरिएको स्थानीय विषयअन्तर्गत पाठ्यक्रमले मूल विषयका रुपमा तोकेका बाहेक स्थानीय विषयका रुपमा अंग्रेजी विषय अध्ययन/अध्यापन गराइने छैन।
- स्थानीय विषयवस्तु समेटी स्थानिय निकायको समन्वयमा आवश्यकता अनुसार नेपाली, अंग्रेजी वा मातृभाषामा स्थानीय पाठ्यक्रम तथा पाठ्य पुस्तक तयार गर्न सकिनेछ। विषयवस्तु छनौट गर्दा प्रयोगात्मक तरिकाले अध्यापन गर्न सकिने र दीर्घकालीन रुपमा सकारात्मक प्रवाह पार्ने प्रकृतिका हुनुपर्ने छ।
- स्थानीय पाठ्यक्रम विद्यालयगत, स्थानिय स्तरगत वा जिल्लागत रुपमा तयार गर्न सकिनेछ। जिल्लाभर एउटै खालको विषय मिल्दो देखिएमा जिल्ला स्तरमा र स्रोत केन्द्र स्तरमा (स्थानियस्तरमा) मात्र मिल्ने भएमा स्थानिय स्तरीय पाठ्यक्रम निर्माण गर्न सकिनेछ। विद्यालयको माग बमोजिम फरक फरक भएमा विद्यालयगत रुपमा निर्माण गरी प्रयोग गर्न सकिनेछ।
- स्थानीय पाठ्यक्रम निर्माणका सन्दर्भमा सम्बन्धित पालिका जिम्मेवार निकायका रुपमा रहनेछ। स्थानिय तहका (स्रोत व्यक्तिले) शिक्षा शाखाले सो क्षेत्र भित्रका विद्यालयका लागि स्थानिय पाठ्यक्रम तथा पाठ्यपुस्तक तयार गर्न समन्वय तथा संयोजन गरी प्राविधिक सहयोग उपलब्ध गराउने छ।
- विद्यार्थी संख्यालाई ध्यानमा राख्दै अभिभावकको सल्लाह तथा परामर्शका आधारमा मातृभाषामा स्थानीय विषयवस्तुको पठनपाठन गर्न सकिने छ तर मातृभाषी शिक्षा दिने विद्यालयका लागि मातृभाषा विषय वा माध्यम दुवै हुन सक्नेछ।
- पाठ्यक्रमले तोकेअनुसार विद्यालय (सामुदायिक, संस्थागत र अन्य)ले स्थानीय विषय अनिवार्य रुपमा लागु गर्नु पर्नेछ। सोको अनुगमन जिल्ला शिक्षा कार्यालय र क्षेत्रीय शिक्षा निर्देशनलायबाट हुनेछ।
- स्थानीय पाठ्यक्रम तथा पाठ्यपुस्तक विकास र कार्यान्वयनका लागि शिक्षकको पेसागत दक्षता अभिवृद्धि गर्न पाठ्यक्रम विकास केन्द्र तथा शैक्षिक जनशक्ति विकास केन्द्र हालको शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्रमार्फत आवश्यक व्यवस्था गरिने छ। यसका लागि शिक्षा तथा मानव स्रोत केन्द्र साविक शिक्षा विभागले सहयोग गर्नेछ।

- आधारभूत तह (कक्षा १-५) को सामाजिक अध्ययन, सिर्जनात्मक कला र शारीरिक शिक्षा विषयमा व्यवस्था भएको २० प्रतिशत स्थानीय पाठ्यक्रमको अंश समायोजित वा अलग्गै पनि हुन सक्ने छ।
- स्थानिय पाठ्यक्रम तथा पाठ्यसामग्री तयार गर्न सरकारी, गैरसरकारी तथा सामुदायिक संघ संस्था लगायतका निकायसँग साझेदारीमा कार्य गर्न अभिप्रेरित गरिने छ।
- जिल्ला पाठ्यक्रम समन्वय समितिले आव्यकताअनुसार प्रत्येक स्रोत केन्द्रमा स्रोत व्यक्तिको संयोजकत्वमा स्थानीय पाठ्यक्रम विकास तथा कार्यान्वयनका लागि समिति गठन गर्न सक्ने छ।
- विद्यालयले स्थानिय पाठ्यक्रम विकास गर्दा स्रोत केन्द्रसँग समन्वय गरी कार्य गर्ने छ।
- विद्यालय वा स्थानिय तह साविक स्रोत केन्द्रले आवश्यकता अनुसार केन्द्र वा अन्य निकायबाट विशेषज्ञ सेवा लिन सक्ने छ।
- स्थानीय पाठ्यक्रम जिल्ला पाठ्यक्रम समन्वय समितिबाट स्वीकृत गराई लागु गर्नुपर्ने छ।
- जिल्ला पाठ्यक्रम समन्वय समिति तथा क्षेत्रिय पाठ्यक्रम समन्वय समितिले आवश्यकता अनुसार पाठ्यक्रम विकास केन्द्रबाट प्राविधिक सेवा, सल्लाह र सुझाव लिन सक्ने छन्।
- स्थानीय पाठ्यक्रममा राष्ट्रिय पाठ्यक्रम प्रारुपको भावना प्रतिकुल नहुने र धार्मिक, सांस्कृतिक, सामाजिक, राजनीतिक तथा राष्ट्रिय अखण्डता, सामाजिक सुरक्षा, कुटनैतिक सम्बन्ध, अर्थतन्त्रलगायतका राष्ट्रियतामा आँच नआउने प्रकृतिका विषयवस्तु समावेश गर्नुपर्ने छ।
- स्थानीय पाठ्यक्रमका अंशलाई माध्यमिक तहसम्म विस्तार गरी समयसापेक्ष तुल्याउँदै लैजाने नीति अवलम्बन गरिने छ।
- शिक्षक प्रशिक्षकको व्यवस्था विद्यालय/ विव्यस वा स्थानीय निकायको हुनेछ।
- जिल्ला पाठ्यक्रम समन्वय समितिले स्वीकृत गरेका स्थानिय पाठ्यक्रमको सूची तयार गरी प्रत्येक वर्षको असार मसान्तभित्र पाठ्यक्रम विकास केन्द्रमा पठाउनुपर्ने छ।
- जिल्ला पाठ्यक्रम समन्वय समिति तथा क्षेत्रीय पाठ्यक्रम समन्वय समितिले स्वीकृत गरेका स्थानीय पाठ्यक्रममा कुनै विवाद सिर्जना भएमा त्यसको अन्तिम निर्णय गर्ने अधिकार पाठ्यक्रम विकास केन्द्रमा निहित रहने छ।

अन्ततः मुलुक संघिय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक मुलुकमा परिणत भई तिनै तहको सरकार गठन समेत भइसकेको सन्दर्भमा स्थानीय तहले नेपालको संविधान र स्थानिय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ११ (ज) बमोजिमको अधिकारको प्रयोग गरी स्थानिय आवश्यकतालाई जगेर्ना र सम्बोधन गर्ने विषयवस्तु समेटी तत्काल स्थानीय पाठ्यक्रम निर्माण र कार्यान्वयन गर्न जरुरी छ।